

GAZETA

wyborcza

wyborcza.pl

NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

Piątek, 17 lipca 2026 | Redaktor prowadząca Anna Kwiatkowska | Cena gazety 12,99 zł (w tym 8% VAT) | nr 165.11264, 1

Nakład 80 tys. + 322 tys. prenumerat cyfrowych

Mundial 2026

LEO MESSI. BÓG PRZEMÓWIŁ LEWĄ STOPĄ ▶ 4-5

Ultimatum prezesa

PiS trzeszczy w szwach

Jednego jestem pewien: Mateusz nie zrezygnuje ze stowarzyszenia. Na pewno nie chce być też postrzegany jako secesjonista. Może być tak, że komitet polityczny zdecyduje o wyrzuceniu wiceprezesa z partii – mówi polityk z otoczenia Morawieckiego.

Agata Kondzińska

Jarosław Kaczyński robi porządek ze stowarzyszeniami w partii. Te o charakterze politycznym mają być rozwiązane w ciągu siedmiu dni. A każdy parlamentarzysta musi wypełnić lojalną, że nie należy do tego typu organizacji. To decyzje po radzie władz partii, które zapisano w uchwale: „Członkowie PiS nie powinni uczestniczyć w pracach, spotkaniach, wydarzeniach lub projektach realizowanych przez takie organizacje, chyba że są to organizacje, które działają za zgodą władz partii”.

Żadnego spotkania nie odwołujemy

W uchwale ścisłego kierownictwa PiS wprost zapisano, że chodzi

o dwa stowarzyszenia: Jacka Sasina – „Po pierwsze Polska” i Mateusza Morawieckiego – „Rozwój Plus”.

Wszystko to dzieje się dwa tygodnie przed plenerową imprezą stowarzyszenia byłego premiera organizowaną w Warszawie. „Rozwój Plus” obiecuje, że „to nie będzie kolejny sztywny wiec polityczny, ale prawdziwa przestrzeń do otwartej debaty”. W programie przewidziano występy ponad 50 panelistów i prelegentów, trzy sceny programowe, więcej niż 15 atrakcji, debat, paneli i ok. 600 uczestników. Debaty różnie: od polityki historycznej przez demografię, migrację, nowe technologie i zagrożenie ze Wschodu po lewicową perspektywę wyrównywania szans. W internecie pojawiły się wezwania, by się spieszyć z zapisami, bo „miejsz coraz mniej”.

– Żadnego spotkania nie odwołujemy – słychać zapewnienia wśród ludzi Morawieckiego. A były premier na X wciąż zaprasza: „Buduj z nami nowoczesny konserwatyzm”. Z tym hasłem chodzi też do mediów. Na internetowych profilach stowarzyszenia pojawiły się też nowe plakaty promujące spotkanie 31 lipca: „1 wydarzenie.

1000 historii, 1000 pomysłów. Spotkamy się w Warszawie, by rozmawiać o przyszłości Polski. O bezpieczeństwie, rozwoju i konkretnych rozwiązaniach”.

PiS już nie elektryzuje

– A co, jeśli Jarosław Kaczyński dał wam tydzień na decyzję, by to samemu zyskać czas na przekonanie tych, którzy są w „Rozwoju Plus”, że błądzą, a ich drogą jedyną jest PiS? – dopytuję swojego rozmówcę. – Może tak być, ale arytmetyka jest nieubлагana – mówi i opowiada, jak to widzi: – PiS traci w sondażach, a to znaczy, że tracą też posłowie, bo po wyborach będzie mniej mandatów do wzięcia. My mamy około 40 parlamentarzystów, jeśli zostaną przy Mateuszu, każdy z nich ma jedynekę i większe szanse, że zostanie posłem, niż z PiS. Bo nie wiemy, czy Kaczyński nie będzie chciał ich karać za to, że kiedyś opowiedzieli się za Morawieckim.

– Nie ma żadnych gwarancji, że nowa partia weźmie aż 10 proc. Skąd takie przekonanie? – wtrącam.

– Nadzieja jest, bo jak słucham ludzi na spotkaniach Morawieckiego, to słyszę, że mają dość starych polityków – Tuska i Kaczyńskiego. Jasne, Morawiecki też niesie cały bagaż negatywnych emocji. Ale co będzie dla wyborcy bardziej atrakcyjne – wersja Sasin, Bocheński, Jaki z twarzą Czarnka czy ekipa Morawiecki, Jabłoński, Szczucki? Rok to dużo czasu, by zbudować struktury i dotrzeć do kogo trzeba – przekonuje. ●

• Więcej ▶ 8 • Agnieszka Kublik: Między PiS a ścianą ▶ 2

Premiera filmowa

„ODYSEJA” NOLANA ZAPIERA DECH

▶ 16-17

FOT. MELINDA SUE GORDON/UNIVERSAL PICTURES

W WEEKEND W MAGAZYNIE WYBORCZEJ

- Czy nieznanomość Homera szkodzi?
- Komu nie po drodze z wizją Nolana
- Ostrożnie z sądami o historyczności filmu

Wydaje Wyborcza Sp. z o.o.
nr indeksu 348198

ISSN 0860-908X

9 770860 908150

2 9>

Agnieszka
Kublik

Między PiS a ścianą

Jesienią zeszłego roku Marek Woch, lider Ogólnopolskiej Federacji Bezpartyjni Samorządowcy, podpisał pakt senacki z Grzegorzem Braunem, antysemickim i antyukraińskim szefem Konfederacji Korony Polskiej, jawnym wielbicielem Putina.

To była koalicja polityka bezkompromisowego i zajadłego z politykiem kompletnie nieznanym. Woch to doktor nauk prawnych, w przeszłości hydraulik (o czym lubi opowiadać, prezentując swój klucz nastawny). W ostatnich wyborach prezydenckich dostał najgorszy wynik – 0,09 proc., głosowało na niego 18 338 osób. Na spotkanie z Braunem przyszedł ze swoim kluczem. Braun żartował, że w torbie nosi już gaśnicę, sekator, przecinak, saperkę, brakowało mu... klucza. Powstała senacka koalicja „klucza z gaśnicą”.

Woch jesienią marzył o nowym partnerze w koalicji, która „idzie po władzę”. No i się stało. 15 lipca do koalicji „klucza z gaśnicą” dołączył Jarosław Kaczyński. Trudno zgadnąć, co się spodobało Kaczyńskiemu w Wochu. Może chodzi o cytat: „Rząd Tuska jest jak talerz pierogów – połowa to ruskie, połowa leniwe”? Smaczny, czyż nie?

W styczniu Kaczyński się zarzekał, że z Braunem nigdy nic, bo „to by była droga do nieszczęścia Polski”. W lutym grzmiał: „Nie ma mowy o żadnych sojuszach z partią Brauna, bo to ugrupowanie tworzone przez ludzi, których nie powinno być w życiu publicznym”.

Ale Kaczyński, zawierając sojusz z Wochem, który wcześniej zawarł pakt senacki z Braunem, zawarł pakt z Braunem. To najszybszy i najgłębszy zwrot Kaczyńskiego w historii jego partii.

W którą stronę zmierza Kaczyński i PiS? Prezes opowiada się za pomocą Ukrainie czy nie? Potępia antysemityzm Brauna czy nie? Putin – odpowiadający wedle Kaczyńskiego do zamach na prezydenta Lecha Kaczyńskiego – to wróg czy przyjaciel? Kaczyński słucha Ameryki czy nie?

Wyborcy PiS mają prawo być zdezorientowani. To oznacza demobilizację elektoratu lub przepływy do konkurencji

Wreszcie, Kaczyński, zaczynając współpracę z Braunem i Wochem, jednocześnie wypycha z PiS Mateusza Morawieckiego (zakazał istnienia jego stowarzyszenia) i publicznie krytykuje Przemysława Czarńka, swojego kandydata na premiera, za antyukraińskie wypowiedzi. Zresztą obaj nie zamierzają Kaczyńskiego słuchać, co pokazuje dramatyczne osłabienie znaczenia prezesa.

Wyborcy PiS mają prawo być zdezorientowani. To oznacza demobilizację tego elektoratu lub przepływy do konkurencji.

Kaczyński zawsze lękał się, że między nim a prawą ścianą coś wyrośnie. Wyrosło i się wzmocniło, obie Konfederacje miewają w sondażach więcej niż PiS. Choć są sobie wrogie, widać, ile głosów dzieli Kaczyńskiego od prawej ściany (nieco ponad 20 proc.).

Kaczyński więc pcha się na prawo, jak umie – widać potrzebuje gaśnicy i klucza, by zaważyć z Tuskiem.

To wygląda jak droga ku... No właśnie – ku anihilacji? To ulubione słówko Kaczyńskiego oznacza „proces fizyczny, w którym cząstki elementarne i odpowiadające im antycząstki, zderzając się ze sobą, ulegają unicestwieniu”. ●

Andrzej rysuje

Kraków

Małe autka w wielkiej sprawie

Ponad 60 Fiatów 126p wzięło udział w Wielkiej Wyprawie Maluchów dla Dzieci. Finał rajdu miał miejsce na Rynku Głównym w Krakowie. Uczestnicy zbierali pieniądze dla dzieci poszkodowanych w wypadkach.

Liczba dnia

27

PROC.

O tyle w czerwcu zdrożały codzienne zakupy przeciętnego Polaka w porównaniu z tym samym miesiącem w 2025 r. – wynika z najnowszych raportu o cenach detalicznych UCE RESEARCH i Uniwersytetu WSB Merito. Więcej ► Next.gazeta.pl

Moda i zdrowie

Mordercze spodnie z Zary

Od Warszawy przez Londyn po Stambuł kobiety ranią się i siniaczą przez zwiewne palazzo z Zary.

O takiej sławie firma Zara zapewne nie marzyła. To, że jej spodnie typu palazzo są wiralem na TikToku oraz w innych serwisach społecznościowych, brzmi co prawda całkiem nieźle, gorzej, że mają przydomek „śmiercionośne”, „niebezpieczne” czy „zabójcze”. Pod hasztagami #zaratrousersdangerous czy #deadlyzarapants znajdziemy w sieci niezliczoną liczbę filmików pokazujących kobiety kontuzjowane przez nieszczęsne palazzo.

Zabójczy ciuch kosztuje stówkę bez dziesięciu groszy i jest cały z poliestru. Dla niewtajemniczonych napiszmy, że krój palazzo oznacza bardzo szerokie spodnie wyglądające niemal jak suta spódnica. To fason bardzo szkodliwy, ale czasem – co pokazuje przykład Zary – trudno ten szyk zachować.

Temat obleciał już jako ciekawostka media takie jak CNN – stacja pokazała wideo z kobietami, które nie tylko się potykały o nieszczęsne galoty, ale też przewracały i obijały. Donosi, że niektóre z nich trafiły na SOR z powodu stłuczeń czy złamań nóg i rąk.

Dziennikarka modowa brytyjskiego „Timesa” Susie Lethbridge zdecydowała się spędzić dzień sam na sam w palazzo. Schody zaczęły się na schodach autobusu, którym jechała do pracy. Lethbridge relacjonuje, że musiała się kurczowo trzymać poręczy, żeby nie upaść, bo nogawki co rusz zaczepiały się o buty. Nawet na równej powierzchni długie spodnie się tak zaczepiały.

Na TikToku jedna z influencerki szczegółowo wyjaśniła i pokazała, w jaki sposób operują mordercze spodnie, hacząc to o prawy, to o lewy but. Zdecydowanie najgroźniejszą kombinacją jest zaczepienie się prawej nogawki o czubek lewego buta, wtedy nogi w mig zostają splecione i ofiara leży jak długi.

Po podróży autobusem dziennikarka „Timesa” przytomnie zrezygnowała z jazdy na rowerze. Jak pisze, palazzo z Zary nie są też dobrą opcją na oglądanie mundialowego meczu w pubie, bo w tłumie i na lepkich od rozlanego piwa podłogach niechybnie pośliskiwe spodnie wyglądałyby „mniej jak cichy luksus, bardziej jak przemysłowy mop”.

Lethbridge pisze, że koszmarem było wstawanie z krzesła w pracy, bo spodnie za każdym razem haczyły o jego kółka. Dziennikarka dostrzega pewne zalety spodni, których zwiewność i szerokość mogą być wspaniałe podczas fali upałów, jednocześnie jednak to właśnie z tego powodu są tak niebezpieczne. Materiał jest bowiem tak cienki, że oblepia nie tylko nogi, ale też wszystko dookoła, i o wszystko momentalnie zahacza. A że jest go – według Lethbridge – tyle, że dałoby radę uszyć zasłony, palazzo rzeczywiście są pułapką.

Dziennikarka zauważa, że dzięki Zarze określenie „fashion victim”, czyli ofiara lub też niewolnica mody, zyskało zupełnie nowy wymiar. Wymiar, dodajmy, niebezpiecznie dosłowny. ●

Natalia Waloch

KSIAZKI

Szalai po Bookerze: CIAŁO NAS ŁĄCZY. WSZYSTKICH. BEZ WYJĄTKU. Kto wynosił nocnik? Najdziwniejsza w całym internecie

W SPRZEDAŻY, RÓWNIEŻ Z DOSTAWĄ DO PACZKOMATU

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl**

Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

Albatros travel

Włoska Riwiera, Monako i Éze

Wyjątkowa podróż od Nicei aż po Genuę przez piękne wybrzeże Ligurii z bazą wypadową w urokliwym miasteczku Dianio Marina.

Program wycieczki: Dz. 1 Przelot z Warszawy do Nicei, krótkie zwiedzanie miasta i przejazd do Dianio Marina we Włoszech. Dz. 2 Spacer po Dianio Marina. Dz. 3 Muzeum Oliwy w Imperii. Nadmorskie miasteczko Alassio i Finale Ligure. Dz. 4 Relaks i wypoczynek w Dianio Marina. Dz. 5 Wycieczka do Val Nervia. Wizyta w Pignie i Dolceacqua z degustacją wina oraz krótka wizyta w San Remo. Dz. 6 Wycieczka do Monako i średniowiecznego Éze. Dz. 7 Zwiedzanie Genui. Dz. 8 Przejazd z Dianio Marino do Nicei i powrót do domu.

2 posiłki dziennie

8 dni | Wylot z Warszawy
08/10 2026

od 5.498,-

3 posiłki dziennie

Indie – skarby kultury i wielkie Religie

Zobacz 3 największe atrakcje Indii – zachwycający Taj Mahal, Złotą Świątynię w Amritsarze i Waranasi – święte miasto nad Gangesem.

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy. Dz. 2 Przyjazd do Delhi i zwiedzanie miasta, w tym przejazd riksą i spacer. Dz. 3 Delhi – Waranasi. Przejazd pociągiem i wieczorny rytuał pudza. Dz. 4 Waranasi. Rejs po Gangesie, świątynia Bharat Mata i wycieczka do Sarnath. Dz. 5 Waranasi – Agra. Czas wolny, wyroby z jedwabiu i pociąg do Agry. Dz. 6 Agra. Taj Mahal i Fort w Agrze. Dz. 7 Agra – Delhi – Amritsar. Zakupy i przejazd do Amritsar. Złota Świątynia nocą. Dz. 8 Amritsar. Złota Świątynia i przejście graniczne Wagah. Dz. 9 Amritsar – Delhi. Przelot do Delhi, muzeum Gandhiego, kolacja pożegnalna. Dz. 10 Przelot Delhi – Warszawa.

10 dni | Wyloty z Warszawy 26/10 2026, 22/02 2027

od 8.998,-

7 obiadów i 3 kolacje w cenie

Japonia i Korea Południowa – azjatyckie tygrysy

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy do Seulu. Dz. 2 Przyjazd do Seulu w Korei Południowej. Rynek Gwangjang i kolacja powitalna. Dz. 3 Seul. Wycieczka do strefy zdemilitaryzowanej, muzeum sztuki kulinarnej kimchi oraz warsztaty, wieża widokowa. Dz. 4 Seul. Wycieczka po mieście z cesarskim pałacem Gyeongbok, Narodowym Muzeum Folkloru, wioską Bukchon Hanok, wizyta w kościele. Dz. 5 Seul – Punggi – Gyeongju. Żeń-szeń, rynek i wioska Hahoe. Dz. 6 Gyeongju. Świątynia Bulguksa i jaskinia Seokguram wpisane na listę UNESCO. Dz. 7 Gyeongju – Busan. Zakład produkcyjny. Wycieczka po mieście Busan ze świątynią Haedong Yonggungsa, Cmentarz-pomnik ONZ, wieża Busan i targ rybny. Kolacja. Dz. 8 Busan – Fukuoka, Japonia. Targ żywności Tenjin. Dz. 9 Przejazd Shinkansenem do Hiroshimy, brama Torii na wyspie Miyajima, Park Pokoju i Pomnik Pokoju. Przejazd Shinkansenem do Kioto. Dz. 10 Kioto. Zamek Nijo, Złoty Pawilon, kamienny ogród zen świątyni Ryoanji, ogrody przy Świątyni Spokoju i Pokoju (Heian-jingu). Dz. 11 Kioto. Wycieczka do Nary i czas wolny. Dz. 12 Przejazd Shinkansenem do Tokio. Świątynia Asakusa, wjazd na Tokyo Skytree. Dz. 13 Tokio. Czas wolny – wycieczka do Parku Narodowego Hakone i góry Fuji (dodatkowo płatna). Dz. 14 Tokio. Dzielnica Shibuya i czas wolny. Kolacja pożegnalna. Dz. 15 Wylot z Tokio do Warszawy. Dz. 16 Przyjazd do Warszawy.

16 dni | Wylot z Warszawy 10/05 2027 | od 23.998,-

4 obiady i 9 kolacji w cenie

Maroko i Hiszpania – śladami Maurów

Wspaniała architektura, historyczne miasta i zapierające dech w piersiach widoki podczas wycieczki po imperium Maurów z Maroka do Hiszpanii.

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy i przelot do Lizbony. Dz. 2 Wylot z Lizbony i przylot do Marrakeszu w Maroku. Dz. 3 Marrakesz – zwiedzanie miasta, w tym minaret Kutubijji, Pałac Bahia oraz tętniący życiem plac Dżamaa al-Fina. Dz. 4 Marrakesz – Essaouira. W stronę wybrzeża i zwiedzanie Essaouiry. Dz. 5 Essaouira – Casablanca. Czas wolny i zwiedzanie Casablanki, w tym meczetu Hassana II. Dz. 6 Casablanca – Tanger. Przejazd szybkim pociągiem do Tangeru i zwiedzanie miasta. Dz. 7 Tanger – Chefchaouen – Tanger. Czas wolny lub fakultatywna wycieczka do Chefchaouen. Dz. 8 Tanger – Algeciras – zwiedzanie Rondy – Malaga. Dz. 9 Malaga – spacer po mieście i czas wolny. Dz. 10 Malaga – Granada – Alhambra – Malaga. Dz. 11 Malaga – Kordoba – Malaga. Czas wolny lub wycieczka fakultatywna do Kordoby. Kolacja pożegnalna. Dz. 12 Malaga – Warszawa. Powrót do domu.

12 dni | Wyloty z Warszawy 01/11 2026, 06/03 2027

od 9.998,-

albatros.pl | rezerwacja +48 22 128 48 81 | Warszawa, ul. Marszałkowska 76 (8 piętro)

Cena zawiera: BILETY WSTĘPÓW, opiekę polskiego pilota, przeloty rejsowe, zakwaterowanie w pokojach 2-os., wyżywienie i transport zgodnie z programem, ubezpieczenie podstawowe.

Kod reklamy: GW26

Finał mundialu 2026

Dariusz Wołowski

„Anglia zna rękę Boga, a teraz pozna jego lewą stopę” – mówił przed półfinałem w Atlancie charzmatyczny Szwed Zlatan Ibrahimović. „Ręka Boga” to oczywiście nawiązanie do mundialu w Meksyku sprzed 40 lat, gdy w ćwierćfinale Diego Maradona dał Argentynie zwycięstwo nad Anglią 2:1 (a potem poprowadził ją do złota). Pierwszego gola w tamtym legendarnym meczu Argentyńczyk strzelił ręką, co przeoczył sędzia – w tamtych czasach nie było wideoweryfikacji (VAR). Maradona zdobył potem także drugą bramkę, która też doczekała się nazwy własnej – „gol stulecia”, po slalomie między sześcioma angielskimi piłkarzami.

Traumy Beckhama

Po tamtym meczu na Estadio Azteca Argentyńczyk, pytany o pierwszą bramkę, powiedział, że została zdobyta „trochę głową Maradony, a trochę ręką Boga”. Tak narodziła się legenda, o której pisano książki, poematy, nakręcono filmy. Dla Argentyny była to zemsta za porażkę w wojnie o Falklandy/Malwinę w 1982 roku, dla Anglii największe oszustwo w dziejach sportu, który przecież sami wymyślili.

Relacje między obydwojma wielkimi futbolowymi nacjami jeszcze bardziej się pogorszyły 12 lat później, gdy w meczu 1/8 finału mundialu we Francji Diego Simeone sprowokował do faulu Davida Beckhama. Anglik wyleciał z boiska, jego drużyna odpadła z mistrzostw, a najbardziej medialny piłkarz w historii angielskiego futbolu został na jakiś czas w ojczyźnie persona non grata. W środę 51-letni dziś Beckham był na stadionie w Atlancie i razem z żoną Victorią przeżyli traumę porażki Anglików. Jest właścicielem klubu Inter Miami w amerykańskiej lidze MLS, w którym gra Leo Messi.

Ostatni raz Anglia z Argentyną zagrały na mundialu w 2002 roku, gdy gol Beckhama z karnego dał Anglikom zwycięstwo 1:0 w fazie grupowej. Argentyna odpadła z turnieju, a potem dwaj giganci zagrami ze sobą już tylko raz, w listopadzie 2005 roku, w meczu towarzyskim, wygranym 3:2 przez Anglików.

18-letni Leo Messi zadebiutował w reprezentacji Argentyny w sierpniu 2005 roku – w meczu z Węgrami dostał czerwoną kartkę. To zwiastowało problemy, z którymi miał się mierzyć przez następne 15 lat. Był już wtedy wschodzącą gwiazdą Barcelony, do której trafił w 2000 roku jako 13-latek, poszukując środków na kurację hormonem wzrostu. Pierwszą umowę z katalońskim klubem podpisał na serwetce, która dwa lata temu została kupiona na aukcji w Wielkiej Brytanii za milion dolarów.

Wróćmy jednak do „lewej stopy Boga”, o której wspominał Ibrahimović. Messi jest właśnie lewonozny i tą nogą potrafi wykonywać z piłką cuda. Na półfinał w Atlancie argentyńscy fani przynieśli transparent informujący, że „Malwinę [argentyńska nazwa Falklandów] są argentyńskie”. Co prawda selekcjoner Albicelestes Lionel Scaloni prosił, by polityki nie mieszać do sportu, ale fani wiedzą swoje. Urodzony w Rosario – tak jak Messi – trener zaczął pracę z kadrą w 2018 roku po bardzo nieudanym mundialu w Rosji. Z etykieta „tymczasowy”. Rok później Argentyna uległa Brazylii w półfinale Copa America i to było ostatnie wielkie rozczarowanie Scalonego, Messiego i innych. Od tamtej pory same zwycięstwa.

Nie było w historii piłki drużyny narodowej, która wygrałaby cztery kolejne wielkie turnieje. Argentyna może być pierwsza. Po zwycięstwie w mistrzostwach Ameryki w 2021 roku wygrała mundial w Katarze, po czym przed dwoma laty obroniła tytuł w Copa America. W USA, Kanadzie i Meksyku broni złota mistrzostw świata. Z 39-letnim Messim w roli głównej, który teoretycznie żegnał się z drużyną narodową już w Katarze. Triumf na mundialu był dla niego spełnieniem, wreszcie dorównał Maradonie. Potem ogłosił, że chce jeszcze zagrać parę razy w kadrze, poczuć, jak to jest grać w barwach narodo-

Bóg przemówił lewą stopą

Dwie asysty Leo Messiego zapewniły Argentynie zwycięstwo 2:1 w dramatycznym meczu z Anglią i prawo gry w niedzielnym meczu o złoto, który odbędzie się w Nowym Jorku. Rywalem będzie Hiszpania – kraj, w którym Messi wyrósł na piłkarskiego geniusza.

FOT. REUTERS/CARLOS BARRIA

wych jako mistrz świata. Gdy jednak w 2023 roku przeniósł się z PSG do Interu Miami, kibice zaczęli podejrzewać, że ma plany sięgające kolejnego mundialu.

Jeszcze kilka miesięcy temu opowiadał, że nie jest pewien, czy zdrowie i siły pozwolą mu zagrać na mistrzostwach. Gdy przybył na turniej w USA, Kanadzie i Meksyku, przekonywał, że wszystko już osiągnął, więc to, co się wydarzy na jego szóstym mundialu, będzie tylko bonusem. Turniej zaczął od zdobycia sześciu goli w trzech meczach fazy grupowej. Kłopoty Argentyny czekały jednak za rogiem. Drużyna Scalonego męczyła się w trzech meczach fazy pucharowej: z Republiką Zielonego Przylądka i Szwajcarią grała dogrywki, z Egiptem w 1/8 finału przegrywała 0:2 do 79. min. Zawsze udawało się wygrać.

Tuchel na ratunek

Anglia w półfinale to był jednak największy rywal. Głodny sukcesu jak nigdy. Twórcy futbolu już 60 lat czekają na powrót do finału mundialu. Wygrali go raz, w 1966 roku, na turnieju, który organizowali. Potem same klęski. Między innymi w półfinałach w 1990 i 2018 roku. Anglicy szczytą się najwspanialszą piłkarską ligą świata, gdzie grają wielkie gwiazdy, w tym piłkarze Scalonego. Dlaczego ich drużyna narodowa nie miałaby być najlepsza na świecie? Po finale Euro 2024, przegranym z Hiszpanią 1:2, odszedł trener Gareth Southgate, któremu zarzucano, że nie wykorzystuje ofensywnego potencjału piłkarzy.

W wielkiej desperacji Anglicy oddali zarządzanie kadrą niemieckiemu trenerowi. Thomas Tuchel miał dać im to, czego angielscy szkoleniowcy nie umieli. Niemiec miał uczyć piłki jej

twórców. Tych, którzy grubo ponad sto lat temu nauczyli futbolu Argentyńczyków i całą resztę świata. Drużyna Tuchela dotarła do półfinału mistrzostw w USA, Kanadzie i Meksyku, zamykając usta krytykom. Środowy mecz w Atlancie był dla ojczyzny futbolu dziejową szansą.

Zderzenie gigantów przypominało w pierwszej połowie zapasy w błocie. Piłkarze obu drużyn głównie się faulowali, jedni chcieli zastraszyć drugich. Paradoksalnie, dramat Anglików zaczął się od najbardziej szczęśliwego dla nich momentu meczu. W 55. min skrzydłowy Anthony Gordon, którego Barcelona kupiła za 80 mln euro, zdobył gola dla zespołu Tuchela. Anglicy poczuili, że są o krok od spełnienia wielkiego marzenia.

Cofnęli się pod swoją bramkę, by bronić wyniku. A może to desperacja Argentyńczyków ich do tego zmusiła? Niemieckie selekcjoner zaczął wzmacniać obronę, wpuszcł na boisko prawie dwumetrowego Dana Burna z Newcastle, by mieć przewagę w grze powietrznej, bo Argentyna często wrzucała piłkę w pole karne ze skrzydeł. Bramkarz Jordan Pickford bronił znakomicie i szczęśliwie. Do czasu.

Była 85. min, gdy spełniła się przepowiednia Ibrahimovicia o „lewej stopie Boga”. Messi podał piłkę do Enzo Fernandez, a ten potężnym strzałem pokonał bramkarza Anglików. To był początek dramatu graczy Tuchela, którym nakręcona Argentyna wbiła zwycięską bramkę w 92. min. Tym razem Messi podawał prawą nogą, czym zaskoczył defensywę rywali. Piłka minęła angielskich dryblasów i spadła na głowę Lautaro Martinez. Napastnik Interu Mediolan, mierzący zaledwie 174 cm wzrostu, strzałem głową dokonał dzieła zniszczenia.

– Nie mam nic do powiedzenia. Jesteśmy złamani, rozbici. Całe życie pracowaliśmy na szansę, która była tak blisko, ale znów nam uciekła – powiedział po meczu kapitan Anglików Harry Kane. Zdobył na tym turnieju sześć goli, a jednak tego najważniejszego nie potrafił. Pobił wszystkie rekordy strzeleckie drużyny narodowej, ale wróci z mistrzostw na tarczy.

Messi – trzeci finał

Messi zagra w niedzielę swój trzeci finał mundialu. Dotychczas na liście graczy, którzy tego dokonali, byli tylko Brazylijczycy: Pele (1958, 1962, 1970), Cafu (1994, 1998, 2002) i Ronaldo (1994, 1998, 2002). Z zastrzeżeniami. Ten ostatni był na mistrzostwach w 1994 roku w USA, ale nie grał w nich ani minuty, więc może nie powinien być na tej ekskluzywnej liście. Z kolei Pele w 1962 roku w Chile doznał kontuzji na początku turnieju i potem już nie wyszedł na boisko. Tylko Cafu wybiegł na boisko w trzech meczach o złoty medal mistrzostw świata. Dwa wygrał – w 1994 i 2002. Messi będzie więc drugi i też ma szansę na drugi triumf (w 2014 roku przegrał z Niemcami, cztery lata temu wygrał z Francją).

W Argentynie futbol ma rangę religii. Po triumfie w Katarze 4 mln ludzi świętowały na ulicach Buenos Aires – stolicy kraju, który stał na granicy katastrofy ekonomicznej. Jedyne mundial w Argentynie, w 1978 roku, zorganizowała krwawa junta generała Jorge Videli, który w 2010 roku dostał wyrok dożywocia za swoje zbrodnie. „Bрудna wojna” – tortury, porwania i morderstwa opozycjonistów – prawie pół wieku temu nie przeszkodziła Argentyńczykom w świętowaniu pierwszego tytułu mistrzowskiego swoich piłkarzy. Bohaterem narodowym był wtedy Mario Kempes, osiem lat później został nim Maradona. Do dziś istnieje jego Kościół w Argentynie, choć piłkarz zmarł w 2020 roku.

Messi od początku mierzył się z legendą Maradony. I wciąż przegrywał. W 2016 roku, po przegranym finale Copa America ze łzami wyznał, że porzuca drużynę narodową. Uznał, że przynosi jej pecha. Fani w Argentynie dbali, by czuł się odpowiedzialny za porażki, nazywali go „Pecho frio” (chłodna pierś), uważając, że dla Barcelony poświęca się bardziej niż dla drużyny narodowej.

Paradoksalnie Leo był bezgranicznie wielbiony w swojej drugiej ojczyźnie – Hiszpanii, gdzie żył i pracował. Hiszpanie kilka razy namawiali go na grę dla ich drużyny narodowej. Kategorycznie odmawiał. Dla niego istniała tylko jedna opcja – Argentyna. Nawet jeśli gra dla niej związana była z wiecznym cierpieniem.

Matka Messiego powiedziała kiedyś w wywiadzie, że Barcelona zrobiła dla jej syna znacznie więcej niż Argentyna. Po 17 latach gry w pierwszej drużynie zespołu z Katalonii Messi został najlepszym graczem w jej historii. Zdobył 672 gole i 35 trofeów. Sześciokrotnie nagradzano go Złotą Piłką, zdobył ją potem jeszcze dwa razy, ale już jako piłkarz PSG. Na tę ostatnią zapracował z Argentyną w Katarze. Wtedy pokochali go już nawet najbardziej sceptyczni rodacy.

Wielbią go koledzy z kadry, zapatrzeni jak w nadczołowieka. Messi obchodzi urodziny 24 czerwca, co dwa lata wypada to podczas wielkich turniejów. Tradycyjnie zbiera się wtedy cała drużyna. Tak było podczas mundialu w USA, Kanadzie i Meksyku. „Życzę Ci tyle szczęścia, ile Ty dałeś na wszystkim” – napisał mu w serwisie społecznościowym kolega z zespołu, Julian Alvarez.

„Niech w finale przeciwnikiem Hiszpanii zostanie Argentyna. I choć będzie trudniej, to będzie mecz naszego życia” – napisał przed środowym półfinałem w Atlancie madrycki dziennik „Marca”. Hiszpanie chcieli w niedzielny finał Messiego bez względu na to, czy to korzystne dla ich drużyny. Oni zawsze podziwiali Argentyńczyka i zawsze będą go kochać. A przecież był piłkarzem Barcelony, przez niego cierpiał Real Madryt i inni rywale z La Liga. Bez względu na wszystko Hiszpanie potrafią jednak docenić sportowego geniusza. ●

Final mundialu 2026

Kto wygra mecz?

Nowojorskie starcie gigantów

Piękna Hiszpania czy cierpiąca Argentyna? Faworyta niedzielnego finału mundialu trudno wskazać, bo obrońcy tytułu dopasowują się na tym turnieju do klasy rywala.

Dariusz Wołowski

Pod koniec 2007 roku barceloński dziennik „Sport” zorganizował na stadionie Camp Nou sesję zdjęciową, która była aktem solidarności z rodzinami imigrantów. Powstał wówczas jedyny w swoim rodzaju kalendarz. Kiedy w ramach tej akcji 20-letni Leo Messi asystował przy kąpeli kilkumiesięcznego Lamine’a Yamala, nikt nie miał prawa przypuszczać, że ta historia znajdzie swoją puentę w finale mundialu.

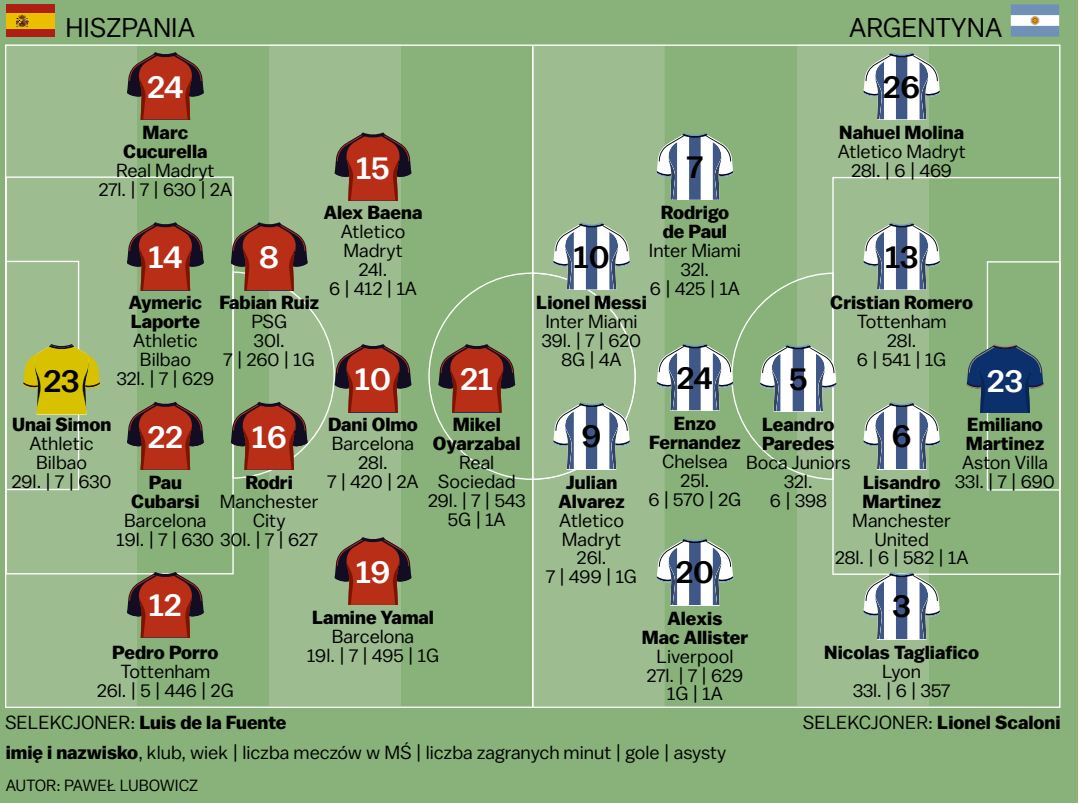
Początek dwóch legend

Pilkarze Barcelony wzięli udział w akcji dobrowolnie, Leo sam się zgłosił. Pomagał kąpać dziecko mamie Yamala, która pochodzi z Gwinei Równikowej. O zdjęciu zapomniano na wiele lat, ale podczas Euro 2024 ojciec Yamala, urodzony w Maroku, wrzucił je do internetu z podpisem: „Początek dwóch legend”. Nastoletni syn zdobywał wtedy tytuł mistrza Europy z reprezentacją Hiszpanii, Messi bronił tytułu w Copa America.

W niedzielę w finale mundialu Messi stanie naprzeciwko Yamala, którego 19 lat temu symbolicznie namaścił na swojego następcę. Hiszpan uważa Argentynczyka za najlepszego piłkarza w historii i powtarza, że nie zasługuje na porównania z nim. Z kolei najstarszy syn Messiego – Thiago – mówi, że marzy o wspólnej grze z Yamalem.

Historia Leo i Lamine’a ma wspólne korzenie. Obaj wychowali się w barcelońskiej akademii La Masia i klub z Katalonii był dla nich oknem na świat.

Przewidywane składy na finał mistrzostw świata Meksyk-USA-Kanada 2026

Messi osiągnął swój pierwszy finał mundialu w wieku 27 lat, Yamal właśnie skończył 19. Jak zakończy się niedzielna rywalizacja o złoto mistrzostw świata, między gwiazdą zachodzącą i wschodzącą?

O ile 39-letni Messi wciąż jest na tym turnieju największą indywidualnością Argentyny (8 goli, 4 asysty), o tyle Yamal (1 gol) gra poniżej oczekiwań – choć w półfinałowym meczu z Francją wywalczył rzut karny, który na pierwszą bramkę zamienił Mikel Oyarzabal. Paradoksalnie taka sytuacja to komplement

dla Hiszpanów, którzy nie zależą już od nastolatka.

Przebudzenie Argentyny

W siedmiu meczach tych mistrzostw La Roja straciła tylko jedną bramkę dzięki wspaniałej organizacji gry w defensywie i wysiłkowi przyjaciela Yamala ze szkółki Barcelony – nastoletniego Pau Cubarsiego. Przy czym drużyna Luisa de la Fuentę broni się... przez atak, wysoki pressing i posiadanie piłki. Francuzom w półfinale (2:0) wybili ją z głowy. Drużyna Didier Deschamps wywoływała strach ko-

lejnym rywali, aż trafiła na Hiszpanów. Okazało się, że druga linia La Roja nie ma sobie równych.

Trudny wyobrazić sobie sukces Hiszpanów bez Rodriga – laureata Złotej Piłki z 2024 roku. Dani Olmo najbardziej błyskotliwie rozgrywa piłkę, przyspiesza ataki, a niektóre z jego zagrań są po prostu genialne. Jak asysta przy drugiej bramce w półfinale z Francją, którą zdobył obrońca Pedro Porro. Ale siłą La Roja są nie tyle indywidualności, co uniwersalność graczy, organizacja gry i potencjał tych, którzy wchodzą z ławki rezerwowych. Grając tylko w końcówkach meczów Mikel Merino rozstrzygał spotkania z Portugalią i Belgią, w drodze Hiszpanii do finału.

W czterech meczach fazy pucharowej Argentyna straciła aż sześć bramek. Cierpiała w każdym spotkaniu. Cierpienie ją jednak uszlachetniało. Od 1962 roku żaden zespół nie obronił tytułu mistrza świata. Ostatnia dokonała tego Brazylia. Argentyna ma szansę powtórzyć ten wyczyn po 64 latach. Albicelestes zdobywali dotąd tytuł trzy razy (1978, 1986, 2022), Hiszpania zaledwie raz, w 2010 roku w RPA.

Zespół De la Fuente gra w tych mistrzostwach coraz piękniej, drużyna Lionela Scaloni dopasowuje się do klasy rywala. To zapowiada wspaniały mecz w Nowym Jorku, bo Hiszpanie na pewno pozostaną wierni swojemu stylowi. Argentynczycy będą musieli odpowiedzieć, jak w środę w Atlancie w półfinale z Anglią po stracie gola (wygrali 2:1). Przez 40 minut drugiej połowy zobaczyliśmy Argentynę tak mocną i zdeterminowaną jak na mundialu w Katarze. Jakby czas dla Messiego i reszty się zatrzymał.

Finał Hiszpania – Argentyna w niedzielę, 19 lipca, o godz. 21 czasu polskiego. Transmisja w TVP 1, TVP Sport.

JUTRO W „WYBORCZEJ”

Wydanie sobotnie „Wyborczej” możesz kupić

OD SOBOTY DO CZWARTKU!

Szukaj w punkcie sprzedaży prasy.

MILIONY LUDZI CZEKAJĄ NA PREMIERĘ „ODYSEI” CHRISTOPHERA NOLANA

- Ostrożnie z sądami o historyczności filmu
- Czy nieznajomość Homera szkodzi?

DRUGA PO BOGU W MON

Ulubiona ministra Tuska

Pieniądze z KPO to mocny konkret dla polskiej kolei

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) stał się jednym z najważniejszych impulsów inwestycyjnych dla polskiej kolei. Dzięki środkom z KPO Polskie Linie Kolejowe S.A. realizują 41 przedsięwzięć, które przekładają się na codzienne podróże, większą przepustowość sieci, wyższy poziom bezpieczeństwa i lepsze warunki prowadzenia ruchu pociągów. Od linii regionalnych po ważne ciągi towarowe efekty inwestycji są widoczne zarówno dla pasażerów, jak i przewoźników. O tym, czego PLK nauczyły się podczas realizacji programu pod wyjątkową presją czasu, jak inwestycje zmieniają kolej w regionach i dlaczego wzmacniają odporność państwa, rozmawiamy z Piotrem Wyborskim, prezesem zarządu Polskich Linii Kolejowych S.A.

Piotr Wyborski

Prezes Zarządu – Polskie Linie Kolejowe S.A.

KPO jest programem realizowanym pod wyjątkową presją czasu. Czy z perspektywy zarządcy infrastruktury jest to również egzamin z efektywności całej branży kolejowej?

Zdecydowanie tak. KPO pokazuje, że skuteczność inwestycji kolejowych zależy nie tylko od dostępnego finansowania, ale również od jakości przygotowania projektów, sprawności decyzji, dobrej koordynacji prac i współpracy całego rynku. Przy tak krótkiej perspektywie realizacji każdy z tych elementów ma bardzo duże znaczenie. Musieliśmy szybko przejrzeć portfel projektów, ocenić ich gotowość, uporządkować harmonogramy i wybrać te zadania, które mogły przynieść realny efekt w krótkim czasie.

To wymagało bardzo dobrej koordynacji: od przygotowania dokumentacji, przez uzgodnienia, po współpracę z wykonawcami i prowadzenie robót przy utrzymaniu ruchu pociągów. Dobrym przykładem skali tych wyzwań jest przebudowa linii kolejowej nr 8 na odcinku Kraków Główny – Tunel. To jedna z najważniejszych tras w Polsce, po której każdego dnia kursują pociągi dalekobieżne, regionalne i towarowe. Prowadzenie robót przy jednoczesnym utrzymaniu ruchu wymagało ścisłej współpracy z przewoźnikami i wielu zmian w organizacji ruchu. Dziś efekty są coraz bardziej widoczne – powstają

nowe tory, przebudowywane są stacje i obiekty inżynieryjne, a po zakończeniu inwestycji zwiększy się przepustowość całego ciągu Kraków – Kielce – Radom – Warszawa.

Najważniejsze doświadczenie jest takie, że kolej potrafi działać sprawnie, jeśli jasno określimy priorytety, dobrze przygotujemy projekty i konsekwentnie pilnujemy ich realizacji. To lekcja, która zostanie z nami na kolejne lata i którą będziemy wykorzystywać przy następnych programach modernizacyjnych.

Czy dostrzegają już Państwo, że inwestycje z KPO zmieniają zachowania pasażerów i przewoźników?

Tak, i to jest jeden z najważniejszych efektów tych inwestycji. Infrastruktura kolejowa sama w sobie nie jest celem. Celem jest to, żeby dzięki niej pociągi mogły kursować sprawniej, częściej i bardziej przewidywalnie, a pasażerowie oraz przewoźnicy mieli realny powód, żeby wybierać kolej.

Dobrze widać to na Mazurach, gdzie modernizacja i elektryfikacja linii Elk – Giżycko – Korsz pozwala odbudować znaczenie kolei w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego. Powrót pociągów na cały odcinek ma sens nie tylko dlatego, że sama

infrastruktura jest nowocześniejsza. Najważniejsze jest to, że przewoźnicy mogą rozwijać ofertę, a mieszkańcy i turyści zyskują więcej możliwości podróży. To są realne korzyści: sprawniejsze przejazdy, lepsze skomunikowanie regionu i bardziej ekologiczny transport.

Takie przykłady pokazują, że dobrze zaplanowana inwestycja uruchamia efekt domina. Najpierw poprawiamy parametry linii, potem przewoźnicy mogą przygotować atrakcyjniejszą ofertę, a następnie pasażerowie zaczynają częściej korzystać z kolei. Właśnie o taki trwały efekt chodzi w KPO: o infrastrukturę, która nie kończy się na placu budowy, tylko zaczyna pracować w rozkładzie jazdy.

Które przedsięwzięcia najlepiej pokazują skalę zmian realizowanych dzięki środkom z KPO?

Skala jest bardzo szeroka, bo mówimy o inwestycjach prowadzonych w różnych częściach kraju i na liniach o odmiennym charakterze. Część z nich ma znaczenie regionalne, część wpływa na połączenia międzywojewódzkie, a część wzmacnia ważne korytarze transportowe dla gospodarki.

Na Sudecczyźnie prace prowadzone w ramach projektu Podłęża – Piekiełko pokazują, jak kolej może wracać do miejsc, w których przez lata jej rola była ograniczona. Odbudowa i modernizacja kolejnych odcinków linii nr 104 to ogromna zmiana dla południowej Małopolski. Nowe tory, zelektryfikowana infrastruktura, nowoczesne systemy sterowania ruchem i wygodniejsze perony oznaczają lepszą dostępność transportową, krótsze podróże i większy potencjał rozwoju całego regionu.

KPO to również modernizacja ważnych linii regionalnych. Dobrym przykładem jest przebudowa odcinków Kluczbork – Wołczyn oraz Bierutów – Oleśnica na linii kolejowej nr 143. Dzięki tej inwestycji poprawią się parametry eksploatacyjne trasy, wzrośnie niezawodność prowadzenia ruchu i komfort podróży, a linia zyska większe znaczenie jako

alternatywny ciąg komunikacyjny dla sieci kolejowej w południowo-zachodniej Polsce.

Nie wszystkie inwestycje muszą mieć wartość liczoną w miliardach złotych, aby zmieniały funkcjonowanie kolei. Dobrym przykładem jest budowa mijanki Bydgoszcz Fordon na linii kolejowej nr 209. Dzięki temu możliwe stanie się sprawniejsze prowadzenie ruchu, zwiększenie częstotliwości połączeń oraz stworzenie lepszych warunków do rozwoju kolei aglomeracyjnej w największej dzielnicy Bydgoszczy. To pokazuje, że czasem niewielka inwestycja może znacząco zwiększyć możliwości całej linii.

Zaawansowane prace prowadzone są także na linii nr 97 między Suchą Beskidzką a Żywcem. Jakie znaczenie ma ta inwestycja?

To ważna inwestycja dla połączeń w Beskidy i relacji między województwem małopolskim a śląskim. Prace są prowadzone w trudnym, górskim terenie i obejmują tory, obiekty inżynieryjne, przejazdy kolejowo-drogowe oraz infrastrukturę dla podróżnych. Modernizowane są m.in. mosty, przepusty i wiadukt, a stacje i przystanki zyskają lepszy standard obsługi pasażerów.

Efektom będzie krótszy czas przejazdu, większy komfort i lepsza dostępność kolei w południowej części kraju. Pociągi mają wrócić na trasę jeszcze w tym roku, co dla mieszkańców i turystów będzie bardzo konkretną zmianą. To przykład inwestycji, która nie tylko poprawia parametry techniczne linii, ale też otwiera region na lepszą ofertę przewozową. Podobnie efekty już we wrześniu osiągniemy na linii Pszczyna – Żory, gdzie modernizacja pozwoli przywrócić sprawne połączenia regionalne i zwiększyć atrakcyjność kolei w codziennych dojazdach do pracy i szkoły.

To właśnie takie projekty pokazują, że nie modernizujemy pojedynczych odcinków. Budujemy sieć, w której kolejne inwestycje wzajemnie się uzupełniają i stopniowo poprawiają funkcjonowanie całego systemu transportowego.

Wiele inwestycji realizowanych w ramach KPO dotyczy bezpieczeństwa. Jakie efekty udało się osiągnąć w tym obszarze?

Bezpieczeństwo jest jednym z najważniejszych celów wszystkich naszych inwestycji. Jednym z największych komponentów KPO jest modernizacja przejazdów kolejowo-drogowych w całym kraju. Wyposażamy je w nowe rodatki, sygnalizację świetlną, monitoring oraz urządzenia zdalnej diagnostyki. To inwestycje rozsiane po całej Polsce, ale ich wspólny efekt jest bardzo konkretny – mniej miejsc szczególnie niebezpiecznych i wyższy poziom bezpieczeństwa zarówno dla kierowców, jak i pasażerów.

Równolegle poprawiamy stan torów, przebudowujemy obiekty inżynieryjne i wdrażamy nowoczesne urządzenia sterowania ruchem kolejowym. To elementy, które nie zawsze są widoczne na pierwszy rzut oka, ale mają ogromne znaczenie dla codziennego funkcjonowania kolei.

Modernizujemy również stacje i przystanki. Powstają nowe przejścia podziemne, windy, pochylnie, lepiej oświetlone perony i czytelniejsza informacja pasażerska. Dzięki temu kolej staje się bardziej dostępna dla wszystkich grup podróżnych, w tym osób starszych, rodziców z dziećmi czy pasażerów o ograniczonych możliwościach poruszania się. Bezpieczeństwo to także większa niezawodność infrastruktury, stabilniejszy rozkład jazdy i większe zaufanie do kolei.

W nazwie KPO pojawia się nie tylko odbudowa, ale również zwiększanie odporności. W jaki sposób inwestycje PLK wzmacniają odporność polskiej sieci kolejowej?

Odporność sieci kolejowej rozumiemy bardzo szeroko. To zdolność kolei do działania w różnych warunkach: przy dużym natężeniu ruchu, podczas awarii, w sytuacjach kryzysowych, przy zmianach potoków pasażerskich i towarowych, a także w obliczu ekstremalnych zjawisk pogodowych. Inwestycje z KPO wzmacniają tę odporność na kilku poziomach.

Po pierwsze, zwiększamy przepustowość i poprawiamy parametry linii. Tam, gdzie infrastruktura jest wąskim gardłem, każda awaria lub opóźnienie może wpływać na większą część sieci. Modernizacja torów, rozjazdów, mostów czy urządzeń sterowania ruchem pozwala prowadzić więcej pociągów i lepiej zarządzać ruchem w sytuacjach zakłóceń.

Po drugie, rozwijamy alternatywne ciągi transportowe. Jeśli sieć ma

Zmodernizowana stacja Ostróda

TORY | MOSTY | TUNELE

Myślisz, że to abstrakcja?
to mocny konkret

Nowoczesna i bezpieczna infrastruktura tworzona przez Polskie Linie Kolejowe S.A.

#NASZAKOLEJ

Most kolejowy na Sole w Żywcu

więcej sprawnych połączeń, łatwiej przekierować ruch w razie problemów na jednej trasie. Ma to znaczenie dla przewozów regionalnych, dalekobieżnych i towarowych, szczególnie na trasach prowadzących do portów czy dużych ośrodków gospodarczych.

Po trzecie, inwestujemy w cyfryzację i nowoczesne systemy zarządzania ruchem. Dzięki nim możemy szybciej reagować na zakłócenia, lepiej wykorzystywać przepustowość i zwiększać bezpieczeństwo prowadzenia ruchu. Odporność to również infrastruktura przygotowana na zmieniające się wa-

runki klimatyczne: modernizowane mosty, przepusty, odwodnienie i podtorze ograniczają ryzyko awarii po intensywnych opadach czy wezbraniach wód.

Inwestycje z KPO to nie tylko korzyści dla pasażerów. Jak wpływają one na rozwój regionów i gospodarki?

Kolej jest jednym z fundamentów nowoczesnego systemu transportowego, dlatego każda inwestycja infrastrukturalna wywołuje szersze efekty niż

tylko poprawa warunków podróży. Nowoczesna linia kolejowa oznacza lepszy dostęp do pracy, edukacji, usług publicznych i turystyki. Dla regionów to realna szansa na rozwój.

Bardzo ważne są inwestycje wzmacniające ciągi towarowe. Modernizacja „Nadodrzanki” oraz tras prowadzących do portów w Szczecinie i Świnoujściu ma znaczenie nie tylko regionalne, ale również gospodarcze. Dzięki poprawie przepustowości i parametrów linii kolej może sprawniej obsługiwać przewozy towarowe, a polskie porty zyskują lepsze zaplecze transportowe. To ma znaczenie dla eksporterów, operatorów logistycznych i całego łańcucha dostaw.

Istotne są także inwestycje eliminujące tzw. wąskie gardła. W Obornikach Wielkopolskich dobudowa drugiego prześła mostu kolejowego na Warcie zwiększa możliwości prowadzenia ruchu na ważnej trasie w regionie Poznania. Równocześnie realizujemy inwestycje bardzo blisko ludzi. Przykładem jest Warszawa Ursus Północny, gdzie nowoczesna infrastruktura ułatwia codzienne dojazdy mieszkańców rozwijającej się części stolicy.

Jakie znaczenie będą miały inwestycje z KPO w perspektywie kolejnych lat?

Środki z Krajowego Planu Odbudowy pozwoliły przyspieszyć modernizację polskiej kolei i skoncentrować się na projektach, które przynoszą konkretne efekty dla pasażerów, przewoźników i gospodarki. To inwestycje, które już dziś zmieniają sposób funkcjonowania transportu w Polsce, ale ich pełne znaczenie będzie widoczne także w kolejnych latach.

Nowe i zmodernizowane tory, przebudowane stacje i przystanki, bezpieczniejsze przejazdy, sprawniejsze systemy sterowania ruchem czy zelektryfikowane linie kolejowe będą służyć kolejnym pokoleniom pasażerów. Dzięki nim kolej będzie bardziej dostępna, przewidywalna i konkurencyjna wobec innych środków transportu.

Dla Polskich Linii Kolejowych KPO było również ważnym doświadczeniem organizacyjnym. Pokazało, że przy dobrej koordynacji, jasnych priorytetach i współpracy z wykonawcami można realizować inwestycje szybciej i skuteczniej. Dlatego można powiedzieć, że pieniądze z KPO to mocny konkret dla polskiej kolei. To realne zmiany: pociągi wracają na kolejne trasy, poprawia się komfort podróży, rośnie bezpieczeństwo, a sieć kolejowa staje się bardziej odporna i lepiej przygotowana na potrzeby pasażerów, przewoźników oraz całej gospodarki.

PIENIĄDZE Z KPO TO MOCNY KONKRET

Agata Kondzińska

O rozprawieniu się ze stowarzyszeniami, które zaczęły powstawać w PiS, mówiono w partii od dawna. Już na poprzednich spotkaniach środowisko Jacka Sasina podejmowało takie próby, ale Jarosław Kaczyński jeszcze zwlekał. Przede wszystkim krytykowano stowarzyszenie Rozwój Plus Mateusza Morawieckiego.

W środę 15 lipca, podczas spotkania władz PiS, tzw. grupa maślarzy wróciła z pomysłem uchwały o zakazie dla stowarzyszeń o charakterze politycznym.

– Nie było głosowania, uchwała została przyjęta przez aklamację – mówi „Wyborczej” polityk PiS.

Wszystko działo się za zamkniętymi drzwiami, bez Mateusza Morawieckiego, który od jakiegoś czasu omijał partyjne nasiadówki i osobno spotykał się z Jarosławem Kaczyńskim. Jak mówią nasi rozmówcy z PiS, protestów nie było.

– Padł koronny argument: finansowanie, gdyż partia nie może finansować stowarzyszeń. Są regulacje PKW w tych kwestiach i stowarzyszenie nie powinno prowadzić działalności, która może zostać potraktowana jak działalność partii – wyjaśnia nam polityk PiS.

Po spotkaniu władz Prawa i Sprawiedliwości do dziennikarzy wyszedł rzecznik partii Rafał Bochenek. Poinformował o uchwale prezydium komitetu politycznego PiS o „zakazie działania oraz uczestnictwa członków partii PiS w stowarzyszeniach, fundacjach i innych organizacjach o charakterze politycznym”.

Zapowiedział, że do wszystkich parlamentarzystów i eurodeputowanych PiS przesłane zostanie oświadczenie, w którym zadeklarują oni, że nie są członkami takiej organizacji.

Jeśli ktoś nie zrezygnuje z działalności w takich stowarzyszeniach, „wówczas zostanie uruchomiona procedura wykluczenia z partii za pośrednictwem Komitetu Politycznego”.

Po Bochenku do dziennikarzy pospieszył Jacek Sasin z deklaracją lojalności.

– Dziś najważniejsze zadanie to odsunięcie rządu, a do tego potrzebna jest jedność. Musimy być jak jedna pięść, uchwała jest oczywista w tej sytuacji – podkreślał. I dodał: – Zadeklarowałem, że podporządkujemy się decyzji kierownictwa. I oczekujemy, że wszyscy, którzy myślą dobrze o Polsce, też taką decyzję podejmą. Bezwzględnie podejmiemy działania, by zakończyć byt stowarzyszenia – oświadczył.

„Za rok wracamy do władzy”

Z deklaracjami lojalności wobec prezesa PiS spieszą też kolejni politycy. Pierwszy był poseł Bartłomiej Wróblewski. Od razu zapewnił, że „Forum Konserwatywne PiS”, którego jest liderem, działa wyłącznie w ramach partii, nigdy

Test na lojalność

– Ja już jestem mentalnie poza PiS, pytanie tylko, ilu z nas myśli podobnie – mówi rozmówca z otoczenia Morawieckiego.

• Aklamację przyjęto bez Mateusza Morawieckiego, który od jakiegoś czasu osobno spotykał się z Jarosławem Kaczyńskim FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

nawet nie myślało, by tworzyć stowarzyszenie, czy inną strukturę poza partią. A inspiracją do powołania Forum był sam Jarosław Kaczyński. Wróblewski dołączył jeszcze wsparcie dla Przemysława Czarnka.

Na ponaglenia z centrali nie czekali też inni. – W związku z decyzją pana prezesa Jarosława Kaczyńskiego nie rejestrujemy stowarzyszenia „Porozumienie Centrum”. Stowarzyszenie nie podejmuje działalności, a koleżanki i koledzy skupią się na pracy dla Polski w ramach PiS. Jedność polskich patriotów jest dzisiaj najważniejsza – taką wiadomość dostali w środowy wieczór politycy PiS, którzy przed laty należeli do pierwszej partii Jarosława Kaczyńskiego. By nadążyć w PiS za modą na stowarzyszenia, też chcieli założyć swoje, nostalgiczne, odwołujące się do przeszłości i Porozumienia Centrum. Wśród nich był rzecznik dyscyplinarny PiS Karol Karski, który w radiowej Jedynce przyznał, że

Dziś najważniejsze zadanie to odsunięcie rządu, a do tego potrzebna jest jedność. Musimy być jak jedna pięść

JACEK SASIN

stowarzyszenia nie będzie. – Nie ma wprawdzie celów politycznych, ale dla jasności sprawy rejestracji nie będzie, uznaliśmy, że to samo możemy robić w ramach PiS – mówił Karski.

Morawiecki w oświadczeniu na X napisał, że jego stowarzyszenie, to miejsce „w którym Polacy chcą rozmawiać o przyszłości, przedstawiać konkretne rozwiązania i docierać do ludzi, którzy

dziś oczekują od polityki przede wszystkim rozwoju, bezpieczeństwa i ambitnej wizji państwa.” – Mamy unikalną szansę zbudowania Wielkiej Polski, o jakiej marzyły pokolenia. Nie możemy stracić z oczu tego celu, tonąc w bagnie konfliktów. Taki jest i pozostanie cel działań stowarzyszenia Rozwój Plus – zakończył Morawiecki.

Patryk Jaki komentując oświadczenie Morawieckiego na X, stwierdził, że wszystko to, co proponuje były premier, można robić w ramach PiS. Wypomniał, że Morawiecki dostał od PiS takie narzędzia jak nikt inny. Wyliczył: funkcję szefa Europejskich Konserwatystów i Reformatorów, wiceprezesa partii, a „jego ludzie od dawna najczęściej reprezentują partię w mediach”. – Więc chyba jednak nie chodzi o te idee, tylko ambicje – ocenił. Wyznał, że wie, o czym mówi, bo sam na to chorował, ale już dojrzał i ambicje schował. Pochwalił Jarosława Kaczyńskiego, bo postąpił jak każdy prawdziwy lider, mając do wyboru „grilla albo silniejszy PiS” – wybór powinien być jasny. – Zostańcie, wkrótce wyprzedzimy KO i za rok wracamy do władzy, zbudujemy razem silniejszą Polskę – obiecał. I dyskusję z Nowogrodzkiej przeniósł na X, bo zaraz zaczęli mu odpowiadać stronnicy Morawieckiego, padły hasła o suwpolizacji PiS. A Waldemar Buda skomentował: – Prawda jest taka, że są w PiS tacy, którzy nie chcą wygrać wyborów z Tuskiem, a jedynym celem jest wypchnięcie Morawieckiego z PiS przy pełnej świadomości szkody dla prawicy.

„Ja już jestem mentalnie poza PiS”

Rafał Bochenek na pytania dziennikarzy, co z wydarzeniem, które stowarzyszenie Morawieckiego planuje zorganizować 31 lipca w Warszawie, odpowiedział, że jeśli „będą jakieś grille, to tylko pod szyldem PiS”.

A grill jest właśnie częścią wydarzenia, na które Rozwój Plus zaprasza do Warszawy na 31 lipca. W PiS złośliwie przekręcany jest adres internetowego tego wydarzenia „rozwojpluswy” na „rozwoj pluskwy”. W partii od dawna słychać też było krytyczne uwagi dotyczące tej inicjatywy, typu: „Morawieckiego chyba irytuje, że wokół niego nie ma emocji”, „Jeździ, głosi, ale jakoś się nie przebija”, „Robią gigantyczną robotę w terenie, ale w mediach efektów nie ma”, „To jest kielbasa na grillu”.

I co teraz? – pytam stronnika Morawieckiego. – Spokój. Skupiamy się na 31 lipca – odpowiada. – Ale czy się podporządkujecie? – dociekam. Na to pytanie już nie odpisał.

Inny rozmówca z otoczenia Morawieckiego powiedział tak: – Zostajemy w stowarzyszeniu i robimy festiwal 31 lipca, nie ma innej drogi. – Prezes zacznie was wyrzucać – napisałam. – Ja już jestem mentalnie poza PiS, pytanie tylko, ilu z nas myśli podobnie – odpisał. ●

Audyt rządów PiS. Oszustwa na 120 mld zł

– Była lista instytucji biorących udział w konkursie. Przy zaufanych podmiotach, które miały wygrać i dostać pieniądze, dostawiano znaczek dolara – mówi wiceszef Krajowej Administracji Skarbowej i wiceminister finansów Zbigniew Stawicki o oszustwach za rządów PiS.

Krajowa Administracja Skarbowa prowadzi audyty resortów i podległych im instytucji za czasów rządów Zjednoczonej Prawicy. Najnowsze ustalenia dotyczą lat 2020-23

W środę Ministerstwo Finansów przekazało, że audyty w zakresie środków publicznych prowadzone w instytucjach objętych kontrolą zakończyły się serią 200 zawiadomień do prokuratury.

Pfizer, Obajtek i premie

Z danych KAS wynika, że działania objęły 167 podmiotów. Chodzi o ministerstwa, fundacje i stowarzyszenia.

– Łączna kwota nieprawidłowości to 120 mld zł, czyli 3 proc. PKB. To było zwykłe złodziejstwo – powiedział minister finansów Andrzej Domański, który nadzoruje KAS.

Prokuratura dostała już 200 zawiadomień, a w 63 przypadkach wszczęto już śledztwa.

Nieprawidłowości miały polegać na:

- wydawaniu pieniędzy i działaniu bez podstawy prawnej bądź tworzeniu przepisów na określone potrzeby,
- ustalaniu wynagrodzeń w spółkach skarbu państwa bez ograniczeń wynikających z ustaw o budżetach,
- zmianie warunków pracy w porozumieniu z wybranymi pracownikami,

- zmianie uregulowań w celu możliwości [wykorzystania] niewykorzystanych środków na lata,
- wypłacaniu premii finansowych z naruszeniem prawa,
- finansowaniu studiów pracownikom odchodzącym z pracy.

– To ogromna kwota i składa się nie tylko z tego, że ktoś przełał sobie 5 tys. zł na prywatne konto czy że pan Daniel Obajtek finansował sobie zabiegi ortodontyczne – mówi nam nieoficjalnie wysoki rangą urzędnik Ministerstwa Finansów.

Audyt objął również niekorzystną umowę z Pfizerem (chodzi o szczepionki amerykańskiej firmy, do których odbioru zobowiązał się w czasie pandemii rząd Mateusza Morawieckiego, a potem ich nie odebrał).

W ostatnim czasie sąd w Belgii przyznał rację Pfizerowi, co umoż-

liwiło amerykańskiej firmie finansową egzekucję z pieniędzy należnych Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej. W sumie Pfizer walczył o 5,6 mld zł.

Na liście nieprawidłowości są m.in. Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych, Lasy Państwowe czy Centralny Port Komunikacyjny, Instytut Dziedzictwa Myśli Narodowej. Kontrolowano też finansowanie koncertów, festiwali, prawniczych instytucji.

KAS publikuje listę zawiadomień

Informację o podmiotach objętych kontrolą są sukcesywnie publikowane na stronach KAS.

Ściganie nadużyć toczy się dwutorowo. Z jednej strony KAS zawiadamia i wzywa instytucje publiczne do podjęcia próby odzyskania pieniędzy w drodze postępowania administra-

cijnego. Te procedury są już w toku i trwa dochodzenie pieniędzy od osób, które niesłusznie je otrzymały – na razie w formie wezwań.

Z drugiej strony do prokuratury trafiają zawiadomienia ws. nieprawidłowości – tutaj w grę wchodzi odpowiedzialność karna.

Metody wyprowadzenia pieniędzy były najróżniejsze, o wielu informowały już media. Było to wykorzystywanie dotacji na własne cele, wykonywanie przelewów na prywatne konta, ale też wydatkowanie pieniędzy bez nadzoru.

Według Stawickiego podobne nadużycia występowały w wielu resortach, w tym w Ministerstwie Sportu. Urzędnicy mieli być nakłanianiani przez przełożonych do wypełniania wniosków o dotacje w imieniu osób lub organizacji, które nie potrafiły lub nie chciały zrobić tego samodzielnie. ● Ireneusz Sudak

Surowa kara dla Łukasza Żaka

• Oskarżony
Łukasz Żak
podczas
rozprawy
FOT. MICHAŁ
BOROWCZYK / AGENCJA
WYBORCZA.PL

– **Co trzeba mieć w głowie?** – pytał sędzia Maciej Mitera, uzasadniając wyrok 20 lat więzienia dla Łukasza Żaka, który jadąc pijany 220 km na godz., spowodował śmiertelny wypadek w centrum Warszawy.

Michał Żyłowski

Dla pani Eweliny, która w tragiczną noc z 14 na 15 września 2024 r. straciła męża, wczorajszy dzień był kulminacyjnym momentem niezwykle bolesnego procesu. W wypadku zginął jej mąż, 37-letni pan Rafał, a ona sama wraz z dwójką małych dzieci z poważnymi obrażeniami trafiła na wiele tygodni do szpitala. Rodzina wracała do domu na warszawskim Kamionku. Brakowało im zaledwie kilku minut, by bezpiecznie dotrzeć na miejsce.

Tragiczna noc na Trasie Łazienkowskiej

Wszystko zaczęło się w warszawskiej Hali Koszyki, gdzie Żak w towarzystwie znajomych w ciągu 40 minut wypił osiem kieliszków wódki. Biegli wyliczyli, że w momencie wypadku kierowca miał we krwi co najmniej 1,1 promila alkoholu. Następnie imprezowicze podzielili się na dwa auta: Volkswagena Arteona i Cuprę Formentor, ruszając w stronę klubu na Wale Miedzeszyńskim.

Żak już wtedy miał sądowy zakaz prowadzenia pojazdów. Niedługo przed tragedią wyszedł z więzienia, w którym siedział za łamanie wcześniejszych zakazów.

Na wysokości Torwaru, w trakcie ulewnej deszczu i przy ograniczeniu prędkości do 80 km na godz., w Forda prowadzonego przez panią Ewelinę uderzył Arteon Żaka. Żak nie hamował. Wcisnął gaz do dechy, w momencie uderzenia jechał 226 km na godz.

Pijany kierowca prowadził auto jedną ręką. W drugiej trzymał telefon, nagrywając swój rajd.

Oddzielnym, równie bulwersującym wątkiem tej sprawy jest zachowanie pięciu kolegów Żaka: Mikołaja N., Damiana J., Macieja O., Kacpra K. oraz Aleksandra G. Prokuratura oskarżyła ich o nieudzielenie pomocy poszkodowanym oraz ułatwienie ucieczki głównemu sprawcy. Zażądała dla nich kar od 1,5 roku do 3 lat więzienia.

Zamiast ratować ofiary, mężczyźni zajęli się zacieraniem śladów. Próbowali wmówić policji, że autem kierowała ciężko ranna Paulina, partnerka Żaka, celowo utrudniając ratownikom dostęp do niej. Zamieniali się ubraniami, kłamali, że przyjechali Uberem. Na jednym z nagrań widać, jak krzyczą do Żaka „uciekaj!”, a po jego odjeździe przybijają sobie piątki i klepią się po plecach.

Po wypadku Żak ukrywał się na warszawskich Bielanach, planując wyjazd za granicę. Z zeznań świadków wynika, że przez telefon chwalił się wypadkiem, używając słów: „zdjął leb” i „odjeb... typa”.

19 września mężczyzna został zatrzymany w Niemczech.

„Najwyższy możliwy wyrok”

W czwartek w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia ogłoszony został wyrok.

**Biegli wyliczyli,
że w momencie
wypadku kierowca miał
we krwi co najmniej
1,1 promila alkoholu**

– Sąd uznaje Łukasza Żaka winnym przypisanego mu czynu i skazuje go na 20 lat pozbawienia wolności – ogłosił sędzia Maciej Mitera. Takiego wyroku domagała się prokuratura. Po najwyższy wymiar kary za takie przestępstwo. Skazany może wyjść na wolność dopiero po 15 latach. Dodatkowo sąd nałożył na niego dożywotni zakaz prowadzenia pojazdów.

Skazany musi też zapłacić rodzinie zadośćuczynienie – po 300 tys. zł dla każdej z poszkodowanych osób z rodziny, czyli w sumie 900 tys. zł. Dla Pauliny, bylej dziewczyny skazanego, która też ucierpiała w wypadku – 150 tys. zł.

Żak przyjął wyrok bez emocji. Powiedział, że rozumie treść orzeczenia. Sad pouczył go, że ma możliwość wniesienia apelacji. Żak powiedział, że nie ma pytań do wyroku.

Skazani zostali też koledzy Żaka. Kacper K. spędzi w więzieniu pięć lat, musi też wypłacić po 40 tys. zł członkom poszkodowanej rodziny i 20 tys. zł Paulinie. Aleksander G. dostał cztery lata więzienia i nakaz wypłacenia po 40 tys. zł odszkodowania dla poszkodowanej rodziny. Damian J. – cztery lata więzienia, po 40 tys. zadośćuczynienia i 20 tys. zł dla Pauliny. Maciej O. – dwa lata więzienia i po 40 tys. zł dla rodziny oraz 20 tys. zł dla Pauliny.

Wszystko, tylko nie skrucha

– Co trzeba mieć w głowie, żeby rozpędzić Arteona, który jest małym czołgiem, do ponad 200 km na godzinę? Co miał pan w głowie? To groziło katastrofą. Panie Żak, to jest wypadkowa całej pańskiej działalności. Wszystko pana interesowało, ale nie skrucha – mówił sędzia Mitera w ustnym uzasadnieniu wyroku.

– To nie jest wina mediów. Panie Żak, dlaczego taka kara? Ja nie chcę, żeby było więcej zmarłych na drodze. I tylko taka kara może czegoś nauczyć. Kara uwzględniła pana motywację, stopień winy, społeczną szkodliwość. Nie jest to zapotrzebowanie społeczne. Tym wyrokiem chronię mieszkańców Warszawy i nie tylko przed panem – mówi sędzia.

– To było skrajnie karygodne. Doszło do tragedii. Ten wyrok nie przywróci życia, ale być może ta kara uratuje życie komuś innemu. To pokazuje, że państwo polskie wyciąga konsekwencje od sprawców wypadków – mówiła po wyjściu z sali prok. Katarzyna Niemiec-Rudnicka.

Żak w trakcie ostatnie rozprawy, w zdawkowej wypowiedzi, tak jak na początku procesu, przeprosił panią Ewelinę.

Dla pani Eweliny to jednak zdecydowanie za mało. Jej ostatnie słowa przed ogłoszeniem wyroku były apelem o systemową sprawiedliwość. – Nic nie wróci życia mojemu męża. Ale chciałabym, by wyrok był przestrogą dla innych osób, by ta historia mojej rodziny dała możliwość uratowania choć jednego życia – mówiła. ●

www.nekrologi.wyborcza.pl/34443719

Naszej Drogiej Koleżance

Hani Kowalczyk-Głowi

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Mamy

składają

koleżanki i koledzy z Czerska 8/10 Sp. o.o.

www.nekrologi.wyborcza.pl/34443530

2 czerwca 2026 roku w Le Chesnay pod Paryżem
odszedł na Wieczny Wschód, w wieku 88 lat

Światły Brat

Jean Wojciech Siciński

Honorowy Wielki Komandor „Ad Vitam”,
współtwórca odrodzenia wolnomularstwa polskiego po II wojnie światowej.

Urodzony w Warszawie absolwent Politechniki Warszawskiej,
od 1966 roku mieszkał i pracował w Paryżu, gdzie w 1971 roku
zetknął się z polską lożą na obczyźnie „Kopernik” (później „Copernicus”),
którą jako Czcigodny Mistrz kierował w latach 1988–1994.

Przyczynił się waleń do odbudowy w grudniu 1991 roku
Wielkiej Łoży Narodowej Polski, w której otrzymał godność Wielkiego Namiestnika.

Odwaga planowania, niespożyta energia i wytrwałość
w działaniu sprawiły, że pełniąc w latach 1994–2006
urząd Suwerennego Wielkiego Komandora Rady Najwyższej
Rytu Szkockiego Dawnego Uznane dla Polski, odbudował
jej struktury organizacyjne i doprowadził do powszechnego
uznania w świecie wolnomularstwa.

Czyniąc tak wiele dla „sztuki królewskiej” i braci,
poświęcał też serce obowiązkom rodzinnym i przyjacielskim;
oddany szczególnie Żonie Annie, wiernej towarzysze w pracy
nad dziełem odbudowy masonerii szkockiej.

Pozostanie na zawsze w naszej pamięci.

*Wielki Mistrz Wielkiej Łoży Narodowej Polski
Sławomir Cichecki*

*Suwerenny Wielki Komandor Rady Najwyższej RSDU
Paweł Łysakowski*

www.nekrologi.wyborcza.pl/34443809

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Mamy

Naszego Kolegi

Marcina Mostowego

Marcin, przyjmij wyrazy szczerzego współczucia, wsparcia i otuchy

w tym trudnym czasie

Rodzinie i Bliskim

Składamy najszczerze kondolencje

Koleżanki i Koledzy z Portu Praskiego

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34443766

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34444023

W Sądzie Rejonowym w Lidzbarku Warmińskim

w sprawie I Ns 45/26 toczy się postępowanie
z wniosku Andrzeja Dzikowskiego
o stwierdzenie nabycia spadku po **Adamie
Hajdukiewicz** zmarłym w dniu 6 stycznia
2026r. w Bartoszychach, mającym ostatnie
miejsce zwykłego pobytu w Ornie. Wzywa
się spadkobierców zmarłego, aby w terminie
3 miesięcy od daty ukazania się tego
ogłoszenia zgłosili się do Sądu i udowodnili
swoje prawa do spadku, gdyż w przeciwnym
razie zostaną pominięci w postanowieniu
o stwierdzeniu nabycia spadku po wyżej
wymienionym.

ODESZLI.pl

**Stwórz Miejsce
Pamięci**

Wejdź
na serwis
odeszli.pl

Wewnętrzne walki w Ukrainie

– Nie potrzebuję stanowiska ministra obrony, żeby być ministrem obrony. Potrzebuję stanowiska ministra obrony, żeby wygrać wojnę – mówił wczoraj Mychajło Fedorow.

Wiktorija Bieliaszyn

„Ludzie, którzy jeszcze jesienią ubiegłego roku całkowicie oddali Rosji inicjatywę na polu bitwy, przekonali prezydenta, że aby odnieść zwycięstwo, należy zwolnić ministra, za którego kadencji Ukraina przejęła inicjatywę” – tak informację o odwołaniu Mychajły Fedorowa ze stanowiska ministra obrony skomentowali dziennikarze „Ukraińskiej Prawdy”. W opublikowanym wczoraj tekście redakcja ujawnia, co mogło być powodem podjęcia przez prezydenta Wołodymyra Zelenskiego takiej decyzji.

Tego samego dnia Mychajło Fedorow zwołał konferencję prasową. Powiedział dziennikarzom, że po objęciu stanowiska szefa resortu obrony zaproponował Zelenskiemu, by odwołał głównodowodzącego Sił Zbrojnych Ukrainy Ołeksandra Syrskiego oraz szefa Sztabu Generalnego Sił Zbrojnych Ukrainy Andrija Gnatowa.

Jego zdaniem pomogłoby to wtedy w „pokonaniu Federacji Rosyjskiej w sposób asymetryczny, przy minimalnych stratach”. Fedorow tłumaczył, że przy wspomnianych dowódcach w armii „nikt nie ponosi odpowiedzialności za nic, dowódców nieustannie się zmienia, osoby niełojalne są izolowane, a duże projekty blokowane”.

Prezydent Zelenski odrzucił wtedy propozycję Fedorowa, ten zaś miał mu obiecać, że „nauczy się współpracować” z dowództwem. To się nie udało.

Odwołanie Fedorowa

Według byłego już szefa resortu obrony, Syrski „nie jest gotów rozmawiać o problemach i snuje intrygi”. W pewnym momencie głównodowodzący ZSU miał wręcz postawić przed prezydentem ultimatum: on albo Fedorow.

– Zamiast wymyślić, jak pokonać Rosję, wymyślił, jak podzielić kraj. Syrski uratował nasz kraj w 2022 roku, ale wojna całkowicie się zmieniła i my też musimy się zmienić – wyjaśniał wczoraj Fedorow. I dodał: „Nie potrzebuję stanowiska ministra obrony, żeby być ministrem obrony. Potrzebuję stanowiska ministra obrony, żeby wygrać wojnę. W strukturze, w której Syrski jest głównodowodzącym, nie widzę, jak można to osiągnąć”.

Były minister obrony podkreślił też, że protestujący dzisiaj Ukraińcy „wyszli na ulice nie w obronie Fedorowa, lecz w obronie samych siebie”. – Przejęliśmy inicjatywę na polu bitwy i w powietrzu, a teraz ta tendencja ulega załamaniu. Właśnie dlatego naród protestuje – podsumował.

Protesty rozpoczęły się wczoraj rano. W Kijowie protestujący, odpowiadając na apel byłego medyka polo-

wego Dmytro Koziatyńskiego, zgromadzili się na placu Iwana Franki. Portal „Suspilne” relacjonuje, że Ukraińcy przyszli z transparentami, skandowali też hasła: „Przywróćcie Fedorowa”; „Hańba”; „Syrski, odejdź”. Akcje rozpoczęły się również w Iwano-Frankowsku, Winnicy, Łucku, Chmielnickim, Lwowie, Użhorodzie, Dnieprze, Tarnopolu, i Odessie.

Redakcja projektu medialnego United24 wstrzymała publikację, oświadczając, że przyłącza się do protestów przeciwko zwolnieniu ministra.

Dziennikarz „The Wall Street Journal” Jarosław Trofimow opisał sytuację związaną z dymisją Fedorowa w następujący sposób: „Typowy komentarz, jaki można dziś usłyszeć w Kijowie: »Generalowie szkoły radzieckiej po obu stronach linii frontu otwierają dziś szampana«”.

Z krytyką decyzji Zelenskiego wystąpili też niektórzy weterani działań wojennych oraz eksperci wojskowi

Tymczasem ukraińskie media relacjonują przebieg wydarzeń, które doprowadziły do odwołania Fedorowa. „Nie mogę dopuścić, by w kraju znajdującym się w stanie wojny Ministerstwo Obrony i Sztab Generalny walczyły między sobą. Najlepiej byłoby wymienić obu [Fedorowa i Syrskiego – przyp.]. Ale nie mogę tego zrobić jednocześnie” – miał oznajmić w środę prezydent Wołodymyr Zelenski, pod-

czas zamkniętego zebrania członków partii „Sługa Narodu”.

Inne wizje prowadzenia wojny

Według Inny Wedernikowej, dziennikarki politycznej redakcji „Dzerkało Tyżnia”, odwołanie Fedorowa – w związku z przemeblowaniem Rady Ministrów – nie jest zwykłą rotacją kadrową. Ona również zwróciła uwagę na „systemowy konflikt Fedorowa z dowództwem wojskowym”, przede wszystkim z Syrskim.

Przyczyny sporów miały być różne i dotyczyć zarówno „zbyt nowoczesnego podejścia” młodego ministra, jak i tego, że podobno „przeszkadzał wpływowym osobom czerpać zyski z kontraktów zbrojeniowych”. „Fedorow z pewnością nie jest osobą, która przemyka oko na to, że ludzie w prymitywny sposób wyciągają pieniądze z budżetu i zabierają je do domu. Nie uważam, że Fedorow jest święty. Ale nie lubi prymitywizmu” – oceniała dziennikarka.

Znaczenie tej kwestii sygnalizowali też dziennikarze „Ukraińskiej Prawdy”, którzy doszli do wniosku, że „prezydent znalazł się w sytuacji konfliktu między dwiema koncepcjami prowadzenia wojny, pogłębionego niezadowolaniem dziesiątek klanów zbrojeniowych, które są wypierane z budżetu obronnego”.

Gdy tylko Fedorow objął kierownictwo nad resortem, opisywała „Ukraińska Prawda”, rozpoczęły się tam masowe zmiany kadrowe; ministerstwo przeszło na system otwartych przetargów przy zamówieniach publicznych i wprowadziło rygorystyczną kontrolę kontraktów obronnych, a także zrezygnowało z automatycznego zatwierdzania wszystkich wniosków Sztabu Generalnego Sił Zbrojnych Ukrainy.

Obawa przed konkurencją

W tekście, który ukazał się w środę na łamach portalu „Dzerkało Tyżnia”, Wedernikowa stwierdziła też,

że na odsunięcie Fedorowa od władzy wpłynęły również „obawy prezydenta przed pojawieniem się zbyt niezależnego gracza”.

Temat wyborów prezydenckich w Ukrainie nie jest bowiem dzisiaj wcale czymś nieaktualnym, choć wysoko postawieni ukraińscy urzędnicy podkreślają, że dopóki nie ustają działania wojenne, ich przeprowadzenie będzie niemożliwe. I choć nie da się przewidzieć, kiedy, jak i czym zakończy się wojna w Ukrainie, część tamtejszych dziennikarzy przewiduje, iż do wyborów może dojść jesienią tego lub wiosną przyszłego roku.

Zauważają też, że o ile Zelenski może liczyć na wysokie poparcie jako głowa państwa, w którym toczy się wojna, o tyle oceną jego działalności po zakończeniu konfliktu może być zupełnie inna. W tej sytuacji, czytamy na łamach „Dzerkało Tyżnia”, rosnąca popularność młodego ministra, który kojarzony jest w społeczeństwie z sukcesami armii dronów oraz postępowymi, dobrze ocenianymi reformami, nie jest Zelenskiemu na rękę.

„Komu potrzebny jest ten cywilny, wizjonerski kandydat na prezydenta? Zelenskiemu z pewnością nie”, twierdzi Wedernikowa.

Protesty po decyzji o dymisji

Pozbawienie Fedorowa stanowiska wywołało w Ukrainie nie tylko uliczne protesty. Rezygnację złożył pułkownik Pawło Elizarow, zastępca dowódcy Powietrznych Sił Zbrojnych Ukrainy.

„Niestety, w piątym roku wojny podałem się do dymisji ze służby w Siłach Zbrojnych Ukrainy. Uważam, że odwołanie Mychajły Fedorowa stanowi wielką szkodę dla potencjału obronnego kraju. Chwała Ukrainie!”, napisał na Facebooku.

Wczorajsze protesty w Kijowie

FOT. REUTERS /
THOMAS PETER

Z krytyką decyzji Zelenskiego wystąpili też niektórzy weterani działań wojennych oraz eksperci wojskowi. Jeden z nich, Ołeksij Hetman, dziś analityk wojenny, który wcześniej walczył w szeregach ukraińskiej armii, w komentarzu dla redakcji TCN ocenił decyzję Zelenskiego jako „niesprawiedliwą”.

„Niedociągnięcia w funkcjonowaniu Ministerstwa Obrony Ukrainy nie da się naprawić w ciągu pół roku. Ta decyzja jest nieuzasadniona, reformy, które Fedorow przeprowadził, przyniosły więcej korzyści. A obarczanie odpowiedzialnością za problemy z mobilizacją wyłącznie szefa resortu obrony jest bezpodstawne”, wyjaśniał.

Hetman wskazał też na wysokie poparcie, jakim cieszy się wśród Ukraińców Fedorow. Zwracali na to

www.nekrologi.wyborcza.pl/34444060

Zarząd Podkarpackiego Stowarzyszenia Doradców Restrukturyzacyjnych z/s w Rzeszowie
z głębokim smutkiem i żalem zawiadamia o śmierci

Ś.P.
Adama Pileckiego

współzałożyciela i wieloletniego wiceprezesa
Podkarpackiego Stowarzyszenia Doradców Restrukturyzacyjnych.

Jego oddanie, mądrość i nieoceniony wkład w rozwój naszej wspólnoty
pozostaną na zawsze w naszej pamięci.

Niech spoczywa w pokoju.

Zarząd i Członkowie
Podkarpackiego Stowarzyszenia Doradców Restrukturyzacyjnych z/s w Rzeszowie

www.nekrologi.wyborcza.pl/34444058

Najszczerze wyrazy współczucia dla

Rodziny

Ś.P.
Adama Pileckiego

współzałożyciela i wieloletniego wiceprezesa
Podkarpackiego Stowarzyszenia Doradców Restrukturyzacyjnych

składają

Zarząd i Członkowie
Podkarpackiego Stowarzyszenia Doradców Restrukturyzacyjnych z/s w Rzeszowie

Dobre wieści z Ukrainy: zwolniono tam ministra obrony Fedorowa, który odpowiadał za kontakty z Moskiewą i innymi amerykańskimi gigantami z branży wojskowej

„ŻIWOW”

jeden z rosyjskich prowojennych Z-bloggerów na Telegramie

też uwagę dziennikarzy „Ukraińskiej Prawdy”, opisując, że „minister kojarzy się w społeczeństwie przede wszystkim z sukcesem, jakim było wynegocjowanie u Elona Muska wyłączenia Rosjanom terminali Starlink; zawarciem umów na dostawę rakiet przeciwlotniczych Patriot, których Ukrainie brakowało od wielu miesięcy, czy armii dronów”.

UE zdziwiona, w Rosji radość

Głos w sprawie pozbawienia Fedorowa stanowiska szefa resortu obrony Ukrainy zabrał też komisarz UE ds. obrony i przestrzeni kosmicznej Andrius Kubilius. Dymisję ministra obrony nazwał nieoczekiwaną. Zaznaczył, że w okresie sprawowania przez niego urzędu „udało się osiągnąć znaczące wyniki dzięki ścisłej współpracy, między innymi w zakresie wsparcia i finansowania Ukrainy”. – Dla UE bardzo ważne jest zachowanie ciągłości i kontynuacja już rozpoczętych wspólnych projektów – podsumował. Zupełnie inne emocje dostrzec można wśród rosyjskich prowo-

jennych Z-bloggerów. „Dobre wieści z Ukrainy: zwolniono tam ministra obrony Fedorowa, który odpowiadał za kontakty z Moskiewą i innymi amerykańskimi gigantami z branży wojskowej”, napisał na Telegramie jeden z nich, znany jako „Żiwow”.

Podobną opinię przeczytać można na popularnym kanale „Wojewo-da wieszczaje”. „Fedorow odpowiadał nie tylko za rozwój cyfryzacji w Siłach Zbrojnych Ukrainy i wykorzystanie dronów, ale także za wyłączenie terminali Starlink w Siłach Zbrojnych Federacji Rosyjskiej, co spowodowało poważne problemy. Dlatego bardziej prawdopodobne jest, że jego dymisja okaże się korzystnym czynnikiem dla Rosji”. ●

wyborcza.pl

• Więcej czytaj na
Wyborcza.pl/swiat

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34444007

Sygn. akt: XI GUp 38/14
OBWIESZCZENIE
Sędzia-komisarz postępowania upadłościowego prowadzonego dla PBO Anioła Spółka Akcyjna z siedzibą w Kostrzynie, KRS: 0000316682, sygnatura akt XI GUp 38/14 zawiadamia, że syndyk sporządził i przekazał Sędziemu-komisarzowi ostateczny plan podziału fundusów masy upadłości, który można przeglądać w sekretariacie XI Wydziału Gospodarczego do Spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych Sądu Rejonowego Poznań - Stare Miasto w Poznaniu przy ul. Młyńskiej 1A. Poucza się o możliwości złożenia zażalenia do Sędziego-komisarza w terminie dwóch tygodni od dnia ukazania się niniejszego obwieszczenia.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34443959

Przed Sądem Rejonowym w Turku I Wydział Cywilny pod sygn. akt I NS 40/26 toczy się postępowanie w sprawie z wniosku Skarb Państwa - Starosta Turecki - o zasiedzenie nieruchomości położonej w obrębie Zborów, gm. Dobra, ozn. nr ewid. 16/1 o pow. 0,1024 ha, dla której to nieruchomości nie jest prowadzona księga wieczysta.
Sąd zwoła wszystkie osoby uprawnione bądź ich następców prawnych, aby w ciągu 3 miesięcy od ukazania się niniejszego ogłoszenia zgłosili się do tutejszego Sądu i udowodnili swoje prawa do powyższej nieruchomości, gdyż w przeciwnym razie Sąd stwierdzi zasiedzenie, jeżeli zostanie ono udowodnione.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34443925

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Na podstawie § 6 ust. 5a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (t. jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 2213):

Wójt Gminy Kolbudy ogłasza pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gminnych:

Lp.	Oznaczenie nieruchomości					Cena wywoławcza netto w zł	Wadium w zł	Termin przetargu
	Numer działki identyfikator	Adres	Nr księgi wieczystej	Pow. w m²	Sposób korzystania			
1.	28/15 220403_2.0006.28/15	Kolbudy	GD1G/00065196/6	746	dr – droga	6 197 600,00	500 000,00	18.09.2026 r. godz. 10:00
2.	28/27 220403_2.0006.28/27	Kolbudy	GD1G/00065196/6	815	BP zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy			
3	28/29 220403_2.0006.28/29	Kolbudy	GD1G/00065196/6	1522	B – tereny mieszkaniowe			
4	28/32 220403_2.0006.28/27	Kolbudy	GD1G/00065196/6	1.2189	Ba – tereny przemysłowe			
5	55/38 220403_2.0006.55/38	Kolbudy	GD1G/00388874/3	222	Ba – tereny przemysłowe			

- Działki zostaną sprzedawane razem.**
- Budynki stacji obsługi i hali W-IV z dobudówką pozostaną także na nieruchomości i wraz z częścią gruntu o pow. określonej szacunkowo na 0,4101 ha zostaną objęte ograniczonym prawem rzeczowym nieodpłatnego korzystania na okres dwóch lat od daty sprzedaży.**
- Przetarg odbędzie się w sali 101 w budynku Urzędu Gminy Kolbudy przy ul. Staromłyńskiej 1 w Kolbudach (83-050).
- Zgłoszenie udziału w przetargu należy złożyć lub przestać na adres Urzędu Gminy Kolbudy ul. Staromłyńska 1, 83-050 Kolbudy do 16.09.2026 r.
- Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wpłata wadium w kwocie wskazanej powyżej, najpóźniej do 16.09.2026 r. na konto Urzędu Gminy Kolbudy w Banku Spółdzielczym Pruszcza Gdańskim o /Kolbudy Nr rachunku 19 8335 0003 0114 8887 2000 0013. Za datę wpłaty uważać się będzie datę wpływu środków na konto sprzedającego.
- Do ceny ustalonej w przetargu zostanie doliczony podatek VAT, w wysokości wynikającej z obowiązujących przepisów ustawy o podatku od towarów i usług.
- Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Kolbudy, na stronie internetowej www.kolbudy.pl oraz na stronie BIP Urzędu Gminy Kolbudy.
- Wójt Gminy Kolbudy zastrzega sobie prawo do dowotania przetargu bez podania przyczyn.
- Dodatkowych informacji o przetargu można uzyskać w Referacie Nieruchomości i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Gminy Kolbudy przy ul. Staromłyńskiej 1 w Kolbudach (83-050) pokój 201 w godzinach pracy urzędu lub telefonicznie pod nr (58) 691 05 14.

**Wójt Gminy Kolbudy
Marek Goliński**

Kraj/34443886

Syndyk masy upadłości FTK Sp. z o.o. z siedzibą w Krasnymstawie (sygn. akt IX GUp 13/18) **oferuje do sprzedaży w obniżonej cenie atrakcyjną** nieruchomość gruntową zabudowaną - prawo wieczystego użytkowania:

działka nr 2876/1 o powierzchni 2,2846 ha

zabudowana budynkami produkcyjno-magazynowym dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Krasnymstawie IV Wydział Ksiąg Wieczystych księga wieczysta nr ZA 1K/00057945/4

cena netto 2 550 000,00 zł (cena m² - 112 zł)

Oferty należy kierować na adres: Biuro syndyka ul. Rapackiego 12/4, 20-150 Lublin w terminie do dnia 31 lipca 2026 r. (liczy się data dotarcia oferty do biura syndyka).

Szczegółowe informacje dotyczące nieruchomości można uzyskać w biurze syndyka lub telefonicznie pod nr 601 37 51 35 lub 603 077 069 oraz na stronie internetowej www.syndyk-lubelskie.pl

OGŁOSZENIE

STAROSTA ZDUŃSKOWOLSKI,

ogłasza na dzień 28 września 2026 r. trzeci przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż następującej nieruchomości:

dz. nr 13, obręb 19 – Rzepiszew, o pow. 1,15 ha, KW SR1Z/00014204/0, cena wywoławcza 690 000,00 zł, wadium 34 500,00 zł, godzina przeprowadzenia przetargu 09:00 w Sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Zduńskiej Woli, ul. Złotnickiego 25, 98-220 Zduńska Wola.

Opis nieruchomości:

Nieruchomość gruntowa zabudowana osmioma budynkami byłej rolniczej spółdzielni produkcyjnej. Teren ogrodzony. Jeden budynek gospodarczy – obora z pocz. XX w. w złym stanie technicznym, wpisany do gminnego rejestru zabytków. Budynki produkcyjne dla rolnictwa oraz budynek biurowy nieużytkowane od ok. pięciu lat. Oznaczenie gruntu zgodnie z zapisem ewidencyjnym odnoszącym się do klasyfikacji użytków gruntowych: Br – RIVa – Grunty rolne zabudowane.

Przeznaczenie w planie zagospodarowania przestrzennego:

Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta w Szadku, zatwierdzonym Uchwałą Nr XXV/178/2012 Rady Gminy i Miasta w Szadku z dnia 28.11.2012 r. ww. nieruchomość gruntowa pełni funkcje terenu zabudowy zagrodowej, dodatkowo tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny zabudowy usługowej.

Przystępujący do przetargu zobowiązani są wpłacić wadium, w kwocie podanej w formie pieniężnej, na konto Starostwa Powiatowego w Zduńskiej Woli:

Nr 30102034370000190200182014 Bank Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. Oddział w Zduńskiej Woli, nie później niż do dnia 24 września 2026 r., przy czym wpłata wadium nie powoduje naliczania odsetek od zdeponowanej kwoty. Przez wniesienie wadium w terminie należy rozumieć uznanie

w dniu 24 września 2026 r. ww. rachunku bankowego Starostwa wymaganą kwotę wadium.
(-) Wojciech Rychlik
STAROSTA ZDUŃSKOWOLSKI

Kraj/34443092

Eryk Kielak

Kilka dni przed własnym ślubem stewardesa PLL LOT bardziej niż samą ceremonią stresowała się tym, czy dostanie na nią dzień wolny w pracy. W takiej samej sytuacji był w zeszłym roku także inny steward tych linii lotniczych. U niego sytuacja była jeszcze bardziej skomplikowana, bo jego świadek pracował u tego samego przewoźnika.

Po długich klótniach i groźbach wzięcia zwolnienia lekarskiego dostał wolne. Jednak uzyskanie go u państwowego przewoźnika jest niezwykle trudne.

Co drugi wniosek o wolne odrzucany

– Od kilku miesięcy załogi są bardzo przepracowane. Ekstremalne zmęczenie zaczyna coraz mocniej utrudniać bezpieczne funkcjonowanie całej firmy – mówi nam jeden ze stewardów.

Kierownictwo PLL LOT jest niechętnie do udzielania urlopów personelowi pokładowemu i przesadnie się z tym nie kryje. W mailu do pracowników Marcin Zadorecki, szef personelu pokładowego w LOT, wprost napisał, że „przydzielanie minimalnej liczby dni wolnych, intensywniejsze i bardziej męczące rotacje nie są niczym nadzwyczajnym w sezonie letnim w branży lotniczej”.

„Jak wielokrotnie wspominałem, głównym zadaniem procesu planowania jest zapewnienie potrzeb operacyjnych i minimalizacja kosztów z tym związanych. Dopiero po zrealizowaniu tych potrzeb następuje spełnianie próśb załóg” – napisał wprost. Podał też statystyki dotyczące realizacji tych próśb. Prezentują się one następująco: • wśród starszych pokładowych oraz instruktorów (najwyższą rangą członkowie personelu pokładowego) w zależności od priorytetów zaakceptowano od 36,3 proc. do 54,8 proc. wniosków o wolne w lipcu;

• wśród zwykłych stewardów i stewardess ten odsetek wyniósł od 40,3 proc. do 49,5 proc.

Oznacza to, że mniej więcej co drugi wniosek o wolne został odrzucony. Jak jednak przekazał pracownikom Marcin Zadorecki, „wykonywanie pracy w charakterze członka personelu pokładowego wiąże się z ograniczeniami dotyczącymi możliwości planowania długoterminowego”, a „szczególnie w sezonie wiąże się ze zwiększonym zmęczeniem i wymaga predyspozycji do wykonywania tego zawodu”. Dodał też, że „nie jest to sytuacja, która stanowi przedmiot troski operatora i wymaga podjęcia działań”.

– To gaszenie pożaru benzyną. Strasznie przykro usłyszeć, że nie ma się predyspozycji do pracy 14 dni z rzędu. Bardzo źle odebraliśmy tę odpowiedź – mówi nam steward.

Iluzoryczne wolne

Z dniami wolnymi w PLL LOT sytuacja jest generalnie mocno skomplikowana. Stewardom i stewardessom przysługuje co najmniej 7 dni wolnych w miesiącu. To mniej niż w innych zawodach, gdzie co do zasady wolne są 4 weekendy, czyli 8 dni. Jak słyszymy od pracowników, państwowy przewoźnik robi wszystko, żeby jeszcze mocniej ograniczyć tę i tak już małą liczbę wolnego.

Praca stewardów polega na regularnym podróżowaniu po całym globie. Zdarza się, że doleca do konkretnego miejsca i lot powrotny mają

– Mam prawie 600 godzin pracy, za które LOT mi nie zapłacił – mówi nam jeden ze stewardów polskiego przewoźnika. W sezonie letnim o urlop jest bardzo trudno, a do tego LOT robi wszystko, by ograniczyć przysługującą załodze liczbę dni wolnych.

dopiero po upływie kolejnej doby. Wynika to często wyłącznie z siatki połączeń. W takiej sytuacji dostają od przewoźnika hotel na miejscu (zazwyczaj w pobliżu lotniska) i czekają na połączenie powrotne. Takie sytuacje mają jednak wykorzystywać PLL LOT. Zamiast zaliczać taki dzień do czasu pracy, wpisują wtedy pracownikowi wolne, choć de facto jest on uziemiony na drugim końcu świata z powodu służbowych obowiązków.

Prowadzi to do sytuacji, w której niektórzy pracowali np. od 17 czerwca do 30 czerwca bez dnia realnej przerwy. Co więcej, PLL LOT wystawiają pracownikom dni wolne w trakcie ich urlopu. – Oznacza to, że gdy biorę urlop, zabierają mi te dni także z miesięcznej puli dni wolnych – mówi nam steward.

Tych praktyk pracownicy PLL LOT mają już dość. Dlatego w maju ok. 600 osób podpisało się pod listem do kierownictwa, w którym domagają się zmian. „Dotychczas standardem było planowanie 12 dni OFF, obecnie grafiki coraz częściej opierają się na minimum regulacyjnym, co w praktyce prowadzi do ograniczenia możliwości realnego odpoczynku i regeneracji” – piszą pracownicy w liście, do którego dotarła Wyborcza.biz. Proszą też o niewłączanie dni wolnych do wymiaru urlopu.

„W naszej opinii obecny sposób planowania grafików, przy stale rosnącej intensywności operacji, zwiększa ryzyko przemęczenia załóg oraz

negatywnie wpływa na komfort i bezpieczeństwo wykonywanej pracy” – podkreślają.

Co ciekawe, wewnętrzne regulaminy chronią pracowników PLL LOT przed pracą w warunkach przemęczenia. Każdy szef pokładu ma obowiązek zweryfikować kondycję psychofizyczną swojej załogi. Muszą spytać, czy są „fit to fly”, czyli zdolni do lotu. – Nikt tego od dawna nie traktuje poważnie, ponieważ operator wprowadził limit dni, w których jesteśmy niezdolni do lotu do zaledwie dwóch w roku. Osoby, które miały 3-4 takie dni, były zmuszane do wykonania badań zdrowotnych, kosztujących kilkaset złotych. Bycie „fit to fly” to jest chociażby odpowiedni wypoczynek po locie,

***Mój dobry przyjaciel,
po trzech zgłoszeniach
z powodu przemęczenia,
dostał wezwanie na
spotkanie w biurze. Usłyszał
tam wprost, że chyba
nie nadaje się do tej pracy
i powinien zacząć szukać
czegoś innego, bo przy
czwartym po prostu wyleci***

steward PLL LOT

niekoniecznie choroba – tłumaczy nam steward.

Kwestia absencji z powodu chorobowego to oddzielna kwestia. Jak podają pracownicy, wprowadzono limit 12 dni chorobowych w roku. – Każdy dzień powyżej skutkuje obniżeniem pensji. Osoby, które chorują więcej, są regularnie szykanowane, wzywane do kierownictwa i muszą przedstawić swoje prywatne wyniki badań i karty pacjenta – mówi nam steward.

Zasłużyli na podwyżkę?

Wróćmy jednak do wspomnianego listu. Znalazły się w nim jeszcze dwa postulaty, niezwiązane już z dniami wolnymi, a kwestiami finansowymi. Pracownicy domagają się podwyżki inflacyjnej o ok. 6,4 proc. oraz podniesienia wynagrodzenia zryczałtowanego o 300 zł netto.

„W ubiegłym roku ponownie wzrosła składka ZUS oraz ogólne koszty utrzymania działalności. W tym czasie wynagrodzenia pracowników pokładowych nie zostały dostosowane proporcjonalnie do poziomu inflacji oraz wzrostu obciążeń operacyjnych. Brak waloryzacji wynagrodzeń prowadzi do realnego spadku siły nabywczej pensji pracowników” – argumentują.

Stewardzi i stewardessy domagają się także dodatkowego wynagrodzenia za loty o statusie Dead Head. To w największym uproszczeniu podróż służbowa członka załogi jako pasażera. Ma to miejsce w sytuacji, w której linia lotnicza musi przetransportować swojego pracownika w określone miejsce, aby tam mógł rozpocząć swoją właściwą pracę.

– To, że za to nie płacą, to absurd. Przecież to wciąż jest czas pracy. Musimy być w mundurze i przestrzegać wszelkich procedur. Nie ma mowy, żeby wypić piwo na lotnisku czy lecieć tak,

jak nam się podoba. Obowiązuje nas ścisły dresscode. Często lecimy w mundurze, bo zaraz po lądowaniu mamy kolejną rotację albo właśnie z niej wracamy. Jesteśmy de facto w pracy, a nie na wakacjach – mówi nam steward.

Opowiada, że zdarzało mu się czekać np. sześć godzin, tylko po to, żeby polecieć do domu. – Innym razem leci się do Ameryki jako pasażer – niby „tylko” osiem godzin lotu, ale wcześniej trzeba zameldować się w biurze, a potem spędzić te osiem godzin w fotelu całkowicie za darmo – żali się. Na potrzeby artykułu podliczył, ile dodatkowych godzin w ten sposób „wyrabia”.

– Z mojego PIT-u wynika, że w 2025 roku wylatałem około 700 godzin, czyli około 60 godzin miesięcznie. Mój łączny czas pracy, czyli od jej rozpoczęcia do jej faktycznego zakończenia, oraz licząc czas, który zmarnowałem na loty przez Atlantyk jako pasażer lub po Europie, wyniósł około 1300 godzin. Różnica wynosi prawie 600 godzin czasu pracy, za który LOT mi nie zapłacił albo jak to oni mówią „wliczył w podstawę” – wylicza. Dlatego pracownicy domagają się, by w takiej sytuacji otrzymywać przynajmniej 50 proc. standardowego wynagrodzenia.

„Nasze postulaty nie są żądaniem oderwanymi od realiów funkcjonowania spółki. Są odpowiedzią na stale rosnące obciążenia operacyjne oraz brak proporcjonalnego wsparcia dla pracowników pokładowych. Załogi pokładowe odpowiadają za bezpieczeństwo, ciągłość operacji oraz wizerunek przewoźnika. Oczekujemy więc partnerskiego traktowania, transparentności oraz realnego uwzględnienia naszych potrzeb. Liczymy na rozpoczęcie konstruktywnego dialogu i przedstawienie konkretnych działań oraz terminów realizacji powyższych postulatów” – podkreślili pracownicy.

Co na to PLL LOT?

Lakoniczną odpowiedź na swoje pismo dostali mailem od Marcina Zadoreckiego, którego fragmenty cytowaliśmy już wcześniej. Nam udało się uzyskać od PLL LOT bardziej szczegółową odpowiedź dotyczącą wszystkich nieprawidłowości zgłaszanych przez pracowników polskiego przewoźnika.

„Liczebność personelu pokładowego PLL LOT przekracza obecnie 1,8 tys. osób. Sygnały dotarły do nas od bardzo nielicznej grupy osób. Zostały one zweryfikowane i skonsultowane ze związkami zawodowymi i wyrywkowo z poszczególnymi członkami personelu pokładowego, a także pod względem formalno-prawnym. Nie potwierdziły się ani nie zostały wskazane jako zasadne. Co więcej, zwiększona liczba godzin nalotu w sezonie letnim (czyli możliwość wyższych zarobków dla obecnie zatrudnionych, zamiast tworzenia dodatkowego zatrudnienia) wynika z oczekiwań większości załóg” – przekazuje nam przewoźnik.

Wylicza, że członek personelu pokładowego zarabia średnio 10 950 zł (dane za pierwsze półrocze 2026) przy pracy przez 66 godzin w miesiącu. To o 10 proc. więcej niż w analogicznym okresie roku 2025. Dodano, że personel pokładowy, zgodnie z przepisami, pracuje maksymalnie 190 godzin w ciągu każdego kolejnych 28 dni, rozłożonych możliwie równomiernie przez cały ten okres.

„Czas wypoczynku po zakończeniu czynności jest ściśle regulowany. Hotele załogowe mają wysoki standard i zwykle zlokalizowane są w atrakcyjnie położonych miejscach oraz podlegają ocenom załóg poprzez ankietę, aby zapewnić jak najwyższy poziom zadowolenia z zakwaterowania. I, co najważniejsze, informacje dotyczące specyfiki pracy, sezonowości, zasad wynagradzania, planowania służby i wymaganej dyspozycyjności są przedstawiane kandydatom w procesie rekrutacji, a następnie określane w akceptowanych przez nich umowach i obowiązujących regulacjach” – informują nas PLL LOT.

Polski przewoźnik zaprzecza też doniesieniom pracowników dotyczących limitu dni chorobowych oraz kontroli dokumentów medycznych. „Obowiązek terminowego poinformowania o niedyspozycji i przedstawienia wymaganych dokumentów służy zapewnieniu ciągłości operacji, a nie penalizowaniu choroby” – informują nas PLL LOT. Jak jednak widzimy w umowie jednego z pracowników, wyraźnie jest napisane, że brak obecności z powodu choroby może wynieść maksymalnie 12 dni kalendarzowych w roku.

PLL LOT dodaje też, że nie istnieje limit zgłoszeń „unfit to fly”, po przekroczeniu którego członek załogi traci prawo do wycofania się z rejsu. Pracownicy jednak temu zaprzeczają. Na dowód pokazują zapis w regulaminie oceny pracy personelu pokładowego.

– Mój dobry przyjaciel, po trzech zgłoszeniach z powodu przemęczenia, dostał wezwanie na spotkanie w biurze. Usłyszał tam wprost, że chyba nie nadaje się do tej pracy i powinien zacząć szukać czegoś innego, bo przy czwartym po prostu wyleci – mówi nam steward.

Inaczej na to patrzy sam przewoźnik. „Osoba, której stan psychofizyczny może wpływać na bezpieczeństwo wykonywania czynności lotniczych, ma prawo i obowiązek zgłosić niedyspozycję, a takie zgłoszenie nie jest oce-

niane negatywnie. W przypadku częstych lub powtarzających się zgłoszeń spółka może skierować członka personelu na dodatkową ocenę zdolności do wykonywania czynności lotniczych, jednak nie jest to sankcja, lecz działanie podejmowane w trosce o jego zdrowie, dobrostan i dalszą możliwość bezpiecznego wykonywania czynności lotniczych” – tłumaczy przewoźnik.

Po części przyznaje jednak, że pracownicy dostają dni wolne nawet, gdy są na drugim końcu świata.

„Planowanie okresów wypoczynku i dni wolnych odbywa się zgodnie z regulacjami lotniczymi i nie zależy wyłącznie od miejsca, w którym przebywa członek załogi, lecz od tego, czy pozostaje on w danym czasie całkowicie zwolniony z wykonywania czynności lotniczych oraz, czy zapewniono mu wymagany przepisami wypoczynek. Pobyt poza bazą macierzystą nie oznacza automatycznie wykonywania pracy przez ten czas” – tłumacza PLL LOT.

Dementują jednak informacje o braku wynagrodzenia za loty Dead

Head. „Podróże odbywane w celu zajęcia stanowiska w innym porcie są elementem organizacji operacji lotniczych. Zazwyczaj odbywają się w klasie ekonomicznej, zawsze za wynagrodzeniem, w tym przypadku ryczałtowym i tak zostało to uwzględnione w całej konstrukcji wynagrodzenia. Czas przemieszczenia członka załogi jest brany pod uwagę przy planowaniu jego czynności lotniczych oraz wypoczynku zgodnie z regulacjami lotniczymi” – zapewnia nas.

Wiedzieli na co się piszą?

Co ciekawe, przewoźnik utrzymuje, że na początku roku personel pokładowy zgłaszał zbyt niski poziom lotów i oczekiwał większej liczby operacji – między innymi z tego powodu spółka czasowo ograniczyła rekrutację oraz dostosowała harmonogram szkoleń, aby zwiększony ruch w sezonie letnim był w większym stopniu obsługiwany przez obecne załogi. „Decyzja ta była więc elementem odpowiedzialnego planowania zasobów i odpowiedzią na postu-

laty personelu, a nie potwierdzeniem braków kadrowych” – podkreślono.

Konsekwencją tego ma być mniejsza skłonność przewoźnika do przyznawania dni wolnych. „W sezonie letnim, szczególnie liczba kumulowanych próśb o dni wolne, przewyższa możliwości ich uwzględnienia przy jednoczesnej konieczności realizacji siatki połączeń i właściwego planowania rotacji załóg. Spółka dokłada wszelkich starań, aby respektować zgłaszane preferencje, nie może jednak zagwarantować pozytywnego rozpatrzenia wszystkich wniosków w miesiącach o największej liczbie operacji” – podkreśla spółka.

Dlatego teraz oczekuje od swoich pracowników „gotowości do zaangażowania w zwiększonym, ale przewidzianym przepisami, wymiarze w szczycie sezonu przewozowego”. Natomiast pracownicy oczekują lepszego traktowania przez swojego pracodawcę.

Jak napisali w liście do przewoźnika „w komunikacji wewnętrznej wielokrotnie podkreśla się sukcesy

operacyjne i wyniki spółki, natomiast potrzeby oraz realne obciążenia pracowników pokładowych pozostają bez odpowiedniej reakcji”.

PLL LOT rzeczywiście zakończył 2025 rok z przychodami na poziomie 10,2 mld zł oraz zyskiem netto w wysokości 350 mln zł. Był to jeden z najwyższych wyników w ostatnim dziesięcioleciu. Narodowy przewoźnik obsłużył 11,7 mln pasażerów – aż o 9,4 proc. więcej niż rok wcześniej, a jednocześnie najwięcej w historii.

Do tego firma prowadzi największy w historii LOT-u program modernizacji floty, który ma pomóc w uruchomieniu kolejnych połączeń i nowych tras. Te zapowiedzi prerażają jednak pracowników, bo więcej lotów oznacza jeszcze więcej pracy, z którą już dziś ledwo dają sobie radę. ●

wyborcza.biz

• Więcej czytaj na Wyborcza.biz

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34443804

OBWIESZCZENIE

Stosownie do wymogów art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz.U.2025.1691) oraz art. 15 ust. 4 w związku art. 12 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. *o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu* (Dz.U.2025.1222).

WOJEWODA MAŁOPOLSKI

zawiadamia o wydaniu 7 lipca 2026 r. decyzji nr 5/BS/2026 znak: WI-II.7840.30.2.2026.BK, zatwierdzającej projekt zagospodarowania terenu oraz udzielającej pozwolenia na budowę inwestycji towarzyszącej inwestycji w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu pn.: **Budowa gazociągu w/c DN500 MOP 5,5 MPa wraz z infrastrukturą towarzyszącą w ramach zadania Gazociągi relacji Oświęcim-Zelczyna DN500 PN 6,3 MPa odcinek: przekładka Kossowa etap I - Ryczów - wykonanie dokumentacji projektowej. Dane nieruchomości (miejsce wykonywania robót budowlanych): Inwestycja objęte są nieruchomości położone w granicach terenu wskazanego we wniosku, zlokalizowane w województwie małopolskim, na terenie powiatu wadowickiego, w gminie Spytkowice:**

- a. **w miejscowości Ryczów. Identyfikatory działek ewidencyjnych:**
121806_2.0004.1364, 121806_2.0004.1366/2, 121806_2.0004.1365/2, 121806_2.0004.1361, 121806_2.0004.1357, 121806_2.0004.1356, 121806_2.0004.1351, 121806_2.0004.2659/2, 121806_2.0004.1354, 121806_2.0004.1353, 121806_2.0004.2777, 121806_2.0004.1393, 121806_2.0004.1420/10, 121806_2.0004.1395/2, 121806_2.0004.2661, 121806_2.0004.1395/1, 121806_2.0004.1396/1, 121806_2.0004.2588/3, 121806_2.0004.1285/6, 121806_2.0004.1285/10, 121806_2.0004.2657, 121806_2.0004.1277, 121806_2.0004.1278, 121806_2.0004.1279, 121806_2.0004.2569, 121806_2.0004.1262, 121806_2.0004.1261, 121806_2.0004.1260, 121806_2.0004.1259, 121806_2.0004.1258/1, 121806_2.0004.2653, 121806_2.0004.1256, 121806_2.0004.2652/2, 121806_2.0004.1227/1, 121806_2.0004.1227/2, 121806_2.0004.1229/1, 121806_2.0004.1229/2, 121806_2.0004.1228/1, 121806_2.0004.1228/2, 121806_2.0004.1222/1, 121806_2.0004.1212/1, 121806_2.0004.1213/1, 121806_2.0004.1217, 121806_2.0004.1218, 121806_2.0004.1219, 121806_2.0004.2648, 121806_2.0004.1188, 121806_2.0004.2647, 121806_2.0004.1179, 121806_2.0004.1180, 121806_2.0004.1181, 121806_2.0004.1182, 121806_2.0004.1165/2, 121806_2.0004.1167, 121806_2.0004.1166, 121806_2.0004.2557, 121806_2.0004.1275/1, 121806_2.0004.2658/2, 121806_2.0004.1285/5 (1285/18 oraz 1285/19)*;
- b. **w miejscowości Półwieś. Identyfikatory działek ewidencyjnych:**
121806_2.0006.1426/1, 121806_2.0006.625, 121806_2.0006.1605/3, 121806_2.0006.626/1, 121806_2.0006.622/1, 121806_2.0006.623, 121806_2.0006.627, 121806_2.0006.628, 121806_2.0006.1375/1, 121806_2.0006.605, 121806_2.0006.601/1, 121806_2.0006.601/2, 121806_2.0006.643/2, 121806_2.0006.594/3, 121806_2.0006.594/2, 121806_2.0006.646/2, 121806_2.0006.593/1, 121806_2.0006.593/2, 121806_2.0006.591, 121806_2.0006.588, 121806_2.0006.589/9, 121806_2.0006.589/4, 121806_2.0006.584/2, 121806_2.0006.584/6, 121806_2.0006.778/4, 121806_2.0006.775/2, 121806_2.0006.788/22, 121806_2.0006.788/18, 121806_2.0006.788/9, 121806_2.0006.788/20, 121806_2.0006.771/2, 121806_2.0006.788/24, 121806_2.0006.788/6, 121806_2.0006.788/5, 121806_2.0006.788/4, 121806_2.0006.788/3, 121806_2.0006.788/16, 121806_2.0006.788/15, 121806_2.0006.788/25, 121806_2.0006.788/1, 121806_2.0006.1386/4, 121806_2.0006.790/10, 121806_2.0006.817/54, 121806_2.0006.817/58, 121806_2.0006.817/38, 121806_2.0006.817/9, 121806_2.0006.817/25, 121806_2.0006.817/15, 121806_2.0006.831/15, 121806_2.0006.817/24, 121806_2.0006.829;

(xxx)*- podział nieruchomości zgodnie z decyzją znak WI-IV.747.1.3.2025 z 24.03.2025 r. o ustaleniu lokalizacji inwestycji towarzyszącej inwestycjom w zakresie terminalu.

Obszar oddziaływania obiektu, o którym mowa w art. 3 pkt 20 w związku z art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz.U.2026.524 ze zmianami), dla wnioskowanej inwestycji został wyznaczony na podstawie rozporządzenie Ministra Gospodarki z 26 kwietnia 2013 r. w *sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie* (Dz.U.2013.640). Obejmuje on gazociąg wraz z pasem kontrolowanym wyznaczonym w oparciu o strefę kontrolowaną oraz ustaloną klasę lokalizacji gazociągu. Strefa kontrolowana gazociągu wyznaczona została na podstawie § 10 ww. rozporządzenia jako obszar terenu po obu stronach osi gazociągu, w którym przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się transportem gazu ziemnego podejmuje

czynności w celu zapobieżenia działalności mogącej mieć negatywny wpływ na trwałość i prawidłowe użytkowanie gazociągu.

Szerokość strefy kontrolowanej dla gazociągów średniego ciśnienia, o maksymalnym ciśnieniu roboczym do 5,5 MPa oraz średnicy DN 500 wynosi 4,0 m (4,0 m od osi gazociągu), na podstawie **§ 10 ust. 6 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie**, mieszcząca się w granicach działek objętych pozwoleniem na budowę.

Obszar oddziaływania nie wykracza poza obszar strefy kontrolowanej gazociągu. Zawiera się w granicy działek objętych pozwoleniem na budowę i został określony przez projektanta na rysunkach projektu zagospodarowania terenu.

Obszar oddziaływania inwestycji w czasie budowy zawiera się w zakresie pasa budowlano-montażowego zlokalizowanego wzdłuż gazociągu.

Równocześnie zawiadamia, że:

na podstawie przepisów zawartych w art. 34 ust. 1 ustawy *o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu* niniejsza decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom postępowania prawo wniesienia odwołania do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego, ul. Krucza 38/42, 00-926 Warszawa za pośrednictwem Wojewody Małopolskiego w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji stronie albo w terminie 14 dni od dnia, w którym zawiadomienie o jej wydaniu w drodze obwieszczenia w urzędzie wojewódzkim zostało dokonane.

Odwołanie od decyzji powinno zawierać zarzuty odnoszące się do decyzji, określając istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie.

Zgodnie z art. 49 *Kodeksu postępowania administracyjnego* zawiadomienie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia, ze skutkiem doręczenia na dzień obwieszczenia w urzędzie wojewódzkim (art. 12 ust. 2a ustawy *o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu*).

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Wojewody Małopolskiego.

Z dniem doręczenia Wojewodzie Małopolskiemu oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Zainteresowane strony lub ich pełnomocnicy (legitymujący się pełnomocnictwem sporządzonym zgodnie z art. 32 i 33 *Kodeksu postępowania administracyjnego*, które podlega opłacie skarbowej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. *o opłacie skarbowej*) mogą zapoznać się z wydaną decyzją (powołując znak sprawy: WI-II.7840.30.2.2026.BK) w Wydziale Infrastruktury Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, ul. Basztowa 22, pokój nr 61, w dniach i godzinach pracy Urzędu: poniedziałek w godz. 9.00 – 17.00, wtorek – piątek w godz. 7.30 – 15.30, po uprzednim umówieniu – telefon kontaktowy nr 12 39 21 490.

Obwieszczenie w niniejszej sprawie zostanie zamieszczone na tablicy ogłoszeń Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego; na tablicy ogłoszeń, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz stronie podmiotowej: Urzędu Gminy Spytkowice; w prasie o zasięgu ogólnopolskim (art. 12 ust. 1, 1a i 2, w związku z art. 15 ust. 4 ww. ustawy *o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu*).

Gospodarka

Zmiana w relacjach Polski i Niemiec

W globalnym kontekście jednym z najważniejszych czynników stabilizujących niemiecką produkcję jest rozwijająca się Polska.

Andrzejewski

Jeszcze trzydzieści sześć lat temu trudno byłoby znaleźć dwóch sąsiadów w Europie, których pozycja gospodarcza różniłaby się bardziej niż Polski i Niemiec. RFN należał do grona najbogatszych państw świata, był symbolem przemysłowej potęgi i technologicznej przewagi, podczas gdy Polska dopiero wychodziła z gospodarki centralnie planowanej.

Przeciętny Niemiec zarabiał kilka-naście razy więcej niż przeciętny Polak, a relacje gospodarek obu państw miały się jak 27:1. Dysproporcja potencjału gospodarczego oraz zależność Polski od niemieckiej koniunktury były ogromne. Dziś ten obraz przestaje odpowiadać rzeczywistości.

Przez kolejne dekady to właśnie Niemcy były gospodarczym punktem odniesienia dla Polski. Niemieckie inwestycje napędzały modernizację naszego przemysłu, niemiecki popyt zapewniał tysiące miejsc pracy, a niemieckie firmy wyznaczały standardy organizacyjne i technologiczne. W polskiej debacie dominowało przekonanie, że sukces naszej gospodarki będzie zawsze zależał od kondycji zachodniego sąsiada.

Niemcy od 2019 r. znajdują się w stanie przedłużającej się stagnacji. Dwie recesje, spadająca konkurencyjność przemysłu, wysokie koszty energii, starzenie się społeczeństwa, nadmierna biurokracja oraz rosnąca presja ze strony Chin sprawiają, że model gospodarczy, który przez dekady uchodził za wzór, coraz wyraźniej traci impet. Można pójść o krok dalej i za byłym redaktorem naczelnym „Financial Times Deutschland” Wolfgangiem Münchauem ogłosić „Kapot. Koniec niemieckiego cudu gospodarczego”.

To, co jest szczególnie wymowne to fakt, że wzrost niemieckiego PKB w ostatnich latach był napędzany przede wszystkim przez rosnącą konsumpcję publiczną, podczas gdy inwestycje prywatne praktycznie zatrzymały się w miejscu. Państwo zaczęło zastępować kapitał prywatny jako motor aktywności gospodarczej. Sytuacja zaczyna przypominać uzależnienie, w którym uzależniony musi przyjmować coraz większe dawki, żeby funkcjonować. Obecnie Niemcy są uzależnione od subsydiów, a sposobów wyjścia z nałogu nie ma na horyzoncie.

Mając to wszystko na uwadze, należy pamiętać, że mimo problemów Niemcy cały czas pozostają jednym z najbogatszych państw świata. Trend jest jednak jednoznaczny i oznacza trwale osłabienie dynamiki rozwoju oraz stopniową utratę pozycji konkurencyjnej wobec Stanów Zjednoczonych i państw azjatyckich.

Paradoks polega na tym, że w tym samym czasie Polska rozwija się szybciej niż większość państw Unii Europejskiej. Jeszcze nigdy w historii różnica tempa wzrostu gospodarczego pomiędzy Polską a Niemcami nie utrzymywała się tak długo. Co więcej, po raz pierwszy od

• **Przez kolejne dekady to właśnie Niemcy były gospodarczym punktem odniesienia dla Polski. Dziś ten obraz przestaje odpowiadać rzeczywistości**

FOT. CEZARY ASZKIEŁOWICZ
/ AGENCJA WYBORCZA.PL

Inne rynki zbytu

2,4

PROC.

• **o tyle spadł udział Niemiec w polskim eksporcie. To oznacza, że polskie firmy dokonują dywersyfikacji**

transformacji ustrojowej oba kraje zaczynają funkcjonować w odmiennych cyklach koniunkturalnych, czyli: Polska rośnie pomimo niemieckiej stagnacji.

Nie oznacza to jednak, że problemy Berlina przestały mieć dla nas znaczenie. Wręcz przeciwnie. Niemcy pozostają największym partnerem handlowym Polski, a ponad jedna czwarta naszego eksportu trafia właśnie na rynek niemiecki. Na początku lat dwudziestych obecnego wieku udział Niemiec w polskim eksporcie wynosił aż 28,9 proc. Dziś udział spadł do 26,5 proc., co jest chyba pierwszą oznaką tego, że polskie firmy dokonują dywersyfikacji i zaczynają szukać innych rynków zbytu. Co ważniejsze, zależność przestaje mieć charakter jednostronny, staje się współzależnością.

Dzisiaj Polska coraz częściej staje się jednym z najważniejszych rynków zbytu dla niemieckich przedsiębiorstw. To zasadnicza zmiana jakościowa, która jest konsekwencją sukcesu gospodarczego Polski. W ciągu ostatnich trzech dekad dochód na mieszkańca liczony według parytetu siły nabywczej zbliżył się do poziomu Hiszpanii. Ponadto jeszcze na początku lat 90. przeciętne wynagrodzenie w Polsce stanowiło zaledwie ułamek niemieckiego, dziś różnica wynosi 45-50 proc. i ciągle się zmniejsza. Choć polskie pensje nadal pozostają niższe, to coraz częściej o sukcesie polskich przedsiębiorstw decydują jakość, innowacyjność i zdolność do szybkiego reagowania na zmiany rynku.

To właśnie dlatego Polska przestaje być jedynie elementem niemieckiego łańcucha dostaw. Staje się jednym z motorów popytu dla niemieckiego przemysłu. Nieprzypadkowo analizy Deloit-

te i Federacji Niemieckiego Przemysłu (BDI) wskazują, że do 2035 r. Polska będzie najszybciej rosnącym rynkiem dla niemieckiego eksportu przemysłowego. Podczas gdy sprzedaż do Chin i USA ma się kurczyć, eksport do Polski ma rosnąć średnio o blisko 3 proc. rocznie. W 2025 r. Polska stała się większym rynkiem zbytu dla niemieckich towarów niż Chiny – eksport do Polski sięgnął około 100 mld euro, wobec 81 mld euro sprzedaży do Państwa Środka. Ta statystyka może oczywiście leczyć polskie ego, ale należy mieć na uwadze, że wiele niemieckich firm produkuje w Chinach na potrzeby tamtego rynku i produkcji tej nie uwzględnia się w danych statystycznych dotyczących eksportu.

Z drugiej strony oczywiste jest, że niemieckie produkty, zwłaszcza samochody, przestają być konkurencyjne, a chiński konsument coraz częściej wybiera marki chińskie zamiast niemieckich.

Także działania USA negatywnie odbijają się na niemieckiej gospodarce. Administracja zarówno prezydenta Trumpa, jak i byłego prezydenta Bidena, dotuje własny przemysł (słynny Inflation Reduction Act) i nakłada cła importowe.

W tym globalnym, niespokojnym kontekście jednym z najważniejszych czynników stabilizujących niemiecką produkcję jest rozwijająca się Polska.

W pewnym sensie historia zatoczyła koło, tylko tym razem to sukces polskiej gospodarki pomaga niemieckim przedsiębiorstwom utrzymywać produkcję i sprzedaż. Bez polskiego wzrostu sytuacja w Niemczech wyglądałaby jeszcze gorzej i zamiast o stagnacji mówilibyśmy o recesji.

Nowa asymetria widoczna jest również w zachowaniu przedsiębiorców. Jeszcze dwie dekady temu niemal każda większa transakcja kapitałowa odbywała się w jednym kierunku – to niemieckie firmy kupowały przedsiębiorstwa w Polsce. Dziś coraz częściej obserwujemy proces odwrotny. Polskie spółki dokonują przejęć w Niemczech, kupując zakłady produkcyjne, sieci dystrybucji, firmy technologiczne czy przedsiębiorstwa rodzinne. Dobrym przykładem może być spółka Spyrosoft, która nabyła 100 proc. udziałów w niemieckiej MD Consulting czy bydgoska PESA, która przejęła HeiterBlick. Kolejnymi głośnymi przejęciami są nabycie Invia Group przez Wirtualną Polskę czy in-

westycje firmy Synthos, która odkupiła od Amerykanów niemiecką produkcję kauczuku.

Polska przestała być wyłącznie odbiorcą kapitału, a coraz częściej sama staje się jego eksporterem. Rok 2025 był pod tym względem rekordowy, a polskie fuzje i przejęcia (M&A – Mergers & Acquisitions) w Niemczech przekroczyły kwotę 1 mld dolarów.

Pod koniec maja powstał Polski Klubu Biznesu w Berlinie, którego celem jest wspieranie ekspansji polskich firm na rynek niemiecki. Jeszcze kilka lat temu trudno byłoby sobie wyobrazić organizację zrzeszającą polskich przedsiębiorców, którzy wspólnie reprezentują swoje interesy w niemieckiej stolicy. Takie inicjatywy nie powstają bowiem z powodów sentymentalnych, są raczej efektem osiągnięcia odpowiedniej skali działalności oraz wyrazem coraz większych ambicji biznesowych. Swoją drogą, należy złożyć gratulacje zespołowi polskiej ambasady w Berlinie, gdyż powstanie tej organizacji jest dużym sukcesem.

Wszystko to nie oznacza, że oczywiście, że Polska zastąpi Niemcy w roli gospodarczego lidera Europy. Różnica potencjału dalej istnieje, a niemiecka gospodarka jest nadal ponad czterokrotnie większa od polskiej, dysponuje znacznie większym kapitałem, zapleczem badawczo-rozwojowym i globalnymi markami. Jednak kończy się epoka, w której relacje gospodarcze między oboma państwami miały charakter jednostronny przypominający niemal kolonialną zależność. Dziś relacje mają bardziej wzajemny charakter, a niemiecka gospodarka korzysta z siły polskiego wzrostu.

Na polsko-niemieckich spotkaniach coraz częściej można usłyszeć od naszych niemieckich partnerów, że obecnie rozmowy toczą się „auf Augenhöhe” – na wysokości oczu. To symboliczne i dowartościowujące określenie jest, w moim przekonaniu, nadużywane i choć miło je usłyszeć, to zaciemnia obraz. Relacje gospodarcze między Polską a Niemcami ciągle pozostają asymetryczne, tak jak asymetryczne są relacje między Niemcami a Francją, Włochami czy Niderlandami. Nie jest to żaden powód do wstydu czy poczucia niższości, to realia, w których funkcjonujemy. Nie dajmy się zatem złapać na narrację o „auf Augenhöhe”, tylko dalej róbmy swoje, bo we współpracy, ale i w konkurencji z Niemcami, dalej będziemy się bogacić. ●

Piotr Andrzejewski

Adiunkt w Zakładzie Studiów nad Niemcami ISP PAN. Kierownik zespołu Niemcy: Państwo-Gospodarka-Bezpieczeństwo w Instytucie Zachodnim. Zajmuje się analizą kondycji gospodarczej RFN oraz polityki Austrii.

• **Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji**

LGBT+

Czas przestać zrzucać winę na PiS

Puchata

Rząd, który obiecał osobom LGBT+ prawa, przez dwa i pół roku dawał im głównie spokój. To mniej, niż obiecał – i więcej, niż miały w ostatnich latach. Nie wszystkie z tych niespełnionych obietnic da się wytłumaczyć niechęcią prezydenta Karola Nawrockiego. Zmianę rzeczywistości dla osób LGBT+ w Polsce dobrze obrazują dwie daty, które wypadają tego samego dnia. 13 czerwca 2020 roku Andrzej Duda mówił na wiecu w Brzegu: „Próbuje się nam, proszę państwa, wmówić, że to ludzie. A to jest po prostu ideologia”. Był to czas, w którym uchwały „przeciwko ideologii LGBT” i Samorządowe Karty Praw Rodzin obejmowały swoim zasięgiem około jednej trzeciej kraju, przyszły minister edukacji – Przemysław Czarnek – przekonywał w telewizji publicznej, że osoby LGBT+ „nie są równi ludziom normalnym”. Dokładnie sześć lat później, 13 czerwca 2026 roku, jubileuszowa, dwudziesta piąta Parada Równości przeszła Krakowskim Przedmieściem – kilkadziesiąt metrów od okien Pałacu Prezydenckiego, do którego niedługo potem trafiła pierwsza uchwalona przez polski parlament ustawa pozwalająca parom jedнопłciowym sformalizować związek. W tłumie szedł m.in. marszałek Sejmu. Te sześć lat wygląda zatem na zmianę epoki, ale tylko pod pewnymi względami.

Przede wszystkim zniknęły „uchwały anty-LGBT”. Zmienił się również język państwa. Ministra edukacji nie oglądamy już w roli telewizyjnego klasyfikatora ludzi na normalnych i nienormalnych, a premier – choć po długiej zwłoce i wcześniejszym tłumaczeniu, że nikt nic Polsce nie będzie narzucać – publicznie zobowiązuje ministrów do wykonania wyroku TSUE, nakazującego dokonywanie transkrypcji zagranicznych aktów małżeństwa.

Większość Polaków popiera związki partnerskie. Widać to zresztą na ulicach – marsze równości przechodzą dziś bez problemu, a niedawno potrzebne były policyjne zabezpieczenia.

Dla ludzi, którzy pamiętają lato 2020 roku, kiedy to podczas demonstracji solidarnościowej z Margot policja brutalnie i bezzasadnie zatrzymała 48 osób, ta obojętność jest luksusem. Sam przekonałem się o tym, jak państwo PiS traktowało ludzi, ponieważ byłem jednym z zatrzymanych. Spędziłem wówczas kilkanaście godzin, w tym noc, na komisariacie, gdzie policjant groził mi przemocą.

Tyle że klimat to nie jest prawo, a więc może szybko się zmienić – i tu kończą się powody do zadowolenia. W tegorocznej edycji rankingu ILGA-Europe przedstawiającego sytuację prawną-polityczną osób LGBT+ w 49 krajach Europy Polska – po latach spędzonych na ostatnim miejscu w Unii – jest dziś trzecia od końca. Jak zauważa Kampania Przeciw Homofobii, ten „awans” to głównie zasługa Bułgarii, w której ochrona prawna się pogorszyła. W trzech kategoriach – prawie rodzinnym, ochronie przed przestępstwami z nienawiści i integralności cielesnej osób interplciowych – Polska ma okrągłe zero punktów. Aby to choćby częściowo zmienić, potrzebne byłyby na przykład dwa podpisy.

W 2025 roku sejm uchwalił nowelizację kodeksu karnego rozszerzającą ochronę przed przestępstwami z nienawiści

FOT. KUBA ATYS / AGENCJA WYBORCZA.PL

Tęczowi wyborcy mogą już nie poprzeć Donalda Tuska. Jest jeszcze jednak czas na działanie

m.in. o przesłankę dotyczącą orientacji seksualnej. Duda skierował ją do Trybunału Konstytucyjny, który orzekł o jej niekonstytucyjności. Drugi podpis może jeszcze złożyć Karol Nawrocki, pod ustawą o statusie osoby najbliższej – myślę że nie należy się tego spodziewać.

Patrzac na losy tych dwóch ustaw, łatwo powiedzieć: „my, rządzący, słowa dotrzymaliśmy, zawiódł Duda, teraz przeszkadza nam Nawrocki”. Ale to najwyżej pół prawdy. Działać można inaczej. Udowodnił to np. prokurator generalny Adam Bodnar, który wydał w marcu 2025 roku wytyczne dla prokuratorów w sprawach przestępstw motywowanych uprzedzeniami – z obowiązkiem poszanowania dla tożsamości pokrzywdzonych. Wszystko na gruncie przepisów, które już obowiązują. Państwo bez podpisu prezydenta nie jest więc bezradne. Bywa co najwyżej niechętnie. Owszem, ustawy odesłanej prewencyjnie do Trybunału żadną ministerialną odwagą się nie uratuje, ale są inne miejsca, gdzie wystarczyło trochę dobrej woli.

Życzę temu rządowi jak najlepiej i właśnie dlatego nie chciałbym, aby – z powodu prezydenckiego oporu – zaprzestął starań o poprawę sytuacji osób LGBT+ w Polsce. Czas przestać ciągle zrzucać winę za brak sukcesów na Prawo i Sprawiedliwość. Trzeba działać tam, gdzie prezydent Karol Nawrocki nie będzie mógł przeszkodzić. Te obszary wskaż (i wielokrotnie już wskazywały) organizacje działające na rzecz praw osób LGBT+.

Zbliżają się wybory i choć można myśleć, że osoby nieheteroseksualne zawsze wybiórą liberalów, a nie prawicę, niezależnie od tego, czego ci liberalowie – mimo obietnic – dla nich nie zrobili, to wkrótce także w Polsce cywilizowana prawica zrozumie, podobnie jak zrozumiała w Wielkiej Brytanii, że walcząc o rodzinę, musi rozszerzyć jej model o osoby LGBT+. Wówczas tęczowi wyborcy mogą już nie poprzeć Donalda Tuska. Jest jeszcze jednak czas na działanie. ●

Dominik Puchata

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34444036

PREZYDENT MIASTA RACIBÓRZ

ogłasza czwarty przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż działek gruntu, położonych w Raciborzu przy ul. Mikołowskiej

lp.	WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU	
1.	Położenie i opis nieruchomości	Działki położone są w Raciborzu przy ul. Mikołowskiej. Bezpośrednie otoczenie nieruchomości stanowią tereny rolnicze oraz tereny produkcyjno-usługowe. Przedmiotowy teren był dotychczas użytkowany rolniczo na podstawie terminowych umów dzierżawy, które uległy rozwiązaniu. W roku 2025 Gmina Racibórz zakończyła realizację inwestycji pn. „Przebudowa i budowa drogi dojazdowej wraz z rondem do terenów inwestycyjnych położonych przy ul. Mikołowskiej w Raciborzu – uzbrojenie terenów inwestycyjnych przy ul. Mikołowskiej w Raciborzu”.
2.	Oznaczenie geodezyjne	1) nr 119/2 k.m. 25 obręb Ostróg o powierzchni 0,5005 ha , 2) nr 119/3 k.m. 25 obręb Ostróg o powierzchni 0,4342 ha , 3) nr 119/10 k.m. 25 obręb Ostróg o powierzchni 0,4126 ha .
3.	Numer księgi wieczystej	GL1R/00031754/3
4.	Forma zbycia nieruchomości	Przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż działek
5.	Cena wywoławcza netto	1) nr 119/2 k.m. 25 obręb Ostróg – 526 000 zł , 2) nr 119/3 k.m. 25 obręb Ostróg – 456 000 zł , 3) nr 119/10 k.m. 25 obręb Ostróg – 434 000 zł . Cena uzyskana w wyniku przetargu powiększona zostanie o podatek od towarów i usług według stawki 23%, stosownie do przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.
6.	Termin i miejsce przetargu	Przetarg na sprzedaż działek odbędzie się w dniu 17 września 2026 r. o godzinie 11.00 , w sali nr 125, na I piętrze Urzędu Miasta Racibórz przy ul. Króla Stefana Batorego 6.
7.	Wadium	50 000 zł na każdą z działek oddzielnie, winno być uznane na rachunku gminy najpóźniej w dniu 10 września 2026 r.
8.	Przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	Działki nr 119/2 i 119/3 zlokalizowane są na terenach oznaczonych symbolem: – J1P – Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Na działkach wysowano: 1) Kanalizację sanitarną. 2) Strefy techniczne. 3) Linie energetyczne 15kV. 4) Wodociąg. Działka nr 119/10 zlokalizowana jest na terenach oznaczonych symbolem: – JZ3/1PU – Tereny produkcyjno-usługowe. Na działkach wysowano: 1) Strefę obserwacji archeologicznej. 2) Strefę ochronną od napowietrznej linii elektroenergetycznej. 3) Obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% – raz na 500 lat. 4) Obszar obejmujący tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. 5) Napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia (SN). 6) Granicę obszaru wymagającego przekształceń.
9.	Miejsce wywieszenia ogłoszenia o przetargu	Tablica ogłoszeń Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, usytuowana w budynku Urzędu Miasta Racibórz, II piętro
10.	Miejsce publikacji ogłoszenia o przetargu	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miasta Racibórz pod adresem www.bipraciborz.pl , zakładka Rejstry/Rejestr przetargów nieruchomości/Ogłoszenia o przetargach/Sprzedaż; strona internetowa Urzędu Miasta Racibórz www.raciborz.pl , podstrona Urząd, zakładka Baza nieruchomości
11.	Dane teleadresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące przetargu	Urząd Miasta Racibórz, ul. Króla Stefana Batorego 6, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, pokój 215, tel. 32 755 07 41, e-mail: gn6@um.raciborz.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34443930

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O TRZECIM PRZETARGU

Burmistrz Libiąża ogłasza trzeci przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż zabudowanej budynkiem użytkowym nieruchomości będącej własnością Gminy Libiąż oznaczonej: wg księgi wieczystej nr KR1C/00047152/3 Sądu Rejonowego w Chrzanowie, wg katastru nieruchomości działkami nr 1653/2 o pow. 0,0420 ha i nr 1658/2 o pow. 0,0117 ha, położonej w jednostce ewidencyjnej Libiąż-miasto, obręb Libiąż Mały przy ul. Bartosza Głowackiego 16.

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi 550 000,00 zł.

Przetarg odbędzie się w dniu **25.09.2026 r. o godz. 10⁰⁰** w Urzędzie Miejskim w Libiążu, ul. Działkowa 1 (pokój 112). Wadium w wysokości 110 000,00 zł należy wpłacić w pieniądzu **do 21.09.2026 r.** na konto Bank PEKAO S.A. Nr 03 1240 4155 1111 0010 6069 7380 z dopiskiem „przetarg na sprzedaż dz. nr 1653/2, 1658/2 + imię i nazwisko uczestnika przetargu lub dane osoby prawnej”.

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Libiążu, przy ul. Działkowej 1 (pokój nr 11, tel. 326249229). Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszone na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Libiążu, ul. Działkowa 1 i na terenie gminy Libiąż i opublikowane na stronie www.libiaz.pl, BIP.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34443931

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O TRZECIM PRZETARGU

Burmistrz Libiąża ogłasza trzeci przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż zabudowanej budynkiem użytkowym i budynkiem garażowo-gospodarczym nieruchomości będącej własnością Gminy Libiąż oznaczonej: wg księgi wieczystej nr KR1C/00054598/3 Sądu Rejonowego w Chrzanowie, wg katastru nieruchomości działką nr 1918/146 o pow. 0,0613 ha, położonej w jednostce ewidencyjnej Libiąż-miasto, obręb Libiąż Mały przy ul. Makowej 2.

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi 650 000,00 zł.

Przetarg odbędzie się w dniu **25.09.2026 r. o godz. 11⁰⁰** w Urzędzie Miejskim w Libiążu, ul. Działkowa 1 (pokój 112). Wadium w wysokości 130 000,00 zł należy wpłacić w pieniądzu **do 21.09.2026 r.** na konto Bank PEKAO S.A. Nr 03 1240 4155 1111 0010 6069 7380 z dopiskiem „przetarg na sprzedaż dz. nr 1918/146 + imię i nazwisko uczestnika przetargu lub dane osoby prawnej”.

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Libiążu, przy ul. Działkowej 1 (pokój nr 11, tel. 326249229). Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszone na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Libiążu, ul. Działkowa 1 i na terenie gminy Libiąż i opublikowane na stronie www.libiaz.pl, BIP.

Psycholog społeczny, kulturoznawca. Członek Katedry UNESCO ds. Interdyscyplinarnych Badań nad Antysemityzmem i Innymi Formami Nienawiści Grupowej. Pracownik Instytutu Narutowicza. Związany z Centrum Badań nad Uprzedzeniami Uniwersytetu Warszawskiego.

• „Odyseja” od dziś
w kinach

„Odyseja” Christophera Nolana zapiera dech

DLA TAKICH FILMÓW POWSTAŁO KINO

Jest epicka jak jej literacki pierwowzór. Monumentalna i porywająca, warta gorącej dyskusji.
Prawdziwej, a nie internetowego szumu.

Maja Staniszevska

Ody na ekranie kina IMAX rozpętuje się burza, miotająca statkiem Odyseusza niczym lupiną orzecha, ryczą bałwany, grzmiały gromy i błyskają pioruny, w mojej głowie pojawia się obraz człowieka z kawałem blachy, który wachluje nim, udając wiatr, i co jakiś czas uderza młotkiem, by oddać dźwięk pioruna uderzającego w wodę.

Nie, nie jest to zarzut. Przeciwnie. „Odyseja” Christophera Nolana jest jednocześnie mistrzostwem współczesnego, zaawansowanego technologicznie kina i jego klasyki, która od widza oczekuje zaangażowania, otwartości oraz uwierzenia w to, co widzi na ekranie.

Nie trzeba uruchamiać wyobraźni – Nolan hojnie dzieli się swoją i porywa widza w sam środek liczącej trzy tysiące lat opowieści, która w jego interpretacji wypada zaskakująco współcześnie.

ZOSTAJE POD POWIEKAMI

Nie będę się rozpisywać o stronie wizualnej filmu, to po prostu trzeba zobaczyć. Wtedy łatwo będzie zrozumieć choćby to, dlaczego Trojanie zabrali drewnianego konia do miasta – tak pięknemu prezentowi nikt by się nie oparł.

Widowskowy jest upadek Troi. Cyklop, którego inspiracją był Saturn pożerający własne dzieci z obrazu Goi, może śnić się po nocach. Podobnie jak spotkanie z umarłymi, na które czarodziejka Kirke (Samantha Morton) wysyła Odyseusza i jego ludzi. Ta sama, która wcześniej zamienia żeglarzy w świnie w sposób, który trudno wyrzucić z pamięci.

Wiele obrazów z filmu zostaje pod powiekami. Podobnie jak w uszach długo wybrzmiewa rytm brązowych gongów, których użył w swojej muzyce Ludwig Göransson.

MATT DAMON JAKO NIKT I KAŻDY ZARAZEM

Zastanawiało mnie obsadzenie Matta Damona w roli Odyseusza, najinteligentniejszego i najbardziej przebiegłego z wojowników króla Agamemnona (Benny Safdie), którzy przez dekadę oblegali Troję po tym, jak jej król uprowadził żonę brata Agamemnona, piękną Helenę (Lupita Nyong'o), dając pretekst do wojny.

Okazało się to jednak genialnym posunięciem. Damon jest zwyczajny, jest Nikim, jak w pewnym momencie przedstawia się Odyseusz w eposie Homera, a jednocześnie jest Każdym. Everymanem, mężem i ojcem, zmęczonym żołnierzem, który chce tylko wrócić do domu.

Tyle że bogowie, zwłaszcza Posejdon i Atena, mają inne plany. Ten pierwszy jest pełen gniewu i co chwilę rzuca Odyseuszowi oraz jego załodze nowe morskie wyzwania. Ta druga jest pełna smutku. Chroni bohatera, który nie rozstaje się z przedstawiającą ją broszą, ale czeka, aż zrozumie powagę i konsekwencje swojego czynu oraz za niego odpokutuje. Gdy Zendaya jako Atena patrzy z dezaprobatą, nikt we współczesnym kinie nie jest w stanie jej dorównać.

WIERNA PENELOPA, GNIEWNA PENELOPA

Tymczasem w domu, na Itace, żona Odyseusza Penelopa (Anne Hathaway) i jego syn Telemach (Tom Holland), który dorósł nie pamiętając ojca, wciąż na niego czekają.

• Matt Damon jako Odyseusz i Zendaya jako Atena w filmie „Odyseja” FOT. MELINDA SUE GORDON/UNIVERSAL PICTURES

Choć w pałacu już od dawna panoszą się zalotnicy pod wodzą Antinoosa (Robert Pattinson), który twierdzi, że król przed wyruszeniem na wojnę powierzył mu opiekę nad królową i królewiczem. Penelopa trzyma ich na dystans, ale cierpliwość mężczyzny się kończy. Podobnie jak cierpliwość starszyny, która chce, żeby ponownie wyszła za męża, bo wyspa potrzebuje króla.

Na Odyseusza czekają jeszcze świniopas Eumajos (John Leguizamo) i wierny pies Argos. Wśród służby nie brakuje jednak tych, którzy gotowi są służyć nowemu panu. Telemach, mając dość bierności, rusza do Menelaosa, króla Sparty (Jon Bernthal), po wieści o ojcu.

Ten tymczasem spędza lata w objęciach Kalipso (Charlize Theron), która karmi go kwiatem lotosu, kwiatem zapomnienia. Gdy odzyska pamięć, okaże się równie groźny jak inny bohater Damona, który ją stracił – Jason Bourne. Jak już wspomniałam, ten pomysł obsadowy jest genialny.

Zresztą większość aktorów pokazuje się z jak najlepszej strony. Anne Hathaway daje

Penelopie nie tylko królewską szlachetność, ale także iście królewski gniew. To nie jest pokorna żona wiernie czekająca na męża. To królowa, która robi wszystko, by podczas jego nieobecności utrzymać tron. Tom Holland świetnie balansuje między chłopcem a mężczyzną, którym ten chłopiec ma się stać. Robert Pattinson zaś jest tak ośliszły i mały, że znów zaskakuje, choć zdążył już przyzwyczaić widzów do swoich transformacji.

WARTO ZACZĄĆ DYSKUSJĘ

Po obejrzeniu „Odysei” internetowa awantura o obsadzenie Lupity Nyong'o w roli pięknej Heleny (aktorka wciela się również w jej siostrę Klitajmestrę, żonę Agamemnona), Ellio-ta Page'a w roli żołnierza Sinona i rapera Trava-scotta w roli barda ukazuje całą swoją żalosość. Nolan wybrał ich, by połączyć antyczną opowieść ze współczesnym widzem. Temu samemu służą współczesny język i, co dla nas może być mniej czytelne, amerykańskie akcenty aktorów.

Motywytem przewodnim filmu jest „prawo Zeusa”, czyli obowiązek ugłoszczenia obcego, który puka do naszych drzwi, nawet jeśli wygląda jak żebrak. Bo ten żebrak może być bogiem w przebraniu. Pogwałcenie tego prawa staje się przyczyną upadku cywilizacji, którego przecucie towarzyszy bohaterom „Odysei”.

Jednocześnie epickie dzieło Nolana jest filmem antywojennym, a sam Odyseusz daleki jest od bohatera.

Tematów do dyskusji wokół filmu więc nie zabraknie. Prawdziwych dyskusji, nie nudnych już jak flaki internetowych wojenek. Choć powodów do irytacji dla amerykańskiej, ale nie tylko, prawicy również nie brakuje. Pytanie, czy jej przedstawiciele znajdą czas między publikowaniem kolejnych oburzonych postów i często zwyczajnie nienawistnych komentarzy, żeby „Odyseję” obejrzeć. ●

„Odyseja” reż. Christopher Nolan, w kinach od dziś

FOT. MELINDA SUE GORDON/UNIVERSAL PICTURES

„Wielki Łuk” w kinach

Kolejna opowieść o wielkim architekcie

Wygląda na to, że w kinie narodził się nowy nurt filmów o architektach-wizjonerach zmagających się z systemem i własnymi ambicjami.

Dawid Dróżdź

To miejsce robi piorunujące wrażenie. Przeszkłone wieżowce sięgają chmur, co sprawia, że można się poczuć jak na ulicach Tokio czy Nowego Jorku. Mieszczą się tu biurowce będące siedzibami międzynarodowych korporacji. Nieopodal znajduje się wejście do mieniącego się tysiącami barw centrum handlowego, a zaledwie kilka kroków dalej wznosi się największa w Europie kryta arena.

Stosunkowo młoda La Défense, położona zaledwie kilka kilometrów na zachód od centrum Paryża, stała się największą dzielnicą biznesową w Europie. Symboliczną bramę do tego miejsca stanowi imponująca budowla w kształcie sześcianu – Wielki Łuk Braterstwa.

• Xavier Dolan i Swann Arlaud w filmie „Wielki Łuk”

FOT. AGAT FILMS/
KINOTEKA

W latach 80. prezydent François Mitterrand realizował swój ambitny program architektoniczny. W jego ramach wzniesiono osiem monumentalnych budowli – wśród nich były słynna piramida Luwru, Muzeum d’Orsay oraz gmach Opery Bastille.

W 1982 roku ogłosił konkurs na monument, który miał domknąć tzw. oś historyczną Paryża, czyli linię biegnącą od Luwru przez plac Zgody, Pola Elizejskie i Łuk Triumfalny. Marzył o budowlu, która stanie się zwieńczeniem tej osi na zachodnim krańcu La Défense.

Konkurs wygrał projekt duńskiego architekta Johana Otto von Spreckelsena. Nie mógł pochwalić się imponującym dorobkiem, a większość kariery poświęcił pracy akademickiej. Mitterranda zachwyciła jednak prostota i symbolika jego koncepcji. Monumentalny sześcián miał się stać współczesną interpretacją Łuku Triumfalnego. Miał być pomnikiem dialogu i ideałów humanitarnych, a nie militarnych podbojów.

Historia von Spreckelsena zainspirowała francuską pisarkę Laurence Cossé, która poświęciła architektowi książkę. To właśnie ona stała się

podstawą scenariusza filmu „Wielki Łuk” Stéphane’a Demoustiera, który zaprezentowano podczas ubiegłorocznego festiwalu w Cannes.

Duńczyk kontrastuje z wielkim światem polityki i architektury, do którego niespodziewanie trafia. Podczas konferencji prasowej wydaje się zagubiony, gdy staje w ogniu pytań dziennikarzy. Potrafi jednak rozładować napięcie charakterystycznym dla siebie poczuciem humoru.

Szybko zyskuje sympatię francuskiego środowiska architektonicznego. Jeden z jego konkurentów, uznany architekt Paul Andreu (Swann Arlaud), przyznaje nawet, że gdy zobaczył zwyczajski projekt Wielkiego Łuku, przestał żałować przegranej.

Von Spreckelsen darzy Andreu na tyle dużym zaufaniem, że zaprasza go do współpracy. Początkowo wszystko układa się znakomicie, jednak praca nad tak ogromnym przedsięwzięciem szybko ujawnia kolejne problemy. Duński architekt nieustannie zderza się z ograniczeniami budżetu i przepisami budowlanymi, o których przypominają mu współpracownicy – przede wszystkim upierdliwy urzędnik Jean-Louis Subilon, w którego wciela się dawno niewidziany Xavier Dolan.

Film Demoustiera siłą rzeczy przywodzi na myśl nagrodzonego trzema Oscarami „Brutalistę”. Oba opowiadają o architektach marzycielach próbujących zrealizować dzieła swojego życia. U Brady’ego Corbeta bohater zмага się z wojenną traumą i traktuje fach jak szansę na wyzwienie się z ucisku. Von Sprecke-

lsen podchodzi do swojego projektu równie poważnie, lecz on sam jest przede wszystkim szansą na zaspokojenie ambicji.

Duński architekt pragnie wybudować, dosłownie, pomnik trwalszy niż ze spiżu. Niesprzyjające okoliczności polityczne sprawiają jednak, że jego koncepcja może zostać wypaczona. A przecież w architekturze każdy detal ma znaczenie. Wystarczy zmienić materiał lub zachwiać proporcje, by założenie straciło sens. Autor z uporem walczy więc o zachowanie pierwotnej wizji.

Perfekcjonizm bywa jednak zgubny – bezgraniczne oddanie celowi sprawia, że łatwo stracić z oczu to, co naprawdę ważne.

Demoustier stworzył subtelną opowieść o ambicji, która potrafi wyniszczać, ale także o idealizmie rozbijającym się o wielki kapitał i wielką politykę. Filmowy pomnik staje się symbolem nie tylko współczesnej Francji, lecz także Europy, w której nieustannie ścierają się odmienne idee i wartości dotyczące m.in. dobra wspólnego i interesu prywatnego, socjalizmu i kapitalizmu czy protestantyzmu i katolicyzmu.

„Wielki Łuk” nie imponuje rozmachem na miarę „Brutalisty”. To film znacznie bardziej kameralny, opowiedziany bez patosu, nie tak epicki, co wcale nie jest zarzutem. Wręcz przeciwnie: w tej powściągliwości tkwi jego siła. I nie odbiera mu ona błyskotliwości. ●

„Wielki Łuk” już w kinach. Film także online na HBO Max i TV Smart

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34443524

Ogłoszenie o konkursie na kandydata/-kę na stanowisko

dyrektora/-ki Suwalskiego Ośrodka Kultury

I. Nazwa, siedziba i adres instytucji:

Suwalski Ośrodek Kultury
ul. Papieża Jana Pawła II 5
16-400 Suwałki

II. Wymagane kwalifikacje:

- Wykształcenie wyższe magisterskie, preferowane kierunki studiów: ekonomia, prawo, bądź z zakresu zarządzania kulturą, kulturoznawstwa, animacji społeczno-kulturalnej, pedagogiki kulturalno-oświatowej bądź pokrewne lub studia podyplomowe o podanych kierunkach.
- Co najmniej 5-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym.
- Niekaralność prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.
- Korzystanie z pełni praw publicznych i posiadanie pełnej zdolności do czynności prawnych.
- Stan zdrowia pozwalający na pracę na stanowisku kierowniczym.
- Dobra znajomość co najmniej jednego języka obcego.

III. Posiadane umiejętności i kompetencje:

- Wiedza na temat działalności statutowej Suwalskiego Ośrodka Kultury.
- Udokumentowane doświadczenie w zarządzaniu co najmniej 10-osobowym zespołem ludzkim.
- Zdolności menadżerskie oraz organizatorskie.
- Znajomość przepisów prawa dotyczących funkcjonowania instytucji kultury, zwłaszcza domów kultury, a także zasad gospodarowania finansami publicznymi obowiązującymi w tych instytucjach, a także prawa zamówień publicznych.
- Doświadczenie w pozyskiwaniu środków finansowych i realizacji projektów kulturalnych ze źródeł pozabudżetowych.

IV. Zakres zadań, jakie ma realizować dyrektor/-ka Suwalskiego Ośrodka Kultury: Głównym zadaniem dyrektora/-ki Suwalskiego Ośrodka Kultury będzie kierowanie całokształtem działalności jednostki będącej miejską samorządową instytucją kultury funkcjonującą na podstawie ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 457) oraz statutu Suwalskiego Ośrodka Kultury stanowiącego załącznik do uchwały nr XIX/191/2012 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 lutego 2012 r. w sprawie utworzenia Suwalskiego Ośrodka Kultury (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2012 r. poz. 1028 z późn. zm.).

V. Wykaz dokumentów wymaganych od osób przystępujących do konkursu:

- List motywacyjny opatrzone własnoręcznym podpisem.
- Kwestionariusz osobowy opatrzone własnoręcznym podpisem.
- Życiorys z opisem dotychczasowej pracy zawodowej opatrzone własnoręcznym podpisem.
- Kserokopie dyplomów oraz zaświadczeń poświadczających ukończenie wyższych studiów magisterskich lub podyplomowych oraz posiadanych kwalifikacji, poświadczone za zgodność z oryginałem przez odpowiedni podmiot/kandydata/-kę.

- Kserokopie świadectw pracy i/lub zaświadczenie o zatrudnieniu potwierdzające co najmniej 5-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym, poświadczone za zgodność z oryginałem przez odpowiedni podmiot/kandydata/-kę.
- Dokumenty potwierdzające doświadczenie w zarządzaniu co najmniej 10-osobowym zespołem ludzkim (np. świadectwa pracy, zaświadczenie o zatrudnieniu, referencje).
- Kopia posiadanego przez kandydata/-kę aktualnego zaświadczenia od lekarza pierwszego kontaktu o stanie zdrowia pozwalającym na pracę na stanowisku kierowniczym, potwierdzona za zgodność z oryginałem przez odpowiedni podmiot lub kandydata/-kę. W przypadku gdy kandydat/-ka nie posiada w/w dokumentu, dopuszcza się oświadczenie kandydata/-ki o stanie zdrowia pozwalającym na pracę na stanowisku kierowniczym.
- Oświadczenie kandydata/-ki, że nie był karany za przestępstwo popełnione umyślnie ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe popełnione umyślnie oraz że nie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne lub postępowanie karne skarbowe.
- Oświadczenie, że kandydat/-ka nie był karany zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1484) oraz że aktualnie nie toczy się przeciwko niemu postępowanie w sprawie o naruszenie dyscypliny finansów publicznych.
- Oświadczenie, w którym kandydat/-ka wyraża zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych na potrzeby postępowania konkursowego oraz klauzulę informacyjną, o następującej treści:
 - „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych (imię i nazwisko) dla potrzeb niezbędnych do przeprowadzenia procesu rekrutacji w Konkursie na kandydata/-ki na stanowisko dyrektora/-ki Suwalskiego Ośrodka Kultury. Niniejsze oświadczenie jest zgodą w rozumieniu art. 4 pkt 11 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO).
 - Obowiązek informacyjny:
 - Administratorem podanych przez Panią/Pana danych jest Prezydent Miasta Suwałk, tel. 87 562 80 00.
 - W sprawie danych osobowych można kontaktować się z inspektorem ochrony danych osobowych Urzędu Miejskiego w Suwałkach pod adresem:
 - Pani/Pana dane (podane przez Panią/Pana) będą przetwarzane wyłącznie dla potrzeb niezbędnych do przeprowadzenia procesu rekrutacji w Konkursie na kandydata na stanowisko dyrektora Suwalskiego Ośrodka Kultury. Podstawą przetwarzania Pani/Pana danych jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych. W każdej chwili może Pani/Pan wycofać udzieloną zgodę.
 - Pani/Pana dane nie będą przekazywane.
 - Pani/Pana dane będą przetwarzane przez okres 90 dni. Po tym okresie dokumenty kandydatów będą dostępne do odbioru w Wydziale Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Suwałkach, ul. Mickiewicza 1, pok. nr 128. Dokumenty nieodebrane zostaną trwale zniszczone.
 - W każdej chwili ma Pani/Pan prawo dostępu do swoich danych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia zakresu, w którym są przetwarzane.
 - Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, co do przetwarzania Pani/Pana danych osobowych.
 - Podanie Pani/Pana danych osobowych jest nieobowiązkowe, jednak niezbędne do właściwej realizacji zadania.
 - Pani/Pana dane nie będą przetwarzane w innym celu niż podane w Ogłoszeniu o konkursie na kandydata na stanowisko dyrektora Suwalskiego Ośrodka Kultury.”
 - Autorska koncepcja organizacyjna, finansowa i programowa Suwalskiego Ośrodka Kultury (maksymalnie do 20 stron A4), z uwzględnieniem:
 - wizji programu obejmującego działalność kulturalną i edukacyjną Suwalskiego

- Ośrodka Kultury z zachowaniem celu działalności tej instytucji oraz zgodności z polityką kulturalną Miasta Suwałk, Strategią Rozwoju Suwalskiego Ośrodka Kultury,
- programu współpracy z innymi instytucjami i ośrodkami z regionu, kraju oraz zagranicy (realizacja wspólnych przedsięwzięć, promocja),
- współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- organizacji i współorganizacji cyklicznych imprez oraz imprez promujących Suwałki w kraju i zagranicą,
- propozycji pozyskiwania środków ze źródeł zewnętrznych,
- efektywnego wykorzystania bazy lokalowej.
- Koncepcja powinna być dostarczona w formie pisemnej oraz w wersji elektronicznej w sposób uniemożliwiający jej edycję (np. PDF) na płycie CD lub pamięci USB.
- Dokumenty organizacyjno-finansowe niezbędne do opracowania koncepcji działalności Suwalskiego Ośrodka Kultury są dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Suwalskiego Ośrodka Kultury pod adresem: <https://bip.soksuwalki.eu/>.
- Do oferty mogą być dołączone inne dokumenty, w tym opinie lub rekomendacje.
- Oferta wraz z załącznikami powinna być umieszczona w zamkniętej kopercie opatrzonej dopiskiem: „Konkurs na kandydata/-kę na stanowisko dyrektora/-ki Suwalskiego Ośrodka Kultury”. W kopercie powinna być podana informacja o adresie zwrotnym, numerze telefonu kontaktowego oraz adresie poczty elektronicznej kandydata/-ki.
- Ofertę przystąpienia do niniejszego konkursu należy złożyć w kancelarii Urzędu Miejskiego w Suwałkach, ul. Mickiewicza 1, 16-400 Suwałki, pokój nr 4-5, lub przesyłką listową, do dnia 20 sierpnia 2026 r. do godz. 15.30. O zachowaniu terminu decyduje data wpływu oferty do Urzędu Miejskiego w Suwałkach.
- Oferty, które wpłyną po wyżej określonym terminie nie będą rozpatrywane.
- Konkurs prowadzony jest w języku polskim.

VI. Postępowanie konkursowe

- Postępowanie konkursowe rozpoczyna się z dniem wejścia w życie Zarządzenia w sprawie ogłoszenia konkursu na kandydata/-kę na stanowisko dyrektora/-kę Suwalskiego Ośrodka Kultury.
- Konkurs zostanie przeprowadzony przez Komisję Konkursową powołaną odrębnym Zarządzeniem Prezydenta Miasta Suwałk i odbędzie się w dwóch etapach:
 - I etap - sprawdzenie ofert pod względem formalnym bez udziału kandydatów/-ek,
 - II etap - rozmowa kwalifikacyjna.
- O miejscu i terminie przeprowadzenia rozmów kwalifikacyjnych kandydaci/-tki zostaną powiadomieni drogą elektroniczną i telefonicznie.
- Zakończenie postępowania konkursowego przewiduje się w ciągu 4 miesięcy od dnia ogłoszenia o konkursie.
- Za termin zakończenia postępowania konkursowego uznaje się dzień podjęcia decyzji przez Prezydenta Miasta Suwałk w sprawie wyboru kandydata/-ki na stanowisko dyrektora/-ki SOK (lub stwierdzenia braku wyboru kandydata/-ki).
- Ostateczną decyzję w sprawie powołania kandydata/-ki na stanowisko dyrektora/-ki SOK wyłonionego w konkursie, podejmuje Prezydent Miasta Suwałk.

VII. Powołanie kandydata

- Przed powołaniem kandydata/-ki na stanowisko dyrektora/-ki SOK zostanie zawarta odrębna umowa określająca warunki organizacyjno-finansowe działalności SOK oraz program jego działania – zgodnie z art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 457). Odmowa zawarcia umowy przez kandydata/-ki na dyrektora/-ki, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, powoduje niepowołanie na to stanowisko.
- Po podjęciu przez Prezydenta Miasta Suwałk decyzji o wyborze kandydata/-ki na dyrektora/-kę SOK, wybrany kandydat/-ka zostanie powołany na dyrektora/-kę SOK na okres od 3 do 7 lat – zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Witamy
w Polsce

Cykl
Witamy w Polsce
tworzy zespół
kilkudziesięciu
reporterów
„Wyborczej”
pracujących
w redakcjach
w całym kraju.

WYWŁASZCZANI PRZEZ WŁADZĘ

W Jeżowie Sudeckim mieszkańcy tracą swoje nieruchomości i grunty nawet o tym nie wiedząc. Wójt Edward Dudek niektóre inwestycje planuje pod kryptonimem.

Tomasz Dülz pracuje zdalnie. 16 grudnia ubiegłego roku podniósł głowę znad laptopa i przez okno zobaczył kogoś robiącego przy drodze pomiary. Wyszedł, żeby zapytać o co chodzi i przeżył szok.

– To był projektant. Powiedział, że wykonuje właśnie ostatnie poprawki do inwestycji przy ul. Dworcowej – wspomina. Komórką udało mu się wtedy zrobić zdjęcie planu i zobaczył, że traci grunt – część swojego podwórka. Ale to jeszcze nic, bo jego brat Marcin, nowy dom. Już go postawił, ale może nawet nie zdąży się wprowadzić z rodziną – gminna droga ma iść przez środek salonu.

Szybki kurs samorządowy Tomasz Dülz zrobił w tydzień – przekopał geoportal, plany zagospodarowania przestrzennego, budżety i uchwały. Po inwestycji przy jego ulicy nie było ani śladu, poszedł więc na sesję pytać o nią radnych.

– Wziąłem laptopa z tym projektem, podchodziłem do każdego z osobna i pytałem wprost, czy wiedział o przebudowie ul. Dworcowej. Od wszystkich usłyszałem: „nie” – opowiada.

Sesje są nagrywane, można wszystko sprawdzić. I jeszcze to, że w budżecie gminy figurowało inne zadanie: „przebudowa ul. Bocznnej”. Wójta Edwarda Dudka prosili o to mieszkańcy, ale ten poszedł z rozmachem i ich sąsiadom z Dworcowej zafundował niechcianą trasę i przymusowe wywłaszczenia. Po cichu, bez informacji i konsultacji.

– Każdy projekt musi mieć jakiś kryptonim – obwieścił wójt na posiedzeniu rady, a dociskany przyznał wreszcie, kto za tym stoi: – Razem z projektantem chodziliśmy tam, mierzyliśmy i tak zdecydowaliśmy.

Nie było żadnej alternatywy i innych wariantów trasy. Mieszkańcy usłyszeli, że decyzja jest ostateczna – nic zmienić nie można. Szybko sprawdzili, że nowa droga wytyczona jest do pola wójta, choć inny dojazd do niego już ma.

Dülz: – I sam będzie się teraz wywłaszczał na ćwierć miliona złotych.

DZIAŁKĘ MOŻNA STRACIĆ NAWET DWA RAZY

Jeżów Sudecki ma osiem sołectw. W Czernicy mieszka rodzina, która dowodzi, że władza wcale nie działa przypadkiem. Jej historia jest tak samo zaskakująca, długa, kosztowna i pełna zwrotów akcji. A poszło o część prywatnej działki, którą w 2020 r. gmina zajęła pod drogę.

– Samowolnie – podkreśla jej współwłaścicielka. Chce zostać anonimowa, obawia się odwetu wójta.

Szybko zaczęła się administracyjna walka o odzyskanie nieruchomości. W 2022 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego nakazał władzy rozbiórkę fragmentu drogi. Ale gmina się odwoływała, NSA jej skargę oddalił w 2025 r. i decyzja PINB stała się prawomocna.

Ale to co najdziwniejsze, wydarzyło się teraz. 18 czerwca z kontrolą na miejscu stawili się inspektor, pojawiła się też wicewójt Sabina Łozińska.

Współwłaścicielka działki: – Dowiedzieliśmy się od niej, że rozbiórki nie będzie, a w starostwie w Jeleniej

Górze jest wniosek o ZRID, który ma objąć część tej działki. W gminnym wykazie na lata 2026-2027 zaplanowano przebudowę drogi nr 13, ale wicewójt mówiła o innej – nr 51 razem mostem na rzece Lipka za 5 mln zł do dwóch prywatnych posesji. Jest więc podejrzenie, że droga wewnętrzna ubrana jest na siłę w „szaty” tej publicznej.

Czym jest ZRID, czyli Zezwolenie na Realizację Inwestycji Drogowej, w Jeżowie wiedzą już wszyscy. Od 2003 r. miał ułatwić państwu szybką ścieżkę do budowy autostrad na Euro 2012, lokalne drogi wpisano tam trzy lata później – na czele rządu stał wtedy Jarosław Kaczyński. Wójt Dudek chętnie korzysta ze specustawy i wjeżdża z nią na osiedlowe ulice i te do pól.

Tomasz Majoski o wywłaszczeniu dowiedział się już po fakcie, z urzędowego pisma.

– Zapraszam – otwiera bramkę i zastrzega, że zaraz może jej już nie być. Skrzyżowanie ul. Długiej i Leszczyńskiej ma iść do przebudowy, a na trasie inwestycji jest fragment jego podwórka – jak je zabiorą, autem już na nim nie wykręci, ulice będzie miał pod ścianą domu. Decyzję, na wniosek wójta, wydał starosta karkonoski, ale Majoski odwołał się od niej do wojewody. Nadal jest w mocy, bo walkę rozpoczął za późno i teraz poszedł do WSA. A gmina za działkę wyliczyła mu 156 tys. zł.

– Netto – zwraca uwagę. – Tak się przecież nie wyceń. A pieniędzy i tak nie chcę, tylko swój teren.

Spacerujemy ul. Leszczynową, jest tak wąska, że mieści się tu tylko jeden samochód. Po jednej stronie leciwa kamienica, niedaleko niej – nowiutka deweloperska szeregówka. Aż się prosi by powstał tu chodnik, ale Edward Dudek zaplanował go po drugiej stronie, gdzie

stoi jeden budynek. Większość mieszkańców będzie więc wychodzić wprost na dwupasmową ulicę.

– Takie są u nas priorytety bezpieczeństwa – wzdycha Majoski i proponuje przejść się na ul. Gajową, tam ma być kolejny drogowy „miś”. Od urzędu gminy trasa prowadzi przez ul. Krętą – świeżutki asfalt aż bije po oczach, trakt dla pieszych to prawdziwy komfort. Ale tu też były wywłaszczenia z zaskoczenia i bunt – jak słyszemy, ludzie zablokowali wykonawcy ciężki sprzęt i musiała interweniować policja.

Wójt jest jednak zadowolony.

– To, że podjęliśmy decyzję o rozbudowie ul. Krętej, zostało bardzo dobrze przyjęte. Myślę, że to jest strzał w dziesiątkę. Dzięki temu mieszkańcy ul. Polnej mogą wyjść z domu, ruch zmniejszył się tam radykalnie – przekonywał na jednej sesji, kiedy wrócił temat wywłaszczeń, odszkodowań i ul. Gajowej – popularnej trasy na Górę Szybowcową. To 600 metrów zwykłej gruntowej ścieżki z ośmioma domami i sporym atutem, ładnie widać z niej Karkonosze.

Od 2012 r. mieszka tam Piotr Walczak. O planach gminy dowiedział się przypadkiem, od leśniczego – właśnie oznaczał drzewa, które miały iść pod topór. Już wtedy było po ZRID, o którym nie miał pojęcia: – Okazało się, że zaplanowano tu niemal autostradę za 7 mln zł. Tyle tylko, że droga jest donikąd.

Na jej końcu są barierki. Za nimi już Jelenia Góra, która zainwestowała w rekreację – ścieżkę rowerową, pumtrack, skatepark, miasteczko ruchu drogowego, plac zabaw i wypoczynkowy Brzozowy Zakątek.

Walczak: – Edward Dudek twierdzi, że kiedy w Jeleniej Górze zmieni się władza, będzie droga i barierki znikną. Ale w tej sprawie jest coś jeszcze, pod Górą Szybowcową grunty ma deweloper i sam wójt.

W Jeżowie – słyszymy od ludzi – nazywają go „pierwszym rolnikiem gminy”.

RADNY APELUJE O ZAPRZESTANIE HEJTU

Edward Dudek Jeżowem Sudeckim rządzi nieprzerwanie od 34 lat. Prezydent Andrzej Duda w 2022 r. odznaczył go Złotym Krzyżem Zasługi za „długoletni wkład w budowanie samorządności, zaangażowanie na rzecz społeczności lokalnej oraz inicjowanie działań rozwojowych i inwestycyjnych”.

Przez to inwestycyjne zaangażowanie Piotrowi Fedakowi ręce opadają. Przypomina, jak szykowano Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które dopuszczało osiedla lub hotele u podnóża Góry Szybowcowej z czynnym lotniskiem: – Mieszkańcy zgłoszyli do niego 240 uwag, z których ponad 220 wójt odrzucił uznając za bezzasadne.

Przed samymi wyborami w 2024 r. ludzie zrobili protest. Dudek, walczący o kolejną kadencję zarzekał się, że zabudowy tego terenu nie będzie. I wygrał w drugiej turze z Anną Koniecznińską, kandydatką KO. Zdecydowało o tym 84 wyborców, a kilka miesięcy później – nowa rada, w której ma większość – na wniosek opozycji z KO, odstąpiła od prac nad tym dokumentem.

• **Tomasz Dülz przypadkiem dowiedział się o drogowym planie wójta** FOT. MAGDALENA KOZIOŁ

I to był wyjątek. Prawdziwy klimat zarządzania Jeżowem pokazał Michał Kolasa. Mandat zdobył z listy Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni – PSL i w kilku komentarzach pod dyskusjami o drogach i wywłaszczeniach napisał tak: „Szanowni radni, drodzy mieszkańcy proszę o zaprzestanie hejtu i wylewania wiadra pomyj na obecną władzę wykonawczą i uchwałodawczą” i jeszcze, że „Wójt to synonim słowa Prezydent przez duże W”.

Inwestycji Edwarda Dudka bronił pod sztandarem „bezpieczeństwo ponad wszystko”. Ale temat jego działki przy Dworcowej, pominął.

– A to jest jawne działanie we własnym interesie – nie ma wątpliwości Marcin Ryłko, jeden z trzech opozycyjnych radnych KO. – Po pierwsze, wójt dostanie odszkodowanie za część działki, na której i tak nie mógłby nic wybudować. Po drugie, kiedy powstanie droga, podniesie wartość pozostałej części. To czysty interes, za publiczne pieniądze.

Edward Dudek ma o tym swoje zdanie, – Wciąż żongluje się hasłem, że wójt buduje drogi do swoich działek. Słyszę je już od 30 lat i naprawdę jest to już wyświechtane, a czasami nawet śmieszne – mówi radnym i dorzucił coś jeszcze. Jego adwersarze będą mieli zajęty większy teren i dostaną większe niż on odszkodowanie.

Tę działkę wójt użytkuje od lat, sieje na niej pszenicę. Tomasz Dülz z tarasu domu widzi, jak jeździ traktorem. Patrzymy na nią z góry, a on pokazuje coś jeszcze – pompownię wody i ścieków na polnej ścieżce, ot tak nagle tam wyrosła. Zdaniem wójta zapewni alternatywne źródło zasilania dla Jeżowa, Dziwiszowa i Płoszczyzny więc asfalt musi tam być.

Dülz: – To tylko pretekst i wymówka.

MIESZKAŃCY MAJĄ DOŚĆ

W Jeżowie ludzie walczą o swoje indywidualnie, ale akcja z Dworcową ich ruszyła. 30 osób podpisało się petycją do wójta i podnosiło: „Prawo własności podlega ochronie konstytucyjnej, a jego ograniczenie może mieć miejsce wyłącznie w sytuacjach wyjątkowych”. Odpowiedź dostali – inwestycja za 5 mln zł właśnie taka jest i kropka.

Potem przyjechała Zachodnia.TV, gdzie wystąpiła wicewójt Łozińska. I przyznała wprost, jak to wszystko działa: – Rozumiem rozgoryczenie pewnej grupy mieszkańców ponieważ idziemy procedurą ZRID bezlitosną i bezduszną. Może zabrakło też zainteresowania ze strony mieszkańców, którzy składali pisma o budowę na ul. Bocznej.

W Jeżowie zjawili się także dziennikarze Polsatu. Historia poszła w Polskę, a wójt – jak w każdy poniedziałek – przemówił do mieszkańców z internetu. 25 maja przekazał, że do stacji złoży pisma i przedstawi dokumenty, by wykazać „jak manipulowane jest słowo”: – Skupiono się na sensacji, że droga jest do działki wójta, a informowałem, że nie jest. Tylko w jej sąsiedztwie, do ul. Aroniowej.

Przy niej wywłaszczenia też zrobił, ale nowej drogi tam nie poprowadzi. I dokumentów nadal nie pokazał, więc ludziom przypomniła się historia z ostatniej kampanii, kiedy na jednym ze spotkań, stwierdził jakoby kandydująca do rady Iwona Dąbrowska była osobą skazaną. Nie odpuściła, poszła do sądu – w czerwcu 2025 r. wójt został uznany winnym zniesławienia. Później Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze, rozpatrując apelację, podtrzymał wyrok w całości.

Elżbieta Gryszko jest przewodnikiem i właśnie remontuje dom przy Dworcowej. O tym, co dzieje się w Jeżowie ma gorzką refleksję: – Czas tu się zatrzymał i nadal jest jak za komuny. Nikt nie patrzy, jak rozwiązać problemy mieszkańców, tylko najważniejsze są interesy lokalnych notabli.

A może Jeżów Sudecki wcale nie jest wyjątkiem? „Wyborcza” zapytała starostę Mirosława Góreckiego, ile decyzji ZRID na budowę dróg wydał od początku tej kadencji, ile w latach 2018 – 2024 r. i ile w gminach ościennych: Janowice Wielkie, Mysłakowice, Podgórzyn i Stara Kamienica.

Ale on na pytania wysłane mailem nie odpowiada, tylko na wnioski w trybie dostępu do informacji publicznej. Od Edwarda Dudka chcieliśmy wiedzieć dlaczego w tak wielu przypadkach wykorzystuje ZRID? Dlaczego nie informuje właścicieli nieruchomości o planowanych inwestycjach drogowych jak w przypadku np. ul. Dworcowej? Poproszony też został o komentarz do modernizacji dróg do jego działek.

I zapadła cisza. Radca prawny Patrycja Jasik specjalizuje się w sprawach związanych z drogami publicznymi i inwestycjami budowlanymi. Doskonale wie, jak samorządy wykorzystują specustawę: – Robi ludziom tragedię. Nikt nie bierze pod uwagę, czy nie nadużyto przepisów, czy przebieg drogi jest racjonalny i czy przygotowano jakiś inny jej wariant, by uniknąć wywłaszczeń i poprowadzić ją np. 20 czy 30 metrów dalej. Moi klienci wielokrotnie płakali, ale taka jest niestety ta ustawa choć ZRID nie jest ostatecznością, można dalej walczyć.

Wójt Dudek na zrobienie ślepej ul. Gajowej wystąpił do wojewody Anny Żabskiej o dotację ze środków na usuwanie skutków powodzi. Ktoś ten wniosek weryfikował, sprawdzał na miejscu?

Jej rzecznik Tomasz Jankowski: – W trakcie weryfikacji wniosku o zatwierdzenie zadania analizowana jest nie tylko jego poprawność formalna, ale również zasadność inwestycji. Ocena dokonywana jest na podstawie dokumentów przedłożonych przez gminę, w szczególności protokołu komisji wojewódzkiej, kosztorysu inwestorskiego, uzasadnienia pilności realizacji zadania oraz dokumentacji fotograficznej przedstawiającej zakres uszkodzeń.

Komisja wojewódzka była na wizji lokalnej w listopadzie 2024 r., potwierdziła uszkodzenia i zadanie zostało zakwalifikowane do dalszego procedowania.

W Jeżowie część mieszkańców już ma dość i mówią o referendum odwołującym wójta.

Tomasz Majoski: – Uważam, że trzeba to przerwać, bo nie wiadomo co zaraz wymyśli. A kadencja kończy się dopiero w 2029 r. •

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34444010

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie, II Wydział Cywilny, informuje, że tut. sąd w sprawie prowadzonej pod sygnaturą akt **II NS 496/25** wydał postanowienie **zezwalające wnioskodawcy Skarbowi Państwa – Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie Oddziałowi w Krakowie na złożenie do depozytu sądowego kwoty 9 010, 00 zł (dziewięć tysięcy dziesięć złotych) tytułem odszkodowania za nieruchomość gruntową o nieregulowanym stanie prawnym oznaczonej jako działka ewid. nr 77, o pow. 0,0146 ha Obr. 0014, Przestańsko jedn. ewid. Iwanowice, pow. krakowski, woj. małopolskie.** Powyższa kwota podlega wypłacie na rzecz osób, które wykażą prawo własności ww. nieruchomości przypadającej na dzień przejęcia nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa, tj. 28 kwietnia 2020r. dokumentem świadczącym o tym, że przysługuje im prawo własności przedmiotowej nieruchomości.

Sąd wezwał osoby uprawnione do odbioru ww. kwoty z depozytu sądowego w terminie 10 lat od ogłoszenia niniejszego postanowienia, jednocześnie pouczając, iż niepodjęcie depozytu w terminie 10 lat skutkować będzie likwidacją niepodjętego depozytu i jego przepadkiem na rzecz Skarbu Państwa

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34443918

Warszawa

Zarząd Mienia m.st. Warszawy

Jednostka budżetowa m.st. Warszawy
ul. Jana Kazimierza 62, 01-248 Warszawa

Ogłasza nabór kandydatek i kandydatów na wolne stanowiska urzędnicze:

Inspektor nadzoru inwestorskiego ogólnobudowlanego

w Dziale Budowlano-Inwestycyjnym
1,000 etat

Inspektor nadzoru inwestorskiego elektrycznego ds. dokumentacji

w Dziale Budowlano-Inwestycyjnym
0,500 etatu

Starszy specjalista

w Dziale Budowlano-Inwestycyjnym
1,000 etat

Główny specjalista

w Dziale Budowlano-Inwestycyjnym
1,000 etat

Szczegółowy opis stanowisk znajduje się na stronie internetowej Zarządu Mienia m.st. Warszawy www.zmw.waw.pl w zakładce Rekrutacja.

Informacje można uzyskać pod numerem tel.: 22 277 03 00 Oferty należy składać osobiście lub listownie w terminie 3 tygodni od daty opublikowania ogłoszenia (oferty powinny wpłynąć do Zarządu Mienia m.st. Warszawy do dnia 07 sierpnia 2026 r. pod adresem:

**Zarząd Mienia m.st. Warszawy
ul. Jana Kazimierza 62,
01-248 Warszawa**

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34443803

OBWIESZCZENIE

Na podstawie art. 10 ust. 1 i 2b w związku z art. 16 ust. 1 ustawy z 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (tekst jednolity Dz. U. 2024 poz. 1199) oraz art. 49 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz.U. 2025 poz. 1691 ze zmianami)

WOJEWODA MAŁOPOLSKI

zawiadamia, że po rozpoznaniu wniosku TAURON Dystrybucja S.A. z siedzibą w Krakowie, przy ul. Podgórskiej 25A, 31-035 Kraków, działającego przez pełnomocnika Michała Kramarza, wydał 9 czerwca 2026 r. decyzję znak IG-I.7842.10.2026.MK zezwalającą wnioskodawcy na wejście na teren nieruchomości oznaczonych jako działki ewidencyjne:

– 665/7, 667/2 obręb Rzozów, 842 obręb Wola Radziszowska, jednostka ewidencyjna Skawina, powiat krakowski,

– 400, 376 obręb Biertowice, 2668 obręb Rudnik gm. Sułkowice, jednostka ewidencyjna Sułkowice – G oraz 403/1, 1807/3, 2345/5, 2338 obręb Sułkowice, jednostka ewidencyjna Sułkowice – M oraz 2838 obręb Harbutowice, jednostka ewidencyjna Sułkowice – G, powiat myślenicki,

– 2131 obręb Skawa, jednostka ewidencyjna Raba Wyżna, powiat nowotarski, województwo małopolskie, w celu (cyt.) *przeprowadzenia badań geotechnicznych dla planowanych lokalizacji słupów elektroenergetycznych w zakresie przebudowy linii 110 kV relacji Skawina Huta – Rabka* w związku z realizacją zadania inwestycyjnego pn.: (cyt.) *„Opracowanie studium wykonalności modernizacji linii 110 kV relacji Skawina Huta – Rabka w zakresie dostosowania do pracy ze zwiększoną obciążalnością”.*

Decyzja określa sposób, zakres i termin korzystania z nieruchomości.

Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

POUCZENIE

Strony postępowania mogą zapoznać się z treścią decyzji w siedzibie Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków, pokój 310, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu drogą telefoniczną pod nr 12 39-21-847.

Od wydanej decyzji stronom przysługuje prawo wniesienia odwołania do Ministra Rozwoju i Technologii, za pośrednictwem Wojewody Małopolskiego, w terminie 14 dni od dnia, w którym zawiadomienie o jej wydaniu w drodze obwieszczenia uważa się za dokonane. Zawiadomienie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia, w którym nastąpiło obwieszczenie w urzędzie wojewódzkim.

Odwołanie powinno zawierać zarzuty odnoszące się do decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie.

TYLKO ZDROWIE

NIE MIESZAJ...

dr n. med. Julita
Zaczyńska-Janeczko*

...urlopu z laserowym
zamykaniem naczynek

Przed urlopem wiele osób myśli o szybkim odświeżeniu skóry i poprawie wyglądu. Lato to jednak najgorszy moment dla niektórych zabiegów. Największą ostrożność należy zachować przy zabiegach wywołujących silny stan zapalny, naruszających ciągłość skóry, powodujących krwawienie, wybroczyny, siniaki albo wymagających bardzo konsekwentnej ochrony pozabiegowej. Do tej grupy należą m.in. mocniejsze zabiegi laserowe, zwłaszcza lasery frakcyjne, w tym laser CO₂, część procedur mikronakłuwania, a także zabiegi wykonywane w obrębie naczyń, takie jak skleroterapia czy laserowe zamykanie naczynek. W ich przypadku znaczenie ma nie tylko sama technologia, ale przede wszystkim stan skóry i ryzyko powikłań. Jednym z najczęstszych letnich zagrożeń są przebarwienia. Jeśli mamy do nich skłonność albo zgłaszamy się z istniejącymi zmianami pigmentacyjnymi, intensywne procedury wykonywane w czasie dużego nasłonecznienia z dużym prawdopodobieństwem pogorszą istniejący problem. Powodem odroczenia zabiegu mogą być także aktywne stany zapalne skóry, takie jak trądzik pospolity, trądzik różowaty, zmiany ropne czy opryszczka. ● **Not. ET**

* dermatolog, właścicielka Kliniki Janeczko w Krakowie

PYTANIE DO... dermatolożki

Ile kremu z filtrem nałożyć?

Ile kremu z filtrem trzeba nałożyć, żeby faktycznie uzyskać ochronę UV deklarowaną na opakowaniu?

dr n. med.
Aleksandra Malewska
ze Szpitala Puławskiego Grupy LUX MED

Kiedy jesteśmy na wakacjach i smarujemy odsłoniętą skórę ciała, dorosła osoba powinna użyć orientacyjnie około 30 ml produktu na jedną aplikację. To mniej więcej ilość mieszcząca się w małym kieliszku. Przy dłuższym przebywaniu na słońcu rekomendowana jest reaplikacja co około dwie godziny oraz zawsze po pływaniu, intensywnym poceniu się lub wytarciu skóry ręcznikiem. Z prostego przeliczenia wynika więc, że czteroosobowa rodzina jadąca na tygodniowe wakacje nad morzem może potrzebować nawet około trzech litrów kosmetyku z SPF. A jak jest zazwyczaj? Dwie butelki na cały wyjazd – jedna dla rodziców, druga dla dzieci. To oznacza, że ochrona najprawdopodobniej nie jest stosowana w ilości, która odpowiada deklaracji na opakowaniu. W efekcie rośnie ryzyko oparzeń, podrażnień, przebarwień i uszkodzeń skóry. Wybierając krem na wakacje szukajmy ochrony przed oboma typami promieniowania – UVA i UVB. SPF dotyczy przede wszystkim ochrony

przed promieniowaniem UVB, czyli tym, które odpowiada m.in. za rumień i oparzenia słoneczne. SPF 30 blokuje około 97 proc. promieniowania UVB, SPF 50 – około 98 proc., a SPF 100 – około 99 proc. Różnice procentowe wydają się niewielkie, ale przy bardzo jasnej karnacji, skórze wrażliwej, przebarwieniach, leczeniu dermatologicznym albo dużej ekspozycji na słońce, wyższa ochrona może być uzasadniona. Wysoki SPF nie zwalnia z dokładania kremu, unikania słońca w godzinach największego nasłonecznienia, noszenia okularów przeciwsłonecznych, nakrycia głowy i przewiewnej odzieży. ● **Notowała Katarzyna Staszak**

przed promieniowaniem UVB, czyli tym, które odpowiada m.in. za rumień i oparzenia słoneczne. SPF 30 blokuje około 97 proc. promieniowania UVB, SPF 50 – około 98 proc., a SPF 100 – około 99 proc. Różnice procentowe wydają się niewielkie, ale przy bardzo jasnej karnacji, skórze wrażliwej, przebarwieniach, leczeniu dermatologicznym albo dużej ekspozycji na słońce, wyższa ochrona może być uzasadniona. Wysoki SPF nie zwalnia z dokładania kremu, unikania słońca w godzinach największego nasłonecznienia, noszenia okularów przeciwsłonecznych, nakrycia głowy i przewiewnej odzieży. ● **Notowała Katarzyna Staszak**

Nowa Polska przypadłość: odrobaczanie

Dlaczego tak w
myśli, że ma pa

Zmęczenie, wzdęcia, nawracające biegunki, niedobory żelaza i swędzenie skóry. Wystarczy wpisać taki zestaw objawów do wyszukiwarki albo sztucznej inteligencji, by po chwili natrafić na diagnozę – pasożyty.

Paulina Mozolewska

Jeszcze kilkanaście lat temu o chorobach pasożytniczych mówiło się głównie w kontekście egzotycznych podróży albo szkolnych pogadek o myciu rąk. Dziś pasożyty wróciły do internetowych dyskusji o zdrowiu. Dla wielu osób stają się odpowiedzią na długo niewyjaśnione dolegliwości. Prof. Miłosz Parczewski z Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, specjalista chorób zakaźnych i konsultant krajowy w tej dziedzinie, ostrzega, że ten „trend” może mieć niebezpieczne konsekwencje.

A MOŻE TO PASOŻYTY?

Dla wielu osób taka diagnoza wydaje się kusząca. Zwłaszcza jeśli od miesięcy zmagają się z niespecyficznymi objawami, a kolejne badania nie przynoszą odpowiedzi. Nie trzeba długo szukać, by trafić na internetowe grupy czy wpisy przekonujące, że źródłem wszystkich dolegliwości mogą być właśnie pasożyty. – Co kilka lat obserwujemy nawroty zainteresowania pasożytami. Pacjenci sprawdzają czy ich dolegliwości nie wynikają z choroby pasożytniczej – mówi prof. Miłosz Parczewski, konsultant krajowy w dziedzinie chorób zakaźnych. Skąd biorą się takie fale zainteresowania? Jednoznacznej odpowiedzi nie ma. Zdaniem specjalisty dużą rolę odgrywa internet, który ułatwia dostęp do wiedzy, ale jednocześnie utrudnia oddzielenie rzetelnych informacji od mitów i pojedynczych historii pacjentów. – W tym kontekście sztuczna inteligencja także wcale nam nie pomaga. Wkraczamy w erę medycyny cyfrowej, ale odpowiedź AI w dużej mierze zależy od tego, jak sformulujemy pyta-

nie. To może tylko utwierdzać pacjenta w jego przekonaniu i potęgować niepokój – podkreśla prof. Parczewski. Łatwo zrozumieć, dlaczego takie treści trafiają na podatny grunt. Osoby z przewlekłymi, nieswoistymi dolegliwościami często miesiącami szukają ich przyczyny, czekają na kolejne konsultacje i wykonują następne badania. Internet oferuje im coś, czego medycyna nie zawsze może dać od razu, czyli prostą odpowiedź. To jednak nie oznacza, że choroby pasożytnicze stały się dziś powszechnym problemem zdrowotnym. – Musimy powiedzieć sobie bardzo jasno: w porównaniu z sytuacją sprzed kilkudziesięciu lat chorób pasożytniczych w naszej populacji jest dziś znacznie mniej. Nie obserwujemy żadnego gwałtownego wzrostu zachorowań – zaznacza ekspert. Nie oznacza to, że pasożyty przestały istnieć. W Polsce nadal rozpoznaje się zarażenia zarówno pasożytami jelitowymi, jak i tkankowymi, a wraz z coraz większą liczbą podróży lekarze spotykają również choroby tropikalne. Jednak pod pojęciem „pasożyty” kryje się wiele zupełnie różnych chorób, które różnią się drogą zarażenia, objawami i sposobem leczenia.

KIEDY WARTO POMYŚLEĆ
O DIAGNOSTYCE?

Są sytuacje, w których diagnostyka w kierunku chorób pasożytniczych jest uzasadniona. Kluczowe jest jednak to, by wynikała z obrazu klinicznego, a nie z internetowych podpowiedzi. – Badania laboratoryjne to narzędzie dodatkowe. To objawy kliniczne, wywiad i badanie lekarskie są fundamentem, który pozwala właściwie ukierunkować diagnostykę i, co najważ-

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34443967

W Sądzie Rejonowym dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie II Wydział Cywilny w sprawie pod sygnaturą II NS 356/21 toczy się postępowanie z wniosku Deutsche Bank Polska S.A. o stwierdzenie nabycia spadku po Macieju Jerzym Topolskim, synu Jerzego i Krystyny z domu Barańskiej, zmarłemu w dniu 20 stycznia 2019 roku w Warszawie, ostatnio stale zamieszkałemu w Warszawie przy ul. Suzina 3/193. Sąd wzywa wszystkich spadkobierców wyżej wymienionej osoby, aby w terminie trzech miesięcy od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia stawili się w Sądzie Rejonowym dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie II Wydział Cywilny i wykazali swoje prawa do spadku, gdyż w przeciwnym razie zostaną pominięci w postępowaniu spadkowym.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34443908

ZAWIADOMIENIE POKRZYWDZONEGO o skierowaniu wniosku o ukaranie do sądu
Na podstawie art. 26 § 1 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia oskarżyciel publiczny – inspektor pracy, działający w ramach terytorialnej właściwości Okręgowego Inspektoratu Pracy w Poznaniu, zawiadamia Pana/Panią jako pokrzywdzonych o przesłaniu do **Sądu Rejonowego w Lesznie Wydział II Karny ul. Kasprowiczka 1** wniosku o ukaranie wobec osoby odpowiedzialnej:
TERMNET Sp. z o.o. 64-100 Leszno, ul. Gronowska 22
pod zarzutem popełnienia wykroczenia z art. 282 §1 pkt 1 Kodeksu pracy
Pouczenie:
1. Pokrzywdzony może działać jako strona w charakterze oskarżyciela posiłkowego. W tym celu pokrzywdzony może w terminie 7 dni od otrzymania zawiadomienia złożyć oświadczenie, że będzie działać obok oskarżyciela publicznego – inspektora pracy, jako oskarżyciel posiłkowy. Po upływie tego terminu uprawnienie wygasa (art. 26 § 3 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia).
2. Pokrzywdzony może korzystać z pomocy pełnomocnika, którym może być adwokat lub radca prawny, a w wypadku, gdy pokrzywdzonym jest instytucja państwowa, samorządowa lub społeczna, także pracownik tej instytucji lub jej organu nadrzędnego (art. 30 § 1 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia).
3. Pokrzywdzonemu przysługuje prawo złożenia wniosku o niezamieszczanie w protokole oraz w innych dokumentach danych dotyczących miejsca jego zamieszkania i miejsca pracy (art. 37 § 13 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia w związku z art. 148a i art. 156a Kodeksu postępowania karnego).

34442008

wyborcza

REDAKCJA
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl
REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik
PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCY: Agata Żelazowska, Bartosz T. Wieliński
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
KOLPORTAŻ: Michał Szalański
Problemy z dostępnością „Wyborczej” lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455

Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych: facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl, instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl
WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10 00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak
REKLAMA
Dyrektor sprzedaży: Bartosz Wysocki
Biuro reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55, faks: 22 555 54 44
DRUK: Polska Press
ISSN 0860-908X
Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.

TYLKO ZDROWIE

ielu sożyty?

niejsze, poprawnie zinterpretować jej wyniki – podkreśla ekspert.

Objawy chorób pasożytniczych są bardzo różne i zależą przede wszystkim od tego, z jakim patogenem mamy do czynienia.

– Przy chudnięciu, biegunkach czy innych niespecyficznych dolegliwościach ze strony układu pokarmowego, szukanie pasożytów jest istotnym elementem diagnostyki. Nie oznacza to jednak, że każdy taki objaw to parazytoza – mówi.

Są jednak również zarażenia, które przebiegają zupełnie inaczej. – Toksoplazmoza zazwyczaj objawia się jako ostra infekcja z gorączką i powiększeniem węzłów chłonnych. Włośnica, którą zarażamy się przez zjedzenie niedogotowanej wieprzowiny lub dziczyzny, może powodować silne bóle mięśni, obrzęki oraz zapalenie spojówek. Z kolei toksokaroza (glista psia lub kocia) często daje objawy oczne lub prowadzi do powiększenia wątroby i śledziony. Pamiętajmy też o zasadzie dotyczącej chorób tropikalnych: każda gorączka po powrocie z egzotycznej podróży wymaga pilnej konsultacji lekarskiej – wymienia prof. Parczewski.

DIAGNOZA TO NIE JEST POJEDYNCZY WYNIK

W mediach społecznościowych często można spotkać zachęty do wykonania „pakietu badań na pasożyty”. W praktyce jednak diagnostyka nie polega na przypadkowym wybieraniu kolejnych testów z oferty laboratorium.

• **W mediach społecznościowych często można spotkać zachęty do wykonania „pakietu badań na pasożyty”** FOT. GETTY IMAGES

W przypadku najczęstszych pasożytów jeli-towych podstawą pozostaje badanie parazytologiczne kału.

– Badanie należy wykonać co najmniej trzykrotnie z próbek pobranych w różnych dniach, ponieważ nie zawsze uda się wykryć jaja pasożytów w jednej próbce – wyjaśnia prof. Parczewski.

Więcej problemów w interpretacji wyników pojawia się wtedy, gdy pacjenci na własną rękę zlecają badania serologiczne z krwi, szukając przeciwciał przeciwko różnym pasożytom.

– Możemy mieć dodatnie badanie serologiczne, nie różnicuje ono przebytego lub aktywne-go zarażenia. Leczenie wyłącznie na podstawie oznaczenia przeciwciał jest błędem – podkreśla ekspert.

Dlatego prof. Parczewski odradza wykonywanie przypadkowych badań bez wskazań.

Po pierwsze, dlatego że można niepotrzebnie narazić się na stres. Po drugie, ponieważ nie każdy dodatni wynik wymaga leczenia. Po trzecie dlatego, że łatwo pominąć badania, które w danej sytuacji byłyby znacznie bardziej potrzebne.

– Czasami fiksujemy się na jednej chorobie. Mamy spadek masy ciała i biegunki, więc uważamy, że to pasożyty. Tymczasem diagno-

styka innych chorób zostaje zaniedbana, również chorób nowotworowych. A to może mieć bardzo poważne konsekwencje – ostrzega prof. Parczewski.

„NA WSZELKI WYPADEK” MOŻE ZASZKODZIĆ

Internet nie kończy się na stawianiu diagnoz. Wystarczy kilka kliknięć, by znaleźć gotowe „protokoły odrobaczania”, mieszanki ziół czy suplementy, które mają oczyścić organizm z pasożytów.

To jeden z najczęściej powtarzanych mitów. Skoro właściciele regularnie odrobaczają swoje psy i koty, pojawia się pytanie, czy podobnie nie powinni postępować ludzie.

Odpowiedź specjalisty jest jednoznaczna. – Nie ma żadnych wytycznych, które zalecałyby profilaktyczne odrobaczanie ludzi – mówi prof. Parczewski.

Obok domowych metod coraz łatwiejszy stał się również dostęp do leków na receptę. Dzięki receptatom niektórym preparaty przeciwpasożytnicze można zdobyć bez większego proble-

mu. Tymczasem ich stosowanie bez rozpoznania choroby może być nie tylko nieskuteczne, ale przede wszystkim niebezpieczne.

– Leki przeciwpasożytnicze, szczególnie stosowane nieprawidłowo, w zbyt dużych dawkach lub wielokrotnie powtarzane, bywają toksyczne. Dość często obserwujemy u pacjentów uszkodzenia wątroby (hepatotoksyczność). Opisywano też przypadki przedawkowania leków, które kończyły się bardzo ciężkimi stanami, a nawet mogły stanowić bezpośrednie zagrożenie życia – ostrzega prof. Parczewski.

Lekarz zwraca uwagę, że problemem nie są wyłącznie leki. Niepokój związany z przekonaniem o zarażeniu pasożytami może z czasem narastać i prowadzić do coraz bardziej radykalnych działań.

– Parazytofobia to rodzaj silnego lęku przed pasożytami, który sprawia, że pacjent interpretuje kolejne objawy wyłącznie przez pryzmat tej jednej choroby – wyjaśnia.

To nie znaczy jednak, że pacjent powinien zrezygnować z dalszych poszukiwań tylko dlatego, że pierwsze badania niczego nie wykazały. Jeżeli objawy utrzymują się, pogarszają jakość życia albo pojawiają się nowe dolegliwości, warto wracać do lekarza i wspólnie szukać odpowiedzi.

– Jeżeli ktoś ma objawy, powinien dopilnować, żeby lekarz rodzinny poprowadził diagnostykę albo pokierował ją dalej. Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej może wykonać część badań, ale jeśli nadal ma wątpliwości, powinien skierować pacjenta do odpowiedniego specjalisty – podkreśla prof. Parczewski.

PROFILAKTYKA JEST ŁATWA

Większość zasad profilaktyki pozostaje od lat taka sama i nie wymaga skomplikowanych procedur. Najważniejsze jest dokładne mycie rąk oraz owoców i warzyw, a także spożywanie mięsa oraz ryb z pewnego źródła i poddanego odpowiedniej obróbce termicznej.

A co z surową rybą w coraz bardziej dostępnym sushi?

– Mięso przeznaczone do sushi powinno być poddane flash freezing, czyli szybkiemu przemrożeniu, które niszczy pasożyty. Jeżeli żywność pochodzi z kontrolowanych źródeł, przypadki zarażeń są naprawdę rzadkie – podsumowuje ekspert. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34441790

DO 23 LIPCA

Zamów PRENUMERATĘ TECZKOWĄ „Wyborczej”

— na sierpień u swojego sprzedawcy prasy

- Masz pewność, że każde wydanie będzie na Ciebie czekać (zamawiasz gazetę na cały miesiąc z góry)
- Masz niższą cenę niż przy zakupie pojedynczych wydań każdego dnia
- Masz bezpłatny dostęp do Wyborcza.pl*
- Masz gwarancję niezmienności cen w okresie realizacji prenumeraty
- Możesz zostać członkiem Klubu Wyborczej i mieć dostęp do archiwum tekstów

CENA
199,99 zł**
OSZCZĘDZISZ
CO NAJMNIEJ
46 zł

Dostęp także do
Wyborcza.pl*

*Prenumeratorów teczkowych zapraszamy do Klubu „Wyborczej”. Jego członkowie mogą m.in. uczestniczyć w spotkaniach online z redakcją i jej gośćmi. Dodatkowo Klubowicze mają dostęp do archiwum tekstów „Wyborczej”. Co zrobić, by zostać członkiem Klubu: 1. Skontaktuj się z naszą infolinią, tel. 22 555 54 55 (od poniedziałku do piątku w godz. 8-16). 2. Podaj numer dowodu zakupu prenumeraty teczkowej.

**Cena sugerowana. Kwota oszczędności wynika z różnicy ceny sugerowanej i sumy cen codziennej sprzedaży detalicznej.

KUJAWSKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA
w Inowrocławiu, 88-100 Inowrocław, al. Kopernika 7

ogłasza III przetarg nieograniczony na

OPRACOWANIE DOKUMENTACJI TECHNICZNEJ DLA ROBÓT
BUDOWLANYCH ORAZ INSTALACYJNYCH PRZEWIDZIANYCH
DO REALIZACJI NA NIERUCHOMOŚCIACH BUDYNKOWYCH
SPÓŁDZIELNI W INOWROCŁAWIU I REJONIE ORAZ SPORZĄDZENIE
OPINII TECHNICZNO-EKONOMICZNEJ DOTYCZĄCYCH MOŻLIWOŚCI
WYODRĘBNIENIA WĘZŁÓW CIEPLNYCH W BUDYNKACH
SPÓŁDZIELCZYCH ZASILANYCH Z WĘZŁÓW GRUPOWYCH

- Oferty należy składać w dwóch zamkniętych kopertach w siedzibie Spółdzielni (parter – BIURO PODAWCZE), w terminie do 04.08.2026r. do godziny 10.00. Pierwsza koperta powinna zawierać wszystkie dokumenty wymagane w postępowaniu przetargowym. Druga koperta powinna zawierać ofertę cenową.
- Otwarcie OFERT Z DOKUMENTAMI nastąpi w dniu 04.08.2026r o godz. 10.00 w siedzibie Kujawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Inowrocławiu, al. Kopernika 7 – sala konferencyjna na parterze.
- Otwarcie OFERT CENOWYCH nastąpi w dniu 06.08.2026r o godz. 10.00 w siedzibie Kujawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Inowrocławiu, al. Kopernika 7 – sala konferencyjna na parterze.
- Specyfikację istotnych warunków zamówienia można pobrać ze strony internetowej Spółdzielni: www.ksmino.pl

Dodatkowe informacje można uzyskać na w/wym. stronie internetowej Spółdzielni.

Kraj/34444049

KUJAWSKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA
w Inowrocławiu, 88-100 Inowrocław, al. Kopernika 7

ogłasza przetarg nieograniczony na:

BUDOWA WEWNĘTRZNEGO SZYBU WINDOWEGO
WRAZ Z DŹWIGIEM OSOBOWYM I ROBOTAMI
TOWARZYSZĄCYMI ORAZ 5-LETNIĄ OBSŁUGĄ
SERWISOWĄ Z W PAWILONIE HANDLOWO-
USŁUGOWYM PRZY UL. KRZYWOUSTEGO 23
W INOWROCŁAWIU

- Oferty należy składać w dwóch zamkniętych kopertach w siedzibie Spółdzielni (parter – BIURO PODAWCZE), w terminie do 04.08.2026r. do godziny 14.30. Pierwsza koperta powinna zawierać wszystkie dokumenty wymagane w postępowaniu przetargowym. Druga koperta powinna zawierać ofertę cenową.
- Otwarcie OFERT Z DOKUMENTAMI nastąpi w dniu 04.08.2026r o godz. 14.30 w siedzibie Kujawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Inowrocławiu, al. Kopernika 7 – sala konferencyjna na parterze.
- Otwarcie OFERT CENOWYCH nastąpi w dniu 06.08.2026r o godz. 14.30 w siedzibie Kujawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Inowrocławiu, al. Kopernika 7 – sala konferencyjna na parterze.
- Specyfikację istotnych warunków zamówienia można pobrać ze strony internetowej Spółdzielni: www.ksmino.pl

Dodatkowe informacje można uzyskać na w/wym. stronie internetowej Spółdzielni.

Kraj/34444071

Wyciąg z ogłoszenia
BURMISTRZ SOLCA KUJAWSKIEGO
ogłasza:

- II publiczny przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej, stanowiącej własność Gminy Solec Kujawski, położonej w Solcu Kujawskim przy ul. Kujawskiej, nr ew. 1118/7, o pow. 0,4047 ha, objętej KW nr BY1B/00008766/0. Cena wywoławcza netto wynosi: 484 300,00 zł (do ceny sprzedaży doliczony zostanie należny podatek VAT) Wadium wynosi: 48 430,00 zł (wpłata do 13.09.2026 r.) Przetarg odbędzie się w dniu 16.09.2026 r. o godz. 12⁰⁰ w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.
- I publiczny przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej zabudowanej, stanowiącej własność Gminy Solec Kujawski, położonej w Solcu Kujawskim przy ul. Tartacznej 12, nr ew. 1024/8, o pow. 0,0570 ha, objętej KW nr BY1B/00062215/9. Cena wywoławcza brutto wynosi: 548 800,00 zł Wadium wynosi: 54 880,00 zł (wpłata do 13.09.2026 r.) Przetarg odbędzie się w dniu 16.09.2026 r. o godz. 11⁰⁰ w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.
- I publiczny przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej, stanowiącej własność Gminy Solec Kujawski, położonej w Solcu Kujawskim przy ul. Wiśniowej, nr ew. 763/64, o pow. 0,1657 ha, objętej KW nr BY1B/000194311/6. Cena wywoławcza netto wynosi: 582 000,00 zł (do ceny sprzedaży doliczony zostanie należny podatek VAT) Wadium wynosi: 58 200,00 zł (wpłata do 13.09.2026 r.) Przetarg odbędzie się w dniu 16.09.2026 r. o godz. 10⁰⁰ w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.

Dodatkowe informacje o przetargach uzyskać można w Urzędzie Miejskim w Solcu Kujawskim przy ulicy 23 Stycznia 7, pokój nr 5, tel.: (52) 387 01 19, e-mail: nieruchomosci@soleckujawski.pl.
Pełne teksty ogłoszeń dostępne są na stronie internetowej bip.soleckujawski.pl, a także na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Solcu Kujawskim przy ulicy 23 Stycznia 7.

Kraj/34443854

LESZNO
JestemTU

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Prezydent Miasta Leszna

ogłasza I przetarg ustny nieograniczony
na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej:

- Oznaczenie nieruchomości: Leszno, ul. Kakolewska, KW nr PO1L/00006143/6, stanowiąca na arkuszu mapy nr 29 działkę ewidencyjną numer:

Numer działki	Powierzchnia (w m ²)	Cena wywoławcza (w tym 23% podatku VAT)	Wadium (w zł)
11/5	5 844	1 861 000,00	150 000,00

- Opis nieruchomości: nieruchomość gruntowa niezabudowana, niezagospodarowana, teren działki płaski, porośnięta trawą oraz drzewami i krzewami, wymagająca uporządkowania terenu. Usunięcie drzew i krzewów z terenu nieruchomości jest możliwe na warunkach określonych w Ustawie o ochronie przyrody. Wszelkie koszty związane z przygotowaniem gruntu pod zabudowę ponosi nabywca nieruchomości.
- Przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania: KS/U - teren obsługi komunikacji samochodowej i usług tj.: samodzielne usługi handlu, gastronomii, rozrywki, parkingi, garaże, stacje obsługi pojazdów, stacje benzynowe z usługami towarzyszącymi.
- Termin i miejsce przetargu: 22 września 2026 r., godz. 11:00 w sali konferencyjnej Wydziału Architektury Planowania Przestrzennego i Budownictwa na II piętrze w budynku Urzędu Miasta Leszna przy Al. Jana Pawła II 21.
- Termin wniesienia wadium: wadium wymagalne na koncie Urzędu Miasta Leszna nr: 37 1020 3088 0000 8302 0005 7703 PKO BP S.A. I O/Leszno do dnia 17 września 2026 r.
- Informacja o miejscu wywieszenia i publikacji ogłoszenia o przetargu: tablica ogłoszeń w Urzędzie Miasta Leszna przy ul.Kazimierza Karasia 15 oraz Al.Jana Pawła II nr 21 a także na stronie internetowej: bip.leszno.pl - w dziale „Przetargi na nieruchomości”.
- Dane teleadresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje: Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Leszna, Al. Jana Pawła II 21, 64-100 Leszno, pok. nr 16, telefon 65/ 529-82-13 w godz. 7:00-17:00 w poniedziałki w godz. 7:00 – 17:00

www.leszno.pl

Kraj/34443172

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA PREZYDENTA MIASTA ŁÓDZI

o ustnych przetargach nieograniczonych (licytacjach) na sprzedaż
samodzielnych lokali mieszkalnych stanowiących własność Miasta Łodzi
wraz z udziałem w prawie własności gruntu, usytuowanych w budynkach położonych w Łodzi przy:

Lp.	Położenie nieruchomości Nr księgi wieczystej nieruchomości gruntu- wej zabudowanej	Obręb, nr działki, powierzchnia działki [m ²]	Powierzchnia lokalu / powierzchnia pomieszczenia przynależnego [m ²]	Cena wywoławcza łączna [zł]	Wadium [zł]
			udział w częściach wspólnych nieruchomości		
1.	ul. Traktorowa 88 lokal mieszkalny nr 11 KW LD1M/00169052/5	B-42 30/1 2544	37,09 / 5,08 4217 / 352595	240 000	24 000
2.	ul. Piotra Bardowskiego 5 lokal mieszkalny nr 21 KW LD1M/00055929/2	P-7 181/1 685	54,47 0,027	360 000	36 000
3.	ul. Wólczańska 41 ¹ lokal mieszkalny nr 10 KW LD1M/00004844/0	P-19 266/1 2203	50,71 0,031	230 000	23 000
4.	ul. Wólczańska 41 ¹ lokal mieszkalny nr 22 KW LD1M/00004844/0	P-19 266/1 2203	95,53 0,058	460 000	46 000
5.	ul. Wólczańska 41 ¹ lokal mieszkalny nr 24A KW LD1M/00004844/0	P-19 266/1 2203	24,65 0,015	120 000	12 000
6.	ul. Gdańska 113 ¹ lokal mieszkalny nr 10 ² KW LD1M/00061112/7	P-20 223/1 583	45,63 0,029	210 000	21 000
7.	ul. Gdańska 4 ¹ lokal mieszkalny nr 38 KW LD1M/00003197/2	S-1 28 1514	48,49 0,026	250 000	25 000
8.	ul. ptk. Jana Kilińskiego 50 lokal mieszkalny nr 44 KW LD1M/00078534/3	S-1 508/1 1663	41,92 0,015	230 000	23 000
9.	ul. Piotrkowska 28 ¹ lokal mieszkalny nr 44 KW LD1M/00055844/2	S-1 335/3 985	54,00 0,022	320 000	32 000
10.	ul. Prezydenta Gabriela Narutowicza 24 lokal mieszkalny nr 12 KW LD1M/00046023/5	S-1 524/2 2610	40,44 0,010	200 000	20 000
11.	ul. Prezydenta Gabriela Narutowicza 24 lokal mieszkalny nr 13 KW LD1M/00046023/5	S-1 524/2 2610	44,49 0,011	190 000	19 000
12.	ul. Piotrkowska 92 ¹ lokal mieszkalny nr 48A KW LD1M/00004949/6	S-6 140/2 3109	49,93 0,011	260 000	26 000
13.	ul. Piotrkowska 203/205 ³ lokal mieszkalny nr 20 KW LD1M/00046415/0	S-8 21/2 716	27,85 0,014	180 000	18 000

¹/ Zgodnie z zarządzeniem Nr 4216/VII/16 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 8 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia gminnej ewidencji zabytków miasta Łodzi, zmienionym zarządzeniami Prezydenta Miasta Łodzi: Nr 7257/VII/17 z dnia 20 listopada 2017 r., Nr 3397/VIII/20 z dnia 28 lutego 2020 r., Nr 6843/VIII/21 z dnia 26 marca 2021 r., Nr 772/2023 z dnia 6 kwietnia 2023 r., Nr 1201/2024 z dnia 17 czerwca 2024 r. budynki objęte zostały gminną ewidencją zabytków.

²/ Dotyczy lokalu mieszkalnego nr 10 przy ul. Gdańskiej 113 – nieruchomość w księdze wieczystej LD1M/00061112/7 oznaczona jest adresem Gdańska 113, Kopernika 14.

³/ Dotyczy lokalu mieszkalnego nr 20 przy ul. Piotrkowskiej 203/205 – w związku z wpisem nieruchomości gruntowej oraz budynku położonego w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 203/205, do rejestru zabytków nieruchomych województwa łódzkiego, na mocy uchwały Nr XIV/349/25 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 12 lutego 2025 r., na wniosek nabywcy może zostać udzielona bonifikata w wysokości 1% od ceny sprzedaży w drodze przetargu samodzielnego lokalu mieszkalnego nr 20 oraz udziału w gruncie.

Sprzedaż lokali zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203 i 1541 i 1811 oraz z 2026 r. poz. 507 i 846).

Przetargi odbędą się w dniu 17 września 2026 r. o godz. 10:00 w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi, w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104, Duża Sala Obrad.

OGŁOSZENIE PREZYDENTA MIASTA ŁÓDZI O PRZETARGACH zawierające szczegółowe informacje dotyczące przetargów wywieszone jest na tablicy ogłoszeń w siedzibie Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości UMŁ, w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 (IV p.). Ogłoszenie publikowane jest również na stronie internetowej pod adresem: <https://uml.lodz.pl/dla-biznesu/nieruchomosci-na-sprzedaz/sprzedaz-nieruchomosci/>, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: <https://bip.uml.lodz.pl/urzed-miasta/przetargi/sprzedaz-nieruchomosci/>.

Szczegółowe informacje dotyczące przetargów dostępne są również w siedzibie Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości UMŁ, w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104, (IV p., pok. 468 i 457) oraz pod numerem telefonu: (42) 272 – 67 – 83, 638 – 45 – 83, 272 – 66 – 10, 638 – 44 – 14.

Kraj/34443578

Czy kadra jeszcze potrzebuje Jeremiego Sochana?

To pytanie brzmi jak profanacja

Reprezentacja koszykarzy gra ostatnio tak dobrze, że nikt już nie pyta o Jeremiego Sochana. Czy powiedzenie, że kadra go nie potrzebuje, nie ociera się o profanację? A jednak ten temat jest dla mnie fascynujący.

Cegliński

Trwa świetny czas dla koszykarskiej reprezentacji Polski. Od 2019 roku zajęliśmy ósmą pozycję na mistrzostwach świata, na dwóch ostatnich EuroBasketach wywalczyliśmy czwarte i szóste miejsce. Mamy w kadrze stabilizację i mocny trzon z kapitanem Mateuszem Ponitką na czele. Drużyna jest zgrana, zdeterminowana, otraskana w bojach, a role w niej są podzielone i akceptowane. Biało-Czerwoni są zespołem, do którego wszyscy muszą podchodzić na poważnie. Nawet jeśli nie ma w niej często wyczekiwanego przez kibiców Jeremiego Sochana. Czy ta kadra go jeszcze potrzebuje?

Polska – obok Turcji – jest jedną z dwóch drużyn, które pierwszą fazę eliminacji do przyszłorocznych mistrzostw świata w Katarze zakończyła bez porażki. W dwóch wcześniejszych cyklach obowiązującego formatu kwalifikacji osiągały to tylko europejskie tuzy: Grecja, Niemcy, Francja, Litwa, Hiszpania. Jest się z czego cieszyć, choć oczywiście trzeba pamiętać o tym, że cel, czyli awans na MŚ nie został jeszcze osiągnięty. W drugiej fazie czeka nas trudniejsza rywalizacja z Chorwacją, Niemcami i Izraelem.

– Jesteśmy dumni, ale to nie oznacza, że jesteśmy zrelaksowani. Wiemy, co nas czeka, co musimy zrobić. Czekamy na kolejne mecze, praca nie jest skończona – mówił trener Igor Milicić na konferencji prasowej po poniedziałkowym spotkaniu z Holandią (92:84). W sierpniu jego zespół zagra na wyjeździe z Izraelem, a potem u siebie z Niemcami. Z sześciopokłowej grupy, w której Polacy mają zaliczone zwycięstwa z Łotwą, Holandią i Austrią, na mistrzostwa świata awansują trzy zespoły. Obecnie na czele są Biało-Czerwoni (6-0) przed Chorwacją (5-1) i Niemcami (5-1). Pod kreską są Łotwa (3-3), Holandia (2-4) i Izrael (2-4).

Gdyby szukać słów definiujących siłę obecnej reprezentacji Milicicia, to byłyby nimi: stabilizacja, konsekwencja, dyscyplina, poświęcenie. Monolit. Charzmatyczni Milicić oraz Ponitka, trener i kapitan, są liderami przy ławce i na boisku, a ich pasja do wygrywania jest magnetyczna. W reprezentacji regularnie grają ostatnio najlepsi polscy koszykarze, dobrze czują się w niej naturalizowani Amerykanie Jordan Loyd i Jerriek Harding. Kadra przyciąga, bo przecież nieobecni przez jakiś czas w zespole Milicicia Dominik Olejniczak i Kamil Łączyński wrócili do niej po przerwach i są teraz kluczowymi graczami. W poniedziałkowym meczu z Holandią byli wręcz jej liderami.

– Pokazujemy, że mamy charakter, nie odpuszczamy. Budujemy coś wielkiego, nie tylko w szatni, ale także wokół nas, w Polsce. Mamy mądrych zawodników, wiemy, czego chcemy, jeśli chodzi o sztab, jeśli chodzi o federację. Idziemy drobnymi krokami do przodu – mówi Milicić.

Te kroki są widoczne i powodują, że tematem przestaje być nieobecność w kadrze Sochana. Jednocześnie jest to

• **Jeremy Sochan** podczas treningu reprezentacji Polski, 27 czerwca 2024 r.

FOT. DOMINIK GAJDA / AGENCJA WYBORCZA.PL

temat fascynujący, bo mówimy o koszykarzu w polskiej skali wyjątkowym.

23-letni skrzydłowy, za którym już cztery sezony gry w NBA, w reprezentacji zadebiutował w 2021 roku, w wieku zaledwie 17 lat. Ale przez pięć lat wystąpił w drużynie narodowej tylko osiem razy. Opuścił EuroBasket 2022, bo był przed swoim pierwszym sezonem w San Antonio Spurs i klub chciał, by spokojnie adaptował się do nowego miejsca i drużyny. Opuścił też EuroBasket 2025, bo podczas przygotowań doznał kontuzji łydki. Mimo deklaracji o chęci gry dla drużyny narodowej, historia Sochana w kadrze, to historia nieobecności.

Mimo dobrych wyników w ostatnim roku, wciąż nie jesteśmy nacją bogatą w koszykarskie talenty

Teraz Sochana znów zabrakło, choć w innych kadrach w minionym okresie występował gracz z NBA, m.in. znakomity Serb Nikola Jokić. Sytuacja Polaka znów jest skomplikowana – kilka tygodni temu świętował mistrzostwo NBA z New York Knicks, ale skończył mu się kontrakt i szuka nowego klubu. Sochan, jak wiemy z obserwacji jego kont w serwisach społecznościowych, trenuje obecnie w Londynie i świętuje narodziny dziecka – 5 lipca na świat przyszła jego córka, Storie.

Czy przyjedzie na kolejne zgrupowanie i mecze drugiej fazy eliminacji MŚ z Izraelem i Niemcami pod koniec sierpnia? W tej chwili tego nie wie nikt. Ani Milicić, ani dyrektor sportowy reprezentacji Łukasz Koszarek. Kontakt z Sochanem jest nieregularny i, jak słyszymy, słabszy niż z Loydem i Hardingiem.

Poza zwykłym pytaniem o obecność można zadać też inne: czy obecna reprezentacja Sochana potrzebuje?

Argument za jest oczywisty – mimo dobrych wyników w ostatnim roku, wciąż nie jesteśmy nacją bogatą w koszykarskie talenty. Nie możemy machnąć ręką na mierzącego 203 cm wzrostu, świetnie przygotowanego fizycznie, atletycznego i wszechstronnego skrzydłowego, którego atutem jest dobra obrona. Nie możemy nie rozmawiać o graczach, którzy ma w CV 228 meczów w NBA ze średnimi 9,9 punktu oraz 5,4 zbiórki. W reprezentacji, trzech meczach o punkty, Sochan zdobywał przeciętnie po 18 punktów i siedem zbiórek. Z Rumunią, Bahamami i Finlandią był wyróżniającym się koszykarzem reprezentacji.

Poza koszykarskimi umiejętnościami jest też argument marketingowy. Przy okazji nielicznych występów Sochana w reprezentacji w meczach rozgrywanych w Polsce przekonywaliśmy się, że on jest wielkim magnesem dla kibiców, że magia NBA działa. Fani w koszulkach z jego nazwiskiem wypełniali trybuny, przepychali się po autografy i zdjęcia, na pniu wykupowali koszulki z numerem 1. Zainteresowanie meczami reprezentacji rosło, gdy był w niej Sochan.

Z drugiej strony ostatnie turnieje o mistrzostwo Europy pokazały, że bez jego wkładu Polacy są w stanie walczyć o strefę medalową – przypomnijmy: zajęli czwarte i szóste miejsce. W obu turniejach Biało-Czerwoni wygrywali z drużynami teoretycznie mocniejszymi, posiadającymi graczy z NBA. Dlaczego? Powtórzmy słowa kluczowe opisujące polską kadrę – stabilizacja, konsekwencja, dyscyplina, poświęcenie. Monolit. Czy dołączenie nietuzinkowego gracza z NBA może to wszystko zaburzyć? Czy lepsze może być wrogiem dobrego?

Zastanawiając się nad tym, myślałem o Loydzie. Amerykanin z CV lepszym od innych reprezentantów Polski, dołączył do kadry tuż przed EuroBasketem. Był

w drużynie nowym ciałem, ale z pozostałymi koszykarzami rozumiał się doskonale. Był wartością dodaną, szybko stał się liderem, został gwiazdą EuroBasketu. Miliciowi udało się go wkomponować idealnie. Można? Można!

Jednak sytuacja Loyda była inna niż w przypadku Sochana. Amerykanin w reprezentacji wszedł w buty A.J. Slaughtera, poprzedniego naturalizowanego gracza na obwodzie. W systemie gry rola punktującego obwodowego, którego zespół szuka w trudnych momentach, któremu zostawia się momentami wolną rękę, już istniała. Loyd był do niej idealnie skrojony i z postawionych zadań wywiązał się znakomicie.

Rola dla Sochana? Tu trzeba byłoby stworzyć coś nowego. Coś, co naruzy ustalony już porządek, zmieni ustawienia fabryczne zespołu. Zarówno pod względem taktycznym, jak i osobowościowym, jeśli chodzi o podział ról w zespole. W tej chwili jest on jasny: największą rolę zależy od Ponitki i Loyda, mistrzem czarnej roboty jest Michał Sokolowski, zdefiniowane zadania mają Andrzej Pluta, Aleksander Balcerowski oraz kolejni koszykarze rotacji. Hierarchia jest jasna i zaakceptowana, system działa.

Dlatego wkomponowanie Sochana do tak dobrze ułożonej drużyny byłoby dla Milicicia wyzwaniem. Także dlatego, że wokół gracza z NBA zawsze pojawia się ta specyficzna presja, że muszą być widoczni, że muszą zrobić coś więcej. Wiedzą to oni, wiedzą inni koszykarze, wiedzą kibice. Te niewerbalne oczekiwania potrafią wpływać na rzeczywistość.

Jednak skoro selekcjoner słusznie powtarza, że idziemy drobnymi krokami do przodu, skoro w ostatnich dniach Milicić podzielił się publicznie swoim marzeniem, jakim jest medal mistrzostw świata, to może jest to właśnie ten kolejny krok, który należy wykonać, by je spełnić? Bo jeśli Polacy awansują na mistrzostwa świata do Kataru, to trudno wyobrazić sobie, żeby Sochan w nich nie zagrał.

Chociaż... No właśnie, czy trudno? ● **Łukasz Cegliński**

SPORT.PL

Mundial 24 godziny na dobę: relacje, analizy, komentarze – na Sport.pl

Zapraszamy na Sport.pl+. Subskrypcja za 1 zł miesięcznie przez pół roku. Płatność 6 zł z góry za 6 miesięcy, potem 9,90 zł co cztery tygodnie.

Poziomo: 1) Zjawia **4)** smięło **10)** Zmiennicy **11)** Ałtaj **12)** serwale **14)** wazonik **15)** gburowatość **21)** setnicy **22)** ordowik **25)** Cygan **26)** gżegżółka **27)** szynka **28)** pauza
Pionowo: 2) jastrzęb **3)** wizjoner **5)** Monar **6)** glina **7)** odyseja **8)** tratwy **9)** Pieskowa Skała **13)** wino **16)** ucho **17)** Titicaca **18)** ślizgacz **19)** Georges **20)** Sydney **23)** dresy **24)** wężyk
 Hasło: Śmieszna scena.

- 2) wrocławskie – imienia Mikołaja Kopernika
- 3) wice
- 5) Ujazdowskie i Jerozolimskie w Warszawie
- 6) piosenkarz i muzyk, naprawdę nazywa się Gordon Sumner
- 7) potocznie: stare, nieśmieszne dowcipy
- 8) potocznie o dźwigni zwrotnicy kolejowej
- 9) uzdrowisko niedaleko Dusznik-Zdroju (Dolny Śląsk)
- 13) aktorska kreacja
- 16) niejeden na półce w spiżarni, piwnicy
- 17) lewy dopływ Wisły, płynie przez Pelplin i Starogard Gdański
- 18) nadbałtycka wieś między Rewalem a Pustkowem
- 19) „... na pudełku od zapatek”, zbiór felietonów Umberta Eco
- 20) metalowy pręt przy kłodce
- 23) granie tub, trąb
- 24) miasto bliskie piłkarzom Panathinaikosu

**Czekamy
na Twoje
uwagi i pomysły**

ROZRYWKA
@WYBORCZA.PL

zakre Šlanka

Hasło z 16.07: woland

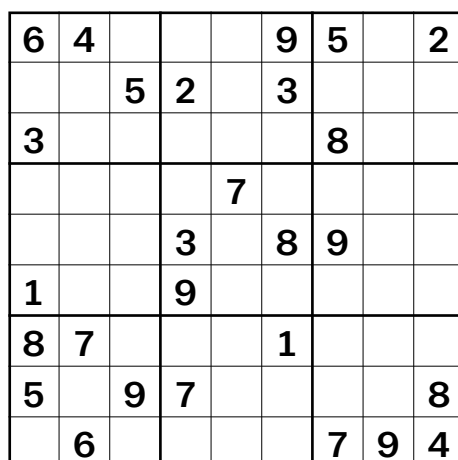
skoja *przenia*

Kolor	Uroda życia	Rzeka Czerwona	Wiatr od morza
Lato	Kareta	Obywatel G.C.	Trójka
Skrzecz	Dyliżans	Dyndata	Nienawistna ósemka
Przedwiośnie	Jesień Czejenów	Para	Popioły

Znajdź powiązania między hasłami i połącz je w cztery grupy po cztery hasła, by każdą grupę łączyło jedno wspólne skojarzenie.

Części rzeki: Meander, Źródło, Koryto, Delta. **Trochę ładu między dwoma akwenami:** Lido, Grobla, Przesmyk, Mierzeja. **Oszustwa (potocznie):** Lipa, Humbug, Kancik, Kit. **Z wieża:** Zamek, Szachownica, Czołg, Basen

su do ku

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Wybierz słowo,
sprawdzaj litery
i kombinuj, aż
skończa Ci się próba

Kilka liter i jedno zadanie: ułożyć jak najwięcej słów

Szukaj w aplikacji

Skojarzenia

TRÓJMIASTO
TYGODNIK

Piątek, 17 lipca 2026 | Redaktorka prowadząca Katarzyna Fryc

trojmiasto.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: trojmiasto@wyborcza.pl

Leśnicy wycinają drzewa pod Gdańskiem

Mieszkańcy:
Nie tak się umawialiśmy

Lasy Państwowe już w grudniu rozstrzygały przetargi na wycinkę i podpisywały umowy z wykonawcami – jeszcze zanim ogłoszono wyniki konsultacji społecznych.

Joanna Wiśniowska

– Mówią, że są otwarci, że wsłuchują się w głos społeczeństwa, a potem wychodzi, jak wychodzi – słyszymy od jednej z osób zaangażowanych w konsultacje z leśnikami.

W Nadleśnictwie Kolbudy pod topór poszły drzewa, mimo że nie tak umawiali się z leśnikami mieszkańcy. – Nie biorą pod uwagę konsultacji społecznych ani uwag Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Z nikim się nie liczą – komentuje Zbigniew Ziarnik z Koła „Łączy Nas Las”.

Poszatkwane żądania

W grudniu ubiegłego roku do publicznej dyskusji wyłożono projekt Planu Urządzenia Lasu na lata 2026-2035 dla Nadleśnictwa Kolbudy. To dokument, który określa stan lasu oraz wyznacza zadania z zakresu gospodarki leśnej i ochrony przyrody.

Do udziału w konsultacjach zachęcali aktywiści i mieszkańcy, więc na spotkaniu z leśnikami z Kolbud stawili się tłumy.

– Z reguły nikt na takie spotkania nie przychodzi, ale tym razem było mnóstwo ludzi – relacjonuje Jagoda Jakubowska, mieszkanka.

Nic dziwnego, że konsultacje wzbudziły takie emocje, bo w ostatnich dziesięciu latach bardzo intensywnie wycinano Las Sulmiński. – Został on dramatycznie poszatkwany – mówi Zbigniew Ziarnik.

Kilka lat temu pod topór poszły drzewa rosnące w miejscu, w którym powstała Trasa Metropolitalna. Mieszkańcom zależało więc na tym, aby drzew już więcej nie ciąć, żeby hałas, pyły, spaliny, a także odory z Zakładu Utylizacyjnego nie docierały do ich domów. Chcieli, by tereny oddzielające ich od obwodnicy zostały wyłącznie z gospodarki leśnej.

– Żyjemy w czasach galopującej zmiany klimatu. Polska zmienia się w step, musimy brać odpowiedzialność za każdy, nawet najmniejszy, kawałek lasu – przekazuje Anna Faran z Koła „Łączy Nas Las”.

• W nadleśnictwie Kolbudy

FOT. KOŁO „ŁĄCZY NAS LAS”

Wyniki konsultacji podane przez nadleśnictwo zaskoczyły mieszkańców. – Dostaliśmy co prawda informację, że uwzględniono część naszych postulatów, są one jednak nieprecyzyjnie napisane, wręcz „na odwal”. Nie powodują żadnego wstrzymania planów, nie wyłączono z wycinki żadnego wskazanego przez nas z pododdziałów – komentuje Ziarnik.

Miejscowi oburzają się, że zanim jeszcze ogłoszono wyniki konsultacji społecznych, Lasy Państwowe już w grudniu rozstrzygały przetargi na wycinki w 2026 roku i podpisywały umowy z wykonawcami.

– Nadleśnictwo traktuje nas z góry, a konsultacje to działania fasadowe i robienie sobie PR-u. Nie mieliśmy uwag typu „ręce precz od drzew”, prosiliśmy o konkretne rzeczy, a w zamian dostaliśmy ogólne – wytyka leśnikom Anna Faran.

Leśnicy tną, pisma idą w ruch

Pod koniec czerwca na facebookowym profilu „STOP wycinie lasu Sulmin-Otomin” społecznicy wrzucili filmik z ułożonymi w lesie ściętymi drzewami.

„Mimo braku legalnej podstawy prawnej w naszym lesie toczą się wycinki drzew” – zaalarmowali miejscowi. Nie skończyło się jedynie na facebookowym wpisie, w ruch poszły pisma.

Przedstawiciele Koła „Łączy Nas Las”, reprezentujący mieszkańców, domagali się od Nadleśnictwa Kolbudy natychmiastowego wstrzymania wszystkich wycinek w leśnictwach Otomin i Bąkowo oraz wstrzymania realizacji umów z firmami wykonującymi prace leśne. Podkreślali, że prowadzenie wycinek w 2026 r. jest nielegalne, ponieważ nie został jeszcze zatwierdzony nowy Plan Urządzenia Lasu (PUL) dla Nadleśnictwa Kolbudy. Ten, który zimą był konsultowany z mieszkańcami.

Ich zdaniem naruszone zostało prawo Unii Europejskiej, a prowadzenie wycinek jeszcze przed zatwierdzeniem PUL pozbawia organizacje społeczne możliwości skutecznego zaskarżenia planu do sądu, co – zdaniem Koła „Łączy Nas Las” – jest sprzeczne z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości UE.

Leśnicy: Musimy prowadzić gospodarkę leśną

Mikołaj Grabowski, rzecznik Nadleśnictwa Kolbudy, zapewnia, że w leśnictwach Otomin i Bąkowo prace polegają na „wycinaniu pojedynczych drzew w lesie”, które „nie prowadzą do powstawania otwartych powierzchni”.

– Prace te do momentu zatwierdzenia Planu Urządzenia Lasu przez Ministerstwo

Klimatu i Środowiska są ograniczone do sytuacji pilnych, nie cierpiących zwłoki, podyktowane szczególnie względami bezpieczeństwa użytkowników i sąsiadów lasu oraz kondycją zdrowotną drzewostanu. Oparte są o wskazówki z planu przekazanego do zatwierdzenia przez ministerstwo – komentuje Grabowski.

Konieczność prowadzenia prac rzecznik opiera na ustawie o lasach, która mówi o „obowiązku trwałego utrzymania lasów i ciągłości ich użytkowania”, który „ma charakter bezwzględny i ciągły – nie podlega zawieszeniu w żadnym okresie”.

Zbigniew Ziarnik odrzuca te argumenty. – Lasy Państwowe podpisały certyfikację, żeby móc sprzedawać drewno za granicą. Tam jasno jest napisane, że działania leśników muszą być podejmowane w oparciu o PUL.

Oprócz tego zarzuca nadleśnictwu, że nie postępuje zgodnie z warunkami postawionymi przez RDOŚ. Organ wymienił 12 punktów, zgodnie z którymi trzeba postępować w przypadku wycinki. Wśród zaleceń jest m.in. to, by nie ciąć tam, gdzie są gniazda bielika czy bociana czarnego.

– Ale Lasy Państwowe robią, co chcą, i zamierzają ciąć w tych miejscach – uważa Ziarnik.

Mikołaj Grabowski zapewnia, że Nadleśnictwo Kolbudy przyjęło do wiadomości opinię RDOŚ.

– Wątpliwości do tego dokumentu przedstawiła Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku i dotyczą one głównie uzasadnienia prawnego i merytorycznego uwag przedstawionych przez RDOŚ. Do momentu rozstrzygnięcia zasadności tych uwag przez MKiŚ Nadleśnictwo Kolbudy wstrzymało wszelkie prace w zakresie wskazanym w opinii RDOŚ – komentuje rzecznik prasowy.

Paweł Szutowicz, prawnik z Koalicji Las Jest Nasz, podkreśla, że uwagi złożone przez mieszkańców w trakcie konsultacji PUL-u były konkretne i racjonalne. I Przestrzega leśników, którzy mimo to tną w Nadleśnictwie Kolbudy.

– Jeśli minister odmówi zatwierdzenia projektu PUL-u, a prace, które wykonało nadleśnictwo zostaną wykreślone z ostatecznej wersji dokumentu, nadleśniczy może mieć problem – zwraca uwagę prawnik. – Może ponieść odpowiedzialność, bo miał świadomość potencjalnej sprzeczności działań leśników wobec tego, co ustalono z mieszkańcami. ●

Do udziału w konsultacjach zachęcali aktywiści i mieszkańcy, na spotkaniu z leśnikami z Kolbud stawili się tłumy

ROZMOWA
Z KONRADEM BIDZIŃSKIM
biologiem

JOANNA WIŚNIEWSKA: Chcesz popsuć wakacyjną zabawę?

KONRAD BIDZIŃSKI: Trzeba się zastanowić, czym dziś ta zabawa jest. Czy to przejażdżki pojazdem gąsienicowym po Łebie, czy spływy kajakowe rzeką, a może wyjazd pod namiot lub do luksusowego domku z basenem i odnową biologiczną.

Dla wielu to pewnie zależy od potrzeb i okoliczności.

– Dziś oczekujemy, że to, co wrzucimy na social media, roznie się, wywołując u innych nutkę zazdrości, pokaże, gdzie byliśmy, jakie uchwyciliśmy viralowe widoki, jakich to granic krajów i barier adrenalinę nie przekroczyliśmy.

Spacer po lesie już nie wystarczy?

– Nie wystarczy, musi być przejazd quadem. Nie wystarczy popływać, potrzebne jest zdjęcie na SUP-ie. Piękny widok to za mało, musi być „instagramowy”. To, co zwykle, przestaje być atrakcyjne, liczy się tylko to, co spektakularne, głośne i dobrze wygląda w internecie. Koszty środowiskowe i społeczności lokalnych są bez znaczenia.

Zagalopowaliśmy się w tej eksploatacji środowiska?

– Przed laty Uniwersytet Gdański wydał pozycję „Plaża, przewodnik użytkownika”, w której użyto fajnego porównania. Powierzchnia wszystkich polskich plaż jest mniejsza niż obszar Warszawy. Tymczasem nad Bałtyk już wówczas w sezonie przyjeżdżało więcej turystów, niż zamieszkuje stolicę, szacowano 6-7 mln. Dziś jest ich około kilkunastu milionów, w skali roku to wiele razy więcej. A jak już jesteśmy na tej plaży, to chcemy szybkiego rejsu motorówką czy innych ekstremalnych doznań. Mamy więcej pieniędzy, więc jesteśmy w stanie pozwolić sobie na takie wakacyjne atrakcje. Chcemy przecież więcej od życia, jak najwięcej z niego wyciskając, także na wakacjach.

Przy okazji wyciskając, ile się da z przyrody?

– Chciałbym raczej zaznaczyć, że powinniśmy nauczyć się wypoczywać w sposób, który pozwala nam wypocząć, a jednocześnie nie oddziałuje negatywnie na mieszkańców danego kraju czy miejscowości oraz środowisko naturalne, w którym realizujemy urlop.

Narzekamy na rodaków, a ciągnie ich do odpoczynku na łonie natury – Bałtyk, jeziora i lasy. Coraz bardziej się tam mocimy.

– Nie było tak zawsze, dużo zmienił w tej kwestii COVID-19. Naszym sportem narodowym wcale nie jest piłka nożna, ale grzybobranie. Tymczasem z badań przeprowadzonych przed pandemią wynikało, że blisko połowa obywateli deklarowała, że w ciągu roku nie była ani razu w le-

• **Wieża widokowa na Śnieżniku wybudowana w 2021 r.**

FOT. TOMASZ PIETRZYK /
AGENCJA WYBORCZA.PL

Domek na mikrodziałce, wieża na szczycie, quadem po lesie

Patoturystyka ma się dobrze

– Nie obcujemy z krajobrazem, konsumujemy go, eksploatujemy i współlniamy koszty – komentuje biolog.

sie. Więc nie wiem, czy wszyscy faktycznie lubimy odpoczynek na łonie natury w klasycznym rozumieniu.

W pandemii ludzie odkryli Polskę, jechali na przykład do domków na Kaszuby.

– Jak sobie wyobrażasz spędzanie czasu w nowoczesnym domu na łonie natury? Z moich obserwacji wynika, że to przede wszystkim grill i alkohol. A to coś, co de facto można zrealizować w mieście. Takie zachowania mają wpływ na środowisko – domek, impreza w środku lasu, muzyka gra całą noc, potem trzeźwiejemy, i czas na kąpiel w jeziorze lub morzu. Kiedyś ważne było otoczenie tych domków, można było mieć ogródek, drzewka owocowe. Nowe inwestycje pod wynajem stoją na mikrodziałkach, bywa, że niezwiązane z gruntem, bez zezwoleń. Kopiuj, wklej

i tak 30 razy. Takie weekendowo-wczasowe budynki wyrastają jak grzyby, a raczej purchawki, po deszczu w całej Polsce.

Patoturystyka wpływa na zagospodarowanie przestrzeni?

– I na infrastrukturę. To m.in. problem gmin, które muszą utrzymać turystyczne enklawy i doprowadzić do nich media. W sezonie nie dają sobie rady z zapewnieniem wody i odbiorem ścieków czy z wywozem śmieci. Bo na co dzień mieszka tam kilkuset mieszkańców, a w sezonie tysięcy. Weźmy Dębki, gdzie o uporządkowanie architektury walczyły latami znane osoby, zatroskane zmianami, jakie pod presją zysków zachodziły w tej miejscowości.

Ale są też weneckie inspiracje.

– Masz na myśli Darłówek. To jest „dobre” na dwa sposoby! Rezydencja, o której myślisz, całkowicie zepsuła krajobraz nadmorskiej miejscowości, zasłoniła nawet latarnię morską. Jest też Darłówek Koczowisko na farmie wiatrowej. To jest kosmos. Nielegalne osiedle przyczep i domków holenderskich, turyści koczują sobie pod wiatrakami na farmie wiatrowej. To kolejny poziom turystycznej patologii.

Wracając do Wenecji, sprzedaje się to pod płaszczykiem prestiżu, tymczasem kompletnie nie wiadomo, co wspólnego

ma Darłówek z Wenecją. Perspektywa jest taka, że budynków przeznaczonych dla turystów będzie powstawać jeszcze więcej. One całkowicie zmieniają charakter miejscowości, są oderwane od kontekstu. Jednak, gdyby to się nie opłacało, to by nie powstawało.

Co ze świętym prawem własności? Mam działkę, mogę sobie robić na niej, co chcę.

– To własność prywatna w krzywym zwierciadle, lubimy się do niej odwoływać. Tylko pamiętajmy, że coś, co stawiamy na naszej działce, jest widoczne poza jej granicami, więc oddziałuje na otoczenie. Nie zapominajmy też o poszanowaniu walorów kulturowych danego miejsca, no i środowiska. Ktoś sobie postawi domek koło lasu, fajnie dla tej osoby, ale nie dla przyrody i otoczenia. Od razu chciałbym zbić mój ulubiony argument przywoływany przez zwolenników świętego prawa własności.

Jaki?

– „Bo w Stanach Zjednoczonych”. Tam, „w kraju wolności i własności prywatnej” na tych wymuskanych trawnikach na przedmieściach chodzą od domu do domu sąsiedzkie. Sprawdzają stan zagospodarowania i porządku na trawniku, wlepiają kary, gdy ogródek zrobiony jest niezgodnie z założeniami dzielnicy.

Lubimy zachwycać się Skandynawią i Szwajcarią.

– W takich miejscach obrońcy własności prywatnej wpadają w zachwyt, wzdychają: „Jak tu pięknie!”. Wszystko uporządkowane, eleganckie, tam to się nam podoba.

Jak jest z małą turystyczną architekturą w naszym kraju? Na przykład prawie wszędzie stoją już wieże widokowe.

– Są dofinansowania, więc stawia się gigantyczne młynki do pieprzu jak na Śnieżniku Kłodzkim. Pytanie, na ile to jest potrzebne. Na Śnieżniku nie ma drzew, jest łysy stożek, to po co tam wieża? Może jest nadmiar środków finansowych do przetrawienia przez gminy, bo wiele jest takich inwestycji.

Mamy tendencję do budowania wież lub kładek w koronach drzew. Jak w Po-

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34443786

**Literówka • Quizy
Sudoku • Krzyżówki**

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

Gdańsk europejską atrakcją turystyczną

Nieskończona przyjemność

To była cicha ulica, z niewielkim ruchem. Dziś to popularny deptak i europejska atrakcja turystyczna – opowiada jeden ze współtwórców popularnej kawiarni Pikawa i restauracji Tekstylia

ROZMOWA
Z **BARTOSZEM CHWAZIKIEM**
współtwórcą Pikawy i Tekstyliów

MAREK STERLINGOW: Wielu osobom wydaje się, że na Głównym Mieście w Gdańsku zawsze były tłumy, kolejki po stolik i turyści z walizkami.

BARTOSZ CHWAZIK: Gdy w 2002 r. zaczynałem pracę na Piwnej, to była zwykła ulica. Kilka sklepów, biur, normalny ruch. Mieliśmy wrażenie, że wszyscy się znają. Auto bez problemu parkowałem przed lokalem. W kamienicach od lat ci sami ludzie. Jediną różnicą między starówką a zwykłym osiedlem było to, że kamienice były zabytkowe. Ale Zbrojownia była jeszcze zaniedbana, Katownia w wiecznym remoncie, wszędzie stały rusztowania, wszystko szarobure.

A w sezonie?

– W słoneczne dni było wręcz pusto, bo turyści wybierali plażę. Ci, którzy przyjeżdżali na starówkę, szli Długą do Neptuna i z powrotem. Reszta ulic była spokojna. Ludzie jechali do pracy, wracali z zakupami, dzieci biegały po podwórkach. Ostatnie dni sierpnia były zawsze udane, na kilku ulicach Jarmark Dominikański. Potem raptem we wrześniu robiło się cicho. Można było spotkać tylko pojedyncze osoby.

Ludzie do knajp nie chodzili?

– W całym Śródmieściu działało około 40 lokali gastronomicznych, wliczając bary mleczne i budki z zapiekankami. Puby były trzy, pizzeria jedna. Nocne życie Trójmiasta toczyło się w Sopocie.

Teraz ile jest lokali?

– Prawie 600.

Ćwierć wieku temu otworzyliście tu kawiarnię.

– Wtedy problemem było miejsce, gdzie można napić się naprawdę dobrej kawy z jakimś deserem. Na Długiej była tylko Maraska i Cocktail Bar. Kiedy otwieraliśmy Pikawę, sąsiedzi powiedzieli: „Obyście wytrzymali dłużej niż trzy miesiące”. To nie była złośliwość. Po prostu wcześniej wiele lokali próbowało swoich sił i szybko zniknęło.

Skąd nazwa Pikawa?

– Od liczby Pi. Łączyliśmy to z nieskończoną przyjemnością rozmowy. Przy kawie. Pierwsze dwa lata były bardzo trudne. Bywały dni od poniedziałku do środy, kiedy lokal praktycznie stał pusty. Czekano na gości, liczyło każdą kawę. Sezon letni pomagał, ale trwał krótko. Resztę roku trzeba było po prostu przetrwać. Uratowali nas mieszkańcy.

• Każde pokolenie ma swój Gdańsk – mówi Bartosz Chwazik

FOT. MAREK STERLINGOW

A turyści?

– Prawie nie było. Chodzili do nas ci, którzy tu mieszkali, pracowali. Przebojem od początku była szarlotka pieczona przez mamę Krzysztofa, współwłaściciela kawiarni. Do dziś jest w karcie.

Nie myśleliście wtedy o wprowadzeniu jedzenia czy alkoholu?

– Alkohol to koncesja, spory wydatek. Po drugie, najważniejsza była wspólnota. Ludzie tu mieszkali i dopiero osuwali się z nowym. Jako kawiarnia nie ingerowaliśmy mocno w ich życie nocne. Gdyby pojawił się alkohol, mieszkańcy od razu pomyśleliby, że będą boruty i hałas. A na jedzeniu się nie znaliśmy.

Kto jeszcze u was bywał?

– Jak w Gdańsku było jakieś ważne wydarzenie, to zawsze ktoś z oficjalnych delegacji trafiał także na starówkę. Kiedyś w dniu jakiegoś pogrzebu wszedł Tadeusz Mazowiecki. Zapytał, czy może zapalić. Byłem sam, bez Krzyśka, wpadłem w panikę, w kawiarniach był już zakaz palenia.

Nie wyrzucił pan premiera na ulicę?

– Podjąłem jedyną słuszną decyzję. Wpuściłem go do środka i zamknąłem lokal. Poprosił o espresso. Wypalił parę papierosów. Mnie serce waliło jak szalone, myślałem tylko o tym, że z byłym premierem łamię prawo i że za chwilę przyjdzie Straż Miejska. Miałem wtedy ze 20 lat.

Rzeczywiście spanikował pan. Premier byłby atrakcją dla innych klientów.

– Innym razem, podczas kręcenia filmu „Wróżby kumaka”, przez miesiąc codziennie siedziała u nas ekipa z Krystyną Jandą. Mam też osobisty autograf od Kuby Wojewódzkiego, który siedział u nas z panią Muchą. Raz na tydzień wpadał prezydent Paweł Adamowicz. Zawsze można było u nas swobodnie porozmawiać.

Dzisiaj, by zdobyć klientów, robi się kampanie, prowadzi media społecznościowe.

– My nie mieliśmy nic. Nie było Facebooka ani Instagrama. Internet raczkował. Była tylko poczta pantoflowa. Jeżeli ktoś wyszedł zadowolony, mówił o nas znajomym. Jeżeli wrócił z kolejnymi osobami, wiedzieliśmy, że robimy coś dobrze.

Kawa była wtedy czymś nowym?

– Może nie sama kawa, ale sposób jej picia. Dzisiaj nikogo nie dziwi espresso, cappuccino czy

flat white. Wtedy sami dopiero się tego uczyliśmy. Patrzyliśmy, jak robi się to za granicą. Czytaliśmy książki. Nie było szkoleń dla baristów czy konsultantów gastronomicznych. Nie można było zaprosić specjalisty na jednodniowy kurs. Uczyliśmy się metodą prób i błędów.

Kiedy poczuł pan, że Głównie Miasto zaczyna się zmieniać?

– To rosło powoli. Najpierw pojawił się jeden lokal. Potem drugi. Potem trzeci. I nagle zorientowaliśmy się, że na ulicy zaczyna coś się dziać.

Nie baliście się konkurencji?

– Przeciwnie. Każdy nowy lokal nas cieszył. Wiedzieliśmy, że ludzie nie przychodzą tylko do jednej restauracji. Jeżeli ktoś przyjdzie na Piwną, to najpierw zje pizzę, potem pójdzie na kawę, później jeszcze usiadzie gdzieś na piwo albo deser. Najważniejsze było jedno – żeby ludzie w ogóle przyszli. Im więcej lokali się otwierało, tym bardziej ulica zaczynała żyć. Myśmy kibicowali sobie nawzajem. To nie była walka. To było budowanie miejsca.

Trudno sobie wyobrazić Głównie Miasto bez ogródków.

– Pamiętam nasze pierwsze stoliki przed lokalem. Dwa, może trzy. Dziś nikt nie zwróciłby na to uwagi. Wtedy mieliśmy poczucie, że robimy coś niemal rewolucyjnego. Bo to nie było takie proste. Nie było wiadomo, jakie zgody są potrzebne, gdzie pójść, z kim rozmawiać. Nie było ludzi, którzy mieli takie doświadczenie. Dzisiaj ktoś otwiera lokal i po tygodniu wie wszystko. My uczyliśmy się metodą prób i błędów. Niejasne były przepisy. Człowiek zastanawiał się, czy zaraz nie przyjdzie Straż Miejska i nie każe wszystkiego zabrać. To do dzisiaj nasza największa zmora. Co roku drżymy, czy dostaniemy pozwolenie na taki sam ogródek jak rok wcześniej. Urzędnicy potrafią bez jasnego powodu zmniejszyć nam przestrzeń. Ustawa krajobrazowa jest dobra, ale ma mnóstwo luk. Jeden urzędnik mówi nam jedno, a na drugi dzień przychodzi inny i twierdzi coś zupełnie przeciwnego.

Co jest kluczem do sukcesu letniego ogródka?

– Muszą tam siedzieć ludzie. Możesz mieć piękny ogródek, który stoi pusty, i brzydki ogródek obok, w którym jest pełno. Klient zawsze pój-

dzie tam, gdzie są już ludzie. Ludzie napędzają ludzi. Wtedy na Piwnej samochody przejeżdżały kilka metrów dalej, a my próbowaliśmy stworzyć wrażenie, że jesteśmy kawałkiem południowej Europy.

Liczyliście na to, że ta ulica stanie się deptakiem?

– Nawet sobie tego nie wyobrażaliśmy. Dziś praktycznie pół miasta jest deptakiem. Myśmy po prostu chcieli prowadzić dobrą kawiarnię. Nie mieliśmy wielkiego biznesplanu pod tytułem „zmienimy Gdańsk”. Po prostu codziennie otwieraliśmy drzwi. Reszta wydarzyła się sama.

Kiedy poczuliście, że Pikawa ma rację bytu i przestaliście się martwić.

– Chyba dopiero po pięciu latach. Nagle człowiek zaczął widzieć znajome twarze nie raz w tygodniu, tylko codziennie. Ludzie przyprowadzali znajomych. I wtedy zrozumieliśmy, że nie jesteśmy już tylko kawiarnią. Staliśmy się miejscem spotkań. To jest ogromna różnica.

Czy czuliście obecność mafii? Były próby wymuszania haraczu? Swego czasu były plotki na ten temat.

– Nigdy się z tym nie spotkałem. Może to były bardziej lata 90. albo dotyczyło to lokali nocnych. Nas to na szczęście ominęło.

Jedyną agresywną sytuację przeżyłem jakieś 15 lat temu, gdy Lechia Gdańsk awansowała do Ekstraklasy. Kibice szli ulicami, zaczęli brać krzesła z mojego ogródka i rzucać nimi po ulicy, niszcząc wszystko. Wybiegłem z lokalu, ale jak ich zobaczyłem, mogłem jedynie zakrzyknąć z nimi: „Lechia, Lechia”. Poza tym mieliśmy tylko trzy lub cztery zwykłe kradzieże.

Pikawa odniosła sukces i otworzyliście drugi lokal.

– Najpierw przenieśliśmy Pikawę do większego lokalu, ale też przy ul. Piwnej. Tam po raz pierwszy mieliśmy prawdziwy ogródek letni. Potem dowiedzieliśmy się, że na ulicy Szerokiej jest pusty lokal po sklepie z tkaninami. Splajtował, bo ludzie przestali się tam zaopatrywać. Nie było już zakładów krawieckich, ludzie kupowali gotowe sukienki i garnitury. Dla starszych Gdańszczan to było kultowe miejsce. Przez dekady był tam wielki sztyl: „Tekstylii”. Kiedy dowiedzieliśmy się, że lokal jest wolny, nie zastanawialiśmy się długo. Nazwa była oczywista.

Ale zrobiła się z tego restauracja.

– Plan był prosty. Kawiarnia z niewielkim dodatkiem jedzenia. Ale tutaj życie napisało własny scenariusz. Po dwóch miesiącach okazało się, że ludzie chcą przede wszystkim jeść. Tekstylii właściwie same zamieniły się w restaurację. My wcale tego nie planowaliśmy. To klienci podjęli tę decyzję za nas.

Musielście nauczyć się zupełnie nowego biznesu.

– Kawa i restauracja to dwa różne światy. Inna logistyka, inne koszty, inna organizacja pracy. My byliśmy ludźmi od kawy i ciast. Nagle okazało się, że trzeba nauczyć się prowadzić kuchnię.

Znów zaczęliście czytać książki?

– Spotkaliśmy pana Jarka Roszaka. To mistrz kucharski z ogromnym doświadczeniem. To był moment przełomowy. On wniósł to, czego nam brakowało. My mieliśmy entuzjazm,

ość rozmowy

on miał wiedzę. Bez niego nie dalibyśmy rady. Spotykamy się cyklicznie i zmieniamy kartę minimum cztery razy w roku. Na początku, gdy Jarek pokazywał nam swoje pomysły, protestowaliśmy, mówiąc, że jedzenie ma być tylko dodatkiem. On twardo odpowiedział: „Panie, to restauracja”. I miał rację.

Mieliście wystarczająco dużą kuchnię?

– To była nasza zmora. Kiedyś miasto wymyśliło akcję promocyjną „Weekend za pół ceny”. Idea słuszną, chodziło o to, żeby przyzwyczaić ludzi do przyjeżdżania na starówkę. My obniżyliśmy ceny wszystkiego, łącznie z alkoholem.

Brzmi jak duży błąd.

– Przed lokalem stały gigantyczne kolejki, byliśmy niewygodni, nie mieliśmy gdzie pomieścić towaru, wydaliśmy wszystko. Myślałem, że wszyscy pracownicy się zwolnią. Chciało mi się płakać.

Dzisiaj Tekstylia mieszczą się w innym miejscu. Dlaczego musieliście się przenieść?

– Lokal przy Szerokiej wynajmowaliśmy od miasta, ale okazało się, że dawny właściciel odzyskał kamienicę w sądzie. Chciał ją sprzedać, a nas nie było stać na zakup. Nowy nabywca nie chciał, żebyśmy tam zostali. Przenieśliśmy się na drugą stronę ulicy, w miejsce, gdzie w latach 90. był pasaż handlowy, w którym kupowało się garnitury. Przy projektowaniu nowego lokalu, w którym jesteśmy teraz, dokładnie już wiedzieliśmy, czego potrzebujemy.

Zawsze mieliście dobrą rękę do tego biznesu?

– Nie do końca. W międzyczasie próbowaliśmy szczęścia w Gdyni. Otworzyliśmy przy ulicy Świętojańskiej lokal podobny do Pikawy. Wyzwaliśmy dwa lata. Gdynia to zupełnie inny rynek, tam życie po południu umierało, w tygodniu nie było kultury picia kawy. Ruch był tylko w soboty i niedziele. Poddaliśmy się, podziękowaliśmy i poszliśmy dalej.

Kiedy Główne Miasto przestało być dzielnicą mieszkańców, a stało się miejscem, do którego przyjeżdża się z całej Europy?

– To nie wydarzyło się jednego dnia. Najpierw było coraz więcej nowych lokali. Potem zaczęliśmy zauważać więcej turystów. Przełom nastąpił kilka lat później, gdy w 2012 w Gdańsku odbyły się Mistrzostwa Europy w piłce nożnej. Do dzisiaj pamiętam Irlandczyków, którzy siedzieli u nas do siódmej rano. Zostałem z nimi tylko ja i jedna pracownica. Oni cały czas śpiewali, a ja, mimo zmęczenia, pomyślałem: „Kurczę, jaki ten Gdańsk jest fajny”. Kibice zobaczyli, jak u nas jest super, i to dało miastu niesamowitego kopa.

Wiele osób twierdzi, że mistrzostwa trwały miesiąc i został po nich tylko stadion.

– Nie zgadzam się. Oczywiście turniej trwał tylko kilka tygodni. Ale ci ludzie wrócili do domów i opowiadali znajomym, że w Gdańsku jest pięknie. Że warto przyjechać. Że jest bezpiecznie. Że można dobrze zjeść, napić się kawy czy piwa, posiedzieć do późna.

Wtedy zaczęliście słyszeć więcej języków niż tylko polski?

– Zdecydowanie. Najpierw pojedyncze grupy. Potem coraz więcej. Aż w pewnym momencie przestało to kogokolwiek dziwić. Norwegowie, Szwedzi, Anglicy, Niemcy.

Ostatnio w czasie transmisji z meczów w USA w całym Gdańsku słychać Norwegów.

– Bardzo lubimy Skandynawów. Oni mają opinię głośnych. Moim zdaniem niesłusznie. Oni po prostu inaczej rozmawiają. To jest ich temperament. Hiszpanie też mówią głośno. Włosi również. Ale to nie znaczy, że są kłopotliwi. Norwegowie są bardzo sympatycznymi gośćmi. I od wielu lat stanowią jedną z najważniejszych grup odwiedzających Gdańsk. Kiedyś potrafiłem rozpoznać Norwega ze stu metrów, dziś już nie, bo jest ich po prostu zbyt wielu.

To efekt tanich połączeń lotniczych?

– Między innymi. Lotnisko rosło z roku na rok. Pojawiały się nowe kierunki. Nagle okazało się, że weekend w Gdańsku jest dla mieszkańca Oslo albo Stavanger czymś zupełnie naturalnym. I że zagraniczni goście przyjeżdżają również jesienią, zimą i wiosną.

Widać to w statystykach. W 2004 roku gdańskie lotnisko obsługiwało rocznie pół miliona pasażerów, potem weszliśmy do Unii i przyrost był lawinowy. Dwa, trzy, cztery miliony rocznie. W tym roku zapewne przekroczymy 8 milionów.

– Dzięki turystom z zagranicy miasto przestało żyć wyłącznie od wakacji do wakacji. Norwegowie wchodzą do restauracji w cztery osoby, dla wszystkich zamawiają zupę, drugie danie i ciasto. Dla Skandynawów u nas wciąż jest niesamowicie tanio, bo u nich usługi i alkohol są potwornie drogie.

A Polacy?

– Polak na wakacjach w restauracji jada najwyżej raz dziennie. Zazwyczaj kupują hot-dogi lub kebaby. Niestety, ciągle widać różnicę w dochodach i w tym, na co mogą sobie pozwolić w wakacje.

W tym samym czasie z Głównego Miasta zaczęli znikać stali mieszkańcy.

– To jest chyba największa zmiana, jaką widzę z perspektywy tych lat. Kiedy otwieraliśmy Pikawę, żyliśmy dzięki mieszkańcom. Dzisiaj mieszkańców jest mało. Nie dlatego, że wszyscy uciekli przed turystami. To byłoby zbyt proste wytłumaczenie. Część rzeczywiście wyprowadziła się, bo zrobiło się głośniejsze. Ale bardzo wielu ludzi odkryło, że posiadanie mieszkania na Głównym Mieście stało się świetnym biznesem. Pojawił się najem krótkoterminowy. I nagle okazało się, że można mieszkać kilka kilometrów dalej, a mieszkanie tutaj wynajmować. To była ogromna zmiana ekonomiczna. Przyczyniło się do tego wiele rzeczy. Nie tylko gastronomia, ale też nowe hotele, remonty infrastruktury. Im atrakcyjniejszy stawał się Gdańsk, tym więcej ludzi chciało nocować na Głównym Mieście. A skoro chcieli nocować właśnie tutaj, to znaczyło, że tutaj widzieli serce Gdańska.

Wizytówką Gdańska stały się jarmarki. Latem św. Dominika, zimą Bożonarodzeniowy.

– Kiedyś podchodziłem do tego bardzo negatywnie. Denerwowało mnie, gdy ludzie jedli pajdę chleba z budki tuż obok mojego lokalu. Dzisiaj widzę, że kultura się zmieniła. Ludzie przyjeżdżają po klimat, a dla rodzin z mniejszych miejscowości, które jadą 60 km, to wspaniała wyprawa. Problemem jarmarku jest jednak to, że wszędzie jest taki sam. Kiedy byłem z rodziną we Wrocławiu na jarmarku, mój syn pytał mnie,

dłaczego witam się tam z co drugim wystawcą. Odpowiedziałem mu: „Bo to ci sami ludzie, którzy co roku stoją u nas w Gdańsku”.

Może to wy, gdańscy restauratorzy powinniście wystawiać swoje stoiska?

– Zrobiliśmy to raz, podczas pandemii, w porze zimowej. Wystawiliśmy wtedy budkę z grzanym winem i kawą. Zrobiliśmy to nie dla biznesu, ale z tęsknoty za ludźmi. Dzisiaj koszty wystawienia się na jarmarku są ogromne i bardzo niepewne, brakuje też personelu.

Dzisiaj mówi się, że centrum zostało oddane turystom.

– Nie patrzę na to negatywnie. Kiedy jedziemy do Barcelony, Florencji albo Rzymu, zachwycamy się tym, że wieczorem restauracje są pełne ludzi. Że miasta żyją. Że na ulicach słychać różne języki. Dlaczego mielibyśmy oczekiwać, że Gdańsk będzie wyglądał inaczej? To przecież

**Gdańsk stworzył się na świat.
To nie była jedna zmiana.
To były setki małych zmian,
które razem stworzyły zupełnie
nowe miasto**

BARTOSZ CHWAZIK
współtwórca Pikawy i Tekstyliów

oznacza, że stał się miejscem, do którego ludzie chcą przyjeżdżać. Dla mnie to bardziej powód do dumy niż do narzekania. Oczywiście trzeba dbać o równowagę. Miasto nie może zapominać o mieszkańcach. Rozwijają się przecież inne dzielnice. Nie można twierdzić, że dzielnica rozrywki i turystyczna jest czymś złym.

Czasem słyszę, że w centrum jest za dużo restauracji, za dużo ludzi, za dużo turystów. Rozumiem te głosy. Sam pamiętam Główne Miasto, które było spokojniejsze. Po zmroku ulice pustoszały. W tygodniu wiele lokali świeciło pustkami. Nie było pewności, czy uda się przetrwać kolejny sezon. Dzisiaj mamy zupełnie inne problemy. I chyba wolę te dzisiejsze.

Duże piwo kosztuje na Wyspie Spichrzów już 25 złotych.

– Już tyle? Naprawdę? Nawet nie zauważyłem.

Małe tylko trzy złote mniej. Dlaczego taka mała różnica?

– Bo koszt przygotowania małego i dużego piwa dla restauracji jest identyczny. To jest ta sama szklanka do umycia, ten sam człowiek, który je nalewa, i tyle samo poświęconego czasu. Ja zawsze zamawiam duże. Najwyżej nie dopiję.

O Głównym Mieście coraz częściej mówi się, że stało się zbyt drogie. Nie tylko dla mieszkańców, ale nawet dla polskich turystów.

– To prawda, że ceny są dziś znacznie wyższe niż dwadzieścia lat temu. Ale patrzymy na nie tylko z jednej strony. Gość widzi cenę kawy czy obiadu. My widzimy jeszcze czynsz, prąd, gaz, wynagrodzenia, podatki. Gastronomia bardzo się zmieniła. Kiedy zaczynaliśmy, wszystko było prostsze. Dziś prowadzenie restauracji wymaga zupełnie innych pieniędzy i zupełnie innej orga-

nizacji. Wiele osób myśli, że skoro lokal jest pełny, to właściciel świetnie zarabia. To nie zawsze tak wygląda. Zarabiamy mniej, bo zjadają nas koszty: utrzymanie lokalu, energia i personel.

Młodzież garnie się w wakacje do pracy.

– Tu też są paradoksy. Gdańsk to miasto studenckie, więc z personelem nie było problemów. Ale kiedyś to był rynek pracodawcy. Nie miałem czasu czytać wszystkich maili od chętnych. Studenci bardzo potrzebowali pracy. Teraz rząd narzuca minimalne stawki, które drastycznie rosną. Dzisiaj młoda dziewczyna ze statusem studenta, bez żadnych kwalifikacji, przychodzi do pracy i na starcie otrzymuje 31,40 zł, bo nie płaci podatku ani składek ZUS. Stali wykwalifikowani pracownicy zarabiają tyle samo albo i mniej. Te koszty bezpośrednio przekładają się na ceny w menu.

Co pana najbardziej zaskakuje, kiedy patrzy pan na Gdańsk dzisiaj?

– Tempo zmian. Kiedy prowadzi się lokal przez ponad 20 lat, wydaje się, że wszystko dzieje się powoli. Dopiero kiedy człowiek usiądzie i znacznie sobie przypominać, uświadamia sobie, ile się wydarzyło. Powstało Europejskie Centrum Solidarności, Muzeum II Wojny Światowej, odbudowała się Wyspa Spichrzów. Gdańsk otworzył się na świat. To nie była jedna zmiana. To były setki małych zmian, które razem stworzyły zupełnie nowe miasto.

Powstanie Wyspy Spichrzów zmieniło Gdańsk?

– Wszystko się zmieniło. Dla nas, lokalnych przedsiębiorców ze „starej” części, jest to zmiana na minus. Dzielę teraz Śródmieście na „stare” i „nowe”. Całe wieczorne życie i hałas przeniosły się na Wyspę Spichrzów oraz na tereny stoczniove. W starej części w nocy lokale są już puste. Dla mieszkańców, którzy nie lubią hałasu, to pewnie zaleta, ale dla nas to wyzwanie.

Niektórzy restauratorzy ze starej części otworzyli też lokale w nowej.

– Niewielu. Pojawiła się też grupa przedsiębiorców z Warszawy. Oni znają się na tym biznesie. To widać. Ktoś mi opowiadał, jak zaczynają planować lokal. Zaczynają od toalety. Musi mieć kanapę, wielkie lustro i eleganckie wyposażenie.

Takie to ważne?

– Ważne, bo goście mogą sobie świetne zdjęcie na Instagrama zrobić. I robią. Sukces niektórych lokali jest tam oszałamiający. Co ciekawe, ani w starej, ani nowej części Głównego Miasta nie ma McDonalda. To chyba jedyne takie miasto w Polsce.

Centrum Gdańska dla mieszkańców zostało już stracone?

– Nie zgadzam się z tą opinią. Uważam, że ono po prostu stało się inne. Każde pokolenie ma swój Gdańsk. Moi rodzice pamiętali jeszcze miasto portowe i stocznię. Ja pamiętam Główne Miasto, po którym jeździły samochody i gdzie zimą można było godzinami patrzeć przez okno kawiarni na pustą średniowieczną ulicę. Dzisiejsze 20-latki będą pamiętać tłumy, ogródki, muzykę i ludzi z całego świata. I pewnie to też nie jest jeszcze koniec zmian. Miasto to nie muzeum. ●

Rozmawiał Marek Sterlingow

Katarzyna Fryc

Co nas czeka podczas tegorocznej edycji Energa Ladies' Jazz Festival? – pytamy Piotra Łyszkiewicza, dyrektora wydarzenia.
– Premiery i specjalne projekty. Giganci wokalnego jazzu na jedynym koncercie w Polsce. Dwa diametralnie różne koncerty jednej artystki. Gwiazdy światowe i polskie. Wreszcie przeboje, standardy i piękne pieśni – wylicza jednym tchem.

ANNA MARIA JOPEK W KONSULACIE KULTURY

Festiwal rozpocznie się w poniedziałek 20 lipca o godz. 20 koncertem Anny Marii Jopek & Piotr Wojtasik Quintet w Konsulacie Kultury w Gdyni.

A już dzień później, 21 lipca, po raz 10. festiwal zagości w Filharmonii Kaszubskiej w Wejherowie, gdzie o godz. 20 wystąpi pół-Polka, a pół-Kubanka Yvonne Sanchez ze swoim zespołem. Przed laty była perkusistką Józefa Skrzeka i basistką, ale największe uznanie na świecie zyskała, komponując, tworząc i łącząc jazz i smooth jazz z bossą i sambą. Yvonne Sanchez dysponuje głosem mocnym, a jednocześnie pełnym liryki, w jej muzycznym świecie dominują klimaty latynoskie.

W Konsulacie Kultury zaplanowano także koncerty finalistek Konkursu Grand Prix Energa Ladies' Jazz Festival (21 i 22 lipca od godz. 16).

NEW YORK VOICES I URSZULA DUDZIAK

23 lipca o godz. 18 w Konsulacie Kultury w Gdyni zaplanowano recital Agnieszki Wilczyńskiej. W jej wykonaniu usłyszymy koncert „LaLoba. Wilcza Pełnia” składający się z 10 piosenek o kobiecie, utkanych z doświadczenia, pamięci ciała i wewnętrznego głosu. Spektakl opowiadany słowem, muzyką i śpiewem nawiązuje do bestsellerowej książki „Biegająca z wilkami” Clarissy Pinkoli Estés.

Tego samego dnia o godz. 20 w Teatrze Muzycznym w Gdyni czeka nas wielka jazzowa uczta – jedyny koncert w Polsce New York Voices z gościnnym udziałem Urszuli Dudziak.

Tylko na Energa Ladies' Jazz Festival – najważniejsza jazzowa grupa wokalna na świecie i bezsprzecznie największa polska artystka jazzowa światowego formatu: Urszula Dudziak razem na scenie – to się już nigdy nie powtórzy – podkreśla Piotr Łyszkiewicz. I dodaje: – Nasz festiwal cieszy się uznaniem wśród publiczności i estymą wykonawców, również tych zagranicznych, znanych na całym świecie. To m.in. dlatego najważniejszy wokalny zespół świata zaproponował organizatorom swój jedyny i ostatni w swej bogatej karierze koncert w Polsce: New York Voices naprawdę po raz ostatni w naszym kraju wystąpi właśnie w Gdyni.

New York Voices wspólną karierę rozpoczęli w 1987 roku. Od 1994 roku występują w tym samym składzie, w kwartecie: Kim Nazarian, Lauren Kinhan, Peter Eldridge i Darmon Meader. Zdobyli Grammy i Latin Grammy, nagrali płyty

Energa Ladies' Jazz Festival

Jazz jest kobietą

Trzydzieści koncertów w Gdyni i Wejherowie w ciągu siedmiu dni zaplanowali organizatorzy Energa Ladies' Jazz Festivalu, który rozpocznie się 20 lipca.

• 24 lipca o godz. 20 w Teatrze Muzycznym w Gdyni Stacey Kent zaprezentuje premierowe piosenki z najnowszej płyty „A Time for Love” FOT. MATERIAŁY PRASOWE

autorskie i występowali jako goście wielu wybitnych artystów. Jeszcze w 2026 roku obiecują wydać cztery kolejne, pożegnalne płyty. A gdyński koncert ma być ich ostatnim.

SONIA BOHOSIEWICZ O MARILYN MONROE

Spektakl na festiwalu muzycznym? Czemu nie! 24 lipca o godz. 18 w Konsulacie Kultury w Gdyni Sonia Bohosiewicz wystąpi w spektaklu „10 sekretów Marilyn Monroe”. Poznamy nieznane fakty z życia gwiazdy kina, piosenki z epoki i repertuaru aktorki, oraz idealnie współgrające utwory ze ścieżki filmu „Excentrycy”.

KRÓLOWA STACEY KENT

Tego samego dnia, 24 lipca o godz. 20 w Teatrze Muzycznym w Gdyni Stacey Kent zaprezentuje premierowe piosenki z jej najnowszej, tegorocznej płyty „A Time for Love”. W pierwszym z dwóch festiwalowych koncertów artystka przedstawi po raz pierwszy polskiej publiczności swoje premierowe piosenki, ale i największe przeboje z całej bogatej kariery. Zaśpiewa

autorskie kompozycje męża, Jima Tomlisona i wielkie standardy, wszystkie okraszając swym talentem i wrażliwością.

Natomiast drugi wyjątkowy koncert festiwalowej rezydentki Stacey Kent (26 lipca, g. 17, Teatr Muzyczny w Gdyni) będzie jedynym jej koncertem z orkiestrą tego lata w Polsce.

Tym razem artystka wystąpi z orkiestrą pod dyktando Szymona Morusa i przedstawi inny zestaw utworów ze swojego repertuaru. Ta jedna z najwybitniejszych amerykańskich wokalistek jazzowych, której subtelny styl, liryczna wrażliwość i mistrzowskie interpretacje przyniosły uznanie publiczności na całym świecie, zaprezentuje na drugim koncercie wybrane piosenki z albumu „I Know I Dream”, a także inne piosenki, w tym zaaranżowane na orkiestrę bossa novy znane z jej płyt.

WIECZÓR PIOSENEK PIOTRA SZCZEPANIKA

Podwieczorek 25 lipca przyniesie nam Galę Przebojów Piotra Szczepanika. O godz. 17 w Teatrze Muzycznym w Gdyni wystąpią: Monika Borzym, Anna Serafińska, Iza Kowalewska, Krystyna Stańko, Dorota Miśkiewicz, Adam Nowak

i Marek Napiórkowski Quintet featuring Henryk Miśkiewicz.

– Będzie to spektakl pełen nostalgii, elegancji i muzycznych uniesień. Usłyszymy największe hity, które od pokoleń poruszają serca, takie jak: „Goniąc kormorany”, „Nigdy więcej”, „Żółte kalendarze”, „Kochać”, „Puste koperty” czy „Zabawa podmiejska”. Zapowiada się niezapomniane połączenie klasyki polskiej piosenki z jazzową wirtuozerią, przypomnienie, a może i dla niektórych pierwsze odkrycie piosenek wielkiego artysty – mówi Maciej Farski, rzecznik Energa Ladies' Jazz Festival.

A na koniec, 25 lipca o godz. 20 w Teatrze Muzycznym w Gdyni zagra i zaśpiewa Eliane Elias – zdobywczyni czterech statuetek Grammy i kolejnych dziewięciu nominacji do tej prestiżowej nagrody. To światowego formatu pianistka, wokalistka i kompozytorka, która wydała ponad 30 albumów, wśród których są takie kamienie milowe muzyki jak płyty nagrane z Herbiem Hancockiem, Chickiem Coreą, Steps Ahead, Chucho Valdèsem, Randym Breckerem, Markiem Johnsonem.

Piotr Łyszkiewicz: – Magazyn „Jazziz” określił Eliane Elias „obywatelką świata” i „artystką poza kategoriami”. W Gdyni wystąpi ze swoim ulubionym trio w składzie: Marc Johnson – bas, Leonardo Pellegrino – gitara, Mauricio Zottarelli – perkusja, i po raz pierwszy w Polsce przedstawi swoją najnowszą płytę.

SPONSOREM ENERGA

Sponsorem tytularnym wydarzenia jest firma Energa. – Zaangażowanie Energi w sponsoring Energa Ladies' Jazz Festival wynika z przekonania, że kultura ma realną moc budowania relacji, inspirowania i integrowania ludzi. Chcemy być obecni tam, gdzie powstają wartościowe doświadczenia i gdzie emocje stają się przestrzenią do spotkań. Ten festiwal doskonale wpisuje się w takie podejście – przekonuje Magdalena Marszałkowska, dyrektorka departamentu marketingu Energa. I dodaje: – Jego wyjątkowość polega przede wszystkim na konsekwentnym promowaniu twórczości kobiet w jazzie – zarówno światowych ikon, jak i artystek rozpoczynających swoją drogę. To wydarzenie, które od ponad dwóch dekad łączy najwyższy poziom artystyczny z odwagą odkrywania nowych talentów. Konkurs Grand Prix, obecność znanych gwiazd oraz otwartość na różne muzyczne inspiracje sprawiają, że festiwal jest czymś więcej niż cyklem koncertów – jest miejscem dialogu między pokoleniami, kulturami i wrażliwościami.

Jak mówi Magdalena Marszałkowska, program tegorocznej edycji doskonale pokazuje tę różnorodność. – Szczególnego znaczenia tegoroczna edycja nabiera również dlatego, że odbywa się w roku 100-lecia Gdyni – miasta otwartego, odważnego i od początku związanego z nowoczesnością. Cieszymy się, że jako Energa możemy współtworzyć wydarzenie, które jest ważnym elementem kulturalnej tożsamości regionu i jednocześnie przyciąga do Gdyni publiczność z całej Polski oraz gości z zagranicy. ●

Szczegółowy program festiwalu oraz regulamin konkursu Energa Ladies' Jazz Festival 2026 na www.ladiesjazz.pl

REKLAMA

Gdańsk/34443919

CYKL

Kulturalne Lato

- Festiwale, które elektryzują • Spektakle, o których będzie głośno
- Sprawdź, co warto zobaczyć

Czytaj w Wyborczej Trójmiasto i na trójmiasto.wyborcza.pl

REKLAMA

Partnerem cyklu i Głównym Mecenaszem Kultury na Pomorzu jest Energa S.A.

Energa włącza kobiece brzmienia

Podaruj bliskim tydzień pełen muzycznych wzruszeń
i inspirujących spotkań. Odkryj kobiece nuty podczas
Energa Ladies' Jazz Festival i celebryj chwile,
które brzmią najpiękniej razem.
#EnergaWłączaKulturę

20-26 lipca 2026
Gdynia, Wejherowo

Odkryj, co jeszcze
włącza Energa!

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U.2026.399)

Prezydent Miasta Gdańska

informuje, iż w siedzibie Urzędu Miejskiego w Gdańsku ul. Nowe Ogrody 8/12, od dnia 10 lipca 2026 r. na okres 21 dni, wywieszone zostały wykazy nieruchomości Skarbu Państwa objętych niżej wymienionymi zarządzeniami wydanymi przez Prezydenta Miasta Gdańska w dniu 7 lipca 2026 r.

ZARZĄDZENIE Nr 1149/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA

w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości gruntowej, stanowiącej własność Skarbu Państwa, przeznaczonej do przekazania w formie darowizny na rzecz Gminy Miasta Gdańska.

ZARZĄDZENIE Nr 1150/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA

w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości gruntowej, stanowiącej własność Skarbu Państwa, przeznaczonej do przekazania w formie darowizny na rzecz Gminy Miasta Gdańska.

ZARZĄDZENIE Nr 1151/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA

w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa przeznaczonej do użyczenia.

ZARZĄDZENIE Nr 1152/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA

w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu zawierającego nieruchomości Skarbu Państwa, której termin użytkowania wieczystego ulega przedłużeniu.

ZARZĄDZENIE Nr 1153/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA

w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości, stanowiącej własność Skarbu Państwa, przeznaczonej do oddania w dzierżawę.

ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk,
tel. 58 323 63 79, e-mail: ws@gdansk.gda.pl,
www.gdansk.pl

Gdańsk/34443689

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U.2026.399)

Prezydent Miasta Gdańska

informuje, iż w siedzibie Urzędu Miejskiego w Gdańsku ul. Nowe Ogrody 8/12, od dnia 10 lipca 2026 r. na okres 21 dni, wywieszone zostały wykazy nieruchomości objętych niżej wymienionymi zarządzeniami wydanymi przez Prezydenta Miasta Gdańska w dniu 7 lipca 2026 r.

ZARZĄDZENIE Nr 1157/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA

w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości zabudowanej garażem, stanowiącej własność Gminy Miasta Gdańska, przeznaczonej do sprzedaży w trybie bezprzetargowym na rzecz najemcy garażu oraz wyrażenia zgody na ustanowienie służebności drogi koniecznej do garażu.

ZARZĄDZENIE Nr 1158/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA

w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości zabudowanej garażem, stanowiącej własność Gminy Miasta Gdańska, przeznaczonej do sprzedaży w trybie bezprzetargowym na rzecz najemcy garażu oraz wyrażenia zgody na ustanowienie służebności drogi koniecznej do garażu.

ZARZĄDZENIE Nr 1159/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA

w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości będących własnością Gminy Miasta Gdańska, stanowiących nieruchomości zabudowaną garażem oraz nieruchomości obsługującą dojazd do garażu, przeznaczonych do zbycia w trybie bezprzetargowym na rzecz najemcy garażu.

ZARZĄDZENIE Nr 1160/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA

w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu zawierającego nieruchomości będącą w udziale własnością Gminy Miasta Gdańska, przeznaczoną do sprzedaży w trybie bezprzetargowym na rzecz realizatora adaptacji.

ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk,
tel. 58 323 63 79, e-mail: ws@gdansk.gda.pl,
www.gdansk.pl

Gdańsk/34443690

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U.2026.39 9)

Prezydent Miasta Gdańska

informuje, iż w siedzibie Urzędu Miejskiego w Gdańsku ul. Nowe Ogrody 8/12, od dnia 10 lipca 2026 r. na okres 21 dni, wywieszone zostały wykazy nieruchomości objętych niżej wymienionymi zarządzeniami wydanymi przez Prezydenta Miasta Gdańska w dniu 9 lipca 2026 r.

ZARZĄDZENIE Nr 1172/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA

w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu zawierającego nieruchomości Gminy Miasta Gdańska, której termin użytkowania wieczystego ulega przedłużeniu.

ZARZĄDZENIE Nr 1173/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA

w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu zawierającego nieruchomości Gminy Miasta Gdańska, której termin użytkowania wieczystego ulega przedłużeniu.

ZARZĄDZENIE Nr 1174/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA

w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości, stanowiącej własność Gminy Miasta Gdańska przeznaczonej do użyczenia.

ZARZĄDZENIE Nr 1175/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA

w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości stanowiących własność Gminy Miasta Gdańska przeznaczonych do użyczenia.

ZARZĄDZENIE Nr 1176/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA

w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości gruntowych, stanowiących własność Gminy Miasta Gdańska, przeznaczonych do nieodpłatnego przekazania.

ZARZĄDZENIE Nr 1177/26
PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA

w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miasta Gdańska, przeznaczonej do oddania w dzierżawę.

ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk,
tel. 58 323 63 79, e-mail: ws@gdansk.gda.pl,
www.gdansk.pl

Gdańsk/34443691

Prezydent Miasta Sopotu
ul. Kościuszki 25/27
81-704 Sopot

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 399)

PREZYDENT MIASTA SOPOTU

informuje,

że w budynku Urzędu Miasta Sopotu, ul. Kościuszki 18 oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, www.bip.sopot.pl, zamieszczone zostały wykazy nieruchomości przeznaczonych do:

- I. Oddania w dzierżawę na okres 3 lat w trybie bezprzetargowym:
 - 1) część działki nr 61/12, obr. 36, ul. Jana z Kolna, pow. 176 m², KW GD1S/00004661/3;
 - 2) część działki nr 155/9, obr. 23, ul. Bohaterów Monte Cassino, pow. 4 m², KW GD1S/00000127/0;
 - 3) część działki nr 155/9, obr. 23, ul. Bohaterów Monte Cassino, pow. 4 m², KW GD1S/00000127/0;
 - 4) część działki nr 10/6, obr. 25, ul. Bohaterów Monte Cassino, pow. 4 m², KW GD1S/00001466/5;
 - 5) części działek nr 27/1, nr 27/13, obr. 17, ul. 23 Marca, pow. ca 409 m², KW GD1S/00001578/3;
 - 6) część działki nr 27/13, obr. 17, ul. 23 Marca, pow. ca 62 m², KW GD1S/00001578/3;
 - 7) działki nr 13/4, obr. 12, ul. 23 Marca, pow. 120 m², KW GD1S/00000587/2;
 - 8) część działki nr 191/1, obr. 34, ul. Okrzei, pow. ca 450 m², KW GD1S/00001368/8;
 - 9) część działki nr 240/15, 240/17, 240/18, obr. 25, ul. Bohaterów Monte Cassino, pow. ca 152 m², KW GD1S/00000095/6;
- II. Oddania w dzierżawę na czas nieoznaczony w trybie bezprzetargowym:
 - 1) części działek: nr 25/2, obr. 6, KW GD1S/00004628/0, nr 188, obr. 6, KW GD1S/00000989/0, ul. Małopolskiej i Kaszubskiej, łączna pow. ca 332 m²;
 - 2) działki nr 28/4, obr. 28, ul. Prusa, pow. 66 m², KW GD1S/00000463/7;
 - 3) działki nr 88/2, obr. 3, ul. Kaszubskiej, pow. 79 m², KW GD1S/00000376/0;
- V. Sprzedaży w drodze bezprzetargowej nieruchomości gruntowej w celu poprawy warunków zagospodarowania nieruchomości przy ul. Grunwaldzkiej 67 (działka nr 55/1) w Sopocie:
 - 1) działka nr 40/14, obr. 32, ul. Grunwaldzka 67, pow. 14 m², KW GD1S/00001424/9;

Gdańsk/34443988

Burmistrz Miasta Ustka
informuje, że:

na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Ustka, ul. Ks. Kard. St. Wyszyńskiego 3 został wywieszony na okres 21 dni

wykaz nieruchomości,
przeznaczonych do oddania
w dzierżawę:

- teren stanowiący część działki nr 363/59, położony w Ustce przy ul. Kopernika pod ogródek gastronomiczny,
- teren stanowiący część działki nr 2157/4, położony w Ustce przy ul. Portowej na poprawę funkcjonowania nieruchomości przyległej.

Gdańsk/34443911

Burmistrz Miasta Ustka
informuje, że:

na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Ustka, ul. Ks. Kard. St. Wyszyńskiego 3 został wywieszony na okres 21 dni

wykaz nieruchomości,
przeznaczonych
do oddania w dzierżawę:

- teren stanowiący działkę nr 1560/59, położony w Ustce przy ul. Westerplatte na rzecz Krajowej Izby Producentów Ryb.

Gdańsk/34443973

DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

Przetargi,
licytacje,
zamówienia
publiczne

Ogłoszenia
sądowe
i rekrutacyjne

Nekrologi,
kondolencje,
wspomnienia

KONTAKT:

kontakt_komunikaty@wyborcza.pl,
tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl,
tel. 22 555 55 55

wyborcza

ŁÓDŹ

TYGODNIK

Piątek, 17 lipca 2026 | Redaktorka prowadząca Małgorzata Szlachetka

lodz.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: lodz@wyborcza.pl

Kosma Nykiel

Władze przekonują: Łódź to oaza radości i luksusu

► 4-5

FOT. MARCIN STEPIEN / AGENCJA WYBORCZA.PL

ROZMOWA Z

**PROF. ELEONORA
BIELAWSKA-BATOROWICZ**psycholożką kliniczną i psycholożką zdrowia z
Uniwersytetu Łódzkiego**KATARZYNA STEFAŃSKA: Coraz więcej mó-
wi się o menopauzie, ale nadal jest wokół
niej mnóstwo stereotypów. Wciąż jest te-
matem tabu?****PROF. DR HAB. ELEONORA BIELAWSKA-
BATOROWICZ***: Nie ma na to prostej odpo-
wiedzi. W Polsce wciąż trudno otwarcie roz-
mawiać o kobiecej fizjologii, nie tylko o meno-
pauzie, ale także o miesiączce, ciąży, porodzie,
niepłodności czy endometriozie.Menopauza jest szczególnie trudnym tema-
tem z dwóch powodów. Po pierwsze, przypo-
mina nam o starzeniu się. Po drugie, przez la-
ta była przedstawiana jako koniec. A ja zdecy-
dowanie wolę patrzeć na nią jako na początek.**Początek czego?**– Współczesna kobieta spędza około jednej trze-
ciej życia po menopauzie. Dlatego trudno trakto-
wać go wyłącznie jako schyłek. To początek no-
wego etapu, większej dojrzałości, ale też więk-
szej wolności. Kończy się czas podporządkowa-
ny biologii i wychowywaniu dzieci. Pojawia się
przestrzeń, by bardziej pomyśleć o sobie. Reali-
zować plany, rozwijać zainteresowania, zadbać
o zdrowie. Pięćdziesięcioletnia kobieta nadal jest
osobą w pełni sił – społecznych, zawodowych
i intelektualnych. To zupełnie inna pięćdziesię-
ciolatka niż sto, a nawet dwadzieścia lat temu.**Mimo to wiele kobiet odbiera menopauzę
jak utratę.**– Bo przez lata była z nią kojarzona utrata płod-
ności, a wraz z nią młodości, atrakcyjności i ko-
biecej wartości. Nawet polski termin „przekwi-
tanie”, skądinąd okropny, sugeruje, że coś się
kończy. Tymczasem nie chodzi o przekwita-
nie życia, tylko o przejście do kolejnego etapu.
Znacznie bliższe jest mi myślenie o menopau-
zie jako o zmianie, a nie o utracie.Z perspektywy biologii menopauza jest bar-
dzo korzystnym mechanizmem. Organizm prze-
staje inwestować energię w kolejne ciąży, które
z wiekiem wiążą się z coraz większym ryzykiem,
i może wykorzystać ją inaczej. Stąd między inny-
mi obecna w teoriach ewolucyjnych tak zwana
hipoteza babci. Zakłada ona, że starsza kobie-
ta, zamiast rodzić kolejne dzieci, wspiera cór-
ki i wnuki, zwiększając szanse przetrwania ca-
łej grupy. W tym sensie menopauza nie jest po-
rażką biologii, ale jednym z jej najlepszych roz-
wiązań. Co więcej, w świecie zwierząt są rów-
nież gatunki, które względnie wcześniej kończą
rozmnażanie się, np. orki.**Wydawać by się mogło, że świadomość ko-
biet w tym temacie rośnie z roku na rok.
Tymczasem z badań Fundacji Kulczyk wy-
nika, że 70 procent Polek przed menopauzą
ocenia swoją wiedzę jako niewystarczają-
cą, a 93 procent nie potrafi poprawnie zde-
finiować samej menopauzy. Jak to możliwe?**
– Paradoksalnie nawet specjaliści często używa-
ją tego pojęcia nieprecyzyjnie. Medycznie me-
nopauza oznacza ostatnią miesiączkę, po której
przez kolejnych dwanaście miesięcy nie wystę-
puje już krwawienie. Rozpoznajemy ją więc do-
piero po czasie. Potocznie słowem „menopau-
za” określamy jednak cały okres zmian, kilka
lat przed ostatnią miesiączką i kilka lat po niej.
Dlatego trudno się dziwić, że większość kobiet
zna raczej to szersze znaczenie.**Zmiany zaczynają się wcześniej. Coraz wię-
cej mówi się o perimenopauzie, która doty-
czyć może już trzydziestokilkuletnich kobiet.
Czy można się do niej przygotować?**– Perimenopauza to okres, w którym organizm
zaczyna wysyłać sygnały, że zachodzą zmiany
hormonalne. Miesiączki stają się mniej regular-
ne, mogą zmieniać się ich intensywność i dłu-
gość. Pojawiają się pierwsze objawy, które ko-
jarzymy z menopauzą – uderzenia gorąca, za-**Uderzenia gorąca, spadek libido, bezsenność**

Rewolucja hormonalna

**– Mężczyzna kupuje tabletkę i liczy, że ona rozwiąże
wszystko. Nie rozwiąże.****• Menopauza i andropauza. To naturalne etapy życia, o których wciąż rozmawiamy
zbyt rzadko** FOT. LIUDMILA CHERNETSKAburzenia snu czy problemy z koncentracją. To
dobry moment, żeby uważniej przyjrzeć się
swojemu organizmowi i zacząć myśleć o swo-
im zdrowiu w dłuższej perspektywie.Przygotować się można, ale byłabym ostroż-
na z tworzeniem list rzeczy, które trzeba obo-
wiązkowo zrobić, bo to nie lista do odhaczenia.
Moim zdaniem najważniejsze są dwie rzeczy:
uwaga i akceptacja. Uwaga oznacza obserwo-
wanie swojego organizmu i reagowanie
na zmiany, które wcześniej się nie pojawiały.
Akceptacja – świadomość, że starzenie jest na-
turalnym procesem. Menopauza kiedyś przy-
jdzie i sama w sobie nie oznacza niczego złego.
Największe znaczenie mają sen, aktywność fi-
zyczna, odpowiednia dieta, ograniczenie używek
i czas na odpoczynek. Brzmi banalnie, ale działa.**Menopauza może być wspólnym doświad-
czeniem, wymianą przeżyć. Starsze kobiety
mogą być przewodniczkami dla młodszych,
matki dla córek.**– Ta wspólnotowość jest bardzo ważna. Bo star-
sze kobiety zawsze były źródłem wiedzy o ko-
biecym życiu. Pomagały córkom w ciąży, przy
porodzie, później przy wychowaniu dzieci. Dla-
czego nie miałyby pomagać również wtedy, gdy
córka sama zaczyna wchodzić w okres około-
menopauzalny? Tym bardziej, że widzę zmianypokoleniową. Ja nie rozmawiałam z moją ma-
mą. Nie wiem, jak przechodziła menopauzę. Być
może nie miała większych objawów, a być mo-
że po prostu o tym się wtedy nie mówiło. Za to
moja córka sama niedawno powiedziała: „Ma-
mo, musimy porozmawiać o menopauzie”. I po-
myślałam wtedy, że naprawdę coś się zmienia.**A partnerzy? Mam wrażenie, że oni też są
trochę nieobecni w tej opowieści.**– A przecież oni również przechodzą ten etap
razem z nami. Bardzo poruszyła mnie książka
Naomi Watts „Już się nie boję”. Autorka pokazu-
je, jak ogromne znaczenie miało dla niej wspar-
cie partnera. Pomyślałam wtedy, że przecież
większość naszych partnerów naprawdę chce
pomóc. Tylko często nie wie jak. Dlatego warto
mówić o tym, co się z nami dzieje. Nie oczeki-
wać, że druga osoba sama się domyśli.**Zatrzymajmy się przy tych partnerach. Męż-
czyźni przecież też się starzeją i przecho-
dzą andropauzę. Tyle że o tym się nie słyszy.**– Pamiętam, że wiele lat temu próbowałam roz-
począć badania psychologiczne dotyczące an-
dropauzy. Zadzwoniłam do lekarza zajmują-
cego się endokrynologią i usłyszałam: „Andro-
pauzy nie ma. A hormonalna terapia testoste-
ronem byłaby dla większości mężczyzn bar-
dziej szkodliwa niż pomocna”. Dzisiaj wiemy
znacznie więcej. Nawet jeśli biologicznie an-
dropauza nie jest odpowiednikiem menopau-
zy, to zmiany związane z wiekiem u mężczyzn
są faktem. Niedawno uczestniczyłam w okrą-
głym stole poświęconym andropauzie. Wszy-
scy zgodziliśmy się co do jednego: mężczyźni
również przechodzą okres zmian hormonal-
nych i psychicznych, tylko wciąż bardzo rzad-
ko się o tym mówi.**Mężczyźni mają tak samo?**– U kobiet dochodzi do definitywnego zakoń-
czenia funkcji jajników. U mężczyzn takiegomomentu nie ma. Produkcja plemników trwa
praktycznie przez całe życie. Zmienia się jed-
nak gospodarka hormonalna. Stopniowo obni-
ża się poziom testosteronu, pojawiają się zmia-
ny metaboliczne, zmienia się funkcjonowanie
organizmu. Nie jest to więc „pauza” w ścisłym
znaczeniu, ale proces, który ma bardzo kon-
kretne konsekwencje dla zdrowia i jakości ży-
cia. Ale jeśli pyta mnie pani o różnice, to więk-
szych nie widzę.**Jakie objawy widzą panowie przeżywający
andropauzę?**– Mężczyźni mogą doświadczać uderzeń gorąca
i pogorszenia nastroju. Częściej zauważają spa-
dek libido, problemy z erekcją, większe zmęcze-
nie, drażliwość, czy mniejszą satysfakcję z życia.
To uderza w coś znacznie większego niż seksu-
alność. Uderza w ich poczucie męskości. I wła-
śnie dlatego tak trudno im o tym mówić. Wy-
starczy spojrzeć na liczbę reklam preparatów
poprawiających erekcję. Skoro jest ich tyle, to
znaczy, że problem jest powszechny. Tylko roz-
wiązania szukamy bardzo często nie tam, gdzie
trzeba. Mężczyzna kupuje tabletkę i liczy, że ona
rozwiąże wszystko. Nie rozwiąże. Tak samo jak
sama hormonalna terapia nie rozwiąże wszyst-
kich problemów kobiet w okresie menopauzy.**Dlaczego?**– Bo bardzo często źródłem problemu nie jest
wyłącznie testosteron. To styl życia. Otyłość,
brak ruchu, przewlekły stres, alkohol, papiero-
sy, niewyspanie. To wszystko wpływa na gospo-
darkę hormonalną, kondycję organizmu i funk-
cjonowanie seksualne.Do tego dochodzi pracoaholizm, który ozna-
cza przewlekły stres, zmęczenie i brak czasu na
regenerację. A stres nie sprzyja ani libido, ani
sprawności seksualnej. Powstaje błędne koło.
Jeżeli mężczyzna przestaje czuć się sprawny
seksualnie, bardzo często jeszcze bardziej an-
gażuje się w pracę. Tam szuka poczucia warto-
ści i sprawczości. To zrozumiałe. Jeżeli jedna
ważna sfera życia przestaje dawać satysfakcję,
próbujemy znaleźć ją gdzie indziej.Tylko że wtedy problem zwykle jeszcze się
pogłębia.**Do kogo właściwie powinien zgłosić się
mężczyzna, który podejrzewa u siebie
andropauzę?**– Najlepiej do androloga i urologa. Dobrym wy-
borem będzie też seksuolog. Mam jednak wra-
żenie, że wielu mężczyzn w ogóle nie trafia do
gabinetu, tylko do apteki. Kupują preparat na
erekcję i liczą, że to wystarczy. A przecież pro-
blemy seksualne bywają pierwszym sygnałem
chorób układu krążenia, cukrzycy, zaburzeń
hormonalnych czy przewlekłego stresu. Nie
warto ich lekceważyć.**Doświadczenie mężczyzn może być bardziej
samotne. Kobiety ze sobą rozmawiają, mę-
czyźni niekoniecznie.**– Myślę, że właśnie tak jest. Mężczyźni trud-
no jest się przyznać, że ma problem. Często jest
w tym sam. Nie rozmawia z kolegami, nie ma
odpowiednich grup wsparcia. Najbardziej nie-
bezpieczne jest przekonanie, że z tym wszyst-
kim trzeba zostać samemu. Bo starzenie się nie
jest ani kobiece, ani męskie. Jest wspólnym do-
świadczeniem. I chyba najwyższy czas zacząć
o nim rozmawiać razem. ●***Prof. dr hab. Eleonora Bielawska-Bato-
rowicz**– psycholożka kliniczna i psycholożka
zdrowia, kieruje Zakładem Psychologii Klinicznej
i Psychopatologii Uniwersytetu Łódzkiego. Od
ponad trzech dekad zajmuje się psychologią
zdrowia reprodukcyjnego, badając psychologicz-
ne i społeczne aspekty menopauzy, andropauzy
oraz rodzicielstwa. Jest autorką i współautorką
licznych publikacji naukowych poświęconych
menopauzie i jakości życia kobiet oraz mono-
grafii „Andropauza czy kryzys wieku średniego.
Jakość życia mężczyzn 50+”. W 2025 roku
przygotowała polski przekład książki „Psycho-
logia menopauzy” Marie Percival, popularyzując
najnowszą wiedzę o tym etapie życia kobiet

**Nawet jeśli biologicznie
andropauza nie jest
odpowiednikiem menopauzy,
to zmiany związane z wiekiem
u mężczyzn są faktem**

PROF. ELEONORA BIELAWSKA-BATOROWICZ

Fundusze Europejskie

Zielona przystań nad Strugą. Rzgów zyska park z prawdziwego zdarzenia

Fundusze Europejskie
z ludzkiej perspektywy

Szum drzew, zapach zieleni i bezpieczne ścieżki, po których mieszkańcy będą mogli spacerować z przyjemnością - tak już wkrótce będą wyglądały brzegi rzeki Strugi w Rzgowie. Rusza wielka metamorfoza, która przekształci przestrzeń w tętniące życiem serce rekreacji. Wszystko dzięki inwestycji o wartości ponad sześciu milionów złotych, która właśnie wystartowała!

Zmiany, zmiany, zmiany

Każdy, kto dziś spaceruje w okolicach Strugi, widzi pozostałości dawnych lat, które już wkrótce zostaną uprzątnięte. W ich miejscu powstanie nowoczesny, edukacyjny park miejski, zaprojektowany z myślą o przyrodzie i wygodzie mieszkańców.

Pojawią się nowe ciągi pieszo-jezdne i utwardzenia terenu, które ułatwią poruszanie się rodzicom z wózkami oraz osobom z ograniczoną sprawnością ruchową. Jednym z jego elementów będzie ścieżka sensoryczna, która pozwoli najmłodszym poznawać świat przyrody wszystkimi zmysłami.

Miłośnicy aktywnego wypoczynku będą mogli korzystać ze strefy workoutu. Projekt przewiduje również budowę bieżni okólnej o długości 200 m, bieżni prostej (80 m) ze skocznią do skoku w dal, dwóch kortów tenisowych oraz boiska do piłki plażowej. Nie zabraknie miejsc do odpoczynku i integracji. Poćwiczyć będzie można nie tylko mięśnie, ale i umysł – przy stolikach do gry w szachy. Nie zapomniano także o rowerzystach. Stojaki oraz stacja naprawcza dla jednośladów będą do dyspozycji każdego miłośnika dwóch kółek.

Złap oddech w cieniu klonów i lip

Inwestycja jest także ukłonem w stronę natury, która w miastach ma coraz mniej przestrzeni. Nowe nasadzenia zmienią tutejszy mikroklimat. Wokół Strugi zaszumią klony, graby, surmie, wiśnie oraz pachnące lipy. Krajobraz uzupełnią gęste zarośla berberysów, pigwowców, dereni, śnieguliczek i róż wielokwiatowych, a także zielone przez cały rok jałowce i sosny.

Tak zaplanowany teren zapewni mieszkańcom ochronę przed upałem, a zwierzętom stworzy lepsze warunki do życia. Nowe siedliska przyciągną ptaki i pożyteczne owady, na przykład pszczoły oraz motyle.

Wsparcie, które widać gołym okiem

Projekt pokazuje, że za wielkimi liczbami stoją codzienne korzyści dla odwiedzających. Nowe zagospodarowanie brzegów Strugi sprawi, że Rzgów stanie się bardziej komfortowym miejscem do życia. To inwestycja na lata, której pozytywne efekty będą odczuwać kolejne pokolenia.

Jeśli chcesz wiedzieć, co jeszcze zmienia się w naszym regionie dzięki unijnemu wsparciu, odwiedź stronę funduszeUE.lodzkie.pl.

Zarejestruj się na: funduszeUE.lodzkie.pl

Obserwuj nasze kanały w social mediach i bądź na bieżąco z Funduszami Europejskimi dla Łódzkiego!

Fundusze Europejskie dla Łódzkiego

Kosma Nykiel o bolesnej stronie miasta

Władze przekonują, że Łódź to oaza radości i luksusu

– Łódź stała się jedną wielką agencją eventową, gdzie podstawą funkcjonowania miasta są kolejne festiwale.

ROZMOWA Z
KOSMĄ NYKIELEM
radnym niezrzeszonym

ALICJA ZBOIŃSKA: Jak to jest być radnym niezależnym w takim mieście jak Łódź?

KOSMA NYKIEL: To specyficzne zadanie, do tej pory przeważnie opozycja w Łodzi była prawicowa. A ja nie lubię latek, ale za prawicowca się nie uważam, nie jestem też członkiem żadnej partii, więc trudniej mnie zaszufladkować.

Bycie poza partią umożliwia większą swobodę działania, nie trzeba reprezentować linii partyjnej. Nie ma ograniczeń wynikających z tego, że jest się częścią koalicji rządzącej. To jest plusem, natomiast minusem to, że na siłę utrudnia się takiej osobie jakiegokolwiek działania. Ciężko jest przekonać naszą część radnych do swojego pomysłu, gdyż nie zgadzają się na to, żeby ktoś spoza ich obozu mówił, co zrobić w mieście. Liczę się z tym i znajduję własną ścieżkę działania.

Nie poparł pan absolutorium dla prezydentki Łodzi, a po sesji napisał o dramatycznym stanie transportu publicznego, zadłużeniu miasta, wysokim bezrobociu, niższym wroście wynagrodzeń. Nie znalazło się nic pozytywnego?

– Są rzeczy, z których można się cieszyć, na przykład z intensywnych remontów ulic. Jeśli jednak przyjrzymy się bliżej ofensywie remontowej, to okazuje się, że drogi są remontowane często bez większego pomysłu, nie są doświetlone przejścia dla pieszych, nie przywraca się elementów uspokojenia ruchu, które poprawiają bezpieczeństwo. Tworzy się konfliktujące ciągi pieszo-rowerowe zamiast osobnych chodników i osobnych dróg rowerowych.

Kwestii spornych jest tyle, że w obecnej sytuacji nie wyobrażam sobie głosować za

absolutorium. Otrzymałem bardzo dużo głosów wsparcia od ludzi, którzy bardzo się cieszą, że miałem odwagę tak zagłasować. To najlepszy przykład tego, że bardzo wiele mieszkańców myśli podobnie o tych sprawach.

Jakie są największe bolączki Łodzi, poza komunikacją miejską?

– Gospodarka. Brakuje jakościowych miejsc pracy, przyciągania inwestorów do miasta, dużych firm, które będą tutaj otwierały swoje biura i godnie płaciły. Uciekają nam duże inwestycje, jak Europejska Agencja Kosmiczna czy firma Foxconn, nawet Google otwiera kolejne biura w Polsce. Bez dobrej pracy, dobrych zarobków, ciężko walczyć o przetrwanie miasta. Łódź ma tańsze mieszkania, ale nie chodzi tylko o bycie miastem tanim, ale przede wszystkim takim, który oferuje dobre warunki życia. Dobra płaca jest obecnie absolutnie kluczowa w dzisiejszych czasach.

Kolejny problem to bieżące utrzymanie miasta.

Co z nim nie tak?

– Szwankuje bieżący nadzór nad miastem, które na przykład zakazało koszenia w upały, a zostałem wręcz zalany zgłoszeniami od mieszkańców, którzy dzień przed falą 40-stopniowych upałów widzieli, jak parki czy pasy wzdłuż dróg są koszone do zera. Chodzi o nadzór nad inwestycjami i standardami utrzymania zieleni. Standardy są przyjęte zarządzeniem pani prezydent, a potem nie są respektowane do momentu, aż tego naruszenia nie zgłosi mieszkaniec. To druga bardzo istotna kwestia.

Trzecia to szeroka partycypacja i włączenie nie tylko mieszkańców, ale też ekspertów. Obecnie rządząca ekipa podpira się trochę ekspertami, kiedy to wygodne, ale nie ma szerszego dialogu, realnego włączenia na co dzień ludzi, którzy naprawdę się znają na rzeczy. Mamy w Łodzi świetne uczelnie wyższe, centra badawcze, jak np. Centrum Ekohydrologii Polskiej Akademii Nauk. I warto korzystać z tego zasobu, który mamy na miejscu.

Przez lata społecznicy przychodzili do urzędu, zderzali się ze ścianą i rezygnowali. Tymczasem ten system funkcjonuje w innych miastach, nasi społecznicy bardzo często odchodzą do Krakowa, Warszawy, Poznania, gdzie kultura podejmowania decyzji jest dużo bardziej inkluzywna.

Trzeba słuchać ludzi, którzy mają różne perspektywy, poglądy, doświadczenia i to wszystko łączyć w całość. U nas każde zwrócenie uwagi, że coś jest nie tak, jest uznawane za obrazę majestatu i kwitowane stwierdzeniem, że nie kocha się Łodzi.

Bez słuchania szerokiego spektrum poglądów nie można podejmować dobrych decyzji, czego najlepszym przykładem są projekty Dżungla 360 oraz inwestycja w Lesie Łagiewnickim. W ich przypadku w ogóle nie słucha się środowiska naukowego.

W 2022 roku udzielił pan wywiadu „Wyborczej”, w którym stwierdził, że w czołówce tego, co wkurza w Łodzi, jest brak jawności podejmowania decyzji, brak jawności życia publicznego, np. jeśli chodzi o umowy. Dziś odpowiedź byłaby ta sama?

– Na pewno ten problem jest w czołówce, choć nie uważam go za kwestię strategiczną i na swój sposób egzystencjonalną, jak na przykład transport.

W przypadku kwestii związanych z Holdingiem Łódź czy inwestycją w Lesie Łagiewnickim jako radny wykorzystuję uprawnienia nadane przez ustawę o samorządzie gminnym. Próbuję docierać do dokumentów, które radnemu muszą być udostępnione, ale nie zawsze tak się dzieje. W przypadku Holdingu skierowałem sprawę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, gdyż odmówiono mi udostępnienia rejestru umów. To jest podstawowy rejestr funkcjonujący w tego typu spółce, słyszę natomiast, że są to dokumenty wewnętrzne i robocze.

Co więcej, w roku 2020 wysłałem wniosek o dostęp do informacji publicznej do Miejskiego Ogrodu Zoologicznego, czyli tej samej spółki co Holding, jeśli chodzi o numer KRS, siedzibę i systemy. Uzyskałem informację, że funkcjonuje normalny publiczny rejestr umów i można używać go w niego wgląd.

Dwa tygodnie temu byłem w Miejskim Centrum Inwestycji, chciałem zobaczyć dokumenty związane z inwestycją w Lesie Łagiewnickim. Byłem we wtorek, komisja odbywała się w czwartek, chciałem się przygotować do posiedzenia. Wolę się opierać na dokumentach źródłowych, ale żeby uzyskać wgląd w te dokumenty, musiałem czekać tydzień. Oczywiście komisja już minęła. Miejscy prawnicy nie dali mi kopii programu funkcjonalno-użytkowego.

Trzeba słuchać ludzi, którzy mają różne perspektywy, poglądy, doświadczenia i to wszystko łączyć w całość. U nas każde zwrócenie uwagi, że coś jest nie tak, jest uznawane za obrazę majestatu i kwitowane stwierdzeniem, że nie kocha się Łodzi.

Bez słuchania szerokiego spektrum poglądów nie można podejmować dobrych decyzji, czego najlepszym przykładem są projekty Dżungla 360 oraz inwestycja w Lesie Łagiewnickim. W ich przypadku w ogóle nie słucha się środowiska naukowego.

Twierdzi, że te kwestie są wyłączną domeną organu wykonawczego i sugeruje „powstrzymanie się od kierowania kolejnych pytań w tym obszarze”. Posłucha pan tej rady?

– Nie. Z całym szacunkiem, ale pan sekretarz nie będzie mi mówił co mam robić. Może mówić swoim radnym, związanym z szeroko pojętym „dworem”.

Wysłałem kolejną interpelację w tej sprawie, pytam o szczegóły przeprowadzki, również o to, czy faktycznie Urząd Miasta Łodzi ma zamiar się przeprowadzić na ul. Wólczańską. Dochodzą do mnie informacje, że na spotkaniach z Portem Polska przedstawiciele miasta pytają się Portu, czy przypadkiem nie zbuduje biurowca w Nowym Centrum Łodzi, najpewniej na terenach PKP. I czy miasto może nie mogłoby go wynająć. Czekam na odpowiedź.

O ile zostanie udzielona.

– Atmosfera ukrywania rzeczy przed radnymi jest niedopuszczalna. Wyobraźmy sobie, że przed radą nadzorczą w spółce ukrywane są jej kluczowe dokumenty. Taką radą nadzorczą wobec urzędu miasta jest rada miejska. Środowisko, które ma na ustach demokrację, konstytucję i tego typu slogany, a robi zupełnie coś innego, nie wykazuje się zbyt dużą wiarygodnością. O wielu rzeczach radni dowiadują się w ostatniej chwili, co budzi podejrzenia, czy na pewno tam są dobre intencje. Jeśli ktoś ma dobre intencje i nie boi się kontroli publicznej, to nie wrzuca tego na dzień przed.

Rada miejska przeważnie popiera projekty władz Łodzi. Nie ma pan poczucia, że wali głową w mur?

– Nie, nie mam, szczególnie że w kuluarach często słyszę głosy wsparcia, również ze strony radnych związanych z rządzącą koalicją. Wiadomo, że większość w klubie jest bardzo krucha, sytuacja róż-

• **Panorama Łodzi** FOT. TOMASZ STANCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

ni się od tego, co było w poprzedniej kadencji, gdy walec jechał i się nie zatrzymywał. Teraz ten walec ma bardzo mocno pod górkę i widzimy, że ileś rzeczy nie przechodzi tak łatwo, jak np. taryfa eventowa czy kwestia Dżungli 360.

Widzę też swoją rolę w uświadamianiu Łodzian i Łodzianek.

Z jakimi sprawami przychodzą mieszkańcy?

– To cały zakres tematów, głównie jednak są to kwestie transportowe i bieżące utrzymanie. Mówią na przykład, że wysłał maila do urzędu zapytaniem i nie dostali odpowiedzi, po czym ja ponawiam to zapytanie i dostają odpowiedź. Mój kolega przeprowadził test: w jednym mailu do centrum kontaktu z mieszkańcami podpisał się jako on, a w drugim jako ja. Interwencja radnego została wykonana od razu. Ale tak nie powinno być. To nawet nie było wysłane przez maila oficjalnego, tylko przez formularz na stronie.

A czym się różnią interwencje zgłaszane przez mieszkańca od interwencji zgłoszonej przez radnego? Nie ma takiej różnicy, myślę, że i radnym, i mieszkańcom, i urzędnikom łatwiej by się funkcjonowało, gdyby kanał komunikacji był prostszy. Mnie się marzy w Łodzi aplikacja do zgłaszania problemów, taka, jaka np. jest w Warszawie. Widać w niej status problemu, odpowiedź urzędu. W Łodzi nadal nie powstała, choć parę lat temu wygrała w budżecie obywatelskim.

Jak ocenia pan ten budżet?

– Jestem jego wielkim fanem, to jest oddanie zarządzania miastem w ręce mieszkańców w najbardziej bezpośredniej formie. To również współodpowiedzialność. Uważam, że powinna być przeznaczana na ten cel znacznie większa pula. W pierwszych edycjach można było wyremontować, i to w całkiem niezłym standardzie, całe ulice – jak 6 Sierpnia czy Traugutta. A w tym momencie środki na to nie wystarczają.

Można realizować tak naprawdę bardzo małe elementy. Na osiedlach jedną uliczkę dzieli się na 5 odcinków i co roku zgłaszany jest inny fragment, żeby zamknąć się w tym budżecie. Myślę, że ta pula powinna zostać zwiększona wielokrotnie, nawet do 200 mln zł.

Potrzebna jest też lepsza partycypacja. Łodzianie mogliby wskazywać, które ulice wymagają remontu. W tym momencie mamy przeznaczoną do remontu nawierzchnię na Alei Palki. Zupełnie nie wiem, jaka jest paląca potrzeba, która wskazuje na to, aby Aleję Palki wyremontować akurat teraz. Nawet w samej okolicy jest o wiele więcej ulic, które wymagają interwencji, jak chociażby Sporna czy Wierzbowa. I te ulice powinny mieć priorytet.

Trudno uznać, że wsłuchiwanie się w głos mieszkańców jest w Łodzi standardem.

– Jestem fanem paneli obywatelskich, uważam je za najbardziej dojrzałą formę partycypacji, gdyż mieszkańcy mogą się zapoznać z argumentami za i przeciw i argumentami różnych stron. Mając pełną wiedzę, wypracowują rekomendacje w danej dziedzinie. Kwestia paneli obywatelskich nie jest wystarczająco wykorzystana w mieście. Inna sprawa, jak wprowadza się te rekomendacje w życie.

Czy w Łodzi można się spodziewać podobnego ruchu, jak w Krakowie, gdzie odwołano prezydenta?

– Trudno powiedzieć. Na pewno referendum w Krakowie odblokowało pewne myślenie, gdyż od odwołania Jerzego Kropiwnickiego w Łodzi nie było ani jednego tak dużego udanego referendum w Polsce. Były jakieś mniejsze miasta, ale Kraków to ważne miejsce na mapie kraju. Myślę, że to referendum z jednej strony jest znakiem ostrzegawczym dla włodarzy w całej Polsce, że może powinni się trochę bardziej zacząć starać, bardziej wsłuchiwać w głosy mieszkańców. Z drugiej strony odblokowało samym mieszkańcom możliwość myślenia, że zmiana jest możliwa.

Czego Łódź potrzebuje na już?

– Przede wszystkim lepszej komunikacji miejskiej, to nie jest łatwa rzecz do zmiany, gdyż pewne nawyki i zjawiska transportowe kształtują się przez lata. Powolna jej degradacja następowała blisko 15 lat,

tego nie odwróci się w dwa lata, ale trzeba zacząć to robić. Są nowe torowiska i nowe pojazdy, ale co z tego, skoro jadą wolniej niż 15 lat temu? A tak jest, niestety.

W przypadku sprzątanía w Łodzi sprząda się system interwencyjny w większości miejsc. Oznacza to, że trzeba napisać maila, żeby coś było posprzątane. Ludzie, co do zasady, chcą żyć w czystym mieście i nie chcą za każdym razem mówić „proszę zamieść tę i tę ulicę”.

Jestem zwolennikiem systemu wrocławskiego, gdzie w umowie jest zapisane, ile razy w ciągu miesiąca czy tygodnia ma być sprzątane dane miejsce, w zależności od tego, jak intensywnie jest użytkowane. Pamiętam rozmowę z dyrektorem Wydziału Gospodarki Komunalnej. Na pytanie, jak często jest myta Stajnia Jednorożców, padła odpowiedź: „Kiedy zachodzi potrzeba”. Zastanawiam, czy jest jakaś skala szarości, gdy miasto dochodzi do wniosku, że trzeba ją umyć. To jest bardzo uznaniowe i myślę, że rodzi też pewne wątpliwości i frustracje ze strony mieszkańców. Władze przekonują, że Łódź to oaza rozkoszy, radości i luksusu. Nie wiem, czy faktycznie wierzą w swoją propagandę, czy udają, że jej nie ma. Rozumiem, że można podważać cały szereg różnego rodzaju rankingów, gdzie Łódź wypada po prostu źle, ale naprawdę trudno znaleźć takie, w których wypada dobrze.

Zacytuję pewnego radnego z obozu rządzącego, który kiedyś powiedział, że gdyby urząd miasta wkładał tyle wysiłku w transport, co w promocję, byłibyśmy zupełnie w innym miejscu, jeśli chodzi o poruszanie się po mieście. Trudno się z tym nie zgodzić, a mam wrażenie, że Łódź stała się jedną wielką agencją eventową, gdzie podstawą funkcjonowania miasta są kolejne festiwale. Co do zasady dobrze, że się odbywają, bo to na swój sposób napędza gospodarkę i sprawia, że w Łodzi się dzieje. Ale nietrudno odnieść wrażenia, że środek ciężkości leży w złym miejscu.

Rozumiem, że niektórzy, spełniając swoje marzenia, zostali organizatorami festiwali i za miejskie pieniądze ściągają sobie gwiazdy. Myślę jednak, że ważniejsze są inne kwestie do codziennego intensywnego działania, przede wszystkim transport zbiorowy, szczególnie że ten sam wiceprezydent odpowiada za transport, promocję i wszystkie festiwale. ●

Rozmawiała Alicja Zboirńska

OGŁOSZENIE PŁATNE

Łódź/34443868

Burmistrz Miasta i Gminy Parzęczew podaje do publicznej wiadomości,

że wykazy nieruchomości przeznaczonych do oddania w użyczenie i w najem zostały wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy Parzęczew, ul. Południowa 1, w terminie od dnia 07.07.2026 r. do dnia 28.07.2026 r. i opublikowane na stronie internetowej www.parzeczew.pl

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34443876

GAZETA
wyborcza

DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

Przetargi • Ogłoszenia Nekrologi

kontakt_komunikaty@wyborcza.pl
nekrologi@wyborcza.pl

Komunikaty.pl

nekrologi.wyborcza.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE

Łódź/34443873

GPB-III.7821.10.2026

AD

OBWIESZCZENIE WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Zgodnie z art. 11f ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 311), zawiadamiam, że w dniu 13 lipca 2026 roku Wojewoda Łódzki wydał decyzję Nr 1292/2026, którą uchylił w części decyzję Starosty Pabianickiego Nr 03/2026, z dnia 22 kwietnia 2026 roku, udzielając Prezydentowi Miasta Pabianic zezwolenia na realizację inwestycji drogowej polegającej na „rozbudowie drogi gminnej - ul. Północnej - etap 1 w miejscowości Pabianice” (sprostowaną postanowieniem Starosty Pabianickiego Nr 172/2026, z dnia 30 kwietnia 2026 roku) i w tym zakresie orzekł, a w pozostałej części zaskarżoną decyzję utrzymał w mocy.

Decyzja Wojewody Łódzkiego jest ostateczna w administracyjnym toku instancji.

Z treścią wydanej decyzji można zapoznać się, wyłącznie po wcześniejszym telefonicznym umówieniu wizyty (tel. 42 664 13 13) w Wydziale Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, ul. Piotrkowska 104, 90-926 Łódź.

Niniejsze obwieszczenie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od daty publicznego ogłoszenia, tj. od dnia 17 lipca 2026 roku.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Łódź/34441420

10 lat gwarancji!

www.kmmokno.pl

niemiecka technologia - polska cena!

OKNA

z PCV oraz ALU

rolety żaluzje plisy

Łódź, ul. Inflancka 52
tel. 42 659 99 77,
604 976 009

Dyrektorzy szukają nauczycieli

Tysiące wakatów przed nowy

– Lipiec to już czas, kiedy można kupić colę i popcorn i zasiąść do oglądania seansu pod nazwą „Polowanie na nauczyciela” – mówi Robert Górniak, twórca portalu Dealerzy Wiedzy.

Katarzyna Stefańska

O d marca do wczoraj odebrałem sześć telefonów z propozycją podpisania umowy. Nie rozmowy kwalifikacyjnej, ale podpisania umowy. Na ponad jeden etat. W kilku przypadkach grubo ponad jeden etat”.

„Rozmówcy proszą, błagają, obiecują dopasowanie planu, dodatki motywacyjne. Determinacja dyrektorów jest coraz większa i trudno im się dziwić”.

To wpisy z forum nauczycielskiego.

Jest lipiec, szkoły są zamknięte, uczniowie wyjechali na wakacje. Ale dla dyrektorów to początek najbardziej nerwowego okresu w roku. Z niepokojem myślą o wrześniu.

– Problem faktycznie jest i wielu dyrektorom może spędzać sen z powiek. Skończyły się czasy, że to dyrektorzy wybierają pracownika. Jest odwrotnie, to nauczyciele mają propozycje z kilku szkół – mówi Grzegorz Nawrot, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 158 w Łodzi. I dodaje: – Łódzcy dyrektorzy ratują się między sobą. Mamy grupę na Facebooku, gdzie publikujemy ogłoszenia i informujemy kolegów, że potrzebujemy danego przedmiotowca na godziny. W ten sposób sobie pomagamy i łatamy dziury.

POLOWANIE SIĘ ZACZEŁO

Czarny scenariusz to sytuacja, gdy uczniowie przez tygodnie albo miesiące nie będą mieli lekcji z jakiegoś przedmiotu z jednym nauczycielem, bo wakat będzie łatany doraźnymi zastępstwami. Podobną historię opisywaliśmy w przypadku podstawówki w Łodzi. Polonistka poszła na roczne zwolnienie z przyczyn zdrowotnych, osoba, która ją zastąpiła po jakimś czasie wzięła L4.

Alarm podnieśli rodzice uczniów. – Dzieci czwartych, piątych i szóstych klas, zamiast polskiego, mają zastępstwa z panią od w-f i plastyki. Albo siedzą na świetlicy i oglądają bajki. Przecież to nie jest byle jaki przedmiot, to język polski – mówili.

Codziennie do bazy ofert pracy trafiają setki nowych ogłoszeń. Robert Górniak, twórca portalu Dealerzy Wiedzy i wicedyrektor zespołu szkół, nazwał ten czas „polowaniem na nauczyciela”. I postanowił pokazywać jego skalę dzień po dniu.

„Żadnych więcej szczegółów. Chcę, żeby ten post wisiał jak wyrzut sumienia, je-

FOT. ELŻBIETA KRZYSZTOF

śli ktoś z ministerstwa znów będzie mówił, że nauczycieli nie brakuje” – napisał.

Na opublikowanej przez niego grafice widać coś, czego nie da się już zbyć określeniem „naturalnego ruchu kadrowego”. 1 lipca w systemie było 10 226 aktywnych ofert pracy. Tylko tego dnia pojawiło się 747 nowych ogłoszeń. Dzień później – kolejnych 822. 3 lipca – 905. 4 lipca – 1036. A 7 lipca licznik nowych ofert przekroczył już 1,1 tys.

Jeszcze bardziej wymowne są godziny publikacji. Pierwsze ogłoszenia pojawiają się już po szóstej rano, ostatnie – około godziny 22.

– Wygląda to tak, jakby część dyrektorów nie spała po nocach – mówi Górniak.

Wystarczy wejść na rządową bazę ofert pracy dla nauczycieli. W województwie łódzkim każdego dnia pojawiają się kolejne wakaty. Poszukiwani są nie tylko nauczyciele matematyki, języka polskiego czy języków obcych, ale także inni pracownicy ważni dla funkcjonowania szkoły: psychologowie, pedagodzy specjaliści, logopedzi i nauczyciele wspomagający.

Stan na 9 lipca to 849 ofert pracy.

Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 158 w Łodzi: – Brakuje polonistów i matematyków. W tym momencie mam cztery wakaty – ale już udało się znaleźć osoby do zainteresowania. Nadal szukamy nauczyciela etyki.

WYŚCIG BEZ MŁODYCH NAUCZYCIELI

To nie pierwszy raz, gdy lipiec i sierpień zamieniają się w giełdę nauczycielskich wakatów. Już jesienią ubiegłego roku Robert Górniak zwracał uwagę, że problem nie zniknął wraz z rozpoczęciem roku szkolnego.

Mówił wówczas, że gdy rok szkolny się już rozkręci, nie ma znaczenia, jak udało się załatać dziury: nadgodzinami nauczycieli, czy zatrudnieniem emerytów i studentów, pracujących za zgodą kuratorium.

Wylizował też, że nowe ogłoszenia o pracy w szkole publikowane były średnio co trzy minuty.

Tymczasem MEN chwali się statystykami. – Nauczycieli jest więcej – podała w lutym Katarzyna Lubnauer, wiceministra edukacji.

„Informuję, że w SIO [System Informacji Oświatowej] odnotowano wzrost zatrudnienia nauczycieli jednocześnie zmniejszenie liczby wakatów wykazywanych zgodnie z przepisami na stronach kuratoriów oświaty” – napisała pani Lubnauer, podpierając się statystykami porównującymi zatrudnienie na przestrzeni lat. I tak 2 września 2023 roku było 7174 wolne miejsca pracy, dwa lata później – 3877.

Patrząc tylko na to porównanie można uznać, że sytuacja została opanowana. – Przybywa, tak. Ale nie wiem, czy tych, których byśmy chcieli – mówi dziś twórca Dealerzy Wiedzy.

Prześledził zestawienia opublikowane przez MEN, a dotyczące roku 2025/2026. Wzrost zatrudnienia, owszem, odnotowano, ale tylko wśród nauczycieli emerytów.

– Swego czasu też malała liczba wakatów i ogłoszeń, dlatego że dyrektorzy dopychali nieobsadzone godziny innym nauczycielom, studentom czy emerytom. I mamy powtórkę sytuacji, znowu znalazła się grupa osób, które podtrzymują ten system, ale nie uratują go na dłuższą metę – tak rozwija swoją myśl.

I pokazuje te same dane, które zaprezentowało ministerstwo. Rok temu zarejestrowano 725 984 nauczycieli. W tym roku

– 732 857. Różnica sięga więc 7 tys. osób. To ten wzrost odnotowała minister Lubnauer. Dokładnie 0,96 procent.

Robert Górniak zwraca uwagę, że w zeszłym roku w Polsce pracowało przeszło 43 tys. nauczycielek w wieku emerytalnym, w tym ta liczba skoczyła o niemal 6 tysięcy. Dodając mężczyzn 60 plus (skok o 1,1 tys.), znajdujemy owe 7 tysięcy.

Czy naprawdę jest czym się chwalić?

– Nie ma. Ministrowi mówiły bardzo jasno, że nauczyciele wracają do szkół, że poprawiono i prestiż, i pieniądze, że teraz to już warto. Katarzyna Lubnauer teraz dość jednoznacznie deklaruje przyrost. Ale widać, w jaki sposób odnotowano ten wzrost. To osoby, które powinny iść na emeryturę, ale nie rezygnują, bo są potrzebne, a dyrektorzy proszą je, żeby jeszcze zostały – komentuje Górniak.

Nie ma się czym chwalić również dlatego, że wzrostu nie ma wśród najmłodszej grupy zawodowej – nauczycieli tuż po studiach. Gdyby był, oznaczałoby, że ludzie wchodzący na rynek zastanawiają się nad tym, że jest szansa pokoleniowej wymiany. Tymczasem w grupie poniżej 30. roku życia, liczby się nie zmieniają. Młodzi do zawodu się nie garną. Widać za to niepokojący odpływ w przedziale wiekowym 31-40. Ubyło niemal 4 tys. nauczycielek i 1,4 tys. nauczycieli.

Górniak: – Zainteresowanie studiami nauczycielskimi jest nieszczerne. Ci nauczyciele, którzy dochodzą do zawodu, to zwykle osoby po innych studiach, które dorabiają sobie uprawnienia nauczycielskie. Nauczycieli po klastycznych studiach nauczycielskich nie ma zbyt wielu. A w grupie po 30. roku życia – odchodzą.

– To moment, kiedy mogli przekonać się, jak wygląda praca w zawodzie i nie są

Łódzkie restauracje

Tak dziś smakuje Polska

Zupa rakowa, pierożki z gęsiną, a może przenoszący do dzieciństwa kogel-mogel? Te restauracje udowadniają, że polska kuchnia w Łodzi przeżywa renesans. W wydaniu fine dinnig i bardziej swojskim.

Katarzyna Stefańska

Jeszcze kilkanaście lat temu restauracja z polską kuchnią kojarzyła się przede wszystkim z ciężkimi obiadami, haftowanymi serwetami i kartą, która od lat wyglądała tak samo. Schabowy, żurek, pierogi, golonka. Bez ryzyka, ale też bez większych emocji.

Dziś coraz więcej szefów kuchni wraca do polskiej tradycji zupełnie inaczej. Szukają zapomnianych receptur, odtwarzają regionalne potrawy, sięgają po produkty od lokalnych dostawców i korzystają z nowoczesnych technik, nie próbując jednak udawać kuchni francuskiej czy skandynawskiej. Efekt? Polska kuchnia przestała być muzealnym eksponatem. Stała się współczesna.

Łódź nie ma jeszcze restauracji z gwiazdką Michelin (choć ma kilka wyróżnień), ale są tu miejsca, które z powodzeniem mogłyby znaleźć się na trasie kulinarnych podróży. Łączy je jedno: szacunek do produktu i przekonanie, że najlepsze dania nie potrzebują egzotycznych składników. Wybraliśmy cztery, które konsekwentnie utrzymują wysoki poziom, zbierają świetne recenzje i pokazują, jak różnie można dziś interpretować kulinarnie dziedzictwo.

PRZY KOMINIE

Monopolis to dziś jedna z najciekawszych gastronomicznych miejscówek w Łodzi. Dawna fabryka spirytusu zamieniła się w miejsce spotkań, kultury i dobrego jedzenia. Właśnie tutaj działa Przy Kominie – restauracja, która od początku postawiła sobie ambitny cel: pokazać, że polska kuchnia może być elegancka, lekka i współczesna.

Kartę otwierają klasyki przygotowane z niezwykłą precyzją. Datar z jelenia nie nie potrzebuje egzotycznych dodatków, by przyciągać uwagę. By być daniem kompletnym, potrzebuje kurek i kaszy. Podobnie jest z pierożkami z gęsiną. Nadzienie z długo duszonego mięsa zamknięto w cienkim cieście, a zamiast ciężkiego sosu pojawia się esencjonalny wywar z pieczonej gęsi, wędzony twaróg i ziołowy olej. To danie niezwykle aromatyczne, ale jednocześnie zaskakująco lekkie. Gęsiną, od wieków obecna w polskiej kuchni, odzyskuje tu należne jej miejsce.

W daniach głównych restauracja wyraźnie pokazuje swoją filozofię. Zamiast rozbudowanego menu, proponuje krótszą kartę opartą na sezonowości. Są policzki wołowe duszone przez wiele godzin w towarzystwie ziemniaczano-twarogowego krokietu i puree z marchwi. Jeśli ryby, to pstrąg z lokalnej hodowli Zielenica, podawany z przypalonym porem, chrupiącymi wa-

• Restauracja Acanti FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

rywami korzeniowymi, gratinem ziemniaczanym oraz maślanym sosem z kaparami. Podają tu pierś z kaczki i biodrówkę jagnięcą, a także niespotykaną nigdzie indziej maczanek. To zapomniana kuzynka burgera, która wywodzi się z kuchni galicyjskiej i krakowskiej, gdzie przez dziesięciolecia była popularnym ulicznym jedzeniem. W Przy Kominie zyskuje jednak restauracyjne oblicze, ale nadal to comfort food – pajda chleba własnego wypieku, szarpana wieprzowina i mięso z jelenia, domowy majonez i pikle.

Restauracja dużą wagę przykłada również do deserów oraz kawy. Zjemy tu miodownik, jedno z najbardziej tradycyjnych polskich ciast. A dla osób, które chcą smakiem przenieść się do swojskości i dzieciństwa – kogel-mogel. Ale we współczesnej formie, z sezonowymi owocami, maślaną kruszonką i lodami waniliowymi.

Goście najczęściej zwracają uwagę na trzy elementy: wysoki poziom obsługi, spokojną atmosferę i konsekwencję. To jedna z tych restauracji, do których wraca się nie dla jednego popisowego dania, ale dla całego doświadczenia. Ocena 4,7 w Google przy kilkuset recenzjach nie bierze się z przypadku.

PIWNICA ŁÓDZKA

Gdyby wskazać restaurację, która zrobiła największe wrażenie na kulinarnym dziedzictwie regionu łódzkiego, wielu gastronomów bez wahania wymieniliby Piwnicę Łódzką. To miejsce od lat udowadnia, że kuchnia regionalna nie musi być folklorystyczną ciekawostką. I w zestawieniach „Wyborczej” już występowała, bo od lat trzyma poziom.

Szef kuchni Sebastian Spychała od dawna odtwarza przepisy, które niemal zniknęły z domowych stołów. Dzięki temu do menu wróciły zalewajka, prażoki, czernina, knedle czy tradycyjne receptury wykorzystujące produkty charakterystyczne dla centralnej Polski. Jednym z obowiązkowych punktów wizyty jest łódzka zalewajka – gęsta, aromatyczna, przygotowywana według regionalnej receptury. Obok niej znajdziemy barszcz z gęsiami uszkami czy kol-

duny podawane w intensywnym rosole z kaczki i wołowiny.

Prawdziwa siła restauracji objawia się jednak w daniach głównych. Konfitowane udo kaczki podawane z babką ziemniaczaną i mussem z moreli pokazuje, że klasyka nie potrzebuje rewolucji, tylko dobrego wykonania. Podobnie pieczone żeberko w ciemnym sosie ze śliwką i prażkiem faszerowanym kiszoną kapustą – danie mocno zakorzenione w lokalnej tradycji, ale podane z restauracyjną precyzją.

Duże wrażenie robią również knedle ze śliwkami podawane z wolno duszoną wołowiną. To przykład, jak z prostego produktu można stworzyć danie o finezyjnej strukturze i głębokim smaku. Na deser warto zostawić miejsce na baskijski sernik z wiśniową konfiturą albo lody śmietankowe z olejem z pestek dyni i prażonymi migdałami – kolejny ukłon w stronę lokalnych produktów.

Piwnica Łódzka nie bez powodu zdobywała nagrody Restaurant Week i wyróżnienia za promowanie kuchni regionu.

U MILSCHA

Niepozorna willa przy ul. Łkowej skrywa jedną z najbardziej oryginalnych restauracji w mieście. Nie chodzi tylko o zabytkowe wnętrza, skrzypiące parkiety czy ogród ukryty przed miejskim zgiełkiem. Największym atutem tego miejsca jest konsekwencja. U Milscha nie goni za kulinarnymi trendami. Zamiast tego od lat rozwija własną ideę „kuchni niespiesznej” – opartej na dawnych recepturach i wielokulturowym dziedzictwie Łodzi.

Już pierwsze strony menu pokazują, że nie jest to karta pisana pod współczesne mody. Obok tataru z udźca wołowego z żółtkiem, ogórkiem, cebulą i grzybkami znajdziemy pasztet z królika, przygotowywany według własnej receptury i podawany z sosem tatarskim. Jest świeży śledź z lekkiej solanki z piklowaną czerwoną cebulą, cienko krojony półgęsek wędzony po litewsku z własnej wędzarni czy klasyczne vitello tonato, przypominające o wpływach kuchni europejskiej na łódzkie stoły przełomu XIX i XX wieku.

Szczególnie ciekawie prezentują się zupy. Zamiast bezpiecznych klasyków restauracja proponuje staropolską rakową na ciętym bulionie, podawaną z grzanką i masłem rakowym. Obok niej pojawiają się flaki zapiekane z ciętym pulpetem i parmezanem, barszcz ukraiński z czosnkowym pampuszkiem, czy trady-

cyjny rosół gotowany na trzech rodzajach mięsa. To karta, która nie boi się receptur niemal zapomnianych.

Miłośnicy dzicyzny i delikatniejszych mięs zwrócą uwagę na pieczeń jagnięcą z warzywami korzeniowymi i własnym sosem pieczeniowym oraz królika pieczonego w maśle i ziołach, serwowanego na kremowym risotto z szafranowym sosem. Kaczkę podaje się tu z z pomarańczowym sosem i aksamitnym purée, a ozór wołowy w sosie chrzanowym. To jedno z tych dań, które niemal zniknęły z restauracyjnych kart, choć przez dziesięciolecia należały do kanonu polskiej kuchni.

ACANTI

Jeszcze pół roku temu niewiele osób słyszało o tej restauracji. Dziś mówi o niej głośno, a wszystko za sprawą przewodników kulinarnych – Michelin i Gault Millau. Acanti, mieszcząca się w odrestaurowanej kamienicy Aparthotelu T12 przy ul. Traugutta, w zaledwie kilka miesięcy otrzymała tytuł najlepszej łódzkiej restauracji. Nie przez efektowny marketing, ale dzięki kuchni, która od początku miała jasno określoną tożsamość. Choć nazwa może sugerować włoskie inspiracje, Michelin trafnie zauważa, że Acanti to przede wszystkim nowoczesna kuchnia polska z wpływami europejskimi.

W tym roku restauracja otrzymała Bib Gourmand przewodnika Michelin – wyróżnienie przyznawane lokalom oferującym wyjątkowo wysoką jakość w relacji do ceny. Acanti znalazła się w gronie zaledwie kilkudziesięciu restauracji w Polsce z tym tytułem. Równocześnie zdobyła dwie czapki Gault&Millau 2026, potwierdzając, że należy dziś do najciekawszych adresów na kulinarnym mapie kraju.

Szef kuchni Maciej Paszek nie boi się odważnych zestawień. Tatar z polskiej połudwicy wołowej łączy z dojrzewającą słoniną lardo, truflą, serem Groser i piklami, a pierożki z królikiem podaje z zielonymi szparagami, smardzami, mangoldem i agrestem. Z kolei przegrzebki zestawia z pianką selerową, bobem, groszkiem, pyłkiem pszczelim i chrupiącym wontonem, udowadniając, że klasyczne składniki mogą tworzyć zaskakująco lekkie i nowoczesne kompozycje.

Równie ciekawie prezentują się dania główne. W menu znajdziemy sezonowany szaszłyk z rostbefu wołowego ze szparagami, kasztanami, młodymi ziemniakami i demi-glace, filet z kaczki podawany z jeżynami, burakiem w róży, bobem i kopytkami czy mielonego z jelenia, któremu towarzyszą kurki, puree ziemniaczane, mizeria oraz demi-glace aromatyzowany palonym sianem. Nawet pozornie proste desery pozostają wierne tej filozofii – zamiast klasycznych ciast pojawiają się autorskie praliny o smakach kokos-malina, prosecco-truskawka i morela-mięta, mrożone crème brûlée z truskawkami i bazylią czy intensywne ciasto czekoladowe z lodami chałwowo-czekoladowymi. To kuchnia efektowna, ale nie efekciarska – oparta na precyzji, sezonowości i wyraźnym pomysłem na każdy talerz.

To właśnie dlatego w tak krótkim czasie restauracja zdobyła uznanie inspektorów Michelin i Gault&Millau. Nie dlatego, że jest najbardziej efektowna czy najdroższa. Dlatego, że konsekwentnie realizuje własną wizję współczesnej polskiej kuchni – odważnej, ale zakorzenionej w tradycji. I dziś bez wątpienia należy do grona miejsc wyznaczających kierunek rozwoju łódzkiej gastronomii. ●

Polska kuchnia przestała być muzealnym eksponatem. Stała się współczesna

Chciał wejść do przedszkola i zabić dzieci

Co napisał w manifestcie

Marcin G. planował zginąć z rąk policjantów. Kupił maczetę. W napisanym po angielsku manifestcie wracał do samotności, frustracji i poczucia krzywdy z czasów studiów na UAM.

Piotr Żytnicki

Jest poniedziałek 6 lipca. Po południu na portalu Wykop pojawia się krótki wpis. Jego autor zapowiada, że zabije dzieci w jednym z poznańskich przedszkoli i użyje do tego maczety. Dołącza ankietę, w której internauci mogą wskazać, które z trzech przedszkoli na Jeźyczach powinno stać się celem ataku.

Moderator szybko usuwa wpis. Jedna z osób wykonuje jednak zrzut ekranu. Przesła go do Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości.

Policjanci nie lekceważą zgłoszenia, ale też nie wpadają w panikę. Jest popołudnie, przedszkola są zamknięte. Internetowa ankieta wygląda jak makabryczna prowokacja.

Polski trop

Po dwóch godzinach wszystko się zmienia. Do poznańskiego zarządu CBZC trafia drugi sygnał, tym razem od zagranicznych służb. Dotyczy wpisu opublikowanego w portalu Reddit.

Autor opisuje po angielsku plan zabijania przypadkowych osób w parku. Potem chce sprowokować policjantów do użycia broni i zginąć od ich kul.

We wpisie nie ma nazwy miasta ani kraju, ale pojawia się nazwisko Mariusza Trynkiewicza, który pod koniec PRL zamordował w Polsce kilku chłopców. To dlatego informacja trafiła do polskiej policji.

– Od razu połączyliśmy ten sygnał z wpisem o planowanym zabójstwie w przedszkolu – mówi oficer operacyjny z poznańskiego zarządu CBZC.

To jednak nie wzmianka o Trynkiewiczu sprawia, że policjanci zaczynają traktować zagrożenie wyjątkowo poważnie. Wpis na Reddicie przypomina manifesty, które publikowali sprawcy masowych zabójstw w innych krajach. Autor opisuje samotność, frustrację i niepowodzenia. Twierdzi, że podczas studiów był ofiarą przemocy ze strony rówieśników. Uważa, że nie otrzymał pomocy ani od innych studentów, ani od władz uczelni. Pisz o własnej agresji i wybuchach furii. O tym, że wydaje duże pieniądze na elektronikę i sprzęt AGD, który niszczy podczas napadów złości.

Zapowiada też, że będzie zabijał, aby inni poczuli ból, którego sam doświadczał.

Dla policjantów to już nie jest internetowa fantazja.

– Analiza wskazywała, że mamy do czynienia z manifestem przyszłego zabójcy i samo-

FOT. PAP/DAREK DELMANOWICZ

bójcy – mówi oficer CBZC. – Manifest sprawiał wrażenie przemyślanego. Nie wyglądał, jakby został napisany pod wpływem emocji – dodaje.

CBZC ściga się z czasem

Policjanci dochodzą do wniosku, że jeśli szybko nie odnajdą autora, spróbuje zrealizować swój plan. Uruchamiają procedury przewidziane dla sytuacji zagrożenia zdrowia i życia. Specjalny tryb pozwala na błyskawiczną wymianę informacji z operatorami telekomunikacyjnymi.

Działają równolegle na dwóch frontach. Zespół informatyków analizuje cyfrowe ślady pozostawione przez autora manifestu. W terenie trwa praca operacyjna – funkcjonariusze wykluaczają kolejne osoby z grona podejrzanych i próbują ustalić miejsce pobytu sprawcy.

– Braliśmy pod uwagę, że jeśli nie zatrzymamy go do rana, trzeba będzie wysłać patrole do ochrony przedszkoli albo nawet je zamknąć – mówi oficer CBZC.

Wczesnym wieczorem pojawia się mocny trop. Analiza danych wskazuje, że autorem obu wpisów jest Marcin G. Ma 29 lat. Ukończył informatykę na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu. Pracuje jako programista. Dobrze zarabia. Nie był wcześniej karany. Wynajmuje mieszkanie w kamienicy przy ul. Kraszewskiego na Jeźyczach. W tej samej dzielnicy znajdują się przedszkola wskazane we wpisie na Wykopie.

Policjanci nadal zachowują ostrożność. Biorą pod uwagę możliwość, że ktoś mógł celowo się pod niego podszyć, np. włamując się do jego routera. Żeby to sprawdzić, muszą wejść do mieszkania.

Analiza wskazywała, że mamy do czynienia z manifestem przyszłego zabójcy i samobójcy

OFICER CBZC

W kamienicy robią szybkie rozpoznanie. Sprawdzają możliwe drogi ucieczki. Podchodzą pod drzwi. Nie wyważają ich. Pukają.

Otwiera młody mężczyzna. Wygląda na zaskoczonego.

Policjanci od razu zwracają uwagę na jeden szczegół. W pokoju, na widoku, leży maczeta.

– W tym momencie wiedzieliśmy już, że to właściwy adres – wspomina oficer uczestniczący w akcji.

Od opublikowania pierwszego wpisu do zatrzymania podejrzanego mija pięć godzin.

Przygotowanie do zabójstwa

Śledczy ustalają, że Marcin G. kupił maczetę na Allegro jeszcze w maju. Podczas przesłuchania mężczyzna twierdzi, że nie zamierzał nikogo skrzywdzić i chciał jedynie zwrócić na siebie uwagę. Prokuratura w to nie wierzy.

– Kupił maczetę w celu zabójstwa nieokreślonej liczby osób: dzieci i dorosłych – mówi rzecznik Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Łukasz Wawrzyniak.

Mężczyzna dostaje zarzut przygotowania do zabójstwa. Grozi za to do 15 lat więzienia.

Na wniosek śledczych sąd zamyka go w areszcie. Uznaje, że zgromadzone dowody wskazu-

ją na wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa.

Zdaniem policjantów o wyjątkowości tej sprawy zdecydowało kilka elementów występujących jednocześnie. Autor manifestu nie tylko groził. Opisał motyw, wskazał potencjalne ofiary i przedstawił scenariusz własnej śmierci. Miał też narzędzie, którego – według śledczych – zamierzał użyć.

– To odróżnia tę sprawę od większości internetowych gróźb, które nie są realizowane – mówi oficer.

Działania 29-latka wpisują się w schemat opisywany przez badaczy masowych zabójstw. Część sprawców przed atakiem ujawniała swoje zamiary i publikowała manifesty wyjaśniające własne motywacje. Marcin G. próbował zrobić to samo. Tłumaczył, dlaczego czuje się nieszczęśliwy i skrzywdzony. Dlaczego chce zabić i dlaczego sam chce umrzeć.

W tej opowieści występuje jednocześnie jako ofiara, oskarżyciel i wykonawca kary.

Z relacji policjantów wylania się obraz samotnego mężczyzny, który ma poważne problemy z nawiązywaniem i utrzymywaniem relacji. Jest przekonany, że przez lata był krzywdzony i lekceważony.

Centralnym motywem manifestu jest rzekoma przemoc ze strony innych studentów. Zapytaliśmy UAM, czy Marcin G. zgłaszał władzom uczelni prześladowanie lub przemoc oraz jaką była reakcja uczelni.

Rzeczniczka UAM Małgorzata Rybczyńska odmawia odpowiedzi. Powołuje się na „obowiązek ochrony prywatności i danych osobowych”.

Pisze o Trynkiewiczu

Policjant, który czytał i analizował manifest, podkreśla, że nie był zbudowany wokół ideologii czy polityki. Jego osią było poczucie krzywdy.

Szczególnie istotny wydaje się fragment dotyczący Mariusza Trynkiewicza. Marcin G. nie zachwyca się jego zbrodniami i nie deklaruje chęci ich naśladowania. Zazdrości mu natomiast uwagi i zainteresowania, jakie budził. Pisz, że nawet taki przestępca dostawał w więzieniu listy od kobiet, a później zawarł związek małżeński.

W ten sposób porównuje własne życie do życia jednego z najbardziej nienawidzonych przestępców w historii Polski.

Śledczy zabezpieczyli komputer i telefon G. Chcą szukać kolejnych dowodów na planowanie zbrodni. Na razie nie wiedzą, czy obserwował przedszkola, o których pisał.

Będą musieli też odpowiedzieć na najważniejsze pytanie – czy był poczytalny, czyli czy wiedział, co robi, i był w stanie kierować swoim zachowaniem.

– Na tym etapie kwestia poczytalności nie była istotna – podkreśla prokurator Wawrzyniak. – Najważniejsze było zapobiec zagrożeniu.

Policjanci z CBZC są przekonani, że gdyby przegrali wyścig z czasem, doszłoby do tragedii. ●

Modernizacja PRL-owskich bloków

Pierwszy taki konkurs w Polsce

Jury nagrodziło trzy prace, ale pomysłów do wykorzystania przez spółdzielnie w całym kraju jest znacznie więcej. Sięgnięcie po te projekty może zupełnie odmienić osiedla z wielkiej płyty i zachęcić wiele osób do zamieszkania w blokach wybudowanych w latach 70. i 80. XX w.

Maria Bielicka

Konkurs skierowany był do architektów i projektantów z całej Polski. Uczestnicy mieli opracować modelowe koncepcje rewitalizacji części wspólnych budynków z wielkiej płyty z uwzględnieniem poprawy dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, seniorów i rodzin z małymi dziećmi.

Do konkursu zaproszono 105 zespołów projektowych, nadeszło 50 prac, z których 49 podlegało ocenie sądu konkursowego. Były to prace zarówno studentów, jak i działających już pracowni architektonicznych.

Pierwszą nagrodę w wysokości 20 tys. zł dostała Dominika Bednarek za pomysły zmodernizowania takich bloków, jakie są m.in. na poznańskim os. Kopernika.

„Projektanci dobrze zidentyfikowali największą barierę budynku – brak dostępu do windy z poziomu chodnika (konieczność pokonania ośmiu stopni). Zastosowanie windy dwustronnej to decyzja kluczowa. Rozwiązuje ona fundamentalny problem komunikacyjny, dając realny dostęp do mieszkań osobom z niepełnosprawnościami, seniorom i rodzinom” – czytamy w opinii sądu konkursowego. Według jurorów „zapropozowane działania w strefach wspólnych (korytarze, schody) opierają się na powtarzalnych, racjonalnych finansowo schematach”. Dzięki temu koncepcja ta nie jest tylko teoretyczną wizją, ale gotowym „przepisem na modernizację” dla każdej wspólnoty mieszkaniowej czy spółdzielni.

Jury chwali też „subtelne uczłowieczenie i udomowienie” bloku: „Prostym zabiegiem, jakim jest długa ławka przed wejściem połączona z wypełnioną zielenią donicą, autorzy sprawiają, że każde wejście do klatki schodowej zyskuje nową, trochę swojską i domową jakość”.

Drugą nagrodę i 15 tys. zł jury przyznało Gabrieli Majdańskiej, Łukaszowi Królowi, Błażejowi Krakowskiemu i Przemysławowi Siomie za pomysł na modernizację tego samego typu bloków.

Nagroda została przyznana „za konsekwentne rozwiązania technologiczne, funkcjonalne i estetyczne. W odróżnieniu od in-

nych prac, nie tylko zlikwidowano barierę dostępu do półpiętra poprzez zastosowanie kabiny dwustronnej, ale – bez daleko idących ingerencji w konstrukcję budynku – zaprojektowano przebudowę szybu dźwigu osobowego (...). Przyjęte rozwiązanie zapewnia komfortowy dostęp z poziomu ulicy na każdą kondygnację mieszkalną”. Sąd podkreśla też, że autorzy projektu przedstawili konkretne rozwiązania, które „są realne do wdrożenia pod względem technologicznym i zgodne z obowiązującymi przepisami”.

Jurorzy chwalą też konstrukcję stalową z przesłonami, wychodzącą ponad dach, która „w rytmiczny sposób różnicuje monumentalną bryłę budynku mieszkalnego umożliwiając także aktywizację dachów na potrzeby przestrzeni wspólnych. Z kolei zastosowanie elewacyjnych paneli fotowoltaicznych uzupełnia katalog rozwiązań na rzecz poprawy efektywności energetycznej, dając możliwość redukcji kosztów eksploatacyjnych części wspólnych”.

Trzecią nagrodę i 10 tys. zł dostali Dymitr Ignatiuk i Moritz Lehner za propozycję dla bloków czterokondygnacyjnych.

„Rozwiązania projektowe zawarte w pracy zostały nagrodzone za racjonalność, subtelność oraz minimalizm środków wyrazu” – piszą jurorzy. I dodają: „Główny cel projektu, polegający na zapewnieniu dostępności budynku dla osób z niepełnosprawnościami, zrealizowano przy najmniejszej ingerencji w istniejącą bryłę budynku. Dobudowanie zewnętrznego szybu dźwiguowego przed klatką schodową – uprzednio przebudowaną z układu dwubiegowego na jednobiegowy – skutecznie zapewnia obsługę komunikacyjną poziomów mieszkalnych”.

Nagrodzone prace to nie te najbardziej efektowne, ale te, które proponują zmiany, szanując jednocześnie charakter Wielkiej Płyty, bez jej zbędnego upiększania

BARTŁOMIEJ BAJON
przewodniczący jury

• **Propozycja przebudowy bloków na os. Kopernika. Pierwsza nagroda w konkursie SARP** FOT. SARP

Dodatkowo sąd konkursowy zdecydował także o przyznaniu trzech wyróżnień.

MILIONY LUDZI UWIĘZIONYCH W MIESZKANIACH

W blokach z wielkiej płyty mieszka dziś w Polsce około 12 mln osób. Znakomita większość nie dojedzie windą z poziomu ulicy do mieszkania. „Každy radzi sobie z niedogodnościami, jak umie.”

Kiedy Agnieszka, mieszkanka 4-kondygnacyjnego bloku na poznańskich Ratajach, złamała nogę i chciała pojechać do lekarza, siadała na podłodze na klatce i zsuwała się schodek po schodku na siedząco, by z czwartego piętra dostać się na parter. „Gdy wracała do domu, siadała na schodku i podciągała się na rękach.” Wejście z parteru na czwarte piętro zajmowało jej pół godziny, więc przez trzy miesiące praktycznie nie ruszała się z domu. Wyjątkiem były wizyty u lekarza.

Na innym z ratajskich osiedli seniorzy postarali się, by spółdzielnia zamontowała im „krzeselka wytchnieniowe”, które pomagają odzyskać siły podczas wędrowki na wyższe piętra. Z kolei na Winogradach mieszkańcy sami postawili sobie krzeselka na półpiętrach.

Wielkie problemy mają osoby z niepełnosprawnościami, które mieszkają w blokach bez wind. Mieszkańcy parterów czasem instalują sobie platformy na schody do balkonów. Gorzej mają ci, którzy zajmują lokale na wyższych kondygnacjach – niektórzy starają się o zgodę wspólnoty mieszkaniowej na założenie krzesełek jeżdżących na poręczy, ale nie zawsze skutecznie. Realia są więc takie, że wiele osób z mieszkań po prostu nie wychodzi.

Konkurs „Budynki z wielkiej płyty na nowo – rewitalizacja części wspólnych z poprawą dostępności” był odpowiedzią na potrzeby zgłaszane przez spółdzielnie mieszkaniowe. Chodziło o poszukanie możliwych do zastosowania rozwiązań dla trzech, bardzo popularnych w Polsce, typów budynków z wielkiej płyty. Ich przykładem były bloki na poznańskich osiedlach: przy ul. Galileusza 2, na os. Kopernika na Orla Bia-

lego 6 i na os. Chrobrego 12. Ten pierwszy ma 12 pięter, a drugi – 11 pięter i w obu są windy, ale żeby się do nich dostać, też trzeba wejść po schodach. Blok na Chrobrego jest czterokondygnacyjny i windy nie ma.

Magdalena Wypusz, sekretarz konkursu z poznańskiego oddziału SARP, podkreśla, że to pierwszy w Polsce konkurs projektowy, którego celem jest wyznaczenie i opracowanie standardów rewitalizacji przestrzeni wspólnych w budynkach z wielkiej płyty. Organizatorom zależało na znalezieniu rozwiązań dotyczących klatek schodowych, które nie spełniają już podstawowych standardów użytkowych i technicznych, bo są ciasne i wyposażone w schody, co uniemożliwia poruszanie się z wózkiem lub np. z rowerem. Często brakuje tu też odpowiedniego oświetlenia i oznakowania.

ROZWIĄZANIA Z SZACUNKIEM DLA WIELKIEJ PŁYTY

– Nagrodzone prace to nie te najbardziej efektowne, ale te, które proponują zmiany, szanując jednocześnie charakter Wielkiej Płyty, bez jej zbędnego upiększania. Są to więc rozwiązania angażujące stosunkowo niewielkie pieniądze, bo też spółdzielnie wielkich funduszy nie mają, a zależało nam na tym, by konkursowe propozycje mogły być faktycznie wykorzystane. Te prace skupiają się przede wszystkim na strefie wejściowej – chodzi o to, by stworzyć z niej namiastkę wejścia do domu w miejsce bram anonimowych, często takich samych na całym osiedlu – mówi przewodniczący jury, Bartłomiej Bajon z pracowni PLArchitekti.

Bajon chwali też organizatorów konkursu za to, że zauważyli problem milionów ludzi uwięzionych we własnych mieszkaniach i spróbowali mu zaradzić, szukając rozwiązań w konkursie architektonicznym. A organizatorami konkursu był Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa Oddział w Poznaniu, Stowarzyszenie Architektów Polskich Oddział Poznań, Wydział Architektury Politechniki Poznańskiej oraz Towarzystwo Miłośników Miasta Poznania im. Cyryla Ratajskiego.

Prace konkursowe mają stać się zbiorem rozwiązań architektonicznych oraz funkcjonalnych dla rewitalizacji stref wejściowych oraz części wspólnych w budynkach z wiel-

• **Propozycja dla os. Kopernika i II nagroda w konkursie** FOT. SARP

• **Propozycja dla bloków na os. Chrobrego i trzecie miejsce w konkursie SARP** FOT. SARP

kiej płyty. Zostaną zebrane w katalogu, z którego będą mogły korzystać spółdzielnie, podpisując uprzednio umowy z architektami. – Ważne jest też to, że wszystkie rozwiązania są możliwe do wykorzystania z technicznego punktu widzenia i uwzględniają obowiązujące przepisy przeciwpożarowe. Takie zresztą były wymogi konkursu – podkreśla Krzysztof Girus z zarządu Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa.

ZBIERANIE DOŚWIADCZEŃ

W Poznaniu próbką takich zmian była rewitalizacja trzech wysokich budynków z wielkiej płyty na osiedlu Chrobrego, które należą do Poznańskiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Koncepcję nagrodzono Bryłą roku 2014. Zadanie polegało na termomodernizacji, poprawie estetyki i poprawie dostępności.

Podczas planowania przebudowy, architekci z pracowni Ultra Architects odwołali się do charakterystycznych płytek ceramicznych, z których pierwotnie była wykonana okładzina wieżowców, zakryta później styropianem. Płytki pojawiły się we wznoszących się wieżach z numeracją i adresem budynku, a także na osłonach balkonów. Ostateczny wzór balkonów powstał z udziałem mieszkańców, bo wybierali oni (drogą losowania) układ mozaiki na płytach balkonowych. – W jednym z wieżowców powstała też winda z poziomu zero na poziom podwyższonego parteru, czyli do miejsca, gdzie winda już była. Wspólnoty mieszkaniowe w kolejnych dwóch wieżowcach wind już nie chciały w obawie przed kosztami eksploatacji, więc tam powstały długie pochylne – mówi Marcin Kościuch z Ultra Architects. – Potem podobne pochylne powstały też przy innych blokach na Piątkowie.

Dziesięć lat później, w ramach konkursu Tubądzin Design Award, powstała koncepcja unowocześnienia modernistycznego bloku na przykładzie budynku wchodzącego w skład zespołu Rondo. To handlowo-usługowo-mieszkalny kompleks z lat 1958-1965 przy ul. Grunwaldzkiej w Poznaniu, przewidziany dla ok. 500 rodzin. Architekci z poznańskiej pracowni KXM zaprojektowali wówczas nowe piętro i nową elewację dla bloku przy ul. Grunwaldzkiej, za które dostali Grand Prix w kategorii Unlimited Architecture. Gdyby wizję wcielić w życie, budynek zmieniłby się nie do poznania. W podobny sposób można by też przebudować inne bloki z tego okresu.

Natomiast najsłynniejsza przebudowa trzech bloków z wielkiej płyty miała miejsce w Bordeaux. Łącznie jest tam 530 mieszkań. Celem projektu było zapewnienie mieszkańcom większej przestrzeni do życia, lepszego dostępu do naturalnego światła oraz widoku na okolicę. Do każdego bloku dobudowano tarasy z prefabrykowanych modułów. Każdy mieszkaniec otrzymał więc dodatkową przestrzeń, do której może wejść przez salon. Prace w zależności od bloku trwały od 12 do 16 dni. Mieszkańcy nie musieli opuszczać swoich domów. Z projektem związane były trzy pracownie: Lacaton & Vassal architectes, Frédéric Druot Architecture oraz Christophe Hutin Architecture. Ich praca wyróżniona została prestiżową European Union Prize for Contemporary Architecture – Mies van der Rohe Award 2019. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34443625

DAVID SZALAY:
Czym jest dom dla laureata Bookera?
Co łączy go z Węgrami? A co z głównym
bohaterem jego monumentalnej powieści?

**ROZMOWY Z MISTRZYNIAMI
I MISTRZAMI LITERATURY:**
Jeanette Winterson,
Rachel Kushner, Robertem Macfarlanem
i Robertem M. Wegnerem.

KSIĄŻKI NA LATO:
„Odyseję” opowiadamy wciąż na nowo.

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl**

Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

W SPRZEDAŻY,
RÓWNIEŻ Z DOSTAWĄ
DO PACZKOMATU

Zarobki lekarzy

Rząd strzela w kolano sobie i

„Zapowiedzi rzucone pod publiczkę” – słyszę od dyrektorów szpitali, kiedy pytam o ostatnią konferencję ministry zdrowia. Choć nie skreślają jej pomysłów, czekają na konkrety.

Mikołaj Woźniak

W środę 8 lipca ministra zdrowia Jolanta Sobierańska-Grenda zaprezentowała, jakie pomysły ma na naprawę sytuacji w polskich szpitalach. Zapowiedziała maksymalne zarobki dla lekarzy do 240 zł za godzinę, limit udziału wynagrodzeń w budżecie szpitala czy wymóg uzyskania zgody lekarza na pracę w kolejnym miejscu.

Konferencja ministry była odpowiedzią na ultimatum premiera Donalda Tuska. Zapowiedział: albo rekomendacje zmian, albo zmiany, ale personalne. – Niektóre propozycje są ciekawe, ale czekam na jakiś dokument. Przez ostatnie trzy, a sięgając dalej – 11 lat, nic szczególnego się w zdrowiu nie działo. Nagle premier mówi, że minister ma przygotować plan naprawczy w trzy dni. Dla mnie to dziwne, że te trzy dni wystarczyły, żeby coś zrobić – komentuje dla „Wyborczej” Grzegorz Gibaszek, dyrektor szpitala w Kole.

PATRZA Z PERSPEKTYWY WARSZAWY

Dyrektorzy szpitali, z którymi rozmawiam, słyszą o pomysłach nie po raz pierwszy. Mówią, że wracają raz na jakiś czas, ale do tej pory nie kończyły się szczegółami. Od wielu z nich słyszę, że kierunek jest dobry, ale diabeł tkwi w szczegółach.

– Usłyszeliśmy: 240 zł za godzinę, ale co to oznacza? Czy są w to wliczone koszty szpitala, czy nie? Czy kwota obejmuje też udzielanie świadczeń w poradniach? – stawia kolejne pytania Błażej Górczyński, prezes Pleszewskiego Centrum Medycznego w Pleszewie na południu Wielkopolski.

Jego zdaniem źle skonstruowane szczegóły rozwiązań mogą sprawić, że ograniczy się dostępność do leczenia dla pacjentów. Wskazuje choćby na szpitale, które korzystały z lekarzy niezatrudnionych na stałe.

– Trzeba będzie przeliczyć, ile godzin trzeba na dane świadczenie i zapytać, czy np. profesorowi z Warszawy opłaca się przyjechać i wykonać godzinny zabieg za 240 zł. Jeśli nie, kto na tym straci? Niekoniecznie szpital. Najbardziej pacjent, który nie doczeka się zabiegu – przestrzega Górczyński.

W ustaleniu górnej granicy stawki za godzinę widzi zagrożenie. Obawia się, że decydenci patrzą z perspektywy Warszawy, gdzie stawki wyższe niż 240 zł to norma. Tymczasem w pleszewskim szpitalu mediana wynagrodzeń to 150-170 zł.

– Stawka 300 zł za godzinę to nie problem, bo tacy lekarze stanowią u mnie pojedyncze przypadki. Problem jest taki, że przyjdą inni i powiedzą: sama pani minister powiedziała, że 240 zł za godzinę jest okej. Jakie będę miał argumenty w takiej rozmowie? – zastanawia się Górczyński.

Wtórą mu inni. Remigiusz Pawelczak, dyrektor szpitala w Szamotułach i przewodniczący Wielkopolskiego Związku Szpitali mówi: – Sygnalizowaliśmy już ministerstwu, że wielu lekarzy nie osiąga takiego poziomu wynagrodzenia i że taka zmiana przyniesie odwrotny skutek w formie, niestety, wzrostu wynagrodzeń.

– Nic nie powstrzyma lekarzy zatrudnionych na kontraktach za niższą kwotę, żeby całymi grupami wyrazili oczekiwania wobec dyrektorów, że będą pracowali, ale za „urzędową”, maksymalną stawkę 240 zł. Wielu już się cieszy z zapowiadanej podwyżki. Dyrektorzy usłyszą, aby negocjowali. Jak to robić z grupą zawodową pracowników, których na rynku brakuje? To nie będą negocjacje – dodaje Pawelczak.

Górczyński jest zwolennikiem ograniczania kominów płacowych, nie odgórnych limitów dla wszystkich. Podpowiada ministerstwu, że jeśli wdrażać maksymalną stawkę, to z zastrzeżeniem, że można do niej dojść stopniowo. Np. przez podwyżkę o maksymalnie 10 proc. rocznie.

Grzegorz Gibaszek widzi ewentualne pozytywne efekty limitu. Jeśli stawka będzie regulowana, być może skończy się „podkupywanie” lekarzy przez szpitale. To zjawisko występuje najczęściej w szpitalach powiatowych, które walczą między sobą o personel.

– Rozmawiałem niedawno z lekarzem, specjalistą w swojej dziedzinie. Mówi, że

pracowałby u mnie za 300 zł za godzinę. Pytam, co będzie, jak wprowadzą limit 240 zł. Usłyszałem, że prywatnie przyjmuje pacjenta za 300 zł. Jak będzie dostawał 240, to w gabinecie przyjmie za 600 – słyszę od innego dyrektora wielkopolskiego szpitala, który chce pozostać anonimowy.

Pawelczak stawia jeszcze jedno pytanie – czy kwota 240 zł za godzinę dotyczy wyłącznie lekarzy pracujących na oddziałach, czy także w pracowniach i poradniach. Liczy na ten pierwszy wariant, bo inaczej lekarzom płaciłoby się za czas spędzony w poradni, a nie liczbę przyjętych pacjentów.

Nie do końca rozumie też, dlaczego ministerstwo myśli, żeby ograniczyć szpitalom możliwość rozliczeń z lekarzami jako procentu od wartości procedury.

– Jeśli, jak dotychczas, rozliczamy się od wartości procedury, to lekarzowi opłaca się przyjąć większą liczbę pacjentów. Jeśli te 240 zł za godzinę dotyczyłoby także lekarzy w poradniach, to doprowadzi to do wydłużenia kolejek i przeniesienia znacznej części usług medycznych do gabinetów prywatnych – wyjaśnia Pawelczak.

O perspektywę lekarzy pytam Jacka Górniego, specjalistę medycyny ratunkowej. Jego zdaniem rynkiem ochrony zdrowia kierują takie same reguły, jak innymi.

– Jeśli publiczne placówki będą nadal fatalnie słabo finansowane i jednocześnie dostaną sztucznie narzucone limity wydatków na płace, to będą miały ograniczone możliwości zakupu usług lekarskich. Lekarz, jak każdy normalny człowiek, w tym przedsiębiorca, wybierze takich pracodawców lub kontrahentów, którzy więcej zaoferują. Czyli placówki prywatne lub zagraniczne – uważa Górny. – Dopiero wte-

• **Ministra zdrowia Jolanta Sobierańska-Grenda**

FOT. SŁAWOMIR
KAMIŃSKI / AGENCJA
WYBORCZA.PL

dy polski pacjent przekona się, co to znaczy prawdziwe koszty leczenia. A winę poniosą wyłącznie rządzący.

DYREKTORZY W LIMITY NIE WIERZĄ

Zdaniem dyrektora szamotulskiego szpitala żaden dyrektor nie wie, jak miałby wprowadzić limit wartości wynagrodzeń względem całości budżetu szpitala. W tej chwili średnia w szpitalach to 80 proc. W najgorszych przypadkach wartość oscyluje wokół 100 proc.

– Pracujemy w sektorze usług, a w nim zawsze największy udział kosztów to koszty pracy. Kiedy prawie nic na ten temat nie wiadomo, rodzą się pytania. Czy będziemy zmuszeni obniżyć wynagrodzenia? Komu i jakim kluczem? Czy trzeba będzie zwolnić część personelu, a w to miejsce zatrudniać obce firmy usługowe? – wylicza Pawelczak. – Im szybciej zostaną ogłoszone szczegóły, tym szybciej będziemy mogli się do nich odnieść.

Błażej Górczyński nie ukrywa, że pomysłem ministerstwa jest przerażony. U niego wynagrodzenia to 55-60 proc. budżetu. Uważa jednak, że limit powinien być wynikiem zmian, a nie narzędziem.

– Wprowadzenie limitu obejmie wszystkich: od pracowników gospodarczych przez administrację po personel medyczny. Jeśli ministerstwo ustali go odgórnie, co zrobią szpitale? Zwolnią tych ludzi lub ograniczą im pensje? Jeśli ograniczą, to tym, którzy nie są kluczowi dla zabezpieczenia świadczeń – przewiduje dyrektor szpitala w Pleszewie. Przypomina: w takim wypadku lekarze są na końcu listy do ograniczenia wynagrodzenia, a pielęgniarki mają określone pensje minimalne na mocy ustawy.

pacjentom

Jeden z dyrektorów chcący zachować anonimowość przyznaje, że o ile dla dyrekcji szpitali wartość 60 proc. na pensje w budżecie byłaby korzystna, to trudno uzyskać ją, nie tracąc personelu na rzecz sektora prywatnego.

– A im bardziej będziemy wypychali lekarzy poza system, tym bardziej ci, którzy dziś oburzają się na zarobki lekarzy, a korzystają z nich wyłącznie na NFZ, będą mieli utrudniony dostęp do leczenia w ramach funduszu. Kiedy lekarze przeniosą się do sektora prywatnego, ludzie będą musieli płacić – kwituje.

JAK CHŁOP PAŃSZCZYŹNIANY

Kolejny pomysł ministerstwa to zatrudnienie lekarza w podstawowym miejscu pracy na co najmniej pół etatu. Na dodatkowe zatrudnienie zgodę musiałby wtedy wyrazić dyrektor.

– To oczywiste, że dyrektor szpitala powiatowego wyda lekarzowi zgodę na pracę w innym miejscu. Jeśli nie wyda – lekarz odejdzie do szpitala, w którym taką zgodę uzyska – uważa Pawelczak.

Gibaszek chciałby w tej sprawie usłyszeć opinię lekarzy. Uważa, że taki zapis także mógłby ograniczyć podkupywanie lekarzy przez szpitale. Wyrażenie zgody to też informacja dla innego dyrektora, że dany lekarz pracuje w jego szpitalu.

– Wymaganie zgody na pracę w innym miejscu to zaprzeczenie słów rządu, który twierdzi, że chce reformować system. Będzie gorzej, bo kto chce pracować jak niewolnik – własność Pana? Zmniejszy się liczba lekarzy dostępnych dla szpitali publicznych. W pierwszej kolejności padną małe placówki powiatowe – ocenia Jacek Górny.

Jego zdaniem takie rozwiązanie zaprzecza deklarowanemu liberalnemu charakterowi koalicji rządzącej.

– Jedną grupę zawodową sprowadza się do roli chłop pańszczyźnianego – komentuje.

Bez optymizmu Gibaszek patrzy na zapowiadany przez ministra zdrowia powszechny system e-kolejki. Jej zdaniem ograniczyłoby to omijanie kolejek przez pacjentów. Gibaszek wskazuje, że na razie rozwiązanie boryka się z problemami. W szpitalu korzysta z centralnej e-rejestracji do poradni kardiologicznej. Z jego obserwacji wynika, że nie tyle skróciła, co wręcz wydłużyła kolejki do lekarza. – Ludzie rejestrują się i nie przychodzą na wizytę, a w to miejsce nie możemy nikogo przesunąć, bo nie zezwala na to system. Nie pozwala też na szybsze zarejestrowanie pacjentów, którzy przychodzą ze wskazaniem do badania na cito – tłumaczy.

Z kolei Pawelczak przypomina, że ostatecznie o przyjęciu na oddział decyduje lekarz. Może być więc tak, że pacjent elektronicznie zapisze się do szpitala, przyjdzie ze świadomością przyjęcia na oddział, a ostatecznie lekarz odmówi mu z przyczyn medycznych.

– Bez szczegółów zapowiadane rozwiązania to rzucanie hasel i pokazywanie, że coś się robi. Rządzący mówią też, że będą kontrolować zarobki lekarzy. Przecież

mogli to robić przez trzy lata, podobnie jak ich poprzednicy. Mają narzędzia kontrolne. To dziennikarze musieli im wytknąć, że w systemie są absurdy? – dziwi się Błażej Górczyński.

Kolejny dyrektor wielkopolskiego szpitala nie godzi się na rozmowę pod nazwiskiem. Po konferencji ministrowi zdrowia jest wzburzony.

– Te zapowiedzi to był ochłap rzucony ludziom, którzy są wkurzeni ostatnimi aferami i zarobkami lekarzy. Jako środowisko zarządzających szpitalami i lekarzy czekaliśmy na zmiany. Wielu z nas głosowało na obecnie rządzących. Pokładaliśmy duże nadzieje w zmianie rządu. Tymczasem widzimy, że nie dzieje się kompletnie nic – kwituje.

LEKARZE ZNÓW SĄ CHŁOPCEM DO BICIA

Z perspektywy Jacka Górnego rządzący chcą zastosować odpowiedzialność zbiorową po aferze z udziałem Dawida Kacprzyka. To 28-letni młody lekarz bez specjalizacji, który będąc jeszcze radnym Koalicji Obywatelskiej na drugi rok po ukończeniu studiów zarobił ponad 1,7 mln zł. Pracował m.in. jako koordynator SOR w Warszawskim Szpitalu Południowym. Miał przepracować niemal 4 tys. godzin, a później odkryto, że nie odbył części dyżurów.

– Można powiedzieć, że to nawet nie lekarz się tego dopuścił, ale polityk partii, radny. Gdyby był tylko lekarzem, a nie politykiem, w życiu nie doszłoby do takiej sytuacji. Dyrektor szpitala za tak daleko idące nadużycia zwykle zwalnia winnych z pracy – uważa Górny. Przypomina, że w każdej grupie zawodowej dochodzi do nadużyć, ale powinno się walczyć z nimi, a nie z całą grupą.

– Jeśli polityk, który posługuje się zawodem lekarza, by pobierać pieniądze za pracę, której nie wykonał, ma być powodem,

żeby ukarać lekarzy, którzy pobierają takie czy inne stawki, ale uczciwie pracują, ratując zdrowie i życie pacjentów, to mam nieodparte wrażenie, że rząd próbuje zatuszować własną nieudolność – ocenia Górny.

Wskazuje na to, że szpitale nadal borykają się z nieopłaconymi przez Narodowy Fundusz Zdrowia nadwykonaniami. To świadczenia, które wykonały ponad zawartą umowę.

– Gdyby szpitale nie robiły nadwykonań, pacjenci nie uzyskaliby pomocy. Nadwykonania to ratowanie pacjentów przed limitami narzuconymi przez NFZ. Skraca ją kolejki – uważa Górny.

Mówi, że zawiódł się na rządzie. Dodaje jednak, że niezależnie od tego, kto jest u władzy, zawsze chłopcem do bicia są lekarze. To na ich zarobki zrzuca się winę za problemy systemu.

– Pensje personelu w szpitalach to nie są pieniądze niewydane na leczenie. To właśnie pieniądze wydane na leczenie, ponieważ my leczymy – mówi Górny.

Dodaje, że rządzący powielają błędy poprzedników, których krytykują. Nazywa to złą polską tradycją. Tymczasem na ochronę zdrowia od zawsze przeznacza się za mało pieniędzy.

– Dostęp do nas, lekarzy, reguluje wyłącznie sposób finansowania świadczeń – podkreśla.

Pomysły ministerstwa Górny podsumowuje tak: – Rząd strzela w kolano nie tylko sobie, ale też pacjentom.

– Nie potrafię się pogodzić z negatywną akcją medialną skierowaną przeciw lekarzom. Lekarze w znakomitej większości ciężko pracują. Ogromna większość z nich zarabia dużo, ale uczciwie. Słusznie pokazane przez dziennikarzy liczne patologie są oburzające, ale są wyjątkami. Nie lekarze są winni zapaści systemu, ale system, który zezwala niektórym cwaniakom na patologie – broni lekarzy Remigiusz Pawelczak. ●

U mnie norma to 150-170 zł. Problem jest taki, że przyjdą do mnie lekarze i powiedzą: sama pani minister powiedziała, że 240 zł za godzinę jest okej. Jakie będę miał argumenty w takiej rozmowie?

BŁAŻEJ GÓRCZYŃSKI

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34443890

Nowa gra **Skojarzenia**

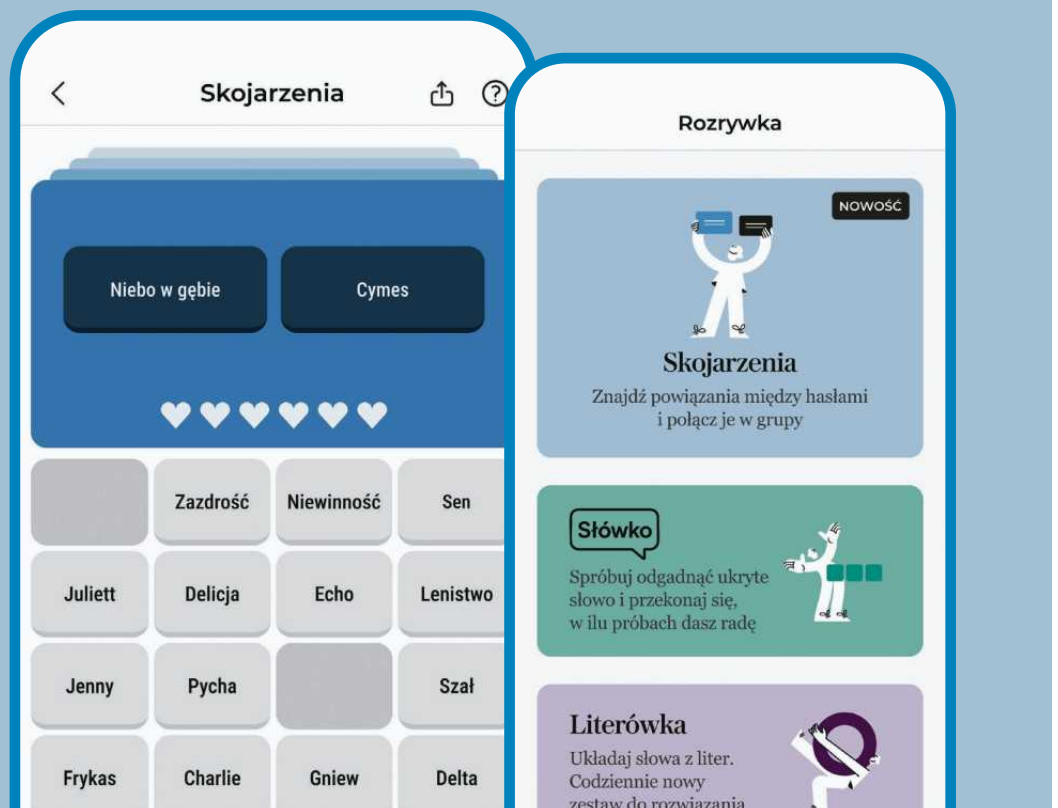
**Łączysz fakty?
Sprawdź się**

Graj za darmo w

**APLIKACJI
WYBORCZEJ**

Czy radna straci mandat?

Jawne naruszenie przepisów

Radna Karolina Skrzypczyńska jest doradcą prezeski Kaliskich Linii Autobusowych. Zdaniem radnych KO to „jawne naruszenie ustawowego zakazu zarządzania działalnością gospodarczą z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy”.

Janusz Jaros

W kaliskiej radzie miasta rządzi koalicja PiS z klubem prezydenta Krystiana Kinastowskiego, sympatyzującego z partią Jarosława Kaczyńskiego. Do jego klubu należy m.in. radna Karolina Skrzypczyńska. Na podstawie umowy-zleczenia jest zatrudniona w spółce miejskiej Kaliskie Linie Autobusowe (KLA) jako doradca zarządu. Radna zajmuje się w KLA m.in. audytem, przygotowywaniem zarządzeń i analiz dotyczących biznesowych decyzji funkcjonowania kaliskiego transportu zbiorowego oraz udziałem w projektach rozwojowych.

Zdaniem radnego Dariusza Grodzińskiego to wyczerpuje ustawowy zakaz zabraniający radnym „prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat, a także zarządzanie taką działalnością lub bycie przedstawicielem lub pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności”.

Radna omija ustawowy zakaz

Radny przypomina, że Skrzypczyńska, zanim została radną w 2024 r., była członkiem Rady Nadzorczej i Zarządu KLA oraz prokurentem tej spółki. Zwraca uwagę, że po uzyskaniu mandatu radnej podpisała ze spółką umowę zleczenia na „usługi doradcze”. – Mamy do czynienia z ciągłością merytoryczną. Radna nie zaprzestała wykonywania swoich dotychczasowych obowiązków o charakterze zarządczym i strategicznym dla spółki miejskiej, a jedynie przekształcono formę prawną jej zaangażowania w celu ominięcia ustawowego zakazu – twierdzi kaliski radny w piśmie do wojewody wielkopolskiej.

Radny Grodziński zwraca uwagę, że radna z klubu prezydenta korzysta z mienia komunalnego. – Spółka komunalna oddała radnej do nieodpłatnego używania kompletnie wyposażone pomieszczenie biurowe, z którego radna korzysta, prowadząc jednocześnie prywatną kancelarię adwokacką [Skrzypczyńska jest adwokatem – przyp. red.].

To wykorzystanie infrastruktury komunalnej do celów osobistego dochodu – napisał radny do wojewody.

Swoją wiosek o wygaszenie mandatu radnej wspiera orzecznictwem NSA z 6 lutego 2024 roku. – Sąd kategorycznie stwierdził, że dla oceny złamania zakazów antykorupcyjnych kluczowe znaczenie ma rzeczywisty zakres wykonywanych czynności i ich realny wpływ na procesy gospodarcze, a nie formalna nazwa, czy cywilnoprawny charakter umowy. Transformacja statusu radnej z prokurenta na zleceniobiorcę, przy jednoczesnym utrzymaniu kompetencji zarządczo-audytowych i menadżerskiego mechanizmu wynagradzania, stanowi podręcznikowe obejście prawa – stwierdza radny Grodziński.

Zdaniem radnego, NSA używa wyjątkowo pojemnego określenia wykorzystanie mienia komunalnego, którego granice celowo zakreślono

bardzo szeroko. – Sąd jednoznacznie wskazał, że permanentne transferowanie środków finansowych ze struktur samorządowych lub spółek zależnych na rzecz podmiotu radnej, w tym przypadku kwoty rzędu 20 tys. zł miesięcznie, w pełni wyczerpuje ustawowe pojęcie prowadzenia działalności z wykorzystaniem mienia komunalnego i obliguje organ nadzorczy do podjęcia interwencji – stwierdza.

Jego zdaniem radna nie powinna brać udziału w głosowaniach rady w sprawach spółki miejskiej KLA. A do takich sytuacji miało dochodzić.

Wojewoda analizuje

Choć radny KO złożył wniosek do wojewody 19 maja, wciąż czeka na odpowiedź. – Czekaemy na opinie prawne i decyzje administracyjne – mówi Magdalena Sekura-Nowicka, przewodnicząca klubu radnych KO w kaliskiej radzie miasta.

Jak ustaliłem, wniosek radnego analizuje dział prawny urzędu wojewódzkiego. Kiedy zapadnie decyzja? Rzeczniczka wojewody Nina Swarczewicz odpowiada mało konkretnie: że wojewoda sprawę analizuje, a jak będzie mieć wyrobione zdanie to o tym poinformuje.

Od kwietnia wojewodę Agatę Sobczyk z Polska 2050 zastępuje Karolina Fabiś-Szulc – partyną koleżanka radnego Grodzińskiego. To ona podejmie decyzję w sprawie wygaszenia mandatu radnej. Może wniosek radnego KO zaakceptować lub odrzucić, albo skierować sprawę do sądu.

Pikanterii sprawie dodaje to, że kaliscy radni Polska 2025 wspierają koalicję klubu prezydenta z PiS. Na ostatniej sesji 25 czerwca głosowali za udzieleniem wotum zaufania i absolutorium prezydentowi Kinastowskiemu, wygłaszając pochwały na jego cześć. Radni KO głosowali przeciw.

Prezydent nie widzi złamania przepisów

Radny Grodziński skierował w tej sprawie kilka interpelacji do prezydenta. Wiceprezydent Grzegorz Kulawinek w odpowiedzi na pierwszą interpelację stwierdził, że nie doszło do złamania przepisów. Na dowód przekazał umowę, na podstawie której radna wykonuje pracę na rzecz spółki KLA. Podał też wysokość jej wynagrodzenia od czasu, gdy jest radną. W latach 2024-25 radna zarobiła w spółce miejskiej około 480 tys. zł.

Radny napisał kolejną interpelację, w której stwierdził, że umowa zlecenie KLA z radną ma „konstrukcję prawną, wynagrodzenie i zakres obowiązków żywcem wzięte z kontraktu menadżerskiego”.

Radny dopytywał też o partnera życiowego i biznesowego radnej – adwokata Michała Gajdę, który również pracuje dla spółek miejskich.

W odpowiedzi wiceprezydent Kulawinek przyznał, że Michał Gajda pracuje dla spółek miejskich KLA i Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych (MZBM). W obu spółkach za świadczenie kompleksowej obsługi prawnej zarabia miesięcznie ponad 20 tys. zł.

• **Radna Karolina Skrzypczyńska**

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Adwokat z ramienia miasta zasiada też w radach nadzorczych dwóch spółek z udziałem miasta: Energa Ciepło Kaliskie (spółka z większościowym udziałem Orlenu) oraz Oświetlenie Uliczne i Drogowe (należąca do samorządów południowej Wielkopolski). W obu zarabia po ok. 8 tys. zł miesięcznie. Poza tym adwokat dostaje wynagrodzenie za obsługę prawną miasta i z tego tytułu zarabia jeszcze dodatkowo ok. 4 tys. zł miesięcznie. W sumie dzięki zleceniom z miasta i spółek miejskich na jego konto wpływa co miesiąc ok. 40 tys. zł.

W ostatniej interpelacji z 24 czerwca radny Grodziński wskazał na „zdecydowany konflikt” zatrudnienia mecenasa Gajdy z ustawą o samorządzie gminnym. – Osoby pozostające we wspólnym pożyciu z radnymi nie mogą być członkami władz zarządzających lub kontrolnych i rewizyjnych ani pełnomocnikami spółek handlowych z udziałem gminnych osób prawnych lub przedsiębiorców, w których uczestniczą takie osoby. Wybór lub powołanie tych osób na te funkcje są z mocy prawa nieważne – cytuję zapis ustaw.

W interpelacji radny konkluduje: – To oznacza, że z momentem objęcia ponad dwa lata temu przez Karolinę Skrzypczyńską mandatu radnej jej partner życiowy, delegowany politycznie przez pana [prezydenta – red.] do reprezentowania miasta Kalisza w dwóch radach nadzorczych z udziałem Miasta, utracił prawo do zasiadania w nich, a czynności, jakie w tym czasie podejmował, z mocy prawa są nieważne.

Na tę ostatnią interpelację prezydent Kinastowski odpisał radnemu osobiście 30 czerwca: – Niezwłocznie po otrzymaniu interpelacji wystąpiłem do pana Michała Gajdy o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie.

Mecenas nie pozostaje z radną we wspólnym pożyciu

Pan mecenas oświadczył, że nie pozostaje z panią Karoliną Skrzypczyńską, radną Rady Miasta Kalisza, we wspólnym pożyciu.

Prezydent konkluduje: – Zatem nie zachodzą, ani nie zachodziły w okresie sprawowania mandatu radnej okoliczności powodujące naruszenie ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

W rozmowie z „Wyborczą” radny Grodziński kwestionuje prawdziwość oświadczenia mecenas Gajdy. – Całe środowisko prawnicze i samorządowe Kalisza wie, że są parą. Na imprezach pojawiają się razem – podkreśla.

Radny podejrzewa, że para prawników chce uniknąć zarzutów łamania prawa. Uważa, że wojewoda ma pełne podstawy prawne do wygaszenia mandatu radnej.

– Dla mnie to jest złamanie wszelkich norm etycznych i prawnych – uważa radny KO.

Radna: Mamy tylko wspólnotę biurową

Karolina Skrzypczyńska zapewnia mnie, że Michał Gajda nie jest już jej życiowym partnerem.

– Rzeczywiście byłem w związku z panem mecenasem Gajdą. W 2020 roku, na dwa miesiące przed ślubem, odwołałem ten ślub i to w bardzo burzliwych okolicznościach. Od tej pory nie jesteśmy razem. Jesteśmy partnerami biznesowymi. Mamy wspólnotę biurową w jednej kancelarii, to znaczy w jednym budynku – dodaje Skrzypczyńska.

Wniosek radnego Grodzińskiego o wygaszenie jej mandatu określa jako motywowany politycznie. – Odbieram to jako atak na mnie. Znamy się prywatnie z Darkiem. Wcześniej chwalił publicznie moją pracę w KLA. Teraz jest mi po prostu po ludzku przykro, że moim kosztem robi politykę. Wchodziłam do polityki licząc, że dialogiem można dużo zmienić, ale gorzko się przekonałam, że nie.

Radna Skrzypczyńska razem z Michałem Gajdą zasłynęli obroną mieszkańców Osiedla Dębowego, skrzywdzonych przez patodevelopepa. Wygrali proces, patodevelopeper został skazany. Nakłonili prezydenta miasta do wsparcia ukończenia budowy domów.

Na zarzuty radnego, że w KLA sprawuje funkcje decyzyjne, Skrzypczyńska odpowiada: – Nie pełnię żadnych funkcji zarządczych, ani nie podejmuję decyzji w Kaliskich Liniach Autobusowych. Nawet kiedy byłam prokurentem spółki, a nie byłam jeszcze radną, to też takich decyzji nie podejmowałam.

Podkreśla: – Mam opinie prawne, sama jestem adwokatem i nie pozwoliłabym sobie na to, żeby w jakikolwiek sposób złamać prawo.

Dodaje, że w KLA pracuje od ośmiu lat. Tymaczy, że nie odeszła po objęciu mandatu radnej, bo realizowała duży projekt i nie chciała z tym ogromem pracy zostawić samej prezeski KLA Elżbiety Binder.

Byliśmy w trakcie wielkiego projektu na dofinansowanie taboru. Dostaliśmy z NFOŚ 50 milionów bezzwrotnej dotacji, ale sam projekt to ponad 70 milionów. Można sobie wyobrazić, ile to dokumentów i papierologii, które wymagają współdziałania. Głównie tym zajmowałam się ostatnio w KLA. Szczęśliwie do 30 czerwca udało nam się skompletować całą dokumentację do rozliczenia projektu. Efekty naszej pracy widać na ulicach – mówi radna Skrzypczyńska, nawiązując do kilku nowych autobusów elektrycznych kursujących od niedawna po mieście.

Podkreśla, że jej były partner pracuje w spółkach miejskich od dziewięciu lat, czyli dłużej od niej. – Wiadomo, że pan prezydent chce się otaczać ludźmi zaufanymi, przede wszystkim w takich strategicznych spółkach.

Klubowy kolega chwali ekspercką pracę

Skrzypczyńskiej broni w rozmowie z „Wyborczą” jej klubowy kolega Maciej Antczak z Konfederacji. Chwali jej „eksperską” pracę w KLA. Wytyka radnym KO obsadzanie stanowisk dyrektorskich dzięki nominacjom urzędu marszałkowskiego.

Jakiej decyzji wojewody się spodziewa? – Każdy scenariusz jest możliwy. Żyjemy niestety w kraju, w którym politycy potrafią podejmować arbitralne decyzje niemające podstaw prawnych, więc nie zdziwię się, jeśli decyzja będzie motywowana politycznie. Trudno mi jest jednak wyobrazić sobie, że sąd podtrzyma taką decyzję. ●

POZnań*

PREZYDENT MIASTA POZNANIA

Zawiadamiam, że w dniu 16.07.2026 r. zostało umieszczone na okres 14 dni, na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Poznania, pl. Kolegiacki 17 oraz na stronie internetowej <http://bip.poznan.pl>, **zawiadomienie o wydaniu decyzji** o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej pn.: **Rozbudowa ulicy Chrzanowskiej na odcinku od ul. Wygon do ul. Sokalskiej oraz ul. Sokalskiej na odcinku od ul. Chrzanowskiej do posesji nr 55 w Poznaniu** (drogi gminne), przewidzianej do realizacji na nieruchomościach lub ich częściach: dz. nr 45 ark. 24 oraz 2/53, 2/54, 2/55, 2/56, 4/10, 4/203, 4/208, 6, 7 ark. 29 obręb 0009 Splawie. Powyższej decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności.

Poznań/34443864

Informacja o zamieszczeniu wykazu OGŁOSZENIE

Burmistrz Miasta i Gminy Murowana Goślina informuje, że na stronie internetowej pod adresem www.murowana-goslina.pl – BIP – Nieruchomości oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta i Gminy Murowana Goślina, Plac Powstańców Wielkopolskich 9, został wywieszony wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę obejmujących działki nr 89/10 i 89/11, obręb Trojanowo.

Murowana Goślina, dnia 17.07.2026 r.
Szczegółowych informacji udziela:
Referat Gospodarowania
Gminnym Zasobem Nieruchomości
tel. 61 8 923 642
e-mail: a.handke@murowana-goslina.pl

Poznań/34443905

POZnań*

Prezydent Miasta Poznania

informuje, że w dniu 17.07.2026 r. w siedzibie Urzędu Miasta Poznania, Pl. Kolegiacki 17, został wywieszony na okres 21 dni wykaz nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, położonej w Poznaniu przy ul. Zwierzchowskiego 1 (obręb Żegrze, ark. mapy 28, działka nr 7), przeznaczonej do sprzedaży na rzecz jej użytkownika wieczystego. Wykaz zamieszczony został także na stronie internetowej Urzędu Miasta Poznania, w Biuletynie Informacji Publicznej.

Poznań/34443795

Prezydent miasta stołecznego Warszawy

Ogłoszenie

W myśl art. 214b ust. 2 i 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 399), ogłasza się, co następuje:

W Biurze Spraw Dekretowych Urzędu miasta stołecznego Warszawy (zwanym dalej „Urzędem”) toczy się postępowanie administracyjne z wniosku złożonego w dniu **27 sierpnia 1949 r.** przez **Antoniego Frelicha** zamieszkałego w **Poznaniu** (ostatnie znane Urzędowi miejsce zamieszkania) – o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego w trybie art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279, zwane dalej „Postępowaniem dekretowym”) dla nieruchomości położonej w **Warszawie** przy **ul. Bełżeckiej 2** oznaczonej jako **działki „e” (ros. „w”) i „e” (ros. „g”)** pochodzących z nieruchomości **„Kolonja Witolin N 30” Rej. hip. W-2208** (zwanej dalej „Nieruchomością”). W sprawie nie wpłynęło żadne inne pismo pochodzące od stron w przeciągu ostatnich 30 lat poprzedzających dzień publikacji niniejszego ogłoszenia.

Prezydent m.st. Warszawy wzywa strony Postępowania dekretowego, aby w terminie sześciu miesięcy od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia zgłosiły się do Urzędu, podając swój aktualny adres, a następnie w terminie kolejnych trzech miesięcy udowodniły swe prawa do Nieruchomości, pod rygorem umorzenia Postępowania dekretowego.

Zgodnie z art. 214b ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami podstawa umorzenia Postępowania dekretowego zachodzi, gdy organ wezwał nieustalone strony lub strony, których adresów nie ustalono, do uczestnictwa w postępowaniu przez ogłoszenie, a w sprawie nie wpłynęło żadne pismo pochodzące od wzywanej strony w przeciągu ostatnich 30 lat poprzedzających dzień publikacji ogłoszenia. Organ wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli w terminie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia wzywana strona nie zgłosiła swych praw albo zgłosiwszy je, nie udowodniła ich w terminie kolejnych 3 miesięcy lub nie wskazała swego adresu.

Poznań/34442993

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny. Nasi najlepsi redaktorzy. Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newsletters

W sprzedaży!

PSYCHOLOGIA żyć lepiej

TEMAT NUMERU:
ROZMOWY, KTÓRE RATUJĄ ZWIĄZKI

oraz:

- Pułapki terapii
- Czy można być szczęśliwym bez seksu
- Niewygodne pytania w związkach

żyć lepiej
psychologia codziennie

Więcej o psychologii
czytaj na
wysokieobcasy.pl/zyclepiej

Połącz Kropki

Idealna gra na krótką przerwę

Zeskanuj QR kod i graj

APLIKACJA WYBORCZEJ

APLIKACJA WYBORCZEJ

Kropki

Oskarżony o pedofilię w pobliżu dzieci

Czy to normalny tryb życia?

Lekarz Artur Z. nie powinien przebywać w przestrzeni spotkania dla dzieci – potwierdza prezeska sądu w Turku.

Piotr Żytnicki

Artur Z. to były ordynator onkologii w szpitalu wojewódzkim w Koninie. Prokuratura oskarża go o wykorzystywanie seksualne młodych chłopców, których poznał w parafii św. Barbary w Turku. Był tam lektorem i opiekunem ministrantów.

W połowie czerwca Sąd Rejonowy w Turku zwolnił go z aresztu mimo sprzeciwu prokuratury i pokrzywdzonych. Jednocześnie nałożył na niego szereg ograniczeń. Z naszych ustaleń wynika, że już po tygodniu oskarżony lekarz mógł naruszyć aż trzy sądowe zakazy.

OSKARŻONY LEKARZ I SPOTKANIE DLA DZIECI

Jednym z nich jest zakaz przebywania w miejscach, w których mogą znajdować się nieletni. Na początku lipca ujawniliśmy, że Artur Z. pojawił się na terenie parafii w Zagórowie, gdzie proboszczem jest jego brat.

Nie byłoby w tym nic nadzwyczajnego, gdyby nie fakt, że w tym samym czasie odbywało się tam oficjalne spotkanie scholi i ministrantów kończące rok duszpasterski.

Wydarzenie dokumentują zdjęcia opublikowane przez parafię na Facebooku. Po powiększeniu kadru widać na nich Artura Z. Stoi kilka metrów za dziećmi i młodzieżą. Nie zbliża się do nich, ale znajduje się w tej samej przestrzeni.

Obecność oskarżonego w Zagórowie potwierdził także proboszcz. Przekonywał jednocześnie, że nie doszło do naruszenia sądowego zakazu, ponieważ jego brat nie kontaktował się z dziećmi i „trzymał się z daleka”.

W postanowieniu sądu była mowa jednak nie o kontakcie, lecz o samym przebywaniu w miejscu, w którym są nieletni.

SĄD NIE ZGADZA SIĘ Z PROBOSZCZEM

O ocenę tej sytuacji poprosiliśmy sąd w Turku. Na odpowiedź – mimo kierowanych ponagleń –ekaliśmy ponad półtora tygodnia.

„Przebywanie oskarżonego w przestrzeni zorganizowanego wydarzenia dla dzieci i młodzieży, nawet bez nawiązywania z nimi bezpośredniego kontaktu, nie może być uznane za zgodne z zastosowanym środkiem zapobiegawczym” – informuje prezeska sądu Karolina Przybylska.

To pierwsze oficjalne stanowisko sądu odnoszące się do sytuacji, którą opisaliśmy. Wynika z niego, że sąd nie podziela interpretacji prezentowanej przez brata oskarżonego.

„Zakaz przebywania w miejscach, gdzie mogą znajdować się osoby nieletnie, należy rozumieć zgodnie z definicją tego pojęcia. Przebywać – to spędzać czas w określonym miejscu (przestrzeni) lub czasie” – wyjaśnia prezeska sądu.

Dodaje, że przebywanie musi cechować „zamiar pobytu w określonym miejscu przez określony czas”. Podkreśla, że naruszeniem zakazu

• **Lekarz Artur Z. w czasie rozprawy w Sądzie Rejonowym w Turku. 20 kwietnia 2026 r.**

FOT. ŁUKASZ CYNALOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

nie jest jedynie chwilowe znajdowanie się w danym miejscu – przechodzenie czy przejeżdżanie obok niego.

KONTAKTY OSKARŻONEGO ZE ŚWIADKIEM

Nasze ustalenia dotyczą możliwego naruszenia jeszcze dwóch zakazów nałożonych przez sąd.

Proboszcz z Zagórowa jest nie tylko bratem oskarżonego, ale także świadkiem w jego procesie. Gdy sąd zwałniał Artura Z. z aresztu, zakazał mu kontaktu ze „wszystkimi pokrzywdzonymi i świadkami”. Nie wyłączył więc z tego zakazu jego brata.

W korespondencji kierowanej do sądu pytaliśmy także o ten wątek. W odpowiedzi, którą dostaliśmy, prezeska się do niego nie odnosi.

Wśród ograniczeń nałożonych na oskarżonego jest też zakaz opuszczania miejsca pobytu. Sąd wpisał do postanowienia konkretny adres w Turku.

Prezeska sądu wyjaśnia jednak, że taki zakaz nie może być utożsamiany z całkowitym zakazem przemieszczania się. Tłumaczy, że wyjątkiem mogą być na przykład dojazdy do pracy czy szkoły w innej miejscowości.

„W tym stanie rzeczy należy przyjąć interpretację, zgodnie z którą zakaz opuszczania miejsca pobytu dotyczy tylko wypadków niewynikających z normalnego trybu życia oskarżonego” – informuje.

Prezeska nie wyjaśnia jednak, czy wyjazd z Turku do oddalonego o ok. 40 km Zagórowa w celu odwiedzin brata również mieści się w tak rozumianym „normalnym trybie życia”.

Nie odnosi się też do faktu, że to właśnie wskutek opuszczenia miejsca pobytu oskarżony znalazł się w miejscu, w którym w tym samym czasie odbywało się spotkanie dzieci i młodzieży.

CZY ARTUR Z. STANOWI ZAGROŻENIE?

Nadal niejasne pozostają intencje, jakimi kierował się sąd, nakładając na Artura Z. tak daleko idące ograniczenia.

Prezeska Karolina Przybylska powtarza to, co już pisaliśmy: zgodnie z kodeksem postępowania karnego środki zapobiegawcze służą przede wszystkim zabezpieczeniu prawidłowego toku procesu. Mają zapobiegać wpływaniu na pokrzywdzonych i świadków, ograniczać ryzyko ucieczki.

Zgodnie z postanowieniem sądu oskarżony musi trzy razy w tygodniu stawiać się w komendzie policji w Turku. Jeśli nie dopełni tego obowiązku, policja musi powiadomić o tym sąd. Wpłacił też 150 tys. zł poręczenia majątkowego.

Prezeska sądu podkreśla, że jedynie wyjątkowo środki zapobiegawcze mogą pełnić funkcję prewencyjną – zapobiegać popełnieniu przez oskarżonego nowego ciężkiego przestępstwa.

Nie wyjaśnia jednak, czy właśnie taki cel przyświecał sądowi, gdy orzekł zakaz przebywania w miejscach, w których mogą znajdować się nieletni.

Sąd nie ograniczył tego zakazu do pokrzywdzonych ani do konkretnego miasta czy środowiska. Obejmuje on zatem wszystkie miejsca, w których mogą znajdować się nieletni: szkoły, place zabaw, parafie, wydarzenia sportowe czy kulturalne. W Turku, Zagórowie, Poznaniu czy Warszawie.

Z punktu widzenia postronnego obserwatora taki zakaz wygląda przede wszystkim na próbę ochrony dzieci i młodzieży przed oskarżonym. Czy to oznacza, że zdaniem sądu Artur Z. może stanowić na wolności zagrożenie? Prezeska sądu się do tego nie odnosi.

UTRWALONE ZABURZENIA I RYZYKO

W tym kontekście niepokojące jest też milczenie sądu w sprawie opinii psychiatrów, psychologa i seksuologa. Z naszych ustaleń wynika, że biegli wskazali na utrwalone zaburzenia preferencji seksualnych i ryzyko popełnienia podobnych przestępstw. Z tego powodu uznali za konieczne poddanie Artura Z. obowiązkowej terapii po odbyciu kary. Nie brali przy tym pod uwagę, że sąd wypuści go na wolność wcześniej.

W kolejnych pytaniach prosiliśmy o wyjaśnienie, czy przy decyzji o uchyleniu aresztu sąd brał pod uwagę ustalenia biegłych, w tym ocenę ryzyka popełnienia podobnych przestępstw w przyszłości.

W odpowiedzi, którą dostaliśmy, prezeska sądu się do tego nie odnosi.

To o tyle istotne, że właśnie obawy o bezpieczeństwo dzieci pojawiają się w wiadomościach, które dostajemy od mieszkańców Turku.

To oni poinformowali nas, że Artur Z. jest na wolności. Widzieli go na ulicy. Zwracają uwagę, że mieszka w otoczeniu rodzin z dziećmi.

SĄD W TURKU ODSYŁA DO POLICJI

Prezeska sądu w Turku twierdzi, że za kontrolę przestrzegania przez oskarżonego sądowych zakazów odpowiada policja w ramach orzeczonego dozoru. Nie wyjaśnia jednak, jak miałoby to wyglądać w praktyce.

Policjanci mogą bez problemu sprawdzić, czy Artur Z. stawia się w komendzie trzy razy w tygodniu. Znacznie trudniejsza jest jednak kontrola, gdzie przebywa w ciągu dnia, z kim się kontaktuje i czy pojawia się w miejscach, w których są nieletni.

Takie stanowisko prezeski oznacza de facto, że komenda w Turku powinna objąć oskarżonego czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi, w tym stałym monitoringiem. W praktyce jednak, jak mówią nam osoby znające szczegóły sprawy, to niewykonalne.

– Na przykład parafia w Zagórowie, do której pojechał po opuszczeniu aresztu, znajduje się już w innym powiecie – zauważają.

Odpowiedź sąduki rozstrzyga tylko jedną kwestię: obecność Artura Z. w przestrzeni wydarzenia dla dzieci i młodzieży nie może być uznana za zgodą z nałożonym zakazem. Wciąż nie wiemy natomiast, jak sąd ocenia jego kontakty z bratem, który jest świadkiem, i czy wyjazd do Zagórowa nie naruszał zakazu opuszczania miejsca pobytu.

Bez odpowiedzi pozostaje też najważniejsze pytanie: co dalej z Arturem Z.

W ubiegłym tygodniu do sądu w Turku wpłynął nowy wniosek prokuratury o ponowne aresztowanie oskarżonego. Śledczy wskazują na naruszenie sądowych zakazów.

Prezeska sądu nie odpowiada jednak na pytanie, kiedy wniosek zostanie rozpoznany. Nieoficjalnie dowiedzieliśmy się, że sąd nie wyznaczył jeszcze terminu posiedzenia.

Prezeska nie wyjaśnia też, kto będzie go rozpoznawał i w jakim trybie. Może się bowiem zdarzyć, że wniosek trafi do sędzi Beaty Szumińskiej, która prowadzi proces oskarżonego i niedawno zwolniła go z aresztu.

Co istotne – nawet jeśli sąd potwierdzi naruszenie nałożonych zakazów, nie ma obowiązku ponownego aresztowania oskarżonego.

NOWY POZIOM SPORU

Nadal nierozpoznane pozostają także zażalenia na uchylenie aresztu złożone przez prokuraturę i pełnomocników pokrzywdzonych. Powołują się oni na surową karę, która grozi oskarżonemu, oraz ryzyko wpływania na pokrzywdzonych i świadków.

W ubiegłym tygodniu zażalenia miał rozpoznać Sąd Okręgowy w Koninie, ale tego nie zrobił. Nie ocenił decyzji o uchyleniu aresztu. Nie odniósł się do żadnego z argumentów. Nie zbadał też informacji o możliwym naruszeniu sądowych zakazów.

Sąd w Koninie przeniósł spór na poziom proceduralny. Stwierdził, że zażalenia powinny rozpatrzyć sąd w Turku w składzie trzech sędziów. Prokuratura się z tym nie zgadza, ale nie może tego zaskarżyć.

Taka decyzja tworzy kolejny problem – w wydziale karnym w Turku nie ma wystarczającej liczby sędziów, by skompletować trzysobowy skład. Możliwe zatem, że zażalenia na uchylenie aresztu będą rozpoznawać sędziowie z wydziału cywilnego, bez doświadczenia w sprawach karnych. Terminu tego posiedzenia również nie wyznaczono.

Artur Z. pozostaje na wolności. Ani on, ani jego obrońcy nie odpowiedzieli na nasze pytania. ●

PORADNIK ZDROWOTNY LECZENIE PROSTATY

Piątek, 17 lipca 2026 | Redaktorka prowadząca Ewa Tomkowska

wyborcza.pl

Co Polacy wiedzą o raku prostaty

Dlaczego o raku nie powiesz sąsiadowi?

Jakąś historię o raku piersi słyszał każdy. A dlaczego mężczyźni ukrywają, że mają raka prostaty? Chorem jest przez to trudniej, a zdrowi nie uczą się, że warto się badać.

Katarzyna Staszak

Ryzyko zachorowania na raka prostaty rośnie wraz z wiekiem, dlatego mężczyznom po 50. roku życia lekarze zalecają regularne kontrole urologiczne – badania fizykalne i test PSA. To test z krwi, który w ramach profilaktyki należy regularnie powtarzać, zazwyczaj co roku.

PSA (Prostate Specific Antigen) to swoisty antygen sterczowy – białko, które produkują komórki prostaty. PSA obecny jest we krwi każdego mężczyzny, także zupełnie zdrowego. Znaczenie ma stężenie tego antygeny. Jeśli jest wysokie, dla lekarza jest to wskazówka do dalszej diagnostyki.

Czy Polacy wiedzą o badaniu PSA? W grupie wiekowej 50-64 lata o takim badaniu słyszało 51 proc. Polaków. Wśród starszych mężczyzn – po 65. roku życia – 64 proc. wie o teście PSA. Tak wynika z badania, które zostało przeprowadzone na zlecenie firmy Bayer.

Wielu mężczyzn się nie bada
Tylko 39 proc. mężczyzn między 50. a 64. rokiem życia choć raz zrobiło tekst PSA. W starszej grupie przebadano się choć raz 66 proc. Polaków.

Dlaczego nie każdy korzysta z profilaktycznego badania? Polacy wymieniają kilka powodów. Najwięcej osób wskazało brak objawów, na drugim miejscu jest brak wiedzy, w jakim celu wykonuje się badanie. Mężczyźni stopują też obawę przed wynikami i leczeniem, konieczność uzyskania skierowania i brak wiedzy gdzie wykonuje się badanie.

Pozytywne jest to, że rak prostaty nie kojarzy się powszechnie z „wyr-

FOT. SHUTTERSTOCK

kiem”. Dojrzały mężczyźni wiedzą, że to choroba, którą można wyleczyć lub choroba przewlekła. Możliwe, że widzą to dzięki mężczyznom ze swojego otoczenia, którzy zachorowali i o tym mówią.

Co byloby dla mężczyzn najważniejsze w rozmowie z lekarzem, który podejrzewa raka prostaty? Omówienie dostępnych opcji diagnostyki i leczenia – tak twierdzi 64 proc. najstarszych mężczyzn i 58 proc. tych w grupie wiekowej 50-64 lata. Polacy chcą też: jasnego wyjaśnienia sytuacji; informacji o skuteczności leczenia; o skutkach choroby i leczenia. Dla jednej czwartej dojrzałych mężczyzn ważna jest też możliwość zadawania pytań.

Hirek Wrona: Badaj się, życie masz jedno

Do onkologa każdy z nas może zapiąć się bez skierowania. Jednak ta specjalizacja budzi w mężczyznach niepewność i obawę. Czy jest coś, co mogłoby być dla mężczyzny wsparciem przed wizytą u onkologa? Pomogłaby konsultacja z innym lekarzem, więcej informacji o raku prostaty, wsparcie emocjonalne bliskich.

– O raku piersi każdy słyszał, każdy zna jakąś historię wyleczonej kobiety. Potrzebujemy też takiego otwarcia komunikacyjnego w raku prostaty. Cieszy mnie, że dziennikarz muzyczny Hirek Wrona otwarcie opowiada o swojej diagnozie i leczeniu – mówi Anna Kupiecka prezeska fundacji OnkoCafe – Razem Lepiej.

Fundacja prowadzi kampanię społeczną ProstaTaHistoria. Wrona został jej ambasadorem.

– Miałem dwadzieścia kilka lat, kiedy zmarła moja babcia. Lekarz, który się nią opiekował, powiedział wtedy, że w naszej rodzinie może występować podatność na nowotwory. Z czasem to się potwierdziło. Mój ojciec żyje z chorobą nowotworową od ponad trzydziestu lat. Moja mama zmarła na raka piersi. Wiedziałem więc, że jestem w grupie ryzyka. Dlatego regularnie się badałem. I to nie raz na rok czy dwa – tylko co kilka miesięcy. Miałem świadomość, że choroba może się pojawić. Nie wiedziałem tylko kiedy. Ten moment przyszedł 17 czerwca 2024 roku. Dwa dni wcześniej zrobiłem badania. Co ciekawe, jeszcze w grudniu 2023 roku wynik PSA był bardzo dobry. W ciągu kilku miesi-

cy wszystko się zmieniło – nowotwór pojawił się i rozwinął bardzo szybko – opowiada Hirek Wrona.

Tłumaczy, że mówi o chorobie otwarcie, żeby zachęcić innych do badań i zmniejszyć lęk. – Gdybym miał powiedzieć jedną rzecz innym mężczyznom? Życie masz jedno. Warto o nie zadbać. Masz rodzinę, bliskich, rzeczy, które jeszcze możesz zrobić. Warto się zbadać, warto się zatrzymać i pomyśleć: co jeszcze chcę w życiu zrobić. Bo jeśli się w porę zareaguje – naprawdę można wygrać – przekonuje Wrona.

„Mężczyzno, otwórz się przed synem i sąsiadem”

Mamy dziesiątki tysięcy kobiet, które mówią o swojej chorobie, pokazują się z gołą głową, przychodzą na spotkania, są na konferencjach, udzielają wywiadów. Natomiast mamy małą liczbę mężczyzn, którzy mówią o raku prostaty – zauważa Kupiecka.

Uważa, że milczenie wokół racja prostaty nikomu nie pomaga, tylko pogłębia tabu i lęki. – Jeśli siedzisz cicho w domu ze swoją chorobą, nie dzielisz się swoją historią z synem, wnukiem, sąsiadem, to robisz kuku

zarówno sobie, bo jest ci z tą chorobą trudną, jak też swoim bliskim – mówi Kupiecka. Przekonuje, że historie o diagnozie i leczeniu pomagają odczarować także lęk przed „wadliwym” systemem zdrowia.

– Bez opowieści innych osób z góry zakładamy, że jedyne, co nas czeka w szpitalach to kolejka – zauważa Kupiecka. Podkreśla, że mężczyźni powinni częściej brać sprawy własnego zdrowia we własne ręce. Dziś to kobiety – najczęściej żony i partnerki – zapisują mężczyznę do urologa czy onkologa.

– Młodzi mężczyźni głośno i pięknie mówią już o depresji. Teraz warto nauczyć się rozmawiania o raku prostaty – stwierdziła Kupiecka.

Urolog twoim przyjacielem

Co może zrobić mężczyzna, żeby jak najbardziej zwiększyć swoje szanse w przypadku zachorowania na raka prostaty? – każdy mężczyzna powinien zgłosić się do urologa pierwszy raz najpóźniej do czterdziestki. Mężczyzno, urolog może pomóc ci w wielu różnych rzeczach i twoje życie będzie przyjemniejsze, jak zaprzyjaźnisz się z urologiem – mówi prof. Piotr Radziszewski, urolog.

A co pomaga, gdy już mamy podejrzenie raka prostaty? – Warto jak najszybciej zgłosić się do specjalisty: im lepsza jest ogólna kondycja pacjenta, tym większe są możliwości leczenia – odpowiada prof. Paweł Wiechno, onkolog. Zaznacza, że możliwości leczenia jest bardzo wiele, dobiera się je indywidualnie. – Przy wyborze metody leczenia uwzględnienia się stanu zdrowia pacjenta, choroby współistniejące oraz stylu życia. Obok radykalnego leczenia chirurgicznego i radioterapii stosowane są w leczeniu choroby zaawansowanej nowoczesne terapie hormonalne i chemioterapia. Jednym z najważniejszych elementów pozostaje dziś utrzymanie jakości życia chorego – podsumowuje onkolog. ●

Badanie „Prostata na prostej” zrealizowane na zlecenie firmy Bayer w ramach Ogólnopolskiego Panelu Badawczego Ariadna w dniach 15-18.05.2026 r. na reprezentatywnej ogólnopolskiej próbie 1 040 osób dorosłych.

Usunięcie prostaty

Czy operacje z robotem są le

Większość zabiegów usunięcia prostaty odbywa się w Polsce z pomocą robota. NFZ zebrał dane o pacjentach operowanych różnymi metodami i już wiemy, u których jest najmniej powikłań.

Katarzyna Staszak

Liczba przypadków raka prostaty rośnie. Rocznie około 24 tys. mężczyzn w Polsce dowiaduje się, że ma tę chorobę.

Prostata – nazywana też przez lekarzy gruczołem krokowym lub sterczem – to część układu moczowo-płciowego mężczyzny. Narząd ten otacza cewkę moczową, więc gdy nadmiernie się rozrasta, może utrudniać oddawanie moczu. Im mężczyzna jest starszy, tym większe jest ryzyko, że zachoruje na raka prostaty. Chorobę podejrzewa się, gdy:

- w badaniu krwi rośnie stężenie PSA, czyli białka produkowanego przez prostatę
- lekarz wyczuł podejrzaną zmianę w badaniu przezodbytniczym palcem
- w badaniach obrazowych – z pomocą usg lub rezonansu magnetycznego – widać podejrzane zmiany.

W takich wypadkach wykonuje się biopsję prostaty. Badania pozwalają ocenić stopień złośliwości i zaawansowanie nowotworu.

Czasem wyniki badań pokazują, że choroba wiąże się z niskim ryzykiem dla pacjenta. Lekarz może wówczas zalecić regularne kontrolowanie prostaty.

Często jednak konieczne jest pilne usunięcie nowotworu. Wówczas pacjent wraz z lekarzem wybiera jedną z opcji leczenia. Można zacząć od radioterapii albo od operacji. Zdecydowana większość pacjentów z tej grupy dostaje skierowanie na operację usunięcia prostaty, czyli radykalną prostatektomię.

Co wie NFZ?

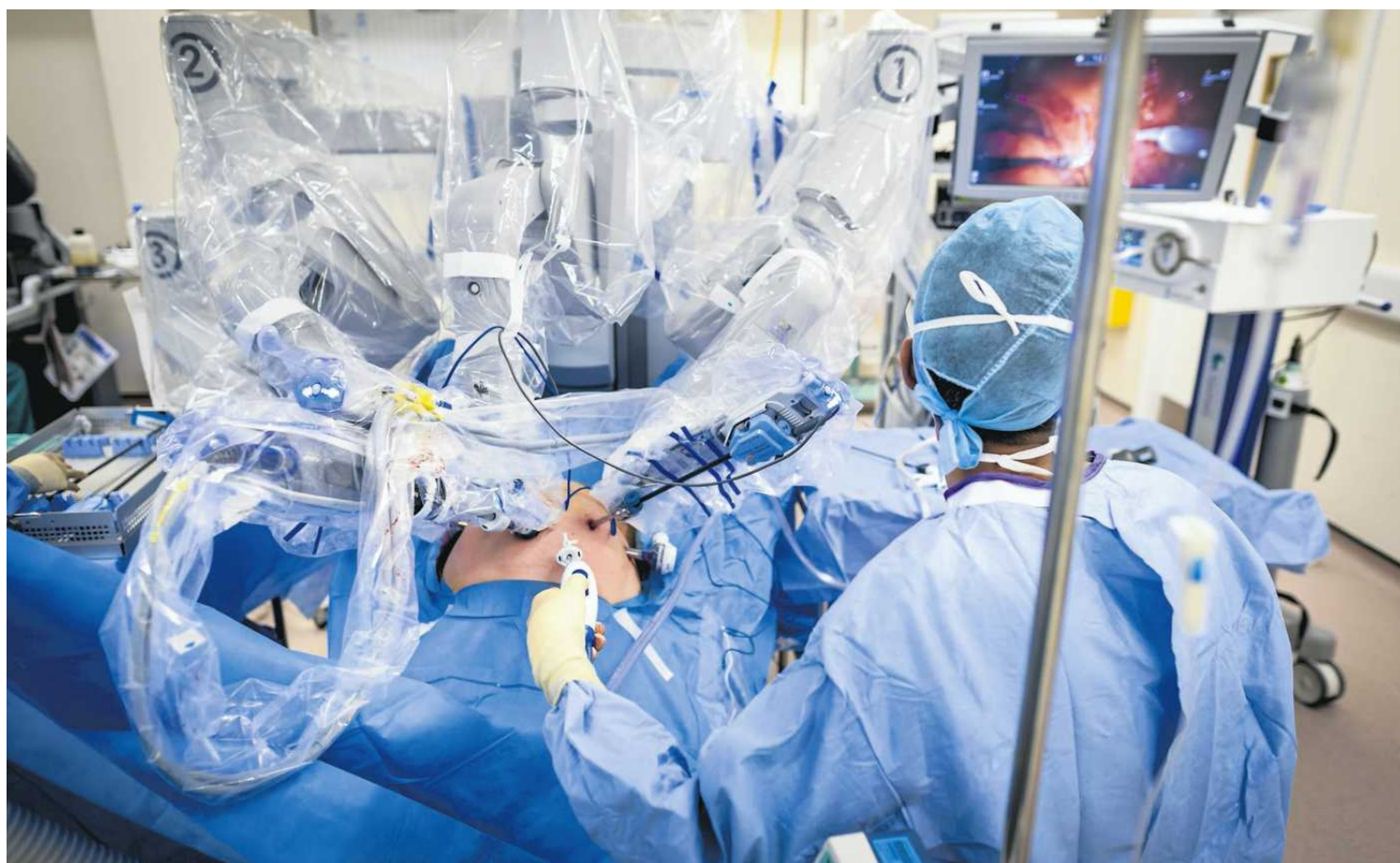
Wiosną 2022 r. Narodowy Fundusz Zdrowia zaczął płać szpitalom za usunięcie prostaty z pomocą robota. Od tego czasu pacjenci z rakiem prostaty mogą bezpłatnie skorzystać z każdego rodzaju operacji. Chirurgiczne usunięcie prostaty możliwe jest na trzy sposoby:

- operacja otwarta, gdy chirurg posługuje się skalpelem;
- operacja laparoskopowa, gdy narzędzia i kamerę wprowadza się przez niewielki otwór w ciele pacjenta; chirurg stoi wówczas przy stole operacyjnym i trzyma narzędzia;
- operacja robotyczna, gdy narzędzia do ciała pacjenta wprowadza robot, którym steruje lekarz; chirurg siedzi w wygodnej pozycji i widzi pole operacji na ekranie przed sobą.

W 2024 r. lekarze w Polsce wykonali 13,6 tys. zabiegów radykalnej prostatektomii. Z tego 9,6 tys. zabiegów odbyło się z pomocą robota. Drugie miejsce zajęły operacje laparoskopowe, a najmniej było operacji otwartych – niecały tysiąc.

Jaki zabieg powinien wybrać pacjent? Taki, który jest dla niego najlepszy.

Można też wybrać dowolne miejsce leczenia. W 70 ośrodkach w Polsce usuwa się prostatę

• Zabiegi wykonywane laparoskopowo i z pomocą robota oznaczają krótszy o około dwa dni pobyt w szpitalu niż przy operacji metodą otwartą

FOT. JIM VARNEY

laparoskopowo, w 49 robi wciąż jeszcze także zabiegi otwarte. A zabieg z pomocą robota na koszt NFZ możliwy jest w 36 szpitalach w Polsce.

Jeśli szpital, w którym się leczysz, nie ma robota, masz prawo pojechać do dowolnego szpitala w Polsce i sprawdzić, czy kwalifikujesz się do zabiegu robotycznego.

Czy taką podróż warto odbyć? Czy robot jest lepszy od laparoskopu trzymanego przez lekarza? NFZ postanowił to sprawdzić i dać pacjentom dane, dzięki którym podjęcie decyzji o rodzaju operacji może być łatwiejsze.

NFZ patrząc na PESEL pacjentów, śledził ich losy po operacji. W ten sposób dowiedział się, ilu pacjentów, po jakiej operacji musiało wrócić do szpitala z powodu powikłań. To jeden rodzaj danych – twarde liczby.

Pacjenci są jednak różni, niektórzy przychodzą na operację w złej kondycji zdrowotnej, bo są starsi, od dawna chorują, np. na nadciśnienie, cukrzycę czy przeszli zawał. Pacjentów różni też wiek. Możliwe, że niektóre szpitale leczą więcej właśnie takich trudniejszych, schorowanych pacjentów i to wpływa na ich statystyki.

Dlatego, żeby oszacować ryzyko powikłań dla statystycznego Polaka, NFZ opracował model do obliczeń, który bierze pod uwagę różne „zaburzacze” wyników. Statystyczny Polak,

dla którego NFZ podaje ryzyko powikłań ma 67 lat i jest osobą bez wielu chorób przewlekłych jednocześnie.

To oznacza, że jeśli ktoś pali papierosy i jednocześnie choruje na otyłość, cukrzycę i nadciśnienie, ma wyższe ryzyko powikłań. Dotyczy to każdego rodzaju zabiegu. Dlatego tak ważne jest, żeby przed każdym zabiegiem pytać lekarza, co sami możemy zrobić, żeby zmniejszyć ryzyko komplikacji.

Czy metoda operacji wpływa na to, jak długo pacjent musi być w szpitalu?

Największe znaczenie mają zwyczaje panujące w danym szpitalu i organizacja pracy. – Między poszczególnymi szpitalami widać duże różnice w długości hospitalizacji – mówi Filip Urbański, dyrektor Departamentu Analiz, Monitorowania Jakości i Optymalizacji Świadczeń w Centrali NFZ.

W niektórych szpitalach pacjent jest hospitalizowany przez jeden dzień przed zabiegiem i jeden dzień po zabiegu. Choć są szpitale, które trzymają pacjentów w łóżku przed zabiegiem przez trzy dni lub dłużej.

Uśredniając dane z całej Polski, okazuje się, że od przyjęcia do szpitala do zabiegu mija 1,2 dnia. A cały pobyt w szpitalu trwa średnio niemal 4 dni. Są szpitale, gdzie wychodzi się do domu w ciągu 24 godzin od zabiegu.

Pewne jest jednak, że zabiegi wykonywane laparoskopowo i z pomocą robota oznaczają krótszy o około dwa dni pobyt w szpitalu niż przy operacji metodą otwartą.

Jaka metoda operacji wiąże się z mniejszym ryzykiem powikłań?

Ryzyko, że pacjent wróci do szpitala w ciągu 180 dni od zabiegu z powodu, który wiąże się z operacją, wynosi:

- 5,6 proc. dla operacji metodą otwartą

- 4,4 proc. dla operacji laparoskopowej
- 3,6 proc. dla operacji robotycznej.

Prawdopodobieństwo ponownego przyjęcia do szpitala w ciągu 30 dni od zabiegu z jakiegokolwiek powodu wynosi:

- 7,1 proc. dla operacji metodą otwartą
- 8,2 proc. dla operacji laparoskopowej
- 6,7 proc. dla operacji robotycznej.

Prawdopodobieństwo przetoczenia krwi lub jej składników podczas hospitalizacji wynosi:

- 10,3 proc. dla operacji metodą otwartą
- 3,9 proc. dla operacji laparoskopowej
- 2,4 proc. dla operacji robotycznej.

Metoda zabiegu nie wpływała na różnice w ryzyku zakażenia rany operacyjnej lub zgonu pacjenta w ciągu 30 dni od zabiegu.

Za to kluczowa okazuje się tzw. wielochorobowość pacjenta. Osoba, która w momencie zabiegu miała dwie lub więcej niż dwie choroby przewlekłe, miała dwa razy większe ryzyko, że wróci do szpitala w ciągu 180 dni niż osoba bez wielochorobowości.

Konsekwencją usunięcia prostaty mogą być problemy z kontrolowaniem utrzymania moczu.

Problem zazwyczaj mija, a fizjoterapia może przyspieszyć leczenie. Czy któraś metoda operacyjna daje większe szanse na uniknięcie nietrzymania moczu?

Żeby odpowiedzieć na to pytanie NFZ, sprawdził, jakie recepty i skierowania dostali mężczyźni po operacji usunięcia prostaty. Prawdopodobieństwo, że pacjent otrzyma refundację świadczeń, leków lub wyrobów medycznych związanych z nietrzymaniem moczu w okresie 180 dni od zabiegu wynosi:

- 51,3 proc. dla operacji metodą otwartą
- 56,2 proc. dla operacji laparoskopowej
- 45,2 proc. dla operacji robotycznej.

NFZ zaznacza, że z tej analizy odrzucił pacjentów, którzy już przed zabiegiem korzystali z leczenia lub środków związanych z nietrzymaniem moczu.

lepsze?

Która metoda operacyjna daje największe szanse na zachowanie funkcji seksualnych?

Prostata znajduje się w pobliżu struktur, które pomagają uzyskać erekcję. Zabieg wiąże się więc z ryzykiem uszkodzenia np. nerwów, które wpływają na funkcje seksualne. Trwałe uszkodzenia w wyniku zabiegów laparoskopowych i robotycznych zdarzają się rzadko. A przejściowe zaburzenia funkcji seksualnych dotyczą wszystkich rodzajów operacji.

NFZ nie badał różnic w tym obszarze. Dlaczego? – Brakuje nam danych. Leki na zaburzenia erekcji można kupić bez recepty, więc to nie mógł być trop do zbadania – odpowiada lek. Michał Dziegielewski, pełnomocnik prezesa NFZ.

Czy doświadczenie szpitala w operowaniu prostaty ma znaczenie?

Tak, doświadczenie szpitala przekładało się np. na niższe ryzyko przetoczenia krwi podczas hospitalizacji. Zabiegi w placówkach, które wykonują ponad 150 prostatektomii w roku wiążą się średnio z niższym o 49 proc. ryzykiem przetoczenia krwi lub jej składników w porównaniu z miejscami, gdzie robi się mniej niż 50 prostatektomii rocznie.

Na jakiej operacji szpital zarabia lepiej?

– Za wyborem metody operacji powinno stać tylko dobro pacjenta, nie wycena – mówi pełnomocnik prezesa NFZ. Aktualne wyceny zabiegów radykalnej prostatektomii są takie:

- metoda klasyczna: 16,57 tys. zł
- zabieg laparoskopowy: 25,04 tys. zł
- zabieg z pomocą robota: 28,09 tys. zł.

Różnica między wyceną za zabieg laparoskopowy i robotyczny nie jest już duża.

Jakie szpitale robią najwięcej operacji prostaty w Polsce?

W 2024 r. najwięcej operacji usunięcia prostaty metodą laparoskopową (bez robota) zrobiły te placówki:

- Szpital Uniwersytecki w Krakowie – 188 zabiegów
- Szpital Miejski Specjalistyczny im. Gabriela Narutowicza w Krakowie – 147 zabiegów
- Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka – Centrum Medycyny Ratunkowej we Wrocławiu – 114
- Najwięcej operacji prostaty z pomocą robota zrobiły te placówki:
- Europejskie Centrum Zdrowia Otwock w Warszawie – 468 zabiegów
- Centrum Onkologii im. Prof. Franciszka Łukaszczyka w Bydgoszczy – 458 zabiegów
- Śląski Szpital Urologiczny w Katowicach – 452A tu publikujemy listę 25 szpitali z całej Polski, które w zeszłym roku wykonały najwięcej operacji prostaty z pomocą robota. ●

Czy rak prostaty jest dziedziczny

- Ryzyko zachorowania na raka prostaty wyraźnie wzrasta z wiekiem, a istotną część przypadków rozpoznaje się u mężczyzn po 65.–70. roku życia.
- – Podłoże dziedziczne podejrzewa się szczególnie wtedy, gdy rak prostaty występuje u kilku bliskich krewnych, w kolejnych pokoleniach lub jest rozpoznawany w młodym wieku, zwłaszcza przed 55. rokiem życia – mówi urolog dr hab. Roman Sosnowski.
- Niepokoić może rak prostaty u ojca, brata lub stryja. Choć mutacje genetyczne związane z wyższym ryzykiem raka prostaty można odziedziczyć także po matce. Szczególne znaczenia ma m.in. mutacja w genie BRCA2, która zwiększa ryzyko raka prostaty oraz jego agresywnego przebiegu. U kobiet te same mutacje wiążą się z wyższym ryzykiem raka piersi i jajnika. ●

Obserwowanie zamiast terapii

Kiedy rak prostaty nie wymaga leczenia

• **Aktywny nadzór jest strategią postępowania przeznaczoną przede wszystkim dla mężczyzn z rakiem prostaty niskiego ryzyka, u których w razie progresji nadal możliwe będzie leczenie radykalne**

FOT. SHUTTERSTOCK

Ślimak, żółw czy zając? Rak prostaty może rozwijać się w różnym tempie, dlatego nie każdy wymaga zabiegów. U części pacjentów zamiast terapii sprawdza się obserwowanie choroby.

Katarzyna Staszak

W serialu „The Kominsky Method” tytułowy bohater grany przez Michaela Douglasa ma problemy z oddawaniem moczu. Idzie do urologa, którego gra Danny DeVito. Lekarz zleca badanie, a Sandy Kominsky pyta, co będzie, jeśli wyniki potwierdzą raka prostaty. Urolog odpowiada, że to zależy, czy będzie to ślimak, żółw czy zając. – Ślimak jest powolny, nie ma co się martwić. Żółw nieco szybszy, trochę można się martwić – tłumaczy.

Gdy ma już wyniki badań dzwoni do pacjenta z „dobrą i gorszą wiadomością”: – Dobra wiadomość jest taka, że nie musi się pan martwić rakiem. Gorsza wiadomość jest taka, że biopsja wykazała parę komórek rakowych.

– Czyli jednak mam raka prostaty? – pyta pacjent.

– Formalnie tak, ale bez obaw. Musimy go obserwować, ale w pana wieku zabije pana inny organ, nie prostata – uspokaja serialowy lekarz.

Jak często w prawdziwym życiu zdarza się, że pacjent ma raka prostaty, a lekarz może mu zalecić obserwację zamiast np. operacji czy radioterapii?

– To sytuacja możliwa u znacznej części mężczyzn, u których rozpoznano raka prostaty ograniczonego do narządu, szczególnie gdy choroba jest niskiego ryzyka – odpowiada urolog dr hab. Roman Sosnowski.

Kto może uniknąć leczenia

Skąd wiadomo, że można długo żyć z rakiem prostaty, w ogóle go nie leczyć i umrzeć z zupełnie innej przyczyny? Pokazują to m.in. sekcje zwłok osób w zaawansowanym wieku, które zmarły z różnych powodów, innych niż rak prostaty. „W bardzo wielu przypadkach badania sekcyjne pozwalają na ujawnienie bezobjawowych ognisk raka w gruczole krokowym. Szacuje się, że pomiędzy 60. a 70. rokiem życia dotyczy to około połowy mężczyzn” – tłumaczy eksperci Krajowego Rejestru Nowotworów (KRN). To oficjalny portal polskich onkologów.

W USA badanie PSA zostało wprowadzone w 1987 r. i przez kolejne lata zano-

towano tam znaczny wzrost liczby wykrytych zachorowań. Były to często przypadki raka „obecne w populacji prawdopodobnie od wielu lat” – podaje KRN.

Doświadczenia lekarzy w różnych krajach świata skłoniły ich do postawienia pytań: Czy nie mamy do czynienia z nadrozpoznowalnością raka prostaty? Czy nie stosujemy nadmiernego leczenia? Przecież każda terapia, która ma zwalczyć raka prostaty, może zostawić skutki uboczne, np. kłopoty z trzymaniem moczu czy zaburzenia erekcji. Po badaniach i dyskusjach do oficjalnego schematu leczenia dołączyła „aktywna obserwacja”.

– Aktywny nadzór jest strategią postępowania przeznaczoną przede wszystkim dla mężczyzn z rakiem prostaty niskiego ryzyka, u których w razie progresji nadal możliwe będzie leczenie radykalne. W tej grupie ryzyka szybkiej progresji, wystąpienia przerzutów lub zgonu z powodu raka prostaty jest mało, natomiast skutki uboczne natychmiastowego leczenia mogą przewyższać jego spodziewane korzyści. Leczenie radykalne wdraża się, gdy badania kontrolne wskazują na progresję lub przeklasyfikowanie choroby do grupy o wyższym ryzyku – wyjaśnia dr Sosnowski. Zaznacza, że przy aktywnej obserwacji kluczowa jest postawa pacjenta. – To opcja dla osób gotowych regularnie odwiedzać urologa i powtarzać badania – mówi dr Sosnowski.

W bardzo wielu przypadkach badania sekcyjne pozwalają na ujawnienie bezobjawowych ognisk raka w gruczole krokowym. Szacuje się, że pomiędzy 60. a 70. rokiem życia dotyczy to około połowy mężczyzn - mówią eksperci Krajowego Rejestru Nowotworów

Kto może więc zakwalifikować się do aktywnej obserwacji? Dr Sosnowski tłumaczy, że chodzi o mężczyzn, którzy spełniają następujące kryteria:

- nie mają przerzutów, czyli komórek nowotworowych w innych częściach ciała niż prostata;
- kwalifikują się do leczenia radykalnego, tzn. że możliwe jest całkowite zniszczenie nowotworu, niezależnie od wybranej metody leczenia – operacji czy radioterapii;
- mają chorobę niskiego ryzyka, czyli na podstawie wszystkich badań wiadomo, że:
 - ▶ zaawansowanie guza według klasyfikacji TNM nie przekracza T2a;
 - ▶ wynik PSA jest mniejszy niż 10 ng/ml;
 - ▶ stopień złośliwości komórek nowotworowych według klasyfikacji Gleasona (Gleason score) jest nie większy niż 6.
- Dla mężczyzn z tak zdefiniowaną chorobą niskiego ryzyka wszystkie ważne towarzystwa urologiczne na świe-

cie zalecają aktywną obserwację jako w pełni akceptowalną i preferowaną metodę postępowania – podkreśla dr Sosnowski. Dodaje, że w starannie wybranych przypadkach aktywny nadzór można rozważyć również u pacjentów z korzystnym rakiem pośredniego ryzyka, o małej objętości i bardzo niewielkim udziale utkania typu Gleason 4. Pacjent musi jednak wiedzieć, że ryzyko progresji jest wtedy większe niż w chorobie niskiego ryzyka.

Konsekwencje bycia obserwowanym

Z czym wiąże się aktywna obserwacja? – Polega na kontrolach urologicznych, które mają potwierdzić, że wciąż mamy do czynienia ze „ślimakiem”, czyli rakiem niskiego ryzyka. Wykonuje się regularnie oznaczenia stężenia PSA, badanie przezdobytnicze i rezonans magnetyczny prostaty. Konieczne są także regularne biopsje prostaty, bo tylko w ten sposób możemy precyzyjnie określić biologię, czyli agresywność choroby. Dla każdego chorego zaplanowane są kontrole według planu zgodnego z wytycznymi organizacji naukowych – opisuje dr Sosnowski.

W raku prostaty możliwe jest jeszcze inne postępowanie, tzw. czynne wyczekiwanie. – To założenie, że odступujemy od leczenia radykalnego, zarówno teraz jak i w przyszłości. Tu także obserwujemy się przebieg choroby, ale interweniuje, dopiero gdy choroba będzie dawać dolegliwości. Kontrole są mniej intensywne i ukierunkowane przede wszystkim na wykrycie klinicznej lub objawowej progresji choroby, która wymagałaby leczenia paliatywnego, czyli łagodzenia następstw choroby. W tej metodzie postępowania nie zakładamy radykalnej walki z nowotworem – mówi dr Sosnowski.

Kto może wybrać postawę wyczekującą wobec swojego raka? Osoby starsze i obciążone przewlekłymi chorobami, dla których agresywne leczenie oznaczałoby pogorszenie jakości życia bez jego wydłużenia.

– Istotna część obecnie rozpoznawanych raków prostaty należy do grupy niskiego ryzyka progresji i charakteryzuje się bardzo małym ryzykiem zgonu z powodu nowotworu w perspektywie wielu lat. Pacjenci w takiej sytuacji mają prawo do przedyskutowania możliwych działań. W dużej części przypadków dobrą opcją może być właśnie aktywna obserwacja – odpowiada dr Sosnowski.

Przypomina, że regularne badania pomagają wykrywać raka prostaty na etapie, na którym można zapobiec przerzutom i śmierci. – Jeśli okaże się, że rak ma charakter agresywny, a ilość komórek nowotworowych w prostacie jest znacząca, można zastosować metody radykalnego leczenia. Dają one bardzo duże szanse na wyleczenie. Z kolei u chorych z rakiem niskiego ryzyka metoda aktywnej obserwacji jest preferowana, choć zawsze pacjent może podjąć decyzję o jej zakończeniu i wybraniu z lekarzem metody leczenia radykalnego. Celem jest dla nas nie tylko wyleczenie choroby nowotworowej, ale także, a może przede wszystkim, utrzymania dobrej jakości życia chorego – mówi dr Sosnowski. ●

Dieta i rak prostaty

O mięsie, brokułach i soi

Rady z najlepszego szpitala na świecie: odpowiednie jedzenie wzmacnia organizm, może chronić serce i kości, które narażone są na negatywne skutki leczenia.

Szpital, który uznawany jest za najlepszy na świecie, czyli Mayo Clinic w USA, przygotował nowy poradnik dietetyczny dla mężczyzn z rakiem prostaty.

Postaw na dietę roślinną

Choroby serca często występują u osób z rakiem prostaty. Niektóre metody leczenia – zwłaszcza terapia hormonalna stosowana w przypadku tego nowotworu – mogą zwiększać ryzyko chorób serca, przyrostu masy ciała, cukrzycy i osteoporozy.

Z tego powodu wiele zalecać żywnościowych dla pacjentów z rakiem prostaty jest ściśle powiązanych z zasadami odżywiania korzystnymi dla układu krążenia. Dieta roślinna o działaniu przeciwzapalnym sprzyja zdrowiu zarówno prostaty, jak i serca.

Przeciwzapalnie działają:

- oliwa, awokado, orzechy, siemię lniane;
- owoce i warzywa – warto postawić na różnorodność, bo w każdym owoce znajdują się inne polifenole, czyli związki o działaniu przeciwzapalnym; wybieraj to, co sezonowe;
- rośliny strączkowe – źródło białka i błonnika, który dba o zdrowie jelit;
- produkty pełnoziarniste jak kasze, razowe pieczywo, płatki owsiane – zawarty w nich błonnik zapewnia uczucie sytości.

Ogranicz tłuszcze nasycone

Dieta bogata w tłuszcze nasycone i tłuszcze typu trans może nasilać stan zapalny w organizmie i wiązać się z gorszymi rokowaniami w przypadku raka prostaty. Tłuszcze nasycone występują w czerwonym mięsie, pełnotłustych produktach mlecznych oraz żywności przetworzonej. Tłusz-

FOT. AAMULYA/GETTY

cze trans często znajdują się w pakowanych przekąskach i wyrobach cukierniczych.

Niektóre badania sugerują również, że produkty zawierające kwasy tłuszczowe omega-6 mogą nasilać stan zapalny i sprzyjać wzrostowi nowotworu. Do produktów tych należą artykuły wysokoprzetworzone, jak klasyczne chipsy, oraz niektóre oleje, takie jak olej kukurydziany, sojowy i krokoszowy.

Wybieraj zdrowsze tłuszcze

Kwasy tłuszczowe omega-3 mogą pomóc w zmniejszeniu stanu zapalnego i wzmocnieniu układu odpornościowego. Występują one w tłustych rybach, takich jak łosoś, sardynki i makrela, a także w siemieniu lnianym i orzechach włoskich. Niektóre badania sugerują związek między ich spożyciem a wolniejszym wzrostem guza lub niższym poziomem antygenu swoistego dla prostaty (PSA), choć badania w tym zakresie wciąż trwają – zaznaczają eksperci Mayo Clinic. Aby ograniczyć spożycie niezdrowych tłuszczów:

- Wybieraj chude mięso i drób bez skóry. Dobrym wyborem są pierś z kurczaka, indyk oraz ryby.

- Rozważ roślinne źródła białka, takie jak fasola, soczewica czy tofu, jako alternatywę dla mięsa.
- Wybieraj produkty mleczne o niskiej zawartości tłuszczu.
- Stosuj zdrowsze metody przygotowywania potraw. Zamiast smażenia wybieraj pieczenie, grillowanie lub gotowanie na parze.
- Używaj zdrowszych olejów. Zamiast masła, smalcu czy twardej margaryny stosuj oliwę, olej rzepakowy lub olej z awokado.

Wypełnij swój talerz owocami i warzywami

Produkty pochodzenia roślinnego są bogate w witaminy, minerały, błonnik i inne składniki odżywcze wspierające ogólny stan zdrowia. Spożywanie różnorodnych owoców, warzyw i produktów pełnoziarnistych wiąże się z lepszymi rokowaniami po leczeniu raka prostaty.

Szczególnie obiecujące działanie wykazują niektóre związki roślinne:

- Warzywa krzyżowe takie jak brokuły, kalafior i brukselka zawierają sulforafan, który może pomóc w zmniejszeniu ryzyka nawrotu raka prostaty.
- Pomidory i arbuz zawierają likopen. Wstępne badania sugerują, że likopen może przyczyniać się do obni-

żone wyroby mięsne to m.in. bekon, kielbasa, parówki oraz wędliny.

- Obróbka mięsa w bardzo wysokich temperaturach – na przykład podczas grillowania, gdy dochodzi do przypalenia powierzchni – może prowadzić do powstawania substancji chemicznych zwiększających ryzyko nowotworu.
- Spożywając kurczaka, indyka lub inny drób, usuwaj skórę, aby ograniczyć ilość spożywanych tłuszczów nasyconych.

Jajka jedz z umiarem

Jajka są dobrym źródłem chudego białka i mogą stanowić element zbilansowanej diety. Ale niektóre badania sugerują, że częste spożywanie jajek może wiązać się z wyższym ryzykiem nawrotu raka prostaty, choć dowody na to nie są jednoznaczne. Jeśli jesz jajka, warto zachować umiar.

Rozważ włączenie produktów sojowych

Produkty na bazie soi, takie jak tofu, edamame czy mleko sojowe, zawierają izoflawony. Są to związki roślinne, które mogą hamować wzrost raka prostaty. Soja dostarcza również innych cennych składników odżywczych, w tym białka, błonnika, wapnia i witamin z grupy B.

Ogranicz cukier

Słodzone napoje oraz węglowodany rafinowane – takie jak wyroby cukiernicze, desery czy białe pieczywo – mogą podnosić poziom insuliny. Wyższy poziom insuliny może sprzyjać rozwojowi nowotworu. Traktuj słodkie jako okazjonalną przyjemność i wybieraj produkty pełnoziarniste.

Zastosuj dietę śródziemnomorską

Wielu ekspertów zaleca stosowanie diety śródziemnomorskiej. Zmniejsza ona ryzyko zachorowania na raka prostaty. Wspiera również naturalnie zdrowie serca i działa przeciwzapalnie, co jest szczególnie istotne w trakcie leczenia raka prostaty i po jego zakończeniu.

Dieta śródziemnomorska obfituje w warzywa i owoce, produkty pełnoziarniste, rośliny strączkowe, orzechy i nasiona, oliwę, zioła i przyprawy.

Osoby stosujące dietę śródziemnomorską spożywają umiarkowane ilości ryb, drobiu i jaj, natomiast unikają czerwonego mięsa, żywności przetworzonej oraz dodanego cukru. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34443894

W sprzedaży!

TEMAT NUMERU:

ROZMOWY, KTÓRE RATUJĄ ZWIĄZKI

oraz:

- Pułapki terapii
- Czy można być szczęśliwym bez seksu
- Niewygodne pytania w związkach

psychologia codziennie

Więcej o psychologii
czytaj na
wysokieobcasy.pl/zyclepiej

wyborcza

wyborcza.pl

TV

17-23

LIPCA
2026

VOD: Netflix | Disney+ | HBO Max | Prime Video
CANAL+ | SkyShowtime | Player | Apple TV+

„ZA WSZELKĄ CENĘ”.
NIE GRAJ JUŻ TEGO, SAM.
NOWY COBEN NA NETFLIKSIE
S. 4-5

„1670” -
PRZEKRACZANIE
GRANIC ABSURDU
W ZWIASTUNIE
TRZECIEGO SEZONU
S. 6

RÓD SMOKA

Krew, śmiech i smoki s. 2-3

Krew, śmiech i smoki

Trzeci sezon „Rodu smoka” dorównuje momentami „Grze o tron”

Cztery lata temu obejrzałam z zainteresowaniem pierwszy sezon „Rodu smoka”, prequelu „Gry o tron”. Znalazłam sobie bohaterkę do kibicowania – była nią Rhaenyra Targaryen, prawowita następczyni swojego ojca na Żelaznym Tronie. Chciałam nosić herb rodu Velaryon i, czasem krzywiąc się od ilości rozlanej krwi, podziwiałam morderczość księcia Daemona Targaryena, granego brawurowo przez Matta Smitha.

Kiedy jednak serial się skończył, jakoś mi go nie brakowało. I tak minęły prawie dwa lata.

Przyznam się od razu: drugiego sezonu nawet nie skończyłam. Czekałam na emocje związane z Tańcem Smoków, wielką wojną o Żelazny Tron między Rhaenyra a jej przyrodnim bratem, koronowanym po śmierci ich ojca Aegonem II – ale się nie doczekałam. Gdy uświadomiłam sobie, że nie będzie jej w tym sezonie, przestałam go oglądać.

„Rycerz Siedmiu Królestw” reanimuje Westeros

Gdy w styczniu tego roku pojawił się „Rycerz Siedmiu Królestw”, ekranizacja opowiadań George’a R. R. Martina rozgrywających się pomiędzy wydarzeniami z „Rodu smoka” i „Gry o tron”, rzuciłam na niego okiem wyłącznie z sympatii do książki. Książki, która jest zdecydowanie lżejsza i zabawniejsza niż pozostałe, a do tego ma za bohatera po prostu dobrego człowieka. Niezbyt lotnego, ale mającego u swego boku inteligentnego za dwóch giermka.

Serial okazał się fantastyczną zabawą doskonale oddającą humor opowiadań. Choć był kameralny – całość rozgrywa się podczas turnieju rycerskiego – to pełen wrażeń i emocji.

Był także świetnie zagrany przez debiutującego w głównej roli ser Duncana Wysokiego byłego irlandzkiego rugbystę Petera Claffeya i mającego w momencie startu zdjęć zaledwie dziewięć lat Dexterę Sola An-

sella, wcielającego się w jego giermka zwanego Jajem. Wspólnie z Roześmianą Burzą (grał go Daniel Ings) sprawili, że znów nabrałam ochoty na wizytę w Westeros.

„Ród smoka” wraca do formy

Kiedy więc dostałam cztery pierwsze odcinki trzeciego sezonu „Rodu smoka”, zasiadłam do oglądania. I wciągnęłam się jak za najlepszych czasów „Gry o tron”.

W tym sezonie pojawia się w końcu stawka. Na dobre zaczyna wojna, której najważniejsze figury były wcześniej przez długi czas niemrawo rozstawiane na planszy.

Czarni, czyli wierni królowej Rhaenyry (Emma D’Arcy) i księciu Daemonowi (Matt Smith), stają naprzeciw Zielonym, a więc tych wiernych Aegonowi II (Tom Glynn-Carney), a raczej jego matce Alicent Hightower (Olivia Cooke). Król bowiem – po potyczce poparzony i długo przykuty do łóżka – zniknął.

Nikt nie wie, że Rhaenyra i Alicent zawarły pakt: Żelazny Tron dla tej pierwszej w zamian za życie tej drugiej, jej córki i wnuczki.

Już w pierwszym odcinku rozpętuje się imponująca, tryskająca krwią i buchająca płomieniami bitwa morską. Po jednej stronie w Gardzieli walczą owdowiały Corlys Velaryon (Steve Toussaint) z synem-bękartem u boku, po drugiej zaś flota najemników pod wodzą admirałki, której okręt nosi nazwę Sucza Pięść.

Tak, czarny humor i humor w ogóle wraca do świata Targaryenów. Wraca też przemoc. Wymazany krwią Daemon Targaryen to widok dobrze znany, ale królowa ślizgająca się na krwi, którą sama przelała to coś nowego.

Po jednej stronie
w Gardzieli
walczy owdowiały
Corlys Velaryon
(Steve Toussaint)
z synem-
bękartem
u boku

W tych pierwszych czterech odcinkach mamy w końcu balans między ludzkimi emocjami, dworskimi intrygami, smoczy mi ewolucjami, krwią i humorem. Balans podobny do tego, który mieliśmy w najlepszych sezonach „Gry o tron”.

Zgodnie z tradycją „Ród smoka” nie waha się zabijać swoich bohaterów. Tych, którzy są zbyt naiwni albo zbyt szlachetni albo też zbyt zaślepieni. I nie ma znaczenia, jak są ważni.

Zgodnie z tradycją funduje też widzom przemowy. Co ciekawe, ta, którą ma do ogłoszenia Rhaenyra, dosłownie cytuję królową Elżbietę I przemawiającą do wojsk w Tilbury przed decydującym starciem z hiszpańską Armatą: „Mam ciało słabej i wątłej kobiety, ale serce i żołądek króla”.

Rządzenie jest trudniejsze, niż zdobycie władzy

Serial przypomina, że walka o władzę to jedno, a rządzenie – drugie. Bohaterowie trzeciego sezonu przekonują się o tym na własnej skórze. A złamana obietnica najpewniej powróci, by zemścić się na wiarołomcy.

Poza znajomymi twarzami, których jednak systematycznie ubywa, w produkcji pojawia się nowy bohater, czyli grany przez Jamesa Nortona Ormund Hightower, kuzyn królowej Alicent. Początkowo wydaje się dość nudny – ot, wyniosły rycerz na czeluście niedużej armii. Z czasem po kawaleczku odsłania swoją prawdziwą twarz. I nie tylko twarz.

Tym, co różni na razie ten sezon „Rodu smoka” od dowolnego sezonu „Gry o tron”, jest brak scen seksu. Pierwsze nagie pośladki pojawiają się dopiero w czwartym odcinku i należą właśnie do wychodzącego z wanny Nortona.

Scena z nimi ma jednak sporą szansę zostać wiralem, bo odtwarza właściwie idealnie fragment z trzeciego sezonu „Gry o tron”, gdy grająca Daenerys Targaryen Emilia Clarke wychodziła naga z wanny, nie przerywając rozmowy z Daario Naharise. Norton świetnie się bawi, widzowie też.

Tym razem na ciąg dalszy „Rodu smoka” czekam niecierpliwie. Prawie tak niecierpliwie, jak na ciąg dalszy „Rycerza Siedmiu Królestw”. Prawie.

MAJA STANISZEWSKA

RÓD SMOKA

serial fantasy, USA 2022,
wyk. Emma D’Arcy, Matt Smith, Olivia
Cooke, Rhys Ifans, Fabien Frankel

3 sezony, HBO Max.

Nowe odcinki w poniedziałki

Nie graj już tego, Sam

Kolejny raz musiałam dowiedzieć się, kto za tym wszystkim stoi, choć miałam ochotę walić głową o ścianę.

Mam słabość do Sama Worthingtona, australijskiego aktora znanego z „Avatarów” Jamesa Camerona i ostatnio także costnerowskiego „Horyzontu”. Ma aurę człowieka, który najpierw robił przez pięć lat podkop łyżką, potem przez kilkanaście kilometrów trzymał się podwozia ciężarówki, a ostatecznie otrząpał się i poszedł ratować świat.

To dobra aura dla kogoś, kto większość kariery spędził na planie kina sensacyjnego. I świetnie pasująca do najnowszego granej przez niego postaci, Davida Burroughsa z serialu „Za wszelką cenę” opartego na powieści Harlana Cobena.

Amerykański pisarz to serjny autor bestsellerów. Netflix ekranizuje go niemal co roku, czasami nawet kilkakrotnie. W tym oglądaliśmy już „O krok za daleko”, wcześniej polskie „Tylko jedno spojrzenie”, a przedtem – „Tęsknię za tobą”.

Powieści Cobena były ekranizowane na całym świecie blisko 20 razy. Nie dziwi się.

Cobenowskie fabuły wciągają, zwroty akcji piętrzą się przed bohaterami jak policyjne blo-

kady. Oglądanie seriali na podstawie jego prozy przypomina patrzenie na pożar albo wypadek drogowy. Bywa okropne, ale ciężko odwrócić wzrok. Coben po mistrzowsku tworzy bohaterów, którzy wiodą zwykłe życie, dopóki nie wydarzy się coś ekstremalnego. A wtedy? Wszystkie chwytaki dozwolone. Te poniżej pasa też. Zwłaszcza w fabule.

Obejrzeć „Za wszelką cenę”

Grany przez Worthingtona David to więzień odsiadujący dożywocie w więzieniu w Maine. Za krótkimi spędził na razie tylko pięć lat. Nie pozwala nikomu się odwiedzać, a osadzonym jest modelowym: żadnych bójek, burd, problemów. Składa pranie w więziennej pralni, jakby po to się urodził. I jako jedyny w ciupie uważa, że nie jest niewinny. Oskarżony o śmiertelne pobicie swojego kilkuletniego syna kijem bejsbolowym czuje, że zawiódł jako ojciec. Powinien ochronić swoje dziecko.

Do twarzy mu w pomarańczowym uniformie, dobrze wygląda również z cierpienną miną. Pewnego dnia odwie-

dza go była szwagierka, Rachel (Britt Lower), dziennikarka bostońskiego „Globe”. Pokazuje mu zdjęcie, a na jego drugim planie jest chłopiec ludzko podobny do syna Davida – tego samego, którego rzekomo zamordował. Ma nawet identyczne znamię na policzku.

Czy to możliwe, że chłopiec żyje? Komuś ewidentnie zależało na tym, by David nie zadawał pytań. Najpierw próbuje go zabić psychopatyczny więzień, potem strażnik. Na szczę-

ście naczelnik placówki to – jakże wygodnie! – były kumpel ojca Davida z policji. Wraz ze swoim synem-policjantem pomagają Davidowi uciec. Już na wolności David, jego szwagierka i jej były facet-milioner (Milo Ventimiglia) prowadzą swoje śledztwo.

Po piętach depcze im duet agentów FBI: Williams (Chi McBride) i Greer (Logan Browning), czyli czepialski ojciec i uparta córka. Oni są jednak najmniejszym problemem Davida. W tle za sznurki pociąga bowiem bostońska mafia, a w eleganckich wnętrzach intryguje wpływowa Gertrude Payne (Madeleine Stowe).

Komu może ufać David? Jak to u Cobena – najlepiej nikomu, na czele ze sobą.

Nowy Coben na Netflixie

Ogląda się to szybko i całkiem przyjemnie. Oczywiście jeśli nie zdziera się zbyt obsesyjnie kolejnych warstw fabularnej cebuli.

Czy rzeczywiście tak łatwo uciec z więzienia? Czy człowiek, który przez ostatnich pięć lat siedział w celi, jest w stanie

„WYBORCZA TV” redaguje zespół działu Kultura; Projekt makiety „Wyborczej TV”: Dorota Jezierska i Tomasz Lebioda; Grafiki: Joanna Patyk; Wydawca: Wyborcza Sp. z o.o., ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa, tel. 22 555 66 00, e-mail: kultura@wyborcza.pl, Licencje na treści: licencje@wyborcza.pl; Naświetlanie i druk: Quad/Graphics Europe Sp. z o.o.; Okładka: HBO Max; Serwis telewizyjny przygotowuje media.press.tv. Za zmiany w programie wprowadzone przez stacje po wysłaniu numeru gazety do drukarni redakcja nie odpowiada.

FOT. KERI ANDERSON/NETFLIX

Grany przez Worthingtona David to więzień odsiadujący dożywocie w więzieniu w Maine. Za krótkimi spędził na razie tylko pięć lat i jako jedyny w ciupie uważa, że nie jest niewinny. Oskarżony o śmiertelne pobicie swojego kilkulatniego syna kijem bejsbolowym czuje, że zawiódł jako ojciec

przeskoczyć z jednego nowojorskiego dachu na drugi? Jak długo widzą radę udawać, że nie domyślił się, kto za tym wszystkim stoi? Muszę przyznać, że podczas oglądania „Za wszelką cenę” czułam się zmuszana do udawania głupszej, niż jestem.

Jak to u Cobena, finałowy zwrot akcji jest tak skonstruowany, by zadziwić. Jeśli jednak cokolwiek zaskakuje, to tylko tym, że jako widzka dotrwałam aż do końca, by go zobaczyć. Czy to zasługa Sama Worthingtona? Zdecydowanie tak.

Ma w sobie szorstki wdzięk gwiazdora starego Hollywood. Lubię go w kinie akcji, jeszcze bardziej jednak cenię go za mniej oczywiste role na przykład wizerunkowi sprawiedliwego twardziela. Świetny był jako mormon-morderca w opartym na prawdziwej historii serialu „Pod sztandarem nieba”, doskonały jako psychopatyczna legenda Dzikiego Zachodu, któ-

ra niczym Kronos kolejno zabija swoje potomstwo w „Ostatnim synu”. Wspaniale wypadł też w niezależnym westernie „The Keeping Room”, w którym był jednym z żołnierzy terroryzujących kobiety ukrywające się w domu rodzinnym w czasie wojny secesyjnej.

Życzę mu, by dostawał więcej właśnie takich ról, a mniej podobnych do tej z „Za wszelką cenę”. To, że umie zagrać przystojnego milczka skaczącego z dużych wysokości, już wiem. Nie graj już tego więcej, Sam.

MARTA GÓRNA

ZA WSZELKĄ CENĘ

serial kryminalny, USA 2026, wyk. Sam Worthington, Britt Lower, Logan Browning, Erin Richards, Milo Ventimiglia, Jonathan Tucker, Chi McBride

8 odc., Netflix

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34441855

DO 23 LIPCA

Zamów PRENUMERATĘ TECZKOWĄ „Wyborczej” — na sierpień u swojego sprzedawcy prasy

- Masz pewność, że każde wydanie będzie na Ciebie czekać (zamawiasz gazetę na cały miesiąc z góry)
- Masz niższą cenę niż przy zakupie pojedynczych wydań każdego dnia
- Masz bezpłatny dostęp do Wyborcza.pl*
- Masz gwarancję niezmienności cen w okresie realizacji prenumeraty
- Możesz zostać członkiem Klubu Wyborczej i mieć dostęp do archiwum tekstów

CENA
199,99 zł**
OSZCZĘDZISZ
CO NAJMNIEJ
46 zł

Dostęp także do
Wyborcza.pl*

*Prenumeratorów teczkowych zapraszamy do Klubu „Wyborczej”. Jego członkowie mogą m.in. uczestniczyć w spotkaniach online z redakcją i jej gośćmi. Dodatkowo Klubowicze mają dostęp do archiwum tekstów „Wyborczej”. Co zrobić, by zostać członkiem Klubu: 1. Skontaktuj się z naszą infolinią, tel. 22 555 54 55 (od poniedziałku do piątku w godz. 8-16). 2. Podaj numer dowodu zakupu prenumeraty teczkowej. **Cena sugerowana. Kwota oszczędności wynika z różnicy ceny sugerowanej i sumy cen codziennej sprzedaży detalicznej.

To mały krok dla chłopca, ale wielki dla szlachty!

W trzeciej odsłonie serialu „1670” Jan Paweł wpada na pomysł wystrzelenia jednego ze swoich chłopów w kosmos.

W tym domu możemy sobie tylko miłe rzeczy. Niemile dusimy w sobie, a potem wyzywamy się na Bogu ducha winnych poza domem. To jest dojrzałość! – mówi śmiertelnie poważnie Zofia, żona szlachcica Jana Pawła.

Netflix zaprezentował zwiastun nowego sezonu jednej z najpopularniejszych polskich produkcji tego dziesięciolecia. W „1670”, serialu osadzonym w XVII wieku, ponownie będziemy śmiać się ze szlachty, ale także z nas samych.

Kontynuacja wielkiego hitu

„1670” jest mockumentem, czyli komedią stylizowaną na dokument. Szlachcic Jan Paweł Adamczewski jest właścicielem mniejszej „połowy” rodzinnej wsi, ponieważ większą musiał sprzedać sąsiadowi Andrzejowi (Andrzej Klak), którego teraz za to nienawidzi.

Poznajemy także rodzinę bohatera: oziębłą żonę Zofię (Katarzyna Herman), starszego syna Stanisława (Michał Bałicki zastąpiony w drugim sezonie przez Filipa Zarębę), który myśli tylko o graniu barokowej muzyki z kolegami, córkę Anielę (Martyna Byczkowska), zamartwiającą się kryzysem klimatycznym. Jest także Jakub (Michał Sikorski), młodszy syn, który postawił na karierę w stabilnej, prężnie rozwijającej się korporacji, zostając księdzem.

Pierwszy sezon okazał się ogromnym sukcesem, więc producenci stworzyli kontynuację. Druga odsłona „1670”

Adamczychę ogarnia choroba poszlachecka. Kryzys tożsamości dotyka nie tylko głów rodów, lecz także wszystkich członków rodziny Adamczewskich

pokazała, że polska komedia może wyglądać jak „serial premium”. Było w niej jeszcze więcej gagów i intryg.

Siłą serialu jest jego uniwersalność. „1670” śmieje się z naszych dawnych i bardzo współczesnych przywar.

Ze zwiastuna wynika, że w trzecim sezonie możemy spodziewać się podobnego poczucia humoru. Jan Paweł skanduje: „Precz z nauką!”. I chwali się, że stworzył „antynaukowe słuchowisko”. W innej scenie wpada na pomysł wysłania jednego ze swoich chłopów na księżyc, po czym mówi: „To mały krok dla chłopca, ale wielki dla szlachty!”.

Bunt chłopów

Akcja trzeciego sezonu rozgrywa się tuż po wielkich Dożynkach Królewskich w Adamczysze.

„Ujawniona na uroczystości gorzka prawda o pocho-

dzeniu Jana Pawła oraz utrata wszystkich aktów szlacheckich w pożarze biblioteki sprawiły, że nad sarmatami zawisło widmo tragedii gorszej niż dżuma.

Adamczychę ogarnia choroba poszlachecka. Kryzys tożsamości dotyka nie tylko głów rodów, lecz także wszystkich członków rodziny Adamczewskich” – czytamy w oficjalnej zapowiedzi filmu.

„Tymczasem sami chłopci stają się jacyś niespokojni, mruczą pod nosem, jakby szykowali się nie do żniw, lecz do buntu...” – czytamy dalej. „Świat, który jak dotąd wydawał się stabilny jak prawo weta, zaczyna rodzić więcej pytań niż odpowiedzi. Czy Adamczewskich czeka rodzinny rozłam? Czy chłop może na Księżyc? Czy Anieli i Maciej odnajdą do siebie drogę? Co knuje najgorsza kreatura Andrzeja? I gdzie w tym wszystkim jest Bogdan?”.

Przekraczanie granic absurdu

„Motywacja i ambicja Jana Pawła dosłownie sięga w tym sezonie kosmosu, co naturalnie wiąże się z przekraczaniem kolejnych granic absurdu, a wraz z tym pojawia się jeszcze większa przestrzeń do zaskakiwania widza czy skracania w dziwne popkulturowe zakamarki” – mówi pomysłodawca i autor scenariusza „1670”, Jakub Rużyłło.

„Trzeci rozdział losów bohaterów »1670« jest mroczniejszy niż poprzedni, przez co bardziej zbliżony klimatem do pierwszego sezonu. I chociaż wracamy do tej naszej Adamczychy, błotnistej, szarej, to akcja zabiera nas w różne miejsca – Warszawy, dwory królewskie, plebany. Trzeci sezon, wraz z całym bogactwem nowych wydarzeń, postaci i zwrotów akcji, maluje panoramę świata serialu w znacznie szerszej perspektywie” – dodaje Kordian Kądzioła, reżyser 1670.

Scenariusz – tak jak do pierwszej i drugiej części – napisał wspomniany Rużyłło. Serial wyreżyserowali Maciej Buchwald i Kordian Kądzioła.

Trzeci sezon serialu „1670” będzie do obejrzenia na Netflixie od 5 sierpnia.

DAWID DRÓŻDŻ

1670

serial komediowy, Polska 2023-, wyk. Bartłomiej Topa, Katarzyna Herman, Martyna Byczkowska, Michał Sikorski, Dobromir Dymecki, Kirył Pietruczuk

2 sezony, Netflix

PIĄTEK 17.07

FORMUŁA 1

- GRAND PRIX BELGII
- 1. sesja treningowa
- 13:25 | ELEVEN SPORTS 1
- 2. sesja treningowa
- 16:55 | ELEVEN SPORTS 1

FORMUŁA 2

- GRAND PRIX BELGII
- Trening
- 11:00 | ELEVEN SPORTS 1
- Kwalifikacje
- 15:50 | ELEVEN SPORTS 1

FORMUŁA 3

- GRAND PRIX BELGII
- Trening
- 09:50 | ELEVEN SPORTS 1
- Kwalifikacje
- 14:55 | ELEVEN SPORTS 1

KOLARSTWO

- TOUR DE FRANCE
- UCI World Tour – 13. etap
- 12:45 | EUROSPORT 1

SIATKÓWKI

- LIGA NARODÓW MĘŻCZYZN FIVB
- Japonia – Belgia
- 12:05 | POLSAT SPORT 2
- Turcja – Ukraina
- 16:15 | POLSAT SPORT 1
- Iran – Słowenia
- 19:45 | POLSAT SPORT 1
- Chiny – Bułgaria
- 22:45 | POLSAT SPORT 1
- Brazylia – Polska
- 02:45 | POLSAT SPORT 1
- LIGA NARODÓW MĘŻCZYZN FIVB
- Kanada – Kuba
- 05:45 | POLSAT SPORT 1

TENIS

- ATP 250 – CROATIA OPEN
- 1. półfinał
- 18:30 | POLSAT SPORT 2, POLSAT SPORT PREMIUM 1 SUPER HD
- 2. półfinał
- 21:00 | POLSAT SPORT 2, POLSAT SPORT PREMIUM 1 SUPER HD
- ATP 250 – EFG SWISS OPEN GSTAAD
- 1. ćwierćfinał
- 10:30 | POLSAT SPORT 3, POLSAT SPORT PREMIUM 2 SUPER HD
- 2. ćwierćfinał
- 12:30 | POLSAT SPORT 3, POLSAT SPORT PREMIUM 2 SUPER HD
- 3. ćwierćfinał
- 14:30 | POLSAT SPORT 3, POLSAT SPORT PREMIUM 2 SUPER HD
- 4. ćwierćfinał
- 16:30 | POLSAT SPORT 3, POLSAT SPORT PREMIUM 2 SUPER HD

SOBOTA 18.07

BOKS

- BARE KNUCKLE FIGHTING CHAMPIONSHIP
- Gala 91 w Neapolu – walka w wadze średniej o tytuł mistrza Bare Knuckle Fighting Championship: Lorenzo Hunt – Walter Pugliesi
- 20:00 | CANAL+ SPORT HD

FORMUŁA 1

- GRAND PRIX BELGII
- 3. sesja treningowa
- 12:25 | ELEVEN SPORTS 1
- Kwalifikacje
- 15:55 | ELEVEN SPORTS 1

FORMUŁA 2

- GRAND PRIX BELGII
- Sprint
- 14:10 | ELEVEN SPORTS 1

FORMUŁA 3

- GRAND PRIX BELGII
- Sprint
- 09:55 | ELEVEN SPORTS 1

KOLARSTWO

- TOUR DE FRANCE
- UCI World Tour – 14. etap
- 13:00 | EUROSPORT 1

LEKKOATLETYKA

- DIAMENTOWA LIGA – LONDON ATHLETICS MEET
- 15:00 | POLSAT SPORT 1

MMA

- UFC FIGHT NIGHT
- Gala 281 w Oklahoma City
- 02:00 | POLSAT SPORT 1

PIŁKA NOŻNA

- MISTRZOSTWA ŚWIATA W KANADZIE, MEKSYKU I USA
- Mecz o 3. miejsce
- 22:50 | TVP 1, TVP SPORT

RZUTKI

- BETFRED WORLD MATCHPLAY
- Sesja wieczorna
- 20:00 | CANAL+ SPORT 5 HD

SIATKÓWKI

- LIGA NARODÓW MĘŻCZYZN FIVB
- Argentyna – Włochy
- 12:05 | POLSAT SPORT 1
- Turcja – Słowenia
- 16:15 | POLSAT SPORT 2
- Serbia – Niemcy
- 19:45 | POLSAT SPORT 1
- Francja – Polska
- 22:45 | POLSAT SPORT 1
- USA – Bułgaria
- 02:45 | POLSAT SPORT 2
- Belgia – Kanada
- 04:45 | POLSAT SPORT 2

TENIS

- ATP 250 – CROATIA OPEN
- Finał
- 19:00 | POLSAT SPORT 2

MOTOCROSS. Tytułów mistrzowskich bronią Niemiec Simon Längenfelder i Francuz Romain Febvre. Transmisja z 1. i 2. wyścigu w niedzielę w Eurosporcie 2
• FOT. PAP/EPA/MANUEL GEISSER

• ATP 250 – EFG SWISS OPEN GSTAAD

- 1. półfinał
- 11:00 | POLSAT SPORT 3
- 2. półfinał
- 13:00 | POLSAT SPORT 3

ŻUŻEL

- INDYWIDUALNE MISTRZOSTWA EUROPY W ZIELONEJ GÓRZE
- 1. finał
- 17:50 | TVP SPORT

NIEDZIELA 19.07

FORMUŁA 1

- GRAND PRIX BELGII
- Parada kierowców
- 12:55 | ELEVEN SPORTS 1
- Wyścig
- 14:55 | ELEVEN SPORTS 1

FORMUŁA 2

- GRAND PRIX BELGII
- Wyścig
- 09:55 | ELEVEN SPORTS 1

FORMUŁA 3

- GRAND PRIX BELGII
- Wyścig
- 08:25 | ELEVEN SPORTS 1

KOLARSTWO

- TOUR DE FRANCE
- UCI World Tour – 15. etap
- 13:00 | EUROSPORT 1

MOTOCROSS

- MISTRZOSTWA ŚWIATA W FOXHILLS
- 1. wyścig MX2
- 14:00 | EUROSPORT 2
- 1. wyścig MXGP
- 15:00 | EUROSPORT 2
- 2. wyścig MX2
- 17:00 | EUROSPORT 2
- 2. wyścig MXGP
- 18:00 | EUROSPORT 2

PADEL

- MALAGA PREMIER PADEL P1
- Finał kobiet
- 14:00 | CANAL+ SPORT2 HD
- Finał mężczyzn
- 16:00 | CANAL+ SPORT2 HD

PIŁKA NOŻNA

- MECZ TOWARZYSKI
- Cracovia – Sevilla FC
- 15:45 | CANAL+ SPORT HD

- MISTRZOSTWA ŚWIATA W KANADZIE, MEKSYKU I USA

- Finał
- 20:50 | TVP 1, TVP SPORT

RZUTKI

- BETFRED WORLD MATCHPLAY
- Sesja popołudniowa
- 14:00 | CANAL+ SPORT 5 HD
- Sesja wieczorna
- 20:00 | CANAL+ SPORT 5 HD

SIATKÓWKI

- LIGA NARODÓW MĘŻCZYZN FIVB
- Kuba – Włochy
- 08:15 | POLSAT SPORT 2
- Japonia – Argentyna
- 12:05 | POLSAT SPORT 1
- Turcja – Iran
- 12:45 | POLSAT SPORT 2
- Ukraina – Niemcy
- 16:15 | POLSAT SPORT 1
- Chiny – Brazylia
- 18:45 | POLSAT SPORT 2
- Serbia – Słowenia
- 19:45 | POLSAT SPORT 1
- Bułgaria – Francja
- 22:45 | POLSAT SPORT 1
- USA – Polska
- 02:45 | POLSAT SPORT 1

TENIS

- ATP 250 – EFG SWISS OPEN GSTAAD
- Finał
- 11:30 | POLSAT SPORT 3

- ATP 250 – NORDEA OPEN
- Finał
- 14:00 | POLSAT SPORT 3

- WTA 250 – VANDA PHARMACEUTICALS ATHENS OPEN
- Finał
- 19:00 | CANAL+ SPORT2 HD

PONIEDZIAŁEK 20.07

RZUTKI

- BETFRED WORLD MATCHPLAY
- Sesja wieczorna
- 20:00 | CANAL+ SPORT 5 HD

WTOREK 21.07

KOLARSTWO

- TOUR DE FRANCE
- UCI World Tour – 16. etap
- 12:45 | EUROSPORT 1

LEKKOATLETYKA

- TIPOSP-T-SW BAŃSKIEJ BYSTRZYCY
- World Athletic Continental Tour Silver
- 18:00 | TVP SPORT

RZUTKI

- BETFRED WORLD MATCHPLAY
- Sesja wieczorna
- 20:00 | CANAL+ SPORT 5 HD

ŚRODA 22.07

KOLARSTWO

- TOUR DE FRANCE
- UCI World Tour – 17. etap
- 13:15 | EUROSPORT 1

RZUTKI

- BETFRED WORLD MATCHPLAY
- Sesja wieczorna
- 20:00 | CANAL+ SPORT 5 HD

SIATKÓWKI

- LIGA NARODÓW KOBIET FIVB
- Ćwierćfinał
- 08:45 | POLSAT SPORT 1
- 12:45 | POLSAT SPORT 1

CZWARTEK 23.07

GOLF

- PGA TOUR – 3M OPEN
- 1. dzień
- 22:00 | EUROSPORT 2

KOLARSTWO

- TOUR DE FRANCE
- UCI World Tour – 18. etap
- 12:30 | EUROSPORT 1

RZUTKI

- BETFRED WORLD MATCHPLAY
- 21:00 | CANAL+ SPORT 5 HD

SIATKÓWKI

- LIGA NARODÓW KOBIET FIVB
- Ćwierćfinał
- 08:45 | POLSAT SPORT 1
- 12:45 | POLSAT SPORT 1

TENIS

- ATP 250 – GENERALI OPEN KITZBÜHEL
- 1. ćwierćfinał
- 11:00 | POLSAT SPORT 2
- 2. ćwierćfinał
- 13:00 | POLSAT SPORT 2
- 3. ćwierćfinał
- 15:00 | POLSAT SPORT 2
- 4. ćwierćfinał
- 17:00 | POLSAT SPORT 2

Od A do Z

ALI ★★★

film biograficzny, USA 2001, reż. Michael Mann, wyk. Will Smith, Jamie Foxx, Jon Voight
22:05 | **canal+ premium**
Will Smith jako Muhammad Ali – bokserski mistrz świata, który odmawiając wyjazdu na wojnę w Wietnamie traci wszystkie zaszczyty i musi o nie walczyć od początku – także poza ringiem.

CJ7 ★★★

komedie, Hongkong/Chiny 2008, reż. Stephen Chow, wyk. Stephen Chow, Jiao Xu, Lei Huang
20:00 | **cinemax**
Robotnik, który klepie biedę, by posyłać synka do prywatnej szkoły, znajduje dziecko nową zabawkę, która w pewnej chwili okazuje się bardzo nieznosnym kosmitą. Wbrew wszystkiemu krzepi.

DUNKIERKA ★★★★★

dramat wojenny, Wlk. Brytania/USA/Francja/Holandia 2017, reż. Christopher Nolan, wyk. Fionn Whitehead, Mark Rylance, Tom Glynn-Carney
21:30 | **cinemax**
Christopher Nolan mistrzowsko eksperymentuje z czasem ekranowym, ukazując z lądu, morza i powietrza ostatnie dni operacji "Dynamo" – ewakuacji brytyjskiego korpusu z Francji w czerwcu 1940 roku.

EIFFEL ★★★

film biograficzny, Francja/Belgia/Niemcy 2021, reż. Martin Bourboulon, wyk. Romain Duris, Emma Mackey, Pierre Deladonchamps
20:00 | **tvp historia**
Wymyślone okoliczności, przykrywające rzeczywisty konflikt, wokół projektu Gustave'a Eiffla – stalowej wieży mającej oświetlić Wystawę Światową w Paryżu w 1889 roku, nazwanej od nazwiska konstruktora.

HOBBIT:

PUSTKOWIE SMAUGA ★★★★★

film przyg., USA/Nowa Zelandia 2013, reż. Peter Jackson, wyk. Martin Freeman, Richard Armitage, Ian McKellen
19:55 | **polsat**
Peter Jackson czyta Tolkiena i odzyskuje dawną formę: Bilbo Baggins wraz z czarodziejem Gandalfem i trzynastoma krasnoludami zbliża się do Samotnej Góry, kryjówki straszego smoka Smauga.

Ciche miejsce: Dzień pierwszy

20:00 | **hbo**

★★★★

FOT. GARETH GATRELL / PARAMOUNT PICTURES

HORROR

USA 2024, REŻ. MICHAEL SARNOSKI, WYK. LUPITA NYONG'O, JOSEPH QUINN, ALEX WOLFF

W obliczu inwazji obcych, kiedy jedyną gwarancją przetrwania jest zachowanie ciszy, pani z chorobą nowotworową chciałaby odwiedzić nowojorską pizzerię, dokąd przed laty zabierał ją ojciec.

JAK ZDOBYTO

DZIKI ZACHÓD ★★★★★

western, USA 1962, reż. Henry Hathaway, John Ford, George Marshall, wyk. Karl Malden, James Stewart, John Wayne
22:10 | **warner tv**
Monumentalna epopeja motywów, schematów i rytuałów z domieszką zmitologizowanej historii i paradą gwiazd. Parada mistrzów po obu stronach kamery. Dla miłośników gatunku – lektura obowiązkowa.

KING RICHARD:

ZWYCIĘSKA RODZINA ★★★★★

film biograficzny, USA 2021, reż. Reinaldo Marcus Green, wyk. Will Smith, Aunjanue Ellis-Taylor, Jon Bernthal
22:15 | **tvn 7**
Oparte na faktach; Will Smith jako Richard Williams, który założył sobie, że jego córki Serena i Venus zostaną profesjonalnymi tenisistkami i – mimo licznych przeciwności – swój cel osiągnęły.

MIŁOŚĆ

JEST BLISKO ★★

komedie romantyczne, Polska 2022, reż. Radosław Dunaszewski, wyk. Wojciech Solarz, Weronika Książkiewicz, Olga Boładź
22:20 | **tvp 1**
Para przyjaciół, znająca się od urodzenia, mieszkająca w jednym domu i pomagająca sobie w codziennych sytuacjach, szuka daleko tego, co ma bardzo blisko, wręcz za ścianą, oddzielającą ich sypialnie.

MROczne Cienie ★★★

komedie, USA/Australia/Wlk. Brytania 2012, reż. Tim Burton, wyk. Johnny Depp, Michelle Pfeiffer, Helena Bonham Carter
20:00 | **warner tv**
Tim Burton nie bez wdzięku próbuje wskrzesić serial telewizyjny sprzed pół wieku: zamieniony w wampira arystokrata po dwustu latach powraca, by odzyskać swoją pozycję i ukochaną. Plus Johnny Depp.

NOWY

POCZĄTEK ★★★★★

film s.f., USA/Kanada 2016, reż. Denis Villeneuve, wyk. Amy Adams, Jeremy Renner, Forest Whitaker
23:55 | **polsat**
Oscar za dźwięk i mnóstwo innych nagród i wyróżnień dla opowieści o lingwistce, która w obliczu groźby wojny z obcymi musi wraz z zespołem poznać język i wy badać zamiary wizytujących Ziemię kosmitów.

SISU: DROGA

DO ZEMSTY ★★★★★

film wojenny, USA/Finlandia/Wlk. Brytania 2025, reż. Jalmari Helander, wyk. Jorma Tommila, Stephen Lang, Einar Haraldsson
21:40 | **hbo**
Ciąg dalszy opowieści: niepokonany fiński komandos wraca po wojnie na tereny okupowane przez Sowieców, by rozebrać i przewieźć przez granicę swój dom – kolebkę rodu. Jednoosobowa armia w akcji!

STARY GRINGO ★★

film obycz., Meksyk/USA 1989, reż. Luis Puenzo, wyk. Jane Fonda, Gregory Peck, Jimmy Smits
20:00 | **tvk kultura**
Biała lady, starzejący się amerykański pisarz i młody latynoski generał w ogniu meksykańskiej rewolucji. Do obejrzenia, ale głównie dlatego, że to ekranizacja (splycona) Fuentes'a oraz pożegnanie – na lata – Jane Fondy z ekranem. Plus Gregory Peck.

ZAGINIONA

DZIEWCZYNA ★★★★★

thriller, USA 2014, reż. David Fincher, wyk. Ben Affleck, Rosamund Pike, Neil Patrick Harris
23:05 | **hbo**
David Fincher czyta powieść Gilliana Lynna: w piątą rocznicę ślubu znika młoda żona, a sąsiedzi i otoczenie natychmiast wydają wyrok na jej męża pisarza – jest mordercą. Czyżby mieli rację? Błyskotliwe.

ŻYCIE OD KUCHNI ★★★

komedie romantyczne, USA 2007, reż. Scott Hicks, wyk. Catherine Zeta-Jones, Aaron Eckhart, Abigail Breslin
20:00 | **tvn 7**
Z niemieckiego na hollywoodzkie: szefowa kuchni wziętej restauracji wobec podwójnego wyzwania: jak okiełznać niesforną siostrzenicę i ambitnego kucharza, który wyrasta na jej rywala?

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI D3

08:00 Serwis Info, pogoda
08:05 Pogoda Info
08:15 Na kłopoty... Bednarski (1) – serial krym. Polska 1986
09:20 Ranczo VII (6/13)
10:15 Komisarz Alex XXII (1)
11:05 Ojciec Mateusz XVI (5)
12:00 Serwis Info – magazyn
12:10 Agrobiznes
12:40 Magazyn rolniczy (783)
12:55 Taniec z rosyjskim nie-dźwiedziem – serial dok.
14:00 Spłatanie losy
15:00 Serwis Info, pogoda
15:10 Pogoda Info
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5719)
18:05 Reporterzy (571)
18:25 Akacjowa 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 Ojciec Mateusz 31 (7)
– serial krym. Polska 2024, wyk. Artur Żmijewski, Michał Pielą
21:25 Drelich – serial krym. Polska 2025
22:20 Miłość jest blisko
– komedia roman-tyczna Polska 2022, reż. Radosław Duna-szewski, wyk. Woj-ciech Solarz (120 min)
00:20 Patryk (Patrick) – ko-media romantyczna Wlk. Brytania/Belgia/USA 2018 (100 min)

MEZEO

12:50 Intermezzo
13:30 Pyotr Ilyich Tchaikovsky: Czarodziejka – opera Niemcy 2022
16:50 Intermezzo
17:40 Israel Fernández – Festiwal w Grenadzie
18:20 José del Tomate na Festiwalu w Grenadzie
19:15 Biréli Lagrène, Martin Taylor, Ulf Wakenius – Jazz à Vienne 2025 – koncert F 25
20:30 Strauss: Symfonia alpejska – Niemiecka Orkiestra Symfoniczna w Berlinie, Robin Ticciati, Reinhold Messner
21:25 Duńska Narodowa Orkiestra Symfoniczna, Fabio Luisi – Nielsen: Symfonia nr 1
22:35 Suita dla cierpiącego świata: Tanja Tetzlaff
23:45 Dmitri Shostakovich: Nos – opera Belgia 2023

TVP2 D3

05:30 M jak miłość
06:20 Anna Dymna – spotkajmy się (437) – dyskusja
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7617) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7617) – mag. Polska 2026
11:30 Operacja zdrowie (76)
12:00 Rodzinka.pl II (19/26)
12:35 Koło fortuny (2042)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1015)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (2043)
16:35 Familiada (3073)
17:20 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1016)
18:50 Jeden z dziesięciu (2)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Rodzinka.pl XVII (13)
– serial komediowy Polska 2025
20:40 Lato z Radiem i Telewizją Polską
– koncert Polska 2026
22:45 To jest grane (97)
23:30 Wodecki Twist – Tylko w kinie
– koncert Polska 2026
00:35 Muzyka na dobry wieczór (18)
01:40 Księgarnia w Paryżu – komediodra-mat Włochy/Francja/USA 2021 (110 min)

PULS 2

06:20 Seriale animowane
10:35 Spidey i superkumple II
11:35 Gus. Mały (7,8/52)
12:00 Psi patrol VIII (1/26)
12:35 Marta mówi!
13:00 Smerfy – serial anim.
14:00 Monster High (20,21/26)
15:00 Miraculous II (8,6/26)
16:00 Fineasz i Ferb II
17:00 Smerfy (23/28)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru III (2,3/15)
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (13) – serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu X (9,10) – serial krym. Polska 25
23:00 Podwodny strach – horror Australia 2025, reż. Matthew Holmes, wyk. Hermione Corfield
00:35 Wciąż cię widzę – thriller USA 2018, reż. Scott Speer

POLSAT D3

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień (1858)
08:30 Malanowski
09:30 Trudne sprawy XXVI (36,37/40) – serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XVI (2,3) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier
13:40 Dlaczego ja? 32 (57,58) – serial fab.-dok. Polska 2025
15:50 Wydarzenia
16:25 Interwencja (5941) – mag. reporterów Polska 2026, program prowadzi Michał Beblo, Michał Stela
16:40 Gliniarze XVIII (57,58) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (717)
19:30 Sport – Polska 2026

19:55 Hobbit: Pustkowia
– serial komediowy Polska 2025
20:40 Lato z Radiem i Telewizją Polską
– koncert Polska 2026
22:45 To jest grane (97)
23:30 Wodecki Twist – Tylko w kinie
– koncert Polska 2026
00:35 Muzyka na dobry wieczór (18)
01:40 Księgarnia w Paryżu – komediodra-mat Włochy/Francja/USA 2021 (110 min)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom X – serial dok. Polska 2023
08:55 Policjantki i policjanci X (26,27/65) – serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (5,6) – serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (30,31) – serial fab.-dok. Polska 2026
13:55 Trudne sprawy XV (22,23,24) – serial fab.-dok.
16:55 Policjantki i policjanci XXIV (34/65) – serial obycz.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (522) – reality show
19:00 Policjantki i policjanci XXIV (35/65) – serial obycz.
20:00 Gwiazdy kabaretu (176, 143) – kabaret i satyra
22:00 Plan ocaleni – film akcji USA 2020, reż. Matt Eskandari, wyk. Jesse Metcalfe
00:00 STOP Drogówka (328)
01:05 Love Island IV

TVN D3

05:40 Uwaga! (8042) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (13/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: Kudowa-Zdrój – Szmaragdowa/Ghivino i Śpiew XXIV (2) – reality show Polska 2022
07:45 Dzień dobry wakacje (21) – mag. Polska 2019
11:25 Babski biznes II (8/8) – serial dok. Polska 2026
12:35 Ukryta prawda (24,25, 42/60) – serial fab.-dok.
15:45 Detektywi III (18/60) – serial fab.-dok. Polska 2024
16:50 Szpital św. Anny (44/50) – serial obycz. Polska 2025, wyk. Jolanta Fraszynska
17:55 Młode gliny (24/50) – serial krym. Polska 2026, wyk. Zofia Zborowska
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:50 Uwaga! (8043) – mag.

20:00 xXx: Reaktywacja
– film sens. USA 2017, reż. D.J. Caruso, wyk. Vin Diesel, Donnie Yen (140 min)
22:20 Tylko dla odważnych (Only the Brave) – film sens. USA 2017, reż. Joseph Kosinski, wyk. Josh Brolin (165 min)
01:05 Tarzan: Legenda
– film przyg. USA 2016, reż. David Yates, wyk. Alexander Skarsgård, Margot Robbie (140 min)

METRO D3

07:35 Tajemnice miłości
08:30 Szpital (61,62/72)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
12:30 SOS. Ekipy w akcji (37/60) – telenowela doku-mentalna Polska 2018
13:30 Brzydula (45,46)
14:35 Kiedy ktoś kocha bardziej (22) – serial obycz.
15:45 The Floor (19)
17:00 Fani czterech kółek XVIII (3/20) – serial dok.
18:00 Prawo Agaty VII (11)
19:00 Kartoteka III (8/13) – serial fab.-dok. Polska 2012
20:05 Akademia policyjna II – Pierwsze zadanie – komedia USA 1985, reż. Jerry Paris
22:00 Człowiek demolka – film sens. USA 1993
00:15 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VII (4) – serial dok.

TV PULS D3

06:00 Policjanci z Miami III (11,12/24) – serial krym. USA 1986, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXIII (12,11/13)
10:00 Maria z przedmieścia – telenowela Meksyk 1995
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III – serial obycz. Turcja 2011
14:00 Kurierzy (38)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XI – serial obycz.
17:00 Kurierzy (39) – serial obyczajowy Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (25,26) – serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Transporter III – film sens. Francja/USA/Ukraina/Wlk. Brytania 2008, reż. Olivier Megaton, wyk. Jason Statham (125 min)
22:05 Komórka (Cellular)
– film sens. USA/Niem-cy 2004, reż. David R. Ellis, wyk. Chris Evans, Kim Basinger (120 min)
00:05 Krzyżowy ogień (Assassination Games) – film sens. USA/Rumunia/Hong-kong 2011 (120 min)

TVN7 D3

05:25 Ten moment (40)
05:55 Szkoła (6,7,8/63) – serial fab.-dok. Polska 2020
08:45 Ukryta prawda (62,52, 53/71) – serial fab.-dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy – serial fab.-dok. Polska 2012
13:55 Kryminalni (10) – serial krym. Polska 2004, wyk. Marek Włodarczyk
15:00 Szpital (53,54/72) – serial fab.-dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (23/60) – telenowela doku-mentalna Polska 2018
19:00 Ukryta prawda (11/60) – serial fab.-dok. Polska 2023

20:00 Życie od kuchni (No Reservations)
– komedia romant. USA 2007, reż. Scott Hicks, wyk. Catherine Zeta-Jones (135 min)
22:15 King Richard: Zwycięska rodzina (King Richard) – film biograficzny USA 2021, reż. Reinaldo Marcus Green (180 min)
01:15 Step Up II (Step Up 2: The Streets) – film muzyczny USA 2008, reż. Jon M. Chu (110 min)

STOPKLATKA

- 08:45 Robert Makłowicz** (128) – mag. kulinarny
- 09:40 Zagadki kryminalne panny Fisher: Kłątwa króla** (13/13) – serial krym. Australia 2012
- 10:55 Górski lekarz XIII** (4,5/7) – serial obycz.
- 12:55 Zagadki kryminalne panny Fisher II** (1/13) – serial kryminalny
- 14:00 Katastrofy w przestworzach XXIV** (6,3,2/10) – serial dok.
- 17:00 MacGyver IV** (14/19) – serial sensacyjny USA/Kanada 1989
- 18:00 Wojny magazynowe: Kanada** (2,3/12) – serial dok. Kanada 2014
- 19:10 Aukcja w ciemno II** (15,16/24) – serial dokumentalny USA 2013
- 20:00 Sztos** – komedia sensacyjna Polska 1996, reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Jan Nowicki (115 min)
- 21:55 Klient (The Client)** – film sens. USA 1994, reż. Joel Schumacher, wyk. Susan Sarandon, Brad Renfro (155 min)
- 00:30 Krzyk IV (Scream 4)** – horror USA 2011, reż. Wes Craven (140 min)

KINO POLSKA

- 07:35 Przygody Myszi**
- 07:50 Reksio II** – serial anim.
- 08:20 Stawiam na Tolka Banana** (7/7) – serial młodz.
- 09:15 Podróż za jeden uśmiech: Pechowy dzień** (1) – serial przyg. Polska 1971
- 10:00 Skradziona kolekcja** – komedia kryminalna Polska 1979, reż. Jan Batory
- 11:55 To nie ze mną II** (1,2) – serial kom. Polska 2023
- 13:20 Nibylandex** – film krótkom. Polska 2026
- 13:45 Ranking Naj Polskiego Kina: Seksbomby** (1) – mag. kulturalny Polska 2024
- 14:30 Pan Wołodyjowski** – film hist. Polska 68, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Tadeusz Łomnicki, Magdalena Zawadzka, Mieczysław Pawlikowski
- 17:45 Stawka większa niż życie** – serial wojenny Polska 1968, wyk. Stanisław Mikulski
- 20:05 Och, Karol!** – komedia Polska 1985, reż. Roman Złuski, wyk. Jan Piechockiński, Dorota Kamińska, Marta Klubowicz, Danuta Kowalska
- 22:05 Karate po polsku** – dramat obycz. Polska 1982, reż. Wojciech Wójcik, wyk. Michał Anioł, Edward Żentara
- 00:00 Game Over** – dramat obyczajowy Polska 2024

ALE KINO+

- 09:30 Wyraj** – film krótkom. Polska 2020 (30 min)
- 10:00 Bestia** (1,2/6) – serial obycz. Kanada 2021, wyk. Sophie Cadieux
- 12:05 Vera VIII** (1/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2018
- 14:00 Monster (Kaibutsu)** – thriller Japonia 2023, reż. Hirokazu Kore-Eda, wyk. Sakura Andō, Eita Nagayama (155 min)
- 16:35 Opadające liście** – komediodramat Finlandia/Niemcy 2023, reż. Aki Kaurismäki, wyk. Alma Pöysti (100 min)
- 18:15 Vera VIII** (2/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2018
- 20:10 Zatruta róża** – dramat kryminalny USA/Włochy 2019, reż. Francesco Cinquemani, George Gallo (125 min)
- 22:15 Brygada** (3,4/8) – serial sens. Francja 2023
- 00:30 Pożeracz dusz** – horror Francja/Belgia 2024, reż. Julien Maury, Alexandre Bustillo, wyk. Virginie Ledoyen, Paul Hamy (130 min)

POLSAT FILM

- 08:25 Przyjaciółki XII** (11,12/12)
- 10:25 Świat według Kiepskich** (3,25,17,17,2/23) – serial kom.
- 13:40 Narzeczony mimo woli** – komedia USA 2009
- 15:50 Wydział zabójstw**, Hollywood – komedia sens. USA 2003, reż. Ron Shelton
- 18:25 Spider-Man: Homecoming** – film s.f. USA 2017
- 21:00 Zawodowcy** – thriller USA 2008, reż. Jon Avnet
- 23:05 Obcy kontra Predator** – film akcji USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Kanada/Czechy 2004
- 01:10 Ślad** (14/48) – serial krym.

KINO TV

- 09:50 Panna Marple III** (2/4)
- 11:55 Zagadki kryminalne panny Fisher** (9/13)
- 13:10 Panna Scarlet i komisarz** (3/6) – serial kryminalny
- 14:30 Poirot: Zbrodnia na festynie XIII** (3/5) – serial krym.
- 16:40 Strażnik Teksasu II** (7,8/24) – serial sens. USA 1993
- 18:55 Poirot II** (8/10) – serial krym. Wlk. Brytania 1990
- 20:00 Anatomia strachu** – thriller USA/Bułgaria 2011
- 22:00 Urowadzona II** – film sensacyjny Francja 2012
- 23:55 3:10 do Yumy** – western USA 2007, reż. James Mangold

TVP KULTURA

- 10:05 Anatomia morderstwa** – film sensacyjny USA 1959 (175 min)
- 13:00 Pamiętnik Andrzeja Kondratiuka** – film dok.
- 14:15 Kto ma tyle wdzięku co ja... Jubileusz Danuty Rinn** (1) – koncert Polska 1999
- 15:20 Zmruż oczy** – komediodramat Polska 2002, reż. Andrzej Jakimowski, wyk. Andrzej Chyra (100 min)
- 17:00 Do przerwy 0:1** (5,6) – serial młodzieżowy
- 18:20 Mistrzowie wideo** – serial dokumentalny
- 18:55 Rawhide** (10/22) – western USA 1959
- 20:00 Stary Gringo (Old Gringo)** – film obycz. Meksyk/USA 1989, reż. Luis Puenzo, wyk. Jane Fonda (130 min)
- 22:10 Przygody Sherlocka Holmesa** (7/13) – serial krym. Wlk. Brytania 1984
- 23:15 Wstęp do filmu** (487)
- 23:20 Katyń** – dramat wojenny Polska 2007, reż. Andrzej Wajda (135 min)
- 01:35 Kucharz na krawędzi** – film krótkom. Islandia 2022 (15 min)

WARNER TV

- 08:05 Teraz albo nigdy! II** (11/13)
- 09:05 Bajer z Bel-Air V**
- 10:05 Prawo Agaty III** (7)
- 11:05 Pełna chata VIII**
- 12:05 Teraz albo nigdy! II** (2,3)
- 14:10 Bajer z Bel-Air V** (18,19,20,21/25) – serial kom.
- 16:10 Pełna chata VIII** (21,22,23,24/24) – serial kom.
- 18:15 Pan Niania** – komedia USA 93, reż. Michael Gottlieb
- 20:00 Mroczne cienie** – komedia USA/Australia/Wlk. Bryt. 12
- 22:10 Jak zdobyto Dziką Zachód** – western USA 1962
- 01:20 Kula** – film s.f. USA 1998

PARAMOUNT

- 10:25 Pingwiny z Madaga** skaru (13/26) – serial anim.
- 10:50 Zmowa pierwszych żon** – komedia USA 1996
- 13:00 Czarodziejki IV** (3,5/22)
- 15:00 Austin Powers** – agent specjalnej troski – komedia kryminalna USA/Niemcy 1997
- 17:05 Terminal** – komedia romantyczna USA 2004
- 20:00 Dirty Dancing** – film muzyczny USA 1987
- 22:05 Straszny film** – komedia USA 2000, wyk. Anna Faris
- 23:45 Suburra** – dramat kryminalny Włochy/Francja 2015

HBO

- 08:05 Harry Potter: Kulisy magii** – film dok.
- 08:30 Leonardo. Odkrywca** – film anim. Irlandia/F/USA/Iran 2023 (100 min)
- 10:10 Na arenie** – thriller
- 11:45 Na planie** (29) – mag.
- 12:10 W potrzasku** – western USA 2025, reż. Carlyle Eubank (105 min)
- 13:55 PS Kocham Cię** – melodramat USA 07 (125 min)
- 16:00 Spylając z innymi** – komedia romantyczna USA 2015 (100 min)
- 17:40 Batman – Początek** – film przyg. USA/Wlk. Brytania 2005 (140 min)
- 20:00 Ciche miejsce: Dzień pierwszy** – horror USA 2024, reż. Michael Sarnoski, wyk. Lupita Nyong'o (100 min)
- 21:40 Sisu: Droga do zemsty** – film wojenny USA/Finlandia/Wlk. Brytania 2025, reż. Jalmari Helander (85 min)
- 23:05 Zaginiona dziewczyna** – thriller USA 2014, reż. David Fincher (145 min)
- 01:30 Klika** – dramat obycz. USA 2026, reż. Thomas Q. Napper (85 min)

CINEMAX

- 14:35 Pysznie** – komedia Litwa 2024, reż. Egle Vertelyte
- 16:30 Żłodzijska sztuka** – kom. krym. USA/Kanada 13
- 18:00 Jaśniejsza od gwiazd** – melodramat Wlk. Brytania/Francja/Australia 2009
- 20:00 Cj7** – komedia Hongkong/Chiny 2008
- 21:30 Dunkierka** – dramat wojenny Wlk. Brytania/USA/Francja/Holandia 2017
- 23:15 Wielkie nic** – kom. krym. Wlk. Bryt. /Kanada/USA 2006
- 00:40 King's Man: Pierwsza misja** – film sens. USA 2021

ROMANCE TV

- 08:45 Górski lekarz** (6,6/8)
- 10:30 Lilly Schönauer: Miłość ma skrzydła** – film obycz.
- 12:25 Lena Lorenz** (2/4)
- 14:20 Inga Lindström: Pisarz i ja** – film obycz. Niemcy/Szwecja 2022, reż. Laura Thies
- 16:15 Przeprowadzka, czyli chaos** – komedia Niemcy 2021
- 18:05 Górski lekarz** (7,7/8)
- 20:00 Statek marzeń** – serial obyczajowy Niemcy 2024
- 21:55 Piękna i miliarder** – komediodramat USA/Kanada 2022, reż. Brian Brough
- 23:50 Górski lekarz** (7,7/8)
- 01:45 Statek marzeń**

CANAL+ PREMIUM

- 08:450 psie który jeździł koleją 2** – film przyg. Polska 2025 (90 min)
- 10:15 Zmierzc** – film fantasy USA/Wlk. Brytania 2008 (120 min)
- 12:15 Gorzko** – film krótkom. Polska 2024 (30 min)
- 12:45 Długi weekend** – film obycz. Polska 2004, reż. Robert Gliński (75 min)
- 14:00 The Office PL V** (9,10/12) – serial kom.
- 14:50 Zapaleńcy. Historia polskiego filmu animowanego** – film dok.
- 16:20 Listy do Julii** – komedia romant. USA 2010, reż. Gary Winick (105 min)
- 18:05 Lapu-Capu** (170)
- 18:10 Mamma Mia! Here We Go Again!** – musical Wlk. Bryt./USA 2018 (110 min)
- 20:00 Czarownice Mayfair II** (7/8) – serial grozy USA 2025, wyk. Alexandra Daddario, Carla Foley
- 20:45 Premierowa jazda** – serial obyczajowy Wlk. Brytania 2019
- 21:00 Rok za rokiem** (6/6) – serial obyczajowy Wlk. Brytania 2019
- 22:05 Ali** – film biograficzny USA 2001, reż. Michael Mann, wyk. Will Smith, Jamie Foxx (155 min)

TVN FABUŁA

- 09:50 Prawo Agaty IV** (6)
- 10:55 Szpital św. Anny** (50/50)
- 11:55 Zapukaj do moich drzwi**
- 13:55 Prawo Agaty IV** (5)
- 14:55 Detektywi** – serial dok.
- 16:00 Na Wspólnej** (1)
- 17:05 Artystki** (3) – talk-show
- 18:05 Włoskie wakacje** – komedia Wlk. Brytania/Włochy 2020
- 20:00 25 lat niewinności.** Sprawa Tomka Komendy – dramat obycz. Polska 2020
- 22:35 G.I. Joe: Odwet** – film sens. USA 2013, reż. Jon M. Chu
- 00:45 Gliniarz z Beverly Hills II** – komedia sens. USA 1987

AMC

- 08:25 Ip Man III** – film biograficzny Chiny/Hongkong 2015
- 10:45 Kosmiczna kolizja** – film s.f. USA 2020
- 12:40 Zadanie do wykonania** – dramat wojenny USA 2023
- 14:45 Jumper** – film s.f. USA/Kanada 2008, reż. Doug Liman
- 16:40 Legenda Zorro** – film przygodowy USA 2005
- 19:35 Dzielnica Lakeview** – thriller USA 2008, reż. Neil LaBute, wyk. Samuel L. Jackson
- 22:00 Czas rekinów** – horror USA 2020, reż. Jared Cohn
- 23:40 Negociator** – film sensacyjny USA/Niemcy 1998

AXN

08:25 Ostry dyżur (15/25)
09:25 Castle III (15,16/24)
11:25 MacGyver III (11,12/22)
13:15 Dowody zbrodni (17,18/23) - serial sens.
15:15 Agenci NCIS: Hawaje (12,13/22) - serial krym.
17:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IV (12,13/23)
19:10 Castle III (17,18/24)
21:05 Sahara - film przyg. USA/Wlk. Brytania/Francja/Niemcy/Hiszpania 2005
23:35 Uprawdazona - thriller USA/Francja 2008

EPIC DRAMA

10:40 Lekarze na start
12:15 Zatracerci w miłości
13:15 Morderstwo w małym mieście II (10) - serial krym.
14:10 Agenci NCIS XVIII (15/16) - serial krym.
15:05 Panna Marple VI (2/3)
17:05 Komisarz Maigret (1/2)
19:00 Agenci NCIS XVIII (16/16) - serial krym. USA 2021
21:05 Poirot: Skradzione oblicze III (3/11) - serial krym.
21:00 Marlow: klub zbrodni (1/4) - serial krym. Wlk. Bryt. 23
22:00 Morderstwo w małym mieście (1/8) - serial krym.
23:20 Robin Hood (2)

TVN STYLE

05:50 Damy i wieśniaczki. PL IX
06:50 Będzie pięknie (6/8)
07:45 Dzień dobry wakacje
11:55 Ugotowani (9, 10)
13:30 Kuchenne rewolucje
15:35 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (9, 10) - reality show
17:05 W czym do ślubu? (1)
17:40 Kuchenne rewolucje
20:50 Jestem z Polski X - serial dok. Polska 2022
22:50 Ślub od pierwszego wejścia: Australia IX
00:35 Seks-wypadki
01:35 Dorota was urządził III
02:20 Nieoczywiste miejsca

TVN TURBO

08:20 Nic do zgłoszenia (8/8)
09:15 Samochód marzeń: Kup i zrób (13) - mag. motor.
10:15 Ciężarówką przez Australię (4/9) - serial dok.
11:15 101 napraw (4, 5)
12:15 Jeździć, obserwować III
13:00 Mobilni mechanicy (8, 9)
14:30 Zawodowi handlarze
16:00 Wojny samochodowe
18:00 Raport Turbo (50/25)
18:15 Z drugiej ręki (5)
19:00 Usterka XVI (9)
22:00 Raport Turbo (50/25)
22:15 Wojny samochodowe
00:10 Niebezpieczne dzielnice (5,6/12) - serial dok. Polska 24

BBC FIRST

11:45 Zagadki doktora Blake'a IV (3/8) - serial krym.
12:55 Zbrodnie Saint-Pierre (5,6/10) - serial kryminalny
15:00 Ojciec Brown VIII (4/10)
16:00 Lewis V (8/8)
17:00 My Life is Murder III (8/10)
18:00 Morderstwa w Mid-somer XXII (6/6) - serial krym.
19:55 Śmierć pod palmami II (5/8) - serial kryminalny
21:00 Lynley (7/8)
22:55 Tajemnice Broken-wood XII - serial kryminalny
00:50 Annika (3/6)

FX

09:00 Z Archiwum X III (2/24)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (2,3/24)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (15,16/18)
13:45 Agenci NCIS X (15,16/24)
15:35 SkyMed III (3/9)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (4,5/24)
18:20 Z Archiwum X III (3/24)
19:15 FBI IV (16/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (17,18/18)
22:00 Chirurdzy XXII (18/18)
22:55 Titanic - film katas. USA/Meksyk 1997
02:40 Zabójcze umysły XIV

HGTV

08:05 Poszukiwacze domów: Australia - serial dok.
09:05 Remontujemy dom na plaży VI - serial dok.
10:00 Letnia chata na lata III
11:50 Usterka XI (22)
13:00 Moje miasto, mój dom IX
15:05 Mieszkanie na miarę III
17:00 Polowanie na ogród VI
18:15 Weekendowa metamorfoza (8, 1) - reality show
20:10 Będzie pięknie (2/8) - serial dok. Polska 2025
21:15 Złoty remont (6)
22:10 House Hunters
00:25 Usterka XI (18,20)

BBC LIFESTYLE

13:30 Bake off: zawodowcy
14:35 Wielkie brytyjskie wypieki: gwiazdy (2)
15:40 Zapraszamy do stołu: wielka porcja (13)w
17:50 Wymarzone domy (10)
18:50 Psijaciele w potrzebie
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki: gwiazdy (3)
21:00 Kobiety, skalpel i liposukcja (3/3) - serial dok.
22:50 Porno, władza i pieniądze (1/2) - serial dok.
23:00 Wstydlive choroby: online II (3) - serial dok.
23:55 Gordon Ramsay i nowe gwiazdy biznesu USA (6,7/10)

COMEDY CENTRAL

08:50 Przyjaciele IX (1,2,3,4, 5,6/24) - serial kom. USA 2002
11:55 Teoria wielkiego podrywu VIII (17,18,19,20,21, 22/24) - serial kom. USA 2015
14:30 Dwóch i pół VI (20,21, 22,23/24) - serial kom. USA 09
16:30 Przyjaciele IX (7,8,9, 10,11,12/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu VIII (23,24,1,2,3,4/24)
22:00 The Office PL IV (9,10)
23:05 Comedy Club (7, 8)
00:05 Miasteczko South Park III (7,8/17) - serial anim.

TVP SERIALE

08:25 Komisarz Alex III (4) - serial krym. Polska 2013
09:20 Rodzinka.pl V (6/26)
09:55 Klan - telenowela
10:50 Ranczo IX (4,5)
12:30 Komisarz Alex III (5)
13:30 Ojciec Mateusz 30
15:30 Komisarz Alex III (6/13)
16:20 Na sygnale - serial obycz.
17:30 Ranczo IX (6)
19:25 Ojciec Mateusz 30 - serial krym. Polska 2023
20:25 Komisarz Alex XXIV (13)
21:30 Ranczo IX (8,9)
23:25 Ojciec Mateusz 31 (1)
00:20 U Pana Boga w Królowym Moście (10/12)

CANAL+ KUCHNIA

14:55 U sąsiadów w kuchni XIII
15:55 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (2)
16:10 Kulinarna mapa Wielkiej Brytanii (7) - mag. kulinarny
16:35 Jamie Oliver (19, 20, 5, 6)
18:30 Tajemnice indyjskich smaków (8) - program rozrywk.
18:55 m jak mięso (10, 1)
19:50 Nie bój ryby! (10)
20:15 m jak mięso (4, 5)
20:15 m jak mięso (4, 5)
21:10 Anthony Bourdain VII (6,7,8/9) - serial dok.
23:55 Nie bój ryby! (5, 6)
00:50 Top Chef (13)

CANAL+ DOMO

15:00 Pomocy! Kupiliśmy wioskę (5/20) - serial dok.
15:55 Przekopujemy Ci ogródek
16:50 Gardeners' World (14)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
19:00 Wielkie projekty: Nowa Zelandia IX (5) - serial dok.
20:00 Daleko od miasta XII (6) - serial dok. Polska 2024
21:00 Cudotwórcy: zakochaj się w swoim domu na nowo
21:55 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
23:05 Pomocy! Kupiliśmy wioskę - serial dok.
01:00 Po pierwsze lokalizacja! Nowa Zelandia - serial dok.

PLANETE+

14:45 Podróż do wnętrza chmur (1) - serial dok.
15:50 Niezwykłe podróże kolej X (2/5) - serial dok.
16:55 Świat z góry VII (3,4/14)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (85,86)
18:40 Wielka rewolucja RNA
19:45 Ewangelia dobrobytu. Historia kapitalizmu
20:50 Berlusconi. Początki imperium - serial dok.
21:55 Adonis - film dok.
23:10 Co to znaczy mężczyzna?
00:20 Niezwykłe podróże kolej X (2) - serial dok.

DISCOVERY CHANNEL

12:00 Włoska kontrola celna
13:00 Pojedynki Eda Stafforda II (1/6) - serial dok.
14:00 Nagi instynkt przetrwania: Elita IV (4/11)
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Bimbrownicy XIV (5)
17:00 Na straży duńskiego lotniska II - serial dok.
18:00 Lotnisko (7/8)
19:00 Nagi instynkt przetrwania IX (1/12) - serial dok.
21:00 Specjalistki II
22:00 Bimbrownicy XIV
23:00 Nagi instynkt przetrwania: Mistrzostwa świata
01:00 Hotrod wg Kindiga VI

TVP HISTORIA

10:35 Tajemnice kultowych seriali (4) - mag. filmowy
11:35 Irena Santor. Magiczny jeden krok - film dok.
12:40 Starożytne mocarstwa
13:40 Królowie (60)
14:20 Cztery pancerni i pies
15:25 Sensacje XX wieku
18:05 Tajemnica twierdzy szyfrów (9) - serial sens.
18:55 Wszystkie kolory świata
20:00 Eiffel - film biograficzny Francja/Belgia/Niemcy 2021
21:55 Historia w postaciach zapisana - serial dok.
00:05 Sensacje XX wieku

HISTORY

14:50 Największe tajemnice świata V (4/15) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Jak to wyjaśnić V (21)
17:10 Tajemnice, które miały trwać wiecznie II (17)
18:10 Największe tajemnice świata VI (9/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII
21:00 Wojownicy wszech czasów (2/8) - serial dok.
22:00 Starożytni kosmici XVII (5/17) - serial dok. USA 2025
23:00 Jak to wyjaśnić: tajemnice UFO (5/6) - serial dok.
23:55 Jak to wyjaśnić V (21)
00:50 Starożytni kosmici XVI

NATIONAL GEOGRAPHIC

16:00 Morski patrol: Hiszpania II (3) - serial dok.
17:00 Zaginione skarby Biblii: tajemnice wiary - serial dok.
18:00 Państwa Osi: droga ku porażce (4/5) - serial dok.
19:05 Wojna widziana z powietrza II (4/6) - serial dok.
20:01 Katastrofa w przestworzach XXV (3) - serial dok.
21:00 Przywódcy III Rzeczy (1,2/4) - serial dok. F 2021
23:10 Utracone bomby zimnej wojny - serial dok. F 2018
00:22 Hitler narkoman

FOCUS TV

08:00 Byli sobie wynalazcy
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici VI
10:00 Gwiazdy lombardu XXII
12:00 Hitlerowska machina śmierci (4) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii XXIV (5,6) - serial dok.
14:00 Ostatnie dni nazistów
16:00 Dorwać tuńczyka
18:00 Rolnicy. Podłase IV
20:00 Największe wynalazki starożytności (8/10)
21:00 Największe mity historii
22:00 Rycerze przestworzy
00:00 Życie na marginesie. W romskich obozowiskach

BBC EARTH

14:30 W okowach mrozu III
16:30 David Attenborough: początek wielkiej przygody
17:40 Attenborough i śpiew natury - film dok.
18:45 Malownicze trasy kolejowe IV (1/6) - serial dok.
19:45 Indie z Alexandrem Armstrongiem (3/3)
20:45 Potęgą ssaków: kulisy (3/6) - reportaż Wlk. Bryt. 24
20:55 W okowach mrozu IV
22:55 Na krawędzi katastrofy
23:55 Zabójcza pogoda V (6)
01:00 Attenborough i śpiew natury - film dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

12:40 Jak inżynieria zmieniała świat (7/8/8) - serial dok.
14:35 Titanic w kolorze (1,2/2)
16:35 Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze (5/10) - serial dok.
17:45 Wojna światowa: 1914-1945 (7/8) - serial dok.
18:50 Historia sprawiedliwości
19:50 Ciemna strona starożytnej Grecji (2) - serial dok.
21:00 Wojna Adolfa Hitlera: Spalona ziemia (5/6)
22:05 Dzikie Zachód (4/6)
23:05 Jeden dzień w Auschwitz
00:15 Tatużysta z Auschwitz: historia prawdziwa - film dok.

Od A do Z

ANIOŁY I DEMONY ★★★

thriller, USA/Włochy 2009, reż. Ron Howard, wyk. Tom Hanks, Ewan McGregor, Stellan Skarsgård

20:00 | **cinemax**

Ron Howard czyta Dana Browna w nadziei na powtórzenie sukcesu „Kodu da Vinci”: Tom Hanks na tropie tajemnic Kościoła, których rozszyfrowanie udaremni zamach terrorystyczny na Watykan.

BĘKART ★★★

film biograficzny, Dania/Szwecja/Norwegia/Niemcy 2023, reż. Nikolaj Arcel, wyk. Mads Mikkelsen, Amanda Collin, Simon Bennebjerg

23:05 | **hbo**

Mads Mikkelsen jako Ludvig Kahlen – duński oficer, który w połowie XVIII wieku odszedł z armii i założył kolonię rolną na nieurodzajnych (wtedy) wrzosi-wiskach Jutlandii, stanowiących 2/3 terytorium kraju.

EIFFEL ★★★

film biograficzny, Francja/Belgia/Niemcy 2021, reż. Martin Bourboulon, wyk. Romain Duris, Emma Mackey, Pierre Deladonchamps

23:25 | **tvp historia**

Wymyślone okoliczności, przykrywające rzeczywisty konflikt, wokół projektu Gustave'a Eiffla – stalowej wieży mającej oświetlić Wystawę Światową w Paryżu w 1889 roku, nazwanej od nazwiska konstruktora.

ESKORTA ★★★

film sens., Chiny/USA/Kolumbia 2018, reż. Peter Berg, wyk. Mark Wahlberg, Iko Uwais, Lauren Cohan

20:00 | **tv puls**

Mark Wahlberg jako dowódca elitarnej jednostki CIA, która otrzymuje zadanie przetransportowania ważnego informatora z ambasady amerykańskiej w nieprzyjaznym kraju na lotnisko: czekają ich 22 mile grozy.

GODZINA ZEMSTY ★★★

film sens., USA 1999, reż. Brian Helgeland, wyk. Mel Gibson, Gregg Henry, Maria Bello

22:30 | **tvn 7**

Wystawiony do wiatru przez nielojalnego współnika Mel Gibson rzuca wyzwanie szefom mafii, która ochrania oszusta. Mroczne, mocne, krwawe, lecz nie pozabawione ironicznego dystansu.

Wielka Warszawska

FOT. GRZEGORZ PRESS / NEXTFILM

FILM SENSACYJNY

POLSKA 2025, reż. BARTŁOMIEJ IGNACIUK, WYK. TOMASZ ZIĘTEK, TOMASZ SAPRYK, PIOTR TROJAN

JUNO ★★★★★

komediadramat, USA/Kanada 2007, reż. Jason Reitman, wyk. Ellen Page, Michael Cera, Jennifer Garner

20:00 | **tvp kultura**

Oscar za dowcipny scenariusz i dziesiątki innych nagród dla opowieści o nastolatce, która w szkole średniej zaszła w ciążę i potrafiła stanąć na wysokości zadania w sposób, którego większość kobiet z jej otoczenia mogłaby jej pozazdrościć. Wspaniała lekcja dojrzałości!

KAMDESH.**AFGAŃSKIE PIEKŁO ★★★**

film sens., USA/Bulgaria 2019, reż. Rod Lurie, wyk. Scott Eastwood, Caleb Landry Jones, Orlando Bloom

20:10 | **ale kino+ hd**

Amerykański odpowiednik polskiej „Karbali”: w 2009 roku amerykański posterunek przy granicy z Pakistanem, mający kontrolować ruchy talibów, zostaje zaatakowany przez kilkusetosobowy oddział.

LUCY I DESI ★★★

film biograficzny, USA 2021, reż. Aaron Sorkin, wyk. Nicole Kidman, Javier Bardem, Nina Arianda

23:05 | **tvp 2**

Wyróżnieni nominacjami do Oscarów Nicole Kidman i Javier Bardem jako hollywoodzkie małżeństwo Lucille Ball i Desi Arnaz, sławne dzięki kultowemu serialowi „Kocham Lucy”, a zmagające się z alkoholizmem i licznymi kryzysami w związku.

MIŚ ★★★★★

komedia, Polska 1981, reż. Stanisław Bareja, wyk. Stanisław Tym, Barbara Burska, Christine Paul-Podlasky

20:00 | **kino polska**

Polska schyłku gierkowskich lat 70. XX wieku w obiektywie Stanisława Barei według scenariusza Stanisława Tyma. Gryząca ironia, ale prawdziwe aż do bólu. Wręcz obiekt kultu – wstyd nie znać.

MUMIA:**FILM LEE CRONINA ★★**

horror, USA/Irlandia 2026, reż. Lee Cronin, wyk. Jack Reynor, Laia Costa, May Calamawy

21:30 | **hbo**

Mała Amerykanka mieszkająca w Kairze znika bez śladu w burzy piaskowej. Po kilku latach wraca do rodziny, by wkrótce ujawnić swą przerażającą tajemnicę – została obłożona starożytną klątwą.

PENGUIN BLOOM:**NIESAMOWITA HISTORIA SAM BLOOM ★★★**

film biograficzny, Australia/USA 2020, reż. Glendyn Ivin, wyk. Naomi Watts, Andrew Lincoln, Jacki Weaver

22:20 | **tvn**

Rodzina przykutej do wózka w wyniku wypadku kobiety (Naomi Watts) uczy się nią opiekować, zyskując nieoczekiwane wsparcie i inspirację ze strony poranionej sroki, jaką zdecydowali się przegarnąć.

21:00 | **canal+ premium**

Zakurzona opowieść Jana Purzyckiego o kulisach toru wyścigów konnych na Służewca i młodym dżokeju marzącym o wygranej. Czy jednak w skorumpowanym świecie wokół czysty – uczciwy – sukces jest możliwy?

POD GWIAZDZISTYM**NIEBEM ★★**

komedia romantyczna, USA 2025, reż. Michelle Danner, wyk. Alex Pettyfer, Andy Garcia, Toni Collette

19:20 | **canal+ premium**

Prozaik musi pośpiesznie skończyć swoją powieść, w czym przeszkadzają mu rozterki sercowe. Ucieka więc do Włoch, gdzie spotyka kobietę inspirującą, czy jednak zainteresowaną związkiem?

SAIPAN ★★★

film biograficzny, Irlandia/Wlk. Brytania 2025, reż. Lisa Barros D'Sa, Glenn Leyburn, wyk. Steve Coogan, Eanna Hardwicke, Aoife Hinds

20:00 | **hbo**

Historia głośnego konfliktu między Royem Keanem i Mickiem McCarthym, piłkarzem i trenerem reprezentacji Irlandii, na obozie przygotowawczym na wyspie Saipan tuż przed Mundialem 2002 roku.

ZJAWA ★★★★★

film przyg., USA/Tajwan/Hongkong 2015, reż. Alejandro González Iñárritu, wyk. Leonardo DiCaprio, Tom Hardy, Domhnall Gleeson

22:20 | **cinemax**

Oscar dla Leonardo DiCaprio oraz nagrody Akademii (rok po roku) dla Alejandro Innarritu i Emmanuela Lubezkiego za opowieść o pozostawionym zimą w dziczy człowieku, który wbrew okolicznościom przetrwał.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI D3 I

07:00 Msza święta
07:40 Rok w ogrodzie (1174)
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni
08:50 Ranczo VII (7/13)
09:45 Komisarz Alex XXII (2)
10:40 Ojciec Mateusz XVI (6)
11:35 Motyle i hi-tech
12:40 Dobry dzień na egzekucję (Good Day for a Hanging) – western USA 1959 (90 min)
14:10 Reportaż
14:45 Okrasa łamie przepisy (328) – mag. kulinarny
15:20 Rozmowy na medal (6)
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Rolnik szuka żony (7) – reality show Polska 2025
18:40 Jaka to melodia? (5783)
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:25 Gra z Cieniem (1,2) – serial krym. Polska 2024, wyk. Natalia Rybicka, Marcin Czarnik, Kinga Preis
22:20 Studio MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA (na żywo)
22:50 Piłka nożna: MŚ w Kanadzie, Meksyku i USA: Mecz o 3. miejsce (na żywo)
01:30 Miłość jest blisko – komedia romant. Polska 2022, wyk. Wojciech Solarz (115 min)

MEZZO

13:20 Intermezzo
13:30 Richard Bona – Jazzopen Stuttgart 2024
14:40 Angélique Kidjo – Jazzopen Stuttgart 2024
16:10 Lada Obradovic, David Tixier – Jazz à Porquerolles
16:50 Intermezzo
17:20 Orkiestra Paryska, Esa-Pekka Salonen: Ligeti, Bruckner – muzyka klasyczna
19:00 Behzod Abduraimov, Tokijska Orkiestra Filharmoniczna, Marios Papadopoulos – Shor, Beethoven
20:30 Richard Wagner: Das Rheingold – opera Szwajcaria 2024, reż. Michael Beyer, wyk. Tomasz Konieczny
23:10 Jewgienij Kisin na Klavier-Festival Ruhr wykonuje utwory Bacha, Mozarta, Beethovena i Chopina

TVP2 D3 I

05:15 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7618) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7618) – mag. Polska 2026
11:20 Górna półka smaku (4)
11:55 Zmiennicy (7)
13:05 Panna młoda
14:00 Familiada (3074)
14:35 Koło fortuny (2044)
15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 (11) – show
16:20 Na dobre i na złe
17:15 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1017)
18:45 Wyższa Szkoła Jazdy (7) – mag. motoryzacyjny
19:10 Słowo na niedzielę (1172) – program religijny
19:25 Rodzinka.pl XVIII – serial kom. Polska 2026

20:00 Lato z Radiem i Telewizją Polską – koncert Polska 2026, wystąpią m. in.: IRA, Feel, Małgorzata Ostrowska, Papa D., Krzysztof Cugowski
22:10 Gabi Drzewiecka zaprasza (6) – talk-show
23:05 Lucy i Desi (Being the Ricardos) – film biograficzny USA 2021 (140 min)
01:25 Ja wam pokażę! – komedia romantyczna Polska 2005 (125 min)

PULS 2

08:35 Zakochany wilczek – film anim. USA/Indie/Kan. 10
10:15 Pszczółka Maja. Film – film animowany Australia/Niemcy 2014
11:50 Wojciech Cejrowski. Boso Luizjana – serial dok.
13:15 Gwiazdy Mazurskiej Nocy Kabaretowej (12, 13)
15:30 Narzeczona dla pirata – film fantasy Czechy 2016
17:45 Braciszek i siostrzyczka – film fantasy Niemcy 2008
19:00 Pszczółka Maja: Miodowe Igrzyska – film anim. Niemcy/Australia 2018
20:50 Fujiary na tropie – komedia sensacyjna USA 2010, reż. Kevin Smith, wyk. Bruce Willis
22:55 Córka – horror USA 2009, reż. Luiso Berdejo, wyk. Kevin Costner, Ivana Baquero
01:00 Wstydlive choroby V

POLSAT D3 I

05:25 Kabaretowa Ekstraklasa (106)
06:00 Nowy dzień
08:30 Halo tu Polsat (3035)
11:15 Pierwsza miłość 50 (9,10,11,12) – serial obycz.
Polska 2026, wyk. Aneta Zając
14:35 Małolaty u taty (Daddy Day Care) – komedia USA 2003, reż. Steve Carr, wyk. Eddie Murphy, Jeff Garlin, Steve Zahn, Regina King, Kevin Nealon (110 min)
16:25 27 sukienek (27 Dresses) – komedia romantyczna USA 2008, reż. Anne Fletcher, wyk. Katherine Heigl, Edward Burns (145 min)
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Prezydenci i premierzy (460) – program publicyst.
19:30 Sport – Polska 2026

19:55 Polsat Hit Festiwal 2026 – program rozrywkowy Polska 2026
23:00 Siatkówka: Liga Narodów mężczyzn FIVB: Francja – Polska (na żywo)
01:00 Drapacz chmur – thriller USA 2018, reż. Rawson Marshall Thurber, wyk. Dwayne Johnson, Neve Campbell (145 min)
03:25 Świat według Kiepskich XII (11,12/13) – serial kom.

TV4

07:00 Galileo – pr. popularn.
09:05 #jesteśmyDlaDzieci (337) – mag. Polska 2026
09:30 Galileo
10:30 Mini Galileo
11:00 Galileo
13:00 Doktor Dolittle III – komedia USA/Kanada 2006
15:00 Policjantki i policjanci XXIV (21,22,23,24,25/65) – serial obycz. Polska 2026, wyk. Mariusz Węglowski, Paweł Kowalczyk, Wojciech Sikora
20:00 Sprawiedliwi. Trójiasto III (25,26,27,28) – serial krym. Polska 2026, wyk. Jerzy Zelnik, Artur Dziurman, Aleksandra Galczyńska, Maria Wierczok, Rafał Cieluch
00:00 Gwiazdy kabaretu (161, 162) – kabaret i satyra
02:05 STOP Drogowka (355)
03:05 Interwencja (5939)

TVN D3 I

05:05 Recepta na stary dom IV (1) – serial dok.
05:40 Uwaga! (8043) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (14/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: Mroków – Bistro Kociołek 31 (4)
07:45 Dzień dobry wakacje (22) – mag. Polska 2019
11:25 Na Wspólnej
13:20 Młode gliny (25/50)
14:20 Happy Feet: Tupot małych stóp (Happy Feet) – film animowany USA/Australia 2006 (135 min)
16:35 Ocean's Eleven: Ryzykowna gra (Ocean's Eleven) – film sens. USA 2001, reż. Steven Soderbergh, wyk. George Clooney, Brad Pitt, Matt Damon (145 min)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:45 Uwaga! (8044)

20:00 Witamy na Hawajach (Aloha) – komedia romantyczna USA 2015, reż. Cameron Crowe, wyk. Bradley Cooper, Emma Stone (140 min)
22:20 Penguin Bloom: Niesamowita historia Sam Bloom – film biograficzny Australia/USA 2020, reż. Gwendyn Ivin (115 min)
00:15 Plaga (The Reaping) – horror USA 2007, reż. Stephen Hopkins, wyk. Hilary Swank (125 min)

METRO D3 I

07:05 Gorączka złota XI (8/21) – serial dok. USA 2020
08:00 Klan z Alaski V (5,6/15)
10:00 The Floor (15, 16)
11:15 Złomowisko PL VI – serial dok. Polska 2018
13:15 Gwiazdy lumpeksów II (9/10) – serial dok. Polska 2025
14:15 Makłowicz w Polsce (7)
14:50 No to leć! (5)
15:50 Niezwykłe Stany Prokopa V (6/8) – serial dok.
16:50 Jestem z Polski (1/9)
17:50 Kryminalni III (9/13)
20:00 Testosteron – komedia Polska 2007, reż. Tomasz Konecki, Andrzej Saramonowicz, wyk. Piotr Adamczyk
22:25 W morzu ognia – film sens. USA 97, reż. Félix Enríquez Alcalá, wyk. Steven Seagal
00:30 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VII (3)

TV PULS D3 I

06:00 Kobra – oddział specjalny XXIII (8,8,10/13) – serial sens. Niemcy 2017
09:00 Taki jest świat (29)
09:25 Boso przez świat: Łódź (73) – cykl reportaży
10:00 Lombard. Życie pod zastaw XI (22,23,24,25,26) – serial obycz. Polska 2022, wyk. Zbigniew Buczkowski, Henryk Gołębiewski, Michał Chorościński. Witalis Matczak to dziennikarz, dla którego liczy się przede wszystkim głoszenie prawdy. Kiedy dziennikarz odkrywa przekręty dewelopera, Marka Gałązki, dotykające mieszkańców, mówi o tym w radiu.

20:00 Eskorta (Mile 22) – film sens. Chiny/USA/Kolumbia 2018, reż. Peter Berg, wyk. Mark Wahlberg (120 min)
22:00 American assassin – thriller USA 2017, reż. Michael Cuesta, wyk. Dylan O'Brien, Michael Keaton (130 min)
00:10 Po własnych śladach (Backtrace) – film krym. USA/Wlk. Bryt./Japonia/Kanada 2018, reż. Brian A. Miller, wyk. Ryan Guzman (125 min)

TVN7 D3 I

06:05 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie III
07:00 New Looney Tunes II – serial anim. USA 2016
07:45 Wiki i jej sekret – film przyg. Francja 2021, reż. Denis Imbert, wyk. Vincent Elbaz
09:30 Zgłoś remont (7)
10:35 Bitwa o gości (3)
11:40 Ukryta prawda (44,45,46/60) – serial fabularno-dok. Polska 2022
14:40 Szpital św. Anny (25,26/26) – serial obycz.
16:40 Detektywi (3/56)
17:45 Step Up 3D – film muzyczny USA 2010, reż. Jon M. Chu, wyk. Rick Malambri, Adam Sevani (135 min)

20:00 Człowiek demolka (Demolition Man) – film sens. USA 1993, reż. Marco Brambilla, wyk. Sylvester Stallone, Wesley Snipes, Sandra Bullock (150 min)
22:30 Godzina zemsty (Payback) – film sens. USA 1999, reż. Brian Koppelman, wyk. Mel Gibson (130 min)
00:40 Gang Story (Les Lyonnais) – thriller Francja/Belgia 2011, reż. Olivier Marchal (115 min)

STOPKLATKA

- 08:00 Komisarz Rex IV** (4,5/13) – serial sens.
10:05 Hudson i Rex II (5,6/19) – serial kryminalny
12:00 Robin z Sherwood (3/6) – serial fantasy
13:30 Czarny rycerz **[Black Knight]** – komedia USA 2001, reż. Gil Junger (120 min)
15:30 Wciąż ją kocham **[Dear John]** – melodramat USA 2010, reż. Lasse Hallström (130 min)
17:40 Zbuntowana **[Insurgent]** – film sens. USA/Kanada 2015, reż. Robert Schwentke, wyk. Shailene Woodley, Theo James (140 min)
20:00 Za linią wroga **[Behind Enemy Lines]** – film sens. USA 2001, reż. John Moore, wyk. Owen Wilson (140 min)
22:20 Ninja: Cień tży (Ninja: Shadow of a Tear) – film sens. Tajlandia/USA 2013, reż. Isaac Florentine, wyk. Scott Adkins (105 min)
00:05 Nagi instynkt II (Basic Instinct 2) – thriller USA/Niemcy/Wlk. Bryt./Hiszpania 06 (160 min)

KINO POLSKA

- 07:50 Wągary** – film krótkom.
08:30 Ranking Naj Polskiego Kina – serial dok. Polska 2024
09:00 Nie ma róży bez ognia – komedia Polska 1974, reż. Stanisław Bareja, wyk. Jacek Fedorowicz, Halina Kowalska
11:25 Janosik – film przyg. Polska 1974, reż. Jerzy Passendorfer, wyk. Marek Perepeczko, Ewa Lemańska
14:20 C.K. dezerterzy, cz. 1 – film przygodowo-wojenny Polska/Węgry 1986, reż. Janusz Majewski, wyk. Marek Kondrat, Zoltán Bezerédy
16:00 C.K. dezerterzy, cz. 2 – film przygodowo-wojenny Polska/Węgry 1986
17:45 Anna German. Tajemnica białego anioła – serial biograficzny Ukraina/Polska/Chorwacja 2012, wyk. Joanna Moro, Marija Poroszyńska
20:00 Miś – komedia Polska 1981, reż. Stanisław Bareja, wyk. Stanisław Tym, Barbara Burska, Bronisław Pawlik
22:25 Ziarno prawdy – thriller Polska 2015, reż. Borys Lankosz, wyk. Robert Więckiewicz, Jerzy Trela
00:50 Róża – dramat historyczny Polska 2011, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Marcin Dorociński

ALE KINO+

- 09:30 Glenn Close. Sztuka transformacji** – film dok. Francja 2025
10:45 Perfect Days – komedia Niemcy/Japonia 23, reż. Wim Wenders, wyk. Kōji Yakusho (150 min)
13:15 Morderstwo na zlecenie (Murder by Decree) – film kryminalny Wlk. Brytania/Kanada 1979 (145 min)
15:40 Niezwykłe miejsce na śmierć (2/4) – serial krym. Nowa Zelandia/Niemcy 2024
17:35 Bracia ze stali **(The Iron Claw)** – film biograficzny USA/Wlk. Brytania 2023, reż. Sean Durkin (155 min)
20:10 Kamdesh. Afgańskie piekło (The Outpost) – film sens. USA/Bułgaria 19, reż. Rod Lurie, wyk. Scott Eastwood (150 min)
22:40 Ocalona (Survivor) – film sens. USA/Wlk. Brytania 2015, reż. James McTeigue, wyk. Milla Jovovich (120 min)
00:40 Czarna rzeka (Fleuve noir) – dramat krym. Francja/Belgia 2018, reż. Erick Zonca (135 min)

POLSAT FILM

- 11:30 Ania z Zielonego Wzgórza** – ciąg dalszy
13:45 Pogromcy duchów: Imperium lodu – komedia USA/Kanada/Wlk. Bryt. 2024
16:15 Spider-Man: Poprzez multiwersum – film animowany USA 2023
18:55 Niepowstrzymany – film sensacyjny USA 2010
21:00 Venom III: Ostatni taniec – film s.f. USA/Wlk. Brytania/Kanada 2024
23:10 Split – horror USA/Japonia 16, reż. M. Night Shyamalan
01:40 Ślad (37/48) – serial krym.

KINO TV

- 08:20 Stawka większa niż życie (17)** – serial wojenny
10:50 Quigley na antypodach – western USA/Australia 1990
13:10 Tootsie – komedia USA 1982, reż. Sydney Pollack
15:40 Lot Feniksa – film sens. USA 2004, reż. John Moore
17:55 Komedia małżeńska – komedia Polska 1993
20:00 Kuloodporni – kom. krym. USA 96, reż. Ernest R. Dickerson, wyk. Damon Wayans
21:50 Iluzja – thriller USA/F 2013, reż. Louis Leterrier
00:25 Dziedzictwo. Hereditary – thriller USA 2018

TVP KULTURA

- 09:25 Zmruż oczy** – komediodramat Polska 2002 (100 min)
11:05 Kosmos 1999 (13/24) – serial sensacyjny
12:10 Podróż z Agatą Christie i Sir Davidem Suchetem (3) – serial dok. Wlk. Brytania 2025
13:10 Jaśniejsza od gwiazd **(Bright Star)** – melodramat Wlk. Brytania/F/Australia 2009 (135 min)
15:25 Noce i dnie (6) – serial obycz. Polska 1978
16:30 Fenomenalny Piotr B – reportaż Polska 2026
17:10 Anatomia morderstwa **(Anatomy of a Murder)** – film sens. USA 59, reż. Otto Preminger (170 min)
20:00 Juno – komediodramat USA/Kanada 2007, reż. Jason Reitman, wyk. Ellen Page (105 min)
21:45 Amy Winehouse – Live at the Porchester Hall – mag.
22:55 Starý Gringo (Old Gringo) – film obycz. Meksyk/USA 89 (130 min)
01:05 Wydarzenie aktualne
01:35 Historia mistrza: Jeff Beck. Wiecznie w trasie – film dok.

WARNER TV

- 10:50 Wiecznie młody** – film s.f. USA 1992, reż. Steve Miner
12:55 Dziewczyna na pożegnanie – komedia romantyczna USA 1977, reż. Herbert Ross
15:10 Superman II – film s.f. USA/Wlk. Brytania/Kanada 80
17:45 Superman III – film fantasy USA/Wlk. Brytania 1983
20:15 Sok z żuka – komedia USA 1988, reż. Tim Burton, wyk. Michael Keaton
22:00 Wrogie niebo V (8,9/10) – serial s.f. USA/Kanada 2015
23:50 Mroczne cienie – komedia USA/Australia/Wlk. Bryt. 12

PARAMOUNT

- 12:05 LEGO® Batman: Film** – film animowany USA/Dania/Australia 2017
14:30 Goonies – film przyg. USA 1985, reż. Richard Donner
17:00 Mission: Impossible – Ghost Protocol – film sens. USA 2011, reż. Brad Bird
20:00 Mission: Impossible – Rogue Nation – film sens. USA 2015, wyk. Tom Cruise
22:55 Straszny film II – komedia USA/Kanada 2001, reż. Keenen Ivory Wayans
00:20 Baywatch: Słoneczny patrol – komedia sensacyjna USA/Wlk. Brytania/Chiny 2017

HBO

- 08:15 Wyspa psów** – film anim. USA/Niemcy/Wlk. Bryt./Japonia 2018 (100 min)
09:55 Jak wytresować smoka 3 – film anim. USA/Japonia 19 (105 min)
11:40 Noe: wybrany przez Boga – film przyg. USA 2014, reż. Darren Aronofsky (135 min)
13:55 Kurier Francuski z Liberty, Kansas **Evening Sun** – komediodramat USA/Niemcy/Szwecja/Francja/Wlk. Brytania 2021 (105 min)
15:40 Twórca – film s.f. USA 2023, reż. Gareth Edwards (130 min)
17:50 Królowa ringu – film biogr. USA 2024, reż. Ash Avildsen (130 min)
20:00 Saipan – film biogr. Irlandia/Wlk. Bryt. 2025, reż. Lisa Barros D'Sa, Glenn Leyburn (90 min)
21:30 Mumia: Film Lee Cronina – horror USA/Irlandia 2026, reż. Lee Cronin (95 min)
23:05 Bękart – film biogr. Dania/Szwecja/Norwegia/Niemcy 23 (125 min)
01:10 Ognie – thriller Islandia 2025 (105 min)

CINEMAX

- 12:20 CJ7** – komedia Hongkong/Chiny 2008
13:50 Dunkierka – dramat wojenny Wlk. Brytania/USA/Francja/Holandia 2017
15:35 Wyścig z czasem – film s.f. USA 11, reż. Andrew Niccol
17:25 Transformers III – film s.f. USA 2011, reż. Michael Bay
20:00 Anioły i Demony – thriller USA/Włochy 2009, reż. Ron Howard, wyk. Tom Hanks
22:20 Zjawa – film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015
00:55 Czas mroku – dramat hist. USA/Wlk. Brytania 2017

ROMANCE TV

- 07:45 Górski lekarz** (3,4,5/8)
12:25 Rosamunde Pilcher: Ścieżki miłości – romans
14:20 Statek marzeń – serial obycz. Niemcy 2022
16:20 Miłość na St. Lucia – komedia romant. Brytyjskie Wyspy Dziewicze/USA 2023
18:05 Rejs ku szczęściu – serial obycz. Niemcy 2010
20:00 Zabójcze tropiki (5,6/8) – serial krym. Francja 2019
22:15 Nord Nord Mord (7) – serial krym. Niemcy 2017
00:05 Inga Lindström: Spotkanie nad morzem – film obyczajowy Niemcy 2004

CANAL+ PREMIUM

- 09:05 Kwiat ośmiu gór**
10:25 Mamma Mia! – komedia muzyczna USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2008 (110 min)
12:15 Łapu-Capu (171)
12:30 Kopnięci w czasie – komedia Francja/Belgia 2025 (100 min)
14:10 Morderstwo w ambasadzie – film sens. Wlk. Brytania 2025, reż. Stephen Shimek (85 min)
15:35 Saga »Zmierzc« **Zaćmienie** – film fantasy USA 2010, reż. David Slade (120 min)
17:35 Niania w Nowym Jorku – komedia romantyczna USA 2007, reż. Shari Springer Berman, Robert Pulcini (105 min)
19:20 Pod gwiazdzistym niebem – komedia romant. USA 25 (100 min)
21:00 Wielka Warszawska – film sens. Polska 2025, reż. Bartłomiej Ignaciuk, wyk. Tomasz Ziętek, Tomasz Sapryk (115 min)
22:55 Making of Canal+
23:00 Wściekle psy – dramat krym. USA 1992, reż. Quentin Tarantino, wyk. Harvey Keitel (95 min)

TVN FABUŁA

- 11:20 Bociany** – film animowany USA/Kanada 2016
13:10 Przygoda na Alasce – film przyg. USA 1996
15:30 Akademia policyjna II – Pierwsze zadanie – komedia USA 1985, reż. Jerry Paris
17:20 Pacific Rim – film s.f. USA 13, reż. Guillermo del Toro
20:00 Batman v. Superman: Świt sprawiedliwości – film sens. USA 16, reż. Zack Snyder
23:10 Oszukać przeznaczenie – horror USA/Kanada 2000
01:15 Gliniarz z Beverly Hills III – komedia sens. USA 1994

AMC

- 08:55 Kłątwa Tutenchamona** (1, 2) – film przyg. USA 2006
12:40 Zabójcza miłość – thriller USA 1998
14:45 Powrót na błękitną lagunę – film przyg. USA 1991
16:55 Transformers III – film s.f. USA 2011
20:15 Poza zasięgiem – film sens. USA/Polska 2004, reż. Po-Chih Leong, wyk. Steven Seagal, Ida Nowakowska
22:00 Underworld: Przebudzenie – horror USA/Kan. 2012, reż. Måns Mårlind, Björn Stein
23:55 Miasto śmierci – thriller Meksyk/USA 2006

AXN

08:15 Rekrut VIII (16/18)
09:15 Walker: Strażnik Teksasu II (1/20) - serial krym.
10:15 MacGyver III (3,4,5, 6,7/22) - serial akcji USA 2018
15:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (12,13,14,15,16/22)
20:00 Urowadzona - thriller USA/Francja 2008, reż. Pierre Morel, wyk. Liam Neeson
22:00 Snajper III - film sens. USA 2004, reż. P.J. Pesce, wyk. Tom Berenger, Byron Mann
23:45 Snajper: Kolejne starcie - film sens. USA/Niemcy 2010

EPIC DRAMA

08:10 Zatraceni w miłości - serial obycz. Turcja 2023
11:10 Agenci NCIS XVIII (12,13, 14,15,16/16) - serial krym.
15:45 Panna Marple IV (2/4) - serial krym. Wlk. Bryt. 2009
17:50 Poirot IV (3/3) - serial krym. Wlk. Brytania 1992
20:00 Detektyw Murdoch: Ultimatum XIX - serial krym. Kanada/Wlk. Brytania 2025
21:00 Dalglish III (5/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2024
23:00 Hiszpańska księżniczka: Wielkie marzenie (2/8) - serial historyczny USA/Wlk. Bryt. 19
00:10 Zatraceni w miłości

TVN STYLE

11:25 Jestem z Polski XIII (12,1,3/18) - serial dok.
14:35 Kobieta na krańcu świata XVI: Urugwaj - zaklinaczka koni (3/8) - cykl reportaży
15:35 Projekt City (2)
16:05 Bitwa o gości (10)
17:05 Będzie pięknie (7/8) - serial dok. Polska 2025
18:05 Ugotowani (10)
19:05 Kuchenne rewolucje
21:10 Kate. Narodziny księżnej (1) - serial dok. Wlk. Bryt. 2025
22:15 Ślub od pierwszego wejrzenia (3, 4) - real tv
00:25 Śluby marzeń

TVN TURBO

09:30 Ciężarówka przez Stany II (1,2,3,4/10)
12:30 Wojny samochodowe (7, 8, 9) - program rozrywkowy
15:30 Zawodowi handlarze
17:00 Mobilni mechanicy (1, 3)
18:30 Usterka XVI (4/25)
19:30 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (4)
20:15 Z drugiej ręki (7)
21:00 Naprawy nie do naprawy (4) - mag. motoryzacyjny
21:45 Moto kombat (4)
22:25 Zawodowi handlarze (9)
23:10 Wojny samochodowe (8)
00:10 Duda kontra Szafrński IX (2) - serial dok. Polska 2025

BBC FIRST

08:00 Co ludzie powiedzą? III
08:40 McDonald i Dadds III
10:30 Morderstwa w Mid-somer XXV (3/4) - serial krym.
12:20 Ojciec Brown VIII (3,4,5/10) - serial krym.
15:30 My Life is Murder V
17:30 Z pamiętnika położnej X
18:35 Śmierć z dala od palm
19:50 Śmierć pod palmami II (6/8) - serial kryminalny
21:00 Annika (4/6)
22:05 Milczący świadek XXII (9,10/10) - serial kryminalny
00:15 Śmierć z dala od palm

FX

06:50 Agenci NCIS X (12,13,14/24) - serial krym.
09:35 FBI IV (13,13/15)
11:25 CSI: Kryminalne zagadki Miami (20,21/24) - serial krym.
13:15 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (9,10/18)
15:05 Z Archiwum X II (24,25,1/25) - serial s.f.
17:55 2012 - film katastroficzny USA 2009, reż. Roland Emmerich, wyk. John Cusack
21:10 Kod da Vinci - thriller USA/Malta/F/Wlk. Bryt. 2006
00:15 Resident Evil: Domena zła - horror Wlk. Bryt./Niemcy/USA/Japonia/Francja 2002

HGTV

10:30 Uratuj swój ogród (16)
11:30 Wymarzony dom za granicą - serial dok.
12:35 Kolekcjonerski obłęd wart miliony - serial dok.
13:35 Weekendowa metamorfoza (5, 6) - reality show
15:30 Kamera, akcja, wpadka!
17:05 House Hunters (2, 3, 4)
18:45 Będzie pięknie (2/8)
19:45 Weekendowa metamorfoza (2, 3) - reality show
21:35 Mieszkanie na miarę III (3,4/4) - serial dok. Polska 22
23:30 Usterka XI (25,21,23)
02:25 Nowa Maja w ogrodzie

BBC LIFESTYLE

06:25 Ekskluzywne hotele (1,2,3,4/4) - serial dok.
10:00 Hilton przy Park Lane (1,2,3,4) - serial dok.
14:00 Tajemnice słynnych hoteli (1,2,4/4) - serial dok.
18:00 Psijaciele w potrzebie (2/4) - serial dok. Wlk. Bryt. 25
19:00 Majorka: śródziemnomorskie smaki (2)
19:40 Wielkie amerykańskie wypieki (1, 2) - program rozr.
22:00 Psijaciele w potrzebie (2/4) - serial dok. Wlk. Bryt. 25
23:00 Wstydlive choroby: online (2,3) - serial dok.
00:55 Ekskluzywne hotele

COMEDY CENTRAL

13:30 Przyjaciele VIII (7,8,9/24) - serial kom.
15:00 DMV - Ci od prawka
16:00 Przyjaciele VIII
17:00 9JKL (11,12,13,14/16)
19:00 Duchy (5,6/18)
20:00 Sonic. Szybki jak błyskawica - film przyg. USA/Japonia/Kanada 2020
22:00 The Office PL IV (11,12,12) - serial kom.
23:05 Comedy Club (9, 10)
00:05 Miasteczko South Park II (17,18,1/18) - serial animowany dla dorosłych

TVP SERIALE

05:10 Na sygnale
06:35 U Pana Boga w ogródku
07:25 Na sygnale
10:15 Ranczo IX (1)
11:55 Rodzinka.pl XVIII (3,4,5)
13:35 Ojciec Mateusz 30 (5,6) Nowego Jorku VIII (9,10/18)
15:30 Komisarz Alex XXIV (13) - serial krym. Polska 2025
16:30 Ranczo IX - serial kom.
17:30 Czerwostolalek (5)
18:45 U Pana Boga w ogródku - serial kom. Polska 2008
19:40 Ojciec Mateusz 30 (7,8,9/13) - serial krym.
22:40 Ranczo IX (4,5)
00:35 Komisarz Alex XXIV (13)

CANAL+ KUCHNIA

13:10 Dzień dobry, obiad (3)
13:35 Jamie Oliver (19, 20)
14:30 U sąsiadów w kuchni XVI (11,12) - serial dok.
15:40 ABC gotowania (3)
16:05 m jak mięso (5, 6)
16:55 Jamie Oliver (1)
17:50 Ekoporady z Julią Oleś II
17:55 Jakubiak rozgryza Polskę
18:50 Jedz, podróżuj, smakuj
19:50 Podróże piekarza z Hebrydów (1) - mag. kulinarny
20:45 Kulisy wielkiej kuchni
22:35 Kuchenny recykling (3)
23:30 Wszystkie smaki fermentacji (5) - serial dok.

CANAL+ DOMO

13:15 Cudotwórcy: zakochaj się w swoim domu na nowo (3)
14:10 Wielkie projekty
15:15 Wielkie projekty: Nowa Zelandia - serial dok.
16:10 Przekopimy Ci ogródek
16:40 Mam zamek III (2,3)
17:35 Dom w miesiąc (11)
18:00 Daleko od miasta XIII
18:55 Zbudujemy ten dom
20:00 Adres: rezydencje marzeń (7) - reality show
21:00 Wielkie projekty XII (3)
22:00 Generalna odbudowa II
22:55 Luksusowa ucieczka
23:50 Wielkie projekty: Australia X - serial dok.

PLANETE+

14:35 W królestwie sekwoi
15:45 Ogień. Azjatycka tradycja (1,2/4) - serial dok.
16:55 Związani z ziemią. Dzieje życia na wsi
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (87,88)
18:40 Mam zamek II (10)
19:10 Polska z góry IX (1)
19:40 Jean-Pierre Léaud. Zbuntowane dziecko kina
20:55 AC/DC - Forever Young
22:00 Premiera: Dynastia Nehru-Gandhi - serial dok.
23:10 Kate Bush z „Wichrowych wzgórz” - film dok.

DISCOVERY CHANNEL

12:00 Celnicy na straży Niemiec - real tv Niemcy 2025
13:00 Złomowisko PL III (7,8)
15:00 Nic do ukrycia (11)
16:00 Przygody truckerki
17:00 Ciężarówka przez Afrykę - serial dok.
18:00 Ed Stafford: inicjacja (1/6) - serial dok. Wlk. Bryt. 26
19:00 Teorie spiskowe pod lupą (1) - serial dok. USA 2026
20:00 W oku cyklonu: łowcy burz (4) - serial dok. USA 2026
21:00 Bimbrownicy XIV
22:00 Złoto drwali II (1)
23:00 Akta ekspedycji II (8/8)
00:00 Tajemnice Alaski

TVP HISTORIA

11:50 Wszystkie kolory świata
12:55 Wyspy Kanaryjskie (5/5)
14:00 Ex libris - mag.
14:30 Sprawa Kramerów - dramat obycz. USA 1979
16:15 Flesz historii (770)
16:45 Tajemnice kultowych seriali (5) - mag. filmowy
17:40 Blisko, coraz bliżej (4)
19:00 Zabójcza nauka II (1/6)
20:00 Bangladesz. Zatoka krwi (1) - film dok. Indie 2023
21:05 Siedem lat w Tybecie - film biogr. USA/Wlk. Bryt. 98
23:25 Eiffel - film biograficzny Francja/Belgia/Niemcy 2021

HISTORY

12:05 Starożytni kosmici XIV
13:05 Tajemnice skryte w mroku (8/8) - serial dok.
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata V (1/18)
14:55 Gwiazdy lombardu XXV
16:15 Piątka z historii (1,2)
17:10 Nostradamus: proroctwa na XXI wiek (1) - film dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII (5,11/17) - serial dok.
21:00 Starożytni kosmici: geneza (6/12) - serial dok.
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata V (3,4/18)
00:50 Starożytni kosmici XVI (11/20) - serial dok. USA 2024

NATIONAL GEOGRAPHIC

10:05 Katastrofa w przestworzach XXIII (7,9,5,5,7/10)
16:00 Premiera: Car S.O.S. VII - serial dok. Wlk. Bryt. 2026
16:55 Żelazna kurtyna: życie pod radziecką okupacją (1/3)
18:05 Islandia: granica zimnej wojny - serial dok. Islandia 21
19:05 UFO: przełomowe śledztwa II (5/6) - serial dok.
20:00 Miasta w liczbach (3/8)
21:05 Zaginione skarby Biblii (4,1/6) - serial dokumentalny
23:00 Ciemna strona świata II (1,2/10) - serial dok. USA 2021

FOCUS TV

11:00 Porzucone konstrukcje III - serial dok.
13:00 Rolnicy. Podlasie VIII
16:00 Podglądacze przyrody (2, 3) - mag. przyrodniczy
17:00 Największe stątki świata (3/8) - serial dok. USA 2019
18:00 Najniebezpieczniejsze drogi do szkoły (2) - serial dok.
19:00 Jak to wyjaśnić II (19,28/28) - serial dok.
20:00 Tajemnice zamków (3/8)
21:00 Niezwykłe konstrukcje II
22:00 Niewyjaśnione zagadki
23:00 Poza kontrolą
00:00 Katakizmy, które wstrząsnęły światem (7/8)

BBC EARTH

12:05 W okowach mrozu II (4,5,6,7,8/8) - serial dok.
17:05 David Attenborough i cuda natury (1/5) - serial dok.
17:35 Najpiękniejsze trasy spacerowe - serial dok.
18:35 Potęgą ssaków: kulisy przez Gobi na wielbłądzie
20:00 Pustynia Gobi z Nickiem Knowlesem (3/3)
21:00 Wyspy Pacyfiku II (1/3)
22:05 W okowach mrozu: Kanada II (3/8) - serial dok.
23:05 David Attenborough: początek wielkiej przygody

POLSAT VIASAT HISTORY

05:10 Zakazana historia VII
06:45 Naziści: ściśle tajna nauka (4,5,6/8) - serial dok.
09:40 Naziści: korzenie zła (7/8) - serial dok. Kanada 2025
12:30 Świta Hitlera (4,5,6/6) - serial dok. Wlk. Bryt. 2025
15:55 1776: niepodległość USA (6/6) - serial dok. USA 2025
17:00 Dzikie Zachód (1,2,3,4/6) - serial dok. Wlk. Bryt. 2023
21:00 Wojna Adolfa Hitlera (1,2,3/6) - serial dokumentalny
00:20 Wojna światowa: 1914-1945 (1,2,3,4,5/8) - serial dok. Australia 2022
04:45 Zakazana historia VII

Od A do Z

BROAD PEAK ★★★

film biograficzny, Polska/
Włochy 2022, reż. Leszek
Dawid, wyk. Ireneusz Czop,
Maja Ostaszewska, Piotr
Głowacki

23:15 | tvn 7

Wokół faktów: w 1988 roku polski himalaista Maciej Berbecka ryzykując życiem zdobywa Broad Peak w Himalajach. Po latach okazuje się, że nie doszedł na wierzchołek, więc wraca tam, by dokończyć dzieło.

CZŁOWIEK**Z MARMURU ★★★★★**

dramat obycz., Polska 1976,
reż. Andrzej Wajda, wyk. Jerzy
Radziwiłowicz, Krystyna Janda,
Tadeusz Łomnicki

21:35 | tvp historia

Brawurowy debiut Krystyny Jandy w roli dokumentalistki kręcącej film o przodowniku pracy, a na kanwie jej zmagani gorzki rozrachunek Andrzeja Wajdy z wieczną nadzieją na lepsze jutro w PRL-u.

E.T. ★★★★★

film s.f., USA 1982, reż. Steven
Spielberg, wyk. Henry Thomas,
Drew Barrymore, Peter Coyote

22:45 | cinemax

Superprzebieg Stevena Spielberga: mały przybysz z kosmosu zaprzyjaźnia się z ziemskim rówieśnikiem i jego kolegami. Obowiązkowo.

JAK ZDOBYTO**DZIKI ZACHÓD ★★★★★**

western, USA 1962, reż. Henry
Hathaway, John Ford, George
Marshall, wyk. Karl Malden,
James Stewart, John Wayne

23:50 | warner tv

Monumentalna epopeja motywów, schematów i rytuałów z domieszką zmitologizowanej historii i paradą gwiazd. Parada mistrzów po obu stronach kamery. Dla miłośników gatunku – lektura obowiązkowa.

LE MANS '66 ★★★★★

film biograficzny, USA 2019,
reż. James Mangold,
wyk. Matt Damon, Christian
Bale, Caitriona Balfe

19:55 | polsat

Na faktach. Amerykański konstruktor Carroll Shelby i brytyjski kierowca Ken Miles łączą siły, by – przy wsparciu Forda – przełamać włoską dominację w wyścigach samochodowych w latach 60. XX wieku.

Wielka mała koza

FOT. SONY PICTURES

FILM ANIMOWANY

USA 2026, reż. TYREE DILLIHAY, ADAM ROSETTE

MARTWYCH**NIE BOLI ★★★**

western, Kanada/Dania/
Meksyk/Wlk. Brytania/USA
2023, reż. Viggo Mortensen,
wyk. Vicky Krieps, Viggo
Mortensen, Solly McLeod

23:50 | canal+ premium

Gdy wybucha wojna secesyjna, para pionierów, budujących wspólne życie, rozdziela się: on walczy po stronie Unii, ona zostaje w Nevadzie, stawiając czoło nieprzyjaznemu otoczeniu. Czy ich uczucie przetrwa?

OCEAN'S TWELVE:**DOGRYWKA ★★**

komedialna kryminalna, USA 2004,
reż. Steven Soderbergh,
wyk. George Clooney, Brad Pitt,
Matt Damon

23:05 | tvn

Sequel przebojowego „Ocean's Eleven: Ryzykowna gra”: George Clooney na czele pełnej gwiazd ekipy złodziei rusza na podbój europejskich muzeów. Tak samo nie znaczy to samo, niestety.

OSTATNI**SAMURAJ ★★**

film przyg., USA/Nowa Zelandia/
Japonia 2003, reż. Edward
Zwick, wyk. Tom Cruise, Ken
Watanabe, Timothy Spall

20:00 | tvn 7

Tom Cruise jako bohater wojny secesyjnej, który pomagając modernizować japońską armię, ulega fascynacji kodeksem bushido i wraz z ostatnimi samurajami próbuje przeciwstawić się westernizacji Japonii.

PODRÓŻ**Z SERYJNYM ZABÓJCĄ ★★**

thriller, USA/Wlk. Brytania
2023, reż. Jeff Darling,
wyk. Jacob Elordi, Zachary
Quinto, Patrick J. Adams

21:40 | hbo

Dziwadło: wkrótce po zamachu na prezydenta Kennedy'ego podróżujący z szympansem mężczyzna proponuje nieznanemu podwózkę. W trakcie podróży wychodzi na jaw, że pasażer jest psychopatycznym mordercą.

ROZGRYWKA**ŻYCIA ★★**

dramat obycz., USA 2023,
reż. David Duchovny,
wyk. David Duchovny, Logan
Marshall-Green, Stephanie
Beatriz

22:05 | ale kino+ hd

Sprzedawca ze stadionu nowojorskich Jankesów, aby rozjaśnić ostatnie dni chorego na raka ojca, wraz z sąsiadami tworzy wrażenie, że Jankesi zostali pokonani przez Red Socks, których chory jest fanem.

SMASHING MACHINE ★★

film biograficzny, USA 2025,
reż. Benny Safdie, wyk. Dwayne
Johnson, Emily Blunt, Ryan
Bader

20:00 | canal+ premium

Dwayne Johnson wciela się w Marka Kerra – dziś niemal zapomnianego, choć nadal wpływowego zawodnika MMA – by opowiedzieć o jego sukcesach i porażkach w życiu zawodowym i osobistym. Można sobie darować.

20:00 | hbo

★★★

Niewielki koziołek marzy o karierze gwiazdy rykosza (koziej koszykówki), rzuca więc wyzwanie groźnemu mistrzowi ligi, zdobywając uznanie publiczności i zasłużone miejsce w drużynie.

WYPISZ, WYMALUJ...**MIŁOŚĆ ★★★**

komedialna romantyczna, USA/
Kanada/Australia 2013,
reż. Fred Schepisi, wyk. Clive
Owen, Juliette Binoche

23:50 | tvp 1

Stare, zgrane i zawsze ujmujące: szkolna rywalizacja między anglistą i nauczycielką rysunku prowadzi do ujawnienia skrywanych uczuć. Na ekranie Clive Owen i Juliette Binoche.

ZABAWA, ZABAWA ★★★

dramat obycz., Polska 2018,
reż. Kinga Dębska, wyk. Agata
Kulesza, Maria Dębska, Dorota
Kolak

22:20 | kino polska

Kinga Dębska o alkoholizmie kobiet: trzy panie w różnym wieku przekraczają granice samokontroli, co niesie za sobą gorzkie konsekwencje. Świetnie zagrane przez aktorskie tuzy: ku przestrodze.

ZIMA POD ZNAKIEM**WRONY ★★**

dramat obycz., Polska/
Wlk. Brytania/Luksemburg
2025, reż. Kasia Adamiak,
wyk. Lesley Manville, Rhianne
Barreto, Tom Burke

22:00 | canal+ premium

Kasia Adamiak czyta opowiadanie Olgi Tokarczuk: w przeddzień stanu wojennego brytyjska pani profesor psychiatrii ląduje w Warszawie, stając się mimowolnym świadkiem i uczestnikiem tamtych wydarzeń.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI **D3**

05:25 Sprawa dla reportera (1584) – cykl reportaży
06:20 Słownik polsko@polski
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Msza święta
08:00 Tydzień (1090)
08:35 Stawka większa niż życie (12/18) – serial wojenny Polska 1968
10:55 Ojciec Mateusz XVI (7)
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Portret kapłana (17)
13:10 Planeta Ziemia III III
14:10 Dom – serial obycz.
16:00 Dziedzictwo
17:00 Theexpress
17:20 Pogoda
17:35 Żona dla Polaka (7)
18:40 Jaka to melodia? (5755)
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:25 Studio MS w Kanadzie, Meksyku i USA (na żywo)
20:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: Finał (na żywo)
23:50 Wypisz, wymaluj...
*** miłość – komedia romant. USA/Kanada/Australia 13 (120 min)
01:50 Dobry dzień na egzekucję (Good Day for a Hanging) – western USA 59, reż. Nathan Juran (90 min)

MEZZO

12:05 Shai Maestro Quartet : Human – koncert Francja 2021
13:10 Intermezzo
13:30 Hollywood Gala
14:50 Romeo i Julia
16:30 Fitzwilliam String Quartet: Szostakowicz, XIV Kwartet smyczkowy
17:05 Intermezzo
17:20 Wolfgang Amadeus Mozart: Don Giovanni – opera Włochy 25, reż. Tiziano Mancini
20:30 Jewgienij Kisin w sali Wiedeńskiego Towarzystwa Muzycznego: Bach, Mozart, Debussy, Rachmaninow
22:10 Duńska Narodowa Orkiestra Symfoniczna, Fabio Luisi – Nielsen: Symfonia nr 2
23:25 André Midani: za kulisami muzyki brazylijskiej
01:20 Bruce Liu w Maison Chaumet: Recital Chopinowski

TVP2 **D3**

05:20 Barwy szczęścia
06:30 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7619) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7619) – mag. Polska 2026
11:20 Dzień z życia artysty
11:50 Lato z Radiem i Telewizją Polską – koncert
14:00 Familiada (3075)
14:35 Koło fortuny (2045) – teleturniej Polska 2025
15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 (1) – show
16:15 Tak to leciało! (68)
17:15 Maxima. Droga na tron (4/6) – serial biograficzny Holandia 2024, wyk. Delfina Chaves, Martijn Lakemeier
18:15 Rodzinka.pl XVII (2) – serial kom. Polska 2025
18:55 Kocham Cię, Polsko! (6) – quiz Polska 2026

20:20 Postaw na milion (384) – teleturniej Polska 2026, program prowadzi Łukasz Nowicki
21:20 63. KFPP w Opolu (1, 2) – festiwal Polska 2026
23:35 Na przekór losowi (5,6/8) – serial obycz. Włochy/F/Niemcy 24, wyk. Jasmine Trinca, Valerio Mastandrea
01:45 Król (2/8) – serial krym. Polska 2020, wyk. Michał Żurawski

PULS 2

07:30 Aukcja w ciemno (7,8,9/8) – serial dok. USA 2011
09:10 Wojciech Cejrowski. Boso Luizjana – serial dok.
11:00 Sławna restauracja – komedia F 1966, reż. Jacques Besnard, wyk. Louis de Funès
12:50 Hibernatus – komedia Francja/Włochy 1969
14:40 Z diabłami nie ma żartów – komedia Czechosłowacja 1984
16:45 Słodka kaszka – film fantasy Niemcy 2018
18:45 Król Drozdobrody – film fantasy Niemcy 2008
20:00 Żywa przynęta – thriller Wlk. Brytania/Malta 2022, reż. James Nunn, wyk. Holly Earl
21:50 Dzielnica strachu X (6,7,8,9,10) – serial krym.
02:50 Lombard. Życie pod zastaw V – serial obycz.

POLSAT **D3**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień – mag. informacyjny Polska 2026
08:30 Halo tu Polsat (3041)
11:20 Hotel Transylwania III – film anim. USA 2018, reż. Genndy Tartakovsky
13:40 Paddington – film anim. Wlk. Brytania/Francja 2014, reż. Paul King (125 min)
15:45 Wieżowiec labiryntu: Lek na śmierć (The Maze Runner: The Death Cure) – thriller USA 2018, reż. Wes Ball, wyk. Katherine McNamara, Kaya Scodelario, Dylan O'Brien, Thomas Brodie-Sangster, Ki Hong Lee, Nathalie Emmanuel, Aidan Gillen (185 min)
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (719)
19:40 Pogoda – Polska 2026

19:55 Le Mans '66 (Ford *** v Ferrari) – film biogr. USA 2019, reż. James Mangold, wyk. Matt Damon, Christian Bale, Josh Lucas (195 min)
23:10 Szybcy i wściekli *** VII (Furious 7) – film przyg. USA/Chiny/Japonia/Kanada/Arabia Saudyjska 2015, reż. James Wan, wyk. Vin Diesel (180 min)
02:10 Świat według Kiepskich XII (13/13) – serial kom. Polska 12

TV4

07:00 The Americas (2,3/10)
08:55 Galileo
10:55 Mini Galileo
11:05 Pięta fala – film s.f. USA/Wlk. Brytania 2016
13:35 Doktor Dolittle III – komedia USA/Kanada 06, reż. Rich Thorne, wyk. Kyla Pratt
15:35 Pasażerowie – film s.f. USA/Australia/Hongkong 2016, reż. Morten Tyldum, wyk. Jennifer Lawrence
17:55 Uroczysko IV (23,24, 25,26/52) – serial krym. Polska 2025, wyk. Antoni Królikowski
20:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (25,26,27,28) – serial krym. Polska 2026, wyk. Marek Włodarczyk
00:05 STOP Drogowka (356) – mag. policyjny Polska 2025
01:05 Polowanie na Hitlera (7,8/10) – serial dok. Polska 20

TVN **D3**

05:15 Recepta na stary dom IV (2) – serial dok. USA 21
05:40 Uwaga! (8044) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (15/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: Mysłowice – La Farina 31 (5) – reality show Polska 2025
07:45 Dzień dobry wakacje
11:30 Co za tydzień (1252)
12:15 Niezwykłe Stany Prokopa IV (4/11) – serial dok.
12:50 Ugotowani (7)
13:55 Wojownicze żółwie ninja – komedia sensacyjna USA 2014 (135 min)
16:10 Akademia policyjna III – Ponowne szkolenie – komedia USA/Kanada 1986, wyk. Steve Guttenberg (105 min)
17:55 Kuchenne rewolucje: Garwolin – Pod Orłem 31 (6)
19:00 Fakty, sport, pogoda

19:45 Transformers III *** (Transformers: Dark of the Moon) – film s.f. USA 2011, reż. Michael Bay, wyk. Shia LaBeouf, Alan Tudyk (200 min)
23:05 Ocean's Twelve: *** Dogrywka – komedia kryminalna USA 2004, reż. Steven Soderbergh, wyk. George Clooney (145 min)
01:30 Głupcy *** – dramat obycz. Polska/Rumunia/Niemcy 2022, wyk. Dorota Kolak (135 min)

METRO **D3**

07:05 Gorączka złota XI (11/21) – serial dok. USA 2021
08:00 Klan z Alaski V (7,8/15)
10:00 The Floor (17,18)
11:15 Happy Feet: Tupot małych stóp – film animowany USA/Australia 2006
13:30 Diagnosta II (10,11) – serial obycz. Polska 2018, wyk. Maja Ostaszewska
15:30 Kryminalni III (11,12,1) – serial krym. Polska 2005
18:50 Milionerzy (625, 626)
20:00 Yellowstone (8,9/9) – serial obycz. USA 2018, wyk. Kevin Costner, Luke Grimes
22:00 Życie od kuchni – komedia romantyczna USA 2007, reż. Scott Hicks, wyk. Catherine Zeta-Jones, Aaron Eckhart, Abigail Breslin
00:00 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VII (2) – serial dok.

TV PULS **D3**

05:55 Taki jest świat (29)
06:30 Kobra – oddział specjalny XXIII (12/13)
07:25 Don Matteo: Boski detektyw XV
09:40 Kurierzy (35,36)
11:40 Prada albo nic – komedia romant. USA/Meksyk 2011
13:50 Bibliotekarz – tajemnicza włóczęga (The Librarian: Quest for the Spear) – film przyg. USA/Niemcy 2004 (125 min)
15:55 Jack Mimoun: Sekret wyspy Val Verde – komedia Francja/Belgia 2022 (125 min)
18:00 Sezon na sąsiada – komedia Francja/Belgia 2023, reż. Antonin Fourlon, Frédéric Forestier (120 min)

20:00 Zabójczy cel (Kill Switch) – film sens. USA/Kanada 2008, reż. Jeff King, wyk. Steven Seagal (120 min)
22:00 Furioza – film sens. *** Polska 2021, reż. Cyprian T. Oleński, wyk. Mateusz Banaś, Weronika Książkiewicz (175 min)
00:55 American Fighter *** – film sens. USA 2019, reż. Shaun Paul Piccinino, wyk. Tommy Flanagan (125 min)

TVN7 **D3**

05:15 Szkoła (10/63)
06:00 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie III – serial dok.
06:55 New Looney Tunes III (3) – serial anim. USA 2019
07:40 Alvin i wiewiórki III – film anim. USA 2011
09:30 Ukryta prawda (47,48,49,50,51/60) – serial fabularno-dok. Polska 2022
14:40 Szpital św. Anny (1,2) – serial obycz.
16:45 Detektywi (4/56) – serial fab. – dok. Polska 2023
17:50 Ella zaklęta (Ella Enchanted) – film fantasy USA/Irlandia/Wlk. Brytania 2004, reż. Tommy O'Haver, wyk. Anne Hathaway (130 min)
20:00 Ostatni samuraj *** (The Last Samurai) – film przyg. USA/Nowa Zelandia/Japonia 2003, reż. Edward Zwick, wyk. Tom Cruise, Ken Watanabe (195 min)
23:15 Broad Peak – film biograficzny Polska/Włochy 2022, reż. Leszek Dawid, wyk. Ireneusz Czop (135 min)
01:30 Niebezpieczny (Dangerous) – film sens. USA 2021, reż. David Hackl (110 min)

STOPKLATKA

- 08:05 Komisarz Rex IV** (6,7/13) – serial sens.
- 10:05 Hudson i Rex II** (10,7,8/19) – serial krym.
- 13:00 Robin z Sherwood** (4/6) – serial fantasy
- 14:25 Kochany urwis** ****** (Problem Child) – komedia USA 1990, reż. Dennis Dugan (90 min)
- 15:55 Najczarniejsza godzina** (The Darkest Hour) ****** – horror USA 2011, reż. Chris Gorak (110 min)
- 17:45 Nie lubię poniedziałku** ******* – komedia Polska 1971, reż. Tadeusz Chmielewski (135 min)
- 20:00 Wieczny student** ***** (National Lampoon's Van Wilder) – komedia USA/Niemcy 2002, reż. Walt Becker, wyk. Ryan Reynolds (120 min)
- 22:00 Najlepsi z najlepszych II** (Best of the Best II) ***** – film sens. USA 1992, reż. Robert Radler, wyk. Eric Roberts (120 min)
- 00:00 Co mi zrobisz, jak mnie złapiesz** ******** – komedia Polska 1978, reż. Stanisław Bareja, wyk. Krzysztof Kowalewski, Bronisław Pawlik (150 min)

KINO POLSKA

- 07:30 Miś Kudłatek** (12)
- 07:40 Bolek i Lolek** (11/13)
- 07:50 Trędowata** – melodramat Polska 1976, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Elżbieta Starostecka, Leszek Teleszyński, Jadwiga Barańska
- 09:50 Złoty pociąg, cz. 1** (1) – film sens. Polska/Rumunia 1986, reż. Bohdan Poręba, wyk. Mitićă Popescu, Wacław Ulewicz, Ewa Kuksińska
- 11:45 Złoty pociąg, cz. 2** – film sens. Polska/Rumunia 1986
- 13:25 1920. Bitwa Warszawska** – dramat historyczny Polska 2011, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Borys Szczy, Natasza Urbańska
- 15:40 Jeszcze raz** – komedia romantyczna Polska 2008, reż. Mariusz Malec, wyk. Danuta Stenka, Anja Antonowicz
- 17:45 Kingsajz** – komedia Polska 1988, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jacek Chmielnik, Jerzy Stuhr
- 20:00 Anna German** – serial biograficzny Ukraina/Polska/Chorwacja 2012, wyk. Joanna Moro, Marija Poroszyńska
- 22:20 Zabawa, zabawa** – dramat obyczajowy Polska 2018, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kullesza, Maria Dębska
- 23:55 Ekstradycja III** (7/8/10) – serial sens. Polska 1998

ALE KINO+

- 09:50 Mads Mikkelsen. Diabeł wcielony** – film dok. Francja 2024
- 11:05 Sekret Madeleine** ******** Collins – thriller Francja/Belgia/Szwajcaria 2021 (130 min)
- 13:15 Moi synowie** (Jouer avec le feu) ******** – dramat obycz. Francja/Belgia 2024 (140 min)
- 15:35 Karen Pirie** (3/3) – serial krym. Wlk. Brytania 2022
- 17:30 Bulion i inne namiętności** (La passion de Dodin Bouffant) ******** – dramat obycz. Francja/Belgia 2023, reż. Tran Anh Hung (160 min)
- 20:10 Niezwykłe miejsce na śmierć** (3/4) – serial krym. Nowa Zelandia/Niemcy 2024
- 22:05 Rozgrzewka życia** ******** (Reverse the Curse) – dramat obycz. USA 23, reż. David Duchovny, wyk. Logan Marshall-Green (135 min)
- 00:20 Czerwone niebo** ******** (Roter Himmel) – komediodramat Niemcy 23, reż. Christian Petzold, wyk. Thomas Schubert (130 min)

POLSAT FILM

- 12:30 O Yeti!** – film animowany USA/Chiny/Japonia 2019
- 14:30 Ace Ventura: Psi detektyw** – komedia sens. USA 1993
- 16:15 Spider-Man: Homecoming** – film s.f. USA 2017
- 18:55 Siódmy syn** – film fantasy USA/Wlk. Brytania/Kanada/Chiny 2014
- 21:00 Obcy kontra Predator** – film akcji USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Kanada/Czechy 2004
- 23:00 Piep'zyć** Mickiewicza – dramat obycz. Polska 2024
- 01:10 Ślad** (38/48) – serial kryminalny Polska 2018

KINO TV

- 08:00 Strażnik Teksasu** (1,2,3/3) – serial sens. USA 93
- 12:20 Komandosi z Navarony** – film wojenny Wlk. Brytania/USA 1978, reż. Guy Hamilton
- 14:50 Gra tajemnic** – thriller USA/Wlk. Brytania 2014
- 17:20 Zaginione miasto Z** – film biograficzny USA 2016
- 20:00 Iluzja II** – thriller USA/Hongkong 2016, reż. Jon M. Chu, wyk. Jesse Eisenberg
- 22:50 Uprawdazona III** – film sens. USA/Hiszpania/Francja 2014, reż. Olivier Megaton
- 01:05 Wściekły pies** – film sensacyjny USA 2017

TVP KULTURA

- 09:20 Teologia muzyką** ******** **pisana** – film dok.
- 09:55 Podróż z Agatą Christie i Sir Davidem Suchetem** (3) – serial dok. Wlk. Brytania 2025
- 10:55 Wydarzenie aktualne**
- 11:25 Kosmos 1999** (14/24)
- 12:30 Opole – koncertowe wspomnienia** (3)
- 12:45 Zielono Mi – Piosenki Agnieszki Osieckiej**
- 13:45 Znachor** – melodramat ******** Polska 1981 (145 min)
- 16:10 Noce i dnie** (7) – serial obycz. Polska 1978
- 17:15 Studio Kultura** (680)
- 18:10 Damski interes** – film obycz. Polska 1996, reż. Krzysztof Zanussi (70 min)
- 19:20 One. Kobiety kultury** (1) – mag. kulturalny
- 20:00 Imię róży** (Der Name der Rose) ******** – dramat krym. Niemcy/Włochy/Francja 1986, reż. Jean-Jacques Annaud, wyk. Sean Connery (140 min)
- 22:20 Kulturalni** (27)
- 23:15 Kennedy, Sinatra i mafia** – serial dok.
- 00:15 Piękni mężczyźni** (Beautiful Men) – film krótkom. Francja/Belgia/Holandia 2023 (35 min)

WARNER TV

- 14:05 Pokerowy blef** – komediodramat USA/Niemcy/Australia 2007
- 16:35 Rewolwer i melonik** – film sensacyjny USA 1998
- 18:20 Miłość jak narkotyk** – komedia romantyczna USA 1997, reż. Griffin Dunne
- 20:20 Głupi i głuszy II: Kiedy Harry poznał Lloyda** – komedia USA 2003, reż. Troy Miller
- 22:00 Ostatni sprawiedliwy** – film sens. USA 1996
- 23:50 Jak zdobyto Dzikie Zachód** – western USA 1962, wyk. Karl Malden, John Wayne

PARAMOUNT

- 11:00 Austin Powers** – agent specjalnej troski – komedia kryminalna USA/Niemcy 1997
- 13:00 Spongebob: Na suchym lądzie** – film anim. USA/Korea Południowa/Australia 2015
- 14:55 Dirty Dancing** – film muzyczny USA 1987
- 17:05 Mission: Impossible – Rogue Nation** – film sens. USA 2015, wyk. Tom Cruise
- 20:00 Mission: Impossible – Fallout** – film sens. USA 2018
- 23:05 Straszny film III** – komedia USA/Kanada 2003
- 00:30 Drugie oblicze** – dramat kryminalny USA 2013

HBO

- 09:15 Green Book** – film ******** biograficzny USA/Chiny/Japonia 2018 (130 min)
- 11:25 Po prostu uwierz** ******* – film obycz. USA 2024, reż. Ty Roberts (105 min)
- 13:10 Agentka** – komedia ******** kryminalna USA 2015, reż. Paul Feig (120 min)
- 15:10 Eleanor Wspaniała** ******** – dramat obyczajowy USA 2025, reż. Scarlett Johansson (100 min)
- 16:50 Lisa Frankenstein** ******** – horror USA 2024, reż. Zelda Williams (100 min)
- 18:30 Prawdziwy ból** ******** – dramat obycz. USA/Polska 2024 (90 min)
- 20:00 Wielka mała koza** ******** – film anim. USA 2026, reż. Tyree Dillihay, Adam Rosette (100 min)
- 21:40 Podróż z seryjnym zabójcą** – thriller USA/Wlk. Brytania 2023, reż. Jeff Darling (95 min)
- 23:15 Klika** – dramat obycz. USA 2026, reż. Michael Greene (80 min)
- 00:35 Zaulek koszarów** ******** – thriller USA/Meksyk/Kanada 2021, reż. Guillermo del Toro, wyk. Bradley Cooper (145 min)

CINEMAX

- 12:05 Anioły i Demony** – thriller USA/Włochy 2009
- 14:20 Paprika** – film anim. Japonia 2006, reż. Satoshi Kon
- 15:50 Faceci w czerni II** – film s.f. USA 2002
- 17:15 Transformers: Wiek zagłady** – film s.f. USA/Chiny 2014, reż. Michael Bay
- 20:00 Interstellar** – film s.f. USA/Wlk. Brytania/Kanada 2014, reż. Christopher Nolan, wyk. Matthew McConaughey
- 22:45 E.T.** – film s.f. USA 1982
- 00:40 Fargo III** (9,10/10) – serial krym. USA 2017

ROMANCE TV

- 08:20 Górski lekarz** (6,6,7,7/8)
- 12:05 Inga Lindström: Na zawsze Vickerby** – film obycz. Szwecja/Niemcy 2007
- 14:00 Zabójcze tropiki** (3,4/8) – serial krym. Francja 2019
- 16:15 Inga Lindström: Śmiertelny wróg** – film obycz. Niemcy 2024, reż. Julia Peters
- 18:05 Dr Nice** (1,2,3/6) – serial kom. Niemcy 2025, wyk. Josefine Preuß, Shenja Lacher
- 23:50 Statek marzeń** – serial obyczajowy Niemcy 2009
- 01:45 Dr Nice: Miękkie kolana** (2/6) – serial kom. Niemcy 2025, wyk. Patrick Kalupa

CANAL+ PREMIUM

- 09:15 Kawalek po kawalku** ******** – film anim. USA/Dania/Australia/Hongkong 2024 (95 min)
- 10:50 Chopin, Chopin!** ******** – dramat obyczajowy Polska 2025 (130 min)
- 13:00 Wicked** – musical ******** USA/Wlk. Brytania/Kanada 2024 (165 min)
- 15:45 Jason Bourne** ******** – film sens. USA/Chiny/Hiszpania/Japonia/Islandia/Niemcy/Włochy 2016 (125 min)
- 17:50 Battleship: Bitwa o Ziemię** – film przyg. USA/Japonia 2012, reż. Peter Berg (130 min)
- 20:00 Smashing Machine** ******** – film biograficzny USA 2025, reż. Benny Safdie, wyk. Dwayne Johnson, Emily Blunt (120 min)
- 22:00 Zima pod znakiem Wrony** – dramat obycz. Polska/Wlk. Brytania/Luksemburg 2025, reż. Kasia Adamik, wyk. Lesley Manville (110 min)
- 23:50 Martwych nie boli** ******** – western Kanada/Dania/Meksyk/Wlk. Bryt./USA 2023, reż. Viggo Mortensen (125 min)

TVN FABUŁA

- 07:30 Prawo Agaty V** (7,8,9)
- 10:40 Blueback** – dramat obyczajowy Australia 2022
- 12:50 Elf** – komedia USA 2003
- 14:55 Mała wielka stopa** – film anim. Belgia/Francja/USA 2017
- 16:55 Batman v. Superman: Świt sprawiedliwości** – film sensacyjny USA 2016
- 20:00 Joker** – thriller USA/Kanada/Australia 2019
- 22:30 Oszukać przeznaczenie II** – horror USA/Kanada 2003, reż. David R. Ellis
- 00:35 Wejście smoka** – film sens. Hongkong/USA 1973

AMC

- 08:40 Wojna światów** – film s.f. USA/Japonia 2005
- 11:05 Dzielnica Lakeview** – thriller USA 2008
- 13:35 Ip Man III** – film biograficzny Chiny/Hongkong 2015
- 15:50 Gattaca** – szok przyszości – film s.f. USA 1997
- 18:10 Jumper** – film s.f. USA/Kanada 2008, reż. Doug Liman
- 20:00 Pogromcy duchów** – komedia sensacyjna USA 1984, reż. Ivan Reitman
- 22:10 Martwa rzeka** – thriller Australia 2007
- 00:05 Tajemnice Los Angeles** – dramat krym. USA 1997

AXN

09:10 Walker: Strażnik Teksasu II (2/20) – serial krym.
10:10 MacGyver III (8,9,10,11, 12/22) – serial akcji USA 2018
15:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (17,18, 19,20,21/22) – serial krym.
20:00 Iluzja II – thriller USA/Hongkong 2016, reż. Jon M. Chu, wyk. Jesse Eisenberg
22:50 Snajper: Kolejne starcie – film sens. USA/Niemcy/RPA 2010, reż. Claudio Fäh
00:30 Snajper: Duch wojnika – thriller USA 2016

EPIC DRAMA

10:55 Poirot V (6,7,8,2/8) – serial krym. Wlk. Bryt. 1993
15:15 Dalgliesh (2/6) – serial krym. Wlk. Brytania 2021
17:10 Inspektor George Gently VII (2/4) – serial krym.
19:05 Projekt Błękitna Księga (8/10) – serial s.f. USA/Kan. 19
20:00 Zagadki kryminalne nowej panny Fisher (3/4) – serial krym. Australia 2019
21:00 Morderstwo w małym mieście: W niełasce (2/8) – serial krym. USA/Kanada 24
22:00 Marlow: klub zbrodni (2/4)
23:00 Detektyw Murdoch XVIII (6,7,8/22) – serial kryminalny

TVN STYLE

11:30 Kuchenne rewolucje (4)
12:30 Babski biznes (7/8)
13:30 Jestem z Polski XVI (24,25,23/40) – serial dok.
16:35 Bitwa o gości (7)
17:35 Do zobaczenia (10)
18:10 Ugotowani (11)
19:10 Kuchenne rewolucje (10,11) – reality show
21:05 Kate. Narodziny książeczki (2) – serial dok.
22:10 EuroPOLKI studentki (4)
23:10 Cały jej świat (11/12)
00:10 Kobieta na krańcu świata XVI: Grenlandia – nie jesteśmy na sprzedaż (4/8)

TVN TURBO

09:05 Raport końcowy (827)
09:30 Jeździć, obserwować VII
10:15 Z drugiej ręki (8, 9)
11:45 Naprawy nie do naprawy
12:30 Wojny samochodowe
14:30 Zawodowi handlarze
15:15 Ciężarówką przez Chile
16:15 Moto kombait (5, 6)
17:45 Raport końcowy (827)
18:10 Ciężarówką przez Stany II (5,6,7,8/10)
21:10 Wojny samochodowe (9)
22:10 Z drugiej ręki (8)
22:55 Naprawy nie do naprawy (5) – mag. motoryzacyjny
23:40 Ciężarówką przez Chile (6/9) – serial dok. Polska 2026

BBC FIRST

08:45 Śmierć z dala od palm
09:50 Sanditon (3,4/8)
12:00 Duchy II (1,2,3/6)
14:00 Morderstwa w Midsomer XXV (4/4)
15:55 Tajemnice Brokenwood XII – serial krym.
17:50 Z pamiętnika położnej X
18:55 Detektyw z Chelsea (3/4)
19:55 Śmierć pod palmami II (7/8) – serial kryminalny
21:00 Tajemnice Brokenwood XII (4/6) – serial krym.
22:55 Annika (4/6)
00:00 Blackshore (1,2/6)

FX

08:40 FBI IV (14,15,16/21)
11:25 CSI: Kryminalne zagadki Miami (22,23/24) – serial krym.
13:15 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (11,12/18)
15:05 Z Archiwum X III (2,3/24) – serial s.f. USA/Kanada 1995
17:00 Szklana pułapka – film akcji USA 1988, reż. John McTiernan, wyk. Bruce Willis
19:40 Titanic – film katas. USA/Meksyk 1997, reż. James Cameron, wyk. Leonardo DiCaprio, Kate Winslet
23:45 Rambo: Pierwsza krew – film sens. USA 82, reż. Ted Kotcheff, wyk. Brian Dennehy

HGV

09:00 Nowa Maja w ogrodzie (27,28,17,18) – mag. poradnik.
11:05 Polowanie na ogród IV
12:40 Letnia chata na lata III
14:35 Będzie pięknie (2/8)
15:35 Zgłoś remont (6)
16:35 Weekendowa metamorfoza (1) – reality show
17:35 Kamera, akcja, wpadka!
19:15 Kolekcjonerski obłęd wart miliony – serial dok.
20:20 House Hunters (7,8) – reality show Polska 2019
21:25 Dorota inspiruje (1, 2)
23:20 Najgorętsze nieruchomości pod słońcem (13)

BBC LIFESTYLE

10:55 Mistrzowie ceramiki (10)
11:55 Wymarzone domy (1, 2)
14:00 Wielkie amerykańskie wypieki (1,2) – program rozrywk.
16:20 Winnice Australii i Gary Barlow – serial dok.
17:20 Majorka: śródziemnomorskie smaki (1, 2, 3)
18:50 Najpiękniej ukryte hotele II (6/6) – serial dok.
19:45 Mistrzowie szycia (8, 9) – program rozrywkowy
22:00 Niebezpieczny seks – serial dok. Wlk. Brytania 2016
23:00 Niebezpieczne randki
23:55 Wstydlive choroby: online II (1,2/8) – serial dok.

COMEDY CENTRAL

12:40 Teoria wielkiego podrywu VIII (21,22/24) – serial kom.
13:30 Przyjaciele VIII (13,14,15/24) – serial kom.
15:00 Duchy (5,6/18)
16:00 Rodzina Addamsów II – komedia USA 1993
18:00 Sonic. Szybki jak błyskawica – film przyg. USA/Japonia/Kanada 2020
20:00 Zmowa pierwszych żon – komedia USA 1996, reż. Hugh Wilson, wyk. Goldie Hawn
22:10 The Office PL II (1/12)
23:00 Comedy Club (11, 12)

TVP SERIALE

06:05 Czwterdziestolatek (4,5,6/8) – serial kom.
09:30 U Pana Boga w ogródku – serial kom. Polska 2008
11:25 Czwterej pancerni i pies (4,5) – serial wojenny
13:35 Ojciec Mateusz 30
15:30 Komisarz Alex XXV (1) – serial krym. Polska 2026
16:30 Ranczo IX (6)
17:30 Czwterej pancerni i pies (6,7) – serial wojenny Polska 1966, wyk. Roman Wilhelm
19:30 Ojciec Mateusz 30 (9,10,11) – serial krym.
22:25 Ranczo IX (8)
00:15 Rodzinka.pl XVII (11,12)

CANAL+ KUCHNIA

15:40 Jamie Oliver (2)
16:35 Ekoporady z Julią Oleś II
16:36 Pyszne dania w 10 minut
16:50 Z pola na stół (7)
17:15 U sąsiadów w kuchni XVI
18:25 Podróże piekarza z Hebrydów (2) – mag. kulinarny
19:20 Jakubiani rozgrzyza Vietnam (3) – mag. kulinarny
19:45 Dzień dobry, obiad (7, 8)
20:40 m jak mięso (5, 6)
21:30 Wszystkie smaki fermentacji (6) – serial dok.
22:05 Podróż przez smaki Chin II (3) – serial dok.
23:00 Anthony Bourdain VIII

CANAL+ DOMO

11:20 Brytyjskie ogrody (5/5)
12:30 Ucieczka na wieś XXIV
14:10 Wielkie projekty XII (3)
15:15 Luksusowa ucieczka
16:15 Adres: rezydencje marzeń (7) – reality show
17:15 Bitwa o wnętrza (3)
18:10 Mam zamek III (1)
18:35 Daleko od miasta XIV
19:00 Ucieczka na wieś XXII
21:00 Domy na krańcu świata (1/10) – serial dokumentalny
21:55 Najbrzydszy dom na naszej ulicy (1) – reality show
22:50 Cudotwórcy (5, 6)
00:35 Kupiliśmy sobie zamek – damy radę (3) – reality show

PLANETE+

14:40 Zdumiewający świat grzybów – film dok. F 2024
15:45 Ogień. Azjatycka tradycja (3,4/4) – serial dok.
16:55 Związani z ziemią. Dzieje życia na wsi – serial dok.
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (89,90)
18:40 Polska z góry IX (2,3)
19:45 Keanu Reeves. Mesjasz popkultury – film dok.
20:55 AC/DC – Forever Young
22:00 Klan Fondów. Filmowa dynastia – film dok. F 2023
23:10 Kobiety i pieniądze (1) – serial dok. Francja 2025

DISCOVERY CHANNEL

14:00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge V (5)
15:00 Złoto drwali II (1)
16:00 Specjalistki II
17:00 Nic do ukrycia (11)
18:00 Celnicy na straży Szwecji IV (9/14) – serial dok.
19:00 Celnicy na straży Niemiec – real tv Niemcy 2025
20:00 Akta ekspedycji II (8/8) – serial dok. USA 2026
21:00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge V (5)
22:00 W oku cyklonu: Łowcy burz (4) – serial dok. USA 2026
23:00 Celnicy na straży Niemiec – real tv Niemcy 2025

TVP HISTORIA

11:55 Wszystkie kolory świata
13:00 Góry Europy – serial dok.
14:00 Flesz historii (770)
14:30 Siedem lat w Tybecie – film biogr. USA/Wlk. Bryt. 98
16:45 Starożytne mocarstwa
17:45 Ex libris (609)
18:10 Blisko, coraz bliżej (5)
19:30 Nieznana wojna na Północy (3/6) – serial dok.
20:35 II wojna światowa w kolorze (3/10) – serial dok.
21:35 Człowiek z marmuru – dramat obycz. Polska 1976
00:25 Sprawa Kramerów – dramat obycz. USA 1979

HISTORY

14:00 Piątka z historii (7) – serial dok. Polska 2026
14:25 David Duchovny: archiwum tajemnic II (6)
15:20 Starożytni kosmici XVII
16:10 Tajemnice starożytności: śmierć (6/6) – serial dok.
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy (1,2,3/6) – serial dok.
20:00 Starożytni kosmici XIII (9/13) – serial dok. USA 2021
21:00 David Duchovny: archiwum tajemnic II (2/17)
22:00 Tajemnice, które miały trwać wiecznie II (18)
23:00 Starożytni kosmici XVII

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Imperium Mongołów
16:00 Premiera: Starożytne konstrukcje (3) – serial dok.
16:55 Żelazna kurtyna: życie pod radziecką okupacją (2/3)
18:05 Islandia: granica zimnej wojny – serial dok. Islandia 19
19:05 UFO: przełomowe śledztwa II (6/6) – serial dok.
20:00 CIA: tajemnice i szpiechy (3/8) – serial dok.
21:00 Największe katastrofy budowlane II (3/12)
22:00 Katastrofa w przestworzach XXI (7,8,11,10/10)

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie VI (50)
09:00 Działkowcy
11:00 Z klimatem i z pasją (9)
11:30 Wojny magazynowe VII (4,25,26) – serial dok.
14:00 Gwiazdy lombardu XXV
15:00 Tajemnice piramid
17:00 Rolnicy. Podlasie VIII (26,27,28,29) – serial dok.
21:00 Najpiękniejsze domy na wsi – serial dok. Polska 2024
22:00 Rosja: Indoktrynacja narodu – film dok. F 2022
23:00 Pogromcy mafii (5)
00:00 Największe śledztwa CBŚP – serial dok. Polska 2024
01:00 Rolnicy. Podlasie IV

BBC EARTH

14:10 Pustynia Gobi z Nickiem Knowlesem (3/3)
15:10 Wyspy Pacyfiku II (1/3)
16:10 Konopie: lek czy narkotyki? – film dok. Wlk. Bryt. 2019
17:20 David Attenborough i cuda natury (3/5) – serial dok.
17:50 W okowach mrozu IV
18:50 Mroźna planeta II (3,4/6) – serial dokumentalny
21:00 Londyn Davida Attenborough – film dok.
22:15 W okowach mrozu: Kanada II (4/8) – serial dok.
23:15 Morze Śródziemne: przyroda w potrzasku

POLSAT VIASAT HISTORY

07:55 Dzikie Zachód (1,2,3/6) – serial dok. Wlk. Bryt. 2023
10:55 Historia sprawiedliwości (6,9) – serial dok. Kan. 2025
15:35 Wojna światowa: 1914–1945 (1,2,3,4,5/8) – serial dok. Australia 2022
21:00 Tajemnice templariuszy (1) – serial dok. Czechy 2019. Templariusze byli zakonem rycerskim w ramach tradycji rycerstwa średniowiecznego, ale powstanie i upadek zakonu wiąże się z kilkoma niewyjaśnionymi tajemnicami i zagadkami.
00:25 Wojna Adolfa Hitlera (1,2,3,4,5/6) – serial dok.

Od A do Z

AMAL ★★★★★

dramat obycz., Belgia 2023,
reż. Jawad Rhalib, wyk. Lubna
Azabal, Fabrizio Rongione,
Catherine Salée

23:05 | cinemax

Po homofobicznym wybryku muzułmańskich licealistów, ich nauczycielka – wbrew postawie dyrektora placówki – podejmuje starania o zachowanie tradycji bezpiecznej i laickiej szkoły.

BARDZO POSZUKIWANY**CZŁOWIEK ★★★★★**

thriller, Wlk. Brytania/USA/
Niemcy 2014, reż. Anton
Corbijn, wyk. Philip Seymour
Hoffman, Rachel McAdams,
Robin Wright

21:55 | tvp 1

Pojawienie się w Hamburgu syna czeczeńskiego watażki, na którego czeka milionowy spadek po ojcu, katalizuje działania żadnych sukcesu służb specjalnych. Na ekranie Philip Seymour Hoffman.

BLADE RUNNER 2049 ★★★★★

thriller, USA/Kanada/Hiszpania
2017, reż. Denis Villeneuve,
wyk. Ryan Gosling, Harrison
Ford, Ana de Armas

23:15 | hbo

Imponujący wizualnie, pozbawiony jednak wieloznaczności pierwowzoru sequel filmu Ridleya Scotta: po 30 latach nowy łowca androidów odkrywa sekret, który może zburzyć podstawy świata połowy XXI wieku.

DLUG ★★★★★

thriller, Polska 1999,
reż. Krzysztof Krauze,
wyk. Robert Gonera, Jacek
Borczuch, Andrzej Chyła

22:00 | kino polska

Najciekawszy polski film współczesny przełomu stuleci: historia młodych biznesmenów, którzy zabijają nękającego ich szantażystę, jako zwierciadło polskiej rzeczywistości tamtego okresu. Na faktach.

DŹWIĘK ŚMIERCI ★★

horror, Kanada/Irlandia 2025,
reż. Corin Hardy, wyk. Dafne
Keen, Sophie Nélisse, Nick
Frost

22:20 | canal+ premium

Nowa uczennica w liceum, pannenka z burzliwą przeszłością, znajduje w swojej szafce aztecki gwizdek, który – jak się wkrótce okaże – przywołuje gwałtowną śmierć. Bez niespodzianek.

Chłopcy z ferajny

• FOT. MATERIAŁY PRASOWE

FILM SENS.

USA 1990, reż. MARTIN SCORSESE, WYK. ROBERT DE NIRO, RAY LIOTTA, JOE PESCI

**MĘCZYZNA,
KTÓRY WIDZIAŁ
NIEDŹWIEDZIA ★★**

komedja, Francja 2025,
reż. Pierre Richard,
wyk. Pierre Richard, Timi-Joy
Marbot, Gustave Kervern

20:00 | cinemax

Pierre Richard wraca za kamerę, by opowiedzieć o dwóch mężczyznach w różnym wieku, którzy łączą siły, by ocalić zbiegłego z cyrku niedźwiedzia, przy okazji zastanawiając się nad obecną kondycją Francuzów.

MISDIRECTION ★★

thriller, USA 2026, reż. Kevin
Lewis, wyk. Olga Kurylenko,
Frank Grillo, Oliver Trevena

20:50 | canal+ premium

Para złodziei obserwuje pana domu, a pod jego nieobecność włamuje się do sejfu. Sęk w tym, że właściciel wraca wcześniej, lecz nie potrafi wykorzystać sytuacji zaskoczenia. Komu uda się przełamać klincz?

MISTRZ ★★

film sens., USA 2008, reż. David
Mamet, wyk. Chiwetel Ejiofor,
Emily Mortimer, Tim Allen

20:00 | tvp kultura

David Mamet o fascynacji wschodnimi sztukami walki: idealistyczny instruktor dżiu-dżitsu zostaje wpętany w intrygę, która ma go zmusić do wzięcia udziału w turnieju walk zawodowców, czego dotąd unikał.

NACIĄGACZE ★★

kom. krym., USA/Wlk. Brytania
2003, reż. Ridley Scott,
wyk. Nicolas Cage, Sam
Rockwell, Alison Lohman

19:40 | warner tv

Drobny oszust dowiadyuje się, że jest ojcem nastoletniej córki: znaleźć z nią wspólny język nie będzie łatwo, chociaż dziewczyna okaże się nieodrodną córką swego ojca. Plus brawurowy Nicolas Cage.

NORA ROBERTS**– PŁOMIENIE****WSPOMNIENI ★★**

thriller, USA 2006, reż. David
Carson, wyk. Alicia Witt, Scott
Bakula, Matthew Settle

22:10 | ale kino+ hd

Policjantka, która nie potrafi uwolnić się od traumy pożaru, którego świadkiem była w dzieciństwie, musi ustalić, kto dręczy ją telefonami z groźbą podpalenia jej i jej bliskich. Rutyna, niestety.

**POKAŻ, KOTKU, CO MASZ
W ŚRODKU ★★**

komedja, Polska 2011,
reż. Sławomir Kryński,
wyk. Jacek Borusiński,
Krzysztof Stelmach, Iwona
Wszolkówna

20:00 | kino polska

Ostrożnie! Po sukcesie farsy „To nie tak jak myślisz, kotku!” Sławomir Kryński idzie za ciosem: trzeba odzyskać rodzinny majątek, który trafił w ręce oszustki. Jakiś dziwnie mało zabawne.

22:00 | warner tv

★★★★★

Martin Scorsese według skruszonego gangstera o nowojorskiej mafii. Najlepszy film gangsterski końca stulecia: dokuczalny charakter, perfekcyjna reżyseria, wymienione aktorstwo. Koniecznie.

SAGA „ZMIERZCH”:**PRZED ŚWITEM, CZ. 1 ★★**

film przyg., USA 2011, reż. Bill
Condon, wyk. Kristen Stewart,
Robert Pattinson, Taylor
Lautner

22:00 | tvn

Bestsellera Stephenie Meyer ciąg dalszy: śmiertelniczka poślubia wampira i wkrótce spodziewa się dziecka, a nieoczekiwane szybki rozwój płodu budzi niepokój lokalnej społeczności.

TAJNE PRZEZ POUFNE ★★

komedja kryminalna, USA/
Wlk. Brytania/Francja 2008,
reż. Ethan Coen, Joel Coen,
wyk. George Clooney, Brad Pitt,
Frances McDormand

20:10 | ale kino+ hd

Braci Coen traktat o amerykańskiej głupocie: pelen niby tajemnic pamiętnik sfrustrowanego analityka CIA trafia do laików, którzy postanawiają sprzedać go rosyjskiemu wywiadowi. Ku przestroze.

ZIELONA NOC ★★

dramat obycz., Chiny 2023,
reż. Shuai Han, wyk. Bingbing
Fan, Lee Joo-young, Yeong-ho
Kim

21:30 | cinemax

Spotkanie w nocnym Seulu zielonowłosej dziewczyny uświadamia chińskiej imigrantce, tkwiącej w opresyjnym małżeństwie, nie tylko jej nieciekawą sytuację, ale i wskazuje drogę do upragnionej wolności.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI D3 II

07:00 Msza święta
07:30 Studio Raban (4/41)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:10 Pogoda Info
08:15 Na kłopoty... Bednarski
09:15 Ranczo VII (8/13)
10:10 Komisarz Alex XXII (3)
11:05 Ojciec Mateusz XVI (8)
12:00 Serwis Info – magazyn
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:40 Rok w ogrodzie extra
13:00 Planeta Ziemia III (5/8)
14:00 Spłatanie losy
15:00 Serwis Info, pogoda
15:10 Pogoda Info
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Telexpress
17:25 Jaka to melodia? (5/20)
18:05 Reporterzy (5/72)
18:25 Akacyjowa 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 07 zgłoś się (1) – serial krym. Polska 1976, wyk. Bronisław Cieslak
21:35 Festiwal Góry Literatury 2026 – reportaż Polska 2026
22:05 Bardzo poszukiwany człowiek [A Most Wanted Man] – thriller Wlk. Bryt./USA/Niemcy 2014, reż. Anton Corbijn, wyk. Rachel McAdams (130 min)
00:15 Christopher Reeve – wieczny Superman – film dok. F 2024

MEZSO

13:00 Intermezzo
13:30 John Adams: Nixon w Chinach – opera F 2023, reż. François-René Martin
16:10 Carlo Vistoli – Opera Antica – Bayreuth Baroque Opera Festival – muzyka klas.
18:00 Sommets Musicaux de Gstaad 2022: L'Ensemble Matheus wykonuje utwory Vivaldiego, Bacha, Telemanna
19:05 Maria João Pires i Renaud Capuçon w Gstaad: Mozart, Beethoven
20:30 Richter, enigma – Dokument F/Niemcy 1998
23:00 Francesco Tristano: Frescobaldi, Berio, Franceschini, Bach – Festiwal Fortepiana w Zgłębiu Ruhry
00:25 Carolyn Carlson: Un saut dans le bleu – Ballet de l'Opéra national du Capitole

TVP2 D3 II

06:25 Rodzina (nie od) święta (44) – program religijny
06:55 Barwy szczęcia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (76/20) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (76/20) – mag. Polska 2026
11:25 Okrasa tamie przepisy (328) – mag. kulinarny
12:00 Wyższa Szkoła Jazdy (7)
12:35 Koło fortuny (2045)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1017)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (2046)
16:35 Familiada (3076)
17:20 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1018)
18:50 Jeden z dziesięciu (3)
19:25 Barwy szczęcia

20:05 Omnibus – szybcy i mądrzy (23, 23) – teleturniej Polska 2026
20:55 Postaw na milion (327) – teleturniej
21:50 Na sygnale – serial obycz. Polska 2026
22:55 U Pana Boga za miedzą – komedia Polska 09, reż. Jacek Bromski, wyk. Andrzej Beja-Zaborski, Krzysztof Dzierma (125 min)
01:00 Karol, władca Hiszpanii (9/17) – serial kostiumowy

PULS 2

08:30 Seriale animowane
10:00 Jeżyk i przyjaciele (4)
10:35 Spidey i superkumple II
11:35 Gus. Mały (9/10/52)
12:00 Psi patrol VIII (2/26)
12:35 Marta mówi!
13:00 Smerfy
14:00 Monster High (21,22/36)
15:00 Miraculous II (6,5/26)
16:00 Finaes i Ferb II
17:00 Smerfy
18:00 Pingwiny z Madagaskaru III (6,7/15)
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (14) – serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu X (10,11) – serial krym. Polska 25
23:00 Wstydlive choroby V – serial dok. Wlk. Brytanii 2011
01:00 Dzielnica strachu X (6)
02:00 Lombard. Życie pod zastaw XII – serial obycz.

POLSAT D3 II

06:00 Nowy dzień – mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy VII (31,33/60) – serial fabularno-dok.
09:30 Trudne sprawy XXVI (38,39/40) – serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XVI (4,5) – serial fab.-dok. Polska 2024
13:40 Dlaczego ja? 32 (59,60) – serial fab.-dok. Polska 2025
15:50 Wydarzenia
16:25 Interwencja (5942) – mag. reporterów Polska 26
16:40 Gliniarze XVIII (59,60) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier, Tomasz Skrzypniak, Ewelina Ruckgaber, Piotr Mróz
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (720) – program publicystyczny
19:45 Pogoda – Polska 2026

20:00 Szybcy i wściekli (Fast & Furious 9) – film sens. USA/Tajlandia/Kanada/Japonia 2021, reż. Justin Lin, wyk. Vin Diesel, Michelle Rodriguez (185 min)
23:05 Eliza – film s.f.
******* USA 2013, reż. Neill Blomkamp, wyk. Matt Damon (150 min)
01:35 Spis drani (The Hit List) – thriller USA 11, reż. William Kaufman, wyk. Cuba Gooding Jr., Cole Hauser (110 min)

TV4

08:55 Policjantki i policjanci X (28,29/65) – serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (7,8) – serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (32,33)
13:55 Trudne sprawy XV (25,26,27) – serial fab.-dok.
16:55 Policjantki i policjanci XXIV (35/65) – serial obycz.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (523) – reality show
19:00 Policjantki i policjanci XXIV (36/65) – serial obycz.
20:00 Uroczysko V (5,6) – serial krym. Polska 2026
21:00 Sprawiedliwi. Trójięmiasto III (29) – serial krym.
22:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (29)
23:00 Bez litości (2/13) – serial sens. Kanada/USA 12
00:55 Love Island. Wyspa miłości IV – serial dok.

TVN D3 II

05:05 Nauka jazdy (19)
05:40 Uwaga! (7729) – mag. reporterów Polska 2025
05:55 Ukryta prawda (16/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: Racibórz – Imperia XXIV (3)
07:45 Dzień dobry wakacje
11:20 Doradca smaku (23) – mag. kulinarny Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje: Garwolin – Pod Orłem 31 (6) – reality show Polska 2025
12:35 Ukryta prawda (26,27,43/60) – serial fabularno-dok.
15:45 Detektywi III (19/60) – serial fab.-dok. Polska 2024
16:50 Szpital św. Anny (45/50) – serial obyczajowy Polska 2025, wyk. Jolanta Fraszyńska, Joanna Liszowska
17:55 Młode gliny (26/50)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (8045) – mag.

20:15 Na Wspólnej – serial obycz. Polska 2026
20:50 Bitwa o gości (7) – reality show Polska 2026
22:00 Saga „Zmierzch”: ******* Przed świtem, cz. 1 – film przyg. USA 2011, reż. Bill Condon, wyk. Kristen Stewart, Robert Pattinson, Taylor Lautner (145 min)
00:25 Transformers III ******* – film s.f. USA 2011, reż. Michael Bay, wyk. Shia LaBeouf (185 min)

METRO D3 II

07:35 Tajemnice miłości (34/68) – serial fabularno-dok.
08:30 Szpital (63,64/72)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
12:30 SOS. Ekipy w akcji (38/60) – telenowela dok.
13:30 Brzydula (47,48)
14:35 Kiedy ktoś kocha bardziej (23) – serial obycz.
15:45 The Floor (1, 2)
17:00 Fani czterech kółek XVIII (4/20) – serial dok.
18:00 Prawo Agaty VII (12)
19:00 Kartoteka III (9,10/13) – serial fab.-dok. Polska 2012
21:05 Kryminalni IV (4,5) – serial krym. Polska 2006
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (12/22)
00:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VII (2) – serial dok.
01:15 Szpital (56/72)

TV PULS D3 II

06:00 Policjanci z Miami III (12,13/24) – serial krym. USA 1987, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXIII (11,13/13) – serial sens. Niemcy 2017
10:00 Maria z przedmieścia
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III – serial obycz. Turcja 2013
14:00 Kurierzy (39)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XI – serial obycz.
17:00 Kurierzy (40) – serial obyczajowy Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (26,27) – serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Czas porachunków ******* (A Day to Die) – film sens. USA 2022, reż. Wes Miller, wyk. Kevin Dillon (130 min)
22:10 Zabójczy cel (Kill Switch) – film sens. USA/Kanada 2008, reż. Jeff King (115 min)
00:05 Wykonać wyrok ******* (Death Warrant) – film sens. USA/Kanada 90, reż. Deran Sarafian, James Wan (115 min)
02:00 Dzielnica strachu X (1) – serial krym.

TVN7 D3 II

05:25 Ten moment (1/20)
05:55 Szkoła (11,12,13/63) – serial fab.-dok. Polska 2020
08:45 Ukryta prawda (63,54,55/71) – serial fabularno-dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy – serial fab.-dok. Polska 2014
13:55 Kryminalni (11) – serial krym. Polska 04, wyk. Marek Włodarczyk, Tomasz Karolak
15:00 Szpital (55,56/72) – serial fab.-dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (24/60) – telenowela dokumentalna Polska 2018
19:00 Ukryta prawda (12/60) – serial fab.-dok. Polska 2023

20:00 Wierna (Allegiant) ******* – film sens. USA 2016, reż. Robert Schwentke, wyk. Shailene Woodley, Theo James (155 min)
22:35 Bez kompleksów (3) – reality show
23:35 Życie od kuchni ******* (No Reservations) – komedia romantyczna USA 2007, reż. Scott Hicks (135 min)
01:50 Przyjaciół domu ******* (Our Friend) – dramat USA/Wlk. Brytanii 2019 (135 min)

STOPKLATKA

08:50 Robert Makłowicz (206) – mag. kulinarny

09:45 Zagadki kryminalne panny Fisher II (1/13)

10:55 Górski lekarz XIII (5,6/7) – serial obycz. Niemcy/Austria 2020

12:55 Zagadki kryminalne panny Fisher II (2/13) – serial kryminalny

14:00 Zajazd. Będzie się działo (1,2) – serial fab. – dok. Polska 2025

16:00 Katastrofy w przestworzach XI (3,7,4/13) – serial dok. Kanada 2012

19:00 Aukcja w ciemno II (16,14/24) – serial dok.

20:00 Amerykański Ninja ****** **(American Ninja)** – film sens. USA/Filipiny 1986, reż. Sam Firstenberg, wyk. Michael Dudikoff, Steve James (120 min)

22:00 Szpica (Vanguard) ****** – film akcji Chiny/Hongkong/Indie/Korea Potudniowa/Tajwan/Wlk. Bryt. 2020, reż. Stanley Tong, wyk. Jackie Chan, Yang Yang (125 min)

00:05 Oczy smoka (Dragon Eyes) ****** – film sens. USA 2012, reż. John Hyams, wyk. Cung Le (120 min)

KINO POLSKA

07:45 Reksio II – serial anim.

08:05 Podróż za jeden uśmiech (1,2) – serial przyg. Polska 1971, wyk. Henryk Gołębiewski, Filip Łobodziński

09:35 W pustyni i w puszczy – film przyg. Polska 2001, reż. Gavin Hood, wyk. Adam Fidusiewicz, Karolina Sawka

11:55 To nie ze mną II (2,3) – serial kom. Polska 2023

13:25 Stara baśń. Kiedy słońce było Bogiem – film hist. Polska 2003, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Michał Żebrowski

15:40 Pokój z widokiem na morze – film psycholog. Polska 1977, reż. Janusz Zaorski, wyk. Marek Bargiełowski

17:25 Stawka większa niż życie (9) – serial wojenny Polska 1967, wyk. Stanisław Mikulski, Barbara Sottysik

20:00 Pokaż, kotku, co masz w środku – komedia Polska 2011, reż. Stawomir Kryński, wyk. Jacek Borusiński, Krzysztof Stelmach

22:00 Dług – thriller Polska 1999, reż. Krzysztof Krauze, wyk. Robert Gónera

00:15 Obcy musi fruwać – komediodramat Polska/Niemcy 1993, reż. Wiesław Saniewski, wyk. Piotr Fronczewski, Krzysztof Bauman

ALE KINO+

09:25 Wyray – film krótkom. Polska 2020 (35 min)

10:00 Bestia (3,4/6) – serial obycz. Kanada 2021

12:05 Vera VIII (2/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2018

14:05 Tuesday Club ******** **(Food and Romance)** – komedia Szwecja 2022, reż. Annika Appelin, wyk. Marie Richardson, Peter Stormare (130 min)

16:15 Prawo ojca (Une part manquant) ******** – dramat obycz. Francja/Belgia/Japonia/USA 2024, reż. Guillaume Senez, wyk. Romain Duris (120 min)

18:15 Vera VIII (3/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2018

20:10 Tajne przez poufne ******** **(Burn After Reading)** – komedia kryminalna USA/Wlk. Brytania/Francja 2008, reż. Ethan Coen, Joel Coen (120 min)

22:10 Nora Roberts – ****** **Płomienie wspomnień (Blue Smoke)** – thriller USA 2006, reż. David Carson (120 min)

00:10 I zagryzą ich mole (The Moths Will Eat Them Up) – film krótkom. Austr. 21 (25 min)

POLSAT FILM

10:25 Świat według Kiepskich (10,33,19,20,11/16) – serial kom.

13:10 Jak rozpętałem II wojnę światową – film fab. – komedia Polska 1970

14:45 Księżę – komediodramat Wlk. Brytania 2020

16:50 Niepowstrzymany – film sensacyjny USA 2010

18:50 Mroczne umysły – film s.f. USA 2018

21:00 Split – horror USA/Japonia 2016

23:20 Mumia – Grobowiec Cesarza Smoka – film sensacyjny USA/Hongkong 2008

KINO TV

08:10 Zagadki kryminalne panny Fisher (9/13)

09:20 Panna Scarlet i komisarz (3/6) – serial krym.

10:20 Panna Marple III (3/4)

12:20 Hudson i Rex IV (1,2/16)

14:35 Poirot XIII (4/5)

16:40 Strażnik Teksasu II (8,9/24) – serial sens.

18:55 Poirot II (9/10) – serial krym. Wlk. Brytania 1990

20:00 Łowca błyskawic (Rzykowna gra, Saperzy, Saper) – film sens. USA 1999

22:00 Poltergeist – horror USA/Kanada 2015

23:55 Cyborg – film s.f. USA 89

TVP KULTURA

10:15 Jaśniejsza od gwiazd ******* **(Bright Star)** – melodramat Wlk. Bryt./F/Australia 2009, reż. Jane Campion (130 min)

12:25 FilMOTEKA Małopolska: Ania. Rzecz o Annie Dymnej (58)

13:25 Kosmos 1999 (13/24) – serial sens. USA/Wlk. Brytania/Włochy 1976

14:30 Profesor Zazul – film krótkom. Polska 1965 (35 min)

15:05 Znachor – melodramat ******* Polska 1981, reż. Jerzy Hoffman (145 min)

17:30 Do przerwy 0:1 (7/7) – serial młodzieżowy

18:10 Dźwięk Nowego Jorku: Vicente Archer (8) – cykl reportaży USA 17

18:55 Rawhide (11/22) – western USA 1959

20:00 Mistrz (Redbelt) ******* – film sens. USA 2008, reż. David Mamet, wyk. Chiwetel Ejiofor, Emily Mortimer (110 min)

21:50 Imię róży (Der Name der Rose) ******* – dramat krym. Niemcy/Włochy/F 1986, reż. Jean-Jacques Annaud (140 min)

00:10 Przełomy w muzyce

WARNER TV

10:00 Prawo Agaty III (8)

10:55 Pełna chata VIII

11:55 Teraz albo nigdy! II

13:55 Bajaj z Bel-Air V (20,21,22,23/25) – serial kom.

15:45 Pełna chata VIII

16:45 Pełniejsza chata (1,2/13)

18:05 Godziny szczytu III – komedia USA/Niemcy 2007

19:40 Naciągacze – kom. krym. USA/Wlk. Brytania 2003

22:00 Chłopcy z ferajny – film sensacyjny USA 1990

00:55 Mroczne cienie – komedia USA/Australia/Wlk. Brytania 2012, reż. Tim Burton

PARAMOUNT

07:30 Czarodziejki IV (3,5/22)

09:25 Policyjna grupa pościgowa XVI (14) – serial dok.

10:25 Pingwiny z Madagaskaru

10:55 Dirty Dancing – film muzyczny USA 1987

13:00 Czarodziejki IV (4,6/22)

15:00 Rodzina od zaraz

17:35 Truman Show – komediodramat USA 1998

20:00 Top Gun – film sens. USA 1986, reż. Tony Scott, wyk. Tom Cruise, Kelly McGillis

22:30 Sin City – miasto grzechu – thriller USA 2005

01:00 Mr Brooks – thriller USA 2007, reż. Bruce A. Evans

HBO

10:50 Królestwo niebieskie ******* – dramat historyczny Wlk. Bryt./Niemcy/Hiszpania/Maroko/USA/Włochy/F 2005 (140 min)

13:10 Pan Popper i jego pingwiny ******* – komedia USA 2011, reż. Mark Waters, Jonathan Waters, wyk. Jim Carrey (95 min)

14:45 Sound of Metal – dramat obycz. USA 2019, reż. Darius Marder, wyk. Riz Ahmed (120 min)

16:45 Wielka mała koza ******* – film anim. USA 2026, reż. Tyree Dillihay, Adam Rosette (95 min)

18:20 Nocna suka – czarna komedia USA 2024, reż. Marielle Heller (100 min)

20:00 Ród smoka III (5/8) – serial przyg. USA 2026

21:00 Miniaturowa żona (5/10) – serial kom.

21:45 Sisu: Droga do zemsty ******* – film wojenny USA/Finlandia/Wlk. Brytania 2025 (90 min)

23:15 Blade Runner 2049 ******** – thriller USA/Kanada/Hiszpania 2017 (160 min)

01:55 Until Dawn – horror ****** USA/Węgry 25, reż. David F. Sandberg (100 min)

CINEMAX

13:30 Łacina dla wszystkich – komedia F/Włochy 2024

15:05 Mikado – komediodramat Francja 2024

16:40 Jak być normalną – dramat obycz. Austria 2025

18:20 Dzień Świątaka – komedia USA 1993

20:00 Mężczyzna, który widział niedźwiedzia – komedia Francja 2025, reż. Pierre Richard, wyk. Pierre Richard

21:30 Zielona noc – dramat obyczajowy Chiny 2023

23:05 Amal – dramat obycz. Belgia 2023, reż. Jawad Rhalib

ROMANCE TV

08:40 Górski lekarz (7,7/8)

10:30 Diagnoza Betty (23,24/24) – serial obycz.

12:25 Inga Lindström: W twoim życiu – dramat obyczajowy Niemcy 2015

14:20 Dr Nice (3/4)

16:15 Inga Lindström: Słodczy życia – film obycz. Niemcy 23

18:05 Górski lekarz (8,8/8)

20:00 Dwoje wśród milionów – komedia Niemcy 2022

21:55 Bella dilemma – komedia romantyczna Niemcy 2013

23:50 Górski lekarz (8,8/8)

01:45 Dwoje wśród milionów – komedia Niemcy 2022

CANAL+ PREMIUM

08:35 Łapu-Capu (171)

08:50 LARP. Miłość, trolle ******* i inne questy – komedia Polska 2025 (95 min)

10:25 Peacock – dramat ******* obycz. USA 10 (90 min)

11:55 Benek – komedio-dramat Polska/Austria 2007 (100 min)

13:35 The Office PL V (11,12/12) – serial kom.

14:30 Maria Callas. Nieznane lata – film dok. Grecja 2024

16:15 Krucjata Bourne'a ******** – thriller USA/Niemcy 2004 (105 min)

18:00 Łapu-Capu (172)

18:05 Ultimatum Bourne'a ******** – film sens. USA/Niemcy/Francja/Hiszpania 2007 (115 min)

20:00 Spirala kłamstw (1/4) – serial krym. F 2025

20:50 Misdirection ****** – thriller USA 2026, reż. Kevin Lewis, wyk. Olga Kurylenko, Frank Grillo, Oliver Trevena, Landa Morland (90 min)

22:20 Dźwięk śmierci ****** – horror Kanada/Irlandia 2025, reż. Corin Hardy, wyk. Dafne Keen, Sophie Nélisse (136 min)

TVN FABUŁA

07:45 Detektywi (96,97,98,99)

09:50 Prawo Agaty IV (7)

10:55 Lekarze (1/13)

11:55 Zapukaj do moich drzwi

13:55 Prawo Agaty IV (6)

14:55 Detektywi – serial dok.

16:00 Na Wspólnej (3,4)

17:20 Artystki (4) – talk-show

18:10 Mała wielka stopa – film anim. Belgia/Francja/USA 2017

20:00 Mission: Impossible – film sens. USA 1996

22:20 Godzina ciszy – thriller Kanada/Malta/USA 2024

00:25 Oszukać przeznaczenie – horror USA/Kanada 2000

AMC

10:15 Zadanie do wykonania – dramat wojenny USA 2023

12:20 Pretender – dramat obyczajowy USA 2015

14:20 Lepiej być nie może – komedia USA 1998

17:25 Master Z – film sens. Hongkong/Chiny 2018

19:40 Osaczeni – film sens. USA/Wlk. Bryt./Niemcy 1999, wyk. Sean Connery

22:00 The Vampire Lestat III (7/7) – serial fantasy USA 2026

22:55 Droga smoka – film sens. Hongkong 1972

01:15 Wolf Creek – horror Australia 2005

AXN

11:20 MacGyver III (13,14/22)
13:20 Dowody zbrodni (19,20/23) - serial sens.
15:20 Agenci NCIS: Hawaje (14,15/22) - serial krym.
17:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IV (14,15/23)
19:05 Castle III (19,20/24)
21:05 FBI: International IV (14/22) - serial akcji USA 2025
22:00 FBI: Most Wanted IV (17/22) - serial krym. USA 2023
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IV (14,15/23)
00:45 Castle III (19/24)

EPIC DRAMA

08:45 Detektyw Murdoch XVIII
09:45 Wszystkie stworzenia duże i małe II (4/6)
10:40 Lekarze na start
12:10 Zatraceni w miłości
13:15 Marlow: klub zbrodni
14:15 Agenci NCIS XVIII
15:10 Panna Marple VI (3/3)
17:05 Komisarz Maigret (2/2)
19:00 Agenci NCIS XVII (1/20)
19:55 Poirot III (4/11)
21:00 Robin Hood - serial przyg. USA/Serbia 2025
22:05 Sprawy pana Booka (4/6) - serial kryminalny
23:15 Poirot III (4/11)
00:20 Agenci NCIS XVII (1/20)

TVN STYLE

07:45 Dzień dobry wakacje
11:20 Ugotowani (1, 2) - reality show Polska 2018
13:30 Kuchenne rewolucje (9, 8) - reality show Polska 23
15:35 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (1, 3) - reality show
17:05 W czym do ślubu? (2)
17:40 Kuchenne rewolucje (8, 8, 9) - reality show
20:50 Jestem z Polski V (1,1/4) - serial dok. Polska 2020
22:50 Ślub od pierwszego wejrzenia: Australia IX
00:35 Seks - wypadki (7/39)
01:35 Dorota was urządził III

TVN TURBO

11:15 101 napraw (6, 7)
12:15 Jeździć, obserwować III
13:00 Mobilni mechanicy
14:30 Zawodowi handlarze
16:00 Wojny samochodowe
18:00 Raport Turbo (5026)
18:15 Jeździć, obserwować VII
19:00 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (4)
19:45 Usterka XVI (15)
20:15 Naprawy nie do naprawy
21:00 Wojny samochodowe
22:00 Raport Turbo (5026)
22:15 Jeździć, obserwować III (9,10/12) - serial dok.
23:45 Z drugiej ręki (9)
00:30 Usterka XVI

BBC FIRST

11:45 Zagadki doktora Blake'a IV (4/8) - serial krym.
12:55 Zbrodnie Saint-Pierre (7,8/10) - serial krym.
15:00 Ojciec Brown VIII (5/10)
16:00 Lewis VI (1/4)
17:00 My Life is Murder III
18:00 Morderstwa w Mid-somer XXIII (1/4) - serial krym.
19:55 Śmierć pod palmami II (8/8) - serial kryminalny
21:00 My Life is Murder (3)
22:00 Schwycić mordercę (4,5/11) - serial kryminalny
00:05 Harry Wild IV (6/6)

FX

10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (4,5/24)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (17,18/18)
13:45 Agenci NCIS X (16,17/24)
15:35 SkyMed III (4/9)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (6,7/24)
18:20 Z Archiwum X III (4/24)
19:15 FBI IV (17/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku IX (1,2/17)
22:00 The Hunting Party II (1/13) - serial krym. USA 2026
22:55 Z Archiwum X III (4/24)
23:55 Urowadzona - thriller USA/Francja 2008

HGTV

10:00 Widok, na który cię stać
11:05 Usterka XI (26,27)
12:35 Moje miasto, mój dom VII - serial dok.
14:35 Mieszkanie na miarę IV (2,3/4) - serial dok. Polska 23
16:35 Polowanie na ogród VI
18:15 Będzie pięknie (2/8)
19:10 Weekendowa metamorfoza (2) - reality show
20:05 Złóż remont (6)
21:05 Dorota was urządził VI (1,2/12) - serial dok. Polska 17
22:35 House Hunters (4, 5, 6, 7)
00:45 Kupujemy dom na plaży XXI (5,6/13) - serial dok.

BBC LIFESTYLE

11:30 Mistrzowie szycia (9, 10)
13:45 Bake off: zawodowcy (1)
14:45 Wielkie brytyjskie wypieki: gwiazdy (3)
15:50 Zapraszam do stołu: wielka porcja (1) - reality show
17:50 Wymarzone domy (11)
18:50 Mistrzowie ceramiki: Kanada (5) - teleturniej
19:50 Wielkie nowozelandzkie wypieki (1) - show
21:05 Królewiska St James's Street - film dok. Wlk. Bryt. 23
22:05 House of Kardashians (1/3) - serial dokumentalny
23:05 Wstydliwe choroby: online II (4) - serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:55 Przyjaciele IX (7,8,9,10, 11,12/24) - serial kom. USA 02
11:55 Teoria wielkiego podrywu VIII (23,24,1,2,3,4/24)
14:30 Dwóch i pół VI (24,1,2,3/24) - serial kom.
16:25 Przyjaciele IX (13,14,15, 16,17,18/24) - serial kom.
19:30 Duchy (7,8/18)
20:30 Teoria wielkiego podrywu IX (5,6,7/24)
22:00 The Office PL II (2,3/12)
23:05 Comedy Club (1, 2)
00:05 Miasteczko South Park III (9,10/17) - serial anim.

TVP SERIALE

06:25 Na sygnale
07:35 Ojciec Mateusz (12/14)
08:30 Komisarz Alex III (5)
09:30 Rodzinka.pl V (7/26)
10:05 Klan - telenowela
10:55 Ranczo IX (5,6)
12:40 Komisarz Alex III (6/13)
13:35 Ojciec Mateusz 30 (12)
15:40 Komisarz Alex III (7/13)
16:30 Na sygnale
17:40 Ranczo IX (8)
19:35 Ojciec Mateusz 31 (1,13) - serial krym. Polska 2024
21:30 Ranczo IX (9,10)
23:25 Ojciec Mateusz 31
00:20 U Pana Boga w Królowym Moście (11/12)

CANAL+ KUCHNIA

13:55 Podróż przez smaki Chin IV (3) - serial dok.
14:55 U sąsiadów w kuchni XV
15:55 Jakubiak rozgrza... (5)
16:10 Kulinarna mapa Wielkiej Brytanii (8) - mag. kulinarny
16:35 Jamie Oliver (21, 22, 7, 8)
18:30 Tajemnice indyjskich smaków (9) - program roz.
18:55 m jak mięso (1, 2)
19:50 Nie bój ryb! (11)
20:15 Jamie Oliver (16, 17)
21:15 Anthony Bourdain VII (7,8/9) - serial dok. USA 2016
23:00 m jak mięso (1, 2)
23:55 Nie bój ryb! (7, 8)

CANAL+ DOMO

10:00 Gardeners' World (12)
11:10 Ucieczka na wieś XXII
12:05 Wielkie projekty IX (4)
13:05 Liczy się miejsce (15)
14:05 Cudotwórcy: zakochaj się w swoim domu na nowo (13)
15:00 Pomocy! Kupiliśmy wioskę (6/20) - serial dok.
15:55 Meblokreacje (1, 2)
16:50 Gardeners' World (15)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
19:00 Wielkie projekty IX (6)
20:00 Daleko od miasta XII (7/8)
21:00 Cudotwórcy: zakochaj się w swoim domu na nowo (14)
21:55 Wielkie projekty XII (3)
00:05 Luksusowa ucieczka

PLANETE+

16:55 Świat z góry VII (4,5/14)
17:55 Dokąd dzisiaj? IV (91)
18:10 Polska z góry X (3)
18:40 Premiera: Polska z góry X (4) - serial dok.
19:10 Mam zamek II (5) - serial dokumentalny Polska 2024
19:45 Surfing. Historia nieznana - film dok. Francja 2024
20:50 Sapiens. Narodziny sztuki - film dok. Francja 2023
21:55 Ramzes II. 66 lat panowania (2) - serial dok.
23:00 Cykl miesięczny. Moc natury - film dok. Niemcy 23

DISCOVERY CHANNEL

14:00 Nagi instykt przetrwania: Elita IV (5/11) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Celnicy na straży Niemiec - real tv Niemcy 2025
17:00 Celnicy na straży Szwecji IV (9/14) - serial dok.
18:00 Lotnisko (8/8)
19:00 Nagi instykt przetrwania IX (2/12)
21:00 Nic do ukrycia II (1)
22:00 Celnicy na straży Szwecji IV (10/14) - serial dok.
23:00 Celnicy na straży Niemiec - real tv Niemcy 2025
00:00 Policjanci z Kent (4/10)
01:00 Hotrod wg Kindiga VI

TVP HISTORIA

13:50 Królowie (61)
14:30 Czterej pancerni i pies
15:35 Sensacje XX wieku
18:05 Tajemnica twierdzy szyfrów (10/13) - serial sens.
19:05 Tajemnice początków Polski - serial dok. Polska 2013
20:00 Oficerowie (1/14) - serial krym. Polska 2006
20:55 Wszystkie wojny Rosji (3/3) - serial dok. Niemcy 2023
21:55 II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa
23:05 Sensacje XX wieku
01:10 Encyklopedia II wojny światowej: Kwatery Hitlera (26)

HISTORY

14:50 Największe tajemnice świata V (5/15) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Wykute w ogniu (12)
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
18:10 Największe tajemnice świata VI (13/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII (6,12,8/17) - serial dok. USA 25
22:00 Największe tajemnice świata VII (16) - serial dok.
23:00 Niewyjaśnione tajemnice wszechświata (4/8)
23:55 David Duchovny: archiwum tajemnic II (6)
00:50 Starożytni kosmici XVI

NATIONAL GEOGRAPHIC

17:00 Zaginione skarby Biblii: tajemnice wiary - serial dok.
18:00 Państwa Osi: droga ku porażce (3/5) - serial dok.
19:00 Wojna widziana z powietrza II (5/6) - serial dok.
20:00 Katastrofa w przestworzach XXV (1) - serial dokumentalny Kanada 2026
21:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny II
22:00 Ostatni lot: anatomia katastrofy - serial dok.
23:00 Katastrofa w przestworzach XIII (1/11) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Byli sobie wynalazcy (21,22/26) - serial anim.
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici VI
10:00 Gwiazdy lombardu XXII
12:00 W kręgu zła: Ludzie Hitlera (1/10) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii XXIV (7,8) - serial dok.
14:00 Ostatnie dni nazistów
16:00 Dorwać tuńczyka IV
18:00 Rolnicy. Podlasie IV
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Skanowanie historii
22:00 Tajne akta nazistów (1, 2) - film dokumentalny
00:00 Starożytni kosmici III

BBC EARTH

14:30 W okowach mrozu IV (1,2/19) - serial dok. USA 2016
16:30 Indie z Alexandrem Armstrongiem (3/3)
17:30 David Attenborough: Życie w kolorze (1/2)
18:45 Malownicze trasy kolejowe IV (3/6) - serial dok.
19:45 Największe zagadki nauki (2/6) - serial dok.
20:55 W okowach mrozu IV (12,14/19) - serial dok. USA 16
22:55 Indie z Alexandrem Armstrongiem (3/3)
23:55 Paryż - Stambuł z Sue Perkins (3) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

11:40 Jeden dzień w Auschwitz - film dok.
12:50 Historia sprawiedliwości (3,4) - serial dok. Kan. 2025
16:30 Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze (6/10) - serial dok.
17:35 Wojna światowa: 1914-1945 (8/8) - serial dok.
18:40 Starożytność: zdrady
19:50 Ciemna strona starożytnej Grecji (3) - serial dok.
21:00 Wojna Adolfa Hitlera (6/6) - serial dok. Wlk. Bryt. 2020
22:05 Dziki Zachód (5/6)
23:00 Adolf Hitler: zrozumieć dyktatora (1/6) - serial dok.

Od A do Z

ANNABELLE ★★

horror, USA 2014, reż. John R. Leonetti, wyk. Annabelle Wallis, Ward Horton, Tony Amendola

23:15 | tvn 7

Prequel „Obecności”: zabytkowa lalka okazuje się znakomitą schronieniem dla ducha kobiety opętanej przez szatana, która zmarła w trakcie napadu na mieszkanie właścicieli lalki. Wachlarz stosownych konsekwencji.

DŹWIĘK ŚMIERCI ★★

horror, Kanada/Irlandia 2025, reż. Corin Hardy, wyk. Dafne Keen, Sophie Nélisse, Nick Frost

22:20 | canal+ premium

Nowa uczennica w liceum, pannieka z burzliwą przeszłością, znajduje w swojej szafce aztecki gwizdek, który – jak się wkrótce okaże – przywołuje gwałtowną śmierć. Bez niespodzianek.

INTERSTELLAR ★★

film s.f., USA/Wlk. Brytania/Kanada 2014, reż. Christopher Nolan, wyk. Matthew McConaughey, Anne Hathaway, Jessica Chastain

20:00 | cinemax

Christopher Nolan szuka swojej „2001: Odysei kosmicznej”: kiedy zniszczona Ziemia zaczyna buntować się przeciwko człowiekowi, grupa badaczy szuka nowej siedziby, korzystając z tunelu czasoprzestrzennego.

KODEKS

SPRAWIEDLIWEGO ★★

film sens., USA 2016, reż. Michael Winnick, wyk. Steven Seagal, Craig Sheffer, James Russo

20:00 | stopklatka

Amerykański weteran wypowiada wojnę wszelkiemu złu, które trawi jego miasto, i gotów jest doprowadzić swą misję do końca nawet wbrew prawu. Steven Seagal w ulubionej pozie.

KRUCJATA BOURNE'A ★★

thriller, USA/Niemcy 2004, reż. Paul Greengrass, wyk. Matt Damon, Franka Potente, Joan Allen

22:10 | polsat

Drugi tom trylogii Roberta Ludluma: Matt Damon jako tajny agent, który porzuca zasłużoną emeryturę, by ocalić swoje życie zagrożone przez dawnych pracodawców. Dobre kino.

Diamenty

FOT. ANOTHER WORLD ENT.

KOMEDIA

WŁOCHY 2024, REŻ. FERZAN ÖZPETEK, WYK. LUISA RANIERI, JASMINE TRINCA, STEFANO ACCORSI

LICENCJA NA MIŁOŚĆ ★★

komedie romantyczna, USA/Australia 2007, reż. Ken Kwapis, wyk. Robin Williams, Mandy Moore, John Krasinski

20:15 | warner tv

Zarządzony przez ekscentrycznego pastora kurs przedmałżeńskich okazuje się niezwykle trudną próbą dla spieszących się do ślubu naręczonych. Plus Robin Williams jako duchowny. Mimo wszystko nic odkrywczego.

LOKATORKA ★★

dramat krym., Polska 2021, reż. Michał Otlewski, wyk. Irena Melcer, Sławomira Łozińska, Barbara Jonak

22:35 | kino polska

Obraz dzikiej prywatyzacji w Warszawie z początku XXI wieku: przejmowania tysięcy lokali komunalnych z lokatorami. Plus nagrodzona w Gdyni Sławomira Łozińska w roli inspirowanej Josem Jolanty Brzeskiej.

MAŁA WIELKA MIŁOŚĆ ★★

komedie romantyczna, Polska/USA 2008, reż. Łukasz Karwowski, wyk. Agnieszka Grochowska, Joshua Leonard, Agnieszka Piłaszewska

20:00 | kino polska

Na wiadomość, że przelotny romans zakończył się ciążą, spryciarz z Kalifornii ląduje w Warszawie, by dogadać się z dziewczyną, ale w wyniku piętrowego splotu okoliczności zostanie tu na zawsze.

MROCZNY RYCERZ ★★

film sens., USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Christopher Nolan, wyk. Christian Bale, Heath Ledger, Aaron Eckhart

20:00 | tvn 7

Jeszcze raz Batman kontra Joker, tym razem w ujęciu Christophera Nolana i z Heathem Ledgerem (pośmiertny Oscar) zamiast Jacka Nicholsona. Co najmniej równorzędne z kultowym filmem Tima Burtona.

NANA ★★

film historyczny, Indonezja 2022, reż. Kamila Andini, wyk. Happy Salma, Laura Basuki, Rieke Dyah Pitaloka

21:35 | typ kultura

W latach 60. wdowa z dzieckiem wychodzi ponownie za mąż, a gdy po latach małżeństwo się wypala, kobieta znajduje nową nadzieję w relacji z jedną z kochanek męża (nagrodzona w Berlinie Laura Basuki).

SAN

ANDREAS ★★

film katas., USA 2015, reż. Brad Peyton, wyk. Dwayne Johnson, Carla Gugino, Alexandra Daddario

22:00 | warner tv

Gdy w Kalifornii dochodzi do największego trzęsienia ziemi w historii, pilot helikoptera ratunkowego rusza na poszukiwanie zaginionej córki. Pilota gra Dwayne Johnson, więc niespodzianek brak.

20:00 | canal+ premium

★★★

Za kulisami kina lat 70. XX wieku: ceniony reżyser zaprasza gwiazdy do atelier, gdzie powstają zachwycające, nagradzane i wyróżniane kreacje. Jednak pod błyskotliwą powierzchnią kryją się też dramaty.

SKAZANI

NA SHAWSHANK ★★

dramat psychologiczny, USA 1994, reż. Frank Darabont, wyk. Tim Robbins, Morgan Freeman, Bob Gunton

20:50 | tvn

Stephen King inny niż zwykle: jak przetrwać ciężkie więzienie i ocalić siebie? Plus popisowe partie Tima Robbinsa i Morgana Freemana oraz siedem zasłużonych nominacji do Oscara.

STRAŻNIK CZASU ★★

film s.f., USA/Japonia 1994, reż. Peter Hyams, wyk. Jean-Claude Van Damme, Mia Sara, Ron Silver

22:10 | stopklatka

Dzielny van Damme na straży czasu, który może się stać obiektem manipulacji skorumpowanych polityków. Nie ma mocnych, nie dopuści.

ZMOWA PIERWSZYCH ZON ★★

komedie, USA 1996, reż. Hugh Wilson, wyk. Goldie Hawn, Diane Keaton, Bette Midler

21:25 | typ 1

Złośliwe, ale inspirujące: w odpowiedzi na wieńczony zwykle rozwodem kryzys wieku średniego porzucone żony jednoczą się, by puścić mężów w skarpetkach. Plus rewelacyjne trio współczesnych czarownic.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI D3 I

07:30 Kościół z bliska (7/27)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:05 Pogoda Info
08:15 Na kłopoty... Bednarski (3) – serial krym. Polska 1986
09:15 Ranczo VII (9/13)
10:10 Komisarz Alex XXII (4)
11:05 Ojciec Mateusz XVI (9)
12:00 Serwis Info – magazyn
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:40 Magazyn rolniczy (768)
12:55 Dziką Szkocja (1/3)
14:00 Spłątane losy
15:00 Serwis Info, pogoda
15:10 Pogoda Info
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Telexpress
17:25 Jaka to melodia? (5723)
18:05 Reportrzy (573)
18:25 Akacja 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 07 zgłoś się (2) – serial krym. Polska 1976
21:30 Zmowa pierwszych żon (The First Wives Club) – komedia USA 1996, reż. Hugh Wilson, wyk. Goldie Hawn, Diane Keaton (115 min)
23:25 Danger Zone – film dok. Wlk. Brytania/Polska 2023
00:35 Bardzo poszukiwany człowiek (A Most Wanted Man) – thriller Wlk. Brytania/USA/Niemcy 2014 (130 min)

MEZZO

12:55 Intermezzo
13:30 Jewgienij Kisin na Klavier-Festival Ruhr wykonuje utwory Bacha, Mozarta, Beethovena i Chopina
15:20 Cleveland Orchestra, Marc-André Hamelin
16:50 Intermezzo
17:30 Dawid Ojstrach, artysta z ludu? – portret
18:45 Krystóf Barátí wykonuje utwory Bartoka na skrzypce i orkiestrę – muzyka klasyczna
20:30 Mitten Wir Im Leben Sind – Anne Teresa De Keersmaeker – taniec B 2022
22:20 Kazushi Ono, Orkiestra narodowa z Lille: Wagner, Strauss, Szostakowicz
23:35 Pyotr Ilyich Tchaikovsky: Czarodziejka – opera Niemcy 2022, wyk. Asmik Grigorian, Iain MacNeil, Claudia Mahnke

TVP2 D3 I

05:30 M jak miłość
06:25 Kochaj bliźniego – reportaż Polska 2026
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7621) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7621) – mag. Polska 2026
11:30 Rodzinka.pl II (20,21/26) – serial kom.
12:35 Koło fortuny (2046)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1018)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (2047)
16:35 Familiada (3077)
17:20 Panna młoda
18:15 Va banque (1019)
18:50 Jeden z dziesięciu (4)
19:25 Barwy szczęścia – serial obycz. Polska 2025

20:05 Omnibus – szybcy i mądrzy (24,24) – teleturniej Polska 2026
20:55 Postaw na milion (328) – teleturniej
21:50 Na sygnale – serial obycz. Polska 2026
22:55 Ku'damm 56 (5/6) – serial obycz. Niemcy 2016, wyk. Sonja Gerhardt, Maria Ehrlich
23:50 Pitbull – serial sensacyjny Polska 2007
00:50 Karol, władca Hiszpanii (10/17) – serial kostiumowy

PULS 2

06:20 Seriale animowane
09:45 Bing (25,26/78)
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:35 Spidey i superkumple II
11:35 Gus. Mały (11,12/52)
12:00 Psi patrol VIII (3/26)
12:35 Marta mówi!
13:00 Smerfy – serial anim.
14:00 Monster High
15:00 Maraculous II (5,9/26)
16:00 Fineasz i Ferb II
17:00 Smerfy
18:00 Pingwiny z Madagaskaru III (8,9/15)
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (15) – serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu X (11,12) – serial krym. Polska 25
23:00 Krwawa zemsta – film sens. USA 2011, reż. Jason Hewitt, wyk. Luke Goss
00:55 Dzielnica strachu X (7)

POLSAT D3 I

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień – mag. informacyjny Polska 2026
08:30 Malanowski i Partnerzy VII (34,35) – serial fab.-dok.
09:30 Trudne sprawy XXVI (40,41) – serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XVI (6,7) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier
13:40 Dlaczego ja? 33 (1,2) – serial fab.-dok. Polska 2026
15:50 Wydarzenia
16:25 Interwencja (5943) – mag. reporterów Polska 26
16:40 Gliniarze XVIII (61,62) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier, Tomasz Skrzypniak, Ewelina Ruckgaber, Piotr Mróz
18:50 Wydarzenia, sport
19:15 Gość „Wydarzeń” (721)
19:45 Pogoda – Polska 2026

20:00 Niezniszczalni II (The Expendables 2) – film sens. USA/Niemcy/Chiny 2012, reż. Simon West, wyk. Sylvester Stallone (130 min)
22:10 Krucjata Bourne'a (The Bourne Supremacy) – thriller USA/Niemcy 2004, reż. Paul Greengrass, wyk. Matt Damon (150 min)
00:40:60 sekund (Gone in 60 Seconds) – film sens. USA 2000, reż. Dominic Sena (150 min)

TV4

08:55 Policjantki i policjanci X (30,31/65) – serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (9,10) – serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (34,35)
13:55 Trudne sprawy XV (28,29,30) – serial fab.-dok.
16:55 Policjantki i policjanci XXIV (36/65) – serial obycz.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (524) – reality show
19:00 Policjantki i policjanci XXIV (37/65) – serial obycz.
20:00 Uroczysko V (7,8) – serial krym. Polska 2026
21:05 Sprawiedliwi. Trójięmiasto III (30) – serial krym.
22:05 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (30)
23:05 Bez litości: Krwawa aleja (3/13) – serial sens. Kanada/USA 2012
01:00 Love Island IV

TVN D3 I

05:20 Recepta na stary dom IV (3) – serial dok.
05:40 Uwaga! (8045) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (17)
06:50 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Staropolska”, Szczecin XXIV (4)
07:45 Dzień dobry wakacje
11:20 Doradca smaku (27)
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Zamek”, Szczecin XXI (15)
12:35 Ukryta prawda (28,29,44/60) – serial fabularno-dok.
15:45 Detektywi III (20/60)
16:50 Szpital św. Anny (46/50) – serial obycz. Polska 2025, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Młode gliny (27/50) – serial krym. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (8046) – mag.

20:15 Na Wspólnej – serial obycz. Polska 2026
20:50 Skazani na Shawshank (The Shawshank Redemption) – dramat psycholog. USA 1994, reż. Frank Darabont, wyk. Tim Robbins, Morgan Freeman (180 min)
23:50 Kuba Wojewódzki (1)
01:05 Ocaleni (Miracle in the Cave) – film sens. Tajlandia/Irlandia 19, reż. Tom Waller, wyk. Jim Warty (120 min)
03:05 Uwaga! (8046)

METRO D3 I

07:35 Tajemnice miłości – serial fab.-dok. Polska 2021
08:30 Szpital (65,66/72)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
12:30 SOS. Ekipy w akcji (39/60) – telenowela dok.
13:30 Brzydula (49,50)
14:35 Kiedy ktoś kocha bardziej – serial obycz.
15:45 The Floor (3,4)
17:00 Fani czterech kółek XVIII (5/20) – serial dok.
18:00 Prawo Agaty VII (13) – serial obycz. Polska 2015
19:00 Kartoteka III (11,12/13) – serial fab.-dok. Polska 2012
21:05 Kryminalni IV (6,7/13) – serial krym. Polska 2006
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (13/22)
00:20 Zbrodnia z pierwszych stron gazet VII (5) – serial dok.

TV PULS D3 I

06:00 Policjanci z Miami III (13,14/24) – serial krym. USA 1987, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXIII (13,1/13)
10:00 Maria z przedmieścia – telenowela Meksyk 1995
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III – serial obycz. Turcja 2013
14:00 Kurierzy (40)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XI – serial obycz.
17:00 Kurierzy II (41) – serial obyczajowy Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (27,28) – serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Człowiek w mroku (Darkness of Man) – film sens. USA 2024, reż. James Cullen Bres-sack, wyk. Jean-Claude Van Damme (130 min)
22:10 Mściciel (Wake of Death) – film sens. Wlk. Brytania/Francja/Niemcy/RPA/USA 2004, reż. Philippe Martinez (110 min)
00:00 Largo Winch – thriller *** Francja 2008 (130 min)
02:10 Dzielnica strachu X (2) – serial krym.

TVN7 D3 I

05:25 Ten moment (2/20) – serial fab.-dok. Polska 2015
05:55 Szkoła (14,15,16/63) – serial fab.-dok. Polska 2020
08:45 Ukryta prawda (64,56,57/71) – serial fabularno-dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy – serial fab.-dok. Polska 2014
13:55 Kryminalni (12) – serial kryminalny Polska 2004
15:00 Szpital (57,58/72) – serial fab.-dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (25/60) – telenowela dok.
19:00 Ukryta prawda (13/60) – serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czeakańska

20:00 Mroczny rycerz (The Dark Knight) – film sens. USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Christopher Nolan, wyk. Christian Bale, Heath Ledger, Aaron Eckhart (195 min)
23:15 Annabelle – horror *** USA 2014, reż. John R. Leonetti, wyk. Annabelle Wallis (125 min)
01:20 Plaga (The Reaping) – horror USA 2007, reż. Stephen Hopkins, wyk. Hilary Swank (115 min)

STOPKLATKA

- 09:40 Zagadki kryminalne panny Fisher II** (2/13) – serial kryminalny
- 10:55 Górski lekarz XIII** (6,7/7) – serial obycz.
- 12:55 Zagadki kryminalne panny Fisher II** (3/13) – serial kryminalny
- 14:00 Zajazd. Będzie się działo** (2,3) – serial fab. – dok. Polska 2025
- 16:00 Katastrofy w przestworzach XI** (4,8,5/13) – serial dok. Kanada 2012
- 19:00 Aukcja w ciemno II** (14,18/24) – serial dok.
- 20:00 Kodeks sprawiedliwego (Code of Honor)** – film sens. USA 2016, reż. Michael Winnick, wyk. Steven Seagal, Craig Sheffer (130 min)
- 22:10 Strażnik czasu (Timecop)** – film s.f. USA/Japonia 1994, reż. Peter Hyams, wyk. Jean-Claude Van Damme, Mia Sara (115 min)
- 00:05 Pianista (The Pianist)** – dramat wojenny Francja/Niemcy/Polska/Wlk. Brytania/USA 2001, reż. Roman Polański, wyk. Adrien Brody, Frank Finlay (215 min)

KINO POLSKA

- 07:40 Reksio II** – serial anim.
- 08:00 Podróż za jeden uśmiech** (2,3) – serial przyg. Polska 71, wyk. Henryk Gołębiewski, Filip Łobodziński, Jolanta Bohdal
- 09:30 Pan Kleks w kosmosie**, cz. 1: Porwanie Agnieszki – film przyg. Polska/Czechosłowacja 88, reż. Krzysztof Gradowski, wyk. Piotr Fronczewski
- 11:05 To nie ze mną II** (3,4) – serial kom. Polska 2023
- 12:30 Nibylandex** – film krótkom. Polska 2026
- 12:55 Syn szczęścia** – film krótkom. Polska 2024
- 13:30 Nad Niemnem**, cz. 1 – film obycz. Polska 1986, reż. Zbigniew Kuźmiński, wyk. Iwona Katarzyna Pawlak
- 15:05 Nad Niemnem**, cz. 2 – film obycz. Polska 1986
- 17:15 Stawka większa niż życie** (9,14) – serial wojenny
- 20:00 Mała wielka miłość** – komedia romantyczna Polska/USA 2008, reż. Łukasz Karwowski, wyk. Agnieszka Grochowska, Joshua Leonard
- 22:35 Lokatorka** – dramat kryminalny Polska 2021, reż. Michał Orlowski, wyk. Irena Melcer, Sławomira Łozińska
- 01:00 Konwój** – film sens. Polska 2016, reż. Maciej Żak, wyk. Robert Więckiewicz

ALE KINO+

- 09:15 Wolna krowa** – film krótkom. PL 23 (45 min)
- 10:00 Bestia** (5,6/6)
- 12:05 Vera VIII** (3/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2018
- 13:55 Bracia ze stali (The Iron Claw)** – film biograficzny USA/Wlk. Brytania 2023, reż. Sean Durkin, wyk. Zac Efron (150 min)
- 16:25 Punkty zwrotne (Puntos suspensivos)** – thriller Hiszpania 2024, reż. David Marqués, wyk. Diego Peretti (110 min)
- 18:15 Vera VIII** (4/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2018
- 20:10 Angels Fall** – film obycz. USA 2007, reż. Ralph Hemecker, wyk. Heather Locklear, Johnathon Schaech (125 min)
- 22:15 Gorący temat (Bombshell)** – film biograficzny USA 2019, reż. Jay Roach, wyk. Charlize Theron, Nicole Kidman (135 min)
- 00:30 Ostatni klient (Klienten)** – thriller Dania 2022, reż. Anders Rønnow-Klarlund, wyk. Signe Egholm Olsen, Anton Hjejle (110 min)

POLSAT FILM

- 08:30 Przyjaciółki XIII** (3,4/12)
- 10:25 Świat według Kiepskich** (24,25,16,23) – serial kom.
- 14:10 Pięty element** – film s.f. Francja 1997, reż. Luc Besson
- 16:50 Siódmy syn** – film fantasy USA/Wlk. Brytania/Kanada/Chiny 2014
- 19:00 Króliczek** – komedia USA 2008, reż. Fred Wolf
- 21:00 Piep'zyć Mickiewicz** – dramat obycz. Polska 2024
- 23:05 Laski na gigantach** – komedia USA/Kanada/Chiny 2017, reż. Malcolm D. Lee
- 01:35 Fala zbrodni VI**

KINO TV

- 09:20 Panna Scarlet i komisarz** (4/6) – serial krym.
- 10:20 Panna Marple III** (4/4)
- 12:20 Hudson i Rex IV** (2,3/16)
- 14:35 Poirot: Kurtyna XIII** (5/5)
- 16:40 Strażnik Teksasu II** (9,10/24) – serial sens. USA 93
- 18:55 Poirot II: Gwiazda zachodu** (8) – film krym. Wlk. Bryt. 1990, reż. Richard Spence
- 20:00 Ludzie honoru** – dramat USA 1992, reż. Rob Reiner
- 22:55 Ucieczka gangstera** – film sens. USA/Japonia 1994
- 01:35 13 godzin: Tajna misja w Benghazii** – film sensacyjny USA/Malta/Maroko 2016

TVP KULTURA

- 10:45 Fuks** – komedia sens. Polska 1999 (100 min)
- 12:25 Życie jak teatr. Krzysztofa Jasińskiego wspomnienia, zwierzenia...** – film dok.
- 13:55 Kosmos 1999** (14/24)
- 15:00 Cześć, kapitanie!** – film sens. Polska 1968, reż. Ewa Petelska, Czesław Petelski (65 min)
- 16:05 Wieczór u Abdona** – dramat obycz. Polska 1976, reż. Agnieszka Holland (55 min)
- 17:00 Wojna domowa** (1,2)
- 18:15 Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki** (8) – serial dok. Wlk. Brytania 2016
- 18:55 Rawhide** (12/22)
- 20:00 Maximatic** – spektakl teatralny Polska 1978, reż. Juliusz Burski, wyk. Czesław Lasota, Krzysztof Chamiec
- 21:35 Nana** – film historyczny Indonezja 2022, reż. Kamila Andini, wyk. Happy Salma (115 min)
- 23:30 Reżyserzy VI** (4/10) – serial dokumentalny
- 00:30 Mistrz (Redbelt)** – film sens. USA 2008, reż. David Mamet (110 min)

WARNER TV

- 09:25 Prawo Agaty III** (9)
- 10:25 Pełniejsza chata** (1,2/13)
- 11:40 Teraz albo nigdy! II** (4,5)
- 13:35 Bajzer z Bel-Air V**
- 15:35 Pełniejsza chata** (1,2,3,4/13) – serial kom.
- 17:50 Pokerowy bluff** – komediodramat USA/Niemcy/Australia 2007, reż. Curtis Hanson
- 20:15 Licencja na miłość** – komedia romantyczna USA/Australia 2007
- 22:00 San Andreas** – film katastroficzny USA 2015
- 00:10 Chłopcy z ferajny** – film sensacyjny USA 1990

PARAMOUNT

- 07:30 Czarodziejki IV** (4,6/22)
- 09:25 Policjanci grupa pościgowa XVI** (15) – serial dok.
- 10:25 Pingwiny z Madagaskaru**
- 10:55 Dwoje do poprawki** – komedia romant. USA 2012
- 13:00 Czarodziejki IV** (7,8/22)
- 14:55 Zmowa pierwszych żon** – komedia USA 1996
- 17:00 Noe: wybrany przez Boga** – film przyg. USA 2014
- 20:00 Wojna światów** – film s.f. USA 2005, reż. S. Spielberg
- 22:30 Cztery pokoje** – komedia USA 1995
- 00:20 Straszny film** – komedia USA 2000, wyk. Anna Faris

HBO

- 09:35 Hobbit: Bitwa Pięciu Armii** – film przyg. USA/Nowa Zelandia 2014, reż. Peter Jackson (140 min)
- 11:55 Horton słyszy Ktosia!** – film anim. USA/Wlk. Brytania 2008 (85 min)
- 13:20 Wyspa psów** – film animowany USA/Niemcy/Wlk. Brytania/Japonia 2018 (100 min)
- 15:00 Człowiek z bieguna** – komediodramat USA 2014, reż. Maya Forbes (85 min)
- 16:25 Bez hitu** – komedia Niemcy 25, reż. Florian Dietrich, wyk. Florian David Fitz (120 min)
- 18:25 Karate Kid: Legendy** – komedia USA/Kanada 2025, reż. Jonathan Entwistle, wyk. Jackie Chan (95 min)
- 20:00 The Writ II** (1/15) – serial obycz. USA 2026
- 20:55 Ta inna siostra Bennet** (5/10) – serial obycz.
- 21:25 Życie, Larry i pogoń za nieszczęściem** (4) – serial kom. USA 2026
- 21:55 Nasienie świętej figi**
- 00:40 Wrota do piekieł** – horror USA 2009, reż. Sam Raimi (100 min)

CINEMAX

- 12:50 Bez wiatru** – dramat obycz. Bułgaria/Włochy 2024
- 14:25 Milczenie Julie** – dramat obycz. Belgia/Szwecja 2024
- 16:05 Dziewczyny będą** – dramat obyczajowy Indie/Francja 2024
- 18:05 Dziewięć Królów** – film krym. Argentyna 2000
- 20:00 Interstellar** – film s.f. USA/Wlk. Brytania/Kanada 2014, reż. Christopher Nolan
- 22:45 Przetrzymać tę miłość** – thriller Wlk. Brytania 2004
- 00:30 Ślady po tobie** – dramat obycz. Hiszpania/Włochy 2025

ROMANCE TV

- 08:30 Górski lekarz** (8,8/8)
- 10:25 Statek marzeń** – serial obyczajowy Niemcy 2025
- 12:20 Rosamunde Pilcher: Zakochana w kamerdynerze** – film obycz. Niemcy 2024
- 14:15 Rodzina uszczęśliwia** – komedia krym. Niemcy 2011
- 16:10 Rosamunde Pilcher: Nieprawdziwa zakonnica**
- 18:00 Górski lekarz** (1,1/8)
- 20:00 Rosamunde Pilcher: Łato nad morzem** – film obyczajowy Niemcy 1995
- 21:55 Käthe i ja: Powrót do życia** (3/10) – serial obycz.
- 23:50 Górski lekarz** (1,1/8)

CANAL+ PREMIUM

- 08:50 Fuks** – komedia sens. Polska 1999, reż. Maciej Dutkiewicz (85 min)
- 10:15 Kiedy nadchodzi jesień** – dramat obycz. Francja 2024 (100 min)
- 11:55 Królowa chmur** – komedia Polska 2003 (80 min)
- 13:15 Godzina zero** – serial krym. Wlk. Brytania 2025
- 14:00 Yintah** – film dok.
- 16:05 Holiday** – komedia romantyczna USA 2006, reż. Nancy Meyers, wyk. Cameron Diaz (130 min)
- 18:15 Łąpu-Capu** (173)
- 18:20 Popnieć w czasie** – komedia Francja/Belgia 2025, reż. Vinciane Millereau (100 min)
- 20:00 Diamenty** – komedia Włochy 2024, reż. Ferzan Özpetek, wyk. Luisa Raineri, Jasmine Trinca (130 min)
- 22:10 Triumf i upadek. Historia Michaela Jacksona** – serial dok. Dominikana 2026
- 23:15 Armor** – film sens. USA 2024, reż. Justin Routt, wyk. Jason Patric, Sylvester Stallone, Josh Wiggins (95 min)

TVN FABUŁA

- 09:50 Prawo Agaty IV** (8)
- 10:55 Lekarze** (2)
- 11:55 Zapukaj do moich drzwi**
- 13:55 Prawo Agaty IV** (7)
- 14:55 Detektywi** – serial dok.
- 16:00 Na Wspólnej** (5,6)
- 17:10 Po pierwsze kino** (19)
- 17:20 Pacific Rim** – film s.f. USA 13, wyk. Charlie Hunnam
- 20:00 Mission: Impossible II** – film sens. USA 2000
- 22:45 Akademia policyjna II** – Pierwsze zadanie – komedia USA 1985, reż. Jerry Paris
- 00:30 Oszukać przeznaczenie II** – horror USA/Kanada 2003

AMC

- 08:55 10.5: Apokalipsa** (1) – film katas. USA/Albania 2006
- 10:45 10.5: Apokalipsa** (2) – film katas. USA/Albania 2006
- 12:40 Strażnik** – thriller USA 2006, reż. Clark Johnson
- 14:50 Czyste szaleństwo** – komedia USA 1980
- 17:20 Gattaca** – szok przyszości – film s.f. USA 1997
- 19:30 Złowi i wypuści** – komediodramat USA 2006
- 22:00 Motel** – horror USA 2007
- 23:50 The Vampire Lestat III** (7/7) – serial fantasy USA 2026
- 00:45 Dawno temu w Ameryce** – dramat krym. USA/Włochy 96

AXN

08:25 Ostry dyżur (19/25)
09:25 Castle III (19,20/24)
11:25 MacGyver III (15,16/22)
13:20 Dowody zbrodni (21,22/23) - serial sens.
15:20 Agenci NCIS: Hawaje (16,17/22) - serial krym.
17:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IV (16,17/23)
19:05 Castle III (21,22/24)
21:05 Rekrut VIII (17,18/18) - serial krym. USA 2026
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IV (16,17/23)
00:45 Castle III (21/24)

EPIC DRAMA

09:25 Wszystkie stworzenia duże i małe II (5/6) - serial obycz.
10:25 Lekarze na start
12:00 Zatraceni w miłości
13:00 Marlow: klub zbrodni
14:00 Agenci NCIS XVII (1/20)
14:55 Panna Marple (1/4)
17:00 Poirot XI (1/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2008
19:00 Agenci NCIS XVII (2/20)
19:55 Poirot III (5/11)
21:00 Hiszpańska księżniczka (3/8) - serial historyczny
22:05 Domina (3/8) - serial obycz. Wlk. Bryt./Włochy 2021
23:10 Poirot III (5/11)
00:15 Agenci NCIS XVII (2/20)

TVN STYLE

06:50 Pogromcy chaosu (8)
07:45 Dzień dobry wakacje
11:20 Ugotowani (3, 4)
13:30 Kuchenne rewolucje (12, 11) - reality show
15:35 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (4, 5) - reality show
17:05 W czym do ślubu? (3)
17:40 Kuchenne rewolucje (10, 11, 12) - reality show
20:50 Jestem z Polski V (2,2/4) - serial dok. Polska 2020
22:50 Ślub od pierwszego wejrzenia: Australia IX
00:35 Seks - wypadki (8/39)
01:35 Dorota ważyła III

TVN TURBO

12:15 Jeździć, obserwować III
13:00 Mobilni mechanicy
14:30 Zawodowi handlarze
16:00 Raport samochodowe
18:00 Raport Turbo (5027)
18:15 Zawodowi handlarze
19:00 Moto kombat (6)
19:45 Duda kontra Szafranski IX (3) - serial dok.
20:30 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (5) - mag. motoryzacyjny Polska 2026
21:15 Z drugiej ręki (8)
22:00 Raport Turbo (5027)
22:15 Jeździć, obserwować III
23:45 Naprawy nie na naprawy (5) - mag. motoryzacyjny

BBC FIRST

11:45 Zagadki doktora Blake'a IV (5/8) - serial krym.
12:55 Zbrodnie Saint-Pierre
14:55 Ojciec Brown VIII (6/10)
15:55 Lewis VI (2/4)
17:00 My Life is Murder III
18:00 Morderstwa w Midsomer XXIII (2/4)
19:55 Śmierć pod palmami III (1/8) - serial krym. Wlk. Brytania/Francja 2014
22:00 Harry Wild IV (7/7)
22:00 Schwytac mordercę (6,7/11) - serial krym.
00:05 McDonald i Dodds III

FX

09:00 Z Archiwum X III (4/24)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (6,7/24)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku IX (1,2/17)
13:45 Agenci NCIS X (17,18/24)
21:55 SkyMed III (5/9)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (8,9/24)
18:20 Z Archiwum X III (5/24)
19:15 FBI IV (18/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku IX (3,4/17)
22:00 9-1-1: Nashville (2)
22:55 Z Archiwum X III (5/24)
23:55 John Rambo - film sens. Niemcy/USA/Tajlandia 2008

HGTV

10:00 Najgorętsze nieruchomości pod słońcem (15)
11:05 Usterka XI (28,29)
12:35 Moje miasto, mój dom VII - serial dok.
14:35 Mieszkanie na miarę IV
16:30 Polowanie na ogród VI
18:10 Weekendowa metamorfoza (3) - reality show
19:05 Złoty remont (6)
20:05 Dorota inspiruje (3)
21:00 Dorota ważyła VI
22:30 House Hunters - poszukiwacze domów (8, 9, 10, 1)
00:40 Kupujemy dom na plaży XXI - serial dok. USA 18

BBC LIFESTYLE

14:30 Wielkie nowozelandzkie wypieki (1) - show
15:40 Zapraszam do stołu (2)
17:50 Wymarzone domy (12)
18:50 Mistrzowie ceramiki: Kanada (6) - teleturniej
19:50 Wielkie nowozelandzkie wypieki (2) - show
21:00 Królowie smaku: Big Zuu & AJ Tracey (3) - serial dok.
22:00 Niebezpieczne randki
23:00 Wstydlive choroby: online II (5) - serial dok.
23:55 Gordon Ramsay i nowe gwiazdy biznesu USA (10/10)
00:55 Gordon Ramsay i nowe gwiazdy biznesu w Australii (1)

COMEDY CENTRAL

08:50 Przyjaciele IX (13,14,15,16,17,18/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywku IX (5,6,7,8,9,10/24)
14:30 Dwóch i pół VII (4,5,6,7/22) - serial kom. USA 2009
16:30 Przyjaciele IX (19,20,21,22,23/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywku IX (11,12,13,14,15,16/24) - serial komediiowy
22:00 The Office PL II (4,5)
23:05 Comedy Club (3, 4)
00:05 Miasteczko South Park III (11,13/17) - serial anim.

TVP SERIALE

07:35 Ojciec Mateusz (13/14)
08:30 Komisarz Alex III (6/13)
09:25 Rodzinka.pl V (8/26)
10:00 Klan - telenowela
10:55 Ranczo IX (6)
12:35 Komisarz Alex III (7/13)
13:35 Ojciec Mateusz 30 (1)
15:35 Komisarz Alex III (8/13)
16:25 Na sygnale
17:35 Ranczo IX (8,9)
19:30 Ojciec Mateusz 31 (14) - serial krym. Polska 2024
21:30 Ranczo IX (10)
23:25 Ojciec Mateusz 31 (3)
00:20 U Pana Boga w Królowym Moście (12/12)
01:20 Polowanie na cmy (6/7)

CANAL+ KUCHNIA

13:55 Podróż przez smaki Chin IV (4) - serial dok.
14:55 U sąsiadów w kuchni XV (4,5) - serial dok. Niemcy 2024
15:55 Jakubiak rozgryza... (6)
16:10 Kulinarne mapy Wielkiej Brytanii (9) - mag. kulinarny
16:35 Jamie Oliver
18:30 Tajemnice indyjskich smaków (10) - program rozr.
18:55 m jak mięso (2, 3)
19:50 Nie bój ryby! (12)
21:15 Anthony Bourdain VII (8,8,1/9) - serial dok.
23:45 Nie bój ryby! (9, 10)
00:50 Top Chef (14)

CANAL+ DOMO

13:05 Po pierwsze lokalizacja! Nowa Zelandia - serial dok.
14:05 Cudotwórcy: zakochaj się w swoim domu na nowo (14)
15:00 Pomocy! Kupiliśmy wioskę (7/20) - serial dok.
15:55 Kupione i co dalej? (3, 4)
16:50 Gardeners' World (16)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
19:00 Wielkie projekty IX
20:00 Daleko od miasta XII (9)
21:00 Wakacyjne domy na wynajem (1) - lifestyle
21:55 Wielkie projekty
22:55 Wakacyjne domy na wynajem (13, 14) - lifestyle
00:45 Po pierwsze lokalizacja!

PLANETE+

14:45 Podróż do wnętrza chmur (3) - serial dok.
15:50 Niezwykłe podróże kolejną X (1/5) - serial dok.
16:55 Świat z góry VII (5,6/14)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (92,93)
18:40 Zaginiony lot MH370 (2)
19:45 Jalta 1945. Prawdziwa cena pokoju - film dok.
20:50 CERN. Podróż w głąb atomu - film dok. Wlk. Bryt. 25
22:00 Premiera: Udowodnić teorię względności
23:10 Obrzezanie. Prawdy i mity - film dok. Niemcy 2022

DISCOVERY CHANNEL

13:00 Pojedynki Eda Stafforda II (4/6) - serial dok.
14:00 Nagi instynkt przetrwania: Elita IV (6/11) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VII
16:00 Bimbrownicy XIV (6/8)
17:00 Na straży duńskiego lotniska II - serial dok.
18:00 Lotnisko II (1/8)
19:00 Nagi instynkt przetrwania IX (3,4/12) - serial dok.
21:00 Rolnicy w akcji
22:00 W oku cyklonu: łowcy burz (5) - serial dok.
23:00 Najniebezpieczniejszy zawód świata XXII - serial dok.
01:00 Hotrod wg Kindiga VII

TVP HISTORIA

12:35 Wszystkie wojny Rosji
13:40 Królowie (62)
14:15 Czwerej pancerni i pies
15:15 Sensacje XX wieku
17:55 Tajemnica twierdzy szyfrów (11/13) - serial sens.
18:50 Szrajberka z Auschwitz
20:00 Oficerowie (2) - serial kryminalny Polska 2006
20:55 Starożytny Egipt - kroniki imperium (3/8)
22:00 Nieznana wojna na Północy (3/6) - serial dok.
23:05 Sensacje XX wieku
01:15 Encyklopedia II wojny światowej (40)

HISTORY

13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (8/18)
14:50 Największe tajemnice świata V (6/15) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy (3/6)
18:10 Największe tajemnice świata VI (14/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII
21:00 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy (5,6/6) - serial dokumentalny
23:00 II WŚ w kolorze - przełomowe momenty (5/10)
23:55 Jak to wyjaśnić V (2)

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Katastrofa w przestworzach XVIII (4/10) - serial dok.
16:00 Morski patrol: Hiszpania II (7/16) - serial dok.
17:00 Zaginione skarby Biblii: tajemnice wiary - serial dok.
18:00 Państwa Osi: droga ku porażce (5/5) - serial dok.
19:00 Wojna widziana z powietrza II (6/6) - serial dok.
20:00 Katastrofa w przestworzach XXV (6) - serial dok.
21:00 Służby ratownicze (7,8)
00:00 Katastrofa w przestworzach XXII (5/10) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Byli sobie wynalazcy
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici VI
10:00 Gwiazdy lombardu XXII
12:00 W kręgu zła: Ludzie Hitlera (2/10) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii XXIV (9,10) - serial dok.
14:00 Ostatnie dni nazistów (5,6/6) - serial dok.
16:00 Dorwać tuńczyka IV (14,15/17) - serial dok.
18:00 Rolnicy. Podlasie IV
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Skanowanie historii
22:00 Tajne akta nazistów
00:00 Starożytni kosmici III

BBC EARTH

13:10 David Attenborough: Życie w kolorze (2/2)
14:25 W okowach mrozu IV
16:25 Pociągami przez starożytną Grecję (4/5) - serial dok.
17:30 David Attenborough: Życie w kolorze (2/2)
18:45 Malownicze trasy kolejowe IV (7) - serial dok.
19:45 Londyn Davida Attenborough - film dok.
20:55 W okowach mrozu IV (2)
22:55 Sekrety długowieczności (1/6) - serial dok.
00:00 W 80 kilo dookoła świata (3) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

12:35 Starożytność: zdrady
13:40 Historia sprawiedliwości
16:35 Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze (7/10) - serial dok.
17:40 II wojna światowa: ostatnie miesiące (1/2)
18:40 Starożytność: zdrady
19:50 Ciemna strona starożytnej Grecji (4) - serial dok.
21:00 Życie prywatne przywódców Rzeszy (1/4)
21:55 Dzikie Zachód (6/6)
22:55 Adolf Hitler: zrozumieć dyktatora (2/6) - serial dok.
00:00 Starożytność: zdrady - 01:05 Historia sprawiedliwości

Od A do Z

10 000 LAT

PRZED NASZĄ ERĄ ★★

film przyg., USA/RPA 2008,
reż. Roland Emmerich,
wyk. Steven Strait, Camilla
Belle, Cliff Curtis

20:50 | tvn

Między komiksem a barwnie opowiedzianą bajką: młody prehistoryczny łowca wyrusza na poszukiwanie pobratymców uprowadzonych przez plemię, które osiągnęło wyższy stopień cywilizacji. Widowiskowa opowieść obfitująca w liczne efekty specjalne.

ACH ŚPIJ KOCHANIE ★★

thriller, Polska 2017,
reż. Krzysztof Lang,
wyk. Karolina Gruszka, Andrzej
Chyra, Tomasz Schuchardt

23:15 | kino polska

Andrzej Chyra jako Władysław Mazurkiewicz – postać autentyczna: seryjny morderca z Krakowa, działający w latach 40. i 50., ścigany przez młodego milicjanta, borykającego się z zaskakującymi przeszkodami.

BEZ ODWROTU ★★

film sens., USA 1995, reż. Phillip Rhee, wyk. Phillip Rhee, Christopher McDonald, Gina Gershon

20:00 | stopklatka

Więzień wykorzystuje przepustkę, by wyjaśnić okoliczności tragicznej śmierci brata bliźniaka. Dla koneserów.

CHIEF OF STATION ★★

thriller, USA/Wlk. Brytania/
Węgry 2024, reż. Jesse
V. Johnson, wyk. Aaron Eckhart,
Olga Kurylenko, Alex Pettyfer

22:15 | ale kino+ hd

Szef placówki CIA w Budapeszcie traci żonę w zamachu. Jednak po powrocie do kraju dowiaduje się, że nie był to zamach, a kobieta była podwójnym agentem działającym na rzecz wroga. Trzeba to sprawdzić.

COMA ★★

thriller, USA 1978, reż. Michael Crichton, wyk. Geneviève Bujold, Michael Douglas, Richard Widmark

20:00 | warner tv

Zdaniem Michaela Crichtona nawet amerykańscy lekarze muszą dorabiać do pensji. Ale żeby od razu handlować ludzkimi organami do przeszczepów? Z czasem jednak kamień milowy w rozwoju gatunku.

Hotel Mumbai

• FOT. MATERIAŁY PRASOWE

DRAMAT OBYCZ. AUSTRALIA/USA/INDIE/WLK. BRYTANIA/SINGAPUR 2018

REŻ. ANTHONY MARAS, WYK. DEV PATEL, ARMIE HAMMER, NAZANIN BONIADI

GANG STORY ★★

thriller, Francja/Belgia 2011,
reż. Olivier Marchal,
wyk. Gérard Lanvin, Tchèque
Karyo, Daniel Duval

20:00 | tvn 7

Jak w cygańskim romansie: zapłaciwszy za grzechy młodości, były gangster planuje spokojną starość, gdy w jego życiu na nowo pojawia się przyjaciel z cygańskiego taboru, gdzie razem dorastali.

MIŁOŚĆ

I INNE UŻYWKI ★★

komedie romantyczna, USA
2010, reż. Edward Zwick, wyk.
Jake Gyllenhaal, Anne Hathaway,
Oliver Platt

20:00 | cinemax

W stronę melodramatu w tonacji serio: przedstawiciel handlowy firmy farmaceutycznej, mistrz sprzedaży viagry, spotyka na swej drodze dziewczynę cierpiącą na chorobę Parkinsona. Pod rozwagę.

NANA ★★

film historyczny, Indonezja
2022, reż. Kamila Andini,
wyk. Happy Salma,
Laura Basuki, Rieke Dyah
Pitaloka

23:35 | tvp kultura

W latach 60. wdowa z dzieckiem wychodzi ponownie za mąż, a gdy po latach małżeństwo się wypala, kobieta znajduje nową nadzieję w relacji z jedną z kochanek męża (nagrodzona w Berlinie Laura Basuki).

PIKSELE ★★

komedie, USA/Chiny 2015, reż.
Chris Columbus, wyk. Adam
Sandler, Kevin James, Michelle
Monaghan

22:10 | polsat

Kosmici opacznie odczytali wysłaną z Ziemi wiadomość jako wypowiedzenie wojny i dokonują inwazji za pomocą armii postaci z pierwszych gier komputerowych. Aby ich pokonać potrzeba maniaków dawnych gier.

POWRÓT

DO TAMTYCH DNI ★★

dramat obycz., Polska 2021,
reż. Konrad Aksinowicz,
wyk. Maciej Stuhr,
Weronika Książkiewicz,
Teodor Kozłak

21:05 | tvp kultura

Przejmujący Maciej Stuhr jako „powracający zza granicy” w latach 90. XX wieku – w istocie alkoholik, którego choroba niszczy rodzinę, a przede wszystkim życie stęsknionego za nim dwunastolatka.

SAUSAGE

PARTY ★★

film anim., USA/Kanada 2016,
reż. Conrad Vernon, Greg
Tiernan

23:40 | cinemax

Animacja dla dorosłych: parówka, mamiona sklepową mitologią o spełnieniu czekającym za drzwiami supermarketu, poznaje prawdę o swoim powstaniu i przeznaczeniu. Jak to z parówkami – bywa niesmacznie.

21:25 | tvp 1

★★★★★

Na faktach: 26 listopada 2008 roku grupa islamskich terrorystów opanowała na trzy doby luksusowy hotel Taj Mahal Palace w Mumbai, biorąc około 500 gości i członków obsługi za zakładników.

THELMA ★★

komedie, USA/Szwajcaria
2024, reż. Josh Mangolin,
wyk. June Squibb, Fred
Hechinger, Richard
Roundtree

22:40 | canal+ premium

94-letnia staruszka (June Squibb!) zostaje oszukana „na wnuczka”. Wobec braku wsparcia policji i własnej rodziny sama rusza przez Los Angeles, by odnaleźć oszusta i odzyskać wyłudzoną kwotę.

WYSTRZAŁOWE

WESELE ★★

komedie, USA 2022,
reż. Jason Moore,
wyk. Jennifer Lopez, Josh
Duhamel, Lenny Kravitz

20:00 | polsat

Po licznych klótniach i perypetiach para doprowadza do swego ślubu, co oznacza konfrontację dwóch jakże odmiennych rodzin. A jakby tego było mało, na przyjęcie wkraczają uzbrojeni terroryści.

XXX: REAKTYWACJA ★★

film sens., USA 2017,
reż. D.J. Caruso, wyk. Vin
Diesel, Donnie Yen, Deepika
Padukone

23:15 | tvn

Vin Diesel przypomina o sobie jako superagent, który powraca z niebytu, by powstrzymać szaleńca wyposażonego w skuteczną broń i marzącego o przejęciu władzy nad światem. Wyłącznie dla koneserów.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI D3 II

07:30 Rodzina (nie od) święta (44) – program religijny
08:00 Serwis Info, pogoda
08:05 Pogoda Info
08:15 Na kłopoty... Bednarski
09:20 Ranczo VII (10/13)
10:10 Komisarz Alex XXII (5)
11:05 Ojciec Mateusz XVI (10)
12:00 Serwis Info – magazyn
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:40 Magazyn rolniczy (762)
12:55 Dziką Szkocja (2/3)
14:00 Spłatanie losy
15:00 Serwis Info, pogoda
15:10 Pogoda Info
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5724)
18:05 Reportrzy (574)
18:25 Akcyjowa 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 07 zgłoś się (3) – serial krym. Polska 1976, wyk. Bronisław Cieślak
21:30 Hotel Mumbai – dramat obycz. Australia/USA/Indie/Wlk. Bryt./Singapur 2018, reż. Anthony Maras (130 min)
23:40 Popioły, cz. 1 – film historyczny Polska 1965, reż. Andrzej Wajda, wyk. Daniel Olbrychski (115 min)
01:35 Zmowa pierwszych żon – komedia USA 1996 (105 min)

MEZZO

13:00 Intermezzo
13:30 Król walca – film dok.
14:25 Koncert Sylwestrowy Staatskapelle Dresden
15:50 Brahms: Sonata skrzypcowa nr 3 i Trio na skrzypce, fortepian i róg – Perlman, Barenboim, Clevenger – muzyka klasyczna
16:45 Intermezzo
17:25 Sleeping Beauty – balet Szwajcaria 2022
19:30 Życie, które kocham: Menahem Pressler – portret
20:30 Marc-André Dalbavie: Melancholia sprzeciwu – opera Niemcy 2024, reż. Myriam Hoyer, aut. László Krasznahorkai, wyk. Matthias Klink
22:50 Angélique Kidjo – Jazzopen Stuttgart 2024
00:15 Richard Bona – Jazzopen Stuttgart 2024

TVP2 D3 II

05:30 M jak miłość
06:25 Pozyteczni.pl (376)
06:50 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7622) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7622) – mag. Polska 2026
11:30 Rodzinka.pl II (22,23/26)
12:35 Koło fortuny (2047)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1019)
14:35 Na sygnale – serial obyczajowy Polska 2026
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (2048) – teleturniej Polska 2025
16:35 Familiada (3078)
17:20 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1020)
18:50 Jeden z dziesięciu (5)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Omnibus – szybcy i mądzy (25, 25) – teleturniej Polska 2026
20:55 Postaw na milion (330) – teleturniej
21:50 Na sygnale
22:55 Ku'damm 56 – serial obycz. Niemcy 2016
23:55 Pitbull – serial sens. Polska 2007, wyk. Marcin Dorociński
00:50 Karol, władca Hiszpanii (11) – serial kostiumowy Hiszp. 15
01:50 Nasz dom w górach – serial obyczajowy

PULS 2

06:20 Seriale animowane
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:35 Spidey i superkumple II
11:35 Gus. Mały (13,14/52)
12:00 Psi patrol VIII (4/26)
12:35 Marta mówi! (4)
13:00 Smerfy
14:00 Monster High
15:00 Miraculous II (9,11/26)
16:00 Fineasz i Ferb II
17:00 Smerfy – serial anim.
18:00 Pingwiny z Madagaskaru III (10,11/15)
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (16) – serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu X (12,13) – serial krym. Polska 25
23:00 American Fighter – film sens. USA 2019, reż. Shaun Paul Piccinino, wyk. Tommy Flanagan, Sean Patrick Flanery
01:00 Dzielnica strachu X (8)

POLSAT D3 II

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy VII (37)
09:30 Trudne sprawy XXVI (42,43) – serial fab.-dok. Polska 24, wyk. Piotr Dobosz
11:35 Gliniarze XVI (8,9) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier
13:40 Dlaczego ja? 33 (3,4) – serial fab.-dok. Polska 2026
15:50 Wydarzenia
16:25 Interwencja (5944) – mag. reporterów Polska 26
16:40 Gliniarze XVIII (63,64) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier, Tomasz Skrzypniak
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:20 Gość „Wydarzeń” (722)
19:45 Pogoda – Polska 2026

20:00 Wyszczałowe wesele (Shotgun Wedding) – komedia USA 2022, reż. Jason Moore, wyk. Jennifer Lopez, Josh Duhamel (130 min)
22:10 Piksele (Pixels) – komedia USA/Chiny 2015, reż. Chris Columbus, wyk. Adam Sandler (130 min)
00:20 Pitch Perfect – komedia muzyczna USA 2012, reż. Jason Moore, wyk. Anna Kendrick, Brittany Snow (155 min)

TV4

08:55 Policjantki i policjanci X (32,33/65) – serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (11,12) – serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (36,37)
13:55 Trudne sprawy XV (31,32,33) – serial fab.-dok.
16:55 Policjantki i policjanci XXIV (37/65) – serial obycz.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (525) – reality show
19:00 Policjantki i policjanci XXIV (38/65) – serial obycz.
20:00 Uroczysko V (9,10) – serial krym. Polska 2026
21:05 Sprawiedliwi. Trójięmiasto III (31) – serial krym.
22:05 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (31)
23:05 Bez litości: Walka wręcz (6/13) – serial sens.
01:00 Love Island. Wspanałości IV – serial dok.

TVN D3 II

05:05 Nauka jazdy (20)
05:40 Uwaga! (8046) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (18/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: „Calabria”, Olsztyn XXIV (5) – reality show Polska 2022
07:45 Dzień dobry wakacje
11:20 Doradca smaku (25) – mag. kulinarny Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje XXI (16) – reality show
12:35 Ukryta prawda (30,31,45/60) – serial fabularno-dok.
15:45 Detektywi III (21/60)
16:50 Szpital św. Anny (47/50) – serial obycz. Polska 2025, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Młode gliny (28/50) – serial krym. Polska 2026, wyk. Zofia Zborowska
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (8047) – mag.

20:15 Na Wspólnej – serial obycz. Polska 2026
20:50 10 000 lat przed naszą erą (10 000 BC) – film przyg. USA/RPA 2008, reż. Roland Emmerich, wyk. Steven Strait (145 min)
23:15 xXx: Reaktywacja (xXx: Return of Xander Cage) – film sens. USA 2017, reż. D.J. Caruso (140 min)
01:35 Uwaga! (8047)
01:55 Wallander II (1/13) – serial kryminalny

METRO D3 II

07:35 Tajemnice miłości – serial fabularno-dok.
08:30 Szpital (67,68/72)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
12:30 SOS. Ekipy w akcji (40/60) – telenowela dok.
13:30 Brzydula (51,52)
14:35 Kiedy ktoś kocha bardziej (25) – serial obycz.
15:45 The Floor (5,6)
17:00 Fani czterech kółek XVIII (6/20) – serial dok.
18:00 Magda M. (1/15) – serial obyczajowy Polska 2005
19:00 Kartoteka III (13,1/13) – serial fab.-dok. Polska 2012
21:05 Kryminalni IV (8,9) – serial krym. Polska 2006
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (14/22)
00:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VII (8) – serial dok.

TV PULS D3 II

06:00 Policjanci z Miami III (14,15/24) – serial krym. USA 1987, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXIII (1,9/13)
10:00 Maria z przedmieścia – telenowela Meksyk 1995
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III – serial obycz. Turcja 2013
14:00 Kurierzy II (41)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XI – serial obycz.
17:00 Kurierzy II (42) – serial obyczajowy Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (28,29) – serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Horda (Rogue) – film sens. USA/RPA/Wlk. Brytania 2020, reż. M.J. Bassett, wyk. Megan Fox, Philip Winchester, Greg Kriek (130 min)
22:10 Przetrawianie (The Grey) – film sens. USA 2011, reż. Joe Carnahan, wyk. Liam Neeson (130 min)
00:20 Largo Winch 2: Spisek (Largo Winch II) – thriller Francja/Belgia/Niemcy 2011, reż. Jérôme Salle (135 min)

TVN7 D3 II

05:30 Ten moment (3/20) – serial fab.-dok. Polska 2015
05:55 Szkoła (17,18,19/63) – serial fab.-dok. Polska 2020
08:45 Ukryta prawda (65,58,59/71) – serial fabularno-dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy – serial fab.-dok. Polska 2014
13:55 Kryminalni (13) – serial kryminalny Polska 2004
15:00 Szpital (59,60/72) – serial fab.-dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (26/60) – telenowela dokumentalna Polska 2018
19:00 Ukryta prawda (14/60) – serial fab.-dok. Polska 2023

20:00 Gang Story (Les Lyonnais) – thriller Francja/Belgia 2011, reż. Olivier Marchal, wyk. Gérard Lanvin, Tchèque Karyo (135 min)
22:15 Ocean's Twelve – komedia kryminalna USA 2004, reż. Steven Soderbergh (155 min)
00:50 Kryptonim Polska – komedia Polska 2022, reż. Piotr Kumik, wyk. Borys Szyc (120 min)

STOPKLATKA

- 08:45 Robert Makłowicz** (211) – mag. kulinarny
- 09:40 Zagadki kryminalne panny Fisher II** (3/13) – serial kryminalny
- 10:50 Górski lekarz XIII** (7/7) – serial obyczajowy
- 12:55 Zagadki kryminalne panny Fisher II** (4/13) – serial kryminalny
- 14:05 Zajazd. Będzie się działo** (3,4) – serial fab.-dok. Polska 2025
- 16:00 Katastrofy w przestworzach XI** (5,9,6/13) – serial dokumentalny
- 19:00 Aukcja w ciemno II** (18,17/24) – serial dok.
- 20:00 Bez odwrotu (Best of the Best 3: No Turning Back)** – film sens. USA 1995, reż. Phillip Rhee, wyk. Phillip Rhee, Christopher McDonald, Gina Gershon (115 min)
- 21:55 Operacja Delta Force II: Na ratunek (Delta Force 2: The Colombian Connection)** – film sens. USA 1990, reż. Aaron Norris, wyk. Chuck Norris (150 min)
- 00:25 Haker** – komedia sensacyjna Polska 2002, reż. Janusz Zaorski (120 min)

KINO POLSKA

- 07:45 Bolek i Lolek** (1,2/13)
- 08:05 Podróż za jeden uśmiech** (3,4) – serial przyg.
- 09:35 Pan Kleks w kosmosie, cz. 2: Misja Voltana** – film przyg. Polska/Czechosłowacja 88, reż. Krzysztof Gradowski, wyk. Piotr Fronczewski
- 10:55 To nie ze mną II** (4,5) – serial kom. Polska 2023
- 12:25 Węgry** – film krótko-metrażowy Polska 2024
- 12:55 Tam i z powrotem** – film sens. Polska 2001, reż. Wojciech Wójcik, wyk. Janusz Gajos, Jan Frycz
- 15:05 Konsul** – komedia sensacyjna Polska 1989, reż. Mirosław Bork, wyk. Piotr Fronczewski, Maria Pakulnis
- 17:40 Stawka większa niż życie** (14,15) – serial wojenny
- 20:00 Ekstradycja III** (9,10/10) – serial sens. Polska 1998, wyk. Marek Kondrat, Henryk Bista
- 22:20 Misja Afganistan: Bunkier** – serial wojenny Polska 2012, wyk. Paweł Małaczyński
- 23:15 Ach śpij kochanie** – thriller Polska 2017, reż. Krzysztof Lang, wyk. Karolina Gruszka, Andrzej Chyra
- 01:15 Wygrany** – dramat Polska/USA 2011, reż. Wiesław Saniewski, wyk. Paweł Szajda, Janusz Gajos, Wenanty Nosul

ALE KINO+

- 09:30 Wyraj** – film krótkom. Polska 2020 (30 min)
- 10:00 Bestia II** (1,2/6) – serial obycz. Kanada 2023
- 12:05 Vera VIII** (4/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2018
- 14:00 W 80 dni dookoła świata (Around the World in 80 Days)** – film przygodowy USA/Niemcy/Irlandia/Wlk. Bryt. 2004 (145 min)
- 16:25 Mój synek (Mon Gamin)** – thriller Francja/Belgia 2017, reż. Christian Carion, wyk. Guillaume Canet, Mélanie Laurent, Olivier de Benoist (110 min)
- 18:15 Vera IX** (1/4) – serial krym. Wlk. Bryt. 2019, wyk. Brenda Blethyn
- 20:10 Oxen II** (1,2/6) – serial kryminalny Dania 2024, wyk. Jacob Lohmann, Josephine Park
- 22:15 Chief of Station** – thriller USA/Wlk. Brytania/Węgry 2024, reż. Jesse V. Johnson, wyk. Aaron Eckhart, Olga Kurylenko, Alex Pettyfer (125 min)
- 00:20 Django** (7,8/10) – western Francja/Włochy 2023

POLSAT FILM

- 07:30 Doktor Martin VI** (5/8)
- 08:30 Przyjaciółki XIII** (5,6/12)
- 10:25 Świat według Kiepskich** (7,23,28,32,5,17) – serial kom.
- 14:30 Święty interes** – komedia Polska 2010
- 16:25 Mroczne umysły** – film s.f. USA 2018
- 18:30 Granice wytrzymałości** – thriller USA 2000
- 21:00 Mumia** – Grobowiec Cesarza Smoka – film sens. USA/Niemcy/Chiny/Kanada/Wlk. Brytania/Hongkong 2008
- 23:25 Wrogowie publiczni** – dramat krym. USA/Jap. 2009

KINO TV

- 09:25 Panna Scarlet i komisarz** (5/6) – serial krym.
- 10:20 Panna Marple IV** (1/4)
- 12:20 Hudson i Rex IV** (3,4/16) – serial krym. Kanada 2021
- 14:35 Poirot: ABC morderstwa IV** (1/3) – serial krym.
- 16:40 Strażnik Teksasu II** (10,11/24) – serial sens.
- 18:55 Poirot: Peril at End House II** (1/10) – serial krym.
- 20:00 Robin Hood: Początek** – film przyg. USA 2018
- 22:35 Kuloodporni** – komedia kryminalna USA 1996
- 00:10 Na uwierz** – film sens. USA/RPA/Meksyk 2014

TVP KULTURA

- 10:15 Cześć, kapitanie!** – film sens. Polska 1968, reż. Ewa Petelska, Czesław Petelski (70 min)
- 11:25 Wieczór u Abdona** – dramat obycz. Polska 1976, reż. Agnieszka Holland (55 min)
- 12:20 Tajemnice kulturowych seriali** (4) – mag.
- 13:15 Koncert Polska 2026**
- 14:05 Noce i dnie** (6)
- 15:10 Doktor Murek** – dramat Polska 1939, reż. Juliusz Gardan (110 min)
- 17:00 Wojna domowa** (3,4) – serial kom. Polska 1965
- 18:15 Muzeum polskiej piosenki** (18)
- 18:30 Informacje kulturalne**
- 18:55 Rawhide** (13/22) – western USA 1959, wyk. Clint Eastwood
- 20:00 Powrót Sherlocka Holmesa** (9/13) – serial krym. Wlk. Brytania 1988
- 21:05 Powrót do tamtych dni** – dramat obycz. Polska 2021 (120 min)
- 23:05 Informacje kulturalne**
- 23:35 Nana** – film historyczny Indonezja 2022, reż. Kamila Andini (115 min)
- 01:30 Rawa Blues Silesian Sound** – koncert

WARNER TV

- 08:20 Teraz albo nigdy! II** (4)
- 09:20 Bajer z Bel-Air V**
- 10:20 Prawo Agaty III** (10)
- 11:15 Pełniejsza chata** (3,4,5,6/13) – serial kom.
- 12:15 Teraz albo nigdy! II** (5,6)
- 14:15 Bajer z Bel-Air V** (24,25,1,2/25) – serial kom.
- 16:05 Pełniejsza chata** (3,4,5,6/13) – serial kom.
- 18:15 Rewolwer i melonik** – film sens. USA 1998
- 20:00 Coma** – thriller USA 1978, reż. Michael Crichton
- 22:25 Kula** – film s.f. USA 1998
- 01:05 Ostatni sprawiedliwy** – film sens. USA 1996

PARAMOUNT

- 09:25 Policyjna grupa pościgowa XVII** (2) – serial dok.
- 10:25 Pingwiny z Madagaskaru**
- 10:50 Dzień Dobry TV** – komedia USA 10, reż. Roger Michell
- 13:00 Czarodziejki IV** (9,10/22)
- 14:55 Mission: Impossible – Rogue Nation** – film sens. USA 2015, wyk. Tom Cruise
- 17:35 Top Gun** – film sens. USA 1986, reż. Tony Scott
- 20:00 Nieoczekiwana zmiana miejsc** – komedia USA 1983
- 22:30 Grindhouse vol. 2 Planet Terror** – horror USA/Meksyk 07
- 00:30 Straszny film II** – komedia USA/Kanada 2001

HBO

- 10:10 Harry Potter i Insygnia Śmierci, cz. 2** – film przyg. Wlk. Brytania/USA 2011 (130 min)
- 12:20 Bambi. Opowieść** – film przyg. Francja 2024, reż. Michel Fessler (75 min)
- 13:35 Sprawa Friedy** – dramat obycz. Szwajcaria 2024 (105 min)
- 15:20 Na arenie** – thriller Francja 2024 (95 min)
- 16:55 Olivia i niewidzialne trzęsienie ziemi** – film anim. Hiszpania/Francja/Belgia/Chile/Szwajcaria 2025 (70 min)
- 18:05 Vinci 2** – komedia krym. Polska 2025 (115 min)
- 20:00 Wielka mała koza** – film anim. USA 2026, reż. Tyree Dillihay, Adam Rosette (100 min)
- 21:40 Ród smoka III** (5/8) – serial przyg. USA 2026
- 22:40 Abigail** – horror USA/Irlandia/Kanada 2024, reż. Matt Bettinelli-Olpin, Tyler Gillett, wyk. Melissa Barrera (110 min)
- 00:30 Prawa ludzi** – dramat wojenny USA 2024, reż. Phil Blattenberger, wyk. Jacob Keohane (100 min)

CINEMAX

- 12:05 Interstellar** – film s.f. USA/Wlk. Bryt./Kanada 2014
- 14:55 Dziewczyna z Kolonii** – film biograficzny Niemcy/Polska/Belgia 2025
- 16:50 Polne drogi mają smak soli** – dramat obycz. USA 2023
- 18:25 Po prostu razem** – melodramat Francja 2007
- 20:00 Miłość i inne używki** – komedia romantyczna USA 2010, reż. Edward Zwick
- 21:50 Luzaczki** – komedia Francja 2024, reż. Karim Dridi
- 23:40 Sausage Party** – film anim. USA/Kanada 2016

ROMANCE TV

- 08:30 Górski lekarz** (1,1/8)
- 10:25 Moje serce w Chile** – thriller Niemcy 2008
- 12:20 Rosamunde Pilcher: Pralinki na śniadanie** – film obyczajowy Niemcy 2019
- 14:15 Rosamunde Pilcher: Miłość to najlepsza terapia** – romans Niemcy 2023
- 16:10 Lato we Włoszech** – romans Niemcy 2024
- 18:00 Górski lekarz** (2,2/8)
- 20:00 Pulchna jak ja** – komedia romantyczna Niemcy 2007
- 21:55 Pokój ze stajnią: Ucieczka** – komedia Niemcy 22
- 23:50 Górski lekarz** (2,2/8)

CANAL+ PREMIUM

- 08:50 Masz ci los!** – komedia Polska 23, reż. Mateusz Głowacki (90 min)
- 10:20 Listy do Julii** – komedia romantyczna USA 2010, reż. Gary Winick (105 min)
- 12:05 MTV Unplugged**
- 13:25 Łapu-Capu** (173)
- 13:30 Godzina zero** (2/4)
- 14:15 Girl Climber. Wspinaczka** – film dok. USA 2024 (115 min)
- 15:40 Call me lala** – film krótkom. Polska 2024 (15 min)
- 16:05 Saga „Zmierzc”**
- ** Przed świtem, cz. 1** – film przyg. USA 2011, reż. Bill Condon, wyk. Kristen Stewart (115 min)
- 18:00 Łapu-Capu** (174)
- 18:05 Saga „Zmierzc”**
- ** Przed świtem, cz. 2** – film fantasy USA 2011, reż. Bill Condon (115 min)
- 20:00 Kontyngent** (4/6) – serial wojenny Szwecja/Francja 2025
- 20:45 Wielka Warszawska** – film sens. Polska 2025, reż. Bartłomiej Ignaciuk, wyk. Tomasz Ziętek, Tomasz Sapryk (115 min)
- 22:40 Thelma** – komedia USA/Szwajcaria 2024, reż. Josh Margolin, wyk. June Squibb (95 min)

TVN FABUŁA

- 10:55 Lekarze** (3) – serial obycz.
- 11:55 Zapukaj do moich drzwi**
- 13:55 Prawo Agaty IV** (8)
- 14:55 Detektywi** – serial dok.
- 16:00 Na Wspólnej** (7,8)
- 17:10 Po pierwsze kino** (11)
- 17:15 Artystki** (5) – talk-show
- 18:10 Akademia policyjna II** – Pierwsze zadanie – komedia USA 1985, reż. Jerry Paris
- 20:00 Mission: Impossible III** – film sens. USA 2006
- 22:45 Pieknielną głębia** – film sens. USA/Meksyk 1999
- 00:50 Joker** – thriller USA/Kanada/Australia 2019

AMC

- 07:25 Master Z** – film sens. Hongkong/Chiny 2018
- 09:40 Pogromcy duchów** – komedia sens. USA 1984
- 11:55 Kłątwa Tutenchamona** (1, 2) – film przyg. USA 2006
- 15:40 Poza zasięgiem** – film sens. USA/Polska 2004
- 17:20 Wojna światów** – film s.f. USA/Japonia 2005
- 19:45 Wyciąg z czasem** – film s.f. USA 11, reż. Andrew Niccol
- 22:00 Żołnierze kosmosu II: Bohater federacji** – horror USA 2004, reż. Phil Tippett
- 00:00 Czas rekinów** – horror USA 2020, reż. Jared Cohn

AXN

08:25 Ostry dyżur (21/25)
09:25 Castle III (21,22/24)
11:25 MacGyver III (17,18/22)
13:20 Dowody zbrodni (23,1/23) - serial krym.
15:10 Agenci NCIS: Hawaje (18,19/22) - serial krym.
17:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IV (18,19/23)
19:10 Castle III (23,24/24)
21:05 Walker: Strażnik Teksasu II (3,4/20) - serial krym.
22:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IV (18,19/23)
00:40 Castle III (23/24)

EPIC DRAMA

08:40 Detektyw Murdoch XVIII
09:30 Wszystkie stworzenia duże i małe II (6/6)
10:30 Lekarze na start
12:00 Zatrącenie w miłości
13:00 Marlow: klub zbrodni
14:00 Agenci NCIS XVII (2/20)
14:55 Panna Marple (2/4)
16:55 Poirot XI (2/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2008
18:55 Agenci NCIS XVII (3/20)
19:55 Poirot III (6/11)
21:00 Sprawy pana Booka (5/6) - serial krym. Wlk. Bryt. 2025
22:10 Robin Hood - serial przyg.
23:20 Poirot III (6/11)
00:25 Agenci NCIS XVII (3/20)

TVN STYLE

05:50 Damy i wieśniaczki. Ukraina (3) - reality show
06:45 Śluby marzeń
07:45 Dzień dobry wakacje
11:20 Ugotowani (5, 6)
13:30 Kuchenne rewolucje (2, 1) - reality show Polska 23
15:35 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (6, 7) - reality show
17:05 W czym do ślubu? (4)
17:40 Kuchenne rewolucje
20:50 Jestem z Polski V (3,26/4) - serial dok. Polska 20
22:50 Ślub od pierwszego wejrzenia: Australia IX
00:35 Seks - wypadki

TVN TURBO

10:15 Cieżarówką przez Australię (7/9) - serial dok.
11:15 101 napraw (10, 1)
12:15 Jeździć, obserwować III
13:00 Mobilni mechanicy (1, 2)
14:30 Zawodowi handlarze
16:00 Wojny samochodowe
18:00 Raport Turbo (5028)
18:15 Z drugiej ręki (8, 9)
19:45 Moto kombi (6)
20:30 Zawodowi handlarze
21:15 Naprawy nie do naprawy
22:00 Raport Turbo (5028)
22:15 Jeździć, obserwować V
23:45 Duda kontra Szafranski IX (3) - serial dok.
00:30 Usterka XVI (14)

BBC FIRST

10:40 Śmierć pod palmami III
11:45 Zagadki doktora Blake'a IV (6/8) - serial krym.
12:55 Ulica nadziei (1,2/10)
15:00 Ojciec Brown VIII (7/10)
16:00 Lewis VI (3/4)
17:00 My Life is Murder IV (1)
18:00 Morderstwa w Mid-somer XXIII (3/4) - serial krym.
19:55 Śmierć pod palmami III (2/8) - serial krym.
21:00 McDonald i Dodds III (2/3) - serial kryminalny
22:55 Blackshore (1,2/6)
01:10 Sherlock (1/3)

FX

09:00 Z Archiwum X III (5/24)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (8,9/24)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku IX (3,4/17)
13:45 Agenci NCIS X (18,19/24)
15:35 SkyMed III (6/9)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (10,11/24)
18:20 Z Archiwum X III (6/24)
19:15 FBI IV (19/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku IX (5,6/17)
22:00 Matlock (16/19)
22:55 Z Archiwum X III (6/24)
23:55 Uliczny wojownik - film sens. Japonia/USA 1994

HGTV

11:05 Usterka XI (30,31/31)
12:31 Moje miasto, mój dom VII - serial dok.
14:30 Mieszkanie na miarę
15:30 Będzie pięknie (2/8)
16:30 Polowanie na ogród VII
18:10 Zgłoś remont (6)
19:05 Weekendowa metamorfoza (4) - reality show
20:00 Dorota inspiruje (4)
20:55 Dorota was urządzi VI (5,6/12) - serial dok.
22:30 House Hunters - poszukiwacze domów (2, 3, 4, 5)
00:45 Kupujemy dom na plaży XXI (9/13) - serial dok.

BBC LIFESTYLE

11:30 Wymarzone domy
13:30 Bake off: zawodowcy (3)
14:30 Wielkie nowozelandzkie wypieki (2) - show
15:40 Zapraszam do stołu (3)
17:50 Wymarzone domy (13)
18:50 Mistrzowie ceramiki: Kanada (7) - teleturniej
19:50 Wielkie nowozelandzkie wypieki (3) - show
21:00 Mistrzowie szycia (10)
22:00 Zapraszam do stołu (8)
23:00 Wstydlive choroby: online II (6/8) - serial dok.
00:00 Gordon Ramsay i nowe gwiazdy biznesu w Australii (2, 3) - real tv Wlk. Bryt. 2024

COMEDY CENTRAL

08:55 Przyjaciele IX (19,20, 21,22,23/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podryw IX (11,12,13,14,15,16/24)
14:30 Dwóch i pół VII (8,9,10,11/22) - serial kom.
16:25 Przyjaciele X (1,2,3,4, 5,6/18) - serial komediowy
19:30 Teoria wielkiego podryw IX (17,18,19,20,21,22/24) - serial kom. USA 2016
22:00 The Office PL II (6,7/12)
23:05 Comedy Club (5, 6)
00:05 Miasteczko South Park III (12,14/17) - serial anim.

TVP SERIALE

06:25 Na sygnale
07:35 Ojciec Mateusz IV
08:30 Komisarz Alex III (7/13)
09:30 Rodzinka.pl V (9/26)
10:05 Klan - telenowela
11:00 Ranczo IX (8)
12:40 Komisarz Alex III (8/13)
13:35 Ojciec Mateusz 31 (1)
15:30 Komisarz Alex III (9/13)
16:20 Na sygnale
17:35 Ranczo IX (9,10)
19:30 Ojciec Mateusz 31 (3) - serial krym. Polska 2024
21:30 Ranczo IX (12)
23:25 Ojciec Mateusz 31 (4) - serial krym. Polska 2024
00:15 Zwerbowana miłość

CANAL+ KUCHNIA

13:55 Podróż przez smaki Chin IV (5) - serial dok.
14:55 U sąsiadów w kuchni XV (6,7) - serial dok. Niemcy 2024
15:55 Jakubiak rozgryza... (7)
16:10 Kulinarne mapa Wielkiej Brytanii (10) - mag. kulinarny
16:35 Jamie Oliver (1, 2, 11, 12)
18:30 Maximum Foodie V (1)
18:55 m jak mięso (3, 4)
19:50 Nie bój ryby! (1)
20:15 Jamie Oliver (17, 18)
21:15 Anthony Bourdain X (8,1,2/8) - serial dok. USA 2017
23:55 Nie bój ryby! (11, 12)
00:50 Top Chef (1)

CANAL+ DOMO

15:00 Pomocy! Kupiliśmy wioskę (8/20) - serial dok.
15:55 Mam zamek III (2,3)
16:50 Gardeners' World (17)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
19:00 Wielkie projekty: Nowa Zelandia IX - serial dok.
20:00 Daleko od miasta XIII (1,2) - serial dok. Polska 2024
21:00 Wakacyjne domy na wynajem (2) - lifestyle
22:00 Tomasz Pałowski. Remont u ciebie (1) - mag. poradników Polska 2026
22:30 Przekopujemy Ci ogródek
22:55 Daleko od miasta XV (1)
23:20 Podzielić M2 (6)

PLANETE+

12:35 360° - świat bez granic XXV (3) - serial dok.
13:40 Superskały. Historia wykuta w kamieniu (3/5)
14:45 Podróż do wnętrza chmur (4) - serial dok.
15:50 Niezwykłe podróże kolej X (5/5) - serial dok.
16:55 Świat z góry VII (6,7/14)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (94,95)
18:45 Ostatnie słowa Charlotty Masaryk - film dok.
20:10 Dzieci chaosu - film dok.
22:00 Premiera: Las - film dok.
23:40 Korekta ptci - film dok.

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Stacja Alaska II (3/10)
11:00 Przetwierać nad Jukonem V (3/8) - serial dok.
12:00 Celnicy na straży Turcji
13:00 Pojedyńki Eda Stafforda II (5/6) - serial dok.
14:00 Nagi instynkt przetwarzania: Elita IV (7/11) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VII
16:00 Bimbrownicy XIV (7/8)
17:00 Na straży duńskiego lotniska II - serial dok.
18:00 Lotnisko II (2/8)
19:00 Złomowisko PL III (9,1,2)
22:00 Nagi instynkt przetwarzania: Mistrzostwa świata
00:00 Policjanci z Kent (5/10)

TVP HISTORIA

13:00 Starożytny Egipt - kroniki imperium (3/8)
14:00 Królowie (63)
14:35 Cztery pancerni i pies
15:40 Sensacje XX wieku
18:15 Tajemnica twierdzy szyfrów (12/13) - serial sens.
19:10 Krwawy ślad - film dok.
20:10 Oficerowie (3/14)
21:05 Zapomniane agentki II wojny światowej (4/6)
22:05 Pasikowski & Linda - W Czerwonym Kręgu - film dok.
23:15 Sensacje XX wieku
01:20 Encyklopedia II wojny światowej: Strażnicy morza

HISTORY

14:00 Nowyjaśnione tajemnice świata VII (9/18)
14:50 Największe tajemnice świata V (7/15) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
18:10 Największe tajemnice świata VII (11) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII
21:00 David Duchovny: archiwum tajemnic II (7)
22:00 Seksualne obsesje dyktatorów (1) - serial dok.
23:00 Tajne kryjówki dyktatorów (1/6) - serial dok.
23:55 Jak to wyjaśnić V (3)

NATIONAL GEOGRAPHIC

16:00 Złapać przemysłnika X
17:00 Egipt: miejsce pełne tajemnic VI (1/9) - serial dok.
18:00 Tajemnice wojennych wraków (1/8) - serial dok.
19:00 Stalin kontra Trocki - film dok. Francja 2014
20:05 Katastrofa w przestworzach XXV (2) - serial dok.
21:00 Premiera: Ukryte pod miastami - serial dok.
22:00 Inżynieria po katastrofie (4/6) - serial dok. Kan. 2025
23:00 Najniebezpieczniejsze drogi Europy IX (4/8)

FOCUS TV

08:00 Byli sobie wynalazcy
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici VI
10:00 Gwiazdy lombardu XXII
12:00 W kręgu zła: Ludzie Hitlera (3/10) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii XXIV (12) - serial dok.
14:00 Zaginione złoto II wojny światowej (1,2/8) - serial dok.
16:00 Dorwać tuńczyka IV (16,17/17) - serial dok. USA 15
18:00 Rolnicy. Podlasie IV
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Skanowanie historii
22:00 Tajne akta nazistów
00:00 Starożytni kosmici IV

BBC EARTH

14:30 W okowach mrozu IV (5,6/19) - serial dok. USA 2016
16:30 Człowiek: historia ewolucji (2) - serial dok.
17:45 David Attenborough: życie w kolorze: kulisy (1)
18:45 Malownicze trasy kolejowe IV - serial dok.
19:45 Pociągami przez starożytną Grecję (5) - serial dok.
20:55 W okowach mrozu IV (3,4/11) - serial dok. USA 2016
22:55 Człowiek: historia ewolucji (3) - serial dok.
00:10 Skarby przeszłości i ich tajemnice (2/5) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

12:35 Starożytność: zdrady
13:45 Historia sprawiedliwości
16:35 Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze (8/10) - serial dok.
17:40 II wojna światowa: ostatnie miesiące (2/2)
18:40 Starożytność: zdrady
19:50 Ciemna strona starożytnej Grecji - serial dok.
21:00 Życie prywatne przywódców Rzeszy (2/4)
21:55 Konkwistadorzy: powstanie i upadek (1/6)
22:55 Adolf Hitler: zrozumieć dyktatora (3/6) - serial dok.
00:00 Starożytność: zdrady

Od A do Z

BĘDZIE LEPIEJ ★★★

komediodramat, Francja 2023, reż. Olivier Nakache, Eric Toledano, wyk. Pio Marmai, Jonathan Cohen, Noémie Merlant
22:25 | ale kino+ hd
Dwóch utracjuszy, którzy stracili wszystko, dołącza – skuszonych ofertą darmowego wyżywienia – do grupy idealistycznych aktywistów ekologicznych. Czekają ich rok życia za darmo, ale i pożytecznej nauki.

KROLL ★★★

film sens., Polska 1991, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Olaf Lubaszenko, Bogusław Linda, Dariusz Kordek
23:50 | stopklatka
Wyróżniony w Gdyni debiut Władysława Pasikowskiego: na wiadomość o małżeńskiej zdradzie żołnierz dezertuje, a jego dowódca chce go uchronić przed konsekwencjami. Męskie kino o męskich sprawach.

MAMMA MIA! ★★★

komedia muzyczna, USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2008, reż. Phyllida Lloyd, wyk. Meryl Streep, Amanda Seyfried, Pierce Brosnan
22:35 | polsat
Brawurowa ekranizacja musicalu opartego na piosenkach Abby: wychodząca za mąż dwudziestolatka zaprasza na wesele swoich trzech domniemanych ojców. Plus zaskakująca Meryl Streep jako jej matka.

MIŁOŚĆ NA PIERWSZĄ STRONĘ ★★★

komedia romantyczna, Polska 2022, reż. Maria Sadowska, wyk. Olga Bołądź, Piotr Stramowski, Magdalena Schejbal
20:00 | polsat
Pierwszy syn pani prezydent zakochuje się w utalentowanej fotografce, która dorabia jako paparazzi. Plus ogół konsekwencji takiego związku z łamaniem politycznych planów mamusi włącznie.

NA TWOIM MIEJSCU ★★

komedia, Polska 2023, reż. Antonio Galdamez, wyk. Paulina Gałązka, Miron Jagniewski
20:00 | tvn 7
Młode współczesne polskie małżeństwo nie potrafi dojść do porozumienia – każdy drobiazg wywołuje sprzeczkę. Do czasu, kiedy pewnej nocy dochodzi do zamiany ciał: ona staje się nim, a on – własną żoną.

Longing

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

KOMEDIODRAMAT

USA/KANADA/IZRAEL, REŻ. SAVI GABIZON, WYK. DIANE KRUGER, MARNIE MCPHAIL, RICHARD GERE

NIE LUBIĘ PONIEDZIAŁKU ★★★

komedia, Polska 1971, reż. Tadeusz Chmielewski, wyk. Jerzy Turek, Kazimierz Witkiewicz, Andrzej Herder
22:35 | kino polska
Kilkanaście krótszych i dłuższych anegdot z lirycznym finałem o mieszkańcach Warszawy i ich gościach w czasach wczesnego Gierka. Humor autentyczny, realia mniej.

NIE MÓW ZŁA ★★★

horror, USA/Chorwacja/Kanada 2024, reż. James Watkins, wyk. James McAvoy, Mackenzie Davis, Aisling Franciosi
20:00 | canal+ premium
Z duńskiego na hollywoodzki: rodzina przyjmuje zaproszenie od świeżych znajomych do domu na odludziu. Początkowo miła atmosfera gęstnieje, a na jaw wychodzą krwawe skłonności gospodarzy.

OGIEŃ ZWALCZAJ OGNIEM ★★

film krym., USA 2012, reż. David Barrett, wyk. Josh Duhamel, Rosario Dawson, Bruce Willis
22:05 | tv puls
Dzielny strażak, świadek mafijnych porachunków, zgadza się złożyć zeznania, ale mimo objęcia programem ochrony świadków życie jego bliskich jest zagrożone, więc bierze sprawy w swoje ręce. Nuda.

PO ŚLADACH MORDERCY ★★★

film sens., USA 2021, reż. Randall Emmett, wyk. Emile Hirsch, Megan Fox, Bruce Willis
20:00 | tv puls
Bruce Willis i Megan Fox jako para agentów FBI na tropie handlu żywym towarem, co nieoczekiwanie wiąże się z serią zabójstw na Florydzie. Po uprowadzeniu agentki jej towarzysze mają niewiele czasu.

SAGA WIKINGÓW ★★

film przyg., Szwajcaria/Niemcy/RPA/Wlk. Brytania 2014, reż. Claudio Fäh, wyk. Tom Hopper, Ryan Kwanten, Ken Duken
20:00 | stopklatka
Jest jeden sposób, by Wiking mógł zmazać karę banicji: kupić swoją wolność. Ale wyprawa do Brytanii, by tam złupić klasztor, okazuje się nie najlepszym pomysłem. Szkoda, bo zapowiadało się niezłe.

STARA WARIATKA ★★

horror, Argentyna/Hiszpania 2025, reż. Martín Mauregui, wyk. Agustina Liendo, Daniel Hendler, Carmen Maura
21:50 | canal+ premium
Była dziewczyna prosi mężczyznę, by na jedną noc zaopiekował się jej matką. Tymczasem kobieta rozpoznaje w nim dawnego kochanka, którego postanowiła ukarać za przewiny z przeszłości. Plus Carmen Maura.

20:00 | hbo

Z izraelskiego na hollywoodzki: autorski remake opowieści o mężczyźnie, który spotykając dawną dziewczynę dowiaduje się, że ma syna, o czym dotąd nie miał pojęcia. Plus Richard Gere i Diane Kruger.

SZTUKA ZBRODNI ★★

film krym., USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2020, reż. Danis Tanović, wyk. Jeffrey Dean Morgan, Famke Janssen, Cush Jumbo
20:10 | ale kino+ hd
Nowojorski detektyw w asyście skandynawskiej krytyczki sztuki prowadzi śledztwo w sprawie brutalnej śmierci córki w podróży poślubnej – niejedyną, która zginęła w podobnych okolicznościach.

TAK TO SIĘ TERAZ ROBI ★★

komedia romantyczna, USA 2010, reż. Josh Gordon, Will Speck, wyk. Jennifer Aniston, Jason Bateman, Jeff Goldblum
22:00 | tvn
Singielka chce zostać matką, więc korzysta z in vitro, a jej neurotyczny przyjaciel robi wszystko, by podmienić próbkę spermy na swoją. No i co się okaże po paru latach? Bez emocji, bez chemii.

WYROK NA FRANCISZKA KŁOSA ★★★

dramat wojenny, Polska 2000, reż. Andrzej Wajda, wyk. Mirosław Baka, Maja Komorowska, Katarzyna Bosacka
20:05 | tvp kultura
Andrzej Wajda czyta Stanisława Rembeka o czasach hitlerowskiej okupacji: granatowy policjant gorliwie pracuje na prawo do podpisanie volkslisty. Plus przejmujący Mirosław Baka.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI **D3**

07:30 Pełnia wiary (119)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:05 Pogoda Info
08:15 Na kłopoty... Bednarski (5) – serial krym. Polska 1986
09:20 Ranczo VII (11/13)
10:10 Komisarz Alex XXII (6)
11:05 Ojciec Mateusz XVI (11)
12:00 Serwis Info – magazyn
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:40 Magazyn rolniczy (756)
12:55 Dziką Szkoła (3/3)
14:00 Spłatanie losy
15:00 Serwis Info, pogoda
15:10 Pogoda Info
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Telexpress
17:25 Jaka to melodia? (5725)
18:05 Reportrzy (575)
18:25 Akacja 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 Ojciec Mateusz 31 (11) – serial kryminalny Polska 2024, wyk. Artur Zmijewski
21:25 Sprawa dla reportera (1585) – cykl reportaży
22:25 „Poświęciłem wszystko, życie poświęciłem” – Jerzy Stuhr – film dok.
23:25 Morderstwa w Bayeux (Meurtres à Bayeux) – thriller Francja 2024, reż. Kamir Ainouz, wyk. Idir Chender (105 min)

MEZZO

10:55 Young Euro Classic 2025: Joven Orquesta Nacional de España – muzyka klasyczna
12:50 Intermezzo
13:30 Martin Donner, Claudio Monteverdi: Poppea // Poppea – balet Niemcy 2017
14:45 Jordi Savall, le Concert des Nations: Beethoven, Missa Solemnis – muzyka klasyczna
16:00 Miles Davis i Przyjaciele: Newport Jazz in Paris – koncert
17:15 Gaetano Donizetti: Lukrecja Borgia – opera Belgia 2026, reż. Frédéric Caillierez, wyk. Jessica Pratt
20:30 Avishai Cohen Quintet – jazz in Marciac
22:05 Portico Quartet – Jazz à Junas – koncert Francja 2022
23:25 Hollywood Gala
00:45 Romeo i Julia – muzyka klasyczna Francja 2022

TVP2 **D3**

05:30 M jak miłość
06:20 Operacja zdrowie (80)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7623) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7623) – mag. Polska 2026
11:30 Rodzinka.pl II (24,25/26) – serial kom.
12:35 Koło fortuny (2048)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1020)
14:35 Na sygnale – serial obyczajowy Polska 2026
15:05 La Promesa – patac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (2049)
16:35 Familiada (3079)
17:20 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1021)
18:50 Jeden z dziesięciu (6)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Omnibus – szybcy i mądzy (26, 26) – teleturniej Polska 2026
20:55 Kocham Cię, Polsko! (7) – quiz Polska 2026
22:30 Daleko od szosy (7) – serial obyczajowy Polska 1976
00:05 Pitbull (8) – serial sensacyjny Polska 2007
01:00 U Pana Boga za miedzą (3) – komedia Polska 2009, reż. Jacek Bromski, wyk. Andrzej Beja-Zaborski, Krzysztof Dzierma (120 min)

PULS 2

06:20 Seriale animowane
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:35 Spidey i superkumple II (1,29) – serial anim.
11:35 Gus. Mały (15,16/52)
12:00 Psi patrol VIII (5/26)
12:35 Marta mówi!
13:00 Smerfy – serial anim.
14:00 Monster High
15:00 Maraculous II (11,25/26)
16:00 Fineasz i Ferb II
17:00 Smerfy – serial anim.
18:00 Pingwiny z Madagaskaru III (12,23/15)
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (17) – serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu X (13,14) – serial krym. Polska 25
23:00 Córka – horror USA 2009, reż. Luiso Berdejo, wyk. Kevin Costner, Ivana Baquero
01:10 Dzielnica strachu X (9)

POLSAT **D3**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy VII – serial fabularno-dok.
09:30 Trudne sprawy XXVI (44,45/60) – serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XVI (10,11) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier, Tomasz Skrzypniak
13:40 Dlaczego ja? 33 (5,6) – serial fabularno-dok.
15:50 Wydarzenia
16:25 Interwencja (5945) – mag. reporterów Polska 26
16:40 Gliniarze XVIII (65,66) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (723) – program publicystyczny
19:45 Pogoda – Polska 2026

20:00 Miłość na pierwszą stronę (3) – komedia romantyczna Polska 2022, reż. Maria Sadowska, wyk. Olga Bołądź, Piotr Stramowski, Magdalena Schejbal (155 min)
22:35 Mamma Mia! – komedia muzyczna USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2008, reż. Phyllida Lloyd, wyk. Meryl Streep, Amanda Seyfried, Pierce Brosnan, Colin Firth (145 min)

TV4

08:55 Policjantki i policjanci X (34,35/65) – serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (13,14) – serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (38,39) – serial fabularno-dok.
13:55 Trudne sprawy XV (34,35,36) – serial fab.-dok.
16:55 Policjantki i policjanci XXIV (38/65) – serial obycz.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (526) – reality show
19:00 Policjantki i policjanci XXIV (39/65) – serial obycz.
20:00 Uroczysko V (11,12)
21:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (32) – serial krym.
22:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (32)
23:00 Plan ocaleni – film akcji USA 2020, reż. Matt Eskandari, wyk. Jesse Metcalfe, Bruce Willis, Natalie Eva Marie

TVN **D3**

05:15 Recepta na stary dom IV (4) – serial dok.
05:40 Uwaga! (8047) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (19/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Polski Nie-Rząd”, Sosnowiec XXIV (7) – reality show Polska 2022
07:45 Dzień dobry wakacje
11:20 Doradca smaku (29) – mag. kulinarny Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Nowa Villa Ostródzka”, Warszawa XXI (17)
12:35 Ukryta prawda (32,33,46/60) – serial fabularno-dok.
15:45 Detektywi III (22/60)
16:50 Szpital św. Anny (48/50) – serial obycz. Polska 2025
17:55 Młode gliny (29/50)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (8048) – mag.

20:15 Na Wspólnej – serial obycz. Polska 2026
20:50 Kuchenne rewolucje: Warszawa – Bar Alpejski 31 (7) – reality show Polska 2025
22:00 Tak to się teraz robi (The Switch) – komedia romantyczna USA 2010, reż. Josh Gordon, Will Speck, wyk. Jennifer Aniston (120 min)
00:00 Witamy na Hawajach (2) – komedia romant. USA 2015, reż. Cameron Crowe (135 min)

METRO **D3**

07:35 Tajemnice miłości – serial fabularno-dok.
08:30 Szpital (69,70/72)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
12:30 SOS. Ekipy w akcji (41/60) – telenowela dok.
13:30 Brzydula (53,54)
14:35 Kiedy ktoś kocha bardziej (26) – serial obycz.
15:45 The Floor (7,8)
17:00 Fani czterech kółek XVIII (7/20) – serial dok.
18:00 Magda M. (2) – serial obycz. Polska 2005
19:00 Kartoteka IV (2,3/13) – serial fab.-dok. Polska 2013
21:05 Kryminalni IV (10,11) – serial krym. Polska 2006
23:15 Kuba Wojewódzki (9)
00:25 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VII (7/14)
01:25 Szpital (62/72)

TV PULS **D3**

06:00 Policjanci z Miami III (15,16/24) – serial krym. USA 1987, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXIII (9,12/13)
10:00 Maria z przedmieścia – telenowela Meksyk 1995
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III – serial obycz. Turcja 2013
14:00 Kurierzy II (42)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XI – serial obycz.
17:00 Kurierzy II (43) – serial obyczajowy Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (29,30) – serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Po śladach mordercy (Midnight in the Switchgrass) – film sens. USA 2021, reż. Randall Emmett, wyk. Emile Hirsch (125 min)
22:05 Ogień zwalczający (Fire with Fire) – film krym. USA 2012, reż. David Barrett, wyk. Josh Duhamel, Rosario Dawson (120 min)
00:05 Komórka (Cellular) – film sens. USA/Niemcy 2004, reż. David R. Ellis (115 min)

TVN7 **D3**

05:30 Ten moment (4/20) – serial fab.-dok. Polska 2015
05:55 Szkoła (20,21,22/63) – serial fab.-dok. Polska 2020
08:45 Ukryta prawda (66,60,1/71) – serial fabularno-dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy – serial fab.-dok. Polska 2014
13:55 Kryminalni II (1/13)
15:00 Szpital (61,62/72) – serial fab.-dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (27/60) – telenowela dokumentalna Polska 2018
19:00 Ukryta prawda (15/60) – serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czeakańska

20:00 Na twoim miejscu (2) – komedia Polska 2023, reż. Antonio Galdamez, wyk. Paulina Gałazka, Miron Jagiński, Jan Frycz (135 min)
22:15 Mroczny rycerz (The Dark Knight) – film sens. USA/Wlk. Bryt. 2008, reż. Christopher Nolan, wyk. Christian Bale (180 min)
01:15 Broad Peak – film biograficzny Polska/Włochy 2022, reż. Leszek Dawid (120 min)

STOPKLATKA

08:45 Robert Makłowicz (214) – mag. kulinarny
09:40 Zagadki kryminalne panny Fisher II (4/13) – serial kryminalny
10:55 Górski lekarz XIII – serial obyczajowy
12:55 Zagadki kryminalne panny Fisher II (5/13) – serial kryminalny
14:00 Zajazd. Będzie się działo (4,5) – serial fab. – dok. Polska 2025
16:00 Katastrofy w przestworzach XI (6,10,7/13) – serial dok.
19:00 Aukcja w ciemno II (17,19/24) – serial dok.
20:00 Saga Wikingów (Northmen: A Viking Saga) – film przyg. Szwajcaria/Niemcy/RPA/Wlk. Brytania 2014, reż. Claudio Fäh, wyk. James Norton (120 min)
22:00 Sztos – komedia sensacyjna Polska 1996, reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Jan Nowicki, Cezary Pazura (110 min)
23:50 Kroll – film sens. Polska 1991, reż. Jędrzejek Pasikowski, wyk. Olaf Lubaszenko, Bogusław Linda (130 min)

KINO POLSKA

07:35 Podróże kapitana Klipera
07:45 Bolek i Lolek (3,3/13)
08:05 Podróż za jeden uśmiech (4,5)
09:35 Quo vadis – film historyczny Polska/USA 2001, reż. Jerzy Kawalerowicz
11:10 To nie ze mną II (5,6) – serial kom. Polska 2023
12:40 Stara baśń. Kiedy słońce było Bogiem – film historyczny Polska 2003
15:00 Piłsudski – film biograficzny Polska 2019, reż. Michał Rosa, wyk. Borys Szyc, Magdalena Boczarzka, Jan Marczewski
17:20 Stawka większa niż życie (15,11) – serial wojenny
20:00 Miś – komedia Polska 1981, reż. Stanisław Bareja, wyk. Stanisław Tym, Barbara Burska, Christine Paul – Podlaski, Krzysztof Kowalewski
22:35 Nie lubię poniedziałku – komedia Polska 1971
00:45 W nich cała nadzieja – film s.f. Polska 2023, reż. Piotr Biedron, wyk. Magdalena Wieczorek, Jacek Beler

ALE KINO+

09:25 The Hero – film krótkom. Polska 21 (35 min)
10:00 Bestia II (3,4/6)
12:05 Vera IX (1/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2019
14:00 Między światami (Rabbit Hole) – dramat obycz. USA 2010, reż. John Cameron Mitchell, wyk. Nicole Kidman, Aaron Eckhart (125 min)
16:05 Tunel (Tunnelen) – film katas. Norwegia 2019, reż. Pål Øie, wyk. Thorbjørn Harr, Ylva Fuglerud (130 min)
18:15 Vera IX (2/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2019
20:10 Sztuka zbrodni (The Postcard Killings) – film krym. USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2020, reż. Danis Tanović, wyk. Jeffrey Dean Morgan, Famke Janssen (135 min)
22:25 Będzie lepiej (Une année difficile) – komediodramat F 23, reż. Olivier Nakache, Eric Toledano, wyk. Pio Marmaï (145 min)
00:50 Daaaaaali! – komedia F2023, reż. Quentin Dupieux, wyk. Anaïs Demoustier (90 min)

POLSAT FILM

06:05 Górale II (12,1,2)
07:30 Doktor Martin VI (6/8)
08:30 Przyciąłki XIII (7,8/12)
10:25 Świat według Kiepskich – serial kom. Polska 2006
14:10 Siódmy syn – film fantasy USA/Wlk. Brytania/Kanada/Chiny 2014
16:25 Króliczek – komedia USA 2008, reż. Fred Wolf
18:30 Gra dla dwojga – thriller USA/Niemcy 2009
21:00 Uwierz w Mikołaja – komedia romant. Polska 23
23:05 Lucy – film s.f. Francja/Niemcy/Tajwan/Kanada 2014

KINO TV

09:20 Panna Scarlet i komisarz (6/6) – serial krym.
10:20 Panna Marple IV (2/4)
12:20 Hudson i Rex IV (4,5/16)
14:35 Poirot: Śmierć w chmurach IV (2/3) – serial krym.
16:45 Strażnik Teksasu II (11,12/24) – serial sens.
18:55 Poirot: Samotny dom, (2/10) – serial kryminalny
20:00 Za linią wroga – film sens. USA 2001, reż. John Moore, wyk. Owen Wilson
22:10 Anatomia strachu – thriller USA/Bułgaria 2011
00:00 Kruk. Zagadka zbrodni – thriller USA/Węgry 2012

TVP KULTURA

08:30 Informacje kulturalne
09:00 Wojna domowa (3,4)
10:20 Będzie lepiej – komedia Polska 1936 (110 min)
12:10 Reżyserzy VII (6) – serial dokumentalny Wlk. Brytania 2018
13:00 Koncert
14:20 Noce i dnie (7) – serial obycz. Polska 1978
15:25 Spokój – dramat obycz. Polska 1976 (95 min)
17:00 Wojna domowa (5,6) – serial kom. Polska 1965
18:15 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka (13/15) – serial dok.
18:55 Rawhide – western USA 1959, wyk. Eric Fleming
20:00 Wstęp do filmu (600)
20:05 Wyrok na Franciszka Kłosa – dramat wojenny Polska 2000, reż. Andrzej Wajda, wyk. Mirosław Baka (110 min)
21:55 John i Yoko: Nad nami już tylko niebo – film dok. Wlk. Brytania 2018
23:40 Powrót do tamtych dni – dramat obycz. Polska 2021 (120 min)
01:40 Nakarmić kruki (Cria cuervos) – dramat obycz. Hiszp. 1975, reż. Carlos Saura (120 min)

WARNER TV

10:05 Prawo Agaty III (11)
11:00 Pełniejsza chata (5,6/13)
12:05 Teraz albo nigdy! II (6,7)
14:00 Bajer z Bel-Air VI (1,2,3,4/24) – serial kom.
15:55 Pełniejsza chata (5,6,7,8/13) – serial kom.
18:15 Głupi i głupszy II: Kiedy Harry poznał Lloyda – komedia USA 2003, reż. Troy Miller
19:55 Wiecznie młody – film s.f. USA 1992, reż. Steve Miner
22:00 Wystrannik przyszłości – film s.f. USA 1997
01:30 San Andreas – film katastroficzny USA 2015

PARAMOUNT

07:30 Czarodziejki IV (9,10/22)
09:25 Policjanka grupa pościgowa XVII (3) – serial dok.
10:30 Kobiety – komediodramat USA 2008
13:00 Czarodziejki IV (11,12/22)
15:00 Szkoła stewardes – komedia romant. USA 2003
16:50 Mission: Impossible – Fallout – film sens. USA 2018
20:00 Strzelec – thriller USA 2007, reż. Antoine Fuqua, wyk. Mark Wahlberg, Danny Glover
22:35 Grindhouse vol. 1 Death Proof – thriller USA 2007
00:50 Straszny film III – komedia USA/Kanada 2003

HBO

09:50 Hitch: Najlepszy doradca przeciętnego faceta – komedia romant. USA 2005, reż. Andy Tennant (115 min)
11:45 Wielka mała koza – film animowany USA 2026 (100 min)
13:25 Źródło – film s.f. USA/Kanada 2006 (95 min)
15:00 Do granic – dramat obycz. Hiszpania/Belgia 2022, reż. Alejandro Rojas, Juan Sebastián Vasquez, wyk. Alberto Ammann (75 min)
16:15 Kaskader – film sens. USA/Kanada/Australia 2024 (125 min)
18:20 Blue Moon – film biograficzny USA/Irlandia 2025 (100 min)
20:00 Longing – komediodramat USA/Kanada/Izrael 2024, reż. Savi Gabizon, wyk. Diane Kruger, Marnie McPhail (110 min)
21:50 Pianoforte – film dokumentalny Polska 2023
23:20 Wieczne Wartości: Kult piękna (3) – cykl reportaży USA 2026
00:25 Ciche miejsce: Dzień pierwszy – horror USA 2024 (100 min)

CINEMAX

11:10 Dzikie diament – dramat obycz. Francja 2024
12:55 Zimowe przejście – thriller Francja 2023
14:25 Dziwak – komediodramat Islandia 2024
16:15 Nowe życie – dramat obycz. Hiszpania 2024
17:55 Głębia – film przyg. Wlk. Brytania/USA 1977
20:00 Fargo IV (1,2/11) – serial kryminalny USA 2020
22:05 Urodzeni mordercy – thriller USA 1994
00:05 American Psycho – horror USA/Kanada 2000

ROMANCE TV

08:30 Górski lekarz (2,2/8)
10:25 Moje serce w Chile – thriller Niemcy 2008
12:20 Statek marzeń
14:15 Zabójstwo nad Morzem Wattowym: Na zawsze matiasy – komedia Niemcy 2024, reż. André Erkau
16:10 Piękna i miliarder – komediodramat USA/Kan. 22
18:00 Górski lekarz (3,3/8)
20:00 Inga Lindström: Śladami miłości – romans Niemcy 2006
21:55 Familie Bundschuh: Jesteście oczywiście zaproszeni – film obycz. Niemcy 2018
23:50 Górski lekarz (3,3/8)

CANAL+ PREMIUM

08:35 Długi weekend – film obycz. Polska 2004
09:50 Łąpu-Capu (174)
09:55 Imagine Dragons: Live at the Hollywood Bowl – koncert USA 2025
12:05 Kiler – komedia Polska 1997 (105 min)
13:50 Godzina zero (3/4) – serial kryminalny Wlk. Brytania 2025
14:35 Bałtyk – film dok.
15:40 Hollywood Buzz (8)
16:05 Battleship: Bitwa o Ziemię – dramat obycz. Francja 2024 (100 min)
17:45 Łąpu-Capu (175)
17:50 Battleship: Bitwa o Ziemię – film przyg. USA/Japonia 2012, reż. Peter Berg (130 min)
20:00 Nie mów zła – horror USA/Chorwacja/Kanada 2024, reż. James Watkins, wyk. James McAvoy (110 min)
21:50 Stara wariatka – horror Argentyna/Hiszpania 2025, reż. Agustina Liendo (95 min)
23:25 Piła IV – horror USA/Kanada 2007, reż. Darren Lynn Bousman, wyk. Tobin Bell (90 min)

TVN FABUŁA

10:55 Lekarze (4)
11:55 Zapukaj do moich drzwi
13:55 Prawo Agaty IV (9)
14:55 Detektywi – serial dok.
16:00 Na Wspólnej (9)
16:35 Magia kina (6)
16:55 Po pierwsze kino (4)
17:00 In the Heights: Wzgórza marzeń – musical USA 2021
20:00 Mission: Impossible – Ghost Protocol – film sens. USA 2011, reż. Brad Bird
22:55 Epidemia strachu – film sensacyjny USA 2011
01:00 Kolor purpury – film muzyczny USA 2023

AMC

08:30 Totalna zagłada, cz. 2 – film katastroficzny Wlk. Brytania/RPA/Kanada 2007
10:40 Płonąca pułapka – dramat obycz. USA 2004
12:55 Osaczeni – film sens. USA/Wlk. Bryt./Niemcy 1999
15:20 Mistrz miecza – film sens. Chiny/Hongkong 2016
17:45 Dzielnica Lakeview – thriller USA 2008
20:15 183 metry strachu – horror USA 2016
22:00 Droga bez odwrotu – thriller USA 2023
00:20 Rodzinny interes – film krym. USA 1982

AXN

08:25 Ostry dyżur (23/25)
09:25 Castle III (23,24/24)
11:20 MacGyver III (19,20/22)
13:10 Dowody zbrodni II (2,3/23) - serial sens. USA 04
15:10 Agenci NCIS: Hawaje (20,21/22) - serial krym.
17:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IV (20,21/23)
19:05 Castle IV (1,2/23)
21:05 Agenci NCIS: Hawaje II (12,13/25) - serial krym.
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IV (20,21/23)
00:45 Castle IV (1/23)

EPIC DRAMA

09:25 Wszystkie stworzenia duże i małe II - serial obycz.
10:30 Lekarze na start
12:00 Zatraceni w miłości
13:05 Marlow: Klub zbrodni
14:05 Agenci NCIS XVII (3/20)
15:00 Panna Marple (3/4)
17:00 Poirot XI (3/4)
19:00 Agenci NCIS XVII (4/20)
19:55 Poirot III (7/11) - serial krym. Wlk. Brytania 1991
21:00 Detektyw Murdoch: To mój brat! XIX - serial krym. Kanada/Wlk. Brytania 2025
21:55 Agenci NCIS XVII (4/20)
22:55 Poirot III (7/11)
00:00 Agenci NCIS XVII (4/20)

TVN STYLE

11:20 Ugotowani (7, 8)
13:30 Kuchenne rewolucje (5, 4) - reality show Polska 23
15:35 nie opuszczę Cię aż do ślubu (8, 1) - reality show
17:05 W czym do ślubu? (5)
17:40 Kuchenne rewolucje (4, 5, 6) - reality show
20:50 Projekt City (2,3) - serial dok. Polska 2026
21:50 Jestem z Polski XVI (27/40) - serial dok. Polska 25
22:50 Ślub od pierwszego wejrzenia: Australia IX - serial dok.
00:35 Seks - wypadki
01:35 Dorota was urządził III

TVN TURBO

08:15 Nic do zgłoszenia II (4/8)
09:15 Samochód marzeń: Kup i zrób (4) - mag. motoryzacyjny
10:15 Ciężarówką przez Australię (8/9) - serial dok.
11:15 101 napraw (2, 3)
12:15 Jeździć, obserwować III
13:00 Mobilni mechanicy (3, 4)
14:30 Zawodowi handlarze
16:00 Wojny samochodowe
18:00 Raport Turbo (5029)
18:15 Wojny samochodowe
20:15 Moto kombat (6)
21:00 Ciężarówką przez Chile
22:00 Raport Turbo (5029)
22:15 Jeździć, obserwować V
23:45 Zawodowi handlarze

BBC FIRST

10:35 Śmierć pod palmami III
11:45 Zagadki doktora Blake'a IV (7/8) - serial krym.
12:55 Ulica nadziei (3,4/10)
15:00 Ojciec Brown VIII (8/10)
16:00 Lewis VI (2/4)
17:00 My Life is Murder IV (2/8)
18:00 Morderstwa w Mid-somer XXIII (4/4) - serial krym.
19:55 Śmierć pod palmami III (3/8) - serial kryminalny
21:00 Blackshore (3,4/5) - serial krym. Irlandia 2024
23:10 Lynley (7/8)
01:15 Sherlock (2/3)

FX

09:00 Z Archiwum X III (6/24)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (10,11/24)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku IX (5,6/17)
13:45 Agenci NCIS X (19,20/24)
15:35 SkyMed III (7/9)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (12,13/24)
18:20 Z Archiwum X III (7/24)
19:15 FBI IV (20/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku IX (7,8/17)
22:00 Zakłamanie
23:05 Z Archiwum X III (7/24)
00:05 Urowadzona - thriller USA/Francja 2008

HGTV

09:05 Remontujemy dom na plaży VI - serial dok.
10:00 Poszukiwacze domów - domy nad wodą IV
11:00 Usterka XI (1,2)
12:31 Moje miasto, mój dom VII
14:35 Mieszkanie na miarę
16:30 Polowanie na ogród VII
18:15 Weekendowa metamorfoza (5, 6) - reality show
20:05 Dorota was urządził VI (7,8/12) - serial dok. Polska 17
21:35 Będzie pięknie (2/8)
22:35 House Hunters (6, 7, 8, 9)
00:45 Kupujemy dom na plaży XXI (11,12/13) - serial dok.

BBC LIFESTYLE

09:30 Królowie smaku (1,2)
11:30 Wymarzone domy
13:30 Bake off: zawodowcy (4)
14:30 Wielkie nowozelandzkie wypieki (3) - show
15:40 Zapraszam do stołu (4)
17:50 Wymarzone domy (14)
18:50 Mistrzowie ceramiki: Kanada (8) - teleturniej
19:50 Wielkie nowozelandzkie wypieki (4) - show
21:00 10 lat mniej w 10 dni II
22:00 Ratunek dla skóry V (1)
23:00 Wstydlive choroby: online II (7) - serial dok.
23:55 Gordon Ramsay i nowe gwiazdy biznesu w Australii

COMEDY CENTRAL

08:50 Przyjaciele X (1,2,3,4, 5,6/18) - serial kom. USA 2003
11:55 Teoria wielkiego podrywu IX (17,18,19,20,21,22/24)
14:30 Dwóch i pół VII (12,13,14,15/22) - serial kom.
16:25 Przyjaciele X (7,8,9,10, 11,12/18) - serial kom. USA 03
19:30 Teoria wielkiego podrywu IX (23,24,1,2,3,4/24) - serial komedii USA 2016
22:00 The Office PL II (8,9/12)
23:05 Comedy Club (7, 8)
00:05 Miasteczko South Park III (15,16/17)

TVP SERIALE

07:35 Ojciec Mateusz IV
08:35 Komisarz Alex III (8/13)
09:25 Rodzinka.pl V (10/26)
10:00 Klan - telenowela
10:55 Ranczo IX (8,9)
12:40 Komisarz Alex III (9/13)
13:40 Ojciec Mateusz 31 (3)
15:35 Komisarz Alex III (10) - serial krym. Polska 2013
16:25 Na sygnale
17:35 Ranczo IX (10)
19:30 Ojciec Mateusz 31 (4)
20:25 Komisarz Alex XXV (1)
21:30 Ranczo IX (12,13)
23:25 Ojciec Mateusz 31 (5)
00:20 Czarna śmierć (1/7)
01:20 Pitbull (4) - serial sens.

CANAL+ KUCHNIA

13:25 Kulinarne szlaki: Południowa Afryka (4)
13:55 Podróż przez smaki Chin II (1) - serial dok.
14:55 U sąsiadów w kuchni XV
15:55 Jakubiak rozgryza... (8)
16:10 Kulinarne szlaki: Południowa Afryka (1)
16:35 Jamie Oliver (3, 4, 13, 14)
18:30 Maximum Foodie V (2)
19:00 m jak mięso (4, 5)
19:55 Nie bój ryby! (2)
20:20 m jak mięso (6, 1)
21:15 Anthony Bourdain VI (1,2,3/8) - serial dok. USA 2015
23:55 Nie bój ryby! (1, 2)

CANAL+ DOMO

14:05 Wakacyjne domy na wynajem (2) - lifestyle
15:00 Pomocy! Kupiliśmy wioskę (9/20) - serial dok.
15:55 Daleko od miasta XV
16:50 Gardeners' World (18)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
19:00 Wielkie projekty XXII (1)
20:00 Daleko od miasta XIII (3,4) - serial dok. Polska 2024
21:00 Wakacyjne domy na wynajem (3) - lifestyle
22:00 Cztery pory roku w ogrodach Kew II (1)
22:55 Gardeners' World (21)
00:10 Adres: rezydencje marzeń (7) - reality show

PLANETE+

14:45 Stawy nad Brenne. Czynnym okiem kamery
15:50 Niezwykłe podróże kolejną X (3/5) - serial dok.
16:55 Świat z góry VII (7,8/14)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (96,97)
18:45 Ludwik XIV, król tajnych agentów - serial dok.
19:45 Jak budowano Watykan. Sekrety świętego miasta
20:50 Ramzes II. 66 lat panowania (2) - serial dok. P 2025
22:00 Skradzione dzieci NRD (1)
23:10 Pleć - instrukcja obsługi - film dok. Holandia 2024

DISCOVERY CHANNEL

12:00 Celnicy na straży Turcji
13:00 Pojedynki Eda Stafforda II (6/6) - serial dok.
14:00 Nagi instynkt przetrwania: Elita IV (8/11) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VII
16:00 Bimbrownicy XIV (8/16)
17:00 Przemysłnicy: na lotnisku (1) - serial dok.
18:00 Lotnisko II (3/8)
19:00 Nagi instynkt przetrwania IX (5,6/12) - serial dok.
21:00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge V (6/11)
22:00 Złoto drwali II (2)
23:00 Akta ekspedycji II
00:00 Policjanci z Kent (6/10)

TVP HISTORIA

11:50 Podziemne Włochy (8/8)
13:00 Zapomniane agentki II wojny światowej (4/6)
14:00 Królowie (64)
14:35 Cztery pancerni i pies
15:40 Sensacje XX wieku
18:10 Tajemnica twierdzy szczyfów (13/13) - serial sens.
19:10 Ex libris - magazyn
19:35 Flesz historii (771)
20:05 Oficerowie (4/14)
20:55 Bangladesz. Zatoka krwi (2) - film dok. Indie 2023
21:55 Dla nas wojna nie skończyła się w 1945 - reportaż
23:05 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (10/18)
14:50 Największe tajemnice świata V (8/15) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 Il wojna światowa w kolorze: największe bitwy
18:10 Największe tajemnice świata VI (16/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII
21:00 Kłątwa Wyspy Dębów XIII - serial dok.
22:00 Wojny magazynowe XVII
23:00 Gwiazdy lombardu XXV
23:55 Jak to wyjaśnić V (4)

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Katastrofa w przestworzach XVIII (6/10)
16:00 Złapać przemytnika X
17:00 Egipt: miejsce pełne tajemnic VI (2/9)
18:00 Tajemnice wojennych wraków (2/8) - serial dok.
19:00 Igrzyska Hitlera
20:00 Katastrofa w przestworzach XXV (9) - serial dok.
21:00 Premiera: Ekstremalne katastrofy III (5/8) - serial dok.
22:05 Katastrofa w Genui
23:00 Megametro II - serial dokumentalny Australia 2025

FOCUS TV

08:00 Była sobie Ziemia
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici VI
10:00 Gwiazdy lombardu XXII
12:00 W kręgu zła: Ludzie Hitlera (4/10) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii XI
14:00 Zaginione złoto II wojny światowej (3,4/8) - serial dok.
16:00 Dorwać tuńczyka V
18:00 Rolnicy. Podlasie IV
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Poszukiwacze historii IV (1,2) - serial dok. Polska 2015
23:00 Symbole zła - film dok.
00:00 Starożytni kosmici IV
01:00 Rolnicy. Podlasie IV

BBC EARTH

12:25 Malownicze trasy kolejowe IV (4) - serial dok.
13:25 Wielkie koty 24/7 (1/6)
14:30 W okowach mrozu IV
16:30 Największe zagadki nauki (2/6) - serial dok.
17:40 Wielkie koty 24/7 (1/6)
18:45 Malownicze trasy kolejowe IV (4) - serial dok.
19:45 Morze Śródziemne: przyroda w potrzasku
20:55 W okowach mrozu IV
22:55 Prawda o pigułkach antykoncepcyjnych - film dok.
00:00 Sekrety długo-wieczności (1/6) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

13:15 Kryminologia starożytności - serial dokumentalny
15:15 Rzymianie, ukrzyżowanie i kości - film dok.
16:30 Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze (9/10) - serial dok.
17:35 Il wojna światowa: końcówka (1) - serial dok.
18:40 Starożytność: zdrady
19:50 Historia Troi - serial dok.
21:00 Życie prywatne przywódców Rzeszy (3/4)
21:55 Konkwistadorzy (2/6)
22:55 Adolf Hitler: zrozumieć dyktatora (4/6) - serial dok.
00:00 Starożytność: zdrady

szyfropunkta

JAK ROZWIĄZAĆ SZYFROPANORAME?

Część
„panoramiczną”
należy rozwiać
jak zwykłą krzyżówkę
panoramyczną.

Przy okazji część liter z wpisywanych haseł w pełni niektóre pola zawierały kolorem, czyli te należące do szynkrokrzyżówki.

W niej każde liźbie odpowiada inna litera "Rozkodowane" litery można wpisywać do pustych pól pod diagramem (pola 1-18)

Aby odczytać hasło trzeba przepisać je do właściwych kratek w polu „rozwiązanie krzyżówki”.

**Rozwiązanie z wydania
10 lipca:
SKLEP PAPIERNICZY**

**Jeszcze
więcej rozrywki
w aplikacji
i na ostatniej
stronie „Gazety
Wyborczej”**

z kosą na polu		▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
----------------	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Tu wpisz litery z pól oznaczonych cyframi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
10	11	12	13	14	15	16	17	18	

Rozwiązanie krzyżówki

5	9	6	9	18	7	12	9
15	10	18	2	1	9		

Rozrywka w „Wyborczej”

Codzienna porcja łamigłówek
od poniedziałku do soboty na ostatniej
stronie „Gazety Wyborczej”

PROSTO Z POLSKI
TYGODNIK

Piątek, 17 lipca 2026 | Redaktorka prowadząca Marta Kaźmierska

Prezydent zapłaci kancelarii 1,5 mln zł

Obsługa prawna dla
wspólnika radnego

Prezydent Zielonej Góry podpisał umowy o współpracy z kancelarią Krzysztofa Szymańskiego, partnera w spółce adwokackiej miejskiego radnego Roberta Kornalewicz (KO), także adwokata. Kontrakt opiewa na 1,5 mln zł rocznie.

Maja Sałwacka

Szczegóły upublicznił w ubiegłym tygodniu dziennikarz Maciej Piotrowski. Prezydent Zielonej Góry podpisał dwie umowy na obsługę prawną z kancelarią karnisty Krzysztofa Szymańskiego, wieloletniego dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej. Prawnik od wielu lat, oprócz prowadzenia własnej kancelarii, prowadzi spółkę z innym zielonogórskim adwokatem Robertem Kornalewiczem, miejskim radnym i działaczem Koalicji Obywatelskiej. Umowy z kancelarią Szymańskiego opiewają na 1,5 miliona rocznie. Opozycja wskazuje, że radny może stać się zależny od prezydenta, choć zgodnie z ustawą o samorządzie powinien rozstrząsać i oceniać jego pracę.

Prezydent nie widzi jednak konfliktu. – Miałem prawo wybrać zaufanego, porządnego adwokata. Kancelaria Szymańskiego jest bardzo dobra – tłumaczył Marcin Pabierowski na antenie Radia Index. I wyliczał, że kancelaria prowadzi około tysiąca spraw dziennie.

ROZMOWA Z
KRZYSZTOFEM SZYMAŃSKIM
adwokatem

MAJA SAŁWACKA: Pierwsza myśl, która przyszła mi do głowy, czy umowy są prawdziwe? To nie dziennikarski fake?
KRZYSZTOF SZYMAŃSKI: – Nie. Umowy są prawdziwe.

Zarobi pan 1,5 mln zł rocznie. To mi przypomina przypadek radnego KO, który pracował w Szpitalu Południowym.

– Nie jestem radnym. Jestem prawnikiem. I wcale tyle nie zarobię.

A ile?

• **Krzysztof Szymański**
FOT. WŁADYSŁAW CZULAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

– Od kwoty trzeba odliczyć VAT, podzielić przez sześciu prawników. Jestem koordynatorem ich pracy, zarobię najwięcej ok. 250 tys. zł rocznie.

Czyli co piątą złotówkę?

– Mogę pokazać PIT. Pracy jest sporo, dlatego moimi podwykonawcami jest kilka kancelarii. Nie dałbym rady obsłużyć prawnie miasta sam.

Nie jest pan radnym, ale ma pan spółkę z miejskim radnym, szefem klubu KO w ratuszu. Przez lata mieszkańcy przyzwyczaili się, że Kornalewicz i Szymański to jedna kancelaria. Taki kontrakt budzi kontrowersję, zależności.

– To nie tak. Spółkę adwokacką prowadzimy owszem wspólnie, ale kancelarię prawną prowadzę od 1978 roku sam. To właśnie z nią miasto podpisało umowę. Kornalewicz nie ma z nią nic wspólnego. To trzeba jasno podkreślić.

Dostał pan te kontrakty bez konkursu, to się nie spodoba mieszkańcom, innym prawnikom w mieście. Liczyli na zmia-

ny. Gdy rządził prezydent Janusz Kubicki miasto obsługiwała kancelaria Woźniński – Kulisz. Miała być konkurencja. – Model współpracy zaproponowało miasto. Nie zabiegałem o umowę, dostałem propozycję. Nie wiem, czy był w tym udział Kornalewicza. Wiem, że prezydent chciał mieć zaufanego prawnika, który będzie nadzorował wszystkie sprawy. Prawa nie zламаłem, umowy miesięczne opiewają na kwoty, które nie wymagają przeprowadzania konkursów. A Kornalewicz nic z tego nie ma i nie ingeruje w prace mojej kancelarii.

Nie czuję się monopolistą. Wystawiam faktury kilku kancelariom. Pracują dla mnie kancelarie Michała Maja, Damiana Kmiecika, Aleksandry Walickiej-Kotlarskiej, Krzysztofa Bąka, Kamila Szajka, Pawła Wawrzynowskiego. Szukałem ich kilka miesięcy, chciałem mieć świetnych, wszechstronnych specjalistów, którzy pracowali w samorządach.

Większość z nich pracuje... w spółce adwokackiej Szymański Kornalewicz. Można się pogubić, kto pracuje dla kogo...

– Konkretnie pracuje trzech. Tylko, że to nie są moi pracownicy, lecz podwykonawcy. Oczywiście wolalbym mieć pracowników, dać im po kilka tysięcy i powiedzieć: zasuwajcie. Ale w przypadku specjalistów to się nie sprawdza.

Sekretariat kancelarii pracującej dla miasta też macie wspólny ze spółką Szymański Kornalewicz? Co będzie jak wejdzie radny Kornalewicz?

– Nic, te sprawy nie dotyczą Kornalewicza. A robimy ich całe mnóstwo – sprawy o zapłatę m.in. za użytkowanie wieczyste i dzierżawę, o zasiedzenie gruntów, sprawy pracownicze w tym jednostek oświatowych, o odszkodowania, wnioski miasta wobec Enea o ustanowienie służebności przesyłu, sprawy administracyjne – skargi na uchwały Rady Miejskiej, reprezentacja przed SKO i sądami administracyjnymi. Razem w toku jest ok. 700 postępowań sądowych, nie licząc egzekucyjnych. Do tego oczywiście dochodzi codzienna obsługa poszczególnych departamentów Urzędu Miejskiego. W tym opiniowanie projektów decyzji.

Z ciekawszych rzeczy obsługujecie procesy byłego prezydenta miasta.

– To robię już osobiście. Oczywiście wszystko jest wliczone w umowę. Jestem oskarżycielem posiłkowym w procesach karnych.

Umowa z miastem nie jest jedyną, jaką pan podpisał. Dochody ma pan podobne do lekarzy rekordzistów? No i czy starcza panu czasu na chodzenie do sądów?

– Kiedyś zarabialiśmy lepiej niż lekarze, dziś karta się odwróciła, zdecydowanie zostajemy w tyle. Przychód kancelarii to nie mój dochód, jak wyjaśniłem wcześniej. Co do dyspozycyjności – oczywiście zdarzają się zastępstwa procesowe, ale staramy się szybko kończyć miejskie sprawy, nie odraczamy terminów dzięki właściwej organizacji pracy.

A etyczny wymiar tego kontraktu? Nie boi się, pan że radnemu załamię się kariera?

– Radny Kornalewicz jest bardzo zaangażowany w sprawy Zielonej Góry i sposób aktywny wykonuje swój mandat. Jeszcze raz powtarzam, iż nie ma on żadnego wpływu na prace mojej kancelarii i zatrudnionych w niej prawników. To jest dla mnie zupełnie oczywiste i wynika z zasad obowiązujących w naszym zawodzie. ●

Wyrok za śmiertelne pobicie na Dniach Sosnowca

Rodzice ofiary: Nie było żadnej skruchy

Sąd skazał sprawców śmiertelnego pobicia podczas Dni Sosnowca w 2024 roku. 28-letni Marcin zmarł w szpitalu.

**Michalina Bednarek
Anna Malinowska**

My na tych rozprawach czuliśmy się tak, jakby to była nasza wina, że nasz syn nie żyje. Oni po 21. roku życia będą mogli zacząć normalne życie. Nam dzieci już nic nie odda – mówiła Grażyna Mizia, która w ubiegłym tygodniu wraz z mężem przyszła na ogłoszenie wyroku dla sprawców pobicia ich syna. Oboje nie mogli powstrzymać łez.

Przypomnijmy: w czerwcu minęły dwa lata od tragicznego wydarzenia, jakie miały miejsce podczas Dni Sosnowca. 28-letni Marcin Mizia, który na co dzień pracował jako strażnik więzienny i trenował w piłkarskim klubie Spójnia Landek, przyjechał z narzeczoną na imprezę z Jastrzębia-Zdroju. Około godz. 22 zaatakowała go grupka nastolatków. Powalili mężczyznę na ziemię i skopali. Gdy sprawcy po jakimś czasie zostawili swoją ofiarę, ktoś powiadomił służby, przyjechała karetka. Młody mężczyzna zmarł w szpitalu.

Nieletni trafili do schroniska

Niedługo później prokuratura poinformowała o zatrzymaniu trzech 16-letnich sprawców ataku na mieszkańca Jastrzębia-Zdroju. To Wiktor, Jakub i Dominik. Postępowanie wszczęte w sprawie pobicia ze skutkiem śmiertelnym. Zatrzymani jako osoby nieletnie trafiły do schroniska.

W mieście rozgorzała dyskusja, jak to możliwe, że do takiego zajścia doszło w czasie miejskiej imprezy zorganizowanej na terenie Zagłębiowskiego Parku Sportowego. Na miejscu byli ochroniarze, policjanci, kamery monitoringu, a mimo to mężczyzna został śmiertelnie pobity. Śledczy zdecydowali się w osobnym postępowaniu zbadać również ten wątek sprawy.

Na początku tego roku postępowanie w sprawie organizacji imprezy zostało umorzone. Od samego początku urzędnicy wyjaśniali, że do śmiertelnego pobicia doszło poza terenem imprezy masowej pod sceną, który był ogrodzony barierkami. A Marcina napadnięto przy wesołym miasteczku, które było dodatkową atrakcją z oka-

• Grażyna Mizia wraz z mężem przyszedł do sądu w Sosnowcu na ogłoszenie wyroku dla sprawców pobicia ich syna, 9 lipca 2026 r.

FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

zji dni miasta. Argumentację urzędników podzielili śledczy.

Ostatecznie sprawa śmiertelnego pobicia trafiła do wydziału rodzinnego Sądu Rejonowego w Sosnowcu. Ze względu na wiek sprawców proces rozpoczął się w trybie niejawnym.

Wydawać się mogło, że ze względu na zabezpieczony monitoring, proces w tej sprawie nie powinien szybko się zakończyć. Trwał jednak prawie dwa lata. Okazało się, jak mówili nam obrońcy nastolatków, że zarejestrowane obrazy pozostawiały wiele do życzenia. Dodatkowo ustalono, że w miejscu zdarzenia odbyło się kilka

bójek, w których łącznie brało udział niemal dwadzieścia osób.

W trakcie procesu ustalono, że cała trójka była pod wpływem alkoholu, a dwaj z nich również pod wpływem anaboli.

W końcu 26 czerwca odbyła się ostatnia rozprawa. Trójce dziś już pełnoletnich sprawców groził środek wychowawczy, czyli m.in. nadzór kuratora lub pobyt w poprawczaku z możliwością zawieszenia tej kary na okres próby. Jeśli trafiliby do poprawczaka, to tylko do 21. roku życia, bo tak stanowią przepisy.

Czuli, jakby to była ich wina

9 lipca zapadł wyrok w wydziale rodzinnym Sądu Rejonowego w Sosnowcu. Sąd nie miał wątpliwości, że sprawcami pobicia jest trójka nastolatków. Oskarżeni nie przyznali się do winy. Sąd jednak orzekł, że wszyscy trafią do poprawczaka, w którym pozostaną do 21. roku życia.

Gdyby odpowiadali jako dorośli, groziłoby im do 15 lat więzienia. – Zatrzymani do tej pory przebywali w schronisku dla nieletnich. Tam ukończyli szkoły, zdobyli konkret-

ne zawody – przekazał nam jeden z obrońców.

Rodzice zmarłego Marcina mają żal, że nie zdecydowano się na zmianę kwalifikacji prawnej i sprawcy nie odpowiedzą jak dorośli. A w tym przypadku powinni. – To jak przyzwole nie na to, by nastolatek robił, co chce, bo przecież będzie wiedział, że nie poniesie za to żadnej odpowiedzialności – mówił po wyroku Jacek Mizia, ojciec Marcina.

Pani Grażyna dodała, że rozprawy były dla nich koszmarnie. Uważają, że wyrok jest niesprawiedliwy, bo sprawcy zaraz wyjdą na wolność i będą mogli prowadzić normalne życie. – Nie widzieliśmy żadnej skruchy. Oni nas nie przeprosili. Nawet jedno słowo nie padło, kompletnie nic. Jak można czuć, że jest jakaś sprawiedliwość w tym kraju? – mówili po ogłoszeniu decyzji sądu rodzice zmarłego mężczyzny. Powtarzali, że przy życiu trzyma ich jeszcze tylko to, że mają córkę.

Bartosz Kilian, rzecznik sosnowieckiej Prokuratury Okręgowej podkreśla, że w tym przypadku o wymiarze kary zdecydował wiek sprawców. – Nie było przesłanek, które po-

zwoliłyby na inną kwalifikację prawną tej sprawy – wyjaśnił w rozmowie z „Wyborczą”.

Sąd nie uznał także, by rodzicom pana Marcina należało się zadośćuczynienie. Pełnomocnik wnioskuje, by od każdego ze skazanych rodzice otrzymali po 20 tys. zł. Sąd jednak ten wniosek oddalił.

– To miała być kwota pozwalająca, chociaż częściowo zadośćuczynić pokrzywdzonym, ale też nie miała być to kwota zaporowa. Rodzicom nie zależało na pieniądzu – komentował mecenas Łukasz Kubski. Dodał, że rodzina czeka na pisemne uzasadnienie wyroku i wtedy zdecyduje, czy odwoła się od decyzji sądu.

– Dopóki wyrok się nie uprawomocni, sprawcy nie zostaną przeniesieni do zakładu poprawczego. Kiedy to nastąpi, nie wiemy – mówił mecenas Kubski. Dodał, że brak nadzoru rodziców i państwa doprowadził do tragedii. – Mamy młodzież taką, jaką mamy – dodał smutno.

Jeden z obrońców skazanych nastolatków zapowiedział, że na pewno będzie się odwoływał od wyroku, bo jego klient nie przyznaje się do winy. ●

Sąd nie miał wątpliwości, że sprawcami pobicia jest trójka nastolatków. Orzekł, że wszyscy trafią do poprawczaka, w którym pozostaną do 21. roku życia

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34443832

Literówka • Quizy Sudoku • Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

Inwestycje
warte wschodu

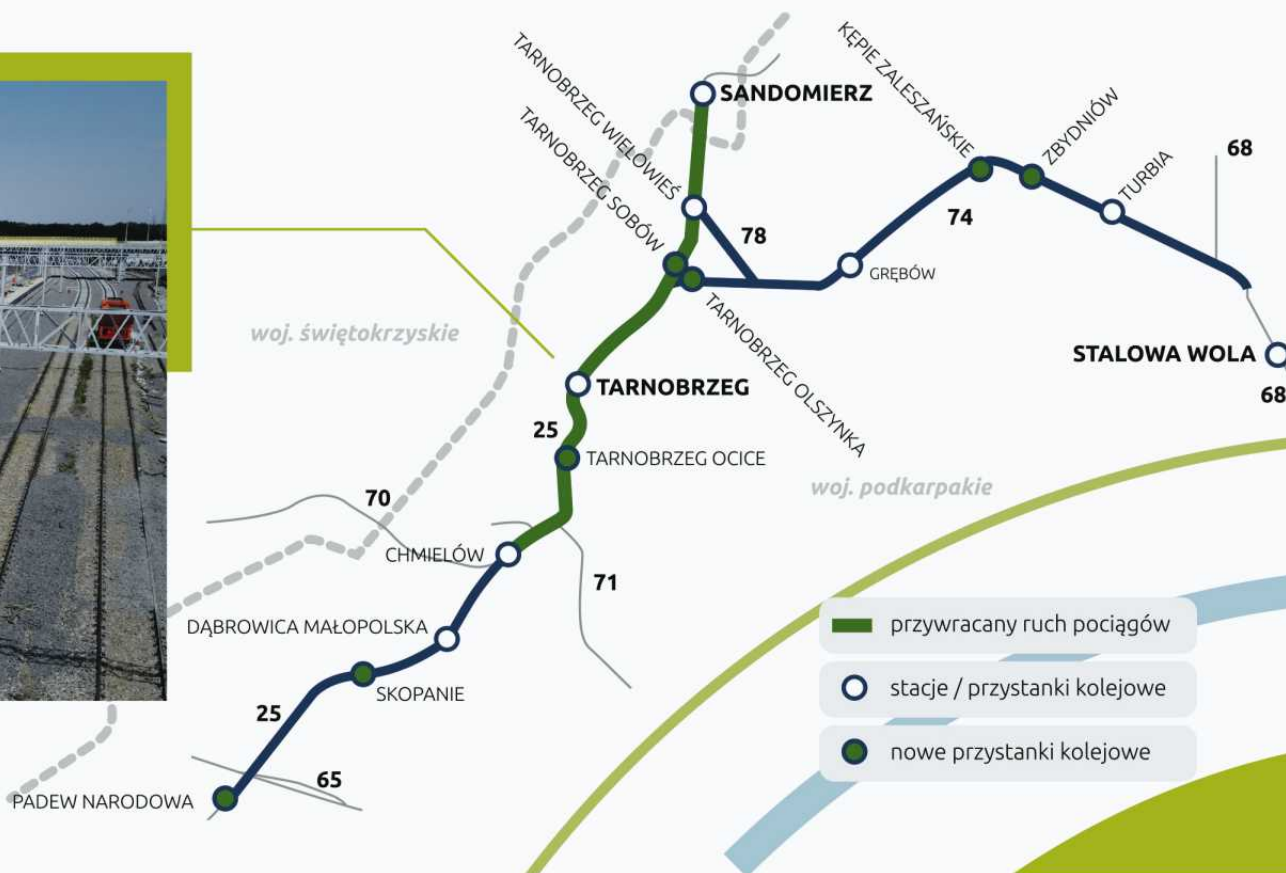
Kolej wraca na kolejne trasy

Nowe przystanki i połączenia na Podkarpaciu

Jeszcze tego lata podróżni zyskają nowe możliwości przejazdu koleją na Podkarpaciu. Już 21 lipca wznowiony zostanie ruch pasażerski w kierunku Sandomierza i Warszawy oraz Stalowej Woli i Rzeszowa. Pociągi zatrzymają się na nowych przystankach kolejowych Tarnobrzeg Ocice, Tarnobrzeg Sobów i Tarnobrzeg Wielowieś. To pierwsze efekty inwestycji obejmującej linie kolejowe nr 25, 74 i 78 na trasie Stalowa Wola – Tarnobrzeg – Sandomierz – Ocice – Padew.

Prace na stacji kolejowej
Tarnobrzeg

W pierwszej kolejności pociągi wrócą na 18-kilometrowy odcinek linii nr 25 między Sandomierzem a Chmielowem. Kończą się prace niezbędne do bezpiecznego prowadzenia ruchu kolejowego. Zmodernizowano tor i sieć trakcyjną, 17 przepustów i 13 przejazdów kolejowo-drogowych oraz wybudowano nowy most. Zabudowano także nowe, komputerowe urządzenia sterowania ruchem kolejowym. Nowe przystanki w Tarnobrzegu zwiększą dostępność kolei i pozwolą mieszkańcom rozpocząć podróż bliżej miejsca zamieszkania.

Kolejny etap zmian obejmuje 15-kilometrowy odcinek linii nr 25 między Chmielowem a Padwią. Zasadnicze prace, które pozwolą na wznowienie ruchu kolejowego na tej trasie, mają zakończyć się do 30 sierpnia. Po ich wykonaniu ruch pasażerski będzie mógł zostać przywrócony na całej linii nr 25 między Sandomierzem a Padwią Narodową.

Na odcinku Chmielów – Padew powstaje 11 przepustów kolejowych

i nowy most. Prace obejmują również 14 przejazdów kolejowo-drogowych. Podróżni skorzystają z nowych peronów na stacji Chmielów oraz na przystankach Dąbrowica Małopolska, Skopanie i Padew Narodowa.

Wspólnym efektem prac prowadzonych na obu odcinkach linii nr 25 będzie poprawa standardu obsługi podróżnych. Zarówno perony powstające na nowych przystankach, jak i obiekty przebudowywane w istniejących lokalizacjach są dostosowywane do potrzeb wszystkich pasażerów, w tym osób o ograniczonych możliwościach poruszania się. Wyższe perony ułatwią wsiadanie do pociągów i wysiadanie z nich. Wiaty i ławki zapewnią wygodne oczekiwanie na pociąg, a energooszczędne oświetlenie LED poprawi widoczność po zmroku. Czytelny system informacji pasażerskiej i oznakowanie ułatwią orientację na stacjach i przystankach. Ścieżki naprowadzające pomogą natomiast bezpiecznie poruszać się osobom niewidomym i niedowidzącym. Dzięki tym rozwiązaniom in-

frastruktura będzie bardziej dostępna, funkcjonalna i przyjazna dla osób o różnych potrzebach.

Równie istotnym elementem modernizacji obu fragmentów trasy są przejazdy kolejowo-drogowe. Łącznie prace obejmują 27 skrzyżowań torów z drogami: 13 między Sandomierzem a Chmielowem oraz 14 między Chmielowem a Padwią. Przebudowa przejazdów, modernizacja torów i zastosowanie komputerowych urządzeń sterowania ruchem zwiększą bezpieczeństwo zarówno w ruchu kolejowym, jak i drogowym.

Zmiany obejmują także linię kolejową nr 74 między Sobowem a Zbydniowem. Jeszcze w tym roku do przebudowanych obiektów mają dołączyć nowe perony na stacjach i przystankach Gębów, Tarnobrzeg Olszyna, Kępie Zaleszańskie i Zbydniów. Prace prowadzone na tej trasie obejmują tor, obiekty inżynieryjne i przejazdy kolejowo-drogowe. Modernizowane są m.in.

mosty nad Trześniówką i Żupawką w Tarnobrzegu oraz nad Łęgiem w Kępie Zaleszańskim. Realizacja kolejnych etapów inwestycji pozwoli stopniowo udostępniać podróżnym nowe i przebudowane elementy infrastruktury.

Po zakończeniu inwestycji pociągi pasażerskie na modernizowanych odcinkach będą mogły jeździć z prędkością do 120 km/h, a składy towarowe – do 110 km/h. Wyższe parametry linii umożliwią sprawniejsze przejazdy i pozwolą lepiej wykorzystać kolej zarówno w codziennych dojazdach, jak i w dalszych podróżach.

Wartość projektu „Prace na liniach kolejowych nr 25, 74, 78 na odcinku Stalowa Wola – Tarnobrzeg – Sandomierz – Ocice – Padew” wynosi blisko 1,2 mld zł. Inwestycja finansowana jest w ramach programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej. Zakończenie prac zapewniających przejeżdżność po modernizowanych liniach planowane jest w trzecim kwartale 2027 r.

www.plk-sa.pl | www.plk-inwestycje.pl | www.portalpasazera.pl

www.plk-polskawschodnia.pl

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

Po latach od dramatu domaga się sprawiedliwości

Normalne życie zabrane przez księdza

Nieżyjący już ksiądz Eugeniusz Surgent był seksualnym drapieżcą, latami wykorzystywał chłopców. Działal także na terenie obecnej diecezji bielsko-żywieckiej.

Ewa Furtak

Pan Arkadiusz mieszka na Żywiecczyźnie, w przyszłym roku będzie obchodził 50. urodziny. Wychowywał się w rodzinie, gdzie przyjacielem domu był ksiądz. Duchowny bywał u nich, a we wspomnieniach pana Arkadiusza zachowały się sytuacje, gdy ksiądz bierze go na kolana w sposób, który budził w nim obrzydzenie i lęk. – Już jako 6- czy 7-latek unikałem go – wspomina mężczyzna.

Gdy ksiądz został przeniesiony na drugi koniec Polski, do diecezji pelplińskiej, rodzina pana Arkadiusza nadal utrzymywała z nim kontakty.

– Pojechałem do niego na ferie. W nocy ten oblesny dziad zaczął się do mnie dobierać. Odepchnąłem go, jakimś cudem dotrwałem do rana, a potem zażądałem, żeby odwiózł mnie na dworzec – wspomina mężczyzna.

Mówi, że w tamtych czasach nie rozmawiało się o takich rzeczach, nie miał nawet komu się poskarżyć. Tymczasem to, co przeżył jako dziecko, do dzisiaj wpływa na jego życie. Zmagął się z depresją, myślami samobójczymi, nie skończył szkoły. Ksiądz odebrał mu możliwość normalnego życia.

Komunikaty do skrzywdzonych

O księdzu Eugeniuszu Surgencie głośno zrobiło się w 2022 roku. Przypadek kolejnego księdza pedofila opisali Tomasz Krzyżak i Piotr Litka. Artykuł został opublikowany w „Rzeczpospolitej”.

Dziennikarze ujawnili, że duchowny przez kilkadziesiąt lat molestował chłopców w różnych polskich parafiach, m.in. na południu Polski, także na terenie obecnej diecezji bielsko-żywieckiej. Jak ustalili dziennikarze, o jego skłonnościach wiedziało zarówno SB, jak i biskupi.

– Ogrom krzywd wyrządzonych przez ks. Eugeniusza Surgenta szokuje i przeraża, ale tym bardziej w tym momencie powinniśmy myśleć o osobach skrzywdzonych. Sprawca już nie żyje, nie można przeprowadzić procesu karnego, ale pokrzywdzeni przez niego do dziś noszą w sobie bo-

• Akcja „Baby shoes remember. Stop pedofilii w Kościele” na Rynku Głównym w Krakowie, 25 sierpnia 2019 r.

FOT. JAKUB PORZYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

lesne skutki jego przestępstw. Należy im pomóc – komentował doniesienia dla KAI ks. Piotr Studnicki, kierownik Biura Delegata KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży.

Dodawał, że ważna jest inicjatywa diecezji, na których terenie duchowny przed laty pracował, i odczytanie w parafiach, w których posługiwał, komunikatów skierowanych do skrzywdzonych.

Ksiądz Eugeniusz Surgent zaraz po święceniach w 1957 roku został wysłany przez krakowską kurię do Lachowic, koło Żywca. Potem pracował m.in. w Jaworznie i Oświęcimiu. W 1966 roku przeniesiono go do Żywca, do parafii św. Floriana. Wszędzie przebywał nie dłużej niż dwa lata.

Skandal wybuchł w czasach, gdy pracował na Żywiecczyźnie. Parafia Matki Bożej Częstochowskiej i Świętego Floriana znajduje się w dwóch tułejczych wioskach: Kiczorze i Nielewici. To jedna z młodszych parafii diecezji bielsko-żywieckiej, została erygowana 22 października 2012 roku dekretem biskupa Tadeusza Rakoczego. To była jedna z ostatnich decyzji biskupa Rakoczego, który od 2013 roku jest na emeryturze.

Wspólnota tworzyła się jednak tutaj już znacznie wcześniej. W Kiczorze pierwsza kaplica powstała już w 1890 r.

– Staraniem mieszkańców w 1970 r. przygotowany został budynek na plebanie, który służył też jako punkt katechetyczny. Pojawił się też ks. Eugeniusz Surgent, pierwszy kapłan posługujący w utworzonym tu ośrodku duszpasterskim – pisał „Gość Niedzielny”.

Ksiądz zamieszkał u jednej z rodzin, potem górale kupili dla niego drewniany dom z kawałkiem pola. W czerwcu 1973 roku do dyrektora miejscowej szkoły podstawowej zaczęły dochodzić sygnały, że ksiądz dobiera się do chłopców.

Chłopcy opowiadali mu, że chodzą do księdza katechety oglądać telewizję, a ten przy zgaszonym świetle przytulał się do nich, całuje w usta, wsadza im ręce w rozporki i onanizuje. Kazał im także wkładać ręce w swoje majtki i doprowadzać się do orgazmu.

W rozmowie z milicjantami i funkcjonariuszami SB dyrektor potwierdził, że ksiądz prosił go, by wyciszył sprawę i porozmawiał z osobami, które na niego doniosły. Dyrektor dał śled-

czym nazwiska pięciu chłopców, którzy przyznali, że zostali wykorzystani oraz nazwiska siedmiu kolejnych, których też mogło to spotkać. Chłopcy opowiadali, że podczas spowiedzi ksiądz Surgent przekonywał ich, że to nie jest grzech, jeśli coś łączy ze sobą mężczyznę z mężczyzną. Duchowny przepraszał też niektórych chłopców podczas spowiedzi.

Ksiądz skazany na więzienie
Dziennikarze „Rzeczpospolitej” ustalili, że tematem zajmowała się krakowska kuria. Stało się to m.in. za sprawą listu mieszkańców, którzy doma-

W grudniu 1973 roku ksiądz został skazany na trzy lata więzienia. Nie odsiedział całego wyroku, objęła go ogłoszona w lipcu 1974 roku amnestia

gali się jego usunięcia. Surgent miał spotkać się także z kardynałem Karolem Wojtyłą.

W lipcu 1973 roku w Komendzie Wojewódzkiej w Krakowie zapadła decyzja o wszczęciu dochodzenia i zaczęły się przesłuchania chłopców. Pod koniec sierpnia księdza zatrzymano w Krakowie. Początkowo nie przyznawał się do winy. Przekonywał, że lubi dzieci, dlatego je tuli, a czasem nawet całuje w usta, ale nigdy nie robi tego z dziewczynkami, tylko z chłopcami. Później jednak przyznał się do wykorzystania 12 chłopców.

W grudniu 1973 roku ksiądz został skazany na trzy lata więzienia. Nie odsiedział całego wyroku, objęła go ogłoszona w lipcu 1974 roku amnestia. Zniknął, odnalazł się na terenie diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, a potem pelplińskiej. Duchowny zmarł w 2008 roku w wieku 77 lat.

Czeka na sprawiedliwość

W parafiach, w których pracował ksiądz Surgent, odczytano komunikat z prośbą do jego ofiar, by skontaktowały się z delegatami ds. ochrony dzieci i młodzieży.

– Po naszym komunikacie zgłosiły się dwie osoby, z którymi jesteśmy w kontakcie – informowało „Wyborczą” w 2022 roku Centrum Informacyjno-Medialne Diecezji Bielsko-Żywieckiej.

Jedną z ofiar, które się wtedy zgłosiły, był właśnie pan Arkadiusz. Diecezja wysłała go do Fundacji Świętego Józefa, która zajmuje się ofiarami duchownych pedofilii. Tam otrzymał wsparcie.

Mężczyzna zamierza jednak domagać się odszkodowania od Kościoła, tak jak to robi np. Janusz Szymik. Diecezja bielsko-żywiecka wysłała go najpierw do diecezji pelplińskiej, bo tam doszło do zdarzenia. Ostatecznie jednak pan Arkadiusz będzie się domagał sprawiedliwości w Krakowie. To dlatego, że metropolita krakowski kardynał Grzegorz Ryś powołał właśnie komisję „Wysłuchanie i wyjaśnienie”, która zbada przypadki wykorzystywania seksualnego. Będzie działała na terenie archidiecezji krakowskiej, a jej częścią jest Żywiecczyzna.

Pana Arkadiusz nie stać na złożenie sprawy do sądu, ze względu na stan zdrowia, nie pracuje. – Chcę od Archidiecezji Krakowskiej 200 tys. zł odszkodowania. Uważam, że to nie jest dużo za zmarnowane życie – mówi „Wyborczej” mężczyzna. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34443458

W sprzedaży!

TEMAT NUMERU:

ROZMOWY, KTÓRE RATUJĄ ZWIĄZKI

oraz:

- Pułapki terapii
- Czy można być szczęśliwym bez seksu
- Niewygodne pytania w związkach

żyć lepiej
psychologia codziennie

Więcej o psychologii
czytaj na
wysokieobcasy.pl/zyclepiej

Nietypowa oferta biblioteki na Mazurach

Bojki też można wypożyczyć

Aby wypożyczyć bojkę, należy się tylko wpisać na listę. Wystarczy imię i nazwisko oraz numer telefonu.

Robert Robaszewski, PAP

Sołectwo Kosewo ma 20 bojek aseku-racyjnych, które kupiła poprzednia soł-tys wsi Magdalena Zembik. Używali ich uczniowie podczas zajęć nad je-ziołem, mogli je pożyczać mieszkańcy. – Teraz wpadliśmy na pomysł, by umożliwić wypożyczanie bojek wszystkim zainteresowanym. Zale-ży nam na tym, by nikt u nas nie uto-nął, stąd takie działanie – mówi nowa sołtys Izabela Świąć. Bojki można wypożyczać w godzinach pracy biblioteki. – Na kilka dni, na ca-łe wakacje nawet – podkreśla Świąć. Wypożyczenie jest bezpłatne.

Sołtys Kosewa podkreśla, że sama dużo pływa w mazurskich jeziorach i wiele razy przekonała się o skutecz-ności takiego zabezpieczenia.

– Dzięki bojce można podczas dłu-giego pływania odpocząć, koleżankę wspomogła podczas skurczu w wo-dzie. To naprawdę przydatny sprzęt podnoszący bezpieczeństwo. Nieste-ty, spotykam ludzi daleko od brzegu, którzy nie są w żaden sposób zabez-pieczeni – dodała.

FOT. JAKUB ORZECZOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Nie trzeba mieć karty bibliotecznej

Kosewska biblioteka jest otwarta od poniedziałku do piątku, w godz. 10-16. Wyjątkiem jest czwartek, wtedy bi-bliotekarki pracują od godz. 12 do 18.

– Mieszkam na miejscu, więc jeśli ktoś będzie pilnie potrzebował boj-ki, to z chęcią udostępnię ją poza go-dzinami pracy – mówi „Wyborczej”

dyrektorka biblioteki Jolanta Łaskar-zewska. I podkreśla, że jak na razie więcej chętnych wypożycza książ-ki niż sprzęt ratowniczy. – Dotych-czas dwie osoby skorzystały z na-szej nowej usługi, którą prowadzi-my od czwartku 9 lipca. To pewnie efekt pogody, która w ostatnim cza-sie nie sprzyja kąpielom, ale liczymy, że gdy tylko zrobi się cieplej, to za-

Aby wypożyczyć bojkę należy się tylko wpisać na listę. Wystarczy imię i nazwisko oraz numer telefonu.

– Nie trzeba być naszym czytelnikiem, żebyśmy wydali sprzęt – zaznacza Jolanta Łaskarzewska

Kuc i Juksty. Pierwsze z nich jest głów-nym akwenem rekreacyjnym dla mieszk-kańców i turystów. Leży najbliższej bi-blioteki. Pozostałe są znane z bardzo czystej wody.

Łaskarzewska: – Z reguły mamy sporo turystów, ale w te wakacje przez deszczową aurę ich liczba znacznie spadła. Zaczęli wyjeżdżać, gdy tylko zrobiło się chłodno i szaro. Muszę jed-nak przyznać, że jeśli już są, to pływa-ją dosyć bezpiecznie, wielu ma wła-sne bojki, jakieś piankowe makaroni-ki. Uważają na siebie i dzieci.

Bilans utonięć

Jak przekazała policja, w tym roku od 1 czerwca utonęło w całej Polsce już 79 osób. Tylko w niedzielę, 28 czer-wca, życie w ten sposób straciło 18 osób.

Według policyjnych statystyk w ubiegłym roku w Polsce utonęły 292 osoby – to w zdecydowanej więk-szości dorośli mężczyźni. Wśród nich było też 15 nieletnich. Alkohol za przy-czynę utonięcia uznano w 58 przy-padkach. Wśród częstych okoliczno-ści tych tragedii wymieniono kąpiel w miejscu niestrzeżonym, nieostroż-ność podczas łowienia ryb lub przeby-wania nad wodą oraz kąpiel w miej-scu zabronionym. ●

• Więcej wiadomości czytaj na wyborcza.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE

Szczecin/34441300

ODER-CENTER
ZAKUPY W SCHWEDT

Krem orzechowy Gut&Günstig
różne rodzaje
1 kg = 4,86 €
opak. 350 g

PROMOCJA
170

Płatki mleczne
różne rodzaje
1 kg = 7,11/6,64 €
n.c. = 3,99 €
opak. 350/375 g

PROMOCJA
249

Ciastka Prinzenrolle
różne rodzaje
1 kg = 5,12/4,23 €
n.c. = 2,59 €
opak. 330/400 g

PROMOCJA
169

Dash lub Dalli do prania
różne rodzaje
1 pranie = 0,13 €
n.c. = 12,99 €
opakowanie na 100 prań

PROMOCJA
849

Sosy Knorr
różne rodzaje
1 l = 3,96 €
opak. 250 ml

PROMOCJA
099

Kawa Dallmayr Classic
różne rodzaje
1 kg = 12,98 €
n.c. = 8,99 €
opak. 500 g

PROMOCJA
649

nimm2 śmiejęłki
różne rodzaje
1 kg = 4,95/4,40/
3,96 €, n.c. = 1,29 €
opak. 200/225/
250 g

PROMOCJA
099

Kinder Bueno lub Country
różne rodzaje
1 kg = 18,97/17,21/
10,52 €, n.c. = 3,29 €
opak. 117/129/211 g

PROMOCJA
222

Wszystkie ceny w euro, n.c. = najniższa cena z ostatnich 30 dni.

EDEKA center • Landgrabenpark 1 • 16303 Schwedt/Oder • godziny otwarcia: pon. – sob. 8:00 – 20:00

Wydawca: Dritte EDEKA-Markt Minden-Hannover GmbH, Wittelsbacherallee 61, 32427 Minden

1 RP

eprasa.pl 7bd44e8211

WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE CORAZ ODWAŻNIEJ SIĘGA PO EKOLOGICZNE ROZWIĄZANIA

Czyste Powietrze

Od początku roku mieszkańcy złożyli ponad 1500 wniosków w programie „Czyste Powietrze”, wnioskując o dofinansowanie o łącznej wartości ponad 116 milionów złotych. Wsparcie lokalnych operatorów w 97 gminach sprawia, że walka o czyste powietrze i tańsze ogrzewanie staje się łatwiejsza niż kiedykolwiek.

Tylko w pierwszej połowie 2026 roku mieszkańcy naszego województwa złożyli ponad 1500 wniosków o dofinansowanie za pośrednictwem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie oraz lokalnych operatorów. To liczba, która robi wrażenie, szczególnie jeśli dodamy, że łączna kwota wnioskowanego wsparcia tylko w pierwszej połowie 2026 roku przekroczyła 116 milionów złotych. Tak duże zainteresowanie pokazuje, że ekologia, oszczędności i troska o zdrowie coraz mocniej przenikają do codziennych decyzji mieszkańców regionu. Województwo lubelskie, podobnie jak inne części Polski, zmagają się z problemem zanieczyszczenia powietrza, zwłaszcza w sezonie grzewczym, który rozpocznie się już za chwilę. Stare piece węglowe, tzw. „kopciuchy”, niska emisja oraz niewłaściwa termoizolacja domów jednorodzinnych od lat powodowały, że powietrze w wielu miejscowościach było mocno zanieczyszczone. W niektórych okresach zimowych normy jakości powietrza były przekraczane nawet kilkukrotnie.

Program „Czyste Powietrze” stanowi odpowiedź na te problemy. Jego celem jest nie tylko poprawa jakości powietrza, ale i zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych oraz obniżenie kosztów energii ponoszonych przez gospodarstwa domowe. Mieszkańcy mogą zyskać nowoczesne źródła ogrzewania, a ich domy stają się bardziej energooszczędne.

Program oferuje trzy główne poziomy dofinansowania – podstawowy, podwyższony i najwyższy – w zależności od dochodów gospodarstwa domowego. Dzięki temu pomoc trafia zarówno do rodzin o średnich dochodach, jak i tych, które potrzebują wyjątkowego wsparcia finansowego. Dla wielu mieszkańców to jedyna realna szansa na wymianę pieca czy kompleksową modernizację domu.

Według nowych zasad programu najwyższy stopień dofinansowania i dotacja z prefinansowaniem możliwa jest do uzyskania jedynie wtedy, gdy wniosek składany jest za pośrednictwem operatora. W województwie lubelskim już 97 gmin podpisało porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) i dołączyło do programu jako lokalni operatorzy.

Kim są operatorzy? Funkcję operatorów pełnią gminy, które wspierają mieszkańców w całym procesie: od złożenia wniosku, poprzez przygotowanie dokumentów, aż po rozliczenie dotacji. Operatorzy pomagają zwłaszcza osobom starszym i tym, którzy nie czują się pewnie w formalnościach.

– Rolą operatorów jest „bycie bliżej mieszkańca”. Dzięki nim nikt nie zostaje sam z wnioskiem czy stosami papierów. To ogromne ułatwienie, bo wiele osób, mimo chęci, rezygnowało wcześniej właśnie ze strachu przed procedurami – podkreśla Prezes WFOŚiGW w Lublinie, Stanisław Mazur.

Tak duża liczba wniosków w zaledwie kilka miesięcy to wynik, który plasuje województwo lubelskie w czołówce

regionów aktywnie korzystających z programu. Łączna kwota wypłaconych dotacji i zaliczek w programie „Czyste Powietrze” w samym 2025 roku przekroczyła 472 miliony zł, co robi wrażenie nie tylko na papierze. To realny sygnał, że wkrótce na mapie regionu pojawią się tysiące nowoczesnych, energooszczędnych domów.

– To inwestycja nie tylko w dom, ale też w przyszłość dzieci i wnuków. Kiedy za kilka lat spojrzymy na mapę Polski, zobaczymy wyraźnie, które regiony potrafiły wykorzystać tę szansę – mówi Mazur.

Wyzwania są wciąż ogromne. Szacuje się, że w województwie lubelskim do wymiany pozostają jeszcze dziesiątki tysięcy starych pieców. Wiele domów wymaga ocieplenia, a koszty energii nadal rosną. Jednak dynamika składania wniosków pokazuje, że mieszkańcy regionu dostrzegali korzyści i nie chcą zwlekać.

Nowa edycja „Czystego Powietrza” daje nie tylko wsparcie finansowe, ale też stawia na edukację i lokalne partnerstwa. Gminy, które dołączyły do programu, stają się ambasadorami zmian – od nich zaczyna się transformacja energetyczna na poziomie lokalnym.

Województwo lubelskie, które przez lata zmagало się z problemami jakości powietrza, dziś ma szansę stać się liderem zielonej transformacji. Operatorzy w 97 gminach już teraz pomagają mieszkańcom przełożyć ambitne plany na konkretne działania. Jeśli ten trend się utrzyma, wkrótce powietrze w naszym regionie będzie czystsze, rachunki niższe, a świadomość ekologiczna wyższa niż kiedykolwiek.

„Czyste Powietrze” w województwie lubelskim to nie tylko program, ale krok w stronę przyszłości, w której każdy oddech będzie lżejszy, a domy staną się nie tylko tańsze w utrzymaniu, ale i bardziej przyjazne środowisku. Infolinia programu „Czyste Powietrze”: tel. 81 561 21 61

WFOŚiGW
WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY
ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
W LUBLINIE

czyste powietrze
zdrowy wybór

STANISŁAW MAZUR
Prezes WFOŚiGW w Lublinie

“W pierwszej połowie 2026 roku złożono ponad 1500 wniosków w programie „Czyste Powietrze”. To wyraźny sygnał, że program działa i cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem beneficjentów.”

OBWIESZCZENIE

MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Na podstawie art. 160i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2026 r. poz. 68) oraz art. 39 ust. 1 pkt 1 i 3 w związku z art. 3 ust 1 pkt 14, art. 46 ust. 1 pkt 2 oraz art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.)

zawiadamiam

o podjęciu przez Sejmik Województwa Lubelskiego uchwały Nr XXIII/381/2026 z dnia 25 czerwca 2026 r. **w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu obszarów przyspieszonego rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii w zakresie energii słonecznej.**

Jednocześnie wszczyna się postępowanie w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Planu obszarów przyspieszonego rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii w zakresie energii słonecznej.

Termin na składanie wniosków do projektu Planu obszarów przyspieszonego rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii w zakresie energii słonecznej oraz prognozy oddziaływania na środowisko ustala się w dniach **od 20 lipca 2026 r. do 20 września 2026 r.**

Wnioski do Planu OPRO w zakresie energii słonecznej oraz prognozy oddziaływania na środowisko należy składać do Marszałka Województwa Lubelskiego w następujący sposób:

- na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, w Kancelarii Ogólnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie (parter), lub pocztą na adres: Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, ul. Artura Grottgera 4, 20-029 Lublin,
- na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności: za pomocą skrzynki do e-doręczeń: AE:PL-50810-20039-CIIGV-27 lub poczty elektronicznej na adres: strategia@lubelskie.pl,
- ustnie do protokołu.

Wniosek powinien zawierać nazwisko i imię lub nazwę wnioskodawcy, adres zamieszkania lub siedziby, adres poczty elektronicznej lub adres e-doręczeń oraz przedmiot wniosku. Wnioski dotyczące wyznaczenia w granicach danej gminy obszaru przyspieszonego rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii, zgodnie z art. 160j ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii pozostają w wyłącznej kompetencji Rady Gminy.

Organem właściwym do rozpatrzenia zgłoszonych wniosków jest Marszałek Województwa Lubelskiego. Wnioski złożone po upływie wskazanego terminu zostaną pozostawione bez rozpatrzenia.

Z dokumentacją sprawy można zapoznać się w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie przy ul. Artura Grottgera 4 / Departament Strategii i Rozwoju / Oddział Planowania Przestrzennego.

Marszałek Województwa Lubelskiego
Jarosław Stawiarski

Lublin/34443787

Bd.6722.2B.2025

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY PSZCZEW o przyjęciu dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa

Na podstawie art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 670) zawiadamiam o przyjęciu dokumentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – **uchwała Nr XXVIII.251.2026 Rady Gminy Pszczew z dnia 30 czerwca 2026 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych nad jeziorem Szarcz, w obrębach Szarcz i Pszczew, gmina Pszczew – część B.** Jednocześnie informuję, iż z treścią ww. dokumentu planistycznego oraz uzasadnieniem i podsumowaniem, o których mowa w art. 43 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, można zapoznać się w siedzibie Urzędu Gminy Pszczew, ul. Rynek 13, 66-330 Pszczew, w godzinach urzędowania, tj. od 7:30 do 15.30.

Wójt Gminy Pszczew
Krystian Grabowski

Lubuskie/34443823

Branice, 17 lipca 2026 r.

Ogłoszenie o ponownym planowanym przedstawieniu opinii do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego 2 obszary położone w granicach administracyjnych gminy Kietrz.

Na podstawie art. 6d ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz.U.2024.317, ze zm.)

Burmistrz Branice, ponownie ogłasza,

w sposób określony w art. 8h ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j.Dz.U.2026. 538, ze zm.) o planowanym przedstawieniu opinii do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego 2 obszary położone w granicach administracyjnych gminy Kietrz (dla którego dane przestrzenne dostępne są pod adresem: <http://bip.Gospodarka.Przestrzenna/Miejscowy-plan-zagospodarowania-przestrzennego-objemu-jacego-2-obszary-polozone-w-granicach-administracyjnych-gminy-Kietrz>), zwanego dalej miejscowym planem.

Miejscowym planem zostały objęte 2 obszary położone w granicach administracyjnych gminy Kietrz (stanowiące fragmenty sołectw Rogożany, Nowa Cerekwia, Kozłówki, Nasiedle, Chróścielów, Gniewkowice, Lubotyń, Dzierżysław, Ludmierzyce), w których ma być lokalizowana farma wiatrowa wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz komunikacją.

W miejscowym planie nastąpiła korekta polegająca na zmniejszeniu powierzchni terenów przeznaczonych dla lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Termin przedstawienia ww. opinii upływa z dniem 18 sierpnia 2026 r. (niniejsze ogłoszenie zostało udostępnione nie później niż 30 dni przed planowanym przedstawieniem opinii).

W rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j.Dz.U.2024.317, ze zm.) gmina Branice stanowi gminę pobliską dla planowanej inwestycji, pozwalającej na obszarze gminy Kietrz.

Burmistrz Branice

Opole/34443874

Słowno Literówka Quizy Sudoku Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI
WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

Ogłoszenie o konkursie na kandydata/-kę na stanowisko

dyrektora/-ki Suwalskiego Ośrodka Kultury

I. Nazwa, siedziba i adres instytucji:

Suwalski Ośrodek Kultury
ul. Papieża Jana Pawła II 5
16-400 Suwałki

II. Wymagane kwalifikacje:

- Wykształcenie wyższe magisterskie, preferowane kierunki studiów: ekonomia, prawo, bądź z zakresu zarządzania kulturą, kulturoznawstwa, animacji społeczno-kulturalnej, pedagogiki kulturalno-oświatowej bądź pokrewne lub studia podyplomowe o podanych kierunkach.
- Co najmniej 5-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym.
- Niekaralność prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.
- Korzystanie z pełni praw publicznych i posiadanie pełnej zdolności do czynności prawnych.
- Stan zdrowia pozwalający na pracę na stanowisku kierowniczym.
- Dobra znajomość co najmniej jednego języka obcego.

III. Posiadane umiejętności i kompetencje:

- Wiedza na temat działalności statutowej Suwalskiego Ośrodka Kultury.
- Udokumentowane doświadczenie w zarządzaniu co najmniej 10-osobowym zespołem ludzkim.
- Zdolności menadżerskie oraz organizatorskie.
- Znajomość przepisów prawa dotyczących funkcjonowania instytucji kultury, zwłaszcza domów kultury, a także zasad gospodarowania finansami publicznymi obowiązującymi w tych instytucjach, a także prawa zamówień publicznych.
- Doświadczenie w pozyskiwaniu środków finansowych i realizacji projektów kulturalnych ze źródeł pozabudżetowych.

IV. Zakres zadań, jakie ma realizować dyrektor/-ka Suwalskiego Ośrodka Kultury: Głównym zadaniem dyrektora/-ki Suwalskiego Ośrodka Kultury będzie kierowanie całokształtem działalności jednostki będącej miejską samorządową instytucją kultury funkcjonującą na podstawie ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 457) oraz statutu Suwalskiego Ośrodka Kultury stanowiącego załącznik do uchwały nr XIX/191/2012 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 lutego 2012 r. w sprawie utworzenia Suwalskiego Ośrodka Kultury (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2012 r. poz. 1028 z późn. zm.).

V. Wykaz dokumentów wymaganych od osób przystępujących do konkursu:

- List motywacyjny opatrzony własnoręcznym podpisem.
- Kwestionariusz osobowy opatrzony własnoręcznym podpisem.
- Życiorys z opisem dotychczasowej pracy zawodowej opatrzony własnoręcznym podpisem.
- Kserokopie dyplomów oraz zaświadczeń poświadczających ukończenie wyższych studiów magisterskich lub podyplomowych oraz posiadanych kwalifikacji, poświadczone za zgodność z oryginałem przez odpowiedni podmiot/kandydata/-kę.

- Kserokopie świadectw pracy i/lub zaświadczenie o zatrudnieniu potwierdzające co najmniej 5-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym, poświadczone za zgodność z oryginałem przez odpowiedni podmiot/kandydata/-kę.
- Dokumenty potwierdzające doświadczenie w zarządzaniu co najmniej 10-osobowym zespołem ludzkim (np. świadectwa pracy, zaświadczenie o zatrudnieniu, referencje).
- Kopia posiadanego przez kandydata/-kę aktualnego zaświadczenia od lekarza pierwszego kontaktu o stanie zdrowia pozwalającym na pracę na stanowisku kierowniczym, potwierdzona za zgodność z oryginałem przez odpowiedni podmiot lub kandydata/-kę. W przypadku gdy kandydat/-ka nie posiada w/w dokumentu, dopuszcza się oświadczenie kandydata/-ki o stanie zdrowia pozwalającym na pracę na stanowisku kierowniczym.
- Oświadczenie kandydata/-ki, że nie był karany za przestępstwo popełnione umyślnie ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe popełnione umyślnie oraz że nie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne lub postępowanie karne skarbowe.
- Oświadczenie, że kandydat/-ka nie był karany zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1484) oraz że aktualnie nie toczy się przeciwko niemu postępowanie w sprawie o naruszenie dyscypliny finansów publicznych.
- Oświadczenie, w którym kandydat/-ka wyraża zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych na potrzeby postępowania konkursowego oraz klauzulę informacyjną, o następującej treści:
 - „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych (imię i nazwisko) dla potrzeb niezbędnych do przeprowadzenia procesu rekrutacji w Konkursie na kandydata/-ki na stanowisko dyrektora/-ki Suwalskiego Ośrodka Kultury. Niniejsze oświadczenie jest zgodą w rozumieniu art. 4 pkt 11 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO).
 - Obowiązek informacyjny:**
 - Administratorem podanych przez Panią/Pana danych jest Prezydent Miasta Suwałk, tel. 87 562 80 00.
 - W sprawie danych osobowych można kontaktować się z inspektorem ochrony danych osobowych Urzędu Miejskiego w Suwałkach pod adresem:
 - Pani/Pana dane (podane przez Panią/Pana) będą przetwarzane wyłącznie dla potrzeb niezbędnych do przeprowadzenia procesu rekrutacji w Konkursie na kandydata na stanowisko dyrektora Suwalskiego Ośrodka Kultury. Podstawą przetwarzania Pani/Pana danych jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych. W każdej chwili może Pani/Pan wycofać udzieloną zgodę.
 - Pani/Pana dane nie będą przekazywane.
 - Pani/Pana dane będą przetwarzane przez okres 90 dni. Po tym okresie dokumenty kandydatów będą dostępne do odbioru w Wydziale Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Suwałkach, ul. Mickiewicza 1, pok. nr 128. Dokumenty nieodebrane zostaną trwale zniszczone.
 - W każdej chwili ma Pani/Pan prawo dostępu do swoich danych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia zakresu, w którym są przetwarzane.
 - Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, co do przetwarzania Pani/Pana danych osobowych.
 - Podanie Pani/Pana danych osobowych jest nieobowiązkowe, jednak niezbędne do właściwej realizacji zadania.
 - Pani/ Pana dane nie będą przetwarzane w innym celu niż podane w Ogłoszeniu o konkursie na kandydata na stanowisko dyrektora Suwalskiego Ośrodka Kultury.”
 - Autorska koncepcja organizacyjna, finansowa i programowa Suwalskiego Ośrodka Kultury (maksymalnie do 20 stron A4), z uwzględnieniem:
 - wizji programu obejmującego działalność kulturalną i edukacyjną Suwalskiego

Ośrodka Kultury z zachowaniem celu działalności tej instytucji oraz zgodności z polityką kulturalną Miasta Suwałk, Strategią Rozwoju Suwalskiego Ośrodka Kultury,

- programu współpracy z innymi instytucjami i ośrodkami z regionu, kraju oraz zagranicą (realizacja wspólnych przedsięwzięć, promocja),
 - współpracy z organizacjami pozarządowymi,
 - organizacji i współorganizacji cyklicznych imprez oraz imprez promujących Suwałki w kraju i zagranicą,
 - proponycji pozyskiwania środków ze źródeł zewnętrznych,
 - efektywnego wykorzystania bazy lokalowej.
- Koncepcja powinna być dostarczona w formie pisemnej oraz w wersji elektronicznej w sposób uniemożliwiający jej edycję (np. PDF) na płycie CD lub pamięci USB.
 - Dokumenty organizacyjno-finansowe niezbędne do opracowania koncepcji działalności Suwalskiego Ośrodka Kultury są dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Suwalskiego Ośrodka Kultury pod adresem: <https://bip.soksuwalki.eu/>.
 - Do oferty mogą być dołączone inne dokumenty, w tym opinie lub rekomendacje.
 - Oferta wraz z załącznikami powinna być umieszczona w zamkniętej kopercie opatrzonej dopiskiem: „Konkurs na kandydata/-kę na stanowisko dyrektora/-ki Suwalskiego Ośrodka Kultury”. W kopercie powinna być podana informacja o adresie zwrotnym, numerze telefonu kontaktowego oraz adresie poczty elektronicznej kandydata/-ki.
 - Ofertę przystąpienia do niniejszego konkursu należy złożyć w kancelarii Urzędu Miejskiego w Suwałkach, ul. Mickiewicza 1, 16-400 Suwałki, pokój nr 4-5, lub przesyłką listową, do dnia 20 sierpnia 2026 r. do godz. 15.30. O zachowaniu terminu decyduje data wpływu oferty do Urzędu Miejskiego w Suwałkach.
 - Oferty, które wpłyną po wyżej określonym terminie nie będą rozpatrywane.
 - Konkurs prowadzony jest w języku polskim.

VI. Postępowanie konkursowe

- Postępowanie konkursowe rozpoczyna się z dniem wejścia w życie Zarządzenia w sprawie ogłoszenia konkursu na kandydata/-kę na stanowisko dyrektora/-kę Suwalskiego Ośrodka Kultury.
- Konkurs zostanie przeprowadzony przez Komisję Konkursową powołaną odrębnym Zarządzeniem Prezydenta Miasta Suwałk i odbędzie się w dwóch etapach:
 - I etap - sprawdzenie ofert pod względem formalnym bez udziału kandydatów/-ek,
 - II etap - rozmowa kwalifikacyjna.
- O miejscu i terminie przeprowadzenia rozmów kwalifikacyjnych kandydaci/-tki zostaną powiadomieni drogą elektroniczną i telefonicznie.
- Zakończenie postępowania konkursowego przewiduje się w ciągu 4 miesięcy od dnia ogłoszenia o konkursie.
- Za termin zakończenia postępowania konkursowego uznaje się dzień podjęcia decyzji przez Prezydenta Miasta Suwałk w sprawie wyboru kandydata/-ki na stanowisko dyrektora/-ki SOK (lub stwierdzenia braku wyboru kandydata/-ki).
- Ostateczną decyzję w sprawie powołania kandydata/-ki na stanowisko dyrektora/-ki SOK wyłonionego w konkursie, podejmuje Prezydent Miasta Suwałk.

VII. Powołanie kandydata

- Przed powołaniem kandydata/-ki na stanowisko dyrektora/-ki SOK zostanie zawarta odrębna umowa określająca warunki organizacyjno-finansowe działalności SOK oraz program jego działania – zgodnie z art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 457). Odmowa zawarcia umowy przez kandydata/-ki na dyrektora/-ki, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, powoduje niepowołanie na to stanowisko.
- Podjęciu przez Prezydenta Miasta Suwałk decyzji o wyborze kandydata/-ki na dyrektora/-kę SOK, wybrany kandydat/-ka zostanie powołany na dyrektora/-kę SOK na okres od 3 do 7 lat – zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Kraj/34443524

„Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych”
Ks. Jan Twardowski

Z głębokim smutkiem, żalem i współczuciem dla Rodziny
11 lipca 2026 roku przyjęliśmy wiadomość
o niespodziewanej śmierci

mgr. Marcina Piotra Czarnoty
lat 49

wspaniałego, życzliwego Kolegi i Przyjaciela
Członka Stowarzyszenia Rzeczoznawców Techniki Samochodowej i Ruchu Drogowego
AUTOMOBILKL-u w Warszawie.

Straciłmy ambitnego rzeczoznawcę samochodowego,
rozwijającego znaczny potencjał możliwości zawodowych dla motoryzacji.
Cenionego eksperta pojazdów samochodowych.

Msza święta pożegnalna będzie odprawiana
w dniu 18 lipca 2026 roku o godzinie 11.00
w kościele pw. Matki Bożej Królowej Polski w Rzeszowie,
przy ul. Reformackiej 5, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego
do grobu na cmentarzu miejscowym (Rzeszów-Wilkowyja).

O czym zawiadamiają

*Zarząd, przyjaciele, koledzy i koleżanki
ze stowarzyszenia AUTOMOBILKLUB w Warszawie*

www.nekrologi.wyborcza.pl/34443892

Burmistrz Skwierzyny
działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026r. poz. 399) **informuje**, że zarządzeniem Nr 0050.107.2026 z dnia 15 lipca 2026r. podany został do publicznej wiadomości **wykaz nieruchomości, stanowiących własność Gminy Skwierzyna, przeznaczonych do sprzedaży w drodze bezprzetargowej oraz zarządzeniem nr 0050.110.2026 z dnia 15 lipca 2026 r. podany został do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem w drodze bezprzetargowej.** Wykaz wywieszony są w siedzibie Urzędu Miejskiego w Skwierzynie na tablicy ogłoszeń (*parter*) oraz opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Skwierzynie.

Lubuskie/34443932

**OGŁOSZENIE
BURMISTRZA BYCHAWY**
Działając na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399) informuję, iż na tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Miejskiego w Bychawie przy ulicy Partyzantów 1 został wywieszony na okres 21 dni **wykaz części nieruchomości położonej w Bychawie przy ul. Stanisława Wyspiańskiego przeznaczonej do wydzierżawienia.**

Lublin/34443863

Zgodnie z § 6 ust. 5a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 2213).

Prezydent Miasta Białegostoku
ogłasza trzeci przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gminnej

- Oznaczenie nieruchomości: lokal mieszkalny nr 72**, stanowiący własność Gminy Białystok, położony przy **ul. Gen. Józefa Bema 91** w Białymstoku, składający się z 3 pokoi, kuchni, łazienki, WC oraz przedpokoju o pow. użytkowej **48,34 m²** (4 izby), położony na parterze budynku, zbywany wraz ze sprzedażą udziału w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oznaczony jako działka **nr180**, o pow. **0,1338 ha**, w obrębie 8 – Bema (Kw. Nr BI1B/00017333/3) oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali.
- Cena wywoławcza: 330.800,00 zł.**
- Termin i miejsce przetargu: 23 września 2026 r. (środa) godz. 10⁰⁰, sala 10** Urzędu Miejskiego przy ul. Stenimskiej 1 w Białymstoku.
- Terminy okazania lokalu – 14 września 2026 r. w godz. 14⁴⁵ – 15¹⁵ oraz 16 września 2026 r. w godz. 14⁴⁵ – 15¹⁵.**
- Wysokość wadium: 33.100,00 zł** do dnia **17 września 2026 r.** Za datę wpłaty uważać się będzie datę zaksięgowania wadium na rachunku bankowym sprzedającego.
- Informacja o miejscu wywieszenia i publikacji ogłoszenia o przetargu:** tablica ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białymstoku przy ul. Stenimskiej 1, oraz Internet, strony: www.bip.bialystok.pl – zakładka „Przetargi na nieruchomości” oraz www.bialystok.pl - zakładka „Dla mieszkańców” „Nieruchomości”.
- Dane teleadresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje:** Departament Skarbu Urzędu Miejskiego w Białymstoku, przy ul. Stenimskiej 1, pokój 703, tel. (85) 879-74-42.

Białystok/34443849

Bd.6722.1A.2025

**OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY PSZCZEW
o przyjęciu dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa**
Na podstawie art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 670) zawiadamiam o przyjęciu dokumentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – **uchwała Nr XXVIII.253.2026 Rady Gminy Piszczew z dnia 30 czerwca 2026 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Stoki, gmina Piszczew – część A.** Jednocześnie informuję, iż z treścią ww. dokumentu planistycznego oraz uzasadnieniem i podsumowaniem, o których mowa w art. 43 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, można zapoznać się w siedzibie Urzędu Gminy Piszczew, ul. Rynek 13, 66-330 Piszczew, w godzinach urzędowania, tj. od 7:30 do 15.30.

Wójt Gminy Piszczew
Krystian Grabowski

Lubuskie/34443822

Bd.6721.4C.2023

**OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY PSZCZEW
o przyjęciu dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa**
Na podstawie art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 670) zawiadamiam o przyjęciu dokumentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – **uchwała Nr XXVIII.252.2026 Rady Gminy Piszczew z dnia 30 czerwca 2026 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych przy ul. Kuligowskiej i ul. Międzyrzeczkiej w Piszczewie – część C.** Jednocześnie informuję, iż z treścią ww. dokumentu planistycznego oraz uzasadnieniem i podsumowaniem, o których mowa w art. 43 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, można zapoznać się w siedzibie Urzędu Gminy Piszczew, ul. Rynek 13, 66-330 Piszczew, w godzinach urzędowania, tj. od 7:30 do 15.30.

Wójt Gminy Piszczew
Krystian Grabowski

Lubuskie/34443815

**OGŁOSZENIE
Burmistrz Sulęcín,**
działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 399), informuje, że **wykaz nieruchomości przeznaczonych do bezprzetargowego wydzierżawienia na okres 3 lat, stanowiących własność Gminy Sulęcín,** stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr OA.0050.67.2026 został wywieszony na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Sulęcín ul. Lipowa 18 i opublikowany na stronie internetowej urzędu www.sulecin.pl.

Lubuskie/34443862

Burmistrz Solca Kujawskiego,
stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. 2026. 399 t.j.) podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim przy ul. 23 Stycznia 7 oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu, został wywieszony na okres 21 dni (od 15.07.2026 r. do 05.08.2026 r.) wykaz nieruchomości gruntowej przeznaczonej do dzierżawy, stanowiącej własność Gminy Solec Kujawski z przeznaczeniem dla związków, stowarzyszeń i organizacji nieprowadzących działalności gospodarczej.

Bydgoszcz-Toruń/34443855

OGŁOSZENIE O PRZETARGU

**Zarząd Sandomierskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Sandomierzu
ogłasza przetarg nieograniczony na:**

1) Wymiana witryny okiennej wraz z drzwiami wejściowymi w lokalach użytkowych w budynku przy ul. Rynek Duży 5 w Zawichoście.

Szczegóły dotyczące ilości i zakresu przedmiotu zamówienia, wysokości wadium, miejscu i sposobie uzyskania dokumentacji przetargowej oraz inne niezbędne informacje można uzyskać na stronie internetowej www.ssmsandomierz.pl lub pod numerem telefonu: 15 832 57 44 wew. 29.

Zamawiający zastrzega możliwość unieważnienia przetargu.

Kielce/34443921

Zgodnie z § 6 ust. 5a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 2213).

Prezydent Miasta Białegostoku
ogłasza trzeci przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gminnej:

- Oznaczenie nieruchomości: lokal mieszkalny nr 60**, stanowiący własność Gminy Białystok, położony przy **ul. Gen. Józefa Bema 89A** w Białymstoku, składający się z 2 pokoi, kuchni, łazienki z WC oraz przedpokoju o pow. użytkowej **32,33 m²** (3 izby), położony na I piętrze budynku, zbywany wraz ze sprzedażą udziału w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oznaczony jako działka **nr 242**, o pow. **0,1333 ha**, w obrębie 8 – Bema (Kw. Nr BI1B/00017821/1) oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali.
- Cena wywoławcza: 249.200,00 zł.**
- Termin i miejsce przetargu: 23 września 2026 r. (środa) godz. 9⁰⁰, sala 10** Urzędu Miejskiego przy ul. Stenimskiej 1 w Białymstoku.
- Terminy okazania lokalu – 14 września 2026 r. w godz. 14⁰⁰ – 14³⁰ oraz 16 września 2026 r. w godz. 14⁰⁰ – 14³⁰.**
- Wysokość wadium: 25.000,00 zł** do dnia **17 września 2026 r.** Za datę wpłaty uważać się będzie datę zaksięgowania wadium na rachunku bankowym sprzedającego.
- Informacja o miejscu wywieszenia i publikacji ogłoszenia o przetargu:** tablica ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białymstoku przy ul. Stenimskiej 1, oraz Internet, strony: www.bip.bialystok.pl – zakładka „Przetargi na nieruchomości” oraz www.bialystok.pl - zakładka „Dla mieszkańców” „Nieruchomości”.
- Dane teleadresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje:** Departament Skarbu Urzędu Miejskiego w Białymstoku, przy ul. Stenimskiej 1, pokój 703, tel. (85) 879-74-42.

Białystok/34443847

Wójt Gminy Bobrowice
Działając na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 399 z późn. zm.) informuję, o wywieszeniu w dniu 10.07.2026 r. przez okres 21 dni, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Bobrowice 131 oraz zamieszczeniu na stronie internetowej tut. Urzędu: www.bip.bobrowice.pl, wykazu nieruchomości stanowiących własność Gminy Bobrowice przeznaczonych do najmu/ dzierżawy. **Szczegółowe informacje można uzyskać w siedzibie tut. Urzędu, pok. nr 10 lub pod nr tel. 68 391 92 28 w godz. 8.00-15.00.**

Wójt Gminy Bobrowice
/-/ Wojciech Wąchata

Lubuskie/34443871

Wójt Gminy Bobrowice
Działając na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 399 z późn. zm.) informuję, o wywieszeniu w dniu 09.07.2026 r. przez okres 21 dni, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Bobrowice 131 oraz zamieszczeniu na stronie internetowej tut. Urzędu: www.bip.bobrowice.pl, wykazu nieruchomości stanowiących własność Gminy Bobrowice przeznaczonych do sprzedaży. **Szczegółowe informacje można uzyskać w siedzibie tut. Urzędu, pok. nr 10 lub pod nr tel. 68 391 92 28 w godz. 8.00-15.00.**

Wójt Gminy Bobrowice
/-/ Wojciech Wąchata

Lubuskie/34443870

**NEWSLETTERY
WYBORCZEJ**

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newsletters

OBWIESZCZENIE STAROSTY POLICKIEGO

Zgodnie z art. 11f ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 311) zawiadamiam, że na wniosek Zarządu Powiatu w Policach, złożony w dniu 30 stycznia 2026 r., Starosta Policki w dniu 15 lipca 2026 r. wydał decyzję Nr 10/2026, znak: WAB.7130.3.1.2026.PW, o udzieleniu zezwolenia na realizację inwestycji drogowej, polegającej na przebudowie drogi powiatowej dla zadania inwestycyjnego, pn.:

„Przebudowa drogi powiatowej nr 3920Z Dołuje – Przecław na odcinku Będargowo – Warzymice wraz z budową drogi dla pieszych”

do realizacji na terenie działek nr ewid. 65/2, 68/2, 70/2, 70/3, 68/1, 70/1 położonych w Będargowie, obręb Będargowo, gm. Kołbaskowo oraz działki nr ewid. 131 położonej w Warzymicach, obręb Warzymice, gm. Kołbaskowo.

Działki objęte inwestycją przeznaczone pod pas drogowy (w całości pod inwestycję):

obrub Będargowo, gm. Kołbaskowo: 65/2, 68/2, 70/2, 70/3, 68/1, 70/1
obrub Warzymice, gm. Kołbaskowo: 131

Działki z ograniczonym sposobem korzystania dla obowiązku przebudowy innych dróg publicznych – budowa drogi dla rowerów oraz wlotu skrzyżowania (w nawiasie numer działki po podziale):

obrub Będargowo, gm. Kołbaskowo: 70/4

Działki z ograniczonym sposobem korzystania dla obowiązku przebudowy zjazdu i budowy kanalizacji deszczowej (w nawiasie numer działki po podziale):

obrub Będargowo, gm. Kołbaskowo: 128

Działki z ograniczonym sposobem korzystania dla obowiązku budowy sieci elektroenergetycznej oświetleniowej (w nawiasie numer działki po podziale):

obrub Warzymice, gm. Kołbaskowo: 107

Jednocześnie, zgodnie z art. 11f ust. 4 ww. ustawy, informuje się, że strony mogą zapoznać się z treścią przedmiotowej decyzji w Wydziale Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Policach, ul. Tanowska 8 w Policach po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym (pokój 227, tel. 91 43 28 103).

Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 572) zawiadomienie niniejsze uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Szczecin/34443940

PREZYDENT MIASTA RZESZOWA

Ogłasza,

że Zarządzeniem nr 476/2026 z dnia 15 lipca 2026 r. został wywieszony w Biurze Gospodarki Mieniem Miasta Rzeszowa, Plac Ofiar Getta 3 oraz umieszczone na stronie internetowej Urzędu Miasta Rzeszowa (bip.erzeszow.pl) do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonej do wydzierżawienia na okres 3 lat w drodze bezprzetargowej położonej w Rzeszowie w rej. ul. Bożniczej i ul. J. Gałęzowskiego.

Rzeszów/34443934

Burmistrz Miasta Szczecinek

informuje,

że w siedzibie Urzędu Miasta Plac Wolności 13 został wywieszony wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w użyczenie:

- ZGM TBS Sp. z o.o. – działka nr 14/111 obręb 19 o pow. 0,1474 m² przy ul. Dworcowej – Nr K011/00062266/6

Wykaz podano do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie go na tablicach ogłoszeń na okres 21 dni w siedzibie Urzędu Miasta Szczecinka tj.: od dnia 15 lipca 2026r. do dnia 04 sierpnia 2026r.

Szczecin/34443943

Burmistrz Międzyzdrojów

informuje,

że w siedzibie Urzędu Miejskiego zostało wywieszone:

– Zarządzenie Nr 166/GN/2026 Burmistrza Międzyzdrojów z dnia 15 lipca 2026 r. w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży.

Szczecin/34443923

Burmistrz Gminy Chojna

informuje,

że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Chojnie (parter) oraz na stronie internetowej www.bip.chojna.pl **wywieszono wykazy:**

1. nieruchomości lokalowej przeznaczonej do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy, lokal nr 1 położony w miejscowości Krzymów 27 w Chojnie.
2. nieruchomości lokalowej przeznaczonej do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy, lokal nr 10 położony przy ul. Rogozińskiego 26 w Chojnie.

Szczecin/34443922

Stwórz Miejsce Pamięci

Wejdź
na serwis
odeszli.pl

OGŁOSZENIE Z DNIA 17 LIPCA 2026 R WÓJTA GMINY GAWŁUSZOWICE o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu planu ogólnego Gminy Gawłuszowice

Na podstawie art. 13i ust. 3 pkt 8 w związku z art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.), art. 39 ust. 1 oraz art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112z późn. zm.) oraz **Uchwały nr VIII/56/2024 z dnia 20 grudnia 2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Gawłuszowice.**

Wójt Gminy Gawłuszowice zawiadamia o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu planu ogólnego Gminy Gawłuszowice wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Konsultacje społeczne prowadzone będą w następujących formach:

- zbierania uwag do projektu planu ogólnego w terminie:
od dnia 17 lipca 2026 r. do dnia 17 sierpnia 2026 r.;
- spotkania otwartego, poprzedzonego prezentacją projektu planu ogólnego, organizowanego:
 - **w dniu 30 lipca 2026r. w godz. 19:00 – 20:30** w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej im. Władysława Jasińskiego w Gawłuszowicach (Gawłuszowice 5, 39-307 Gawłuszowice).
- punktu konsultacyjnego oraz dyżuru projektanta planu ogólnego, organizowanych:
 - **w dniu 31 lipca 2026r. w godz. 11:00 – 16:30** w Sali Obrad, pokój nr 2 Urzędu Gminy Gawłuszowice (Gawłuszowice 5A, 39-307 Gawłuszowice)
 - **w dniu 31 lipca 2026r. w godz. 18:00 – 20:00** w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej im. Władysława Jasińskiego w Gawłuszowicach (Gawłuszowice 5, 39-307 Gawłuszowice).

Sala, w której odbywać się będą konsultacje społeczne jest przystosowana do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Projekt planu ogólnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został udostępniony w siedzibie Urzędu Gminy Gawłuszowice, Gawłuszowice 5A, 39-307 Gawłuszowice, w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie internetowej Gminy Gawłuszowice <https://gawluszowice.pl/informator/> **plan-ogolny-gminy-gawluszowice/** w zakładce Informator i w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Gawłuszowice – <https://gawluszowice.bipgmina.pl/wiadomosci/dzial/6535> w zakładce Plan ogólny.

Uwagi do projektu planu ogólnego należy składać do Wójta Gminy Gawłuszowice na formularzu określonym w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509), który dostępny jest w siedzibie Urzędu Gminy Gawłuszowice oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Gawłuszowice – <https://gawluszowice.bipgmina.pl/wiadomosci/dzial/6535> w zakładce „Plan ogólny”.

Uwagi można składać:

- na piśmie utrwalonym w postaci papierowej – w siedzibie Urzędu Gminy Gawłuszowice, (adres: Gawłuszowice 5A, 39-307 Gawłuszowice); lub pocztą na adres Urzędu.
- na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w szczególności
 - o poczty elektronicznej na adres: sekretariat@gawluszowice.pl
 - o platformy ePUAP na adres skrytki: [usc/skrytki](https://pocztapubliczna.gov.pl/usc/skrytki).
 - o Doreczeń na adres: **AE:PL-85604-11166-ITBHF-24**

Uwaga powinna zawierać imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby, adres poczty elektronicznej – o ile składający ją posiada – a także wskazanie, czy składający jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą. Można podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Jednocześnie, zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, informuję o możliwości składania uwag i wniosków do prognozy oddziaływania na środowisko w nieprzekraczalnym terminie **od dnia 17 lipca 2026 r. do dnia 17 sierpnia 2026 r.**, w formie pisemnej lub ustnie do protokołu w siedzibie Urzędu Gminy Gawłuszowice, Gawłuszowice 5A, 39-307 Gawłuszowice, albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres: sekretariat@gawluszowice.pl, bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Wójt Gminy Gawłuszowice

**Wójt Gminy Gawłuszowice
Bogusław Wojnarowski**

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych „RODO”) informujemy, że:

- 1) administratorem danych osobowych jest Gmina Gawłuszowice, reprezentowana przez Wójta Gminy Gawłuszowice. Kontakt z Administratorem: Gawłuszowice 5A, 39-307 Gawłuszowice, tel.: 17 77 44 282, e-mail: sekretariat@gawluszowice.pl;
- 2) Kontakt do Inspektora Ochrony Danych – e-mail: iod@gawluszowice.pl lub pisemnie na wskazany wyżej adres Administratora;
- 3) dane osobowe będą przetwarzane w celu przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu planu ogólnego, rozpatrzenia uwag i udokumentowania procedury planistycznej. Podstawą prawną jest art. 6 ust. 1 lit. c i e RODO w związku z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w szczególności jej art. 8g ust. 2, art. 8h ust. 2, art. 8i i art. 13i ust. 3 pkt 8;
- 4) podanie danych wymaganych przy składaniu uwagi jest wymogiem ustawowym (art. 8g ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym); ich niepodanie uniemożliwi rozpatrzenie uwagi. Dodatkowe dane kontaktowe, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu, są dobrowolne;
- 5) odbiorcami danych mogą być podmioty uprawnione na podstawie prawa oraz podmioty przetwarzające dane na zlecenie Administratora, w szczególności usługodawcy informatyczni, pocztowi, prawni i archiwalni oraz wykonawca projektu planu;
- 6) dane będą przechowywane przez czas prowadzenia procedury, a następnie zgodnie z przepisami archiwalnymi jednolitym rzeczowym wykazem akt Administratora. Dokumentacja kategorii A jest przechowywana trwale i po 25 latach przekazywana do właściwego archiwum państwowego;
- 7) osobie, której dane dotyczą, przysługuje – na zasadach RODO – prawo dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania, usunięcia w przypadkach z art. 17 RODO oraz sprzeciwu wobec przetwarzania na podstawie art. 6 ust. 1 lit. e RODO. Prawo do przenoszenia danych nie przysługuje. W razie pozyskania danych od innej osoby informacja o ich źródle przysługuje, o ile nie narusza jej praw i wolności (art. 8a ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Żądanie ograniczenia nie wpływa na postępowanie planistyczne (art. 8b tej ustawy). Przysługuje też prawo skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Dane nie będą służyły zautomatyzowanym decyzjom ani profilowaniu.

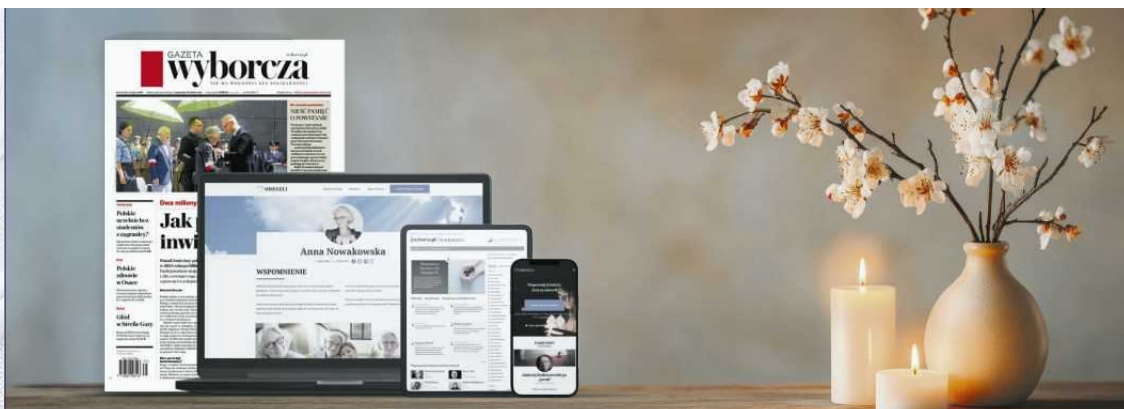
Rzeszów/34443907

nekrologi.wyborcza.pl

ODESZLI.pl

Zamieść nekrolog
Dodaj wspomnienie
Złóż kondolencje

Czy Polska potrzebuje
broni atomowej

Jak napisać
wielki cykl

wyborcza

KSIĄŻKI

MAGAZYN DO CZYTANIA

**Szalay
po Bookerze:**
CIAŁO NAS ŁĄCZY.
WSZYSTKICH.
BEZ WYJĄTKU

**Kto wynosił nocnik
Łeckiej**

**Najładniejsza
w całym internecie**

Klub Książki:
**Peter
Pomerantsev**

+ KSIĄŻKI
NA LATO:
PODRÓŻE Z TOVE JANSSON
I THOMASEM MANNEM,
WYPRAWA DO ITAKI

W SPRZEDAŻY,
RÓWNIEŻ Z DOSTAWĄ
DO PACZKOMATU

- + **DAVID SZALAY:**
Czym jest dom dla laureata Bookera? Co łączy go z Węgrami?
A co z głównym bohaterem jego monumentalnej powieści?
- + **ROZMOWY Z MISTRZYNIAMI I MISTRZAMI LITERATURY:**
Jeanette Winterson, Rachel Kushner, Robertem Macfarlanem
i Robertem M. Wegnerem.
- + **KSIĄŻKI NA LATO:**
„Odyseję” opowiadamy wciąż na nowo.
- + **ZAPRASZAMY DO KSIĄŻKOWEGO KLUBU KSIĄŻKI:**
Spotkajmy się i porozmawiajmy o książce Petera Pomerantseva.

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl**

Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

Połącz Kropki

Połącz Kropki

Idealna gra na krótką przerwę

Zeskanuj QR kod i graj

APLIKACJA WYBORCZEJ

OBWIESZCZENIE PREZYDENTA MIASTA LUBLIN

w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 11f ust. 3, 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311), oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 1691) i art. 95 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 670), zawiadamiam, że na wniosek złożony przez:

**Prezydenta Miasta Lublin reprezentowanego przez
Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu Miejskiego w Lublinie**
zatwierdzono projekt i wydano decyzję nr 489/26
o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej:

rozbudowy ul. Mariana Smoluchowskiego (drogi powiatowej nr 2393L) i ul. Zbigniewa Herberta (drogi powiatowej nr 2361L) w zakresie budowy drogi dla rowerów wraz z przebudową chodnika oraz infrastrukturą przystankową w ul. Mariana Smoluchowskiego na odcinku od wysokości posesji Mariana Smoluchowskiego 1 do ul. Budowlanej oraz w ul. Zbigniewa Herberta na odcinku od ul. Budowlanej do ul. Ksawerego Dunikowskiego wraz z budową i przebudową infrastruktury technicznej, na działkach:

1. W LINIACH ROZGRANICZAJĄCYCH INWESTYCJI

pod rozbudowę drogi powiatowej nr 2393L – ul. Mariana Smoluchowskiego	
Miasto Lublin, obręb 43 – Wrotków	
ark. 3	11/7, 11/9, 11/10, 11/11
ark. 4	2, 43, 12/10, 13/9, 13/14, 15/8, 16/9, 17/7, 18/6, 19/6, 20/1

pod rozbudowę drogi powiatowej nr 2361L – ul. Zbigniewa Herberta	
Miasto Lublin, obręb 43 – Wrotków	
ark. 14	76/36, 76/34, 76/31, 76/6, 76/7
Miasto Lublin, obręb 9 – Dziesiąta II	
ark. 14	72/7, 72/9, 100/23

2. POZA LINIAMI ROZGRANICZAJĄCYMI TEREN INWESTYCJI

pod przebudowę innych dróg publicznych – drogi wojewódzkiej nr 835 – ul. Wrotkowskiej	
Miasto Lublin, obręb 43 – Wrotków	
ark. 3	4/24

pod przebudowę innych dróg publicznych – drogi gminnej nr 106311L – ul. Inżynierskiej	
Miasto Lublin, obręb 43 – Wrotków	
ark. 4	1/4

pod przebudowę innych dróg publicznych – drogi gminnej nr 106872L – ul. Budowlanej	
Miasto Lublin, obręb 43 – Wrotków	
ark. 14	70/6

pod przebudowę innych dróg publicznych – drogi gminnej nr 106244L – ul. Ksawerego Dunikowskiego	
Miasto Lublin, obręb 10 – Dziesiąta Stara	
ark. 6	3

pod przebudowę innych dróg publicznych – drogi gminnej nr 106589L – ul. Jacka Przybylskiego	
Miasto Lublin, obręb 9 – Dziesiąta II	
ark. 6	153/2

pod budowę i przebudowę sieci uzbrojenia terenu	
Miasto Lublin, obręb 9 – Dziesiąta II	
ark. 14	76

pod przebudowę zjazdów	
Miasto Lublin, obręb 9 – Dziesiąta II	
ark. 14	78/3, 100/24

Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności

Z treścią decyzji Nr 489/26 z dnia 10 lipca 2026 r., zapoznać się można w Wydziale Architektury Budownictwa Urzędu Miasta Lublin przy ul. Wieniawskiej 14 (X piętro, pok. 1000, tel. 81-466-22-40), w godzinach pracy Urzędu. W sprawach, w których niezbędne jest stawiennictwo osobiste oraz w przypadku zamiaru zapoznania się z aktami sprawy osobiście, ze względów organizacyjnych należy wcześniej umówić wizytę telefonicznie.

Wzwiązku z powyższym informuję, że zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego, zawiadomienie niniejsze uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia, tj. od daty ukazania się obwieszczenia na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta Lublin, na stronie internetowej Urzędu oraz w prasie lokalnej.

Stronom postępowania przysługuje prawo do wniesienia odwołania do Wojewody Lubelskiego za pośrednictwem Prezydenta Miasta Lublin, w terminie: dla wnioskodawcy 14 dni od dnia otrzymania decyzji, dla pozostałych stron 14 dni od dokonania zawiadomienia o jej wydaniu.

AB-I.7840.8.44.2025.KL

OBWIESZCZENIE WOJEWODY PODLASKIEGO

Na podstawie art. 9ac ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1234 ze zm.), w związku z art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2026 r. poz. 524 ze zm.), art. 72 ust. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691),

**Wojewoda Podlaski
podaje do publicznej wiadomości,**

że na wniosek PKP Polskich Linii Kolejowych S.A., ul. Targowa 74, zostało wydane postanowienie z dnia 01.07.2026 r. znak: AB-I.7840.8.44.2025.KL prostujące oczywiste omyłki zaistniałe w decyzji Wojewody Podlaskiego Nr 6/Z/2026 z dnia 19.03.2026 r. znak: AB-I.7840.8.44.2025.KL, udzielającej pozwolenia na rozbiórkę, przebudowę, rozbudowę i budowę linii kolejowej E75 na odcinku Białystok – Ełk, odcinek 1: linia kolejowa nr 38 od km 3+591 (istn. 3+591) do km proj. 25+082 (istn. 25+204), linia kolejowa 515 od km proj. 1+278 (istn. 1+278) do km proj. 1+819 (istn. 1+915), linia kolejowa 516 od km proj. 1+383 (istn. 1+383) do km proj. 3+245 (istn. 1+917) wraz z infrastrukturą techniczną i robotami towarzyszącymi wzdłuż linii kolejowej nr 38 od km istn. 2+836 do km istn. 25+204, linii kolejowej nr 515 od km istn. 0+777 do km istn. 1+915, linii kolejowej nr 516 od km istn. 0+464 do km istn. 1+917, w ramach projektu pn.: „Prace na linii E75 na odcinku Białystok – Suwałki – Trakiszki (granica państwa), etap I odcinek Białystok – Ełk”, dla której została wydana decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 16.09.2024 r. znak: WOOŚ.420.5.2024.KW, ustalającą środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia pn.: „Prace na linii E75 na odcinku Białystok-Suwałki-Trakiszki (granica państwa), etap 1, odcinek Białystok – Ełk”, sprostowana postanowieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 31.10.2024 r. znak: WOOŚ.420.5.2024.KW oraz wyjaśniona postanowieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 05.11.2024 r. znak: WOOŚ.420.5.2024.KW.

Oczywiste omyłki zaistniałe w w/w decyzji mają miejsce:

na stronie 28, w wierszu 12 oraz na stronie 40 w wierszu 18,

– zamiast zapisu:

„MKZ.4125.23.2025”

– powinien być zapis:

„MKZ.4125.233.2025”

na stronie 40, w wierszu 29,

– zamiast zapisu:

„na działkach położonych w gminie Dobrzyniewo Duże, pow. białostocki”

– powinien być zapis:

„na działkach położonych w gminie m. Białystok, pow. m. Białystok oraz w gminach Choroszcz i Dobrzyniewo Duże, pow. białostocki, woj. podlaskie”.

Zawiadamiam wszystkich zainteresowanych, że z treścią postanowienia, które zostało także zamieszczone na Biuletynie Informacji Publicznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 17.07.2026 r. na okres 14 dni, można zapoznać się w Podlaskim Urzędzie Wojewódzkim, Wydziale Architektury i Budownictwa, ul. Mickiewicza 3 w Białymstoku, w Punkcie Obsługi Klienta, w godz. 9:00-14:00, w terminie od dnia 17.07.2026 r. do dnia 31.07.2026 r.

Jednocześnie informuję, iż niniejsze obwieszczenie nie jest wezwaniem do osobistego stawiennictwa, lecz informacją o przysługującym społeczeństwu prawie do zapoznania się z treścią postanowienia.

Zapoznanie się z treścią postanowienia będzie możliwe po uprzednim umówieniu się pod wskazanym niżej numerem telefonu na konkretny dzień i godzinę.

Jednocześnie na podstawie art. 9 Kpa informuję, iż zainteresowane osoby, które chciałyby skorzystać w siedzibie organu z prawa zapoznania się z treścią postanowienia proszone są o zaopatrzenie się we własny sprzęt (aparat fotograficzny, telefon komórkowy, kartkę i długopis do sporządzenia odpisu lub notatek). Istnieje również możliwość kontaktu telefonicznego z tutejszym organem (pod numerem telefonu 85 74 39 364) oraz przesłania w formie elektronicznej przez pracownika organu, po uprzednim zwróceniu się z taką prośbą (za pośrednictwem e-doręczeń: AE:PL-52577-37419-UFVCE-33), w/w postanowienia.

Połącz **Kropki**

**Idealna gra
na krótką przerwę**

**Zeskanuj
QR kod
i graj**

 **APLIKACJA
WYBORCZEJ**